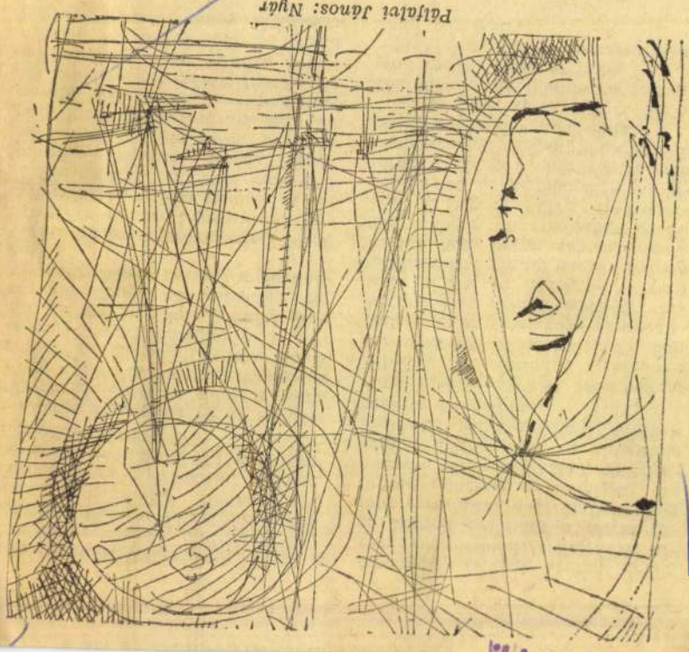

Pálfalvi János: Nyár

1021

ÉLET ÉS IRODALOM
Pálfalvi János
1968 AUG 17.
...etőfi Sándor u. 17.
...n: 188-296, 188-307

...s aki anyaszult-mezteleninek

gyermekkori kóborlások, majd a harmados kapálás, gyűjtések, boglyázások közben. De még ezek. Hanem a mindmáig bennem élő tengerilógerok! A mesék. A dalok Soha le nem írott, de elmondott legendák, történetek!

Olyan nagy skála ez az emlékezés ,hogy kifejezni nem is lehet. Vagy csak alig. Tervek, pihenések, emberek, lányok, barátok, zsák tengerik, tépett búzakalászok, porció szalmák, amikor minden part szakadt. Vagyis, ha a szükség véglegesnek szánta fészkét a házunkban.

Hát búcsúzok most már Tőled, te rét, te múlt, te Ugrai-erdő. Enynyire tiszta, hálás szívvel és lélekkel nem sok valakitől, valamitől búcsúzok el, mint tőled, hiszen, bármilyen fájdalmam, sírásom volt, kicsi gyermekkorom óta, Te mindig béfogadtál, megnyugtattál, reménységet adtál. Hiszen, Te tanítottál rá, hogy minden körülmények között először is vizeid tükrébe nézzek, hogy láthassam

hozzám, mikor dülőiden, gyalogútjaidon bódorogtam, s mindmáig segítettél meggyógyítani minden sebet a lelkemben.

De búcsúznunk kell. Mert nekem mindég, de mindég valahova mennem kell. Viszont... Te sem tudod, de én sem, hogy vajon adhatsz-e még nekem segítséget ezután is. Az idő eljárt, és ha nem találkoznánk többé, nagyon szépen kérlek, hogy őrizd meg vizeidnek, nádasaidnak muzsikájában az én halk és szerény Veled való beszélgetéseimet. És ne hagyd, hogy kitöröljön engem virágtengeredből, madársereged zúgó rebbenéséből, vizeid áradásából a jövendő.

Én is magammal viszem örökkön változó, és folyton gazdagodó segítségedet, bárhova jutok.

Már csak addig, természetesen, amíg még élek.

1968. AUGUSZTUS 17.

Pálfalvi János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-286, 188-307

1982 AUG 3

DUNAÚJVÁROS

☐ ÚJ KÉPZŐMŰVÉSZETI AL-
KOTÁSOKKAL gazdagodott Dunaúj-
város. A Bartók Béla Művelődésház
új klubhelyiségének falaira Pálfal-
vi János grafikusművész négy mo-
dern megoldású, dekoratív jellegű
seccót festett, melyek az ember sza-
badidejének felhasználását, a
túrálódást, a szórakozást, a
a testedzést ábrázolják.

10. Dunaújváros	15	5	3	7	29:27	13	
5. Dunaújváros	30	14	8	8	51:38	36	

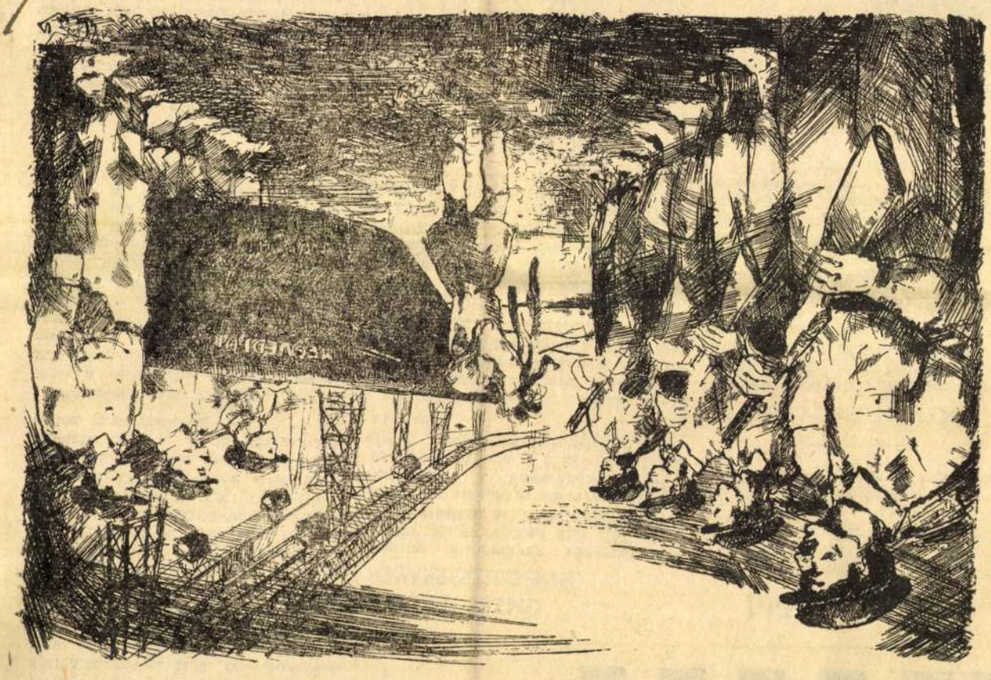

Pálfalvinné Csasztka Ilona rézkarca

Megvédjük a nép hatalmát!

1021

1963 APR 30

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Pálfalvinné Csasztka Ilona
DUNAUJVÁROS

Rádióműsor

Kedd, április 30.

Kossuth-rádió: 8.10: Kunkori és a kandurvarázsló. Mese. 8.30: A Gyermekrádió énekszakköre. 8.50: Nyitott borítékban. 8.55: Kamarazene. 10.10: Operettrészletek. 11.03: József Attila napjai. I. rész. 12.50: Tánczenei koktél. 12.58: A vidéki színházak műsora. 13.00: Operarészletek. 13.50: Gyermekversek. 14.00: A posta története. 14.20: Könnyűzene. 15.10: Híres primások lemezeiből. 15.25: Törvénykönyv. 15.40: Kórusművek. 15.59: Mint napra az éj ... Elbeszélés. 16.25: Könnyűzene. 17.15: Májusi találkozások. 18.00: Operettrészletek. 18.35: Előadóművészek aranykönyve. 19.25: A Szabó család. 20.20: Hangversenyfantázia. 21.45: A prérik göngye. Elbeszélés. 22.15: Tánczene.

Petőfi-rádió: 14.20: Zenekari muzsika. 15.10: A növényvilág -lősködői. Előadás. 15.25: Rádióoperettekből. 15.45: Időszerű nemzetközi kérdések. 16.05: Fúvószene. 16.25: Megtudtuk, elmondjuk. 16.45: Forgács Éva és eLIkes Anna hangversenye. 17.15: Jókedvű muzsika. 18.08: Különös karrier. Részlet Hans Lucke színművéből. 18.40: Népi zene. 19.05: Edőmű az űrben. Előadás. 19.25: Az opera útja. XIV. Rossini. Előadás. 20.05: Gitár- és furulyamuzsika. 20.22: Szimfonikus hangverseny. 22.10: Két jelenet. 22.40: Hangversenynaptár.

Szerda, május 1.

Kossuth-rádió: 8.10: Mindenki kedvére! 9.43: Kabaleszkij: Kantáta a reggelről. 9.55: A munkásosztály nemzetközi ünnepén. Riportok, tudósítások a felvonulásról. 13d.00: Népi zene. 13.45: Májusi köszöntés. 14.00: Operahangverseny. 14.50: A jövőnk — nemzetközi kérdéseink. 15.20: Könnyűzenei híradó. 16.10: Vers és muzsika. 16.30: Népdalcsokor. 17.10: Tánc-

DUNAÚJVÁROSI LIKI

A DUNAI VASMŰ GYÁRRÉSZLEGEINÉL

tegnap ünnepélyes röpgyűléseken méltatták az élüzem cím elnyerését, és kiosztották a kiváló dolgozók, valamint a jelvényes törzsgárda tagok jutalmait. A Vasműben az idén 619 dolgozó érte el a kiváló dolgozó címet, ebből 498 okleveles, 121 jelvényes.

Ugyancsak tegnap adták át az Acélmű gyárrészlegnek a kongresszusi versenyben elért első helyezésért a versenyzászlót és az ezzel járó ötezer forint pénzjutalmat.

☐ **A Vegyesipari Vállalatnál ebben az évben 17 brigád versenyez a szocialista brigád cím elnyeréséért,** köztük az a két brigád is, amelyik múlt évi munkájával érdemelte ki a szocialista brigád címet.

MEGNYÍLT KOMLÓN A DUNAÚJVÁROS TÖRTÉNETE KÉPEKBEN CÍMŰ KIÁLLÍTÁS

Vasárnap délelőtt 11 órakor Kiss István, a Hazafias Népfront Komló városi elnöke ünnepélyesen megnyitotta a komlói Május 1 Művelődésházban a Dunaújváros története

Időjárásjelentés

Várható időjárás kedd estig: változó mennyiségű felhőzet, főleg az ország északi felében több helyen esővel. Mérsékelt nyugati, délnyugati szél. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet 17—20 fok között. (MTI)

10 EZER KÖBMÉTER FÖLD

megmozgatásával társadalmi munkában temeti be az érctéri árkot a Mező Imre, a Magyar László és a Gondnokság KISZ szervezete. A munkálatok május 3-tól június 10-ig tartanak. A fiatalok munkáját transzportőrök segítik. A „Mező Imre" alapszrevezetnél úgy tervezik, hogy minden KISZ tag heti hat órát dolgozik, saját beosztása szerint. A Dunai Vasmű a munka ellenértékeként húszezer forinttal járul hozzá az alapszervezetek kulturális keretéhez.

KÉSZÜLŐDÉS A V

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAÚJVÁROS

1969 APR 3

1021

Paltalvi János

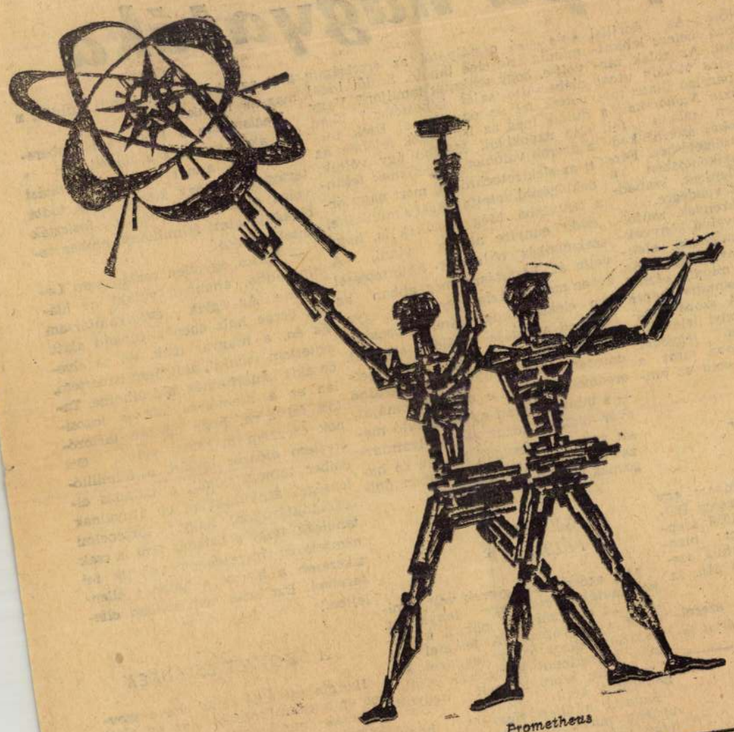

Prometheus

Paltalvi János rajza

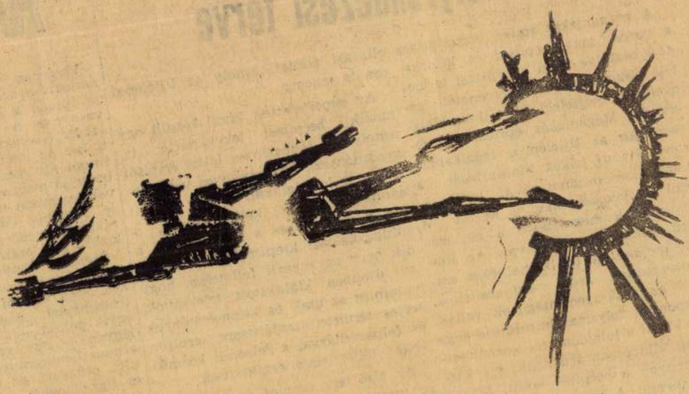

Nagyapa hagyatéka

Vasárnap délelőtt az április kola első osztályával az életiségig gott anyával mit Lenin kitudott a magyar munkásokhoz.

napfény nyarat ígérő Szülői ideál Nem

ja-nyitva. A kabátot. Az ablak tár- Vol- Mi- Mi- Mi

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1967 DEC 23

ÉLET ÉS IRODALOM

De az a víz meg mi vagyunk: *nézhetik súlyos arcukat.*

1021

Pálfalvi János: Ünnep

jat. — Tegy
— A m
szólított, de
jóindulatú v
— Után
— Nem
tok? — mon
oldalát. Fára
rok.
— Itt, a
kan, szinte
— Ez rá
me előtt, és
— És na
De a sz
sem kellett,
zódott a fat
A szakál
Közben besz
gon, mint a
— Szere
ezért egy ki
jössz, mostar
parjunk el, a
dös. De ma
dik születés
— Gratu
— Ne gú
vannak. Ha
gyok hivatás
seim.

— Nem kell, nem veszélyes.

— Te tudod — mondta udvariasan a szakállas. — Megkérhetnélek, hogy felelj néhány kérdésemre?

— Nyomós indokaid vannak, hogy elvárd a feleletet — mutatott körbe a férfi. — Kérlek. A völgyből jöttem: nem tartozom a megszállókhoz, csak az ő ruhájukban menekültem. Az egész pénzem az volt, amit elvettetek: ha csak erre volt szükségetek, akár meg is ölhettek már, vagy elengedhettek. Nem megyek vissza a völgybe, attól nem kell félnetek, hogy elárullak titeket. Túl drága árat fizetnék érte.

— Kicsit szemtelen vagy, de azért megjárja — mondta a szakállas nyugodtan. — És miért menekültél?

— Ez az én dolgom.

— Mégis csak ki kellene nyírni — mondta az asztal mellől az, aki az előbb a kését szedte elő. — Még mielőtt telehazudja a fejünket. Nincs igazam?

A szakállas nem nézett hátra, fel sem emelte a hangját.

— Szögezzük le, tízezredszer, de remélem, utoljára: a döntések rám tartoznak. Így állapodtunk meg, nem igaz? Ne féljetek, én sem akarok rendőrkézre kerülni. Szóval, valóban nem tudod kik vagyunk? Nem is sejted?

A férfi körülnézett, de inkább csak a válasz módját fontolgatta.

— Sejtem.

— Hallottál rólunk?

— Nos, nat... a nagom gyereket var. Tole. van ez a dolog, azzal fűzte, őt is, az apámat is, h adják meg a házassági engedélyt... hát ezért.

— Először ezért, rendben van. Aztán?

— Nincs aztán. — A szakállas nem szólt — Illetve van. Mi kereskedők vagyunk, kétsz hákkal foglalkozunk. Az apám jelentős összeg azért, hogy fenn tudja tartani az üzletet. Engedé séges védelem ésatöbbi. Tegnap, vacsora közbe bejelentette, hogy nem tudja biztosítani tovább lyünket. Állítólag felsőbb utasításra a riválisu het csupán ebben a körzetben... amiből anny hogy az többet tudott fizetni neki, mint mi.

— Erről hallgass — mondta gyorsan és h kállas. — A fiúk nem nagyon imádják azokat, működnek a megszállókkal. És mit akarsz m Figyelmeztetlek, hogy a sebed üszkösödni kez ez győzött meg arról, hogy nem provokátor vag még elengedtek volna, talán meg is sebesítene ban higgyünk neked: üszkös sebbel aligha.

— Igen — felelt fáradtan a férfi —, észrev is állandóan.

— Nos, ezen tudunk segíteni. Vannak biz gyógyszerek, kicsit bonyolult a kezelésmódja, ról beszélj, mi a szándékod? Hová indultál?

— Két napja töprengek, hogy mit csinálja azóta már rájöttek, mi történt: ők sem teljesen

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAÚJVÁROS

1968 AUG 19

Pálfalvi
1021 János

Művészi emlék Dunaújvárosból

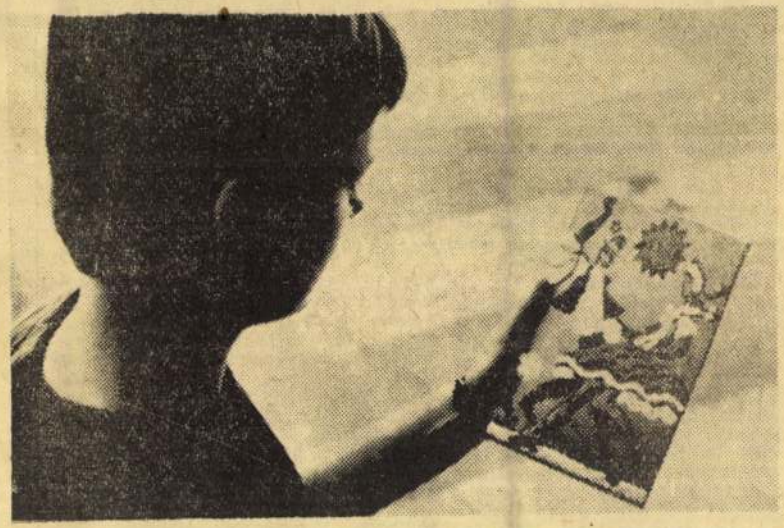

A harmadik országos Vasas Néptáncfesztiválon résztvevő együttesek értékes emléket visznek haza Dunaújvárosból. A képünkön látható műanyagzománc Pálfalvi János dunaújvárosi grafikusművész munkája, melyből a fesztivál alkalmából 20 darabot készített.

Rádió és tv-műsor

KOSSUTH-RADIÓ: 4.26: Rákóczi-indulló. 4.30: Hírek. Időjárásjelentés. 4.32:—7.58: Hajnalitól reggelig! Zenés műsor. 5.00: Hírek. Időjárásjelentés. 5.30: Reggeli Krónika. 5.50: Falurádió. 6.00: Hírek. Időjárásjelentés. Kb. 6.30: Hírek. Időjárásjelentés. 7.00: Reggeli Krónika II. Kb. 7.30: Új könyvek. 8.00: Hírek. Időjárásjelentés. 8.05: Műsorismertetés. A budapesti mozik és a vidéki színházak műsora. 10.00: Hírek. Hazai lapszemle. Időjárásjelentés. 12.00: Déli harangszó. Hírek. Időjárásjelentés. 13.00: A budapesti színházak műsora. 15.00: Hírek. Időjárásjelentés. 17.00: Hírek. Nemzetközi lapszemle. 19.00: Esti Krónika. 22.00: Hírek. Időjárásjelentés. 22.20: Sporthírek. 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. 0.25: Himnusz.

PETŐFI-RADIÓ: 4.26—7.58: Azonos a Kossuth-rádió műsorával. Közben: 6.20—6.30: Torna a 252 és 344 m-es hullámhosszon. 9.54: Idegen nyelvű vízjelzőszolgálat. 13.47: Vízállásjelentés. 14.00: Hírek. Időjárásjelentés. 16.00: Hírek. Időjárásjelentés. 18.00: Hírek. Időjárásjelentés. 19.54: Jó éjszakát gyerekek! 20.00: Esti Krónika (a Kossuth-rádió 19.00 órai adásának ismétlése.) 20.20: Sporthíradó. 23.00: Hírek. Időjárásjelentés. 23.15: Műsorzárás.

HÉTFŐ, augusztus 19.

Kossuth: 8.10: Édes anyanyelvünk. Lőrincze Lajos műsora. 8.15: A hét előadóművésze: Simándy József. 8.50: Hirdetőműsor. 8.55: Jónás Mátyás népi zenekara játszik, az OTP Bartók Béla kamarakórusa énekel. 9.11: A libatoppi bajuszverseny. Mesejáték. 9.45: Új könyvtár Veszprémben... Riport. 10.00: Vasárnapi koktél — hétfőn. Tánczeneműsor. 12.10: Egy korty tenger. Fekete Gyula műsora. 12.20: Nótacsokor. 12.45: A magyar költészet századai: Szabó Lőrincz. II. 13.00: Két operettnyitány. 13.15: Tudósaink fóruma. 13.35: Magyar előadóművészek hangversenye. 15.08: Családi körben. 15.55: Tánczenekarok parádéja. 16.28: Amit ők elkezdtek... 17.05: Otello. Két részlet Verdi operájából. 17.20: A kürt. Rádiójáték. (Ism.) 18.26: Népdalcsokor. 19.10: 139—660. A Magyar Rádió automata [illegible] Szakszervezetek Szegedi Általános Munkáskórusa énekel. 14.05: A Rádió jogi műsora. 14.20: Jámbor Ágnes zongorázik. 15.15: Csak öregeknek... 16.12: Hangfelvételi érdekességek. 16.38: Ahol a Himnusz megszületett. Irodalmi séta Szatmárcsekén. 17.05: Időszerű nemzetközi kérdések. 17.15: Rózsavölgyi. Első magyar körtánc. 17.23: A zene nem ismer határokat. Hét rádió közös nemzetközi szórakoztatózenei estje a Bécsi Rádió koncerttermében. 19.30: Erkel: Bánk bán. Háromfelvonásos opera. 22.20: Made in Hungary. Könnyűzene, tánczene, jazz. 23.04: Fenyő István könyvszemléje. 23.14: Zenekari muzsika. 0.10: Virágénekek.

Petőfi: 10.00: Balettzene. 10.48: Fő a vendég. Zenés játék két részben. 12.57: Dombey és fia. Rádiójáték II. rész. 14.00: Kettőtől — hatig... 18.10: Kamarazene. 18.34: Élni tudni kell! VI. rész. 18.59: Mo[illegible] 19.30: Doris

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
1968 MÁJ 4.
ÉLET ÉS IRODALOM

Pálfalvi János

1021

Pálfalvi János: Női fej

nös, komor optimizmusa
semmi se ébreszthet olyan
jes reményt, mint a helytá
ványa, a szabadság megje

VÉSZI ENDRE:

MODELLEK

Folyik a vita, olykor mulatságos felhangokkal, az írók terrorizálják-e a kritikusokat, vagy viszont. Mindkettő előfordulhat, ez igaz, erőviszonyok döntik el, taktikai hadállások, ki kicsodát terrorizál és miért. Hogy világosabbá tegyem: ha egy író köré — legyen a műve, ügye, a magatartása igaz, vagy sem — megfelelő előjellel baráti kör csoportosul, az a bizonyos kolléga hibáival és erényeivel együtt védettnek érezheti magát. S ilyenkor a kritikusi düh, legyen az bár elvi vagy személyi, bumerángmódon visszapattan. Az is megesik, hogy egy kritikus, pusztán igazságérzetére, szemléleti konokságára, művészi érzékenységére hallgatva elindít egy maszekoffenzívát valaki vagy valami ellen, de nincs védelmi rendszer körülötte és ezért úgy megüti a bokáját, hogy a feje is belesajog. Ez a két modell is leegyszerűsítő, ám annyit mégis kifejez, hogy terror és ellenterror nem olyan egyszerű, mint ahogy leírni szeretik.

Nincsenek hát sémák, de vannak nagyon

Az írók

1. aki úgy érzi, hogy
olyan bokrosak, őt kritik
heti,

2. aki olyan érzékenyer
ságát és az ahhoz viszony
ket, hogy álmatlan éjsza
rengésre és végül begub

3. aki mindig újra kez
helyzete mondhatni recep
ható stimuláló, a sport
doppingolószer,

4. aki a jogos kritikán
gyártja tovább a magáé
túlélő,

5. és a másik túlélő, ak
lődözi a rakétáit a jövőb
még eldönthetetlen,

6. és az a kolléga, aki
ellenére is ír, fogyasztja ö
zölnivalója van és mert
sem érdekesebbnek, csal
nak tartja maga gyötr

NOV 21
Pálfalvi
1021 János

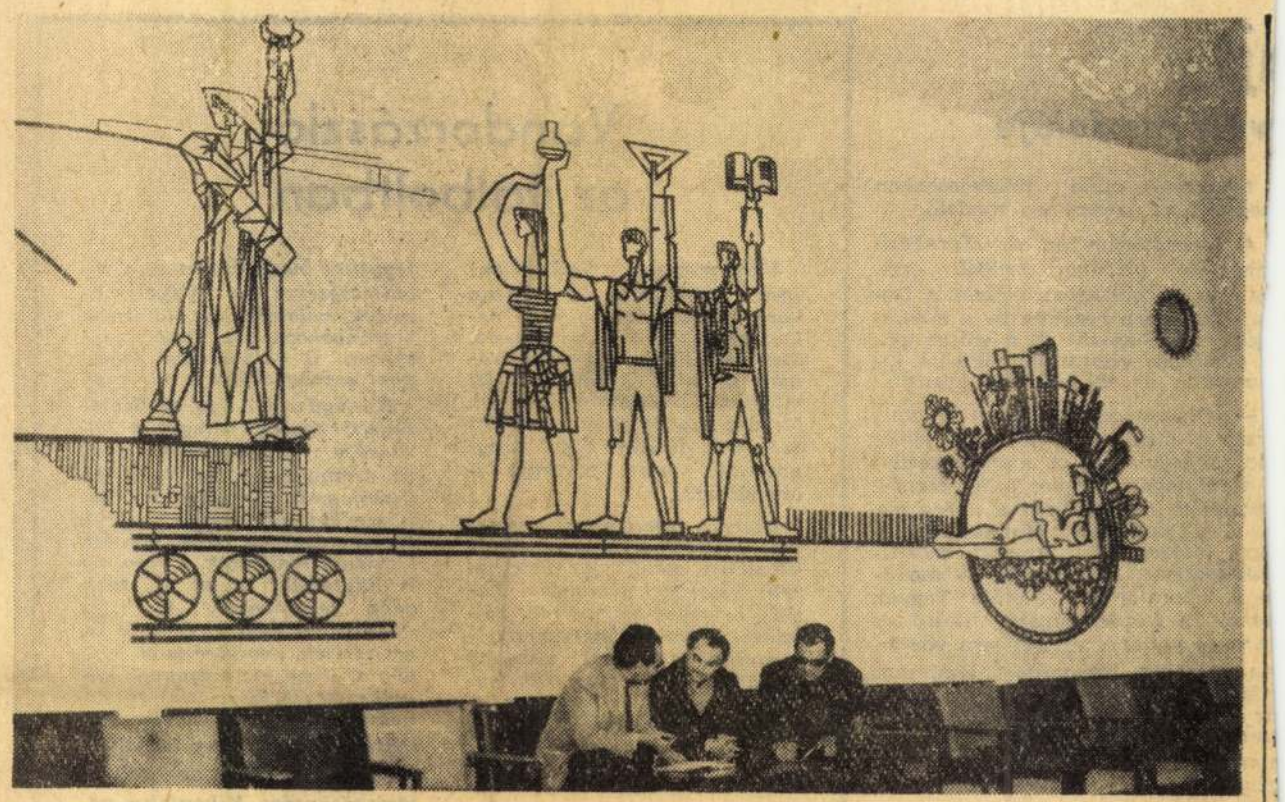

November 7 tiszteletére a Dunai Vasmű igazgatósági épületének aulájában új műalkotást avattak: Pálfalvi János dekoratív acélkompozícióját. A kompozíció városunk egyik legjelentősebb képzőművészeti alkotása. Számunkra a legizgalmasabbról, a mű megszületéséről beszélgettünk Pálfalvi Jánossal.

Hogyan kezd a művész ilyen megrendelés teljesítéséhez?

— Első problémámat a hely adta. Hangsúlyosan és esztétikusan kellett elhelyeznem azt a valamit, amiről még én sem tudtam, hogy mi lesz. Három, egyébként funkció nélküli ablakot kellett befalaztatnom, hogy körülbelül 50 négyzetméternyi felületet nyerjek. A következő problémám az volt: milyen anyagból készítsem el. Színes vagy grafikusabb jellegű fekete-fehér legyen a kompozíció. Amit kezdettől fogva elhatároztam: olyan anyagot választok, ami a Dunai Vasmű terméke. Így kötöttem ki az acélnál.

Közel fél év töprengése, érlelése után kétféle vázlat született. Egy dekorativabb jellegű, és egy, a vasműben folyó munka dinamizmusából kiinduló, erőteljesebb szimbolikus kompozíció vázlat. A megrendelők, a Dunai Vasmű vezetői, az előbbi vázlatot fogadták el.

Tulajdonképpen zárt egység ez a kompozíció egészében: a munka értelmét jelképezi. Az életet, a családot, a fejlődést. Csupa olyan elvont fogalmat, melyet nehéz megfogalmazni művészi eszközökkel. Pálfalvi Jánosnak sikerült: középen fekvő anyát látunk gyermekével, s körülötte szinte sejtszerűen burjánzanak az élet szimbólumai — épületek, gyárak, gépek, állatok, stb.

Ezután három ugyancsak jelképes figura következik. Formájuk kevésbé hajlékony. Szigorúbb. Már-már műszaki acél-szerkezetekre emlékeztetnek. E három, egymáshoz kapcsolt figura a tudományt, a technikát és a kísérletezést jeleníti meg. Vagyis a modern termelőmunka három lényeges, korunkra nagyon jellemző fázisát.

A negyedik figura — a munkás figurája — konkrétan is a vasműben folyó munkát jelképezi. Alakja robosztusabb, tagoltabb. Szinte emlékműszerűen magasodik ki a kompozícióból. Ez, valamint a figura konkrét megfogalmazása sugallja, hogy ő a munkás az, aki a termelés folyamatában a munka produktumát létrehozza.

Tőle balra — a kompozíció legszélén — sugárzó napkorong látható, mely a kompozíció egészében nem az égitestet, hanem a tüzet szimbolizálja. Azt a tüzet, mellyel a vasműben állandóan és mindenütt találkoznak és harcolnak a vasmű munkásai.

— Nehéz volt mindezt így megfogalmazni. Néhány arasznyi papíron vagy vásznon könnyű dolga van a művésznek. Sokat megengedhet magának... Itt, ilyen méretekben... nagyon meg kell fontolni mindent... Én sosem szoktam vázlatokkal kezdeni a munkát, hanem töprengéssel. És amikor a fejemben kialakul a kompozíció, csak akkor készítek vázlatot... Ha korán rajzol az ember, akkor a vázlatba sok esetlegesség is bekerülhet, melyektől aztán nem tud szabadulni... És más a papír síkján a kompozíció, mint acélrudakkal behelyettesítve... Ami esetleg papíron indokolt volt, felnagyítva és acélból érdektelenné vált... Végül hogy mindez megszületett, az nemcsak nekem köszönhető. Oroszlánrésze volt benne *Kertész Bélá*nak, a vasmű kitűnő lakatosának is, aki megértette, miről van szó és terveimet anyagukban megvalósította...

Megrendelés, hely, anyag, művészi készseg, sok-sok újrakezdés, küzdelem az anyaggal — és idő. Tulajdonképpen ez a műalkotások születésének sémája. Elmondva: néhány szó, néhány perc alatt. Szólni viszont évek hosszú sorához szól: tükör valóságunkról, melyben nemcsak a kortársak, hanem késő korok emberei is hírt kapnak napjainkról.

— r —

ıjt

'vosi rendelője

feladatnak mind tökéletesebben megfelel az üzemorvosi rendelő.

A laboratóriumban *dr. Fernbach ános jó példával szolgál erre.* gyanis az országban először a Du- ai Vasműben vezették be a toxiko- giai vizsgálatokat. Ez a szó az ipa- ártalmak vizsgálatát, időbeni ki- utatását és megelőzését jelenti.

— Ólommérgezés, fenol, higany, rzén és más vegyi- és sugárártalom imutatását érjük el annyira kezde- stádiumban, amikor áthelyezéssel, ezeléssel megelőzhető a mérgezés. vizsgálatokat a Munkaegészség- gyi Intézet által javasolt metodi- ák segítségével végezzük — mond- a a laboratórium vezetője. Tegyük ozzá: a kezdeményezés úttörő és asznos voltából ez mit sem von le.

Az országos üzemorvosi konferen- cián ugyanis nagy feltűnést keltett dr. Fernbach János e tárgyban tar- tott előadása, annyira, hogy több nagyüzembe hívták meg a toxikoló- giai vizsgálatok megszervezésére.

Az üzemorvosi rendelő a munka- pszichológiai laboratóriummal is példásan együttműködik. Az itt folyó alkalmassági vizsgálatok ugyanis sok bajt előzhetnek meg az úgynevezett kritikus munkakörökben (daru, kormányos stb). „Feltérképezik" az egészségre ártalmas munkahelyeket, együtt dolgoznak ki az ártalom csökkentésére a szükséges intézkedéseket. Jelenleg a vasmű zajtérképe készül.

Vándorzászló az italboltban

Vándorzászló az italboltban? Igen, méghozzá a tavalyi kongreszusi verseny első helyezéséért járó vándorzászló. Mellette pedig a vendéglátóipari vállalat kiváló boltját megillető elismerő oklevél. Mindez a néhány évvel ezelőtt még hírhedt „Kék egér" gúnynevű 110. számú Sportbüfé falán látható.

Hogyan jutott ennyi elismerés birtokába ez a régebben kéteshírű csehó? Az üzletvezető készséggel elmondja. Tavaly brigádot alakítottak, vállalásokat tettek, melyeket teljesítettek is. Szóval nagyobb forgalmat értek el az előirányzottnál. Nagyobb forgalom = több italfogyasztás. Nem egészen. A brigád azt vállalta, hogy elsősorban a sajátkészítésű ételek, a kávé, meg a harmadosztályú áruk forgalmát lendítik fel. S nem csak ennyit tettek. Udvariasan szolgáltak ki, pontosan mértek és ügyeltek a tisztaságra. A vándorzászló elnyerésénél, s a kiváló bolt cím odaítélésénél az udvariasságot, a higiéniát, a fegyelmi büntetéseket és a rövidméréseket is figyelembe vették, valamint azt, történt-e botrányokozás az illető egységben. S valamennyi szempont szerint állták a versenyt.

Könnyű volt? Egy vendéglátóipari egység jellegét a közönsége is befolyásolja. Ezek az asszonyok a Sportbüfében összefogtak. Kimeszelték a helyiségeket egyik éjjel. Egyikük férje szobafestő, ő is segített. Versenyt indítottak, s még ma is folytatják: ki ad el több adag feketekávét. Az ittas vendégeket nem szolgálják ki, azt tartják, nemkívánatos vendég az ilyen. Az asszonyok következetesen kitartottak törekvéseik mellett és nekik lett igazuk. Növekedett a forgalom, mégis változott az italbolt törzsközönsége. Kikoptak a notórius iszákosok, randalírozók, s ezzel együtt lassan-lassan a „Kék egér" csúfnév is lekopik a Sportbüféről.

S az italbolti brigád erre még büszkébb lehet, mint a vándorzászlóra, meg a kiváló bolt oklevélre.

Zs. Cs.

Amit nem lát a közönség

A Dunai Vasmű Népitáncegyüttese munka közben

Nem túlzás azt állítani, hogy a Dunai Vasmű Néptáncegyüttese országos hírű. Az sem véletlen, hogy az együttes régi ismerőse *dr. Kapossy Edit*, a Népművelési Intézet táncosztályának vezetője, itt ül a próbán.

A vasmű kultúrtermében kemény munka folyik. Egyelőre nem a színpadon, csak a teremben. A táncosok a kötelező balett és technikai gyakorlatot végzik.

— Hihetetlen! — mondja mellettem dr. Kapossy Edit —, hihetetlen! Nézze meg ezeket a gyerekeket. Alig van köztük igazi táncos. Alkatilag egyik sem az. De ha színpadon látja őket, megnyúlik a testük, és nagyszerű dolgokat produkálnak.

— Egy, kézcsere! Egy, kézcsere! Ne engedd le a vállad! Ne engedd le! Egy, felnézel! Egy... *Péterffy Attila* az együttes vezetője dirigál szigorú ütemben. Még a próba előtt hallottam tőle:

— Ebben az évben 130 próbánk volt. Ebben nincs benne a szereplés. Novemberig 130 próba.

— Egy kettő, lassan, ülszalföldön...

Nem könnyű a gyakorlat. És másfél óra hosszat megállás nélkül. Ugrások következnek, majd vége a „bemelegítésnek".

— Pistiék, nyomás súlyt emelni! — utasítja Péterffy Attila a kezdőket, és az első tánc résztvevőit színpadra parancsolja.

A tánc ideiglenes címe „Az emberért". Koreográfiáját az együttes vezetője alkotta. A produkció a begyakorlás stádiumában van, a táncosok a „figurára" összpontosítanak, egyszerűen nincs idejük a „játékra", és jelmez nélkül az avatatlannak nem mondhat sokat. Dr. Kapossy Edit azonban nem avatatlan, nemcsak hogy „megfejti" az először látott tánc gondolati tartalmát, de néhány igen hasznos tanácsot ad Péterffy Attilának.

A próbának este tízkor van vége. A táncosok fáradtan, jókedvűen ülik körbe vezetőjüket és vendégüket.

— Tudom, hogy nem szeretitek a balettet és a technikát — mondja dr. Kapossy Edit, majd mielőtt valaki is tiltakozna, hozzáteszi: — Tudjátok, a táncosság ott kezdődik, amit nem is lát a közönség...

— aczél —

Pálfalvi János
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
grafikus művész
DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP
1979 MÁJ 29

1979.

SPORTOLÓK

(Pálfalvi Já

nos linómetszete)

Múzeumi nyílt napok

utóbbi időben alapo- megváltozott néhány bu- sti múzeum légköre. A ek hangosak a gyerekek tésétől, akik uram bo- olykor szaladgálnak is. ütárgyakat nemcsak cso- ismerve, az agyagművesség mestertitkaiból is ízelítőt kap- tak. Rövid előadás, némi tárgyismertetés után maguk készítettek domborműveket, figurákat, edényeket. A si- ker akkora volt, hogy egész

ÜNNEPI

Ez idén ötvenedszer ünnepeljük a könyvet, az emberi tudás és ismeret legmegbízhatóbb, semmi egyébbel nem helyettesíthető letéteményesét. Ötven évvel ezelőtt, 1929-ben lépett ki a könyv, a valódi, igazi könyv oda, ahol néhány évszázadon át csak a selejtes szellemi terméket árusították földre terített ponyváról — az utcára. „A magyar könyv napja" — így nevezték ezt akkor, s élő irodalmunk legjobbjai, s a magyar klasszikusok olcsó kiadásainak tíz- és tízezer példányai kerültek utcára, sátor alá, a kispénzű emberek számára is hozzáférhető módon.

Ötven év nagy idő, öt évtizeddel később, ma, már talán nem is igen tudjuk felmérni az akkori, első könyvnapok roppant fontos voltát, a könyvtelen milliók felé megtett első, még-még bizonytalan lépéseknek jelentőségét. Akkoriban száz- és százezer parasztcsaládban a Biblia, s talán Petőfi Sándor összes költeményei jelentették a könyvet, száz- és százezer munkáscsaládban pedig még ennyi sem volt — a szervezett és olvasó munkásság mellett ott élt az a fajta munkásság is, amelynek tagjai csak a füzetes ponyváig jutottak el. Természetesen az első könyvnapok elsősorban létükkel illetve létreiöttükkel agitál-

Az 1943-as ahol éppen a adói, akik 192 mozták a kön tását — Kod meth László, könyv, az irod megújuló fela kás, egy aszta va: „Az író, dolgozik érte, mihelyt megv nal bírálnia k még jobb újr Nem vagyok író számára k

Az irodalon volt, ma is az zója akkor is sadalmi válto is fegyver — toztatásáért, h építéséért a r a butaság és jasodás eller múltiára, fél

PÁLFALVI János

Fejér Megyei Szemle, 1987/2.

Pálfalvi János

ELŐSZÓ

1935 októberében jelent meg a *Kelet Népe* című irodalmi folyóirat. Fél évszázad múlva ünnepséget rendeznek e neves esemény színhelyén. Kötetre való válogatást jelentetnek meg a Kelet Népe cikkeiből. Fél évszázad múlva kihagy az emlékezet: írástudók arról vitatkoznak, hogy ki adta ki az első számot. *Barsi Dénes* évekig itt élt Fejér megyében, Dunaújvárosban, s hányan tudták róla, hogy ő volt a Kelet Népének egyik alapítója?

Barsi Dénes húsz éve halott. Nevét nem hirdeti emléktábla, sem utcát, sem teret nem neveztek el róla. Hányan ismerik a nevét, s kik olvastak tőle legalább egy regényt? Ha már az országos ünnepségen elhangzott a neve, nem érdemelné meg a József Attila-díjas író, hogy emlékét megőrizzük?

Ezek a kérdések foglalkoztattak bennünket, amikor lelkiismeretünkre hallgatva közrebocsátjuk a Szemle *Barsi Dénes* emlékezetét idéző számát, azzal a szándékkal, hogy az író szellemi hagyatékát ápolja.

Reméljük, hogy a húszéves évforduló kapcsán Barsi Dénes neve közel annyira ismert lesz, mint *Szabó Pálé* és *Sinka Istváné*, akik szintén alapító tagjai voltak a Kelet Népének.

Barsi műveinek értelmezéseivel, s a dokumentumértékű visszaemlékezésekkel mi nem irodalomtörténetet akartunk írni, bár vannak ebben az emlékszámban olyan tények, megállapítások is, amelyeket az irodalomtörténészek is felhasználhatnak. A polemikus mondatokat sem akarjuk értékelni. S nem minősíthetjük az emlékszámban megjelent műveket sem, legföljebb azt jegyezzük meg, hogy ezekből a cikkekből a téma iránti szeretet és a megalapozott tárgyismeret sugárzik. S ez érthető, hiszen a szerzők többségükben személyes kapcsolatban álltak az íróval, sőt az ismeretség olykor múlhatatlan barátsággá nemesedett.

E gondolatokkal ajánljuk az olvasó figyelmébe ezt a kötetet.

Pálfalvi János

szeretem csinálni" — mondta egyszer az utcán, persze, hogy elhittem. Szívvel csinálta.)

Ete műszaki pályára került, vállalatvezetőként dolgozik. De emlékszem még, kamaszkorában hangszeren tanult, talán klarinéton. Írásai mellett ez a két fiú a legjobb bizonyíték a szülők erkölcsiségére. Lelkűket nem árnyékolta, meggyőződésüket nem torzította az apát ért megannyi igazságtalanság.

„Atya" (így szólították őt a gyerekei) hűséges embereket nevelt a hazának.

VÉGJÁTÉK

A szörnyű kollapszus eszeveszett gyorsasággal tört szervezetére. Alig ocsudtunk, s már Dénesnek csak az árnyéka nézett ránk a fehérgyászú kórházi ágyból. A gonosz emberi játékok után most valami még könyörtelenebb hatalom terítette elénk végzetes lapjait.

Nem tudta bevégezni a rászabott munkát. A vérrel, verejtékkel öntözött vetést elverte a jég.

Mintha jó komája, Sinka Pista sorait olvasnám hűlt ajkairól:

„Fekszik a mellemen hét nagy
kemény pecsét,
mert hű voltam és mégis
megharapta sarkamat a föld."

Pálfalvi János

gikus összeütközés robbanása új elemekre bontja az eddigi anyagot, hogy abból egy új fejezet épüljön fel.

Szinte őskutatásszerűen világítja meg a főhős származását, az örökletes tragikumot. Az a tény, hogy valaki csúfnevet kap, mindennapi jelenség bármely kisebb, nagyobb közösségben, nem lenne jelentős ok egy ember félresodródásához. Azonban ehhez a megbélyegzéshez olyan, részben vele született, részben kapott egyéni szenvedések, csapások járulnak, melyek egész lelki alkatát egyetlen érzékeny sebbé változtatják. A környezetével való állandó összeütközése a legsötétebb indulatokat kavarja fel: a korai barátkozás örök ellenségeskedéssé torzul, a falu örökké való társadalmi különbségei gyilkos hajlamot ébresztenek benne, anyagi kiszolgáltatottsága, a nyomorúságos külső megjelenés és foglalkozás miatti megvetés a kisebbrendűségnek olyan fokát fejleszti ki (benne), ami végül átcsap a világ nyomorúságát megváltani akaró hajlandóságba.

A törvénytelen gyerek elhivatottságának története *Freud Mózesének* lehetne a visszhangja, ha nem tudnánk, hogy az írótól távol állt mindenfajta kész ideológia átvétele. A társadalmi outsider a társadalommal, annak aktuális törvényszerűségeivel szembefordulva építi fel életét, találja meg feladatát, keresi meg a hozzávaló környezetet.

Ez a hozzávaló környezet, a harmicas évek paraszti társadalma a Viharsarokban — ma már kortörténeti dokumentumnak hatna, ha az író jellemalkotó készsége nem tudná örök emberi tulajdonságokkal is felruházni őket. Megjelenésük, cselekedeteik, viselkedésük tökéletesen megfelel társadalmi helyzetüknek, de belső érzésviláguk, szenvedélyeik örök emberi tulajdonságok. A parasztság társadalmi rajza a legalsó nincstelentől kezdve a gazdag parasztig, a felettük uralkodók jellemzése az ispántól kezdve a törvényhatóság embereiig — egységes elgondolás alkotása, s ami különleges írói bravúr — mindezt egy primitív ember szemével láttatja és nyelvével mondatja el.

S ez a primitív ember kifogyhatatlan szókinccsel és kifejezéskészséggel rendelkezik, olyan a nyelvezete, mint egy tárház, összefolyik benne évszázadok alatt az iskolákban, szószékekről hallott vallásos, politikai szókincs azzal az örökké megújuló, a természettel örök kapcsolatban lévő népnyelvvel, amely mindent ki tud fejezni, ami emberi és ami a beszélővel kapcsolatos, akár tevékenység, akár érzés. A hallgatás, megszólalni nem tudásra is talál kifejezést: „Hallgattunk, pedig annyi teméntelen mindenfélét szerettem volna kérdezni, meg mondani, de az olyan volt, hogy nem tudta volna szóba formázni egyiket se. Csak olyan volt, mintha a torkom alatt egy nagy zsákba összegyömöszölődött volna a rengeteg szólnivaló, nyomta torkomat meg a mellemet, de semmiképpen nem adódott olyan formája, hogy azt ki is lehessen tenni élőszóba." Ez a nagy szólni nem tudás végül feloldódik — az öncsonkítás, önpusztítás eszelős prédikációjában.

A Jehova tanúja jellegzetes kelet-európai társadalmi tragédia klaszszikus nyugat-európai formában, örök érvényű törvényszerűségek kifejezője egy mesterségesen elnyomott, elnyomorodott társadalmi réteg rajzának keretében. A bíró egy letűnőben lévő világot búcsúztat el, éppoly könyörtelenül, mint amilyen könyörtelenül ez a világ számolt le mindazokkal, akik ki akartak belőle törni. Az író a tragédiát lezárja: Sapienti sat! Aki bölcs, tanuljon belőle.

Vári Andor

Pálfalvi János

Nyugodt, epikus a stílus, ám a tartózkodóan szemérmes írói magatartáson gyakran átsüt az ellágyuló, idilli hang is. Megkapóak a természeti képei, szinte költeménybe kívánkozik egyik-másik mondata.

Álljon erre példának a regény néhány bevezető mondata, amelyek lírai szépségét csak felerősítik a költői megszemélyesítések, metaforák: „Puha, meleg nyári éjszaka, álmos és békességes. A csillagok is álmosan pislognak a párás, fekete boltozaton. Szellő sem lebben, fűszál sem rezzen, falevél sem rebben, soha talán az élet nem aludt ennél szelídebben. Semmi létezőnek a formája nem válik ki élesen, erőszakosan a szelíd és jó sötétségből, csak éppen emitt-amott, foltonként valamivel mélyebb a puha békesség . . ."

A népmesék homályába veszően ősi a prózai verses ritmusa. Erre is találunk mintát ebből a bevezetőből:

„Szellő sem l e b b e n
fűszál sem r e z z e n,
falevél sem r e b b e n,
soha talán az élet nem aludt
ennél s z e l í d e b b e n."

Ehhez hasonló lírai természeti képeket találunk még a regényben, talán olyankor ellenpontoz vele az író, amikor valami kimondatlan reményt akar sugallni a tengernyi szenvedés közepette — az élet értelmét hangsúlyozva.

Levegője, atmoszférája van a könyvnek. Megragadó a témája, megkapó a realizmusa, a nyugodt hangja. Igaz, hogy ma divatosabbak a kisregények, felgyorsult ritmusú, rohanó életünkben mégis írnak sikeres nagyregényeket is az írók. Barsi Dénes *Sorsváltás*a epikus hömpölygésű, lineáris cselekményvezetése kerüli a modern írói fogásokat, de a mű igazsága és szépsége miatt maradandó élményt nyújthat az olvasónak.

BARSI DÉNES / SORSVÁLTÁS

„Barsi regényét nehéz letenni. Olvasóinak figyelmét leköti feszültségével, fordulatosságával. Ha a mai kritika terminológiája szerint a kalandregény nem elmarasztaló jelző lenne, azt mondanánk, hogy Barsi eddigi regényei — kivéve a Jehova tanúját — színvonalas kalandregények."

(Ősz Ferenc: Sorsváltás, Dunaújvárosi Hírlap 1964. 3. sz.)

Abaffy Lászlóné

ELŐSZÓ

1935 októberében jelent meg a *Kelet Népe* című irodalmi folyóirat. Fél évszázad múlva ünnepséget rendeznek e neves esemény színhelyén. Kötetre való válogatást jelentetnek meg a Kelet Népe cikkeiből. Fél évszázad múlva kihagy az emlékezet: írástudók arról vitatkoznak, hogy ki adta ki az első számot. *Barsi Dénes* évekig itt élt Fejér megyében, Dunaújvárosban, s hányan tudták róla, hogy ő volt a Kelet Népének egyik alapítója?

Barsi Dénes húsz éve halott. Nevét nem hirdeti emléktábla, sem utcát, sem teret nem neveztek el róla. Hányan ismerik a nevét, s kik olvastak tőle legalább egy regényt? Ha már az országos ünnepségen elhangzott a neve, nem érdemelné meg a József Attila-díjas író, hogy emlékét megőrizzük?

Ezek a kérdések foglalkoztattak bennünket, amikor lelkiismeretünkre hallgatva közrebocsátjuk a Szemle *Barsi Dénes* emlékezetét idéző számát, azzal a szándékkal, hogy az író szellemi hagyatékát ápolja.

Reméljük, hogy a húszéves évforduló kapcsán Barsi Dénes neve közel annyira ismert lesz, mint *Szabó Pálé* és *Sinka Istváné*, akik szintén alapító tagjai voltak a Kelet Népének.

Barsi műveinek értelmezéseivel, s a dokumentumértékű visszaemlékezésekkel mi nem irodalomtörténetet akartunk írni, bár vannak ebben az emlékszámban olyan tények, megállapítások is, amelyeket az irodalomtörténészek is felhasználhatnak. A polemikus mondatokat sem akarjuk értékelni. S nem minősíthetjük az emlékszámban megjelent műveket sem, legföljebb azt jegyezzük meg, hogy ezekből a cikkekből a téma iránti szeretet és a megalapozott tárgyismeret sugárzik. S ez érthető, hiszen a szerzők többségükben személyes kapcsolatban álltak az íróval, sőt az ismeretség olykor múlhatatlan barátsággá nemesedett.

E gondolatokkal ajánljuk az olvasó figyelmébe ezt a kötetet.

PÁLFALVI János

Fejér Megyei Szemle, 1987/2.

Pálfalvi János

Pálfalvi János

szeretem csinálni" — mondta egyszer az utcán, persze, hogy elhittem. Szívvel csinálta.)

Ete műszaki pályára került, vállalatvezetőként dolgozik. De emlékszem még, kamaszkorában hangszeren tanult, talán klarinéton. Írásai mellett ez a két fiú a legjobb bizonyíték a szülők erkölcsiségére. Lelkűket nem árnyékolta, meggyőződésüket nem torzította az apát ért megannyi igazságtalanság.

„Atya" (így szólították őt a gyerekei) hűséges embereket nevelt a hazának.

VÉGJÁTÉK

A szörnyű kollapszus eszeveszett gyorsasággal tört szervezetére. Alig ocsudtunk, s már Dénesnek csak az árnyéka nézett ránk a fehérgyászú kórházi ágyból. A gonosz emberi játékok után most valami még könyörtelenebb hatalom terítette elénk végzetes lapjait.

Nem tudta bevégezni a rászabott munkát. A vérrel, verejtékkel öntözött vetést elverte a jég.

Mintha jó komája, Sinka Pista sorait olvasnám hűlt ajkairól:

„Fekszik a mellemen hét nagy
kemény pecsét,
mert hű voltam és mégis
megharapta sarkamat a föld."

Pálfalvi János

gikus összeütközés robbanása új elemekre bontja az eddigi anyagot, hogy abból egy új fejezet épüljön fel.

Szinte őskutatásszerűen világítja meg a főhős származását, az örökletes tragikumot. Az a tény, hogy valaki csúfnevet kap, mindennapi jelenség bármely kisebb, nagyobb közösségben, nem lenne jelentős ok egy ember félresodródásához. Azonban ehhez a megbélyegzéshez olyan, részben vele született, részben kapott egyéni szenvedések, csapások járulnak, melyek egész lelki alkatát egyetlen érzékeny sebbé változtatják. A környezetével való állandó összeütközése a legsötétebb indulatokat kavarja fel: a korai barátkozás örök ellenségeskedéssé torzul, a falu örökké való társadalmi különbségei gyilkos hajlamot ébresztenek benne, anyagi kiszolgáltatottsága, a nyomorúságos külső megjelenés és foglalkozás miatti megvetés a kisebbrendűségnek olyan fokát fejleszti ki (benne), ami végül átcsap a világ nyomorúságát megváltani akaró hajlandóságba.

A törvénytelen gyerek elhivatottságának története *Freud Mózesének* lehetne a visszhangja, ha nem tudnánk, hogy az írótól távol állt mindenfajta kész ideológia átvétele. A társadalmi outsider a társadalommal, annak aktuális törvényszerűségeivel szembefordulva építi fel életét, találja meg feladatát, keresi meg a hozzávaló környezetet.

Ez a hozzávaló környezet, a harmicas évek paraszti társadalma a Viharsarokban — ma már kortörténeti dokumentumnak hatna, ha az író jellemalkotó készsége nem tudná örök emberi tulajdonságokkal is felruházni őket. Megjelenésük, cselekedeteik, viselkedésük tökéletesen megfelel társadalmi helyzetüknek, de belső érzésviláguk, szenvedélyeik örök emberi tulajdonságok. A parasztság társadalmi rajza a legalsó nincstelentől kezdve a gazdag parasztig, a felettük uralkodók jellemzése az ispántól kezdve a törvényhatóság embereiig — egységes elgondolás alkotása, s ami különleges írói bravúr — mindezt egy primitív ember szemével láttatja és nyelvével mondatja el.

S ez a primitív ember kifogyhatatlan szókinccsel és kifejezéskészséggel rendelkezik, olyan a nyelvezete, mint egy tárház, összefolyik benne évszázadok alatt az iskolákban, szószékekről hallott vallásos, politikai szókincs azzal az örökké megújuló, a természettel örök kapcsolatban lévő népnyelvvel, amely mindent ki tud fejezni, ami emberi és ami a beszélővel kapcsolatos, akár tevékenység, akár érzés. A hallgatás, megszólalni nem tudásra is talál kifejezést: „Hallgattunk, pedig annyi teméntelen mindenfélét szerettem volna kérdezni, meg mondani, de az olyan volt, hogy nem tudta volna szóba formázni egyiket se. Csak olyan volt, mintha a torkom alatt egy nagy zsákba összegyömöszölődött volna a rengeteg szólnivaló, nyomta torkomat meg a mellemet, de semmiképpen nem adódott olyan formája, hogy azt ki is lehessen tenni élőszóba." Ez a nagy szólni nem tudás végül feloldódik — az öncsonkítás, önpusztítás eszelős prédikációjában.

A Jehova tanúja jellegzetes kelet-európai társadalmi tragédia klaszszikus nyugat-európai formában, örök érvényű törvényszerűségek kifejezője egy mesterségesen elnyomott, elnyomorodott társadalmi réteg rajzának keretében. A bíró egy letűnőben lévő világot búcsúztat el, éppoly könyörtelenül, mint amilyen könyörtelenül ez a világ számolt le mindazokkal, akik ki akartak belőle törni. Az író a tragédiát lezárja: Sapienti sat! Aki bölcs, tanuljon belőle.

Vári Andor

Pálfalvi János

Nyugodt, epikus a stílus, ám a tartózkodóan szemérmes írói magatartáson gyakran átsüt az ellágyuló, idilli hang is. Megkapóak a természeti képei, szinte költeménybe kívánkozik egyik-másik mondata.

Álljon erre példának a regény néhány bevezető mondata, amelyek lírai szépségét csak felerősítik a költői megszemélyesítések, metaforák: „Puha, meleg nyári éjszaka, álmos és békességes. A csillagok is álmosan pislognak a párás, fekete boltozaton. Szellő sem lebben, fűszál sem rezzen, falevél sem rebben, soha talán az élet nem aludt ennél szelídebben. Semmi létezőnek a formája nem válik ki élesen, erőszakosan a szelíd és jó sötétségből, csak éppen emitt-amott, foltonként valamivel mélyebb a puha békesség . . ."

A népmesék homályába veszően ősi a prózai verses ritmusa. Erre is találunk mintát ebből a bevezetőből:

„Szellő sem l e b b e n
fűszál sem r e z z e n,
falevél sem r e b b e n,
soha talán az élet nem aludt
ennél s z e l í d e b b e n."

Ehhez hasonló lírai természeti képeket találunk még a regényben, talán olyankor ellenpontoz vele az író, amikor valami kimondatlan reményt akar sugallni a tengernyi szenvedés közepette — az élet értelmét hangsúlyozva.

Levegője, atmoszférája van a könyvnek. Megragadó a témája, megkapó a realizmusa, a nyugodt hangja. Igaz, hogy ma divatosabbak a kisregények, felgyorsult ritmusú, rohanó életünkben mégis írnak sikeres nagyregényeket is az írók. Barsi Dénes *Sorsváltása* epikus hömpölygésű, lineáris cselekményvezetése kerüli a modern írói fogásokat, de a mű igazsága és szépsége miatt maradandó élményt nyújthat az olvasónak.

BARSI DÉNES / SORSVÁLTÁS

„Barsi regényét nehéz letenni. Olvasóinak figyelmét leköti feszültségével, fordulatosságával. Ha a mai kritika terminológiája szerint a kalandregény nem elmarasztaló jelző lenne, azt mondanánk, hogy Barsi eddigi regényei — kivéve a Jehova tanúját — színvonalas kalandregények."
(Ősz Ferenc: Sorsváltás, Dunaújvárosi Hírlap 1964. 3. sz.)

Abaffy Lászlóné

1969 MAJ 25.

Pálfalvi/Dobos

1021

VIETNAMÉRT

Fiatal költők versei

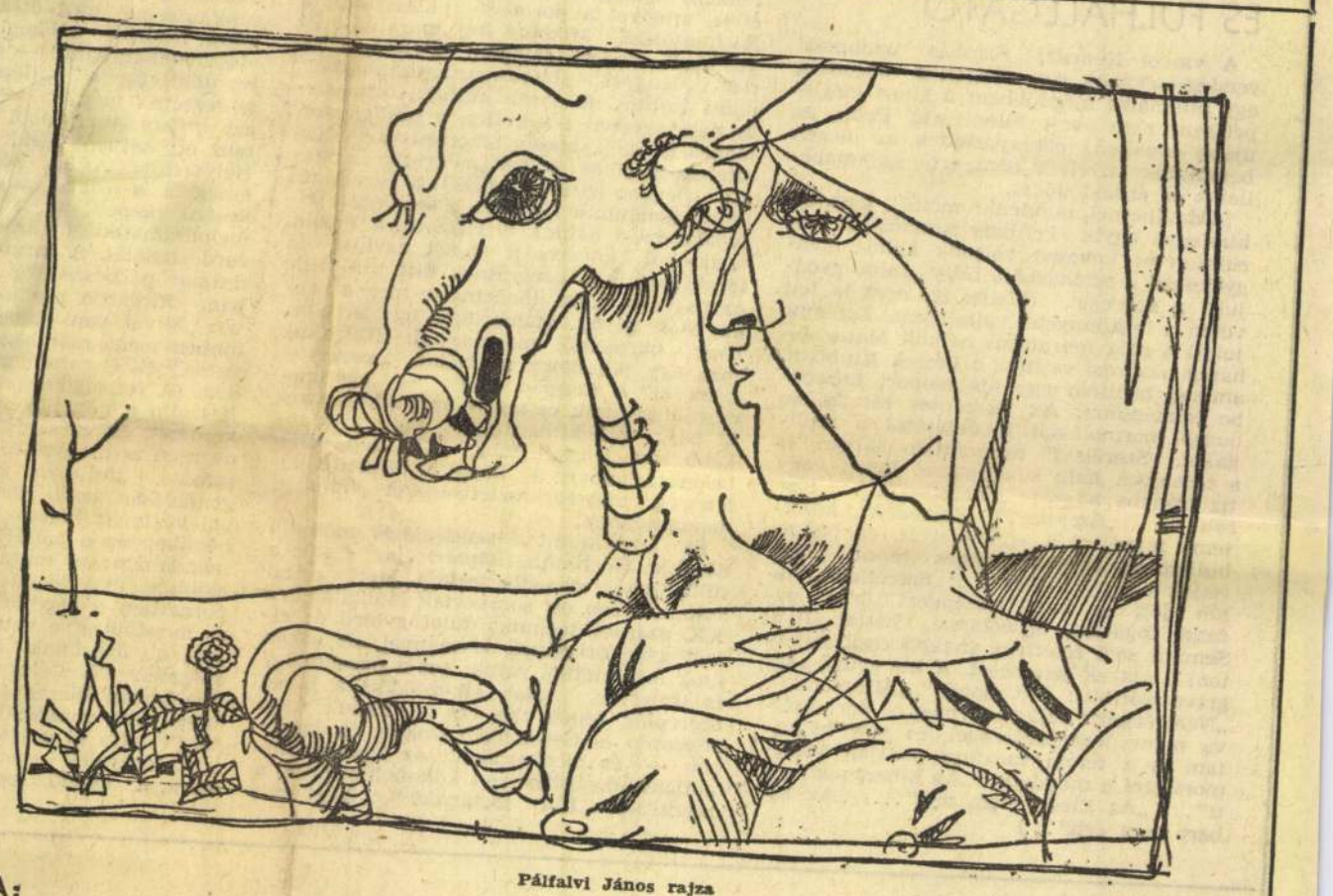

Pálfalvi János rajza

APÁTI MIKLÓS:

Fekete-fehér legenda

Ezerkilencszázötvenhatban fiam
az egyszülött kiment az országból
gyanús volt neki a rászakadt szabadság

Levelet tőle sohase kaptam mert háta mögött
csak szögeket érzett meg drótakadályt
az igazság az hogy nem vágyott vissza

Kamaszkorában gyakran ígérte
kettőezerben nukleáris jachton fog
körbevitetni megérintjük az összes kikötőt

Hajam simogatta tudtam tengervíz tükrén
lebeghet csak szebben mint ujjai dombján
szelíd hasonlata volt — a hajam fehér zászló

Fiam ott Hanoi baljós légiterében
fehér por csontjaid majd összeállnak
s átúszik az égen mint fehér lobogó

A fehér zászló majd fekete dokkot
kíván s én azért éltetem magamat tovább
hogy lehessen a szívem fiamnak kikötő

Kucsera András rajza

BÖRCSÖK MÁRIA:

Protest-song

Piros csipkék, verőerek
hullnak az átlátszó homokra.
Dióvá sült szívek körül
világít a bordák bokra.

Valaki énekel.

Tíz ujjából
kifordul tíz köröm.
Vériszap forog szemében
ezüst gömbhely körön.

Valaki énekel.

Átizzott koronáját
leütik róla, a hajat.
A drót-ág koszorúhoz
sistergő bőr ragad.

Valaki énekel.

Ínyének hamujában
harminckét foggal, nyelvtelen.
Mézbarna sörök habja
szivárványlik a kezemen.

Van új ruhám
zsinórral, vállapokkal.
Nehéz szőttesből abroszom
Pontosan élek.
Kelek, lefekszem.
Ebédelek.

Tiltakozom.

DOBOS ÉVA:

Hosszúhajú lány,

célozz ügyesen!
Ne lásd őket, akiket én látok,
akik szívesen fogadnának ágyukba
egy éjszakára, mert egzotikus vagy
hosszú hajaddal,
akik meggusztálják melledet a fényképen,
hol hasadat metszi fel éppen a zsoldos,
akik részegen röhögnek,
és vicceket agyalnak ki arról,
mi kéne a markodba inkább
kézigránát helyett,
hosszú hajú lány, barátnőm, kedves,
ne lásd őket, meg ne remegjen kezedben a puska,
a repülőre
célozz ügyesen —
én tudom:
ott ülnek azon a gépen
ők is.

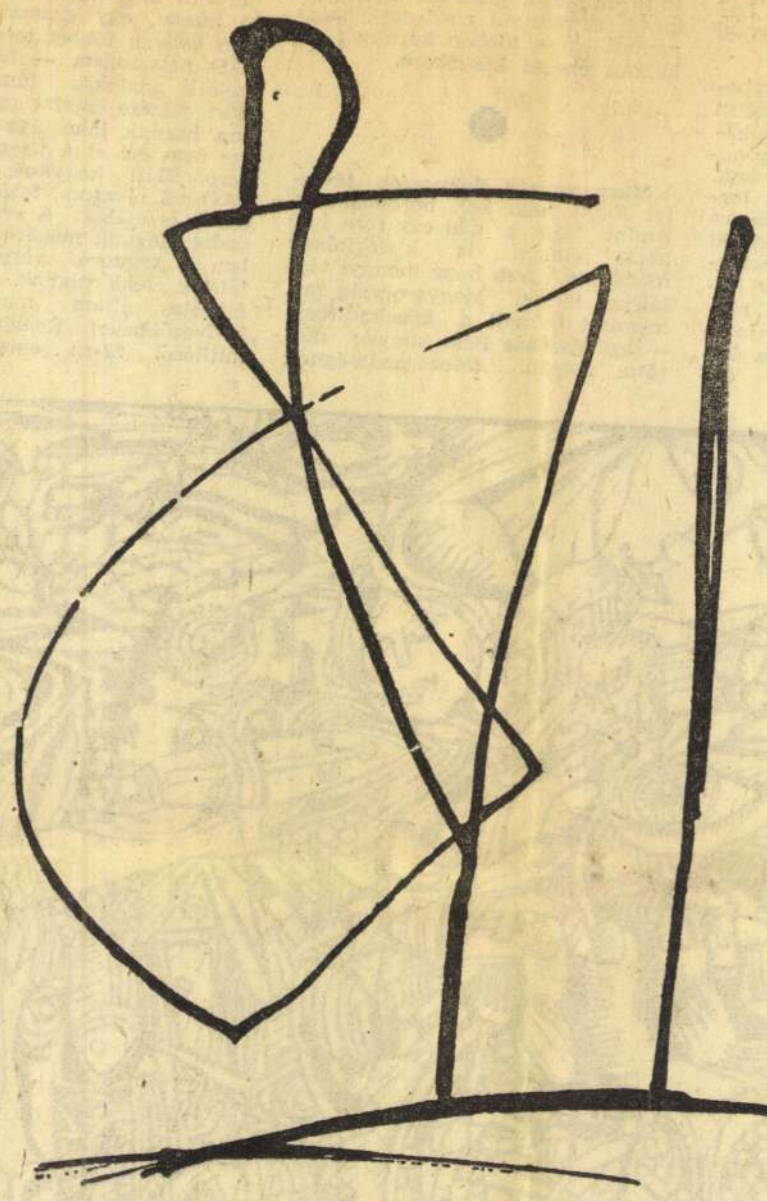

Magyarász Imre rajza

SIPOS ÁRON:

Ma együtt

Tűrd az ágyadon
nézd el hogy ott van
kicsi testén egy kézzel kevesebb van

Mögötte áll az erdő
gyöngén hátrahúzza a bőrt
megnyújtja szemesarkát a történelem

Ha harminc éve él
még nem volt nyugta
ha negyven tíz évet várt a napra

Ma lángot nyel és egy kézzel
földre nyomja a bivaly szarvát
éneket vés a puskatusra

Szemet cserél a sirály meg ő
a vízhez ért a csend meg ő
és át kell jutni halat vinni a többieknek

Tűrd az ágyadon
nézd el hogy ott van
kicsi testén egy kézzel kevesebb van

Mögötte áll az erdő mesét takar
zizeg a fény a levelek között
MA EGYÜTT CÉLOZUNK

DOBAI PÉTER:

Viet-Kong

Sirályok szakadnak ki a szélből:
fehér ingetek a tűzvonalon.

Anyahajók terített asztallapjáról
röpködnek a csészék.
Pontos remekművek a harci repülők,
mint az élő fegyverek:
kardhalak orsója,
cápák kalapácsa,
mint héják kődarab-zuhanása.
Semmi kényelem nincs bennük.
Lenézik a televízió tömegeit és belelőnek.
Csupa steril fegyelem a vadászbombázó.
Mozgása egyszerű, mint a sugár.
Acél-tépőfogak.
Balta-fejek.
Törpengék.
A támadás ideggócai.
És lezuhannak, mint a keresztfák,
a halál füst-sebét hagyják a magasban.

Sirályok szakadnak ki a szélből:
a lövéseitek.

VENDÉGJÁTÉK ÉS FÜLHALLGATÓ

A varsói Nemzeti Színház budapesti vendégjátékának első estéjén a közönség egy pillanatra megdöbbent a kínos meglepetésen: nem volt fülhallgató. Pedig az újabb években elkényeztették az idegen bemutatók nyelvét nem értő szakmabelieket és érdeklődőket.

„Odaülhetnél mindenki mellé", ugratott hízelegve egyik kritikus ismerősöm. Körülnéztem: kevesen voltunk ahhoz „lengyelesek" a színházban, hogy „fülbe gyónjuk" a szöveget. (Mellesleg, nem is lett volna a legkönnyebb vállalkozás. Eszembe jutott a még feliratozás nélküli Mater Johanna szakmai vetítése a Fészek Klubban, amikor beültem egy kis csoport közepébe tolmácsolni. Az önkéntes híradólánc buzgó mormolással továbbította a replikákat. „Szeretsz?" mormoltam halkan, és a teremben halk sustorgással futott vagy tíz irányba a szó: „Szeretsz?"... „Szeretsz?"... „Szeretsz?" „Szeretlek", közöltem mindjárt a feleletet is, és halkan hullámzott tova a csendes moraj: „Szeretlek"... „Szeretlek"... „Szeretlek". Aztán jött a baj: középkori öreg paraszt, fogatlan, tájszólással, háttal állva. Semmit sem értettem, inkább csak sejtettem a szavak jelentését. A kis gyűrű sürgetve szorított: „Mit mond?", „Mit mond?". „Nem értem" vallottam meg öt perc múlva nemes egyszerűséggel, és már hallottam is a terem tucatnyi pontján végigmorajlani a mondatot: „Az Elbert nem érti"... „Az Elbert nem érti"... „Az Elbert nem érti"...)

De felment a függöny, és az első pillantásra és az első hallásra kiderült, hogy itt nem kell fülhallgató és nem kell tolmácsolás. *Kazimierz Dejmek* igazgató-főrendező világhírű produkciója, a *Józsej élete*, amelyet a porosodó klasszikus, a XVI. századi *Mikolaj Rej* moralitásából varázsolt modern színpadi játékká, a híres lengyel „látványosság-színházból" adott ízelítőt. A darab műfaja, természete nem egészen ismeretlen a pestiek szeménck-fülének, hiszen „ikertestvérét" Kazimierz Dejmek másik „négyszáz esztendős" virgonc-friss gyermekét, a páratlanul költői hangulatú *Legenda a dicsőséges feltámadásról*-t nálunk is játszotta a Thália. nagyjából követve a varsói együttes fő törekvését. Az ismerősnek hitt trouvaille mégis percenként döbbentette meg a vendégjáték nézőit. Hamarosan úgy éreztük, hogy bármelyik mozzanatnál állítanánk meg egy pillanatra a játékot, „merevítenénk ki" a színpad képét — egy modernül groteszk és mégis autentikusan régi bájú bibliaillusztráció, vagy még inkább régi lengyel falusi oltárkép válna bekeretezhetővé, a képzőművészeti tökéletesség megszerkesztettségével minden mozzanatában.

És következett a vendégjáték második darabja, Hochhuth *Helytartó*-ja, s vele a fülhallgatók második tréfája. Mert ezúttal szép rendben ott sorakoztak ládikáikban a XX. századi technika fület gyötrő és elmét gyönyörködtető vívmányai, de sokan csak legyintettek rájuk: ezt a darabot úgy is ismerjük. Aztán elkezdődött a játék, szereplők léptek be és szólaltak meg, Riccardo és Gerstein, a Doktor és Jacobson — és megkezdődött az izgatott fülhallgatókeresgélés és kölcsönkéregetés a nézőtéren. „Hol tartanak?" „Most mit mondott?" kérdezgették egymástól az elvarázsolt Helytartó budapesti nézői. Mert a lengyel színészek nem akkor jöttek be, amikor megszoktuk, ahol hosszú replikákat vártunk tőlük, ott két szó után kimentek a színpadról, és amikor számításunk szerint még öt-hat kép lett volna hátra, legördült a függöny, végérvényesen. visszavonhatatlanul — öt perccel negyed tíz után! Egyik kollégám megkért, hogy szerezzem meg a súgópéldányt, eleinte azt hittem, tévedésből csak a felét hoztam el: hetven flekk volt a lengyelek Helytartója. A hét képre kurtított játék elhagyta a római zsidó család életének keserű képeit, az auschwitzi jelenetek melodramatikusan áradó borzalmait, Riccardo halálát. A darab a Doktor és a pap drámai párbeszédével ér véget a táborban, Riccardo replikája a játék végszava: „Mivel van ördög, Isten is van, különben maga már régen diadalmaskodott volna." És elmaradt még ki tudja mi minden. (A feleségem azt kérdezte otthon, ki játszotta a nőt. Sokáig nem is értettem a kérdését, az egész játékban nem volt nő, de nem is hiányzott.) Dejmek nagyon vitatható, „fejtetőre állított", de saját elgondolásán belül rendkívüli biztonsággal végigvitt koncepciójában a ténydráma némiképpen a háttérbe szorul, s talán így mondanám: a magatartásdráma lép az előtérbe. (Az előadás után kíváncsian lapozgattam a régi lengyel kritikák között, és megdöbbenve vettem tudomásul, hogy volt a darabnak Lengyelországban egy szögesen ellentétes felfogású előadása is: Poznanban Marek Okopinski szigorúan a ténydráma vonalán haladva éppen a Doktort iktatta ki a játékból.

A lengyelek ezen a két estén, azt hiszem, a lehető legteljesebben mutatták meg a *Teatr*
kor felgördü
mutatóján és a József életének — egy budapesti kritikus remek találata szerint — *Wit Stwosz* zseniális faragott oltárára emlékeztető kopott arany színpadképe után láthatóvá lett a Hochhuth-dráma ablaktalan, ajtó nélküli, monumentális ólomkamrára emlékeztető állandó díszlete — mindjárt megéreztük, a két előadás együtt az együttes képességeinek „szélső értékeit" csillogtatja meg. Hiszen a József életében Dejmek a maximális gazdagítás irányában halad: a naiv moralitást fergeteges humorú intermédiumok tarkítják, a XVI. századi kamaramuzsikálás éppúgy helyet kap az előadásban, mint a tánc, egy ujjtartás, egy „gótikusan" ferdére billentett fej itt döntő szerepet játszik; a Helytartóban viszont a legteljesebb puritánság. Itt kiiktattak minden mozgalmas lehetőséget. *Gustaw Holoubek* Riccardójának mimikai rezzenéseire aligha fog emlékezni a budapesti közönség — de a reverendában megfeszülő, meggörnyedő vállát talán sose felejtjük el — most visszagondolva, azt hiszem: háttal állva játszotta végig a darabot.

És a sok különbség mögött egy öröl
egyezés — a fejhallgatók tanúsága —
olyan színházat láttunk, amely nem áll
meg a drámairodalom hagyományos határainál, a maga életre kelthető anyagát keresi mindenütt, azon a kötelező szolgálaton túl is, hogy *„theatrum est ancilla dramaturgiae"*.

Elbert János

CSERES TIBOR:

Statisztikai olvasmányok

Diákkoromban, amikor vizsgázás, szigorlat végett, tehát anyagi érdekből tanulnom kellett volna a statisztika tudományát, elmulasztottam — most a kíváncsiság rávisz, hogy egy részét pótoljam annak, amitől akkor elestem, és olyan adatokkal is bővítsem ismereteimet, amelyeket akkor még senki sem tudhatott. Sőt, olyanokkal is, hogy egyrészüket ma is csak feltételes módban lehet tudni — tehát a jövő adatait.

●

A FAO, az Egyesült Nemzetek táplálkozási és mezőgazdasági szervezete hatalmas két kötetes tanulmányban mutatja be, menynyien leszünk 1975-ben, és tíz évvel később a földön, és mit fogunk enni. A mai államhatárok által meghatározott népek jelen helyzetéből kiindulva, az 1965-ös év alapján, bonyolult és óvatosan araszoló számolásokkal jut el a kétszer tízesztendő jövőjébe a jóslat, s milliós pontossággal megmondja, hogy mi, akik ma három- és félmilliárdnyian vagyunk, 75-re hogyan szaporodunk négy milliárd és 86 millióra és tíz év után miképp közelítjük meg az ötmilliárdos emberlétszámot.

Igaz, hogy ez optimista számítás, mint a kiadvány mondja, de én nem tudom, hogy nem volna-e helyesebb inkább maximalista vagy pesszimista kifejezéseket használni ez esetben. Persze baleset vagy nyomós változást előidéző okok becsúszhatnak a történelem következő éveibe, de csupán annyi is elég lesz a módosításhoz, hogy némely, ma még lobbanékony szaporodású népek időközben megváltoztassák, azaz szabályozzák családtervezésüket. Mert a FAO, az Egyesült Nemzetek adatszolgáltatásából nem csupán a számadatok alapján kísérli meg a jóslást, hanem bizonyos megkérdezett embercsoportok, házaspáronkint előadott családtervei alapján is.

Ha a húsz év múlva élő emberiség létszámát csak bonyolult számítások és becslések által közelíthették meg az emberiség gondját vállaló felelős statisztikusok, az öt milliárd száj, s szájhoz tartozó gyomor számára szükséges mindennapi táp mennyiségének kiszámítása — még a földrészenkint és éghajlat szerint nagy különbséget mutató élelmezési szokások figyelembevételével is — aránylag kevés fáradságukba kerülhetett. Számításaikból azt látom, hogy a fejlett országok némi élelmiszerfölösleggel rendelkeznek majd, valamivel többel mint most, de a fejlődőben levő országok fogyasztásánál, azaz fogyasztási igényénél, meredeken felfelé szökken a mutató. Mondom, nem is fogyasztással számolnak e tudósok, hanem csupán igénnyel. Ha a fejlődőben levő országok 1985-ös jövendőjébe tekintünk a népesedés—termelés—táplálkozás grafikonjának emelkedő karjain azt látjuk, Ázsia. Afrika és Dél-Amerika polgárainak számára évről-évre kisebbre kell faragni az egyébként is szűkös napi falatot, azaz rizspogácsát vagy a sültkrumplit a családi tűzhelyek körül. A mostani részleges éhezés mellett egyre többen kerülnek a halálos éhezés küszöbére.

●

Magyarország élelmezési távlatai fölött nem kell boronganunk. Amint hogy a mai egy főre jutó hazai élelem is kielégítőnek mondható. Azt, hogy mennyi táplálékot termel Magyarország ma, mennyit termelt a közelmúltban, — azt Fazekas Béla könyve mutatja nekem. (Mezőgazdaságunk a felszabadulás után, Budapest, 1967.) Ebben a könyvben semmiféle jóslat nincsen, s ha a szerző vezetésével ennivalónk világában körbejárunk, mindig biztonságosan úgy érezhetjük, hogy van és lesz is elegendő táplálékunk, s nem kell rettegnünk a jövőben sem, holmi éhezés miatt. Minden terményünket sorra vizsgálja e könyv, s miközben a kukoricát ültetői képzeletünk trónusára, a búzáról, a krumpliról, sokféle gyümölcsünkről se feledkezik meg, s mutatja, hogy nemcsak magunkról, hanem némi exportszándék révén, másokról is gondoskodni kívánunk. Sok-sok húst állítunk elő, húsfogyasztásunk is erősen megnövekedett. Összehasonlítva a FAO állításaival a Fazekas-könyv adatait, egy pillanatig túlságosan is megnyugodhatunk, hogy az elkét. Igen, ha csupán magunk ellátására ügyelnénk, szinte egy kiló hússal, egy gramm gabonával sem kellene többet termelnünk. A FAO pesszimista — három évvel ezelőtti adatokra támaszkodó — előre jelzése szerint ugyanis 1985-ben hazánk lakossága még messze nem éri el a tizenegy milliót. Szaporodási kedvünk, mint a FAO-nál olvasom, fölére apad, sőt annál is alább. A svédek, akiket eddig magunk mögött tudtunk ebben a szomorú versenyben, úgy látszik elénk vágnak. A többi szocialista állam mutatói mind kedvezőbbek: Románia népe 19 millióról 23-ra emelkedik, Jugoszlávia több, mint 4 millió emberrel erősödik és 23 millió 600 ezer lélekszáma lesz. Csehszlovákia is 2 millió 200 ezer lelket szed magára, meghaladja a 16 milliót. Nem is szólva Szovjetunióról, amely a 300 milliós lélekszám küszöbére jut.

●

Mint említettem, a FAO mostani esze és adatai birtokában 1985-re óriási éhezést vetít elénk. A XX. század végén azonban az éhezés képtelenségnek látszik, ha a jelenben halál-ok még a táplálék hiánya és a sötét számvetésből a jövőt is illeti valami. A tragikus látásmód, a sokszor elvetett és sokszor helyesbített malthusi eszmék és a neomalthusianista szemlélet terméke volna. A FAO érezvén a felelősséget, nem akar belenyugodni abba, amit a statisztika adatai néhol még állítanak, hogy míg az élelmiszerek termelése számtani haladvány szerint (tehát egyről kettőre és nyolcról kilencre) növekszik, addig az éhes szájak a mértani haladvány törvényeit respektálva szaporodnak (tehát kettőről négyre, négyről nyolcra és nyolcról tizenhatra sokasodván). A kép, amit erről a jövendőről számokkal és a lehetséges várakozás aggodalmával festenek, nyomasztó. Huzamosabban olvasni is olyan álombeli kényszerképzettel, szorongással rokon, amely vasúti sínre nyűgöz le valamennyiünket, noha tudjuk, hogy az óriási gőzmozdony nagy sebességgel közeledik. Az ilyen álomból felébredni jó, de ha a szorongás alapja maga az emberiség története, amely gyorsvonati sebességgel már húsz év közelében felénk robog, akkor a szorongás sokszorosan indokolt és feloldhatatlan. De vajon feloldhatatlan-e?

A FAO kiadványa az emberiség szaporodását és a megnövekvő táplálék igényét 1985-ig vetíti hatalmas szárnyas trendekkel szemünk elé, de amikor a mai bázisról józanul megtervezhető élelmiszermennyiséget kellene felrajzolnia, 1975-nél hirtelen abbahagyja az ugyancsak felfelé szökkenő mutató rajzát és nem indokolja meg, hogy miért. De mi tudjuk, hogy a kímélet dolgozik, ezúttal a képzelet erejére bízza a több táplálékban gazdag étkezőasztalok jövőjét, és igaza van. Nemcsak azért, mert ez a mód a statisztikában szokatlan költői fogás, hanem azért is, mert 1975-ig, s az azt követő tíz esztendőben az emberiség legjobb elméi és legdolgosabb emberei bizonyosan megteremtik a táplálék-termelésben is azt a mennyiségi forradalmat, amely Malthus tanainak cáfolata lesz.

S itt van elrejtve az a remény is, amely Magyarország népesedését illeti: a következő hét év s az azt követő tíz bizonyosan hoz olyan gazdasági és erkölcsi eredményeket a magyarság életében, hogy megmásíthassuk a leglassabban szaporodó nép „megjósolt" jövendőjét.

Kertész László: Illusztráció

LAP

□ **Ma ülésezik a Városi Tanács Végrehajtó Bizottsága.** Ezúttal a tanácstagi beszámolókon elhangzott problémák megoldásáról és az őszi mezőgazdasági munkák előkészületeiről tárgyalnak a végrehajtó bizottság tagjai és a meghívottak.

Szerkesztői üzenetek;

„Némo Károly" jeligére. A ritmus és formaérzék önmagában még nem költészet. Fényképezni is mindenki megtanulhat, de fotoművész csak a tehetséges emberekből lesz.

P. I., Építők u. Levele annyira magánügy, hogy sem segíteni, sem tanácsot adni nem tudunk. Önnek kell a fiatalokkal rendezni nézeteltérését.

KÖZLEMÉNYEK

A Közgazdasági Technikum Kereskedelmi Tagozatán a javító-, különbözeti vizsgák, valamint a pótbeiratkozások folyó hó 28-án, szombaton délután 16 óra 30 perckor lesznek a Vasvári Pál Iskolában. (x)

A Gimnáziumban és a Szakközépiskolában a pótbeiratkozások és a javítóvizsgák augusztus 30-án, reggel 8-kor kezdődnek.

Igazgatóság. (x)

A Vasvári Pál Általános Iskola közli: Javítóvizsgák ideje: 28-án (szombat) de. 8—12. Ugyanakkor még első osztályosok és napközisek beírása (azok részére, akik még nem iratkoztak be.)

Tanévnyitó ünnepély: szeptember 1. de. 9 órakor.

Tankönyvkiosztás: az első tanítási napon az osztályban történik. (x)

NAPTÁR

Augusztus 24 Kedd

— **A 26-os Építőipari Vállalat Pártbizottságán** Szencsenkov Istvánné elvtárs tart fogadóórát 16—19 óra között.

— **A Szakmaközi Bizottság** ülése 15 órakor.

— **Az Ifjúsági Eszpresszóban** a Neotons tánczenekar játszik 19—23 óra között.

Augusztus 25 Szerda

— **A Városi Tanács VB ülése 8 órakor.**

— **A Városi Pártbizottságon** reggel fél 9—16 óra között Závodi Imréné elvtárs tart fogadónapot.

Augusztus 26 Csütörtök

— **A 26-os Építőipari Vállalat Pártbizottságának** VB ülése 13.30 órakor.

— **A Vasmű Pártbizottság** ülése 14 órakor.

— **A Szalmacellulózgyár SzB ülése** 15 órakor.

— **A Városi Tanács** lakásügyi állandó bizottságának ülése 15 órakor.

Augusztus 27 Péntek

— **A Városi Pártbizottság** ülése az ideológiai irányelvek és a december 10-i párthatározat végrehajtásáról.

— **A Városi Tanács** gyámügyi állandó bizottságának ülése 15 órakor.

— **Az Ifjúsági Eszpresszóban** a Neotons tánczenekar játszik 19—23 óra között.

□ **Augusztus 21-én reggel** autóbusszal Siófokra látogattak az Épületelemgyár vasas üzemének dolgozói. Bógó Ferenc, Tóth Jánosné vezette szocialista brigádok 35 tagja [illegible] jól sikerült balatoni ki-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Pálfalvi János
DUNAUJVÁROS

1965 AUG 24.

1021

Pálfalvi János rajza

1967 AUG 4.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAUJVÁROS

Pál/alvi János

1021

Művészi rézkarc-album Pécsről

A Képcsarnok Vállalat művészi kivitelű rézkarc-albumot adott ki Pécsről. Az album kilenc művész tizenkét alkotását tartalmazza. A helyszínen készült vázlatokat szigorú zsűri tanulmányozta, a rézkarcok e vázlatok alapján készültek. A művészek között két dunaújvárosi nevet találunk; *Pálfalvi János* grafikus művész a Pécsi Nemzeti Színház képét karcolta rézbe, és az albumban szereplő mecseki tájkép is az ő alkotása. *P. Csasztka Ilona* rézkarcainak témái a Pécsi Jogtudományi Egyetem és a Misina tetői kilátó.

A kis példányszámban kiadott album csak Pécsett kapható.

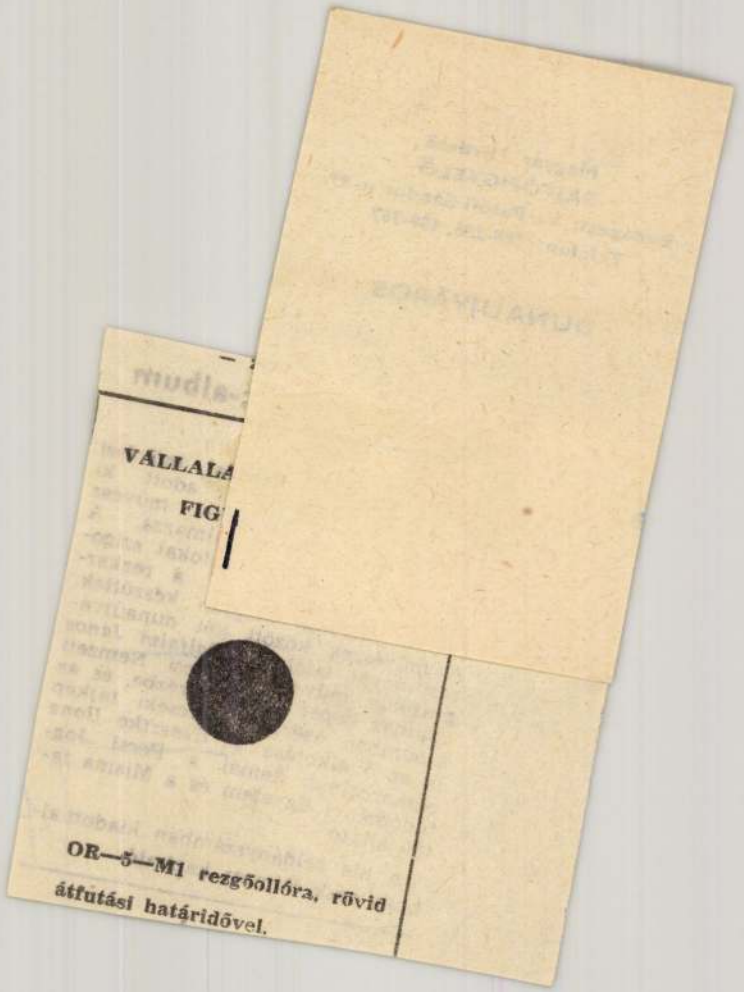
VÁLLALA
FIG
OR—5—M1 rezgőollóra, rövid
átfutási határidővel.

Magyar Hiro.
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAUJVÁROS
Pálfalvi János
1961 FEB 21
1021

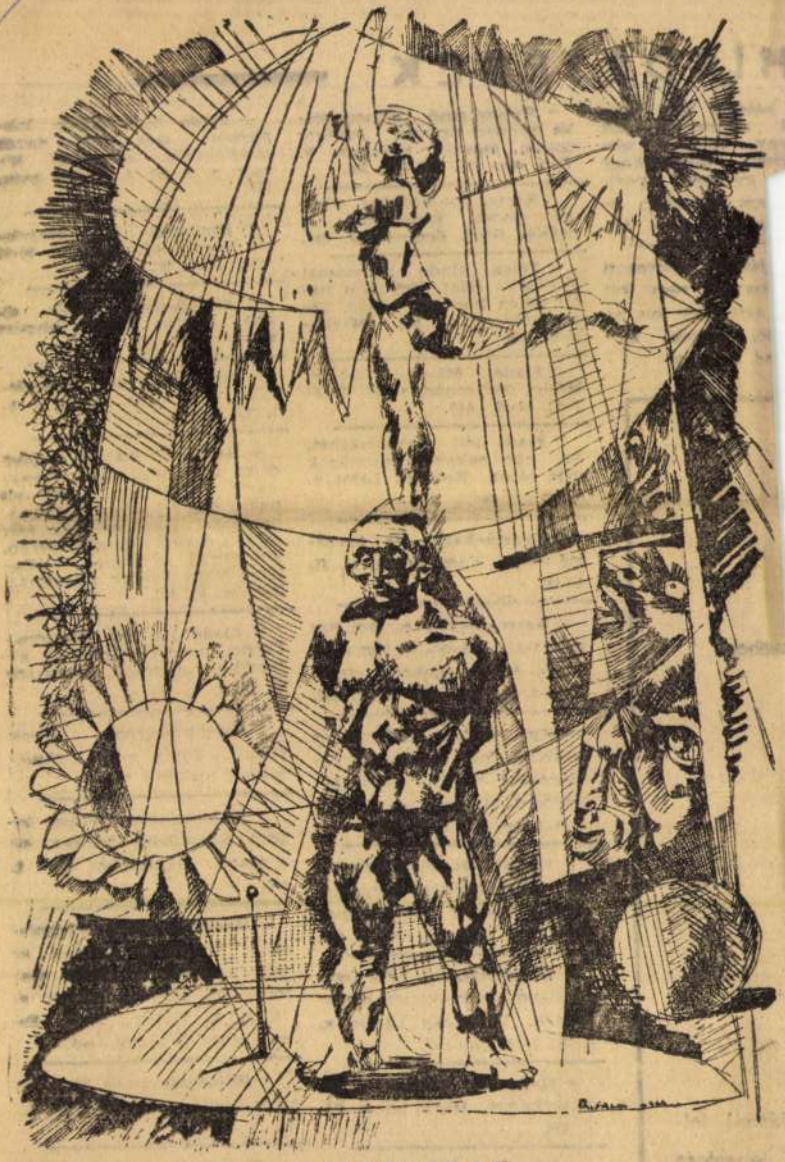

CIRKUSZBAN
(Pálfalvi János rajza)

HIRDETÉSEK

hálóból két ágy
l, matraccal, két
ény, továbbá szek-
óvel, gyermekágy
gyermek sport-
ett akvárium el-
g u. K. II. 4. 441.

járatú bútorozott
ba egy vagy két
egy vagy két nő
ló, olcsón. Mó-
id u. 8. 401

áshoz

ártásnál tel-

eti lehetőség

s 1700—1800

= **Háromszínű** televízióelőtét minden típusra, vidékre postán. Marklin játékboltban, V. Váci utca 76. 189-050. 284.

= **Kertes** családi ház OTP-vel eladó. Érdeklődni: 16 órától. Bíró. Erdősor 26. 302.

= **Telek** eladó betonútnál (laktanya felé). Ugyanott fiatal tehén borjúval eladó. Vöröshadsereg u. 133. Markovics. 446.

= **Eladó** 600-as Trabant. Móricz Zsigmond u. 53. Telefon: 68-28. 449.

= **Eladó** téli tavaszikabát, egy pár bakancs, tüzelőnek való lécek. Kossuth Lajos u. 4. III. 1. 450.

= **Gyermekágy** és ágynemű eladó. Kőműves u. 13. II. 4. 451.

= **Kertvárosban** családi ház garázzsal eladó. Ugyanott Skoda 440-es gépkocsi eladó. Kertváros, Munkás u. 2. 452.

= **Egy világos** háromajtós szekrény, egy asztal, két karosszékkel olcsón eladó. Érdeklődni 16 óra után. Kossuth L. u. 37. I. 1. 453.

= **Eladó** I. B. Streicher bécsi márkás zongora sürgősen, esetleg részletre könnyítéssel. November 7 tér 10. fszt. 2. 454.

= **Különbejáratú** üres szoba kiadó gyermektelen házaspárnak. Velinszky László u. 8. II. 1. 455.

= **Eladó** alig használt gyermekrekamié. Marx tér 3. III. 3. 456.

= **Kétajtós** szekrény, asztal, székek, szőnyeg eladók. Dózsa György u. 25. II. 2. 457.

— **Eladó** négy darab kárpitozott szék, egy darab ebédlőasztal. Munkácsi Mihály u. 5. III. 3. IV óra után. 447.

= **Diplomás** férfi albérletet keres. Ajánlatokat: 74-88 telefonon. 462.

= **Szelidi-tónál** telek eladó, „Vízhez közel" jeligére a hirdetőbe. 463.

= **Háromnegyedes** csehszlovák cselló eladó. Május 1 u. 2. II. 4. 464.

= **Kulcsi** hajóállomásnál délre 2000 négyszögöl Duna-parti földterület 300—300 négyszögöles parcellákban, horgász víkendházak céljára eladó. Cementcserép, kútgyűrűk készítését vállalom. Nagy Sándor Rácalmás, Kiss u. 82. 465.

= **Eladó** 125 cm³ Danuvia-Csepel motorkerékpár jó állapotban sürgősen. Duna-sor 17. fszt. 1. 466.

= **Kisebb-nagyobb** házak eladók. Török tanya. (Szalmacell mellett.) 467.

= **Kertvárosban** garázs kiadó. Érdeklődni délután 2-3 órától. Makarenkó tér 2. 468.

= **Három személyre** vizsgáztatott aluminium csónak és egy darab 175 cm³ Budai motor eladó. Korányi Sándor u. 11. I. 3. Telefon: 24-75. Érdeklődni: 16 órától. 469.

= **Bútorozott** szoba férfi részére kiadó. Zalka Máté u. 4. III. 2. 470.

= **Tavasszal** felépülő KISZ-kakás elköltözés miatt sürgősen eladó. Érdeklődni: Zalka

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Pálfalvi János
DUNAUJVÁROS
1964 FEB 4.
1021

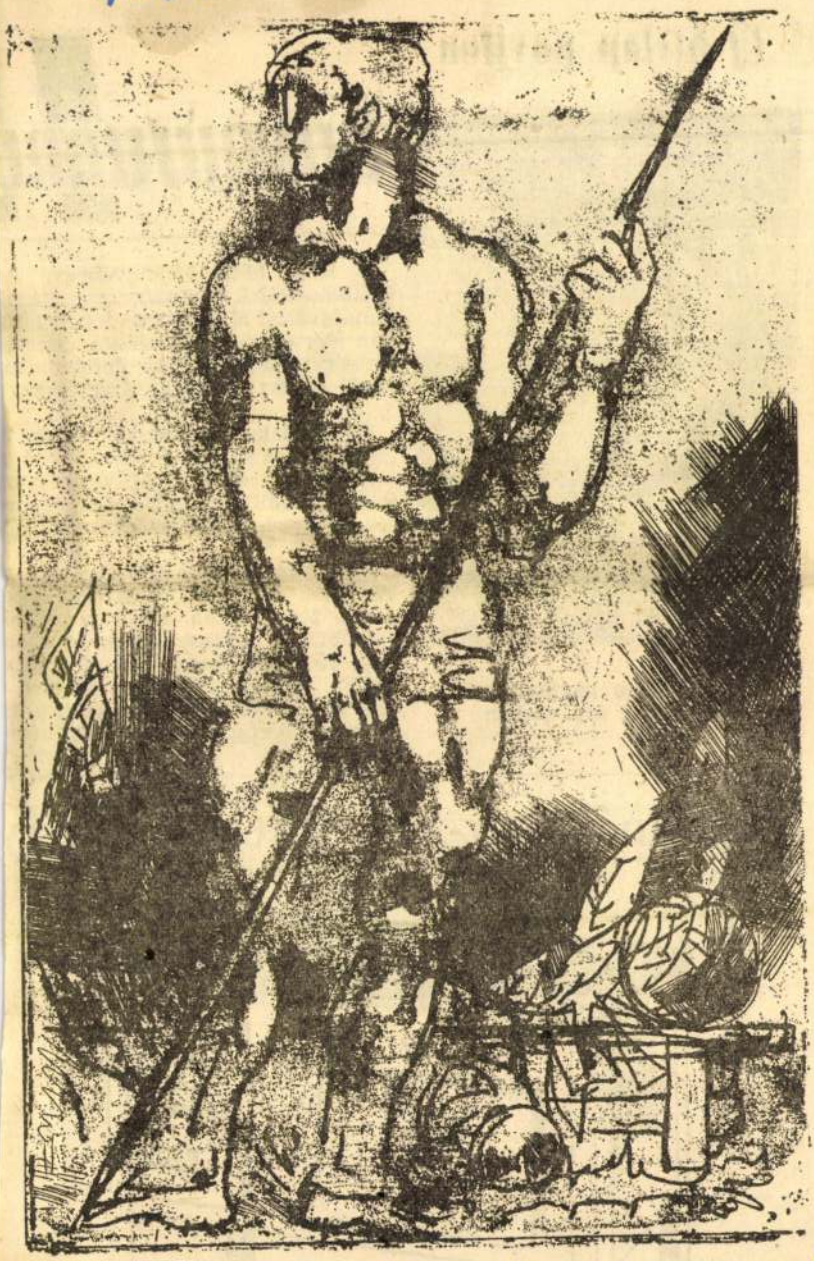

Atléta (Pálfalvi János rézkarca)

Új hírlap pavi

Ma új hírlap pavilon nyílt a Barátság útja sarkán

DUNAÚJVÁRO

□ **Száz közül kilencvenegy.** A Építőmunkások Szakszervezetének dunaújvárosi alapszervezetében 1963 ban elérték a 91 százalékos szerve zettséget. Minden száz építőmunká közül 91, tagja a szakszervezetnek.

□ **A Fiatal műszakiak klubja** 7 én, pénteken 18 óra 30 perces kezdet tel vitaestet rendez a Művelődésház ban, Az FMKT társadalmi tevékeny sége címmel. Vitavezető Tar Józse

□ **Tavaszvárás a Modellházban** Pénteken nagymennyiségű áru érke zett a Modellházba. Főleg olcsó szö vetruhák, bő választékban és a ta vasz első hírnökei: az angolos kosz tümök. A dunaújvárosi nők már tavaszi kabátokat várják. Az első ta vaszi kabát szállítmány a jövő héte érkezik.

Kombinált gáz-szén fűtésű tűzhely

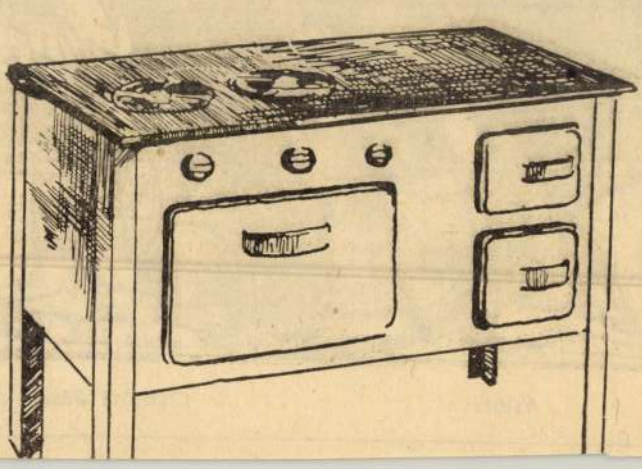

1964 MAJ 8.

1021

Pálfalvi János

MÁJUS

(Pálfalvi János rajza)

Egy biztató lépés az ízlésnevelés útján

A kultúra egyik igen fontos része a képzőművészet. Így önmagában a megállapítás talán profánul hat, mert hiszen ez közismert, minek kell kimondani. Megtoldhatnánk a megállapítást azzal, hogy városunk művelődési életében is egyre nagyobb tért hódít, a város lakossága fokozott érdeklődést mutat a képzőművészeti alkotások iránt. A giccs elleni harc eredménye, hogy sok ember, aki lakása falára eddig kiakasztotta a giccses képeket, ma már leveszi onnan. Ha lehet megfogalmazni — az emberek beszélnek, vitatkoznak a giccsről, s ez már igen jó jel. De a képzőművészeti alkotások iránti érdeklődés lemérhető abban is, hogy nagyon sokan vásárolnak ma már festményt, grafikát és más képzőművészeti alkotásokat a Képzőművészeti Alaptól. Arra törekszenek, hogy lakásukat valóban művészi képek ékesítsék.

A város sokat vár az itt élő képzőművészektől

Ezek a tények azonban csak egyik oldalát képezik a városunk képzőművészeti érdeklődésének. De itt él és dolgozik városunkban több hivatásos képzőművész, fiatalok, akik már nevet szereztek maguknak. Alkotásaik jelentős művészi értéket képviselnek. Tehát létezik olyan alkotó közösség, amely egyrészt munkájával, másrészt — ha erre tágabb lehetőség nyílik — képzőművészeti ismeretterjesztéssel fejthet ki kisugárzó hatást.

A város művelődésügyével foglalkozó szervek körvonalaiban elkészítették a képzőművészet területére vonatkozó programot. Az első olyan program ez, amely rendszerezetten kívánja átfogni a város ismeretterjesztő tevékenységét a művészi alkotások bemutatásával.

Legyen alap, amire építeni lehet

A program az alapok megteremtésével kezdődik. Ezt a célt szolgálja majd a képzőművészet iránt érdeklődőknek a Bartók Béla Művelődésház művészeti klubjában induló képzőművészeti előadássorozat. Nem önálló előadássorozat lesz ez, hanem szervesen illeszkedik a klub teljes programjába. Mégis, egy-egy téma úgy kapcsolódik a másikhoz, hogy a hallgatóság tematikusan ismerkedhet meg a képzőművészet fejlődésével, a művészet céljának, feladatának, szerepének kérdéseivel, és ugyanakkor a jelen képzőművészetének vitás problémái is helyet kapnak benne. A sorozat előadói, vitavezetői elsősorban a helyi alkotó képzőművészek lesznek, de meghívnak előadónak más neves képzőművészt, esztétikust is. Az előadásokat — a témának megfelelően — művekkel illusztrálják.

Helyi képzőművészek önálló kiállítása

A tervek között szerepel, hogy a városban élő képzőművészek alkotásaiból a jövő esztendőben — a város fennállásának 15 éves jubileumán — önálló kiállítást rendeznek a kiállítási teremben. A város lakossága és az ide látogatók megismerhetik a helyi művészek alkotásait, a műveken keresztül bepillanthatnak alkotó műhelyükbe. A művészi élmény, valamint a közvetlen kapcsolat ismét jó szolgálatot tehet a képzőművészet ügyének. Ez pedig elindítója lehet annak a folyamatnak is, hogy a helyi művészek a jövőben, rendszeresen bemutassák alkotásaikat.

Képzőművészeti tárlatok

Amíg a Művelődésház művészeti klubjában a hallgatók megismerkednek a képzőművészet múltjával, jelenével, problematikájával, ezzel párhuzamosan a városban a jövő esztendőben több képzőművészeti tárlat megrendezésére is sor kerül. A tárlatok anyagát központi szervek biztosítják. Elsősorban a klasszikusok műveit mutatják be ezek a tárlatok, de arra is lehetőség nyílik, hogy a mai, induló fiatalok műveivel is megismerkedhessen a közönség.

Öntevékenyek szereplése

Működik városunkban egy képzőművészeti kör, ahol amatőr alapon számos fiatal és idősebb ember foglalkozik a képzőművészettel. Talán nem is szárnypróbálgatásnak nevezhetnénk tevékenységüket, hanem inkább olyan érdeklődésnek, amely alkotó tevékenységgel is párosul. Számukra ez a város ugyancsak lehetőséget ad arra, hogy műveik ne maradjanak az alkotó műhely falai között, hanem a nagyközönség elé lépjenek. Jövő esztendőben ők is bemutatják majd alkotásaikat — számot adnak a nyilvánosság előtt munkájukról, amely több mint egyszerű kedvtelés, szórakozás.

*

Bár utoljára említem, mégsem azzal a szándékkal, mintha jelentőségében ide szorulna —, hiszen valóban jelentős az a képzőművészeti tevékenység, amelyet nyaranta a pedagógus művésztelep tagjai végeznek városunkban. Az idén nyáron ismét itt lesznek a városban, és jövőre újra eljönnek, hogy szocialista városunk életét, munkáját, a tájat, az embereket ecsetükkel művészi módon megörökítsék. Az ő tevékenységük szerves részévé vált Dunaújváros képzőművészeti munkájának. Kiállításaik mindig eseménynek számítanak.

E programból jól látható és lemérhető, hogy a képzőművészet vonalán is — amely csak egy rész a programból — megindult egy egészséges folyamat, amely e művészeti ágra irányítja a figyelmet, s tervszerű, tematikus felépítésével képes lesz arra, hogy hatásával gazdagítsa kulturális életünket, az emberek művészi igényének fejlődését.

S. Gy.

DUNAÚJVÁROSI HÍRI

Időjárásjelentés

Várható időjárás ma estig: kisebb felhőátvonulások, legfeljebb egy-két helyen kevés esővel. Mérsékelt, a Dunántúlon időnként megélénkülő déli szél. Melegszik az idő.

Várható legmagasabb nappali hőmérséklet 18—23 fok között. (MTI)

Az üzletek nyári nyitvatartása

A Városi Tanács VB kereskedelmi osztálya a város kereskedelmi és vendéglátóipari egységeinek nyári nyitvatartását, május 10-től szeptember 30-ig a következők szerint állapította meg: 107. sz. óvárosi italbolt 6—20,30-ig. Szünnap: hétfő. 204. sz. Muskátli cukrászda hétköznap 12—13 és 15—20,30-ig. Vasárnap 12—20.30-ig. Szünnap: hétfő. Béke bár: hétköznap és vasárnap 22—03 óráig, szombaton zene nélkül 22—03-ig. Kohász Bisztró 05—20 óráig, szünnapja nincs. Gourmand-büfé 7—21 óráig, szünnapja nincs. Strand-büfé: 10—20 óráig, szünnap esős napokon. Béke téri büfé: 6—20,30-ig. Szünnap: kedd. Halászcsárda: hétköznap és vasárnap 10—24 óráig, szombaton 10—02 óráig. Szünnapja nincs. Béke étterem: hétköznap 10—20 óráig, szombaton 10—03 óráig, vasárnap 10—01 óráig. Szünnapja nincs. Az Arany Csillag Szálló I. o. étterme: hétköznap és vasárnap 12—24 óráig, vasárnap 10—01 óráig. Szünnapja nincs. Arany Csillag I. o. eszpresszó: minden nap 6—24 óráig, szünnapja nincs. A többi vendéglátóipari egység nyitvatartása változatlan.

A Kiskereskedelmi Vállalat boltjainak nyári nyitvatartása: óvárosi vasbolt 7—11,30-ig és 15—18 óráig. Szombaton 7—11.30-ig. Óvárosi ruházati bolt: 7—11,30-ig és 15—18 óráig. Szombaton 7—11.30-ig. Óvárosi háztartási bolt: 7—11.30-ig és 15—18 óráig. Szombaton 7—11.30-ig. Modellház: 9—12-ig és 13—18 óráig, szombaton 9—15 óráig és hétfőn 10—12-ig és 13—18-ig. 13. sz. Röltex (Ságvári városrész): 9—12-ig és 13.30—18 óráig. Szombaton 9—15 óráig, hétfőn 10—12-ig és 13.30—18 óráig. 9. sz. tejbolt (Ságvári városrész): hétköznap 6—20 óráig, vasárnap 7—10 óráig. Ajándékbolt: hétköznap 9—12-ig és 13—18 óráig, szombaton 9—15 óráig, vasárnap 9.30—13-ig és 14—18 óráig. A MÉK Béke téri zöldség-gyümölcs boltja hétköznap 5.30—18.30-ig, vasárnap 5,30—10 óráig. Hétfőn szünnapot tartanak. A többi üzlet nyitvatartása változatlan.

☐ **Álló személygépkocsinak szaladt** a napokban a 6-os főközlekedési útvonalon Vansik László, aki az YA 06-65 rendszámú tehergépkocsit vezette. Személyi sérülés nem történt, az anyagi kár 2500 forint. Az eljárás Vansik László ladányhalászi lakos ellen megindult.

☐ **Kiváló Úttörő Munkáért** jelvényt találtak. Tulajdonosa átveheti szerkesztőségünkben.

Szigetelő és bádogos szakmunkásokat

azonnali belépéssel, állandó munkára felvesz a

Fejér megyei Tatarozó Vállalat

Munkásszállást biztosítunk!

Jelentkezés: Székesfehérvár, Sörház tér 1.

VAGY—VAGY

Olvasom az Üst 4. számában, a „Szóvá tesszük" című cikkben a következőket:

„Az Ifjúmunkás (Az Üst ifjúsági melléklete. A szerk.) elmúlt havi számában a KISZ-tagok részére rejtvényt indított. A beérkező kevés számú megfejtésből arra lehet következtetni, hogy fiataljaink közül senki nem akar ingyen külföldre utazni."

Vagy pedig arra, hogy a KISZ-tagok részére indított rejtvény érdektelen.

—day

Súlyos autóbaleset a 6-os műúton

Kedden délután 4 óra 20 perckor egy CA 35—70-es rendszámú Trabant gépkocsi Dunaújváros határában, a 6-os műúton a nagyvenyimi elágazásnál beleszaladt a teljesen szabályosan balra forduló XA 19—67-es rendszámú pótkocsis teherautóba. A személygépkocsi vezetője, Tóth József tolnai lakos, valamint felesége és kislánya súlyos sérüléseket szenvedtek, s mindhármójukat azonnal beszállították a dunaújvárosi kórház sebészeti osztályára.

Az autóbaleset ügyében a nyomozás még folyik.

FELVÉTEL AZ OSTOR EGYÜTTESBE

A Bartók Béla Művelődésház Ostor Együttese felvételt hirdet. Mindazok, akik a színjátszáshoz kedvet és tehetséget éreznek, jelentkezzenek május 12-én, kedden este 6 órakor a Bartók Művelődésházban. (x)

A rádió és a televízió műsora

Péntek, május 8.

Kossuth-rádió: 8.10: Reggeli hangverseny. 8.55: Munkásklub. 9.10: Könnyűzenei híradó. 10.10: Az óvodások műsora. 10.30: Részletek Szirmai operettjeiből. 11.00: A századik színjáték. Hangképek Szigligeti Ede életéből. 12.15: Operarészlet. 12.50: Iskolarádió. Osztályfőnöki óra. 13.08: Népi zene. 13.45: Gazdaszemmel a nagyvilág mezőgazdaságáról. 14.10: Zenekari muzsika. 14.40: Országjárók kalauza. 15.00: Orfeusz az alvilágban. Részletek. 15.40: Írók Ceglédről. 16.10: Chopin-zongoraművek. 16.45: A Rádió Műszaki Klubja. 17.00: Tánczene. 18.15: A háború utolsó napja. 19.05: Énekkarok. 19.28: Népi zene. 20.30: Fekete rapszódia. Vers és zene a dob ritmusára. 21.55: Hanglemez. 22.25: Tánczene. 23.00: Palléas és Mélisande. Operarészletek. 0.10: A Kostelantz Zenekar játszik.

Petőfi-rádió: 14.00: Glinka: Keringőfantázia. 14.25: Szórakoztató muzsika. 15.05: Hajmási Péter — Hajmási Pál. Összeállítás. 16.10: Válaszolunk hallgatóinknak. 16.25: Az Állami Népi Együttes műsorából. 17.05: Heti hangversenykalauz. 17.45: Ismeretterjesztő előadás. 18.00: Történelem és muzsika. 18.25: Operettrészletek. 19.05: Mi történt a nagyvilágban? 19.20: A dzsessz kedvelőinek. 19.40: A Smetana vonósnégyes játszik. 20.24: Hanglemezek. 20.30: Nemzetközi Vöröskereszt. 21.05: Bélyeggyűjtők ötperce. 21.10: Szimfonikus hangverseny. 21.33: Láttuk, hallottuk ... 22.50: Cigánydalok.

Televízió. 10.00: TV Híradó. 10.15: Telesport. 10.30: A Rumjancev-ügy. Magyarul beszélő szovjet film. 12.05: A jövő hét műsora.

Szombat, május 9.

Kossuth-rádió: 8.10: Lányok, asszonyok ... 8.30: Népi zene. 9.00: Előfordul, hogy ... Jegyzet. 9.05: A hét királyfi. Mesejáték. 9.52: Ifjúsági zene. 10.10: Operarészletek. 10.45: Dalok a májusról. 10.55: Embersors. Rádiójáték. 12.15: Tánczenei koktél. 13.00: Bóka László könyvszemléje. 13.16: Szlovák népdalok. 13.35: Ifjúsági Magazin. 14.10: Mindenki kedvére! 15.05: Hét nap a külpolitikában. 16.10: Osztrava—Dunaújváros-műsor. 17.20: Csárdások. 17.30: Közvetítés az Újpesti Dózsa—Győr és a Bp. Honvéd—Dorog bajnoki labdarúgó-mérkőzés II. félidejéről. 18.30: A Rádió irodalmi hetilapja. 19.10: Brahms: I. szimfónia. 20.25: Vincze Ottó: Cseberből vederbe ... 22.15: Hangképek a magyar—olasz férfi tőrcsapatversenyről. 22.30: Tánczene.

Petőfi-rádió: 14.00: Stuart: Hajnalodik. 14.25: Tudósítás az ENSZ-ből. 14.35: Ivan Petrov énekel. 15.05: A bicska. Rádiójáték. 16.08: Hangverseny Lehár operettjeiből. 17.05: Zenés találkozó. 17.55: Orvosi tanácsok. Az egészségügyi szokásokról. 18.00: Lelkes Anna és Szécsi Klára hangversenye a stúdióban. 18.30: Népi zene. 19.05: Könnyűzene. 20.08: Századunk zenéjéből. 21.05: Tízéves a Képzőművészeti Kiadó. 22.05: Magyar nóták. 22.30: Lírai rekviem.

Televízió. 16.25: Budapesti Honvéd—Dorog bajnoki labdarúgó-mérkőzés. 18.20: Hírek. 18.25: Falusi könyvespolc. 18.30: Tájak és emberek. Filmösszeállítás. 18.40: Goya élete műveiben. Angol kisfilm. 19.05: Napló. 1945. május 9. a győzelem napja. 19.10: Átkelés. Elbeszélő költemény-részlet. 19.20: Esti mese. 19.30: TV Híradó. 19.45: Hétről hétre ... 19.55: Molnár Ferenc: Előjáték a Lear királyhoz. 20.55: Részletek a Jégrevű együttesének Paprikakoktél című műsorából. 22.00: TV Híradó, 2. kiadás.

Vasárnap, május 10.

Kossuth-rádió: 8.10: Muszorgszkij operáiból. 9.00: Édes anyanyelvünk. 9.05: Zsákbamacska. 10.15: Tánczene. 11.10: Bach—Mozart—Bartók-ciklus. VII. rész. 12.45: Vasárnapi publicisztika. 12.55: Népi zene. 13.30: Rádiólexikon. 14.00: Marokkói zenés képeskönyv. 14.55: Húsz óra. Folytatásos rádiójáték, IX. rész. 15.40: Török Erzsébet énekel. 16.08: Új Zenei Újság. 16.40: Mikrofonnal a Föld körül. 17.00: Magnósok, figyelem! ... 17.30: II. félidő! Közvetítés bajnoki labdarúgó-mérkőzésekről. 18.25: Szomszédok és más ismerősök. Vidám szatirikus műsor. 19.05: Zenés est Rátonyi Róberttel. 20.10: Új lemezeinkből. 20.51: Fekete gyémántok. Rádiójáték. 22.30: Népi zene. 23.00: Lírai önéletrajz. Versek. 23.10: Kamarazene. 0.10: Operettrészletek.

Petőfi-rádió: 7.30: Az evangélikus egyház félórája. 8.00: Mit hallunk a jövő héten? 8.30: Miska bácsi lemezesládája. 9.05: Operakalauz. Erkel: Bánk bán. Ismertetés. 10.05: Gazdaszemmel a nagyvilág mezőgazdaságáról. 10.20: Zongoraművek. 10.50: Színházi élet Békéscsabán. 11.10: Térzene. 11.40: Schubert—Berté: Három a kislány. Daljáték három részben. 12.35: Hajnalban. Elbeszélés. 14.25: Művészlemezek. 15.20: Részletek Kálmán Imre operettjeiből. 15.42: A Szél-folyó völgye. Mesejáték. 16.30: I. félidő! Közvetítés bajnoki labdarúgó-mérkőzésekről. 17.15: Rácz Aladár és a rögtönzés művészete. 17.47: Népi zene. 18.25: Közvetítés Genfből. Zenekari hangverseny. 20.02: A hét könnyű- és tánczenei műsoraiból. 20.45: Van új a Nap alatt. Tudományos híradó. 22.25: Az aranymetszéstől a kompozícióig. 22.40: Kórusok.

Televízió. 9.15: Látogatás a Tretyakov-képtárban. 10.00: Iskola-tv. Fizika. 10.30: Hétmérföldes kamera. Úttörőhíradó. 10.45: Kisfilm. 10.55: Kikötő-koncert Rostockból. 14.55: Mezőgazdasági filmműsor. 15.25: Rajzolimpia. Első elődöntő. 16.40: A Magyar Hirdető műsora. 16.50: MAFC—Honvéd bajnoki kosárlabda-mérkőzés. Közvetítés a Kisstadionból. 18.20: A komédiások. Nyugatnémet kisfilm.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296 188-307

Pálfalvi János

DUNAÚJVÁROS

196 NOV 9

1021

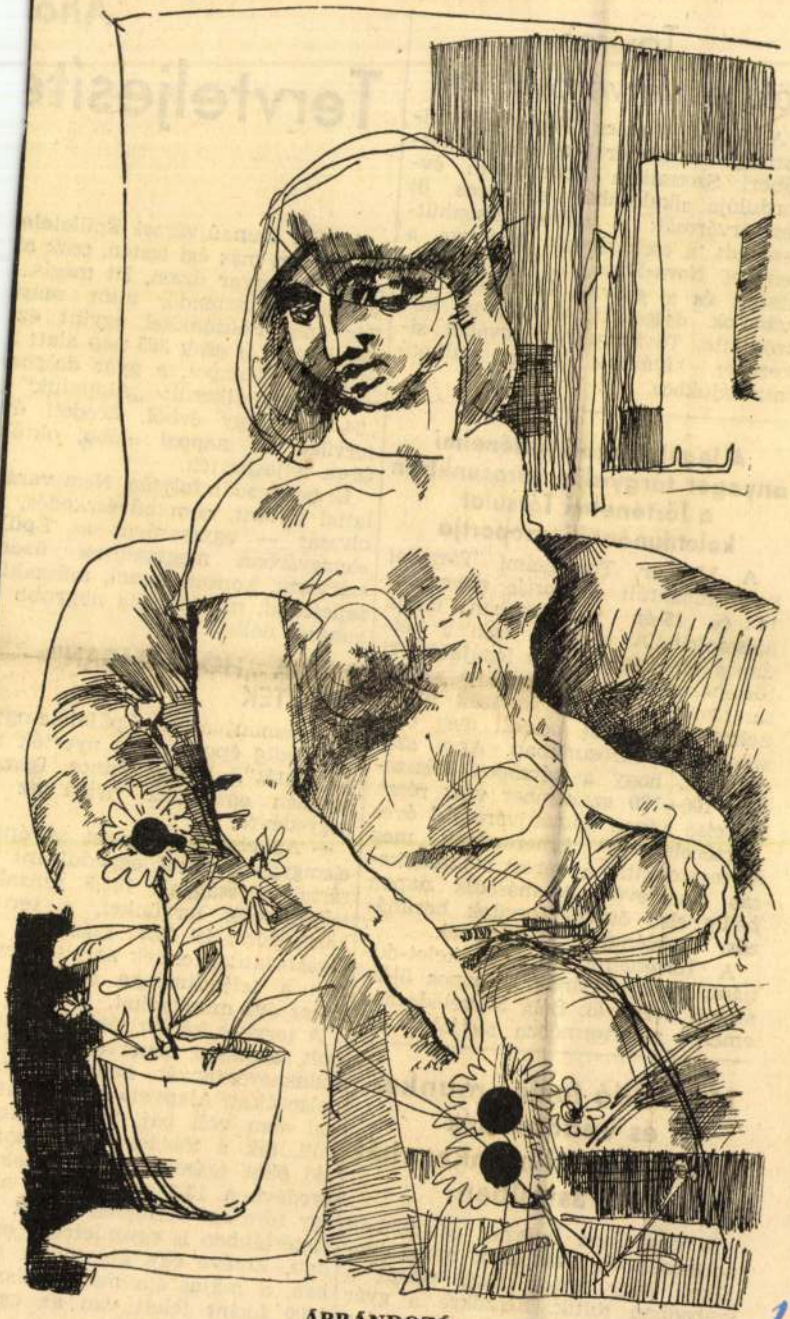

ÁBRÁNDOZÓ

(Pálfalvi János rajza)

Távirat öt testvérvárosunkba

A Városi Tanács Végrehajtó Bizottsága november 7-e, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója alkalmából a város öt testvérvárosát: a német Eisenhüttenstadt, a csehszlovák Osztrawa, a lengyel Nova-Huta, a román Constanza és a szovjet Kommunarszk városok dolgozóit táviratilag köszöntötte. Táviratukban további sikereket kívántak békés alkotó munkájukhoz.

A legújabbkori történelmi anyagot tárgyalja városunkban a Történelmi Társulat keletdunántúli csoportja

A Magyar Történelmi Társulat kelet-dunántúli csoportja november 14 és 15-én városunkban tartja ülésszakát. A társulat ezen a kétnapos tanácskozáson a legújabbkori történelmi anyagot elemzi. A szorosan vett szocialista korszak történelmi problémáit beszéli meg első szocialista városunkban. Arra számítanak, hogy a kétnapos ülésszakon 100—120 szakember vesz részt. Az első napon Dunaújváros 13 éves „történelmével" ismerkednek meg és megtekintik a várost a tanácskozás résztvevői. A második napon pedig első ötéves tervünk beruházási problémáiról tárgyalnak.

A Történelmi Társulat kelet-dunántúli csoportjának kétnapos ülésszakát a Bartók Béla Művelődésház emeleti nagytermében tartják.

Hatmillió forint munka- és védőruhára Osztják a téli munkaruhát a Vasműben

A Vasműben ezernél is többen dolgoznak olyanok, akik munkaidejüket, vagy annak nagy részét a szabadban töltik. Részükre a gyár idejében gondoskodott téli meleg ruháról. 1200 vattakabátot és 400 vattanadrágot, a gyári vasutasoknak

Tervteljesíte

Az ÉM Dunaújvárosi Épületele gyára sincs más égi testen, csak a a többi magyar üzem. Itt mégis videbb az esztendő, mint másu Bár öreg Földünkkel együtt ez fiatal üzem is csak 365 nap alatt rüli meg a napot, a gyár dolgoz nak mégis sikerült „ellopniuk" „24 órát" egy évből. Eredeti év tervüket 66 nappal előbb, októb 26-ra teljesítették.

És nem csoda folytán. Nem varáz lattal történt, nem bűvészkedés, r olvasás — egyszerűen: az Épül elemgyárban megtanultak üzem szervezni, korszerűsíteni, műszakil fejleszteni, mindenfajta nagyobb b ruházás nélkül.

AKIK A „HÓCSATÁBAN" GYŐZTEK

A dunaújvárosi Épületelemgy ban pedig éppen télen nyerték m a „csatát". *Dobay* János igazg szívesen emlékszik vissza az e negyedévre.

— Az első negyedévet az épül elemgyárak közül egyedül mi n zártuk adóssággal. 103,9 százalék teljesítettük tervünket, s terme kenységünk is 99,5 százalék v Gyakorlatilag ennek az első negy nek a teljesítménye alapozta m egész évi munkánkat.

A tervhez képest többletlétszám volt, azonban ismerve az építőip munkaerőhiányát, nem engedtek dolgozókat. Alapvető anyagellátásu kal nem volt baj, tehát nyugodt váll..lták a többlet létszámot. idő őket igazolta. Már az első n gyedévben 13,8 százalékkal nőtt egy fő:e eső termelési érték. Ez rintértékben is egyenletesen emelk dett, kivéve egy kis törést április ban. S május óta már rendszeres 1000 forint felett van az egy fő eső termelési érték.

BRIGÁDOK ÉS A SELEJT

Pálfalvi János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296 188-307

DUNAÚJVÁROS

1963 OKT. 18.

1021

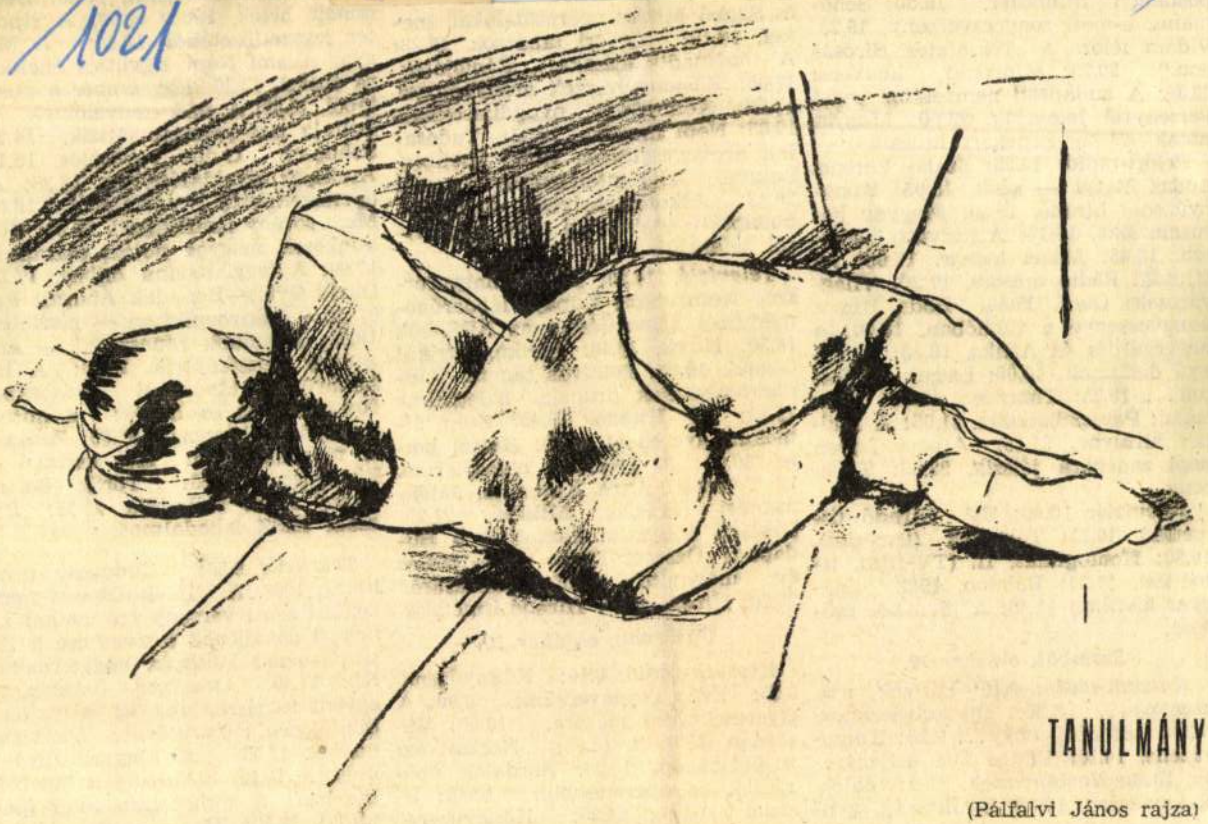

TANULMÁNY

(Pálfalvi János rajza)

postaügyi miniszter. 18.50: Schumann: a-moll zongoraverseny. 19.23. Vidám félóra a „Tekintetes Bíróságon." 20.25: Mindenki kedvére! 22.30: A budapesti nemzetközi zenei versenyről jelentjük. 23.00: Magyar nóták. 23.25: Zenekari muzsika.

Petőfi-rádió: 14.25: Szabó Ferenc: Ludas Matyi — szvit. 15.05: Könnyűzenei híradó. 15.55: Magyar kórusmuzsika. 16.15: A horváth hadisten. 16.45: Mezei csokor. 17.05: Az Ifjúsági Rádió műsora. 17.20: Világvárosok: Genf. 17.50: Boda Eszter hangversenye a stúdióban. 18.20: A négerkérdés és Afrika. 18.35: Könnyű dallamok. 19.05: Láttuk, hallottuk... 19.25: Tánczene. 19.35: Mascagni: Parasztbecsület. 21.05: A Lúdláb királyné. 21.35: Albert István népi zenekara játszik. 22.30: Tánczene.

Televízió: 10.00: TV Híradó (ismétlés). 10.15: Telesport (ismétlés). 10.30: Honfoglalás. II. (TV-film, ismétlés). 11.25: Balaton, 1962. (Magyar kisfilm.) 11.45: A jövő hét műsora.

Szombat, október 19.

Kossuth-rádió: 8.10: Lányok, asszonyok... 8.30: Operettrészletek. 9.20: Előfordul, hogy... 9.25: Kamarazene. 10.10: Vértes Éva útijegyzete. 10.20: Verbunkosok, cigánydalok, katonadalok. 10.52: Gyilkosság, gyil-

és Szabó Miklós operettdal-
kel. 16.18: Orvosi tanács-
A harmadik éjszaka. Rá-
17.05: Előadóművészek aran-
17.50: Könnyűzene nyugdí-
19.05: Népi muzsika. 19.35:
ink arcképcsarnoka. 19.50:
Lakmé. Háromfelvonásos opera.
20.43: Alkotóműhelyben. 22.30: A budapesti nemzetközi zenei versenyről jelentjük...

Televízió. 14.20: NDK—Magyarország Nemzetközi Kupája labdarúgómérkőzés közvetítése az NDK-ból. 18.30: Hírek. 18.40: Afrika, Afrika! Ghana. 19.05: Felhívás táncra, Vándorkomédiások (francia balettfilm) 19.30: TV Híradó. 19.45: Szép álmokat, gyerekek! 19.55: Hétről hétre. 20.05: A Televízió olvasóterme. L. Tolsztoj: Anna Karenina. Játékmester: Gyárfás Miklós. 21.35 Dzsessz. Helyszíni közvetítés a Budapesti Dzsessz Klub 1963—1964-es év megnyitó klubfoglalkozásáról. 22.20: Hírek. A TV Híradó ismétlése.

Vasárnap, október 20.

Kossuth-rádió: 8.10: Könnyűzene. 8.55: Édes anyanyelvünk. 9.00: A Gyermekrádió műsora. 10.00: Vasárnap délelőtt. 13.00: Nemzetközi kaleidoszkóp. 13.20: Bordalok operákból és operettekből. 13.50: Új zenei újság. 14.25: Könnyűzene.

operaszerkesztő postájából. 16.05: Mese sovány tanulsággal. 16.20: Verbunkosok, magyar nóták, csárdások. 17.00: A fagylaltszínű öltöny. 17.50: Dávid Gyula—Benedek András: Egy éj az Aranybogárban — részletek. 18.03: Századunk zeneszerzői — századunk muzsikájáról. 18.53: A hét könnyű- és tánczenei műsorából. 20.40: Istenek és hősök: a mitosz „szabadító" héroszai. 21.00: Zenekari muzsika. 22.05: Két keringő — könnyűzene. 22.25: Török Bálint Arany János balladája. 22.38: Buzsáki KISZ lakodalmas.

Televízió: 9.30: Budapesti zenei hetek, 1963. A VII. budapesti nemzetközi zenei verseny (gordonka) zenekari döntőjének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagytermébő.. Kb. 11.40: Országos mesterfokú egyéni tornászbajnokság szerenkénti döntőjének közvetítése a Sportcsarnokból. 17.55: A Magyar Hirdető műsora. 18.10: Mi újság a Futrinka utcában? A törhetetlen autó (bábjáték). 18.50: Utazás a föld körül.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296 188-307

DUNAÚJVÁROS

Pálfalvi János

1021

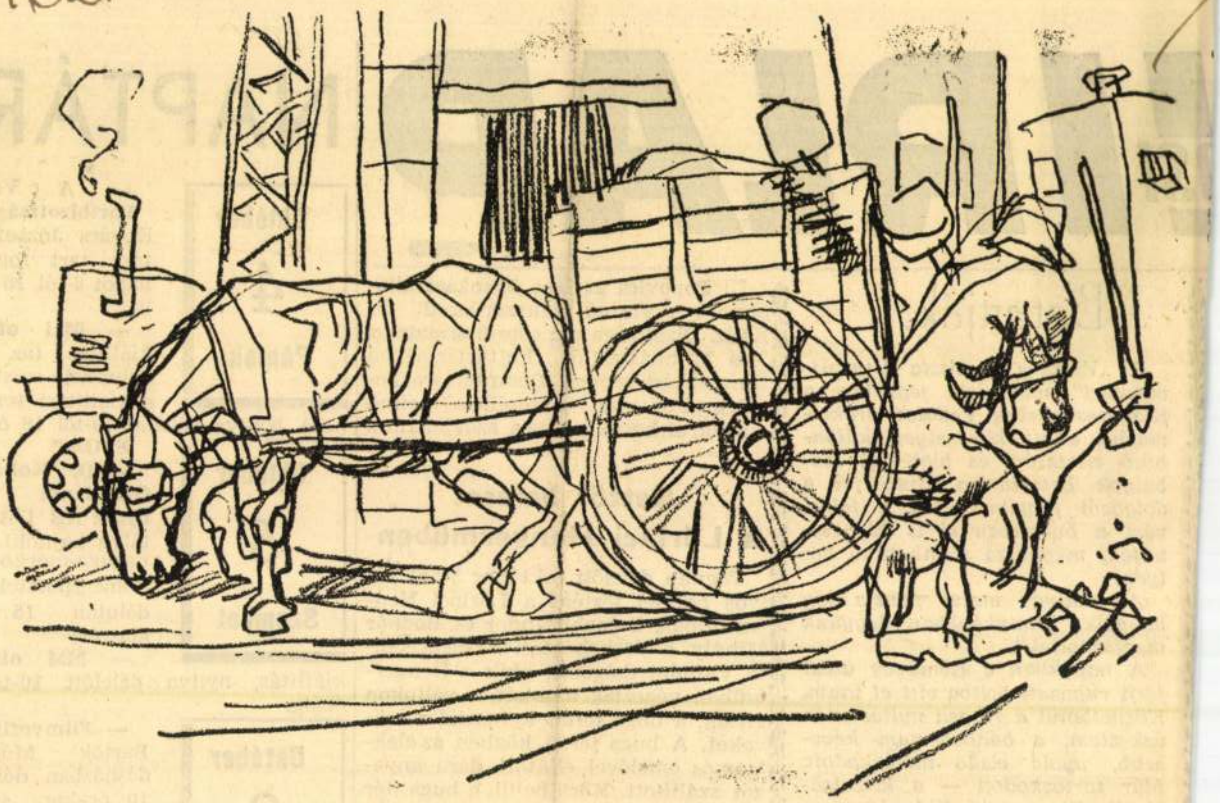

A KORDÉLYOS (Pálfalvi János rajza)

...si IRLAP

Betartják...

A „Virágos és tiszta Dunaújvárosért" mozgalom jegyében a Kiskereskedelmi Vállalat proklamációt adott ki, melyen különböző tisztasági és higiéniai szabályok betartására hívta fel a dolgozói figyelmét. Ezt a felhívást a boltokban ki is függesztették, méghozzá szembetűnő helyen.

A felhívás utolsó pontja így hangzik: „munkánkban legyünk megfontoltak".

A napokban a Kőműves utcai férfi ruházati boltba vitt el utam. Közvetlenül a reggeli nyitás után érkeztem, a boltban nem kevesebb, nyolc eladó tartózkodott. Már tartózkodott — a kiszolgálástól. Tíz percig álldogáltam a helyiség közepén, anélkül, hogy bárki megkérdezte volna tőlem, mit akarok. Természetesen rajtam

□ **Popovics az I-es Munkásszállóban.** A Vasmű szakszervezeti és KISZ Bizottsága ma este 8 órakor az I-es Munkásszálló kultúrtermében filmvetítést rendez. Bemutatásra kerül a „Popovics űrrepülése" című magyarul beszélő színes szovjet film.

Kettős baleset a Lőrinci Hengerműben

Tegnap délelőtt (október 3-án) súlyos baleset történt a Lőrinci Hengerműben. Balogh Sándor és Bodnár Mihály, a Vaskohászati Kemenceépítő Vállalat dolgozói, akik a Hengerműben végeztek munkát, vállukon vitték, a buga téren keresztül a csöveket. A buga téren közben az elektromos emelővel ellátott daru anyagot szállított. Körülbelül a buga tér közepére ért a két dolgozó, amikor eddig ki nem derített okok miatt a daru elejtette a bugát, amely a két

NAPTÁR

Október 4 Péntek

— **A Városi Pártbizottságon** Kovács József elvtárs tart fogadónapot 8-tól 16 óráig.

— **Mai otthon** kiállítás (az Irodaházzal szemben a kiállítási teremben). Nyitva délelőtt 10-től 18 óráig.

Október 5 Szombat

SPORT

— **D. Kohász—Oroszlányi Bányász** NB I/B osztályú bajnoki labdarugó-mérkőzés a tömegsporttelepen délután 15 órakor. (x)

— **Mai otthon** kiállítás, nyitva délelőtt 10-től 18 óráig.

Október 6

— **Filmvetítés** a Bartók Művelődésházban délelőtt 10 órakor, színes szovjet film, Popovics űrrepüléséről. Belépés díjta-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Pálfalvi János

DUNAÚJVÁROS

1964 JUN 26.

1021

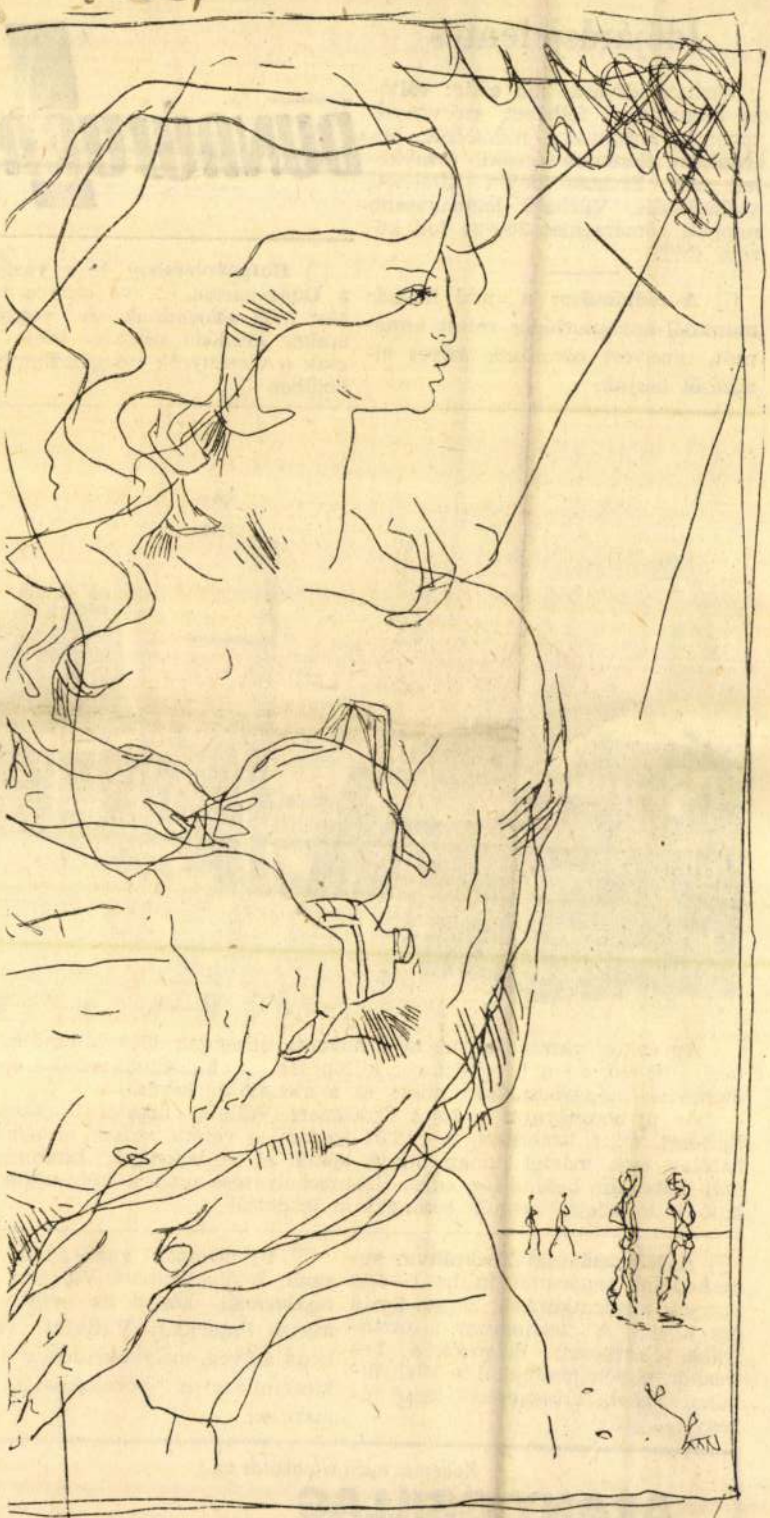

STRANDON (Pálfalvi János rajza)

Időjárásjelentés

Várható időjárás ma estig: változó mennyiségű felhőzet, szórványos záporok, zivatarok, mérsékelt, helyenként élénkebb északi, északkeleti szél. Zivatar idején átmeneti szélerősödés. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet 20—24 fok között. (MTI)

☐ **A rádióműsor a mai lapszámunkból** anyagtorlódás miatt kimaradt, amelyért olvasóink szíves elnézését kérjük.

DUNAÚJVÁROS

☐ **Horgászverseny lesz vasárnap a Duna-parton.** A versenyre nevezést még elfogadnak. A reggel öt órakor kezdődő verseny ideje alatt csak a versenyzők horgászhatnak az öbölben.

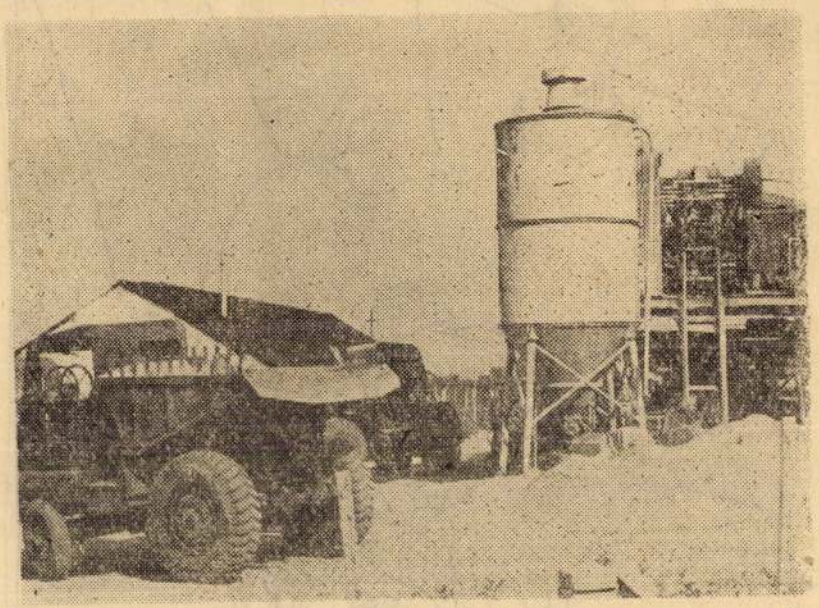

Az építők vasműi betongyára havonta átlagosan 4500 köbméter betont állít elő, de a beruházások, különösen a hideghengermű építési ütemének meggyorsulása miatt ez a mennyiség kevés.

Az új betongyárat a 26-os Építőipari Vállalat lakatosai szerelik. Építését, mint ismeretes, a radari partomlás vetette vissza, s előreláthatólag csak másfél hónap múlva készül el. A betongyár havonta ötezer köbméter betont fog adni. Üzembehelyezése után a képünkön látható kiöregedett, vasműi betongyárat lebontják.

☐ **A Közgazdasági Technikum** kereskedelmi tagozatán július 1—4-ig lesznek a beiratkozások reggel 8—16 óra között. A technikum I. osztályába jelentkezett dolgozók a beíráshoz vigyék magukkal a VIII. általános iskola elvégzéséről szóló bizonyítványt.

☐ **Új neonnal gazdagszik városunk.** A Vegyesipari Vállalat neonrészlegénél készül az egy méter magas Papíripari Vállalat feliratú neon szöveg, mely rövidesen a Szalmacellulózgyár homlokzatát fogja díszíteni.

Kellemes nyári szórakozás az
ARANY CSILLAG TERASZÁN
minden este

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 1
Telefon: 188-296, 188-307
1964 MÁJ 1
DUNAÚJVÁROS
Pálfalvi János

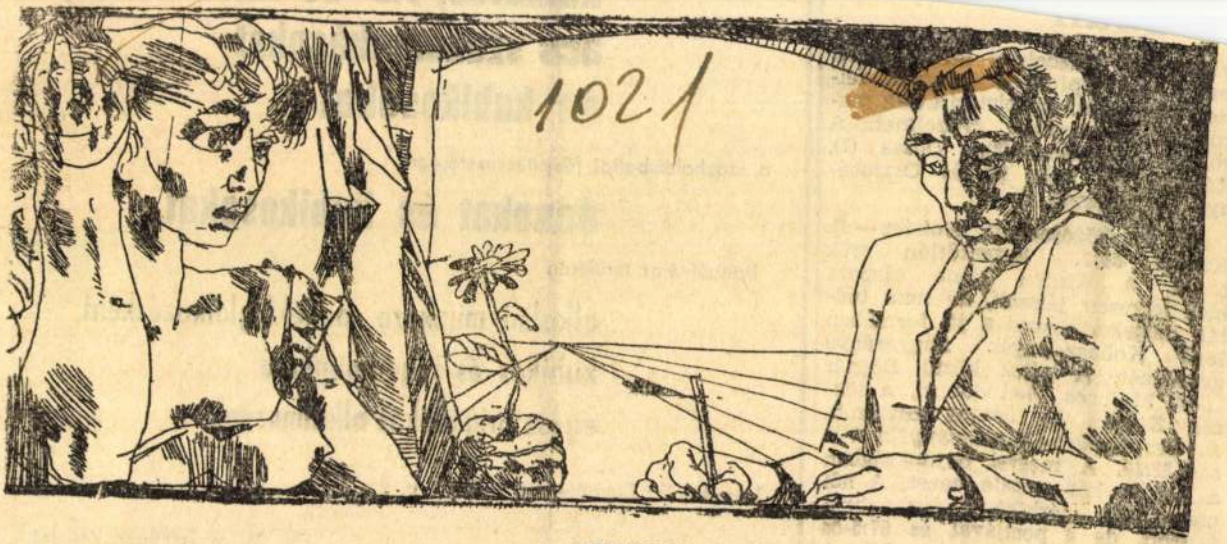

KETTEN

(Pálfalvi János rajza)

színvonalas küzdelmet vívott a két csapat. Az Építők a második félideji jó játékukkal biztosították maguknak az értékes győzelmet. A gólokat Kenyeres (8), Dózsa (7), Kálmán (7), Liha (3) és Osztobányi (1) szerezte.

Női mérkőzések: D. Kohász — D. Kinizsi 36:1. Egyenlőtlen erők harca. A Kinizsi újonc csapata igen lelkesen játszott, de nem tudták megakadályozni a jó formában levő Kohász-lányok nagyarányú győzelmét. A gólok közül Bognár 16-ot, Majoros 10-et dobott, a többin Kovács és Lantos osztozott. *D. Vegyesipari—Kápolnásnyéki Vasas 32:14.* A megyei bajnokságban a Kohász két csapata vezet. A női csapat egy mérkőzéssel kevesebbet játszott, de 4 pontjával és 67:5-ös gólarányával még így is első. A férfiak 6 ponttal és 99:36-os gólaránnyal állnak az élen.

kőműves,
ács szakm
és kubiko

a százhalombattai főépítésvezetőség

ácsokat

Dunaújváros területén

alkalmi munkára mellékfoglalkozásként
kubikos és segédmunkára
egész brigádokat alkalmazunk

Jelentkezés: Dunaújváros, Május 1 u. 7.

ÉM 26. sz. Építőipari Vállalat

AP

] **Kimagasló eredményt** ért el az últ dekádban az ÉM 26-os Építői Vállalat gépészeti részlegéhez tozó Mohai István szocialista et nyert hattagú brigádja. A bril a papírgyári építkezésen, a dabálya hegesztési munkáinál dolgot.

Aratási jelentés a dunaújvárosi járásból

A járási főagronómus, Nagy Jeközölte tudósítónkkal, hogy pénken délig a járás gabonaterületék 61 százalékáról takarították be gabonát. Két termelőszövetkezet lentette be, hogy teljesen befejezaz aratást. Az egyik a ráckereszri Búzakalász, a másik a perkátai ossuth termelőszövetkezet, amelyek összesen 900 holdnyi gabonatelete volt. Úgy tervezik, hogy ezekn a termelőszövetkezetekben a épléssel is a legrövidebb időn belül végeznek.

A baracsi Kossuth termelőszövetezetben pénteken délben már alig 0 holdnyi aratnivaló volt hátra. Úgy látszik, hogy ők lesznek a harnadikak a dunaújvárosi járásban.

Egyébként munkába állt a hét új SZK 4-es szovjet kombájn is, amelyek a hét elején érkeztek meg a dunaújvárosi járásba. A hét kom-

NAPTÁR

Július 21 Kedd

— **A Párt Városi Végrehajtó Bizottsága** mai ülésén megvitatják a II. 5 éves terv három évében megvalósult beruházások helyzetét.

— **A Városi Pártbizottságon** reggel fél 9—16 óra között Ihász János elvtárs tart fogadónapot.

Július 22 Szerda

— **Fenyő A. Endre Munkácsy-díjas festőművész kiállításának megnyitása** fél 4 órakor a kiállítási teremben.

SPORT

— D. Kinizsi—Kalocsai Honvéd Magyar Népköztársasági Kupa-mérkőzés a Ságvári városrészi sportpályán 17 órakor. Előtte előmérkőzés.

Július 23 Csütörtök

— **A Szakmaközi Bizottság ülése** 15 órakor.

— **Fenyő A. Endre Munkácsy-díjas festőművész kiállítása** 11—19 óra között tekinthető meg a kiállítási teremben.

— **A Városi Pártbizottságon** reggel fél 9—16 óráig Tóth Lászlóné elvtárs tart fogadónapot.

Július 24

— **A Városi Pártbizottságon** reggel fél 9—16

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. [illegible]
Telefon: 188-296, 188-307

Pálfalvi János

1964 JÚN 2 1.
DUNAÚJVÁROS

1021

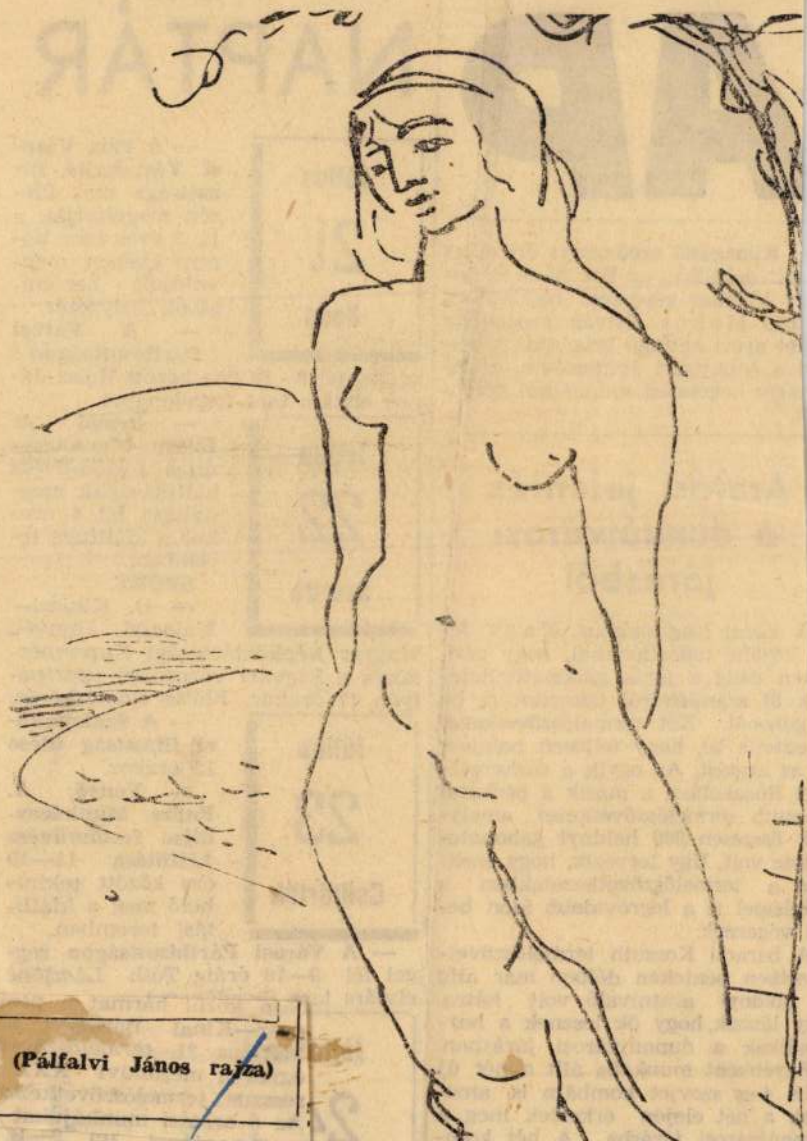

(Pálfalvi János rajza)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Pálfalvi János

DUNAÚJVÁROS
1964 JUN 16.

1021

Pálfalvi János: **NAPFÜRDŐ**

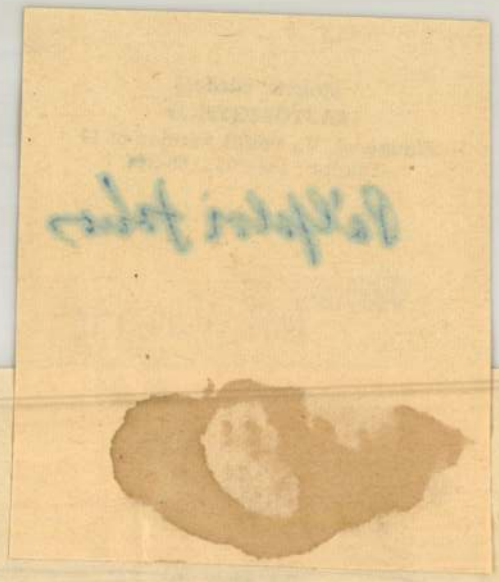

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP

☐ **2841 FIATAL VETT RÉSZT ktatásban 1963—64-ben a Vasmű-en. Legtöbb hallgatója a KISZ po-tikai oktatásának és a szakmai ovábbképzőnek volt. A KISZ tago-on kívül 800 KISZ-en kívüli részt-evője volt a szervezett oktatások-ak.**

☐ **Az Ingatlankezelő Vállalat KISZ fiataljai** társadalmi munkában endbehozták a Kohászati Techni-um csónakházának tetőzetét. A nyár folyamán itt vernek tanyát a Szalki szigeti camping-tábort építő iatalok. Az IKV kiszesei ezt a munkát a Városi KISZ Bizottság elhívására végezték el.

tlakiak"

együtt vállalt munkát a termelőszö-vetkezetben. Most mégis magános?

— Még nem fejezték be a burgo-nya kapálását. Én már azzal végez-tem, s ma nekikezdtem a rám eső

☐ **Közlekedési baleset történt** vasárnap 18 óra 35 perckor a város belterületén, a Bocskai út 2/c számú ház előtt. Macula Mihály baracsi lakos motorkerékpárja nem akart elindulni. Megtolta, majd amikor a motor beugrott, felugrott rá és nyomban balra kanyarodott, hogy megfordul vele az úton. Éppen ekkor érkezett oda motorkerékpárjával Steigerwald György paksi lakos, műszerész. Előzni akarta Maculát, de ahogy az hirtelen kikanyarodott, belerohant. A baleset következtében Macula Mihály könnyebb sérüléseket szenvedett. A nyomozás megállapította, hogy mindkét motorost terheli felelősség a balesetért. Macula Mihályt azért, mert jelzés nélkül kanyarodott, Steigerwaldot pedig azért, mert előzési szándékát nem jelezte kürttel.

☐ **A város déli elágazásánál** vasárnap este közlekedési baleset történt. Bauer Frigyes budapesti lakos Budapest felé menet rátért a déli elágazásnál a városba vezető útra. Későn vette észre a kanyart. Mintegy 80—100 kilométeres sebes-

☐ **A lépcsőházi automaták** sok bosszúságot okoznak a lakosságnak. Zavarják a rádió és a tv műsort. Emellett kellemetlen zúgó hangjuk a földszinten lakók nyugalmát is zavarja. Az IKV villanyszerelő brigádja elhatározta, hogy egy újítás alapján olyan automata készüléket szerkeszt, amely megszünteti a zavaró hatást és a zúgó hangot. Az első mintapéldányok kipróbálására jövő hónapban kerül sor. Ha az újítás beválik, folyamatosan minden lépcsőházban kicserélik a régi automatákat.

SÍRKŐAVATÁS

Dr. Groszman Sándor, a dunaújvárosi kórház volt igazgató-főorvosának — akinek számos tisztelője volt városunkban — sírkőavatását június 21-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartják a gyöngyösi temetőben.

☐ **Belerohant az előtte haladó tehergépkocsiba.** Besnyő határában, az egyik dűlőúton Bakos Já-

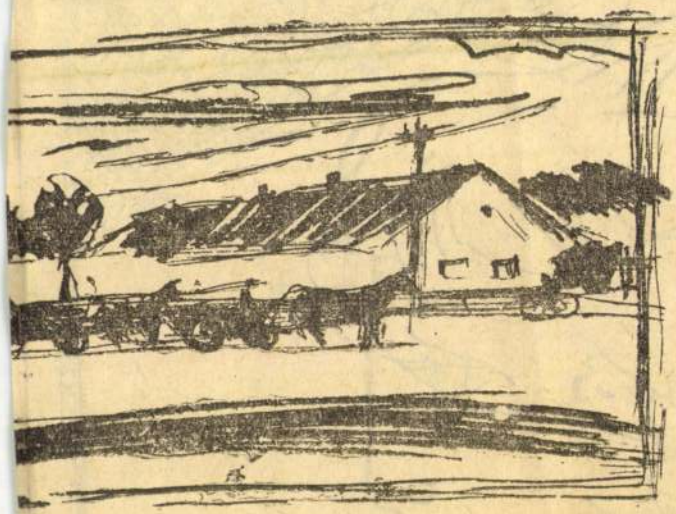

Sándorfalvi Sándor: FOGATOK

Megjelent a Jelenkor balatoni különszáma

A Jelenkor című irodalmi és művészeti folyóirat júliusi számát — a tavalyihoz hasonlóan — a Balatonnal foglalkozó mai írásokból és művészi reprodukciókból állította össze a szerkesztőség. A nagy Tó kimeríthetetlen forrása a róla szóló különféle művészi megnyilatkozásoknak. A Jelenkor legújabb számában írók, költők, művészek, szociográfusok és tudósok vallanak arról, hogy mit jelent számukra ma a Balaton. A folyóirat élén Borsos Miklós festménye és prózai vallomása áll. A lap — többek között — Keresztúry Dezső, Jankovich Ferenc, Fodor András, Takács Imre legújabb, balatoni ihletésű költeményét, valamint Rónay György és Bertha Bulcsú mai témájú, balatoni miliőben játszódó elbeszélését és Dallos Sándor: A fehér ménes című balatoni meséjét tartalmazza. A lap Szabó Lőrinc egy eddig kiadatlan versét is közli. Lipták Gábor füredi tudósítása a nagymúltú balatonparti fürdőhely életével ismertet meg.

Antalffy Gyula Balatoni távlatok címmel érdekes tanulmányt írt a Tó jövőjéről. Volly István egy Balatonról szóló népdal-csokrot ad közre. Csordás János pedig egy öreg halásszal folytatott beszélgetését publikálja a hajdani Kisbalatonról. A Művészet rovatban a magyar képzőművészet balatoni vonatkozásairól Szentiványi

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Pálfalvi János
FEJÉR MEGYEI HIRLAP
1964 JUL 5.

1021

Pálfalvi János: JÚLIUS

magára vessen, az életszínvonala *gyerektől* is óvja szen, amint az tisztikából kitűn kétgyerekes csal 335 és 391 Ft köz vi fejadag. Lám, vedelmi kategória... minden második családra jut nem egészen egy gyerek, a havi fejadag: 1178 forint!...

Az olvasóra bízom, hogy ítélje meg az érvelésnek és a lebeszélésnek ezt az etikáját.

5. Néhány év óta annyi a veszteséglista, mint a két világháború alatt összesen. Nem szólva az abortuszok következtében elhalálozott, elnyomorodott, meddővé vált nők tömegéről, az ijesztően szaporodó koraszülésekről, a fogyatékosok ezreiről. Miféle humanizmus ez: ezrek szerencsétlenségét százezrekével enyhíteni? Lássuk be, hogy az abortusz-rendelet elhamarkodott volt, társadalmi, politikai, egészségügyi téren egyaránt lényegesen több kár származik belőle, mint haszon.

Túlzóan sötét kép. Nehéz vitatkozni ilyen alapállással,

Egy egész társadalmat megmozgató nagy találmányról van itt szó: számottevő mellékjövedelemhez lehet jutni a folytatás teljes vagy részleges megtagadásával. Kényelmesebb és jövedelmezőbb, ha saját céljaimra használom fel azt a tőkét is, melyet a továbbadás kötelességével örököltem — legfeljebb a koporsómon felfordítják a címerpajzsot.

A „mindent a jövőért" túlzó jelszavai sosem vonzottak nagy tömegeket. Az új hedonizmus vallása viszont — „Mindent a máért, semmit a jövőért"! — sokkal tetszetősebb s ezernyi formában hat: sajtóban, rádióban, televízióban, közéletben stb. — mindenütt, ahová befészkelték magukat a kispolgári önzés ősidei hajlamai. Többnyire finoman, *áttételesen* hat — például két dühödt agglegény zsörtölődésére a tanács megszüntetni a házbeli gyerekeknek társadalmi munkával

ndor: Táj

Pálfalvi János
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM 1984 MÁJ. 2 8.

1021

Pálfalvi János: Lányfej

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAÚJVÁROS

1021

TÉLI SPORT
Pálfalvi János rajza

ZSIDAY CSABA:

Oklahomai vidám fiúk

Az oklahomai vidám fiúk tulaj-onképpen helybeliek voltak. A szál-oda ruhatárosnőjének erkélyes szo-áját berelték havi ötszázért. Este ztől hajnali háromig játszottak a árban Angelio-trió néven. Az okla-

— Most mi is szedhetjük a sáto fánkat. Ki erre, ki arra. Pedig a hittem, ennél csak jobb jöhet. É pen összeszoktunk — kesergett a d bos.

1967 DEC 8.

Pálfalvi János

1021

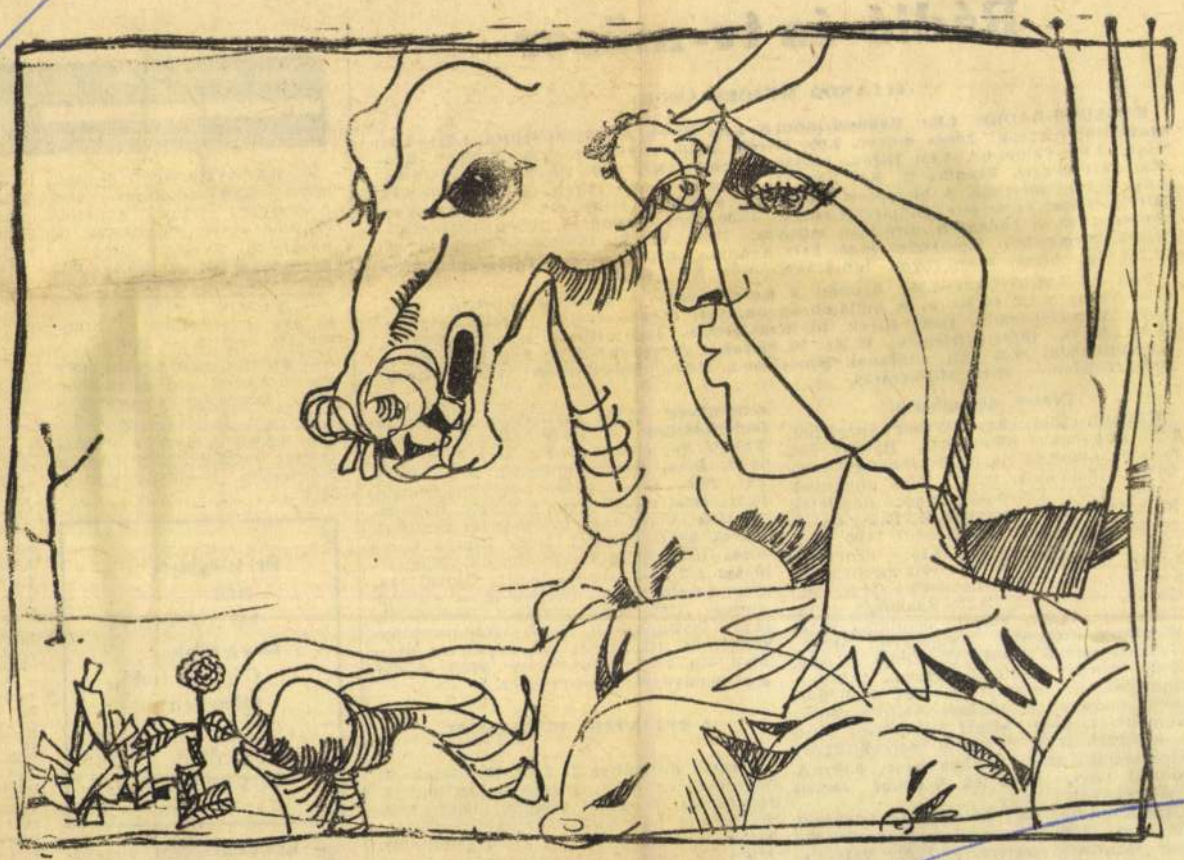

Pálfalvi János rajza

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAÚJVÁROS

Rádió és tv-műsor

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK:

KOSSUTH-RADIÓ: 4.26: Rákóczi-induló. 4.30: Hírek. Időjárásjelentés. 4.32:—7.58: Hajnaltól reggelig! Zenés műsor. 5.00: Hírek. Időjárásjelentés. 5.30: Reggeli Krónika. 5.50: Falurádió. 6.00: Hírek. Időjárásjelentés. Kb. 6.30: Hírek. Időjárásjelentés. 7.00: Reggeli Krónika II. Kb. 7.30: Új könyvek. 8.00: Hírek. Időjárásjelentés. 8.05: Műsorismertetés. A budapesti mozik és a vidéki színházak műsora. 10.00: Hírek. Hazai lapszemle. Időjárásjelentés. 12.00: Déli harangszó. Hírek. Időjárásjelentés. 13.00: A budapesti színházak műsora. 15.00: Hírek. Időjárásjelentés. 17.00: Hírek. Nemzetközi lapszemle. 19.00: Esti Krónika. 22.00: Hírek. Időjárásjelentés. 22.20: Sporthírek. 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. 0.25: Himnusz.

PETŐFI-RADIÓ: 4.26—7.58: Azonos a Kossuth-rádió műsorával. Közben: 6.20—6.30: Torna a 252 és 344 m-es hullámhosszon. 9.54: Idegen nyelvű vízjelzőszolgálat. 13.47: Vízállásjelentés. 14.00: Hírek. Időjárásjelentés. 16.00: Hírek. Időjárásjelentés. 18.00: Hírek. Időjárásjelentés. 19.54: Jó éjszakát gyerekek! 20.00: Esti Krónika (a Kossuth-rádió 19.00 órai adásának ismétlése.) 20.20: Sporthíradó. 23.00: Hírek. Időjárásjelentés. 23.15: Műsorzárás.

Péntek, december 8.

Kossuth-rádió: 8.22: Weber operáiból. 8.58: Rendhagyó feltámadás. Bárány Tamás rádiókomédiája. 10.10: Jobbágyi óvodások énekelnek. 10.30: Édes anyanyelvünk. 10.35: Csárdáskirálynő. Részletek Kálmán—Gábor operettjéből. 10.59: Lottóeredmények. 11.00: Iskolarádió. 11.30: Bartók: II. vonósnégyes. 12.15: Tánczenei koktél. 13.03: Vita a korszerű mezőgazdaságról. 13.10: Zenekari muzsika. 14.18: Mai témák, mai dalok. 14.30: Zsibongó. 15.15: Üzenetek. 15.55: Falusi délután. 17.16: Wladimir Horowitz zongorázik. 17.40: Nyitott stúdió. 18.00: Új Zenei Újság. 18.40: Kovács Apollónia énekel. 19.30: A Rádiószínház bemutatója. Meg kell halnom, hogy éljek. Berkesi András rádiókomédiája. 20.54: Albert Schweitzer pere a világgal. 22.20: Ritmikus percek. 22.50: Meditációk. 23.00: Vokális zene. 0.10: A maláji lány. Részletek Szenkár Dezső daljátékából.

Petőfi-rádió: 7.30: Az izraelita felekezet félórája. 10.00: Katonadalok. 10.17: Wladimir Horowitz zongorázik. 10.51: Válaszolunk hallgatóinknak! 11.06: Mesevilág Budapesten (ism.). 11.50. Szép magyar vers. 12.00: Hoffmann meséi. Részletek Offenbach operájából. 13.00: Könnyűzene. 14.08: A Lettermann együttes senyművek. 13.01: Gazdaszemmel. 13.16: Ismerkedjünk a jazzmuzsikával. 14.08: Fekete Pál énekel. 14.22: Keringőátiratok. 14.35: Bécsi zongoramuzsika. 14.50: Barabás Tibor írása. 15.00: Délutáni frissítő! 15.35: Most nővá? Fábián Zoltán karcolata. 15.45: Verdi mezzoszoprán áriák. 16.05: Palócz László énekel. 16.28: Kónya Lajos versei. 16.33: Szimfonikus táncok. 16.50: Ifjúsági műhelycsarnok. 17.00: Ötórai tea. 18.10: László Margit énekel. 18.28: Amikor Judast Ciceronak hívták. Rádiójáték. 18.58: Verbunkosok. 19.35: Hangversenyközvetítés. Kb. 21.45: Fél évszázad távolából. Kb. 22.05: Könnyűzene. 22.25: A hét előadóművésze: Hans Hotter.

A TELEVÍZIÓ MŰSORÁBÓL

Péntek, december 8. 9.35: Kisfilmek. 1. Őserdőből deszkák. (Lengyel kisfilm.) 2. Jégvitorlás. (Lengyel kisfilm.) 10.30: Forgatókönyv nélkül. Tv-dokumentumfilm a Zichy Múzeumról. (Ism.) 11.20: Lumpolás. Magyarul beszélő csehszlovák film. (Ism.). (14 éven felülieknek.) 12.45: Telesport (ism.). 19.00: A tv politikai tanfolyama. 1. Az európai biztonságról.

— **RÁCALMÁSON** építkezésre nem alkalmas 1400 négyszögöl telek gyümölcsösnek eladó, megosztva is. Rácalmás, Somogyi Béla út. Érdeklődni: MÁV szálló, Vörös Sándornál. — 3889

— **ELADÓ** hálószobabútor és egy gyermekágy. Dunasor 11., fszt. 4. — 3960

— **FEHÉR** cseh fonott mély gyermekkocsi jó állapotban eladó. Érdeklődni 18 órától — Vigadó u. 6., III. 3. — 3961

— **GARÁZS** eladó a gyógyszertár mögött. Érdeklődni a helyszínen, 17—19 óráig. — 3962

Érettségizett
NŐI
MUNKAERŐT
felveszünk
Gépírni tudó
előnyben

FÜSZÉRT,
Eszperanto u. 2.

— **ELCSERÉLNÉM** dunaújvárosi kétszobás központi fűtéses lakásom székesfehérvári-ért. Erkel kert 14., I. 1. — 3963

7692

— s kom- Vasmű

Kiev-4 ezőgép klődni — 7695

tszoba m ha- akásra . Esze 96

telek eladó. , Pos- 97

zaspár keres. " jel- n úti

ő ágy élután t. 2. —

i két- ás la- gyszo- nfortos lehet: szt. 3.,

: szék y mat- Jgyan- Sikló emele-

ót bé- i Vál- ztálya.

a Hirdetőbe, Szórád Márton út 14. — 7707

= **Elcserélném** dunaújvárosi kétszobás különbejáratú központi fűtéses, gázos lakásomat budapestire. Ajánlatokat: Vasmű út 6., fszt. 2. — 7708

= **Központi** fűtéses üres albérleti szobát keresek másféléves kisfiammal, lehetőleg idős nyugdíjas házaspárnál. „Televízió van" jelzésre ajánlatokat a Hirdetőbe, Szórád Márton út 14. — 7709

— **Elveszett** egy szürke retikül igazolványokkal, névreszóló egészségügyi könyvvel, értéktárgyakkal. Becsületes megtaláló jutalom ellenében adja le a Dózsa György úti fodrászüzletben. 7711

— **Eladó** 90 literes akvárium állvánnyal. Vörösmarty u. 9., fszt. 1. — 7712

= **Hízott** sertés eladó (80—90 kg). Óváros, Mikszáth Kálmán u. 13. — 7705

— **Elcserélném** másfélszobás (hálófülke különbejárattal) házfelügyelői lakásomat különbejáratú kétszobás lakásért, ellenszolgáltatás nélkül. Érdeklődni: Bocskai u. 7., fszt. 5. — 7715

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Mindazoknak, kik felejthetetlen édesapánk temetésén részt vettek, ezúton mondunk köszönetet.

Baráth család
Óváros

ir 2-án, szombaton

sokból készült

leinkkel várjuk vendégeinket.

on

rinc Cumberland mártással

vadasan, zsemlyegombóccal

nyos nyúlaprólék rizzsel

Tűzdelt őzfilét Madeira mártással

Őzpörkölt vajas galuskával

közben műsort adunk

Belépés díjtalan

ARANY CSILLAG SZÁLLODA

film)

Február 4—6-ig: Keserű szerelem. (Francia film)

SZABADSÁG FILMSZÍNHÁZ

Február 1—3-ig: Hintónjáró szerelem. (Magyar film)

Február 4—6-ig: Halászlegény frakkban. (Amerikai film)

GÉPJÁRMŰVEZETŐI TANFOLYAM INDUL SORKÖTELES FIATALOK RÉSZÉRE

Az MHS Motoros Klub jól bevált módszerei alapján újabb gépjárművezetői tanfolyamot indít az 1943-ban született, sorköteles fiatalok részére. Az egyhónapos tanfolyam eredményes elvégzése után jelentkezhetnek majd a fiatalok a nagy tanfolyamra, melyen tehergépkocsivezetést el elsajátíthatnak. Az MHS e tanfolyamokkal igyekszik segíteni a bevonulás előtt álló fiatalok felkészítését a katonaságra.

Az előkészítő tanfolyam egyidejűleg magánosok részére is beindul. A tanfolyamra jelentkezni a mai napon, 4—5 és 6-án 17 órakor lehet a Duna-sor 1. b alatti oktatóteremben. A tandíj 40.— Ft, amely a jelentkezéskor csekkel fizetendő. (x)

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP

Az MSZMP Városi Bizottsága és a Városi Tanács lapja
Főszerkesztő: Nagy Jenő

Kiadja: A Fejér megyei Hírlap Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: Sógorka Béla
Szerkesztőség: Dunaújváros, Lenin tér 16.
Telefon: 60-10, 65-11
Terjeszti a Magyar Posta
Előfizetési díj egy hóra 8 forint
Előfizethető a helyi postahivatalokne és kézbesítőknél
Dunaújvárosi Nyomda
Táncsics Mihály utca

Index: 25.907

Pálfalvi János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296 188-307

DUNAÚJVÁROS

1963 F. 3 - 1

1021

Jegyesek

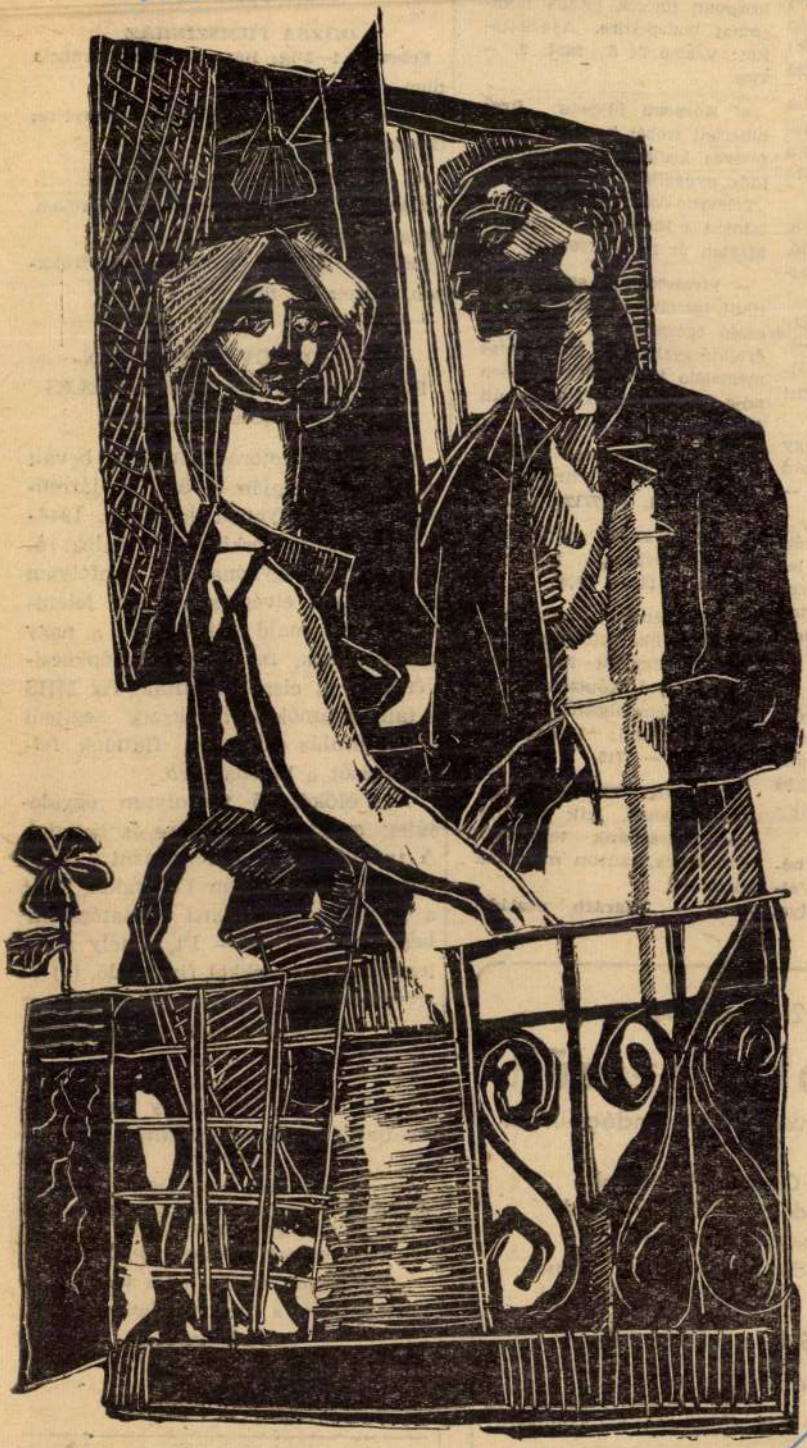

(Pálfalvi János rajza)

Magya
SAJT
Budapest, V., [illegible]. 17.
Telefon: 188-290, [illegible]

DUNAUJVÁROS

1965 MÁR 30.

1021

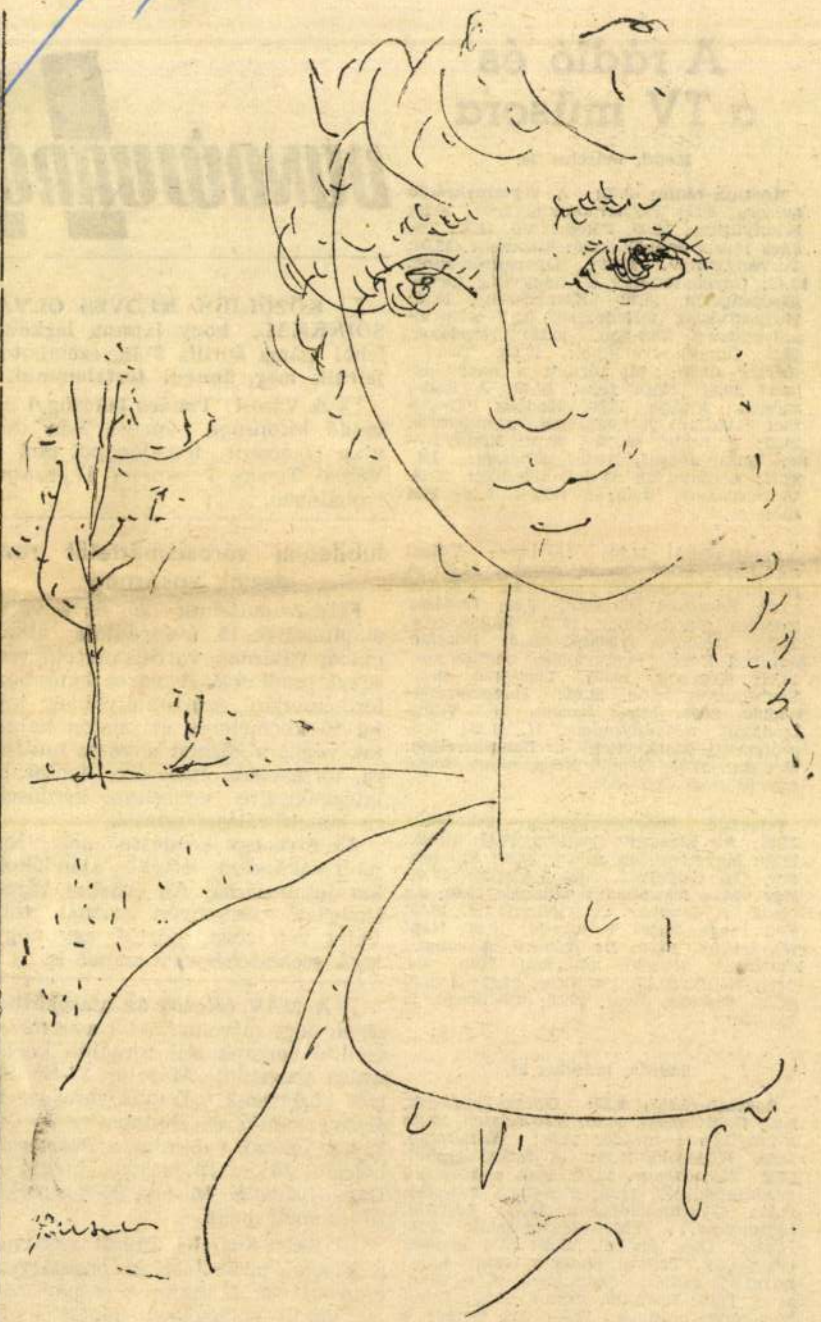

TAVASZ

(Pálfalvi János rajza)

A rádió és a TV műsora

Kedd, március 30.

Kossuth-rádió: 8.15: A Gyermekrádió műsora. 8.55: Filharmonikus zene. 10.10: Könnyűzene. 11.00: Iskolarádió. 11.30: Takács Paula énekel. 12.15: Tánczene. 13.00: Törvénykönyv. 13.15: Operettrészletek. 13.46: Gazdaszemmel a nagyvilág mezőgazdaságáról. 14.10: Kamarazene. 15.05: Magyarország felfedezése. Egy termelőszövetkezet 1963-ban. 15.25: Népdalok. 16.10: Operakedvelőknek. 17.00: Tavaszi mérleg. 18.00: Mi történt a nagyvilágban? 18.20: Népi zene. 18.45: A Rádió műszaki klubja. 19.00: Kadosa Pál—József Attila: A végzetes szerelemről. 19.25: A Szabó család. 20.20: Könnyűzene. 21.46: József Attila költészete. IX. 22.20: Bemutatjuk új felvételeinket. 23.24: Verbunkosok, magyar nóták. 0.10: Két motetta.

Petőfi-rádió: 14.00: Novikov: Volgai dallamok. 14.25: Mezei csokor. 14.45: A növényi tájékoztató szolgálat. Előadás. 15.05: Zenekari muzsika. 16.00: Tamássy Zdenko táncdalaiból. 16.10: Rádióiskola. 17.05: Délutáni frissítő! 18.15: Bonifác. Manfred Bieler regényének bemutatása. 18.45: Kórusok. 19.05: Tánczene. 19.35: Szimfonikus zene. 21.05: Hangversenynaptár. 21.20: Miről ismerte fel? Világirodalmi rejtvényműsor. II. 21.35: Muszorgszkij—Markevitch hangszerelése: Hat dal. 21.57: Zenélő Népszínház. Búcsú egy 90 éves épülettől.

Televízió. 8.05-től 16.50-ig: Iskola-tv. 17.26: Az iskola-tv postája. 17.45: Hírek. 17.50: Egyetemisták falun. 18.20: Élő tenger. Ősi tengerész. Angol kisfilm. 18.45: Egy város felszabadul. Gdansk. 19.00: Az elsők. A magyar Tv riportfilmje. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 19.50: Napi jegyzetünk. 19.55: Dr Kildare. A kabala. Magyarul beszélő amerikai film. (14 éven felül). 20.45: Parabola. 21.05: Zenélő órák. Francia divat. 22.15: Tv-híradó, 2. kiadás.

Szerda, március 31.

Kossuth-rádió: 8.15: Operaegyüttesek. 9.08: Rádióiskola. 10.10: Napirenden. 10.15: Könnyűzenei híradó. 11.00: Iskolarádió. 11.15: Kórusok. 11.29: A Szabó család. 12.15: Nótacsokor. 13.00: Vita a korszerű gazdálkodásról. 13.20: Zenekari muzsika. 14.10: Gyermekkórusok. 14.25: Lányok, asszonyok... 14.55: Mozart-dalok. 15.10: Kotlári Olga énekel. 15.35: Mai magyar elbeszélők. Tanyai történet. Nagy Lajos novellája rádióra alkalmazva. 16.10: Tánczene. 17.05: Irodalmi műsor. 17.20: Schubert-zongoraművek. 18.00: Mi történt a nagyvilágban? 18.20: Bemutatjuk új operafelvételeinket. 18.35: Csárdások. 18.44: A „Májusfával" kezdődött. Összeállítás az elmúlt húsz év operett, daljáték, ze-

DUNAÚJVÁROS

☐ **KÖZÖLJÜK KEDVES OLVASÓINKKAL, hogy lapunk legközelebbi száma április 3-án, szombaton jelenik meg, ünnepi tartalommal.**

☐ **A Városi Tanács lakásügyi állandó bizottsága** április 2-án délután 17 órakor fogadónapot tart a Városi Tanács I. emelet 47. számú szobájában.

Jubileumi városismertetőt rendeztek vasárnap

Felszabadulásunk 20. és a város alapításának 15. évfordulója alkalmából vasárnap városismertető versenyt rendeztek. A város különböző természetjáró szakosztályainak tagjai 10 kilométeres útvonalon haladtak végig, s közben a város múltjára, történetére, építésére, fontosabb intézményeire vonatkozó kérdésekre kellett választ adniok.

Az ötvenegy kérdésre adott legjobb válaszokat értékes ajándékokkal jutalmazzák. Az érdekes városismertető versenyen száznál több fiatal vett részt, köztük egy négytagú székesfehérvári csapat is.

☐ **A MÁV értesíti az utazóközönséget,** hogy március 27-től a személyszállító vonatok téli forgalmi korlátozása megszűnt. Március 27-től ismét közlekedik a Dunaújvárosból 13 órakor induló, és Budapestre 15 óra 22-kor érkező, valamint a Pusztaszabolcsról 16 óra 18 perckor induló és Dunaújvárosba 16 óra 55-kor érkező személyvonat.

☐ **Szász-Svájcba indult vasárnap** a Vasmű biztosítási és önsegélyező csoportjának 42 tagja. A csoport tagjai között sorsolással döntötték el, hogy kik vesznek részt a kilenc napos úton.

☐ **Vizsgáztak** a

VÍZPARTON

(Pálfalvi János rajza)

AP

Unnepi termelési tanácskozás az Arany Csillagban

Az Arany Csillag Szálloda fennállásának 10., jubileumi évfordulója jegyében április 20-án, ünnepi termelési tanácskozást tartottak. A vállaltak a jubileumi évforduló évében olyan gazdasági eredményt ért el, hogy a többletnyereség alapján 11 nap nyereségrészesedést fizettek ki a dolgozóknak.

A termelési tanácskozáson a vállalat 140 dolgozója közül 37 dolgozót pénzjutalomban részesítettek, 11 dolgozó pedig Kiváló Dolgozó jelvényt, illetve oklevelet kapott.

A szállodai 5 fős brigádot pedig kiváló brigád címmel tüntették ki.

-es szuperbenzin

z új dunaújvárosi kút —

A Wartburg 1000-es típusú kocsikhoz 78 oktánszámú keverék szükséges, a FIAT 1500-asok viszont csak 92 oktánszámú benzinnel üzemeltethetők. A Moszkvics 403-as és 407-es gépkocsikhoz csak 10% szuper és 90% normálbenzin ha
Opel tí

NAPTÁR

Április 27 Kedd

— **Komszomol—KISZ találkozó** a Vasmű KISZ Klubban 18 órakor.

— **Német sanzon-est** a Hazafias Népfront Klubban 18 órakor.

— **Előadás a szocialista erkölcsről** 15 órakor a Munkásakadémia politikai tagozatán, a Vasmű Klubban.

— **Az MSZMP Területi II-es alapszervezet taggyűlése** 18 órakor a Városi Pártbizottságon.

Április 28 Szerda

— **Az ifjúsági irodalmi rejtvényverseny értékelése** a Vasmű KISZ Klubban délelőtt 10 órakor.

— **A munkahely esztétikája** címmel Gulyás Dénes főiskolai tanár tart előadást a Vasmű Klubban 16 órakor.

— **A Hazafias Népfront Klubban** 17 órakor a III-as és IV-es körzeti vezetők megbeszélésére.

— **A Városi Pártbizottságon** reggel fél 9—16 óra között Kovács Jó-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAUJVÁROS

Pálfalvi János

1965 AUG 10

1021

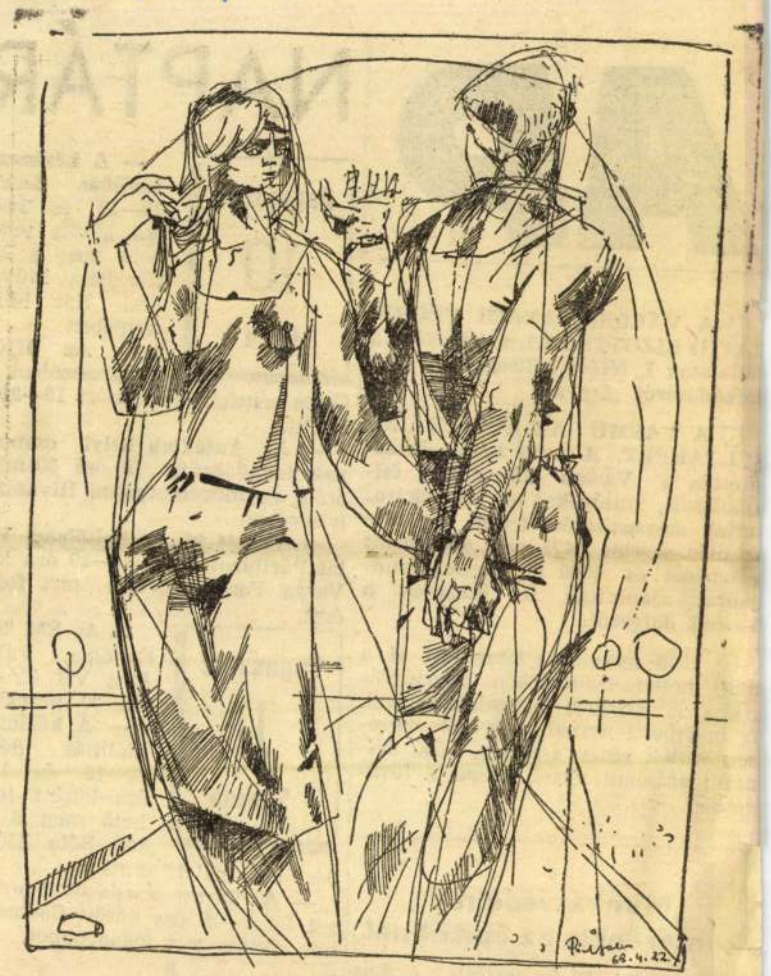

KETTEN

(Pálfalvi János rajza)

AP

□ **A VÁROSI TANÁCS VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁGA** mai ülésén a vállalatok I. félévi költségvetési gazdálkodásáról tárgyal.

□ **A VASMŰ AZ ÁRVÍZKÁROSULTAKÉRT.** A múlt héten összeírtették a Vasmű dolgozóinak felajánlásait, melyeket az árvízkárosultak megsegítésére tettek. Az összesítés szerint 471 ezer 600 forint készpénzt és 5000 társadalmi munkaórát ajánlottak fel összesen a Vasmű dolgozói.

□ **1200 nyugdíjas látogatott el** a múlt héten, csütörtökön Dunaújvárosba a Kossuth kirándulóhajóval. A budapesti nyugdíjasok városnézésen vettek részt, s csak a késő délutáni órákban tértek vissza a fővárosba.

Munkásvédelmi konferencia az építőknél

Augusztus 10-én tartják a 6-os Építőipari Vállalatnál a soronkövetkező XVI. munkásvédelmi konferenciát. Ez a tanácskozás minden évben jelentős esemény a vállalat éle-

NAPTÁR

Augusztus 10 Kedd

— **A kézimunka kiállítás** délelőtt 10—12 és 15—18 óra között tekinthető meg a Bartók Béla Művelődési Ház balettermében.

— **Az Ifjúság Eszpresszóban** a Ceres zenekar ad műsort 19—23 óra között.

— **Az Autóklub helyi csoportjának fogadóórája** 16 óra 30-tól 20 óráig az **Idegenforgalmi Hivatal** helyiségében.

— **Az ÉM 26. sz. Építőipari Vállalat Pártbizottságán** 16—19 óra között Varga Ferenc elvtárs tart fogadóórát.

Augusztus 11 Szerda

— **Az ÉM 26. sz. Építőipari Vállalat** Párt VB ülése 13 óra 30 perckor.

— **A kézimunka kiállítás** délelőtt 10—12 és 15—18 óra között tekinthető meg a Bartók Béla Művelődési Ház balett-termében.

— **A Városi Pártbizottságon** reggel fél 9—16 óra között Csomor János elvtárs tart fogadónapot.

Augusztus 12

— **Az MHS elnökségi ülése** 16 [illegible] Városi

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1962 SZEP 11

FEJÉRMEGYEI HIRLAP

Pálfalviné Csasztka Ilona.

Kisszobor és grafikai kiállítás

1024

A dunaújvárosi múzeum vándorkiállítási termében a műcsarnok művészeti anyagából értékes kisszobor, kisplasztikai és grafikai kiállítást rendeztek. A szobrocskák ma élő művészeink nagyszerű alkotásainak kis bemutatója, amelyek nagyrészt munkásokat, egyes szakmákat, mások makettszerűen hősi emlékműveket ábrázolnak. A grafikák pedig mindennapi életünk egy-egy pillanatát örökítik meg. A grafikák között ott van Pálfalviné, Csasztka Ilona dunaújvárosi művész egyik szép alkotása is. A kiállítást Dani Lukács, a dunaújvárosi tanács művelődési felügyelője nyitotta meg.

A kiállítás anyaga szeptember végéig tekinthető meg.

meg a szeles legényben Tóth Ferit — miféle portékát vásároltál? — tapogatta a súlyos csomagot.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 1.
Telefon: 188-296, 188-307

Pálfalvi János

DUNAÚJVÁROS

1964 AUG 28

1021

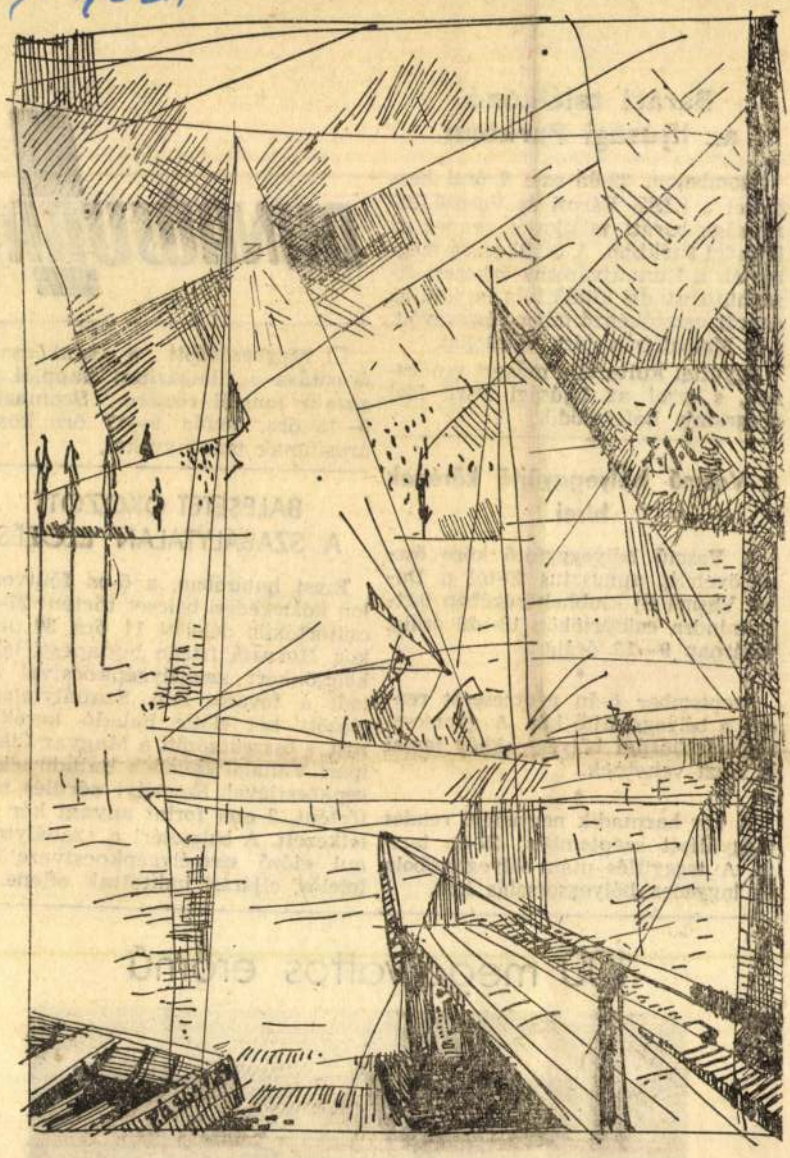

Vitorlások (Pálfalvi János rajza)

Baráti találkozó az Ifjúsági Parkban

Szombaton, 29-én este 8 órai kezdettel a KISZ Városi és Vasmű Bizottsága baráti találkozót rendez az Ifjúsági Parkban. A találkozóra meghívták a Dunaújvárosba érkezett eisenhüttenstadti küldöttség tagjait, az agárdi vezetőképző tábor résztvevőit, s a Mamaiában járt fiatalokat.

Egyúttal kulturális műsort rendeznek, s ezzel az Ifjúsági Park idei programja befejeződik.

A Vasmű bélyeggyűjtő körének hírei

A Vasmű bélyeggyűjtő köre összejövetelét augusztus 20-tól a Dunai Vasmű új klubhelyiségében tartja minden csütörtökön 18—20 óráig, vasárnap 9—13 óráig.

•

Szeptember 6-án gyorscserét rendez a bélyeggyűjtő kör. A gyorscserén az ifjúsági bélyegszakkör tagjai is részt vehetnek.

•

A kör harmadik negyedévi rendes taggyűlését szeptember 27-én tartja. A taggyűlés után bélyegtombola és ingyenes bélyegsorsolás lesz.

DUNAÚJVÁR

☐ **Megkezdődött a tankönyve árusítása a Gimnázium nappali tagozatú tanulói részére.** Szombato 9—13 óra, hétfőn 9—17 óra közö árusítanak tankönyveket.

BALESETET OKOZOTT A SZABÁLYTALAN ELŐZÉS

Ercsi határában, a 6-os főútvona lon közlekedési baleset történt 27-é csütörtökön délelőtt 11 óra 30 perc kor. *Horváth István* budapesti lako kölcsönkért személygépkocsival ha ladt a főváros felé. Szabálytalanu előzött két előtte haladó kerékpá rost, s összeütközött a Magyar Likőr ipari Vállalat szemben haladó teher gépkocsijával. Személyi sérülés nen történt, 2 ezer forint anyagi kár ke letkezett. A balesetért a szabálytala nul előző személygépkocsivezető felelős, eljárást indítottak ellene.

100 megawattos erőmű

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Pálfalvi János

FEJÉR MEGYEI HIRLAP

1065 MAJ 23

1021

Pálfalvi János rajza

VÍZ[illegible]TON

KÁTAY ANTAL:

Még mindig

Reggelenként még mindig úgy kelek,
hogy szövegtelen dalt rikkant a szám,
Ebédhez aztán fáradtan ülök,
s feladom harcom — vacsora után.

Ez az örökös újrakezdés hajt,
a hajnalok hite: csillagot ér
kezem, csak ki kell nyújtani érte,
s még messze van, túl messze még a dél...

S ha jő is újra, még mindig marad
egy új hajnalban fürdetett remény:
segítő társak várnak rám ma is,
és csillag gyúl, ha ellobban a fény.

A Hírlap vasárnapi melléklete

Kiállítás

A századforduló művészete

Egy hete nyílt meg a Csók István Képtárban A századforduló művészete c. kiállítás. Az anyag javát az Iparművészeti Múzeum és a Magyar Nemzeti Galéria kölcsönözte, de fontos tárgyakat

szokták mondani, hogy az utolsó igazi művészeti stílus a barokk volt. A klasszicizmustól kezdve már az izmusok korába lépünk. A XIX. század folyamán szinte évtizedenként változik, átalakul a közízlés. Egymást

kifejezést. Valóban megdöbbentők a cikornyás, súlyos aranyos díszek a bútorokon és épületeken; az erotikától túlfűtött képek és szobrok, egy azóta letűnt kor és osztályok számunkra idegen

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Pálfalvi József

ALFÖLD
1965 5.

1021

22

Pálfalvi János rajza

ladja vagy egészségüket veszélyezteti . . . Ily korú gy
mazása azonban külföldön, főleg Angolhonban általá
gyermekek kellő kímélése mellett károsnak vagy ves
nyult."

A Tarnay-rét néhány évvel ezelőtt még őrzött valamit
épültek a Thälmann utcai lakótelep sokemeletes házai,
hatjuk, hgy bár szebbekre sikeredtek volna.

Ami azt az Eisele-műhely melletti élesztőüzemet illeti, [illegible] leírt lóvasúti utazást követően egy Láng László nevű műhelytulajdonos megvette a rozoga épületet s felépítette gépgyárának első műhelyét.

A Jancsics-rét – melynek neve egy-két évtized múlva elválaszthatatlanul összeforrott az angyalföldi munkásmozgalommal – azóta teljesen beépült gyárakkal és lakóházakkal. Ugyanerre a sorsra jutott a Gregersen-féle akácerdő is, melynek város felé eső szögletében most a XIII. kerületi pártbizottság székháza és a József Attila Színház áll.

Eltűntek a Duna menti fatelepek: üzemek, lakónegyed, futballpálya van most a helyükön. A „Linzer"-t – bűzével-trágyájával – az első nagy erejű kapitalista gazdasági válság, az 1873-as vitte el.

A nagymalmokból – melyek évtizedeken át vezető szerepet vittek a budapesti iparban – csak hírmondónak maradt meg egy-kettő; de a többi gyárral együtt ezek adták meg a kerület jellegét, ezek nevelték fel a főváros proletariátusának legnagyobb létszámú hadoszlopát.)

Indul Pest felé a lóvasút. A kocsis magára teríti lovainak pokrócait: foga van az időnek. Kezébe veszi tehénszarv tülkét is, ha netalán jeleznie kell. A konduktor fázósan topog a kocsiban: jöhetnének az utasok, bemelegíthetnének.

Futnak, futnak a lovak.

Hirtelen megszólal a tülök. Szól, de hiába, meg kell húzni a gyeplőszárat, becsavarni a féket. Mi az?

Csoportosulás a sínek mentén. Valaki ott fekszik arcra borulva. Artikulátlan hangokat ad ki: él.

Mi történt?

Beugratás. Tót legény érkezett valahonnét fentről, Turócból vagy Liptóból, munkát keresni. Soha nem látott vasúti sineket. Néhány csibész rávette, hogy nyalja meg, mert – édes. A hidegben az érzékeny bőr elválaszthatatlanul rátapadt a fémre; súlyos sebek nélkül azt ugyan le nem szakítja róla . . .

De erre is van orvosság.

– Erre, erre, Práthné asszony! – kiabálnak a sopánkodó asszonyok, akik a közeli há-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296 188-307
Pálfalvi János
DUNAÚJVÁROS
NOV 6
1021

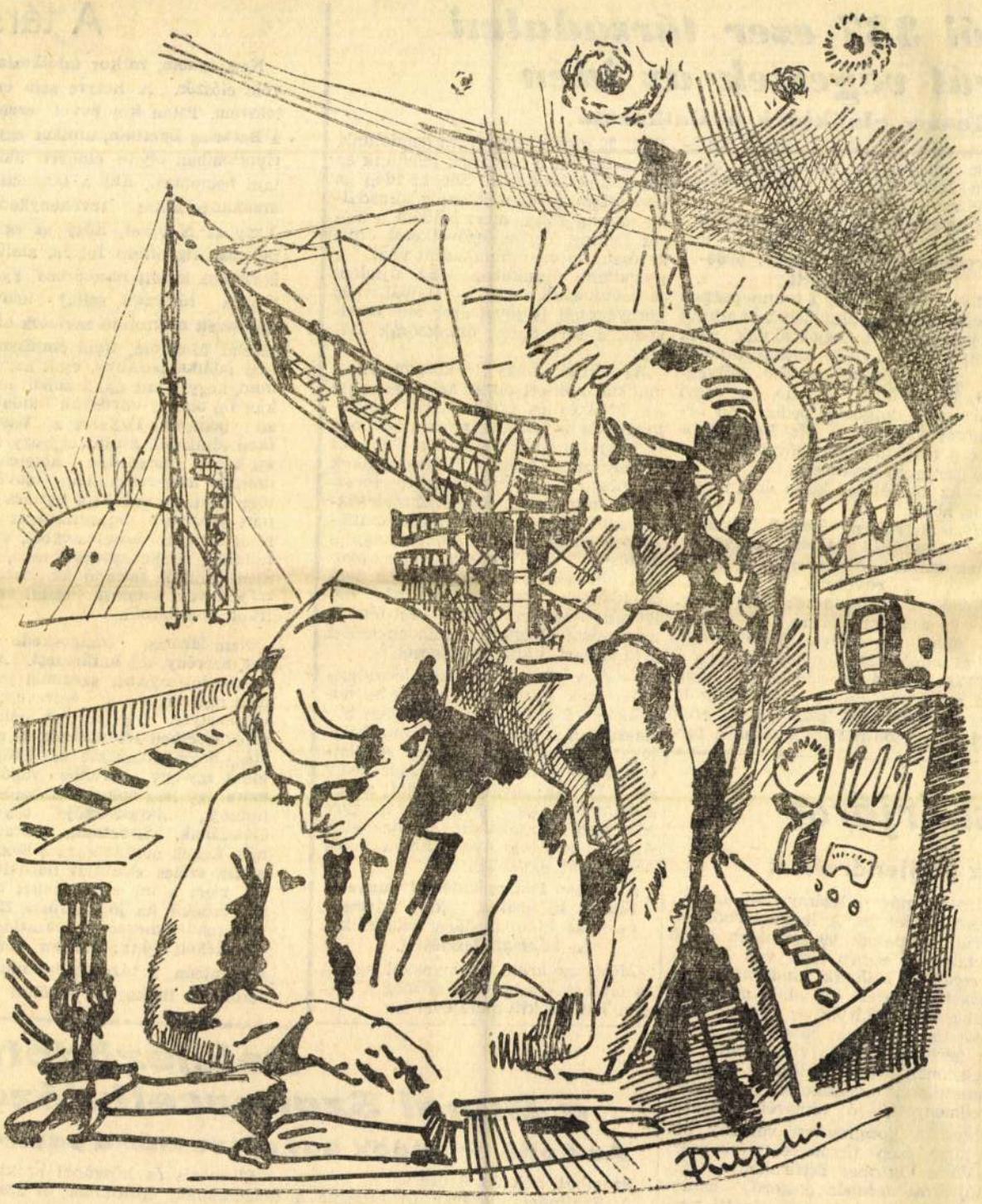

AZ ÉN NEMZEDÉKEM

(Pálfalvi János rajza)

...akói 337 ezer társadalmi ...órát végeztek az idén

...si Tanács elnökének nyilatkozata

ugrott meg, az idén, szigorított feltételek mellett is megmaradt az a szám (körülbelül 1000 aranyjelvényesünk van),

az ezüstjelvényesek száma pedig a tavalyi 1159-ről 1800-ra, a bronzjelvényeseké 3618-ról 5000-re emelkedett.

Most, a november 6-i ünnepségen egyelőre csak 30 aranyjelvényt adunk át, jelképesen, a legjobbaknak, akik közül Szaniszló András tanácstag például egymaga 600 bélyegórát, Horváth László, a vegyi gyárrészleg dolgozója pedig 510 bélyegórát teljesített. Ez, figyelembe véve a megszigorított követelményeket, igen szép eredmény.

— Az idei évnek külön eredménye az is, hogy

olyan helyeken végeztek társadalmi munkát a lakosok, melyeknek hasznát közvetlenül is észrevehetik.

Gondolok itt mindenek előtt az Erkel- és a Liszt Ferenc kert rendezési munkáira, melyre 38 200 társadalmi munkaórát fordítottak, vagy a Ságvári-negyed gáz-alapvezeték építési munkáira, melyen csak eddig 12 ezer munkaórát dolgoztak. S ha ezek mellett a Vidám Park ápolására fordított 38 ezer munkaórára gondolunk, akkor igazán elégedettek lehetünk az idei munkálkodással. Sőt, az idén az Ovárosban is igen jelentős társadalmi munka folyt, mert például a Vörös Csillag Termelőszövetkezet építkezésein 40 ezer munkaórát végeztek társadalmi munkában, az újtelepi járdaépítésnél, vagy a Hajóállomás környékénél is jóval ezer fölé emelkedik a társadalmi munkaórák száma.

Az eddigi „nagy", központosított munkák mellett ebben az évben egész sor érdekes és értékes „kis" kezdeményezés is történt, amit a jövőben is folytatni kell. Például a Táncsics Mihály utca 13-ban vállalták a lakók a lépcsőház rendbehozatalát társadalmi munkában. Kezdeményezésükhöz még három újabb ház is csatlakozott. Vagy ehhez hasonló, nagyjelentőségű „apró"-munka volt az óvodák játékainak megjavítása, az óvoda-udvarok rendbehozatala, stb., melyeken összesen három és félezer munkaórát dolgoztak mindenekelőtt a Sütőipari Vállalat dolgozói.

— A végleges értékelés természetesen csak azután lehetséges, ha november 15 után teljes egészében befejezik az idei társadalmi munkálatokat, de összességében már meglátszanak az eredmények. Ezek pedig azt mutatják: tovább erősödött a társadalmi munka gondolata, s egyre lelkesebb munkában realizálódik. Az utóbbi évek ilyen irányú eredményeként egyébként

a Megyei Tanács emlékjelvénnyel tünteti ki azokat, akik három éven át kiemelkedően dolgoztak a községfejlesztésért.

Most, az aranyjelvényekkel együtt 20 elvtársat jutalmazunk meg a Megyei Tanács kitüntetésével is.

...usi őrjárat

...k az önellenőrzésért

Jelenleg már túlszárnyalták az élüzem szintet is. A Ruhagyárból kikerült termékek 99 százaléka első osztályú. S ebben része van *Kővári Margitnak*, *Mihalik Sándornénak* és *Német Rózsinak* is, akik az egyes szalagokon ellátják az őrjárat vezetői tisztét. Akik, ha selejtes munka kerül hozzájuk, visszaküldik a „feladónak" még mielőtt az a MEO statisztikáját végsősoron az üzem eredményeit, jó hírnevét rontaná.

Mert a kongresszusi verseny óta jó hírre, szép dícsőségre tettek szert a Vörös Október Férfiruhagyár dunaújvárosi telepén dolgozó asszonyok, lányok. A telepek közötti versenyben megelőzve még az anyavállalatot is, első helyen állnak.

A KISZ tagok úgy vélik: része

A társs

Nem tudom, mikor találkoztam vele először. A helyre sem emlékszem. Talán két évvel ezelőtt a Barátság ligetben, amikor egyik riportomban olyan embert akartam bemutatni, aki a társadalmi munkában sokat tevékenykedik. Vagy az is lehet, hogy az egyik parkban figyeltem fel rá, amikor a virágok között hancúrozó gyermekek túláradó, szilaj kedvét igyekezett megfelelő korlátok közé terelni. Mondom, nem emlékszem első találkozásunkra, csak azt tudom, hogy mind gyakrabban bukkan fel alakja városunk különböző pontjain. Egyszer a Vasmű uton tűnik fel, amint egy-egy fiatal fának megoldja kötelékeit, másszor meg rosszallóan csóválja meg fejét, ha valaki a tisztára söpört járdára cigarettavéget ejt. Nem hivatali kötelességből, vagy feltűnési viszketegségből teszi, hanem belülről fakadó kényszerből — a folyton szépülő, fiatal város iránti szeretetből.

Nem lármás, hangoskodó ember. Szerény, de határozott. Ahogy megfordul, nyitott szemmel jár, nem rejti véka alá észrevételeit véleményét. Olykor csak néhány soros levélben jelentkezik, de ez is elég, hogy rávezesse az újságíró tollát egy-egy elevenbe vágó témára. Így lesz sokszor hasznos elindítója, „társszerzője" egy-egy glosszának, riportnak, karcolatnak. Ennek példázására a konkrét esetek széles skáláját hozhatnánk fel, mert a mi emberünket minden érdekli, ha jó, ha rossz. Bántja a rendellenesség, a pazarlás, az elpocsékolt pénz: házban, üzemben, utcán, a társadalom minden területén, fizikai és erkölcsi vo-

Befejeződött a Dunai Szalmacellulózgy

Az építő brigádok egy része már a papírgy

Szombat délelőtt 9 óra.

A Szalmacellulózgyár új étterme ünnepi esemény színhelye ebben az órában. Most tartják a fiatal gyár dolgozói első termelési tanácskoza-

— Elismerés és köszönet azoknak a dolgozóknak, építőknek és szerelőknek, akik áldozatos munkájukkal lehetővé tették, hogy az idén már az első tonna cellulózzal köszönthetjük a Nagy Októberi

Hirdető
ÓFIGYELŐ
V., Petőfi Sándor u. 17.
efon: 188-296, 188-307

DUNAÚJVÁROS
Pálfalvi János

1966 JAN 7

1021

LÁNY MADÁRRAL

Pálfalvi János rajza

A rádió és a TV műsora

Január 7, péntek

Kossuth-rádió: 8.20: Tánczene. 9.05: Ki é a 100 forintos bankjegy? 9.10: A Gyermekrádió műsora. 9.44: Rememű elekből — furulyán. 10.10: Zenekari muzsika. 11.00: Fiatalok stúdiója. 11.20: Magyar nóták. 11.54: Édes anyanyelvünk. 12.15: Operarészletek. 13.00: Ami a jövő hét zenei műsoraiból kimarad. 14.05: Vita a korszerű gazdálkodásról. 14..0: Munkásénekkarok a mikrofon előtt. 14.30: Zsibongó. 15.00: Üzenetek. 15.40: A közelítő tél. Versek. 15.50: Operettrészletek. 16.10: A nagy Hoggarty gyémánt. Rádiójáték. 17.04: Ötórai tea. 18.00: Mi történt a nagyvilágban? 18.20: Új Zenei Újság. 19.05: Belpolitikai riportműsor. 19.20: A szép Galathea. Részletek Suppé operettjéből. 20.30: A Rádiószínház Brecht-ciklusa Aki igent mond és aki nemet mond. 21.12: Kedves lemezeim. 22.40: A zongoramuzsika mesterei: Chopin.

Petőfi-rádió: 14.00: Új lemezeinkből. 14.20: Válaszolunk hallgatóinknak. 14.36: A fehér ló. Operettrészletek 15.05: Smetana: Dalibor. Háromfelvonásos opera. Közben: 16.57: Csolnakon. Kölcsey Ferenc verse 17.05: Az operaközvetítés folytatása. 17.54: Bélyeggyűjtők ötperce. 18.00: Magyar nóta és népdalest. 19.05: Kamarazene. 19.45: Ismeretterjesztő előadás. 20.00: Közvetítés a Zeneakadémiáról. A Magyar Állami Hangversenyzenekar hangversenye. 21.40: Láttuk, hallottuk... 22.00: Ami a jövő hét zenei műsoraiból kimarad.

Televízió. 9.30: Szép remények. Magyarul beszélő angol film. 11.00: Szünidei matiné 1 Mindent tudni akarok. Szovjet kisfilm. 2. A törhetetlen autó. Bábjáték. 11.50: Telesport. 14.30: Pedagógus tapasztalatcsere Élővilág. 15.15. Földrajz. 19.00: Téli falusi esték.

Január 8. szombat

Kossuth-rádió: 8.20: Lányok, asszonyok... 8.40: Népi muzsika. 9.10: Hol történt? 9.20: Igor Markovitch vezényel.

DUNAÚJVÁROS

☐ **FIZIKAI ÉS TERMÉSZETTUDOMÁNYOS VILÁGKÉP** címmel dr. **Szabó Gábor kandidátus tart előadást a vezetők szabadegyetemének január 7-én 17 órakor kezdődő előadásán.**

☐ **Négy új szocialista címért küzdő brigád alakult** a Vasműben. Az új év első brigádjai közül három a lemezfeldolgozó gyárrészlegnél, egy pedig a hideghengerműben látott munkához. Az új brigádokkal 527-re emelkedett a Vasmű szocialista címért küzdő brigádjainak száma.

Első szülöttek, ha vitatkoznak

Előző lapszámunkban hírt adtunk arról, hogy az év első dunaújvárosi újszülöttje Hatvani Lajoska.

Időközben reklamációval fordult hozzánk Veres Lajcsi, aki elismerte, hogy druszája az első dunaújvárosi, aki 1966-ban született, de ő...

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Pálfalvi János
DUNAUJVÁROS
1965 OKT 26.

1021

(Pálfalvi János rajza)

A rádió és a TV műsora

Október 26. kedd

Kossuth-rádió: 8.20: Könnyűzene. 8.55: Kérjük, jegyezze fel! 9.00: A Gyermekrádió műsora. 9.40: A Debreceni Kodály-kórus énekel. 10.10: Egy szekér rózsa-bimbó. Mikszáth Kálmán elbeszélése. 10.42: Mezei csokor. 11.00: Iskolarádió. 11.30: Operarészletek. 12.15: Tánczenei koktél. 13.00: Törvénykönyv. 13.15: Brahms: a-moll kettősverseny. 13.45: Gazdaszemmel a nagyvilág mezőgazdaságáról. 14.05: Iráni-műsor. 14.10: Könnyűzene Prágából. 15.05: A tengerszemű hölgy. Jókai Mór regénye folytatásokban XIV. 15.25: Graziella Sciutti énekel. 16.15: Daljáték-részletek. 17.04: Rádióiskola. 18.20: A zongoramuzsika mesterei: Haydn. 19.16: Tánczene. 19.25: A Szabó család. 20.25: Nótacsokor. 21.00: Színes szőttes — őszi vásár. 22.15: Sporthírek. 22.20: Cherubini: Requiem. 23.10: Hölderlin verseiből. 23.25: Operettrészletek.

Petőfi-rádió: 14.20: Zenekari muzsika. 15.05: Népi zene. 15.45: Tévedések és koholmányok a biológiában. 16.00: Krysztina Jamroz énekel. 16.15: Beszélő Földgömb. 16.40: Misi a dekektív Vajk Vera jelenete. 17.05: Tánczene. 18.00: Hanglemezgyűjtők húszperce. 18.20: Változatok egy népballada témájára. 18.50: Filmdalok. 19.05: Tíz perc polka. 19.15: Az üzemi demokrácia szükségszerű konfliktusairól. 19.25: Bizet: Carmen. Négyfelvonásos opera. 20.55: Versek. 22.03: A jazz kedvelőinek. 22.20: Művelődéspolitikai műsor. 22.35: Népdalok.

Televízió 8.05: Iskola-tv. 17.40: Hírek. 17.45: Egy épület — két iskola. 18.15: A Magyar Hirdető műsora. 18.25: Tudni illik, hogy mi illik... Az étkezésről. 18.55: Esti mese. 19.05: Nicolai: A windsori víg nők. Vígopera. 3 felvonásban. Az I szünetben: Tv-híradó. Napi jegyzetünk. A II. szünetben: Holland tájakon. Kisfilm. 22.15: Tv-híradó. 2. kiadás.

Október 27. szerda

DUNAÚJVÁROS

Időjárásjelentés

Várható időjárás ma estig. Kevés felhő, eső nem lesz. Sokfelé reggeli és délelőtti párásság, köd. Napközben mérsékelt szél. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet 9—14 fok között. (MTI)

☐ **AZ MSZMP Városi Végrehajtó Bizottsága** mai ülésén megvitatja a munkásosztály vezető szerepének érvényesülését városunkban. Második napirendként a pártszervezetekben folyó pártépítő munka tapasztalatairól tárgyal.

☐ **A gimnázium KISZ-bizottsága** már kétszer rendezett nagysikerű műsoros teadélutánt az Ifjúsági Eszpresszóban. Vasárnap irodalmi műsort adtak a megjelent fiataloknak.

☐ **A Dunaújvárosi Tervezőiroda** társadalmi tervező csoportja a KISZ típuslakások tervein dolgozik. Az Ifjúsági Társadalmi Tervezőiroda tagjai vállalták, hogy november 7-re elkészítik a kertvárosi KISZ-lakások terveit.

... látogatása.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Pálfalvi János

FEJÉR MEGYEI HIRLAP

1963 NOV. 12

Kiállítás

1021

ŐSZI TÁRLAT

Egy évvel ezelőtt Dunaújvárosban rendezték meg Fejér megye képzőművészei közös kiállításukat. Azóta Székesfehérvárott az Északdunántúli Területi Szervezet már két nagy tárlaton vonultatta fel legjobb erőit, ahol nagyon szépen szerepeltek a szomszédos megyeiekkel együtt megyénk művészei is. Mégis, különös örömet jelent ez a mostani alkalom. Egy év után először nyílik lehetőség, hogy egymás között, szűkebb körben, kissé otthonosabban nézzünk szét, mérlegeljük az eredményeket.

Ezen az őszi tárlaton sok az új név. Különösen sok a fehérváriak száma. A dunaújvárosi művészek a tavalyi tárlaton jelentkeztek először, de kapcsolatuk csak most válik igazán erőssé, ezen a második kiállításon, a megye többi részén dolgozó kollégáikkal, s nem utolsó sorban a fehérvári múzeumok már kialakult „törzsközönségével". Reméljük, ezután gyakrabban találkozunk e falakon Pálfalvi János és Horváth Dénes grafikáival, Szegedi Zoltán olajképeivel. De van itt „hazai", székesfehérvári meglepetés is: Sobor Antal jelentkezése.

A Magyar Képzőművészek Szövetsége Északdunántúli Területi Szervezetének múlt év decemberi és az idei augusztusi kiállításai elsősorban arról győzték meg a látogatót, hogy megyénk művészei állják a versenyt, s valóban a legjobbak közé tartoznak. A mostani tárlaton pedig, amikor nagyobb lehetőség nyílik az egyéni teljesítmények megfigyelésére, örömmel állapítjuk meg, hogy szinte mindnyájan nagyot léptek előre. Nagy öröm számunkra Áron Nagy Lajos művészi pályájának kiteljesedése. Komoly művészi rangot jelent, hogy a X. Magyar Képzőművészeti Kiállításon — a Nemzeti Tárlaton — a Velencei Nádvágók festményével a legjobbak között üdvözölhetjük. A mai tárlaton pedig megyénk szép tájának, a Velencei tónak több nagyon színvonalas alkotásban való ábrázolása is bizonyítja, hogy a próbálkozás, a kezdeményezés, a sok-sok fáradozás után elérkezett annak is az ideje, hogy az irodalom után a képzőművészet és egészen bizonyosan más művészeti ágak is e jellegzetesen szép Fejér megyei tájat birtokukba vegyék, újra és újra felfedezzék.

De öröm ez a lírai vallomás azért is, hiszen a művész a természetről, a társadalomról, a világról művelt tesz vallomást. E képek egyben a szűkebb haza, a táj szimbólumai is. Áron Nagy Lajos teljesítményét méltán fémjelezte kitüntetése már korábban, augusztusban, Csók István-díj első fokozata. Műveinek értékelését egyre többször olvashatjuk az országos sajtóban is.

Az utóbbi években kiállításról kiállításra figyelhetjük meg Francsics József fejlődését. Kemény munkával, művészi hittel alakította sajátosan egyénivé stílusát. Képei egyszerre viselik magukon a szigorú szerkesztettség és a lírai lágyság bélyegét, s ezek a jegyek nemcsak, hogy nem rontják el egymás hatását, hanem még erősítik is a mondanivaló erőteljes kibontását. Ugyanilyen öröm látni Kiss István pályájának emelkedését is.

De ne feledkezzünk meg a többiekről sem. Itt elsősorban Pallai József és M. Tóth István szinte kiállításról kiállításra jellemzően egyenletes, helyenként kiemelkedő művészi teljesítményére vagy Ballagó Imrének népmesei hangulatot árasztó tájaira, sajátosan egyéni kifejező erejére gondolok. Ugyanígy teszik a kiállítás egészét gazdagabbá az Etyeken élő Csákvári házaspár műanyagkompozíciói, Bodor Aladár olajképei, s Márki Béla játékos kerámiái.

Az őszi tárlatunkat a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójának napján nyitottuk meg. Az ünnephez járult hozzá ennek a kiállításnak fénye is. Máskor más tárlatokon — az augusztusin is — talán több volt az úgynevezett „tematikus" kép. Ezek helyett most, ha úgy tetszik tematikus az egész tárlat: derűjével, érettségével művészeink eddigi fejlődésének bizonyítékaival, azzal a biztatással, amit a falakon kívül képekbe feszülő energia sugall, az, hogy érezzük, nem lezárt út az, amelyen festőink járnak, hogy mindnyájuk előtt nagy távlatok állnak a további fejlődésre is.

Ebben az évben felszabadulásunk 20. évfordulóját ünnepeljük. Ez kulturális tevékenységünknek ebben az évben a tartalmi meghatározója. A nagy történelmi tett és a 20 év építő, embert és hazát formáló munkája még jelentősebb alkotásokra kell, hogy ösztönözze megyénk művészeit. Ebben a segítő, inspiráló tevékenységben van adósságuk a művelődéspolitikát irányító, szervező szerveknek és intézményeknek is, melyek feloldásával növekedett az alkotómunka öröme, lehetnek e kiállítások a fejlődés mindig magasabb állomásai, művészi elmélyültségben és gazdag alkotásokban.

Pap László

skebékák — Ficánkoló halak

kérdem Stefán Gyulát, aki a halak kiemelésénél segédkezik.

— Egy vödör valuta — mondja és mosolyogva kiemel egy jól megtermett példányt. — A MAVAD minden mennyiségben átveszi tőlünk a békákat és mint csemegét értékesíti külföldön.

Lassan elfogynak a pontyok és harcsák, s a háló egyik részében eddig soha nem látott halak ficánkolnak. Némelyik a 4—5 kilós súlyt is eléri.

— Ezek milyen halak?

— Kínából származnak és növényevők. A hinárt, sást és algát fogyasztják különösen jó étvággyal. Ezek a példányok háromévesek és igen szép súlygyarapodást értek el.

Bagdán—Kabáczy

Utóhangok

Köszönet a koncert sikeréért

A Fantázia és a Waldstein szonáta, a Diabelli bravúr keringőjére épült 33 variáció művésza tolmácsolója, Amadeus Websersinke professzor, az NDK Nemzeti-díjas zongoraművésze egy hónappal ezelőtt, október 12-én szerepelt a Székesfehérvári Vörösmarty Színházban. A hallgatóság legszintébb elismerését és elragadtatását tapsban fejezte ki. A koncertet az emlékezetes zenei élmények közé sorolta a nézők sokasaga.

A közönségsikert és a Beethoven hangverseny előkészítésének nyújtott segítséget levélben köszönte meg Ernst Räder, a Német Demokratikus Köztársaság Kulturális és Tájékoztató Irodájának igazgató helyettese. „Ez az igazi elvtársi támogatás elmozdította a népeink közötti barátság fejlődését és elmélyülését" — írta levelében. Mi is így érezzük.

A rádió és a televízió mai m

KOSSUTH RÁDIÓ

8.20: Szimfonikus zene
8.55: Ipari információk
9.00: Két elbeszélés
9.20: Tánczene
10.10: Óvodások műsora
10.30: Anyanyelvünk...
10.35: Rádiókórusok
10.59: Lottó
11.00: Iskolarádió
11.30: Népdalok
12.15: Operaáriák
13.00: Zenei műsor
14.20: Dalok
14.30: Műsor napköziseknek
15.00: Zenei üzenetek
15.40: Händel-művek
16.15: Pillantás az ókori Kínára
17.05: Ötórai tea
18.20: Új Zenei Újság
19.00: Szórakoztató zene
19.54: Jó éjszakát, gyerekek!
20.25: Solness építőmester Dráma
22.38: Operarészletek
23.30: Könnyűzene

PETŐFI RÁDIÓ

7.15: Izr. felek. negyedórája
14.00: Operahármasok
14.25: Eszperantisták ötperce
14.30: Népi zene
15.05: Gyermekrádió
15.50: Iskolarádió

ellátás díjtalanu
zók rendelkezés
lásoknál fizet
olyan kevés, ho
különösebb anya
lést.

— **Lehet-e ros**
betegséget kapni

— Sajnos g
hogy megdagadt arccal, fájdalommal kínlódnak betegek, mert téves felfogásból úgy tudják, hogy akinek megoagadt az arca, annak nem lehet kihúzni a fogát. Ez az állapot rendszerint elhanyagolt fogazatnál, ennek következtében beálló gennyedő folyamatoknál szokott fellépni. Ilyenkor nagyon is fontos a genynyes gyulladást okozó fog eltávolítása, amely nemcsak a fájdalmaktól szabadítja meg a beteget, hanem elejét vehetjük súlyosabb — csontvelőgyulladás, vérmérgezés — megbetegedéseknek.

Letöredezett fogakat, vagy foggyökereket még akkor sem szabad szájban megtűrni, ha azok semmiféle panaszt nem okoznak. Ezek a szervezetben, mint gennyes gócok szerepelnek és igen súlyos betegségeket — bőrbetegség, szívizom és szívbelhártya-, vese-, ízületi gyulladás, szemészeti megbetegedés — okozhatnak.

A szájban jelentkező daganatok legnagyobb része jóin-

Tudniv
a káro
bejelen

A károsult érdeke, ho
lehetőleg írásban az Á
fiókjának, kirendeltség
Meggyorsítja a kár vé
alábbi okiratokat mielő
az Állami Biztosítóhoz
Tűz esetén a hatóság
vány;
üvegkár esetén eleger
méret megjelöléssel;
csőrepedés és **tv ante**
bizottság által aláírt

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Pálfalvinné Csasztka Ilona
MAGYAR IFJÚSÁG
1960 FEB 6.

117

GONDOLATOK

a fiatal képzőművészek studiója kiállításáról

Pálfalvinné, Csasztka Ilona: Illusztráció

A fiatal képzőművészek stúdió-kiállítása arra indítja az erőfeszítésüket becsülő művészettörténészt, hogy szépítés nélkül vegye számba a kiállítás fő vonásait, és ne keressen több mentséget, mint amennyire a művészek jogosultak.

A kiállítás pozitív, bár nem egyértelmű vonása, hogy a téma kezdi elfoglalni méltó helyét az alkotó folyamatban. A fiatalok már érzik a konkrét téma szükségességét, és ez észrevehetően tágítja érdeklődésük és képzeletük határait. De maga a téma — vagy még inkább a motívum — még nem bizonyíték a művész mondanivalója, szocialista fejlődése mellett. A kiállítás összképére rányomja bélyegét valamilyen fáradt, nyomott hangulat. Az érzelmi egyoldalúság, és az ebben megnyilvánuló művészi szemlélet és magatartás, nem egyszer szűkíti és megmásítja a választott témát.

Átmeneti megtorpanásról szólhatunk, és ebben szerepet játszik, hogy a művészek jó része az elmúlt hónapokban kezdett csak el tudatosabban egy-egy konkrét témakör feldolgozásával foglalkozni. A mesterségbeli felkészültség bizonytalanságainál szembetűnőbb a szemléleti bizonytalanság, és ez lassítja a mozgás ütemét.

Konfár Gyula, a kiállítás legjobban szereplő művészei közé tartozik. Nagylendületű „Kovácsok" című képe éppen a konkrét munkásalakot megkerülő általánosítás miatt vesztett szenvedélyességéből. A festmény helyes és tiszta szándékáról, nagy művészi kifejező erőről tanúskodik. De a komorrá szűkített színskála, a tartalmilag nem eléggé indokolt formai leegyszerűsítés azt az érzést keltik a nézőben, mintha a művész szándékosan fékezte volna mondanivalójának erejét. Igen érdekes, sőt izgalmas Szabó Zoltán „Deportálás" című nagy vászna, amelynek pátosza és ennek alárendelő formai megoldásai részben félreérthetetlenül tanúskodik a művész pártosságáról. Ugyanakkor fékezi a formai feszültséget valamilyen erőltetett bizantinizálással, és ez részben semlegesíti a tartalom lendületét.

Minden óvatossága ellenére is sokatigérően bontakozik ki Udvardy Erzsébet festészete. A Badacsonyi Állami Gazdaságban töltött hónapok — úgy látszik — gyümölcsözően hatottak emberábrázolására. A portrékban (Gerzson Pál, Tassy Klára és mások képei) több figyelemreméltó alkotást találunk, de a portrék nagy részét is leginkább valamilyen bágyadt festőiség jellemzi.

Az életképek sokasága — a tematika biztató változatossága ellenére — nem csekély veszélyre hívják fel a figyelmet. Az egyik: egyfajta, súlyosan elítélendő miszticizmus, amely különösen Németh József képeiben nyilvánul meg, és amit már szóvátettünk a tavalyi hodmezővásárhelyi őszi tárlat alkalmából. Proletkultos formanyelvet idéz és amellett egy élettől elvágyakozó szenvelgést tartalmaz. Ez semmiképpen sem kiindulópont a továbbjutáshoz. Úgy látszik, Patay Lászlót is megérintette ennek a szele, s egy másfajta misztifikálás, teljesen félreértett típusalakítás hökkenti meg a nézőt Orosz János „Agronómus" című képe előtt.

Az életképek egy másik, és meglehetősen általános jelensége a témáknak valamilyen száraz, „kötelességszerű" ábrázolása. Ez különösen szembetűnik Sarkantyú Simon, Ridovics László, Vecsési Sándor jelen műveiben, akik egyébként a legtudatosabb fiatal alkotók közé tartoznak. Úgy tűnik, mintha a kép festése során elsikkadt volna maga az élmény, és ennek hiányát nem tudja feledtetni az olyan nemes képfelépítés sem, mint amilyennel Sarkantyú képén találkozhatunk.

Van néhány művész, akik éppen az élmény frisseségével, elevenségével tűntek fel a kiállításon, így Cs. Nagy András, vagy az érzelmileg sokat gazdagodó Eigel István. De a fiatalok kiállításának egyik legnagyobb fogyatékossága mégis az, hogy a néző nem érzi a művekből az alkotó munka örömét, hanem igen sok esetben csak erőltetett festeni-akarást, ami elszürkíti, elsikkasztja az érzelmi mondanivalót, a művek hatását.

A kiállítás grafikai anyagából hiányzanak a felszabadulási évfordulóra készült sorozatok legjobb lapjai. Figyelemreméltóak Gacs Gábor tájképei. Csasztka Ilona illusztrációi, s néhány komoly előkészületre valló tanulmányrajz. Ma már nagyon idejétmúltnak érezzük az olyan modorosságot, mint amilyen például Konstantin László munkáit jellemzi. Sajnálatos, hogy Csohány Kálmán — népszerű illusztrációi helyett — olyan majolika-kísérletekkel szerepelt, amelyek nyilvánvalóan szemléleti tévútról tanúskodnak.

A kevés szobrászati anyag aligha adhat képet a fiatal szobrászok munkájáról. A legjobbak többsége távoltartotta magát a fiatalok stúdiójának beszámolójától és ezen keresztül attól az igen fontos társadalmi munkától is, amelyet a stúdió, tagjainak fejlődése érdekében, mind politikai, mind szakmai téren vé

Úgy vélem, szembe kellett néznünk a kiállítás e néhány problémájával, annak érdekében, hogy a stúdióba tömörült fiatalok is megfelelően mérlegeljék a tárlat hatását. Tudjuk, hogy sokan közülük jobb műveket küldtek be a VIII. magyar képzőművészeti kiállításra. Ám a jelen bemutatkozó bírálatában nem a kiemelkedő művek jelenlétét hiányoltuk, hanem mindenekelőtt a már megindult mozgás lassúságát, eszmei bizonytalanságát. A stúdió KISZ-szervezetének tevékeny munkája hozzásegítheti a fiatal képzőművészeket ahhoz, hogy elmélyültebben és nagyobb örömmel érzelmileg felszabadultabban alkossanak és így gazdagítsák, gyönyörködtessék növekvő számú közönségüket.

Aradi Nóra

Erről a négy tereferélő kislányról nem is gondolná az ember, milyen nagy fába vágták a fejszét: elhatározták, hogy brigádjuk kiérdemli a Szocialista Munka Ifjú Brigádja nevet.

Kinek van igaza?

Először is hadd mondjam meg: Icának van igaza.

Ica — bocsánat: *Perediné* elvtársnő, régi jó ismerősöm, a Kistext KISZ-bizottságának titkára hívott ugyanis telefonon:

— *Irjatok a mi fonóslányainkról, a Kállai Éva alapszervezetről. Amióta itt az Ifjúság a szocializmusért próba folyik, mintha a műhely képe is megváltozott volna...*

— *? ? ?*

— *Most nem mesélek a telefonba. Gyere csak. Még soha nem hívtalak hiába.*

Ez igaz. Viszont egy másik fiatalasszony, *Szenyovszki Lászlóné*, az említett alapszervezet KISZ-titkára éppen az ellenkezőjével fogadott:

— *Én megmondtam az Ilonkának, hogy ne szóljon. Nem újságba való, amit mi csinálunk. Én nem tudok számokról, tonnákról beszélni. Ezek a mi dolgaink olyan bagatell dolgok. Talán csak az érti meg, aki maga is dolgozott már fonodában...*

Ezek után már valóban em tudtam, kinek van igaza két KISZ-vezető közül. De z alapszervezet titkára folyatta és kiderült, hogy... Halassuk csak:

— Amikor elkezdődött náunk a kongresszusi verseny, alami nem tetszett nekünk, iataloknak. Valahogyan nem reztük, hogy más ez a verény, mint a többi. Pedig rezni akartuk. Akkor hallotunk az ifjúság a szocializmuért próbáról. Kapóra jött, intha csak nekünk találták olna ki...

Konkoly Ilonka még nem KISZ-tag, de úgy gondolja, leteszi ő is a próbát és utána taggyűlés elé áll, s kéri majd a felvételét.

Huszonhárom KISZ-tag – harmincegy próbázó

— Mosolyogsz ezen? Pedig gy van. A fonoda munkája zerintem az egyik legkollekívabb munka, ami csak létesik. Nálunk a legfontosabb a ó minőség. Jó minőség pedig csak akkor lesz, ha egymást segítve dolgozunk. A fonónő segítsen a leszedőjének, a leszedő pedig, ha ráér, tisztítsa a

ban mozoghassak, most lesze-

a tulsó soron az egyik fonónőnek segítség kellene. Nyúlok a csévék közé. Meglátja és rámkiabál:

— Ne nyúlj oda!

Én mosolygok és folytatom, ő kiabál. Megyek nyugodtan a gépéhez és kezdem felrakni a csévéket.

Elszégyellte magát, hogy én segíteni akarok neki, ő meg velem kiabál.

Akkor még ez furcsa volt, ma már természetes.

Valami új született

Mondta is Boriska néni, a párttitkárunk az utolsó párttaggyűlésen:

— Harminc éve dolgozom itt, de még soha nem láttam, amit most, hogy a terem egyik végéből a másikba menjenek át segíteni, ha valami baj van!

Nagyon örültünk, amikor a párttitkárunk ezt mondta. Ő régi fononő, tudja mit jelent itt a fonodában az, mit a próba néhány hónapja alatt a KISZ csinált. De hát mondom, ez nem újságba való, inkább elmesélem, hányan járnak oktatásra, milyen közös programokat szervezünk, hogyan készülünk...

És ez volt az a pillanat, amikor már biztosan tudtam: Ilonkának, a bizottság titkárának volt igaza.

Valami új szellem kapott erőre a fonódában ezekben a hónapokban. Úgy hívják: kommunista munkaerkölcs.

ságát. A Tőstalemezgyár üze
a Vasműben azért is gazdas
mert alapanyagul a hidegh
gyártmányainak lemezhu
használják fel. Az építészet.
lamossági terveket a Vasmű
kesztési osztálya készíti el. A s
szeti gyárrészleg pedig — a tájékoztatás szerint — a tervek kézhezvétele után azonnal hozzá fog a megvalósításhoz. Az új dunaújvárosi üzemben tenyérnyitől 1x2 négyzetméter felületig lyukasztanak majd lemezeket.

[illegible] bizony sok munkát ad, s nem egyszer komoly problémákat is vet fel. De igyekszünk feladatainkat úgy végezni, hogy a teherszállításban fennakadás ne legyen, s méltó eredményeket érjünk el a kongresszusi versenyben. Ebben segítségünkre vannak brigádjaink. Itt elsősorban

„Előregyártott cella, szerelő-blokk, vagy panel?"

A Figyelő című gazdaságpolitikai hetilap legutóbbi számában fenti címmel cikket közöl a épületszerelőipar korszerűsítésének problémáiról. Tekintettel a dunaújvárosi vonatkozásokra, az alábbiakban adunk szemelvényeket a cikkből:

„A szerelés korszerűsítése hazánkban még változatlanul a kísérletezés állapotában van. Külföldi tapasztalatok alapján az elmúlt esztendőkben kísérletek kezdődtek az előregyártott fürdőszoba-cellák alkalmazására. Az ÉM Épületszerelő Vállalat Budapesten, a József Attila lakótelep S/8 lakóépületébe 10 fürdőszoba-cellát épített be. Az új pécsi városrész, valamint Dunaújváros lakóházépítői is kísérleteztek előregyártott fürdőszobával, az Építéstudományi Intézet pedig egy mintacellát készített, az eddigi próbálkozások nem voltak eredményesek, a cellák csatlakozó vezetékeinek összekötése több munkát adott, mint a hagyományos fürdőszoba-szerelés, az előregyártott fürdőszobák önköltsége 3—3,5-ször magasabb volt, s emellett valamennyi fürdőszoba-cella „súlyosnak" bizonyult. (A Dunaújvárosban alkalmazott, előregyártott fürdőszoba súlya elérte a 4,5 tonnát, a Budapesten beépítetteké pedig az 1,4 tonnát.) A legfrissebb külföldi — szovjet és csehszlovák — példák azt mutatják, hogy az előregyártott fürdőszoba, mind gazdaságossági, mind szerelés-technológiai szempontból, legkielégítőbb megoldását a műanyag adja. A Csehszlovákiában kikísérletezett műanyag-fürdőszoba például árban és súlyban — mindössze 360 kg — egyaránt elfogadható".

A cikk a továbbiakban a vizesblokk, illetőleg a szerelő-panel kérdéseivel foglalkozik.

A Vasmű műszerész brigádja a Dunai Szalmacellulózgyárért

A Szalmacellulózgyár gépei és berendezései már több mint két hete

[illegible]ről. Az illető vállalatok ugyanis sok segítséget nyújtot[illegible]ban

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296 188-307

Pálfalvine
Csasztka Ilona
DUNAÚJVÁROS
1962 SZEP 18

Kisplasztikai és grafikai kiállítás a múzeumban

A múzeum dolgozói számára is nagy öröm egy olyan kiállítás bemutatása, amelyet most nyitottunk, szeptember 8-án.

A Műcsarnok olyan szép, értékes anyagot bocsátott rendelkezésünkre, amelynek megtekintése valóban mindenki számára csak gazdagodást jelenthet. A munkaábrázolások közül ki kell emelnünk a kiállításnak legnagyobb darabját, *Kucs Béla* kétalakos bányászszobrát. A két bányászfigura, munkaeszközükkel, kezükben, valóban megszemélyesítője az erejében öntudatos munkásnak. Hasonlóképpen értékes darabok ebből a témakörből *Kalló Viktor Kaszálója* és *Nagy Sándor Kősaras lánya.*

A kiállításon bemutatjuk néhány emlékmű modelljét is, így a *Laborcz Ferenc Mauthauseni emlékmű* és *Lessenyei Márta Az eszméért* című szobrát. A mauthauseni emlékmű hosszúra nyújtott figurájával nagyon jól érezteti azt a sok nélkülözést, kínt és nyomorúságot, mely a tábor lakóinak jutott. Az Eszméért c. szobor az 1956-ban elesett hősök emlékére készült. A négyalakos kompozícióban több érzelmet is ki tudott a művész fejezni; a bánatnak, a bosszúnak, a megdöbbenésnek egyaránt szentelhetett egy-egy figurát.

Kiállításunk klasszikus darabjai közé tartozik *Kerényi Jenő Nő harjával* c. szobra, valamint *Ferenczy Béni Fürdő nője.* Mindkét szobron megtalálhatjuk alkotójuk jellegzetes kifejezési módját. Ugyanígy egyéni módon érzékelteti a pihenés, az üdülés örömeit *Mikus Sándor Strandoló családjával.* Pihenésről, nyári örömökről tanúskodnak még *Kalló Viktor Horgásza* és az egyik legkedvesebb figuránk, *Szebényi Imrének Halászó fiú* című kis szobra.

A kisplasztikák közül igen nagyszámú a gyermek-ábrázolás. Mint már említettük, a *Halászó fiú* is egy ilyen kedves darab. *Nyírő Gyula Ülő fiú* szobra szinte ugrásra-kész manót ábrázol. *Vígh Tamás Hegedűt pengető* fiú szobra jól megformált fiú-akt. *Kiss Lenke* két gyerek-szobrot állított ki. Egyik kompozíciója két olvasó kislányát ábrázolja. Másik szobercsoportja egy kisfiút és egy kislányt formáz meg. Az ülő kisfiú kezén egy lepke van. Mindkét kis figura mély odaadással és a külvilág kizárásával csak a lepkét figyeli.

A kiállítás másik része grafikát mutat be. Első képünk *Bernáth Aurél* színes akvarellje. *Hincz Gyula két* rézkarccal szerepel, melyek közül az Afrikát ábrázoló a kifejezőbb. *Gacs Gábor* két akvarellje merész színeivel és hangulatos támájával fogja meg a látogatót. *Raszler Károly Béke* című akvatintája igen jól megfogalmazású. *Szentiványi Lajos* akvarellje és pasztellje kedves színfoltot jelentenek. *Holló László Sárospatak* című tusrajza ódon hangulatú részt idéz a városkából. *Pór Bertalan* szén rajza öregbíti még kiállításunk értékét és ad maradandót a látogatóknak.

Örömmel láttuk a tárlaton az egyik városunkban élő grafikus-művésznek, Pálfalviné Csasztka Ilonának egyik tusrajzát is. *Együtt* című képében az *együvé tartozást* fejezi ki egyszerű nemes eszközökkel. Az egymás felé forduló két fej minden vonásában ezt a gondolatot ábrázolja. A formák erejét elegánsan adja vissza, de úgy, hogy ez az erő nem sikkad el.

Nagyon szeretnénk, ha kiállításunkat minél többen látogatnák meg. Városunkban szinte kivétel nélkül mindenki új lakásban lakik, mindenkinek problémája otthonának berendezése. A kisplasztika és a grafika pedig olyan művészi termék, amely lakásban is elhelyezhető, így a tárlat izlésfejlesztő hatása is jelentős.

Bencsikné Sergő Erzsébet
muzeológus

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAÚJVÁROS

DEC 23.

Pálfalviné Csasztka Ilona

1021

Pálfalviné, Csasztka Ilona rajza

A színészek pontos emberek, a szín-
ázi fegyelem ezt megköveteli. Strin-
berg Haláltáncát játszották, ő csak a
ásodik felvonásban lép színre.

— Elmondaná egy napját?

— Negyed kilenckor énekórám volt.
Utána próba a Pesti Színházban. Ké-
zül az új bemutató, Kesserling: Ar-
zén és levendula című darabja. Az-
án újságírók jöttek — de ezt már
naga is tudja. Délután próba volt az
perettben, a Gyermekszínházban a
wist Olivér magyar átdolgozásának
róbái folynak. Eötvös Péter írt hoz-
á ragyogó zenét. Este szereplés a
Haláltáncban. Aztán hazamegyek és
lszom.

— Nem sok ez így?

— Ebből a mai programból nem
ehet általánosítani. Szeretek a zöld-
en sétálni, zenét hallgatni, olvasni.

— Elégedett ezzel az évvel?

— Nagyon boldog évem volt. Szer-
ődést kaptam a Vígszínháztól. Prima
arabokban játszhatok.

(Már del Platát nem is említi, pe-
ig márciusban ott is járt a filmfesz-
válon.)

— És a nagy filmszerep, Cecey Éva
z Egri csillagokban. Mondana erről
ár szót?

— Nézze, ne előzzük meg a bemu-
atót. Most kivételesen ne én beszél-
ek erről a szerepről. Pár nap és már-
s láthatják a moziban. Ne vágjunk
kritika elé.

(Délután beszéltem valakivel, aki
átta a film első vetítését a filmgyár-
an. Nagyon... mondta, de nem is
olytatom. Győződjenek meg róla a
ézők.)

— Elsősorban kiállításokat tekin-
tettem meg. A magyar festők, grafi-
kusok nívója komolyabb, tartalma-
sabb. Hasznos dolog, hogy egyre több
kiállítást rendezünk külföldön, le-
mérhetjük helyünket a nagyvilág-
ban.

— Kedves Szász Endre, hallhat-
nánk pár szót az Egri csillagok dísz-
leteiről?

— Látványterveket készítettem. El-
ső „filmes" megbízatásom volt, így
érthetően nagyon örültem neki. So-
kat köszönhetek Várkonyi Zol-
tánnak, a film rendezőjének. A dísz-
letek a hangulat kifejezésére készül-
tek. Talán ez az első film Magyar-
országon, ahol a díszlet és a kosztüm-
tervező (Láng Rudolf) ennyire
egyeztette az elképzeléseket. A hideg
és a meleg játéka adja a színeket.
Többszáz vázlat készült.

— A látvány és díszlettervek szer-
repeltek már kiállításon?

— Berlinben állítottam ki pár da-
rabot. A közeljövőben a Képzőmű-
vészeti Alap kiadásában lát napvilá-
got egy válogatás.

— Jelenleg mivel foglalkozik?

— Naptárakat készítettem. Most a
Derkovits teremben januárban ren-
dezendő kiállításom anyagát állítom
össze.

— További kiállítások?

— San Paolóban és Essenben most
zárult a kiállításom. Bécsben, a
Bishoff Galériában lesz tavasszal tár-
latom.

— Illusztráció?

— Nagyon szép megbízást kaptam
a moszkvai Szépirodalmi Könyvki-
adótól. A Világirodalmi Könyvtár
sorozatban kiadnak egy többszázezer
példányos Petőfi kötetet. A megren-
delők nívós gárdát kértek fel az il-
lusztrálásra és nagy technikai lehető-
ségeket is biztosítanak.

— Sokszor 4—5 napig megállás
nélkül dolgozik, ébren tartja az al-
kotás izgalma. Hogyan találja meg a
feloldást?

— Szeretem az autót, a gépezetet.
Minden szerkentyűt egy óriási talál-
mánynak tartok.

— Járt már Dunaújvárosban?

A dunaújvárosiak-
nak nagyon nagyon
sok boldogságot
kívánok

Pálfalvi János
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAUJVÁROS
1965 JUN 18.
1965 JUN 18.

1021

(Pálfalvi János rajza)

LAP

A rendőrség közleménye

A rendőrség kéri mindazokat, akiknek személyi igazolványa 1965-ben lejár, hogy az igazolványok cseréje végett jelentkezzenek a Városi Rendőrkapitányságon.

Hétfőn és kedden Békekölcsön sorsolás

Az Országos Takarékpénztár június 21-én, hétfőn és június 22-én, kedden tartja a II., a III., és a IV. Békekölcsön első félévi sorsolását, az OTP Nádor utca 15. szám alatti művelődési termében.

Június 21-én, hétfőn délután a II. Békekölcsönt, június 22-én, kedden délelőtt a III. és a IV. Békekölcsön sorsolására kerül sor. A három Békekölcsön 750 ezer 500 kötvényére összesen 127,1 millió forintot sorsolnak ki.

A kihúzott kötvények beváltását július 6-án kezdik meg.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton mondunk hálás köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen feleségem, édesanyánk temetésén részt vettek, sírjára virágot helyeztek, ezzel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Z. Tóth Gábor
és családja

Moziműsor

Június 17-

NAPTÁR

Június 18 Péntek

— **Az MSZMP III. alapszervezet taggyűlése** 18 órakor a Városi Pártbizottságon.

— **A Hazafias Népfront IV. körzetének elnökségi ülése** 18 órakor a HNF Klubban.

— **A Városi Pártbizottságon** reggel fél 9—16 óra között dr. Kormos István elvtárs tart fogadónapot.

Június 19 Szombat

— **Az Iparitanuló Intézet és Szakközépiskola politechnikai és vizsgaremek kiállítása** délelőtt 10—18 óráig tekinthető meg a kiállítási teremben.

— **VIT-bált rendez a Fésűsfonoda KISZ szervezete** este 8 órától a Fésűsfonodában.

SPORT

Kajak-kenu verseny 16 órától a kikötő öbölben.

Június 20 Vasárnap

— **Az Iparitanuló Intézet és Szakközépiskola politechnikai és vizsgaremek kiállítása** délelőtt 10—18 óráig tekinthető meg a kiállítási teremben.

— **Balettvizsga a Bartók Béla Művelődési Házban** délelőtt 10—12, délután 2—8-ig.

SPORT

Kézilabda:

— **Kohász ifi—Veszprémi női**

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Pálfalvi János
DUNAUJVÁROS

1965 MÁJ 25.

1021

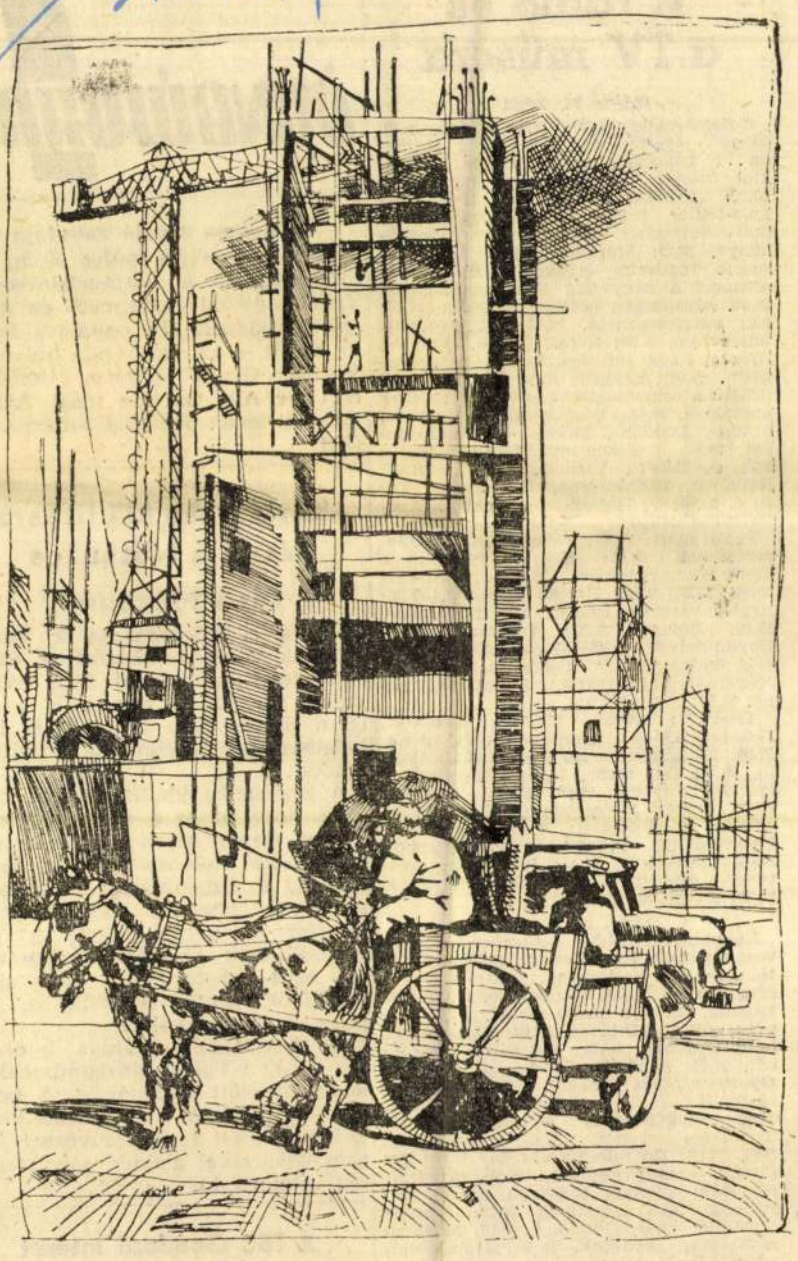

Pálfalvi János rajza

A rádió és a TV műsora

Május 25. kedd

Kossuth-rádió: 8.20: Hovanscsina. 9.10: Kérjük jegyezze fel. 9.15: Vox Humana... Látogatás Fábry Zoltán szlovákiai magyar írónál. 9.55: Hanglemez. 10.10: Zenekari muzsika. 11.00: Iskola-rádió. 11.30: Három a kislány. 12.15: Tánczenei koktél. 13.00: Törvénykönyv. 13.15: Margaret Tynes és Ferruccio Tagliavini énekel. 13.45: Gazdaszemmel a nagyvilág mezőgazdaságáról. 14.05: Afganisztán nemzeti ünnepén. 14.10: Két zongoraszonáta. 15.05: Magyarország felfedezése. 15.25: Népek zenéje. 16.15: Az Ifjúsági Rádió műsora. 16.35: Ifjúsági Magazin. 17.00: Autósok figyelem. 18.00: Mi történt a nagyvilágban? 18.20: Altatódalok operákból. 18.40: Vásárváros 1965. 18.55: Fráter-, Bodrogi-, Dóczy- és Dankó-dalok. 19.25: A Szabó család. 20.25: Mikes Éva és Edoard Vianello énekel. 21.03: Hannibál. Rádiódráma. Írta Fejkai Ferenc. 22.20: Új Haydn-lemezeinkből. 23.30: Daljátékokból.

Petőfi-rádió: 14.20: Tánczene. 15.05: Operarészletek. 15.45: Hogyan jutottam a Mont Blanc csúcsára... 16.00: Operettrészletek. 17.05: Liszt Ferenc hazatalál. 17.30: Regélő városok: Róma. 18.00: Fúvószene. 18.20: Jelfogó. 18.35: Tánczene. 19.05: Haydn-művek. 19.45: Gazdaságpolitika az első ötéves terv megvalósításakor. 19.55: Közvetítés Frankfurtból. Szimfónikus zene. 22.09: Könnyűzene.

Televízió: 8.05-től 12.00-ig: Iskola-tv. 14.00-tól 17.45-ig: Iskola-tv. 17.45: Hírek. 17.50: 100 kérdés — 100 felelet. 18.40: Napló. 18.45: Esti mese. 18.55: Rácz György színházi jegyzete 19.05: Kleist: Amphitryon. Színmű 2 részben (18 éven felülieknek). A szünetben: 20.05: TV-híradó. Ökölvívó EB. Filmbeszámoló Berlinből. Napi jegyzetünk. 21.15: Barangolás. Művészeti díjasok a kamerák előtt. 22.15: 22.25: TV-híradó 2. kiadás.

Május 26. szerda

Kossuth-rádió: 8.20: Tánczene. 8.55: Orvosi tanácsok. 9.00: Családi körben. 10.00: Néhány perc tudomány. 10.15: Könnyűzenei híradó. 11.00: Iskolarádió. 11.15: Két kantáta. 11.29: A Szabó család. 12.15: Magyar nóták, csárdások. 13.00: Válaszolunk hallgatóinknak. 13.15: Századunk zenéjéből. 14.05: A Magyar rádió és Televízió Gyermekkórusa énekel. 14.20: Lányok, asszonyok... 14.50: Zenés játékokból. 15.40: Mai magyar elbeszélők. 16.15: Tánczenei koktél. 17.05: Vásárváros 1965. 17.20: Operakedvelőknek. 18.00: Mi történt a nagyvilágban? 18.20: Szívderítő. 18.40: Thomas Beecham három Haydn-szimfóniát vezényel. 20.25: Kedves lemezeim. 21.20: Gondolat. 22.10: Időszerű nemzetközi kérdések. 22.25: Magyar előadóművészek hangversenye. 23.15: Verbunkosok, népdalok, népi táncok.

Petőfi-rádió: 14.20: Könnyűzene magyar szerzők műveiből. 15.05: Az iskola-[illegible] zenei melléklete. 16.05: Ho[illegible] táncdalaiból. 16.[illegible] csoko[illegible]

DUNAÚJVÁRO[illegible]

□ **A szakma Kiváló Tanulója versenyen,** — amelyet május 20-án bonyolítottak le a Városgazdálkodási Vállalat dísznövénytermelő és kertépítő szakiskola III. osztályos tanulói között — az első három helyezést Meksz Gyula, Nagy Ilona és **Ritter Aliz** szerezte meg. Arany, ezüst és bronz plakettel jutalmazták őket.

Kézimunka kiállításra készül a Nőtanács és a Múzeum

A Városi Nőtanács és a Városi Múzeum közös rendezésében városunk fennállásának 15 éves évfordulója tiszteletére, augusztus 1—10-ig, a Bartók Béla Művelődési Ház balettermében kézimunka kiállítást rendez.

A kézimunka kiállítás célja, egyrészt, hogy ápolja a népi hagyományokat, számot adjon a hímzés, horgolás, kötés művészetéről, és fejlődéséről, a dunaújvárosi leányok, asszonyok hasznos kedvteléséről. Másrészt ízlésnevelő jelleget szolgál. A kiállításon bármely kézimunkával részt vehetnek a kézimunka szakkörök, iskolai tanulók is, a legszebb munkákkal.

A kézimunkákat június 1-től — július 1-ig a Városi Múzeumban kell leadni, délelőtt 9—17 óráig. A beérkezett anyagokból a kiállításra kerülő legszebbeket az Iparművészeti Tanács vezetésével alakuló zsüribizottság választja ki.

A TBC Gondozó Intézet felhívása!

Pálfalvi János
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296 188-307
DUNAÚJVÁROS
1962 JÚL 27

Jegyzetek egy kiállításról

A pedagógus szakszervezet Székely Bertalan nevét viselő nyári művésztelepének húsz alkotója állította ki képeit a Ságvári Endre Általános Iskola tornatermében. Bár a nagy nyilvánosságot nem rekesztették ki, mégsem annyira a nagyközönségnek szólnak az alkotások, mint inkább maguknak az alkotóknak .Nem is mindegyikük művész, van, aki csak rajztanár, s nem is pályázik művészi babérokra — így a kiállítás színvonala nem egységes. Komoly nívójú alkotások mellett kisebb igényű munkák is vannak, melyek inkább a szándékot dicsérik.

Nem is az elért művészi színvonal az izgalmas számunkra. Inkább az: ez a húsz művész és rajztanár vajon mit vett észre városunkban két hét alatt? Eddigi munkáját, művészi látását mennyiben alakította Dunaújváros; vagy az itt hallottak, látottak, tapasztaltak mennyiben befolyásolták világ-látásukat? Eszmeileg, esztétikailag és technikában vajon fejlődtek, előre léptek-e?

A kiállított képek nagyrésze a Vasműről (különösen a nagyolvasztóról és a Martinról), valamint az 5. sz. Épületelemgyárról készült. Kevesebb, inkább grafikus-jellegű alkotások presszó-hangulatokat örökítenek meg, de helyet kapnak a dunaújvárosi utcák, terek is. Örvendetes, hogy viszonylag kevés a semleges tematikájú kép: öncélú figurák, virágcsendéletek, Duna-parti részletek stb. S ez nemcsak a kiállításra, de általában a művésztelep két hetes munkájára is jellemző. Még azok is, akik az első napokban szívesebben festegettek egy-egy árnyas óvárosi utcán, vagy igyekezettel rendezgették virágaikat modellnek, még azok is igyekeztek megkeresni legalább is témában az újat már a második héten.

Látásban, térformálásban, kompozícióban, színekben is történt ezzel párhuzamosan előrelépés. Kompozícióban különösen a geometrikus térképzés nyomja rá bélyegét a tárlatra. A formák leegyszerűsítése, lényeg-megragadása geometriai formákkal. Ez a törekvés kiválóan elősegíti, hogy a festészet, illetve a grafika leglényegesebb elemeinek, tehát a vonalnak, színnek és kompozíciónak jusson a legdöntőbb szerep.

Ilyen tekintetben különösen *Nagy János*, *Bagó Bertalan* és *Somlay Lajos* képeinek nézésekor éreztünk különösebb izgalmat. Somlay Lajos képe az épületelemgyárról ritmusában, finoman hangolt színeiben nemcsak a gyár, de az egész város hangulatából is sokat megragadott. Tudatos vonalvezetése zárt, statikus kompozíciót ad anélkül, hogy ez a statikusság egy pillanatig is bántó lenne.

Nagy János képein a kétségtelen tehetség mellett a tartalmi és formai újszerűségért, a *lényeges* elmondásáért folytatott harc érződik. Színei és vonalai egyaránt ezt a küzdelmet tükrözik. Ő az egyébként, aki „idegen anyagok" képbeépítésével is igyekszik a *lényeges* visszatükrözésére. Akár *Kohó* című képének arannyal, sárgákkal, káprázó mitikus színhatását, akár az *Ezüst fények a meleghengerműben* című kompozícióját nézzük, ez az érzés erősödik bennünk. Harmadik kiállított képe, a *Sportpályán*, kedves, szinte játékos vonulata a derűs színeknek és a fura-groteszk vonalaknak. Mi inkább monumentális falikép vázlatát, mint táblaképet érzünk a kompozícióban.

Érdekes tematikai és művészi gazdagodásról tett tanúbizonyságot a művésztelep egy idősebb művésze, *Kántor* Antal. A tárlaton csak négy akvarellel szerepel. A *Kohász* és a *Kohó* című munkái színgazdagságukkal, az *Este a Dunán* lazúros, finom technikájával tűnik ki. Legsikerültebb alkotása, az *Utcarészlet*, erős konturjaival, egyszerűsített formáival a tárlat legszuggesztív képei közé tartozik.

Az említetteken kívül még szólnunk kell két művésznő, *Mészáros* Erzsébet és *F. Kováts* Zsuzsa munkásságáról is, akik képeikben kulturált, tehetséges művészeknek mutatkoztak be. Kettőjük közül Mészáros Erzsébet a bátrabb, a kísérletezőbb, de F. Kováts Zsuzsában egyelőre még több az eredetiség.

A tanulság: jó, ho[illegible] itt van Dunaújvárosban ez a művésztelep. Kétségtelenül gazdagodását jelentette városunk kulturális életének. S ha arra gondolunk: egyre épülő városunkban nagy falfelületek kínálják önmagukat, hogy az alkotó-fantázia megtermékenyítse őket, egyben azt is reméljük — a városunkban élő művészházaspárral (*Pálfalvi* Jánosékkal) együtt sok szépet alkotnak még. S néhány év múlva freskók, seccok, sgrafittok hírdetik: nemcsak adott, de kapott is a város képzőművész vendégeitől.

Rózsa András

ni...

A gépkocsivezetőt csábította a könnyen szerezhető pénz, alkalmat adott a laza ellenőrzés. Az orgazdákat pedig a kényszer vitte rá, hogy lopott árut vegyenek, hiszen városunkban pillanatnyilag ez az egyetlen alkalom a kislakásépítkezéseknél elengedhetetlenül szükséges sóder vásárlására. S ez az alkalom nemcsak tolvajt, hanem orgazdát is szül.

...csak egy igazi hajol a
fölé, s hallgat mélyen
rúan. Mert neki nincsen
Nincsenek nagyszülei, szü
konai sem.

Egyedül van.

Állami gondozott.

Igaz, az állam sokat mégsem pótolja a legdr szülői szeretetet és a családi otthon melegét. Ezt G. Anna már korán elvesztette.

...nos, Kutonya Ferenc, Fé-
musz Lajos, Tihanyi Ferencné és Zaláni Attila. Valamennyien hú-

Ketten egy felhőn

Amikor a slágerszerző meghalt, a mennyországi elosztóban tanácstalanul nézte a szolgálattevő angyal a beutaló lapot.

— Slágerszerző, slágerszerző... Micsoda foglalkozás ez? Hová ossza be? — töprengett.

De nem sokáig törte a fejét és elhatározta: oda teszi, ahol éppen hely lesz.

Így került a slágerszerző kisebb felhőre, ahol rajta kívül csak egyetlen lakó volt.

— Régóta van itt? — kérdezte ettől, mihelyt ő is berendezkedett a felhőn.

— Régen. Még a múlt században jöttem. Mi újság a földön?

— Semmi különös. Genfben tanácskoznak, a berlini kérdés még nem dőlt el, készülnek a tokiói olimpiára, és igyekeznek megvalósítani az emberek Holdba való utazását. Szóval semmi különös. Azaz...

A felhő régi lakója érdeklődve kérdezte:

— Hogyan, még a holdutazásnál is van érdekesebb?

— Van! Tegnapelőtt, néhány órával a halálom előtt megírtam a slágerek slágerét. De maga ezt nem érti! Tudja, kell egy kezdő sor. Az viszi az egészet! Várjon, igyekszem megmagyarázni. Tudja, olyasmi, mint régebben a „Teve van egypupú" volt, vagy az, hogy „Zabáld a számat, a pofikámat". A jó kezdés már sikert jelent. De az én kezdő sorom, az korszakalkotó! A slágerirodalomban ilyen meleg még nem volt. Megtelefonáltam a kiadómnak, képzelje elájult a telefonnál a gyönyörűségtől. Rögtön nagy előleget utalt át a Jogvédő Irodán keresztül. Sajnos, amikor a postás becsengetett a pénzzel, én már félórája jobblétre szenderültem. Pech. Korszakot alkotok, és már nem élem meg! Akarja hallani?

— Nagyon kíváncsivá tesz.

— Tudja, a siker minden kelléke benne van a kezdő sorban. Nem akarok nagyot mondani, de a „Megesz a fene, elmegy az ember esze érted, drágám", amellyel a Frecsenyák félmilliót keresett, semmi az enyémhez képest. Ne, figyeljen! Figyel?

— Figyelek.

— „Ma még tör a frász érted, itt a szám, pedig csak a kezemet kérted." Na, mit szól hozzá?

— Ne haragudjon, de a maga korszakalkotó sorát épp úgy, mint a többit, amelyeket felsorolt, parlaginak, pongyolának, és ha nem haragszik meg őszinteségemért, rossznak, sőt pocséknak találom.

A slágerszerző dühös lett:

— Nocsak! Szóval magának nem tetszik. És ha szabad kérdeznem, milyen jogon bírál?

— A szépség jogán.

— Ért is maga a slágerekhez!

— Bevallom, nem értek hozzá.

— Tudja maga, milyen erő van ebben a kezdésben, hogy „Ma még tör a frász érted"?

— Fogalmam sincs...

— Nahát! Bevallja, hogy nem ért hozzá és van mersze az én halhatatlan soromat megbírálni. Mondja, kicsoda maga tulajdonképpen?

A felhő régi lakója halkan bemutatkozott:

— Heine vagyok...

Palásti László

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296 188-307
Pálfalvi János
DUNAÚJVÁROS
1963 MÁR -8

1021.

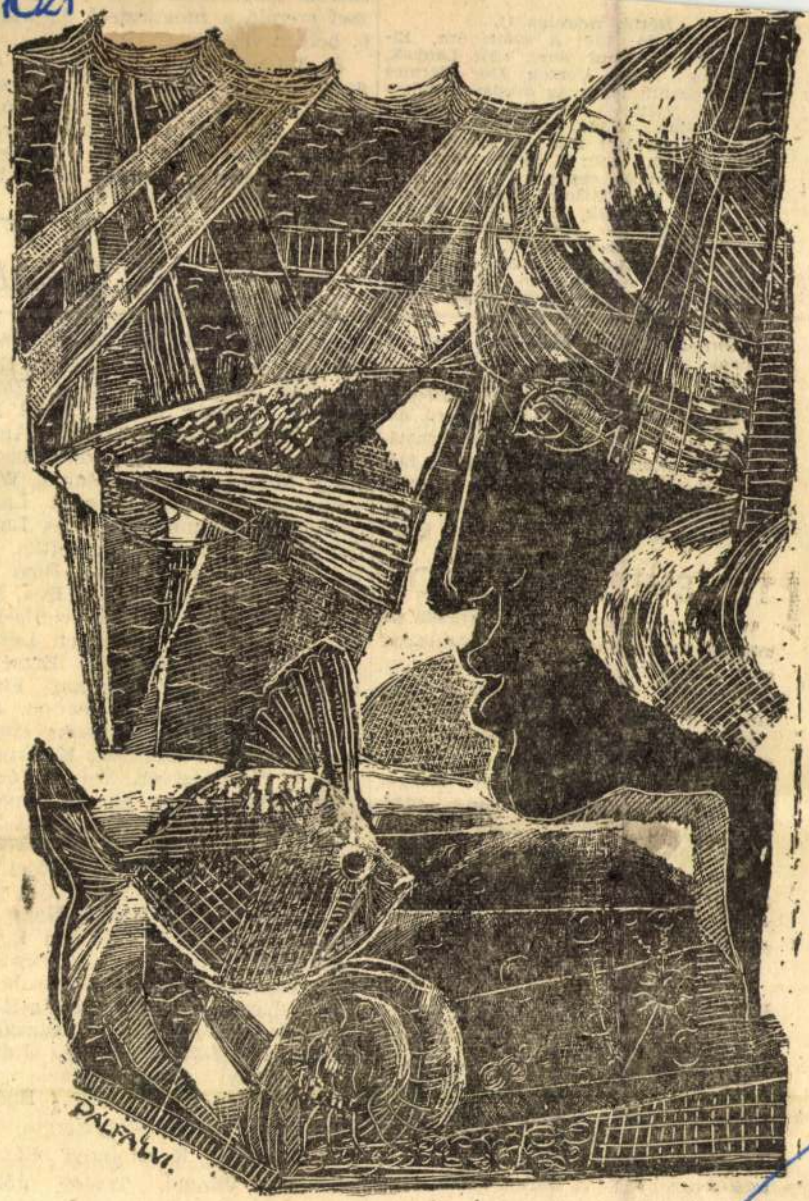

Pálfalvi János rajza

Hétfő, március 11.

Kossuth-rádió: 8.10: A svájci beszélés. 8.25: Népi zene. 8.55: asszonyok ... 9.15: Versek. 9.30: Mária hegedül. 10.10: Az óvodás na. 10.30: Nyitott borítékban. Táncmelódiák. 11.12: Rádiósko Mindenki kedvére! 12.58: A vic házak műsora. 13.50: A lőcsei l szony. Folytatásos regény. IV. r Heti zenés kalendárium. 15.10: Válaszolunk hallgatóinknak. 15.25: Szív küldi... 16.05: Úttörőhíradó 16.25: Beethoven: B-dúr zongoraverseny. 17.15: Tánczene. 18.10: Ifjúsági Magazin. 18.35: Operarészletek. 19.05: A mikrofon előtt. 19.20: Strauss-művek. 20.25: Népi zene. 20.55: Karl és Anna. Rádiójáték.

Petőfi-rádió: 14.20: Tánczene. 14.40: A Gyermekrádió műsora. 15.00: Kamarazene. 15.50: A világ minden tájáról. 16.05: Könnyűzene. 16.30: Férfiak. Regényismertetés. 17.00: A spanyol polgárháború dalaiból. 17.15: Villamoshálózat országhatárokon át. 17.25: Debussy és Bartók. Előadás. 18.08: Nótacsokor. 18.45: Gazdaszemmel. 19.05: Brémai Mozart-fesztivál. 20.40: Édes anyanyelvünk.

TELEVÍZIÓ-MŰSOR

Március 8, péntek: 9.35: TV Híradó ismétlése. 9.50: Telesport. 10.05: Kaukázus, szovjet kisfilm. 10.30: Esős vasárnap. (Magyar film ismétlése) 14 éven felülieknek. 12.05: A jövő hét műsora. Hírek.

Március 9, szombat: 17.50: Hírek. 17.55: Lámpafénynél. 18.45: „Isten őszi csillaga". Komlós János kritikája az új magyar filmről. 19.00: Lányok, asszonyok. 19.30. TV Híradó. 19.45: Hétről hétre ... 19.55: A TV mesekönyve. 20.00: Közbeteg. TV vígjáték. (14 éven felülieknek) 21.00: A kisfilmek kedvelőinek. 21.25: Egy zenés kiállítás képei ... 22.50: Hírek, TV Híradó ismétlése.

Március 10, vasárnap: 9.55: A KISZ Központi Művészegyüttesének műsora. 11.00: Hazafelé. TV film. 11.40: A Magyar Hírlelő műsora. 17.10: Ki mit tud? 18.45: Csanádi Árpád, az MTST elnökhelyettese labdarúgó-sportunk időszerű kérdéseiről nyilatkozik. 19.00: Tell Vilmos. Magyarul beszélő angol ifjúsági filmsorozat. 19.30: TV Híradó. 19.50: Telesport. 20.10: A TV mesekönyve. 20.20: A francia nő és a szerelem. Francia film. (18 éven felülieknek) 22.35: Hírek.

(A Magyar Rádió és Televízió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

ség lesz.

Gratu

Szakadát László, Forgács Miklós, Németh Gyöngyi, Bálint János, Simon Zoltán, Neckel György, Gedrus Etelka, Kiss Éva, Dózsa Attila, Heite Aranka, Molnár József, Sáidl Mihály, Tóth Erzsébet, Németh Ágnes Ildikó, Varga László, Fekete Ferenc Nagy Miklós, Somogyi Anna, Wittmann Mária-Margit, Kanik Lajos Szoláth Zsuzsanna, Szekeres Lajos Ősi Márta, Czakó Csaba-Zoltán, Tibold Mária, Hingyi Erika, Bíró Lajos, Tajti Ferenc, Horváth Éva, Mészáros Margit, Pintér Gabriella-Erika, Barcza József, Keilbach László Dékány László, Holmár Erzsébet Böhm Karolina-Zsuzsanna, Fodor Csilla, Nagy Ildikó-Zsuzsanna, Szegetvári János-Zsolt, Szloska Csaba Szokalopulosz Paszkálisz, Kicikudi Szterjó, Nagy István, Tonka József Tamás Tibor-István, Hekszt Magdolna, Sólyom Ágota-Rózsa, Muhl Mónika, Böröcz György, Fodor György Gánya Katalin-Julianna, Oroszi János, Garbacz Lajos-Tibor, Gál Gábor-Károly, Csapó István, Nagy Julianna, Török Erika, Fábián Erika Zsuzsanna, Tóth Éva, Burlovics Sándor, Latinovics Vilmos, Sárdi János Simon László, Buzás Julianna-Katalin, Dénes Lajos, Zsiga Zsuzsanna Sztanó József-János, Száraz Julianna, Babrányi Gyöngyi-Mária. Novoth János, Papp Mária, Bodza Éva, Kovács Mira-Zsuzsanna, Csupán Erzsébet, Kosztolányi Sándor Sztavrov Vangel, Törjék József Csongor Csaba, Révész Lajos, Reizer Ferenc, Horváth Ágnes, Makó Gusztáv-Tibor, Lovász Tibor-Imre, Nag

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17,
Telefon: 188-296 188-307

DUNAÚJVÁROS

Pálfalvi János

1989 APR 2

1021

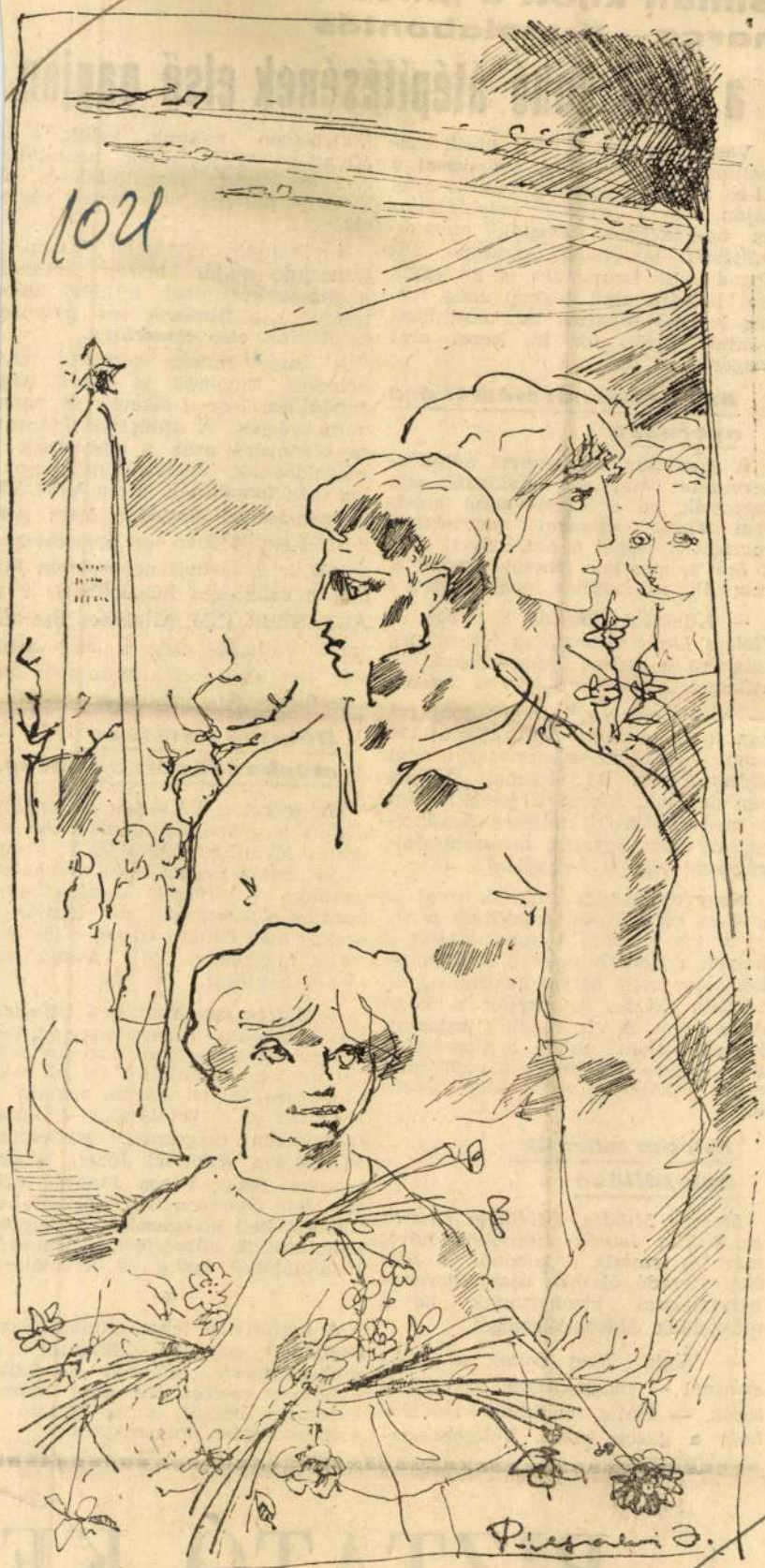

(Pálfalvi János rajza)

Simán kijött a „medve" — Víz és tűz harca — Kupolabontás

a II-es kohó átépítésének első napján

Vasárnap este 11 óra körül csapolták az utolsó adag nyersvasat a II-es kohóból, egy óra múlva, éjfél táján, már a „medve" csapolásához is hozzákezdtek. Reggel, műszakváltásnál vízzuhatag, sistergés, gőz fogad már bennünket, s az egyik cső helyén, ahol tegnap még meleg levegőt fúvattak be, most öles, vakító lánggal tör ki, keres utat magának a tűz.

Az indulásnál másfél óra nyereség

A gondosan elkészített átépítéstervezetet már az indulásnál sem tartották be a nagyolvasztó kohászai. Egész éjszakai megfeszített munkával reggel 6 óra helyett már 4 óra 30 perckor lehetővé tették a munkák, az átépítés megkezdését.

— Különösen *Bartók S. István* és *Balázs Lajos* olvasztárok tettek meg mindent a medve lecsapolásánál — válaszol kérdésemre *Verbó István.*

— Az eredmény: komoly időnyereség, 8 tonna ólom és körülbelül 150 tonna vas. Ilyen sikerre igazán nem számítottunk. Az ólomnak különösen örülünk, hiszen a jelek szerint a medvét sikerült teljesen lecsapolni, az ólom ugyanis, nehezebb fajsúlyával legalul helyezkedik el.

Negyven kohász dolgozik most is a II-es kohó körül. Irányítják a tűz és a víz harcát. A torokszinten 6 helyen engedtek vizet a kohóra. A két elem nagy harcát hatalmas gőztömbök jelzik, eltakarják a kohó óriás testét. A víz konok kitartással, kérlelhetetlenül zuhog, a kitörő lángok egyre kisebbek, a színképük egyre inkább a vörös felé tolódik el.

Három mérnök helytállása

Molnár Mihály, Pálvölgyi Henrik és *Sziklai István* mérnökök nevét már jól ismerik a kohónál. A hétfőre virradó éjszaka újabb derekas helytállással bizonyították be a műszakiak áldozatkészségét.

— Végig fenn voltak a torokszintnél — magyarázzák az olvasztárok. — Pedig rendkívül veszélyes hely a gázok miatt. Telefonösszeköttetésben voltunk velük, s ő állandóan tájékoztattak bennünket. A kohó hűtését irányították és különböző műszaki méréseket végeztek.

Munkájukat rövidesen filmen is láthatjuk majd, hiszen műszaki kisfilmet készítenek a kohó átépítéséről, s a filmesek sem pihentek az átépítés első éjszakáján.

A nagy munka gépezete tehát beindult. Emberek és gépek nagy helytállása lesz a sikeres, 40 napos munkavégzés. A szükséges időpontra bizonyára azok a problémák is megoldódnak, melyek pillanatnyilag még fennállnak, így a VILLATA anyaghiánnyal bajlódik (nem gondoskodtak időben az anyagbeszerzésről, s a vártnál nehezebben jutnak a szükséges huzalokhoz), s a ÁLTASZER (ÉM Általános Szerelő ipari Vállalat) még a mai napig sem tett lépéseket a mutatkozó létszámhiány felszámolására.

Délután kettőkor megkezdődött a bontás.

Ma reggel a VKV-nak is megkezdődött a gyakorlati munka. Az átépítés fővállalkozója a VKV, s emberei hétfő reggel óta munkában vannak. A rácsok letakarásával kezdték el a munkát, de délután 2 órakor már *Fábián István* 6 fős brigádja megkezdte a III. számú léghevítő bontását.

— Három nap alatt kell befejezni ezt a munkát. Három nap egyenlő a terv 100 százalékos teljesítésével. De mi úgy készülünk fel rá, hogy előbb meglegyen három napnál — mondták el a VKV-nál. — Három műszakban dolgoznak embereink. Fábiánékat *Rummel József* brigádja, őket pedig *Varga Jánosék* váltják fel. Összesen 100 köbméternyi munkát kell elvégezniök. A kupola bontásnál 65 köbmétert, a léghevítő tűzaknájánál pedig 35 köbmétert.

*

A hétfői nap tehát munkasikerrel kezdődött, az első „ütközetet" a ember nyerte. Műszaki és fizikai dolgozók erőfeszítése nem marad eredmény nélkül, s ez biztató az átépítés egész folyamatára.

BIZTATÓ KE

Pálfalvi János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1965 JUL 30.
DUNAUJVÁROS

1965 JUL 30

1021

(Pálfalvi János rajza)

LAP

☐ **Villanybekötés a Bocskai utcában.** Már lapunkban is sokszor szót emeltünk a Bocskai utcai közvilágítás hiányai ellen. Illetékes helyen tudomásunkra hozták, hogy az idén 50 ezer forint költséggel pótolják a Bocskai utca végéről hiányzó kandelábereket, s ezzel megoldják a közvilágítást.

☐ **Vasárnaponként 7—10 óráig tart nyitva** az ABC áruház. Az eddigi gyakorlattól eltérően, a kereskedelmi dolgozók szakszervezetével történt megállapodás szerint augusztus 1-től vasárnaponként 12 óra helyett csak 10 óráig tart nyitva a Barátság városrészi új ABC áruház.

☐ **Jutalomüdülés Kommunarszkban és Efforiában.** A Vasmű Szakszervezeti Bizottsága és KISZ-Bizottsága augusztus, illetve szeptember hónapokban jó munkájuk jutalmául hetvenegy dolgozót üdültet szovjetunióbeli testvérvárosunkban és a román tengerparton.

Moziműsor

DÓZSA FILMSZÍNHÁZ

Július 29—augusztus 1: **Egy amerikai Párizsban** (Amerikai film).

Augusztus 2—4: **Folytassa Kleo!** (Angol film).

SZABADSÁG FILMSZÍNHÁZ

Július 30—augusztus 1: Pál

NAPTÁR

Július 30 Péntek

— **Az MSZMP Terület I-es és III-as alapszervezet taggyűlése** 18 órakor a Városi Pártbizottságon.

— **Az Ifjúság Eszpresszóban** a Ceres tánczenekar játszik 19—23 óráig.

— **A Városi Pártbizottságon** reggel fél 9—16 óra között Sólyom István elvtárs tart fogadónapot.

Július 31 Szombat

— **Kézimunka kiállítás nyílik délelőtt 10 órakor** a Bartók Béla Művelődési Ház balett-termében. Nyitva: 10—12 és 15—18 óra között.

Augusztus 1 Vasárnap

— **A kézimunka kiállítás** délelőtt 10—12 és 15—18 óra között tekinthető meg a Bartók Béla Művelődési Ház balett-termében.

SPORT

Röplabda:

— **Kohász—Utasellátó női MNK-mérkőzés** délelőtt 11 órakor a központi sporttelepen.

Labdarúgás:

— **Kohász—Szállítók** NB I/B osztályú bajnoki labdarúgó-mérkőzés a központi sporttelepen 17 órakor.

Augusztus 2

— **A kézimunka kiállítás** délelőtt 10—12, és 15—18 óra között tekint-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAUJVÁROS

Pálfalvi János

1966 NOV 6.
1071

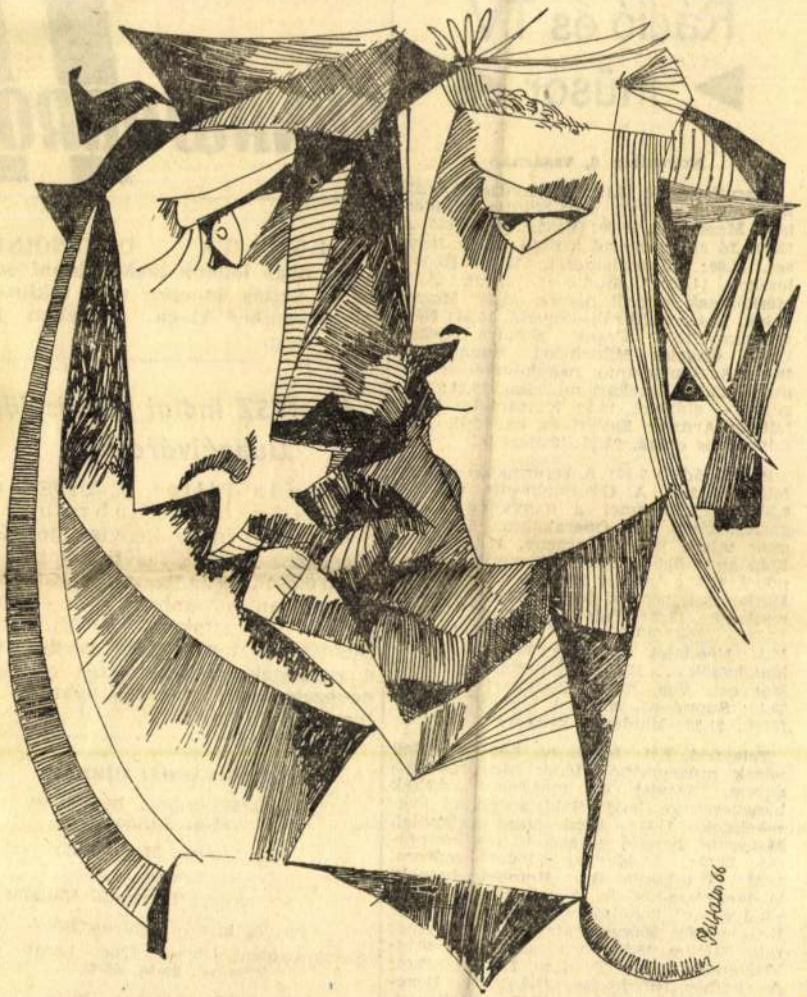

Pálfalvi János rajza

Rádió és TV ► műsor ◄

November 6, vasárnap

Kossuth-rádió: 8.15: Könnyűzene. 8.55: Edes anyanyelvünk. 9.00: Nyúl a cilinderben. Mesejáték. 10.00: Vasárnap délelőtt... 12.10: Jó ebédhez szól a nóta. 12.50: Jegyzet. 13.00: Művészlemezek. 13.40: Rádiólexikon. 14.10: A Stúdió 11 játszik. 14.30: Mérkőzések percről percre. 15.20: Mozart dalok. 15.44: Kulturális figyelő. 16.04: Népi muzsika. 16.27: Frank Sinatra énekel. 17.05: Charles Münch-hel Budapesten. 18.05: A Szovjetunió nagykövetének beszéde. 18.20: Zenekari muzsika. 19.01: Slágerről — slágerre. 19.50: Kortársaim. 20.50: Mihály András: Együtt és egyedül. Kétfelvonásos opera. 23.15: Tánczene.

Petőfi-rádió: 7.30: A református egyház félórája. 8.00: A Gyermekrádió műsora. 8.30: Gazdaszemmel a nagyvilág mezőgazdaságáról. 8.45: Operakalauz. 9.45: Magyar tájak. 10.15: Tánczene. 11.12: Iró a függöny mögött. 11.22: Közvetítés Luganóból. 12.32: Ambrus Tibor jegyzete. 13.30: Mérkőzések percről percre. 14.20: Operettrészletek. 15.05: Talália ki hol járunk? 15.25: Taskarádió. 16.25: Kamarazene. 16.57: Néndalok, népi tárcok. 17.14: Oroszlánkörmök... 17.52: Könnyűzene. 18.27: Már este van. 19.00: Zenekari muzsika. 20.10: Suppé-est. 20.50: A legyező. Rádiójáték. 21.20: Mindenki kedvére.

Televízió. 9.05: Iskola-tv. 9.40: A keleti népek múzeumából. 10.10: Moszkva—Budapest. Szovjet és magyar gyerekek hangversenye. 10.55: Sakktanfolyam gyerekeknek. 11.15: Foxi Maxi kalandjai. Magyarul beszélő amerikai rajzfilmsorozat. 13.13: A Magyar Hirdető műsora. 13.25: Tatabánya—Bp. Honvéd bajnoki labdarúgó-mérkőzés. A szünetben: „Képzőbűvészet". Rodolfó bűvésziskolája. 15.20: Dr. Gusztáv. Magyar rajzfilm. 15.35: Viperák. Kisfilm. 15.50: Orgonamuzsika. 16.00: Vízivárosi nyár. Tv-film. I. rész. 17.00: Az ember felfedezése. (XI.). Dr. Benedek István előadása. 17.35: Költészet. 17.55: Útlevél nélkül. Kisfilm a Barátság olajvezetékről. 18.20: A Szépművészeti Múzeum Párizsban bemutatott kiállítása. 18.40: Nótaszó. 19.15: Esti ma[illegible]

DUNAÚJVÁRO

□ **KÖZÖLJÜK OLVASÓINK KAL, hogy lapunk legközelebbi szá ma, a kettős ünnepre való tekinte tel november 11-én, pénteken je lenik meg.**

A DIVSZ indiai képviselői Dunaújvárosban

Goinda Pillai, a DIVSZ t vező és Sushill Chahrabort a DIVSZ új indiai képviselője, K vács László, a KISZ KB nemzetkö kapcsolatok osztálya munkatársán kíséretében november 4-én vár sunkba látogattak. A KISZ Váro Bizottságán tartott tájékoztató utá a vendégek megtekintették a vár nevezetességeit és ellátogattak a ipari tanuló intézetbe.

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP

Az MSZMP Városi Bizottsága és a Városi Tanács lapja

Főszerkesztő: Nagy Jenő

Kiadja:

a Fejér megyei Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: Sógorka Béla

Szerkesztőség: Dunaújváros, Lenin tér Telefon: 60-10, 65-11

Terjeszti a Magyar Posta

Előfizetési díj egy hóra 5 forint

Előfizethető a helyi postahivatalokban és kézbesítőknél

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Pálfalvi János
DUNAUJVÁROS

1966 NOV – 4

1021

EX LIBRIS

(Pálfalvi János rajza)

Rádió és TV műsor

November 4, péntek

Kossuth-rádió: 8.20: Cigánydalok, csárdások. 8.50: Egy földmunkás naplójából. 9.10: Ajándékfelvételeinkből. 10.10: Mormogó az óvodában. 10.30: Édes anyanyelvünk. 10.35: Operettrészletek. 11.00: Iskolarádió. 11.30: Sándor Judit énekel. 12.15: Tánczenei koktél. 13.08: Operarészletek. 14.00: Könnyű dallamok. 14.20: Kóruspódium. 14.30: A Gyermekrádió műsora. 15.15: Üzenetek. 15.35: Zenekari muzsika. 16.27: A dolgozó ember felfedezése. 17.15: Joan Sutherland énekel. 17.45: 10 év távolából. 18.00: Új Zenei Újság. 18.40: Operettdalok. 19.30: Urbán Katalin énekel. 20.00: Ugyanaz — mással. 20.28: Made in Hungary. 21.09: Magány. Rádiójáték. 22.25: Mendelssohn: III. „Skót" szimfónia. 23.00: Nemzetközi jazzverseny Bécsben. 23.41: Ritkán hallott operákból.

Petőfi-rádió: 10.00: Nyári élmények Szegedről. 10.15: Játék, sejtelem, fenyők... 10.30: Fáklyavivők. 11.30: Válaszolunk hallgatóinknak. 11.45: Zenekari muzsika. 12.42: Pedagógus műsor. 12.57: Operettrészletek. 14.08: Karel Gott negyedórája. 14.23: Könnyű fúvósmuzsika. 14.55: Turista 40 perce. 15.00: Magyar nóták. 15.25: Aktuális műsor. 15.35: Spanyol szimfónia. 16.05: Esztrádzene. 1625: Galina Vizsnyevszkaja énekel. 16.50: November csodája. 17.00: Őtórai tea. 18.05: Magunk között... 19.00: Dallal — tánccal a világ körül. 19.30: Dalok a pártról. 19.40: Van új a Nap alatt. 20.30: Hangverseny a stúdióban. 21.05: Láttuk, hallottuk... 21.25: A Melachrino zenekar játszik. 22.00: Elisabeth Schwarzkopf énekel. 22.26: Miljutyin operettekből.

Televízió. 8.05: Iskola-tv. 9.30: Miért halt meg Philip Martin? Magyarul beszélő angol bűnügyi film I—II—III. rész. (14 éven felülieknek.) 12.00: Telesport. 13.35: Iskola-tv.

November 5, szombat

Kossuth-rádió: 8.20: Lányok, asszonyok. 8.40: Délamerikai ritmusok. 9.00: Orvosok a mikrofon előtt. 9.05: Két Weber nyitány. 9.25: Népi muzsika. 10.10: Szimfonikus hangverseny. 12.15: Operettrészlet. 12.03: Állatgondozó [illegible]

DUNAÚJVÁRO

☐ **KÖZÖLJÜK kedves olvasóinkkal, hogy lapunk legközelebbi, ünnepi száma november 6-án, vasárnap reggel jelenik meg.**

Növekedett az újítások műszaki színvonala a Vasműben

Általános tapasztalat a Vasműben eddig benyújtott újítási javaslatokról, hogy emelkedett a műszaki színvonaluk. Az év kilenc hónapjában 646 javaslatot vezettek be, ezek közül hármat — a könnyített habsamott téglagyártási eljárást, a lemezpácolási módszert és egy automatikus, programvezérlésű perforáló gépet találmányként fogadtak el. A találmányok 4,1 millió forint gazdasági eredményt hoztak, a többi újítás 40 milliós anyag- és költségmegtakarítást, illetve 11,2 millió forint értékű többletterméstet eredményezett az év eleje óta.

Az újítási díjként kifizetett összeg is harminc százalékkal magasabb a tavalyi díjaknál. A Vasmű újítói az idén kilenc hónap alatt kerek egymillió forint díjat vettek fel.

Kukoricagóré — acélból

A kukoricatermés 20—25 százaléka tönkremegy évente tárolóhely hiánya miatt, állapították meg a szakemberek.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 8t
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP
Székesfehérvár
1969 JUN 15

1021

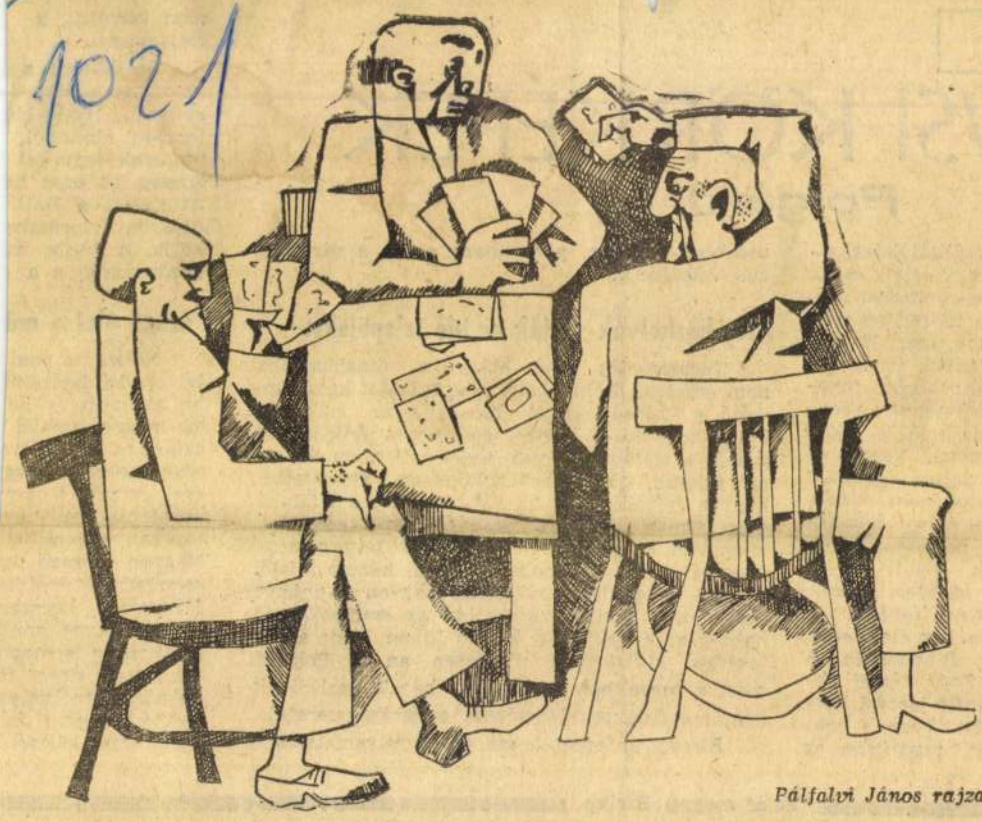

Pálfalvi János rajza

Fejér megyei Hírlap

Pálfalvi János

RA

,USI KÖRK

Polgárdi

velői tudhatják legjob-
lykor egy-egy korszak
zése, ha az érdekelt idő-
entum marad az utó-
eszembe, mert itt van
ó Polgárdi, itt a vá-
és falu között foko-
lak egynéhány motí-
n észlelhető, s eddig
dszeresen. Nagyjából
le a falusi építkezés
· sajnos nem mindig
— a falusi lakóház
odik, parkosodik ezek
kinek jutott eddig
kép legfőbb jellem-
futkosó jószágos ut-
zik a kor életüteme.
: a fejlődésben —
tva Soós József vb-
aromfit tartani kor-
'ontos, hogy a sza-
ftson, pusztítson az
utcákon, tereken,
dás velejárója.

Szép házhelyek várják az ide települőket

Természetes, hogy ebben a fogalmazásban nem érdemes holmi helyi nagyralátást kutatnunk, ilyen a valóságban se mozgatja az embereket Polgárdin, de a helyes, egészséges fejlődés vágya, s e fejlődésért való szakadatlan munka annál inkább. Fejlődés? Különösen atekintetben, hogy a jelenlegi, máris városias beütésű falukép még jobban közeledjék a városihoz? Igen. Ez is jelen van Polgárdin. Nemcsak a község, nemcsak jelenlegi lakossága dolgozik ezen, hanem kijelöltek egy településre alkalmas nagyon tekintélyes területet, s hívják, várják ide az embereket, jöhetnek az érdeklődők, kitűnő innen, s ide a közlekedés, kialakulhat rövidesen az új Polgárdi, mert a tervekben többszintes házak, családi otthonok építésének lehetősége egyaránt szerepel.

Bizony érdemes lenne ezt a folyamatot nyo-

Pezsgő élet a mű

Nehéz a mai
bővebben beszélni
ha akármit is bő
tos momentumok
aztán csak sűrítve
dést szolgáló, hag
dési házat, a kor
klubfoglalkozásokra
tevékenységére alk
Nagyon pezsgő itt
csoportjuk, énekka
fejleszteni, korszerű
ifjúság. Arra gond
a lakosság is megm
ne, ha az egész fa
dekeinek szolgálata
venné részét a falu
dalmi munkákból.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 438-068, 337-748, 340-776

1969 DEC 24

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP
Dunaújváros

Páltalvi János

/1021

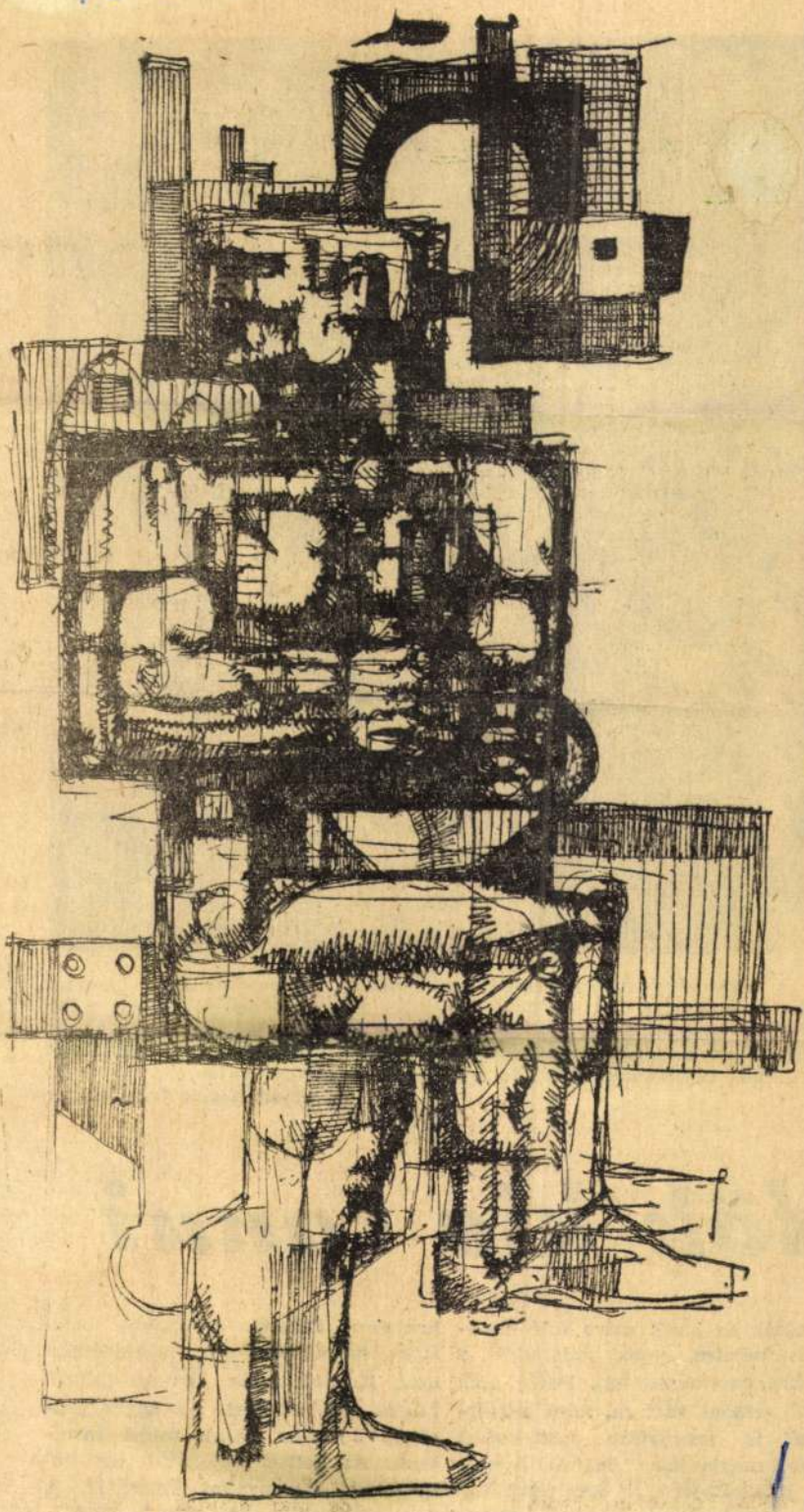

(Páltalvi János rajza)

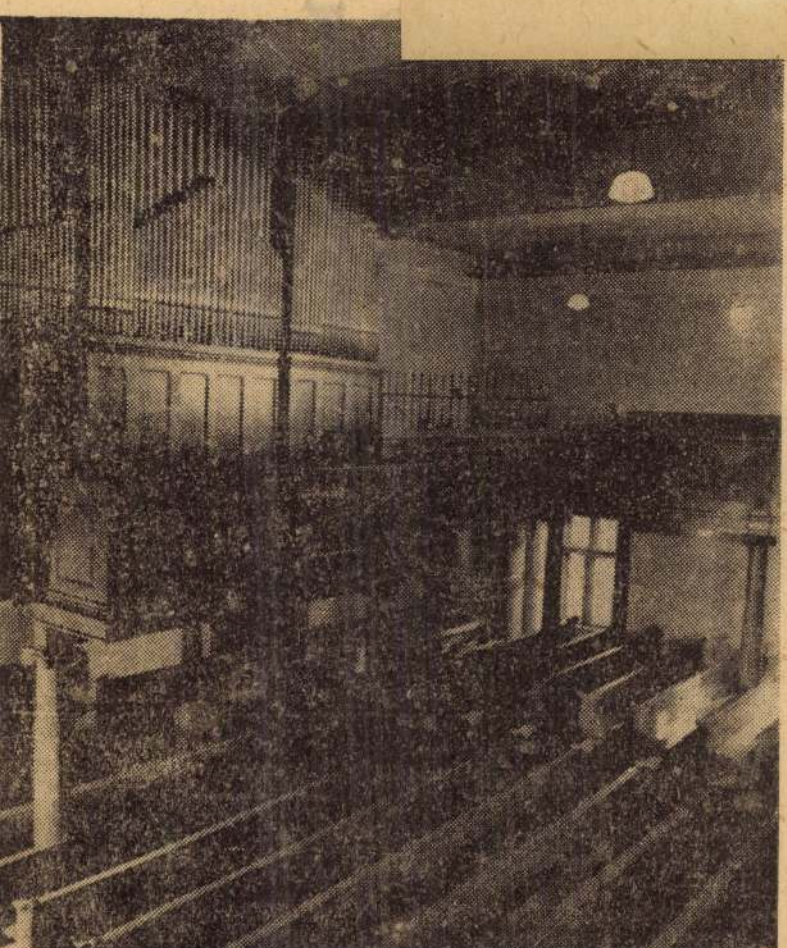

A történelmi nevezetességű oratórium, a református kollégiumban. gy évszázad alatt kétszer, 184[illegible] áprilisában és 1944 decemberében adott thont a magyar kománynak. A kegyelet 1944-ben is, ma is szabadon egyatta azt a helyet, amelyen Kossuth Lajos ült. A nemzet emlékezetét y vörös rózsacsokor hirdette a fényesre koptatott padon.

(Kalmár István felvételei)

dök kis tanui

tották és kezét szíve fölé emel- eskütételre, egyik pillanatról a ikra egészséges lett. Pedig nem bb feladat várt rá, mint a ször- nél is szörnyűbb közlekedési zet megjavítása. Sajnos, ő már lehetett jelen a jubileumi ne- százados ünnepségen. Nyolc hogy halott."

th Lajosné, a református kollé- akkori, és jelenlegi

krajcáros füzetet, amelyikbe beleírom, ha valaki keresi a miniszter urat. Később aztán jártunk faluról falura élelmiszerért. Az egyik pincében 40 ezer darab tojást tároltunk. Át kellett válogatni, így hát lányokat, asszonyokat fogadtam. A bér törött tojás volt, kérem. Valuta. Még az egyik miniszter felesége is beállt dolgozni."

Pálfalvi János

1021

Nézni? Nem. Látni!

Megnyílt a Dunaújvárosi Őszi Tárlat

MÁSFÉL ÉVVEL a tavalyi tárlat után tegnap újra a mi képzőművészeink vették birtokukba a kiállítási termet, hogy eleget téve a városi tanács pályázati felhívásának új műveikkel bizonyítsák: integráns részei a dunaújvárosi kulturális életnek, s alkotómunkájuk nem egy maroknyi, elefántcsonttoronyba zárkózó művész l'art pour l'art játéka, hanem a körülöttük zajló életnek, a világnak művészi alkatukkal összhangban való újrateremtése. A tárlatnak aktualitást, a művészeknek ösztönzést adott az időpont is — a tanácsköztársasági és a felszabadulási jubileum, s a város léte huszadik évfordulójának előkészületei.

Primitív szemléletet mutatna, a közvetlen ráhatás érveihez való visszatérést jelentené azonban, ha azt kívántuk volna és kívánnók tőlük ma, hogy pusztán az évfordulók tematikus megragadásával, emberek és események áttétel nélküli direkt ábrázolásával fejezzék ki mindazt, ami számukra az esztétikum forrása a mi mai világunkban. A tér- és síkformák, a színek és tónusok által elérhető művészi újrateremtéstől a tárlatlátogató sem vár mást, mint azt, ami minden képzőművész ideálja: olyan költői erővel ábrázolni a világot, hogy a mű intuitív szimbólummá váljék, s mögötte sejteni lehessen az aktuális erejű érzelmek, és gondolatok sodró áramát.

S HA EZEK UTÁN megállunk a kiállítási terem bejáratánál, egy pillantást vetünk a kiállított művekre, azonnal ez az alternatíva merül fel bennünk: nézni, vagy látni? És ugyanebben a pillanatban már kész is a válasz: látni. Intellektuális játéknak is pezsdítő műről-műre haladva megkísérelni azt a látásmódot, amellyel a művész látott alkotás közben — s ez a művészi alkotásokhoz talán nem méltó gondolat mégis és máris értékítélet, a Dunaújvárosban élő művészkollektívára vonatkozó nagyon pozitív értékítélet: ahányan vannak, annyifélék, valamennyiükben közös az, hogy nem hasonlítanak egymáshoz, van tehetségük és bátorságuk ahhoz, hogy a maguk egyéniségének megfelelő úton járva vezessék el a nézőt addig a pontig, ahol már magára kell hagyni őt; mert hiszen a mű mindig a látva néző emberben válik teljessé és befejezetté.

MIND A MAI NAPIG nem csitult el az a hullámverés, ami a század tízes éveiben kezdődött, s amit a látás forradalmának lehetne nevezni, találóbb kifejezés híján. Az a teljesen béklyótlan, szabad és sokféle látásmód, ami akkor végre polgárjogot nyert, mert az eseményekkel, társadalmi változásokkal terhes század a képzőművészektől is kategorikusan követelte az újat, ma is megtartotta azt, ami lényegét adta Picasso, Chagall, Survage, Kupka, Czóbel Béla és Modigliani ifjúkorában: a sokféleséget és a változékonyságot. Még egy-egy felkapott, divatossá vált művészileg ki nem aknázott és különös volta miatt előtérbe került anyag sem tehette rabjává a művészt, s nem teheti ma sem. A célzás szándékolt, és aktuális — a tűzzománcra vonatkozik. A tárlaton résztvevő hét festő és grafikus közül négyen is bemutatják tűzzománcaikat, ám egyiküket sem lehetne összetéveszteni a másik hárommal. Az anyag csak a technológiai jelleget szabja meg, de semmiképpen sem korlátozza a művészi látást.

Pálfalvi János tűzzománcai ugyanúgy elsősorban egyediségüket őrzik, ugyanazokkal az összetéveszthetetlen, a lényegesre fókuszoló torzításokkal, mint karcai, grafit- vagy filctollgrafikái. A többlet, amit az új anyag lehetőségei nyújtanak, a ragyogó, harsogó színek áradása; s nem lebecsülendő tény ez, ízlésfejlesztés szempontjából sem, — a zománc jellegénél fogva mágnesként vonzza a szemet, ebben az anyagban mód nyílik az ízlésbeli, szemléletbeli konzervativizmus áttörésére, olyan mérvű absztrahálására, aminőt hagyományos eszközökkel megvalósítva fejcsóválás, meg nem értés lenne az eredmény. Az ő zománcai ezen az úton haladva fékeket oldanak meg, mozdítói a tunyán mozgó tudatnak (Flóra, Lány napraforgóval, Start előtt).

Ravasz Erzsébet szándékoltan nyúlva az olasz kora-reneszánsz formanyelvéhez, talán neoprimitívnek nevezhető módon, a folklór szimbolikáját ragadja meg mesevilágában, ami annyiban valódi és adekvát, képe a való világnak, amennyiben az emberi kultúra legősibb kincseihez és formanyelvéhez a modern ember benyomásait vegyítve sajátos ízt tud adni műveinek — nemes óarannyal és feketével színezett fametszeteiről ismerjük már látásmódját, ami most, tűzzománcaiban még intenzívebb thrilling-gel és még meghittebb bájjal villan fel, bizonyítva, hogy grafikus-alkotójuk ösztöneiben kolorista. (Csillagképek, Busó, Öregség.) *Koffán Károlynak* diszparát mozaiklapokként ragyogó tűzzománcai egy-egy a teljesség igényével fellépő képpé állnak össze kellő távlatból nézve őket, s nem elsősorban érzelmeket, hanem gondolatokat ébresztenek: a monotonnak tűnő ismétlődésben a szem megpihen egy formájában változatlan, de színeiben új elemen, egy-egy formájában is elütő apró részleten — újabb bit a művészi ökonómiával megszerkesztett információtömegben, a teljes kompozícióban (Léggömbök a tetők felett, Őserdő, Kisváros I és II). *P. Csasztka Ilona* tűzzománcainak egyéniséget ad a zománctechnikában a laikus számára szinte érthetetlen módon jelentkező pasztellszerűség, ami mindegyik művére jellemző. Az oldott, lágy tónusok, a lírai megfogalmazás, a ma egyre térhódítóbb racionalizmussal szembeszegülő érzelmesség (nem érzelgősség!) grafikáira is jellemző volt, de a rajzosság háttérbe szorulása, a színnek domináló válasz csaknem becsapja a szemlélőt — meg kell tanulnunk pasztellszerűen zománcba látni az embert, úgy, ahogyan azt a művész tette (Akt viraggal, Kék lány, Szomorúság).

Négyük közül Ravasz Erzsébet és Koffán Károly hű marad eredeti eszközeihez is, az előbbi a rajztűhöz és a vésőhöz (Népmese-metszetek, -karcok) az utóbbi pedig az ecsethez; három kiállított olajfestménye közül a reneszánsz-perspektívájával, kifinomult nőalakjaival a humánum teljességét jelző „Béke 69" a legmeggyőzőbb — a háttérben lángoló tűzvész és a sötétkék égboltot átdöfő két kondenzcsík fájó és megdöbbentő ellenpontot ad a zavartalan boldogság képéhez.

Par excellence festőként három művész jelentkezett. *Mészáros Edit* alighanem csak kirándulást tett a kerámia területére, igazi eszköze az ecset, anyaga az olaj. Mindhárom kiállított képén (Lány csendélettel, Kerthelyiség, Tájkép) valami ideges visszafogottság küzd a színek gátlan áradásával. Mintha szabadulni akarna a vonalak, a rajzosság börtönéből, az egyre dúsabban kiteljesedő kolorit felé. Kétségtelen tehetségét több mű, felszabadultabb témaválasztás meggyőzőbben, általánosabb érvénnyel bizonyítaná.

Szegedi Zoltán is a „kevésszavú" művészek közé tartozik. Linói és szénrajzai grafikus-alkatra engednének következtetni, ha nem függne a teremben két olajfestménye (Csendélet, Tájkép), mint az avantguardeban fogant táblaképfestészet el nem avuló voltának bizonyítékai. Portechnikával készült Család-ja kissé merev a még teljesen le nem vetkőzött „szoc-reál" stílus formai nyűgétől. Hármuk legfiatalabbja a pálya kezdetén álló *Birkás István*. Szinte a lehetőség végső határáig absztrahált metszetein, tusrajzain túl az ő igazi eszközének is az ecset tűnik. A tér és a tömegek konstrukciójának megragadásával nem lényegükben deformálja a természetben látott formákat, hanem csak az akcidentáliákban (Csendélet, Kettős csendélet). Erős expresszivitás érezhető olajfestményein, melyek színekben nem gazdagok; bágyadt szürke-sárga-zöld tónusainak a határozott, néhol nyers ecsetkezelés ad sajátos, szuggesztív ízt

UTOLJÁRA, DE NEM UTOLSÓ SORBAN a szobrászati anyagról kell szólni, amit a tárlaton két művész *E. Tóth Ila* és *Miró Eszter* képvisel.

E. Tóth Ilának a monumentálistól távol álló egyénisége a kisplasztikában találja meg legsajátabb formanyelvét. Plakettjei közül az Aranykor, az Egyenjogúság, a Nie mehr Krieg az, ami az indirekt agitáció kitűnően sikerült megvalósításai; egyébként úgy érezzük, hogy a térnek mindhárom dimenzióját kihasználó művei a legidőtállóbbak, mert a tér kiterjedéseihez hozzáadja azt, ami minden képzőművészeti alkotásban küzd a statikussággal — az időt. A Munkásnő, a Nyári szél és különösen a Tűbe-fűző a pillanatot rögzíti, de nem csupán a pillanatot, hanem mindazt, ami e pillanat előtt történt, s azt is, ami ezután fog történni; végeredményben nem pillanatot ragad meg, hanem folyamatot, történést ábrázol, időbelivé oldja a szobrászat térbeli művészetét.

Miró Eszter két faszobra, bár gonddal és szeretettel készült, szinte teljesen háttérbe szorul a hihetetlenül bő, és egyetlen fáradt művet sem tartalmazó plakett-áradata mögött. Többszörösen áttételezett szimbolikájú plakettjei mellett (Fauszt, Égeitenger, Párbeszéd, Ősidők, Metamorfózis) a mítikus múltba nyúl vissza, hogy a követelően fellépő mondanivaló formává váljék (Pythia, Inka isten, Pygmalion, Ariadné). Miró látásmódját talán egy nem egészen idevágó hasonlattal lehetne jellemezni: látásmódban és kifejező erőben Juhász Ferenc-cel rokon, a hol groteszk, hol megdöbbentő, hol egyszerűen a hétköznapi szépet adó figurái és motívumai néhol az ősztelevény kaotikus mozgását, másutt a modern ember zaklatott lelkivilágának teljesen elvont, általánosságában is egyedi képmását adják.

A RENDKÍVÜL GAZDAG, változatos anyag megtekintése után óhatatlanul az jut az ember eszébe, hogy korunk szinte megoldhatatlanul nehéz feladatokat ad a művészeknek, köztük a képzőművészeknek is, s követeli a megoldást. Ennek a követelésnek csak részben is megfelelni, a tehetség alapvető feltételén túl, szívósság, akaraterő és művészi alázat függvénye. Úgy érezzük, hogy a dunaújvárosi művészkollektíva művekben is, szándékokban is a század kiemelkedő festőegyéniségének, *Paul Klee*-nek szavai szerint értelmezi az alkotó művész szerepét: „...a művész nem tesz mást, mint hogy áll a számára kijelölt helyen — akár a fa törzse — és egybegyűjti, majd továbbítja mindazt, ami a mélyből feltör benne. Nem szolgál, s nem parancsol, csak közvetít. Helyzete igen szerény. A lombkorona szépsége nem az ő sajátja — csak rajta áramlott át."

K. D.

Interjú az edzővel:

Mi várható Salgótarjánban?

Hétfőn érkezett haza ausztriai portyájáról a D. Kohász labdarúgó csapata. A Salzburg elsőosztályú csapatával mérkőztek, és jó iramú küzdelmes mérkőzésen maradtak alul 2:1 arányban. A csapatból sérülése miatt maradt ki Csörgő Szilárd, a D. Kohász csatára, aki a Videoton elleni mérkőzésen sérült meg. Csörgő kedden már kiment a csapat edzésére és ha állapota tovább javul, akkor talán már a jövő hét végén elkezdheti az edzéseket.

— Milyen eredményt vár Salgótarjánban? — kérdeztük meg Palicskó Tibor edzőt.

— *Sajnos Csörgő és Kovács játékára nem számíthatok, ha ehhez még hozzávesszük, hogy Somogyi is kisebb húzódással bajlódik, akkor valóban nem tűnik rózsásnak a helyzetünk.*

— Miért nem edz Acél?

— *Kapusunk nem volt velünk Ausztriában, a Diósgyőr ellen védett utoljára, jelenleg Budapesten a Ganz-MÁVAG ellen játszó vegyes csapat hálóját védi. Pénteken természetesen elfoglalja helyét a kapuban. Bartók pedig Vidék—Budapest ifjúsági labdarúgó mérkőzésen vett részt.*

— Milyen a tervezett csapatösszeállítás?

— *A hátvédelem és a középpályások adottak. Problémák a csatársor összeállításánál lesznek. Minden valószínűség szerint az Acél — Formaggini, Oláh, Csepecz, Somogyi, Ruppert, Simon, Bartók, Végh, Szimacsek összetételű csapat lép pályára. A mérkőzés két tartalékát Józsi, Szentesi, Andriska közül választom ki.*

— Milyen eredményt vár a salgótarjáni mérkőzéstől?

— *Nagy Béla, Csörgő, Kovács hiányát még egy U. Dózsa is megérezné. Véleményem szerint ha egy döntetlent sikerül a csapatnak Salgótarjánban elérnie, akkor elmondhatjuk, hogy helytálltunk.*

Sporthírek

A 26. Állami Építőipari Vállalat kitüntetése. A sportlétesítmények fejlesztésében elért kiemelkedő tevékenységéért a Magyar Testnevelési és Sportszövetség Országos Elnöksége a „Testnevelés és Sport Fejlesztéséért" kitüntetést adományozta a 26. Állami Építőipari Vállalatnak. A kitüntetést szerdán délután a vállalat munkásgyűlésén nyújtotta át Lábodi Ferenc, a VTS elnöke Szabó Mihály igazgatónak.

*

A D. Petőfi sportegyesület közli tagjaival, hogy a sportkör vezetőségválasztó közgyűlését szerdán délután fél hat órai kezdettel tartja a városi TS heyiségében. (Irodaház, földszint 7.)

*

Két dunaújvárosi az országos asztalitenisz II—III. osztályú bajnokság mezőnyében. Vasárnap Szekszárdon négy megye asztaliteniszezőinek II—III. osztályú területi versenyén a D. Ruhagyár két versenyzője értékes helyezést szerzett. A III. osztályúak versenyében Ignácz második lett, II—III. osztályban pedig Wiedemann bekerült a legjobb nyolc közé. Mindketten indulhatnak az országos II—III. osztályú egyéni versenyen.

*

Befejeződött a városi kézilabdabajnokság. A bajnokság végeredménye:

Nők

1. Sportiskola	12	9	0	3	143: 75	18
2. Vendéglátók	12	9	0	3	176:123	18
3. ITSK	12	8	1	3	166: 91	17
4. D. Papír	12	7	1	4	134: 96	15
5. Gimnázium	12	4	0	8	105:160	8
6. MOM	12	4	0	8	93:147	8
7. D. Építők	12	0	0	12	3:128	0

A férfi bajnokságot a D. Haladás csapata nyerte. Második helyen az ITSK csapata végzett. A többi csapat visszalépett.

Négy gólt lőtt

Vidék – Budapest 5:3 (3:1)

Ifjúsági válogatottak találkozója, Népstadion, 10 000 néző, vezette: Klemm.

Vidék: Csáky (Tóth) — Pataki, Réfi, Csernetzky, Kaszás (Fekte), Konrád III., Jelinek, Bartók, Ladányi, Kozma II., Kelemen.

Budapest: Kenesei (Horváth) — Balogh, Ebedly, Nagy F., Sarlós, Szakonyi, Zsombóki, Sebők, Weimper, Fehérvári, Kádár.

A vidékiek ügyesen, tervszerűen játszottak és még nagyobb arányú győzelmet is arathattak volna. Csatársoruk három kapufa mellett még számos helyzetet kihagyott. Külön öröm számunkra, hogy ezen a mérkőzésen remekül játszott és négy gólt lőtt Bartók, a D. Kohász fiatal csatára. A vidékiek ötödik gólját Kelemen szerezte.

Atlétáink

Városunk atlétikai sportjáról érdemben csak 1967 óta beszélhetünk. Versenyzőink ebben az évben érték el az első országos bajnokságokat — összesen kettőt —, és azóta a fejlődés töretlen. Az elmúlt évi hárommal szemben, atlétáink az idén már öt országos bajnoksággal tértek haza. Természetesen az országos bajnokságokon kívül versenyzőink még sok értékes arany, ezüst és bronz érmet szereztek. Ezek az eredmények teszik lehetővé, hogy a sportág vezetőinek ne okozzon gondot az

éves mérleg

elkészítése. A részletes eredménylistát terjedelme miatt természetesen nem közölhetjük, de ízelítőnek érdemes felidézni a legrangosabb teljesítményeket.

FIÚ ÉS FÉRFI VERSENYEK

A 15 évesek 2 ezer méteres országos bajnokságán *Fekete János* (5:59,22 perc) egyéniben, *Sticz Györggyel, Rajnai Istvánnal* és *Géri Károllyal* együtt csapatban is első helyezést ért el.

Az ifjúságiak 4 ezer méteres versenyén a *Barnaki Ferenc, Pépp Zoltán, Csáki János, Szekeres István* és *Fogarasi János* összeállítású csapat szintén megszerezte az elsőséget.

A serdülőkorúaknál *Fehér Lajos* súlylökésben 15,45 méteres teljesítményével szintén aranyérmes lett.

A három második és három harmadik helyezéssel együtt ez a férfi-atlétáinknak az országos pontversenyben a 18. (204. pont) helyet biztosította.

LÁNY ATLÉTÁINK

a kevesebb országos bajnokságuk ellenére sem kénytelenek szégyenkezni. Náluk legjelentősebbek a nemzetközi versenyek voltak, ahol nemcsak a dunaújvárosi, hanem a nem-

Számok a kispál

Soha nem látott „forgalmat" bonyolított le a városi labdarúgó szövetség az 1969. évi tavaszi és őszi kispályás labdarúgó bajnokság alkalmával.

Tavasszal két csoportban 23 csapat, ősszel pedig három csoportban 30 csapat vett részt az április 12—október 27-e között lebonyolított baj-

Jó eredmények az úttörők atlétikai bajnokságán

A kertvárosi Építők sporttelepen, a Kállai Éva úttörőcsapat rendezésében bonyolították le a dunaújvárosi úttörők atlétikai versenyét.

Eredmények:

60 méteres síkfutás: Leányok: 1. Komáromi Csilla (Vasvári) 9,5, 2. Sallai Ilona (Szórád) 9,5, 3. Nyárádi Zita (Ságvári) 9,8. Fiúk: 1. Döbrei Mihály (Vasvári) 8,1, 2. Viktor Ernő (Ságvári) 8,4, 3. Kondi Lajos (Mező) 8,7 másodperc.

300 méteres női síkfutás: 1. Bondor Mária (Ságvári) 46,7, 2. Kleineizer Mária (Szórád) 48,7, 3. Kóhl Zsuzsa (Vasvári) 50,4 másodperc.

600 méteres síkfutás: (fiúk) 1. Rajnai Gábor (Ságvári) 1,42, 2. Dombovári Zoltán (Ságvári) 1,43, 3. Szabó János (Mező) 1,45 perc.

Távolugrás: Lányok: 1. Mátè Ella (Mező) 472, 2. Lovász Zita (Móricz) 467, 3. Vári Sára (Ságvári) 397. Fiúk: 1. Tóth Béla (Vasvári) 489, 2. Szilágyi Tibor (Ságvári) 452, 3. Mészáros János (Vasvári) 452 centiméter.

Magasugrás: Lányok: 1. Gubán Gabriella (Vasvári) 145, 2. Mázik Zsuzsa (Vasvári) 130, 3. Szabó Erzsébet (Szórád) 130. Fiúk: 1. Juhász Attila (Ságvári) 145, 2. Vaskó Imre (Szórád) 140, 3. Szabó Tamás (Szórád) és Szarka Tamás (Ságvári) 135 centiméter.

Kislabdahajítás: Lányok: 1. Mayer Gizella (Móricz) 54, 2. Aszlajov Mária (Vasvári) 53,90, 3. Bősze Ilona (József Attila) 50. Fiúk: 1. Marczi János (Ságvári) 67, 2. Bakay Csaba (Móricz) 67, 3. Kovács Antal (Vasvári) 66,5 méter.

Súlylökés: Leányok: 1. Kristofori Jusztina (Ságvári) 9,40, 2. Bíró Erzsébet (Vasvári) 8,11, 3. Straub Erika (Ságvári) 8,05. Fiúk: 1. Szederkényi Sándor (Ságvári) 11,85, 2. Lendvai György (Barátság) 11,04, 3. Kozma Mihály (Vasvári) 9,77 méter.

Az összetett bajnokságban a következő sorrend alakult ki: 1. Ságvári Endre iskola 259 pont, 2. Vasvári Pál iskola 239 pont, 3. Móricz Zsigmond iskola 154 pont.

MEGNYIT
A vasútállomás mel
Lakberendezési áru
OTP
Megközelíthető: a

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1970 APR 3

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP
Dunaújváros

1021

MEGÚJULÁS

Pálfalvi János

(Pálfalvi János rajza)

Szivercev, a sebesült hadna
jegyezte, az ott körülzárt
csoportosítás haláltusája e
hogy a kórház zsúfolva volt
tekkel, az utóbbi héten azor
érkeztek újak, s ez minder
gosabban mutatta, hogy
hérvár és a Balaton közö
szakaszon szüneteltek a ha

A szokásos vizit és a
után Valentyina leült, ho
írjon Vologyának, a férjé
kor latolgatta a szavakat
seket. Most olyan könnyű
egyszerűen papírra kellett vetnie
álmait, a reményeit. Mindenről írt
Vologyának, csak születendő gyer-
mekükről hallgatott, azt remélte, az
örömhírt egy személyes találkozás
alkalmával közölheti a férjével.
És elképzelte, hogy Vologya majd
végigsímogatja a kezét, sorracsókol-
ja ujjait és átkarolják egymást.

Vologya minden levelében meg-
ígérte, ha egy módja lesz, meglátó-
gatja, s ő minden motorberregésre
felrezzent, a régi kislányos rande-
vúk emlékét idéző rezdülést érezte
keblében. És elmúlt egy teljes hét,
Vologya csak nem jött.

Január 17-én alkonyatkor hideg
északi szél kerekedett. Az alkonyi
időszak, ma még felderíthetetlen
okokból, általában nyomasztóan hat
a betegekre. Ma még azok sem érez-
ték jól magukat, akik józerével
már meggyógyultak, a súlyos sebe-
sültek meg éppenséggel eszméletlen-
ségig kínlódtak, fetrengtek fekhelye-
iken, és ki káromkodva, ki meg kö-
nyörögve kért segítséget. Valameny-
nyi orvos és nővér talpon volt.

Csak éjjel két óra tájban lett
nyomasztó, fájdalmas csend a kór-
teremnek kinevezett négy házban.
Valentyina megivott egy csésze hi-
deg teát, és anélkül, hogy levetkő-
zött volna végigdőlt az ágyon. Fél-
álmában hirtelen határozottan érez-
te, hogy meginog alatta az ágy, hal-
kan összekoccannak az üvegek és
valami tompa zuhanás csapott a
fülébe. Fölpattant és azonnal min-
dent megértett. Ismét, de most már
egészen-egészen közelről dördült az
ágyúlövés.

Valentyina kirohant az utcára, és
látta, hogy minden ház előtt riadtan
hallgatóznak a kórház munkatársai
és a mankóikra támaszkodó járó-
betegek.

— A Balaton és Székesfehérvár
között tombol — vélte a szomszéd
háznál valami riadt férfihang. —
Úgy látszik, a németek harmadszor
is megpróbálkoznak Budapest felé.

— Hát megint Székesfehérvár —
gondolta Valentyina, ismét érezte,
mint már annyiszor e város neve
hallatán, ezt a szorongást. De érzel-
mekre nincs idő. Ideje kezdeni a reg-
geli vizitet. Beszaladt a szobájába
fehér köpenyt és fejkötőt öltött, s
maga sem tudta miért magához vet-
te a férjétől ajándékba kapott pisz-
tolyt, s a köpenye alatt a derékszíra
fűzött táskába tette.

vőbetegekkel a buszokhoz.

A nővérek és az ápolónők sorban hozták ki a buszokhoz a sebesülteket a hordágyakon. Vera és Ilona nyomában Marina és Erzsébet hoz-ták az átlőtt lábu őrmestert. Ljuda Marikával, Tonya az őrség egyik katonájával hozta a súlyos sebesül-teket.

— Tegyétek őket a hordágyakra addig a földre, és gyerünk a többiek-ért — parancsolta Valentyina, és észre vette a feléje vánszorgó Szi-vercev hadnagyot.

— Nincs már hely a mi rajunk buszán. Ide küldött a parancsnok. Nekem nem kell hordágy, majd megállok a busz hágcsóján.

— Majd elleszünk — nyugtatta meg Valentyina.

A sürgés-forgásban senki sem figyelt a közeledő dörgésre. Az első autóbusz már megin-telt, mikor éles süvítés hal-latszott a levegőben, s a má-sodik autóbusz mellett rob-banás csattant. Ilona és Vera ápoló-nők a földre zuhantak, a második robbanás közvetlenül a tornácnál az őrség katonáját döntötte le.

Valentyina a tornácra szökkent, és akkor az alacsony kazal mögül va-lami fehéres-szürke, hatalmas tömeg mászott elő és egyenesen a mentő-kocsik és a mellettük fekvő hordá-gyak felé tartott.

— Tankok! — ordított fel valaki eszelősen, és Valentyina látta, ahogy a szörnyű tömeg végigkaparta feket hernyótalpaival a mentőkocsit, ol dalba csapta és villámgyorsan jobb rafordult, a hordágyak irányába.

Valentyinát egy pillanatra megbé nította a félelem és a borzalom Csak annyit látott, hogy az első au tóbusz mögül kezében valami lobo gó fáklyát tartva a tankhoz vetődi fehér gipsz-lábával Szivercev had nagy, és a tankot füst és láng borí ja el. Az acélszörnyeteg a hordágya kon fekvő betegeken át mászott a első autóbusz felé, és hirtelen ször nyű robbanással fekete füstgomoly bukott ki magából.

Mindez túl gyorsan és váratlanu történt ahhoz, semhogy Valentyin megérthette volna. Az összelapított vöröskeresztes autóbuszok, a tan helyén fodrozódó lángok, a földb taposott sebesültek hordágyaikka különös zavarrá folytak össze tuda tában.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Pátzay Pál

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP
Székesfehérvár

1970 ÁPR 17

Új Lenin-bélyeg

Lenin születésének 100. évfordulója alkalmából április 22-én 1 és 2 forintos névértékű bélyegeket hoz forgalomba a posta.

A bélyegek Zsitva Szabolcs grafikus rajzai alapján az Állami Nyomdában készültek. Az 1 forintos bélyegen Pátzay Pálnak a Dózsa György úton álló Lenin-szobra látható, a 2 forintos bélyeg Lenin mellképét ábrázolja.

1021

munkakörbe d
valamint

Pálfalvi János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

1963 APR 10

Dunaújvárosi művészek Salgótarjánban

Első ízben történik meg a salgótarjáni Művészeti Klub életében, hogy cserealapon lehetőséget nyújt más város művészeti életének bemutatására. A klub első vendége a dunaújvárosi Tudományos és Művészeti Klub lesz. Három dunaújvárosi képzőművész — *Pálfalvi János* grafikus, *Tóth Ila szobrász* és *Ravasz Erzsébet* grafikusművész — mutatkozik be április 23-án, a megyei József Attila művelődési központ klubtermében rendezendő esten. A művészeti est zenei részét Mérész Ignác zeneszerző művei töltik ki, a dunaújvárosi Állami Zeneiskola művésztanárainak előadásában. Novelláival mutatkozik be *Kemény Dezső* író. A Csak tiszta forrásból címmel tartandó művészeti est vendégei között szerepel a Székesfehérvárott élő költő, *Kalász Márton* is.

emel

Csesztvén egy reprezentatív vendégfogadót. Árusítson emléktárgyakat. Sajnos erre kevés remény van, pedig megyei érdek volna.

A községet — számítva az idegenforgalomra —, korszerűsítették. A múzeumig járdán közlekedhetnek a látogatók. Az autóbusz-megállót is szépen kiképezték. Az idén félmillió forint költséggel megépítik az új hidat, ugyanis a jelenlegi fából van, nem illik bele a korszerűen kiépített környezetbe.

Csesztvén minden tavaszszal tisztasági mozgalom indul. Az idén tanácsülésen határozták el, milyen feladatokat kell megoldani a község [illegible]építése érdekében. Császár [illegible] bízták meg

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Pálfalvi János

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP

1970 DEC 3 1

A Kiállítási Teremben január 2-án, szombaton délelőtt 10 órakor nyílik Czvikk Ferenc salgótarjáni grafikusművész önálló tárlata. A megnyitót Pálfalvi János grafikusművész tartja.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 438-068, 337-748, 340-776

1978 JAN 3

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP
Dunaújváros

Pálfalvi János

1021

HÁRMAN

(Pálfalvi János grafikája)

Befejeződött az V. I

Eldőlt, hogy ki az „úr" a hatvannégy fekete-fehér négyzeten, ki üti és helyezi legjobban a fehér pingpong labdát és súlycsoportjában ki a legjobb birkózó. Befejeződtek a küzdelmek az V. Téli Úttörő-olimpia teremszámaiban.

Mintegy háromszáz néző lelkes biztatása közepette fejeződtek be a birkózóversenyek döntői. Emelte az esemény rangját, hogy a mérkőzések vezetését *Gurics György*, a birkózó válogatott főedzője vezette.

Legtöbben a hatvanhárom kilogrammosok küzdelmeit vártuk. Ebben a súlycsoportban lépett a szőnyegre az egyetlen dunaújvárosi birkózó: *Király László*.

A nála erősebb testi felépítésű ellenfele ellen okos, óvatos küzdőmódot választott. Az első menetben védekezésből hirtelen támadásba ment át és lecsípőzte ellenfelét, a kunszentmiklósi Losonczit. Volt még egy jól sikerült akciója — sajnos szőnyegen kívül, és így nem volt értékelhető. A második menetben Losonczi elkeseredetten támadott. Egy újabb, két pontot érő csípődobás azonban lelohasztotta reményeit. Többpontos vezetése tudatában Király nem kockáztatott, hanem az eredmény tartására törekedett. Ez sikerült is neki és a mérkőzés végét jelző gongszó az V. Téli Úttörő-olimpia az egyetlen dunaújvárosi ezüstérmesét köszöntötte.

A BIRKÓZÓ VERSENYEK VÉGEREDMÉNYE:

35 kg-os súlycsoport: 1. Mörcz János (Sarvár). 2. Keskeny András (Eger). 3. Pulai László (Kecskemét).

még a *Cyránski Mária* dunaújvárosi képzőművésznő által tervezett és készített emlékplakettet.

INTERJÚ AZ EZÜSTÉRMESSEL

Király Lászlót az Úttörő-olimpia egyetlen dunaújvárosi ezüstérmesét mérkőzés után körbefogták az osz-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR HÍRLAP
Budapest

1021

Lokálpatriotizmus — történelem nélkül

Gyárváros a fennsíkon, a Duna mellett

Dunaújváros címere

Télen láttam meg először a várost. Az ég ónszürke volt. A hó piszkosszürke. Az utak és a házak rideg geometriája, az elsőként meglátott épülettömbök otromba foltja csontvázcsupasszá tett mindent. A házak mögött, mintha csak valami különös díszlet lenne, kéményerdő ontotta a füstöt.

Mind kedves nekem

Először találkoztam a dunaújvárosiak legendás lokálpatriotizmusával. Ezzel a különösen alakult, furcsa érzéssel, amely a történeti városokban joggal táplálkozik a múltból. De miből táplálkozik egy új városban, ahol ugyan gazdag a helyszín múltja: a *Rácdombon* talált, éles bevágásokkal, vörös és sárga festéssel díszített cserepétől (zsizi műveltség) a *Kozider-padlás* bronzkori településén, a kelta kultúrán, *Intercisa* castrumán, a hun üsttöredéken, a szvéb ékszereken, az avar üveken át a szláv-görög apácamonostorig, amelynek védőszentje *Pantaleon* volt, és akinek nevét Duna*pentele* a XX. század közepéig őrizte nevében. Ennek a múltnak azonban semmi köze sincs a jelenhez, a jelen Dunaújvárosához. És a dunaújvárosi lokálpatriotizmus éppen nem a múltból, hanem a jelenből táplálkozik. Nem öröklött, hanem teremtett. Azok teremtették, akik az ország minden részéből ideseregleltek — mert vagy jönniük *kellett*, vagy *jöttek*, hogy szerencsét próbáljanak, és akik felépítették a várost, a Dunai Vasművet, a szalmacellulózgyárat, a papírgyárat, a betonelemgyárat, a textil- és ruhaipari üzemeket. Mindent, ami van a pentelei fennsíkon.

Egyszer egy munkásasszonnyal beszélgettem, aki idestova két évtizede került ide malteres lányként. Az épületek százainál dolgozott, s ma így mondja:

— Mind kedves nekem, ha látom őket...

Íme, a lokálpatriotizmus forrása.

És mai bizonyítéka?

Minden esztendőben 3—4 millió forint értékű társadalmi munka.

A legvárosiasabb város

Álomváros lenne?

Inkább így: bizonyos vonatkozásokban a legvárosiasabb magyar város. Körülbelül 12 ezer lakásának 80 százalékában nemcsak villany, víz, gáz, valamint fürdőszoba van, hanem távfűtés is. Közművesítése tehát messze meghaladja bármelyik magyar város közművesítését. De...

Az egy lakásra jutó lakosok száma 3,93 fő (az országos átlag 3,41 fő). Az egy lakásra jutó családok száma 1,27 (az országos átlag 1,09). Az egy tanteremre jutó tanulók száma az általános iskolákban 75, a szakmunkásképző iskolában 87. Népművelési és jelentősebb sportlétesítmény az utóbbi tíz esztendőben nem épült. A Bartók Béla Művelődési Ház az eredetileg 25 ezer fős gyári lakótelep művelődési igényeit volt hivatva kielégíteni, viszont a város lélekszáma jelenleg körülbelül 50 ezer. A 10 ezer lakosra jutó kórházi ágyak száma 39,5, míg az országos átlag 62,7. A rendelőintézetben az egy betegre jutó kezelési idő 5.5 perc, az országos átlag 10.5 percével szemben.

És még mindig nem esett szó arról, hogy évente kb. 70—80 millió forintnyi vásárlóerő áramlik ki a városból, mert üzlethálózata csupán élelmiszerüzletekből kielégítő (és abból is csak 1969 óta). Vagy, hogy az egy lakosra jutó szolgáltatások mértéke 30—35 százalékkal alacsonyabb az országos átlagnál. Vagy, hogy az ország leggazdagabb római kori leletével rendelkező városi múzeum még ma is — 20 évvel a város alapítása után — lakásokban van. Akárcsak a városi könyvtár.

Van mit mutatni

Mutatni viszont van mit. Dunaújváros valóságos szabadtéri múzeuma az utóbbi két évtized magyar építészetének. Nem azért, mintha egykori főépítésze, tervezője és legrajongóbb polgára — néhai Weiner Tibor — nem lett volna képes szebbet, jobbat és korszerűbbet alkotni. Hanem mert ez a város sohasem volt egy a tucatból. És ha valahol a politika napi változásai hatottak, úgy Sztálinvárosban-Dunaújvárosban százszorosan. Így épült meg itt az ország „legszocreálabb" pártháza, az „L-épületek zöldes, ijesztő monstruma éppúgy, mint a Ságvári iskola korszerű, szép épülete, a bankház, a Vasmű úti „műtermesház", a szalmacellulózgyár-papírgyár együttese és a hideghengermű pompás nagycsarnoka.

Tehát van mit mutatni!

Élő emlékmű

Kétségtelen, hogy a Dunai Vasmű — és Dunaújváros — felépítése nagy áldozatokat követelt a magyar népgazdaságtól. 1950 óta a beruházási javaknak kb. 1,9—2 százalékát — egészen 1965-ig. De ez a befektetés gyümölcsözőnek bizonyult. A Dunai Vasmű évente már 6,2—6,5 milliárd forint termelési értéket állít elő, azaz a nemzeti jövedelemnek kb. 3—3,5 százalékát. Tiszta nyeresége megközelíti a másfél milliárd forintot. A vasmű termeli meg a kohókoksz 100, az összes kohótermék 33, az SM-acél 31, a hengerelt acélkésztermék 38 és a hidegen hengerelt lemezek 98 százalékát. 1969-ben a Dunai Vasmű adta a magyar vaskohóipar exportjának kb. egyharmadát, és tőkés exportjának közel felét. Vagyis a Dunai Vasmű — fennállásának két évtizede alatt — mind a termelés összvolumenét, mind gazdaságosságát tekintve, kohászatunk legnagyobb és legnyereségesebb vállalatává fejlődött. Olyan teljes vertikumú vaskohászati üzemmé, amely 1969. január 1-ig képes volt visszafizetni azt a kb. 10 milliárd forintot, amelybe felépítése került.

Kheopsz fáraó 146 méter magas piramist építtetett, hogy földi maradványait és emlékét megőrizze. A katolikus egyház nagyságát és erejét hirdette a több mint ezer éven át épült Basilica di San Pietro — azaz a híres Szent Péter-templom — Rómában. Az új Magyarország várost alkotott, amely — mindentől függetlenül — a hatalmas és jelentős műve a szocialista Magyarországnak. Hirdeti az új társadalom erejét, tettvágyát és életképességét. Így vált élő emlékművé Dunaújváros. Messze túlnőve a terveket, az álmokat. Csak lelket kellett lehelni belé, s utána már növekedett a fejlődés öntörvényei szerint.

A 25 ezer fősnek tervezett lakótelepből — magyarországi mércével mérve — jelentős város lett. Egy majdnem 250 négyzetkilométeres körzet központja, ahová négy megye — Bács, Fejér, Pest és Tolna — 40 helységéből dolgozni, tanulni, gyógyulni, vásárolni és szórakozni járnak.

*

Ablakommal szemközt — a Ságvári városrészben — tízemeletes toronyház épül. Sorrendben a negyedik. Az új ötéves tervben tucatjával nőnek ki a földből hozzá hasonlók. Öt év alatt 4800 új lakás épül majd. És bölcsődék, óvodák, iskolák, üzletek. És felépül a második hideghengermű. Az új papírgyár. A hatalmas munkás művelődési otthon. A fedett uszoda. És addigra megnőnek a fák is.

Rózsa András

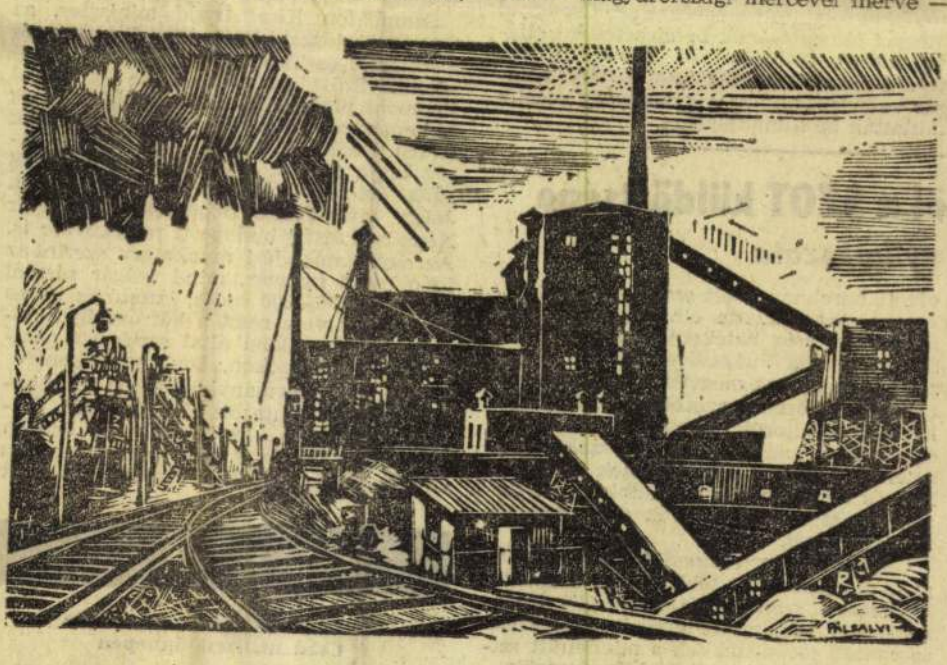

Pálfalvi János dunaújvárosi művész grafikája

Pálfalvi János

A cipő trónfosztása

ása Csongrád megyében

105 millió forintos beruházással nemrég elkészült furfurolüzemet, ahol már megkezdődött a próbatermelés, és kukoricacsutkából vegyipari alapanyagot, furfurolt készítenek.

Ezután az Alföldi Porcelángyárat kereste fel, ahol *Habuda Ádám*, a Finomkerámiai Művek vezérigazgatója és az üzem vezetői mutatták be az edénygyárat. Apró Antal megtekintette a helyi majolikagyár bemutatótermét is.

A Minisztertanács elnökhelyettese szombaton *Makóra* utazott, ahol a párt székházában *Arató Mártonnal*, a városi pártbizottság első titkárával, *Szőnyi Ferenccel*, a makói járási pártbizottság első titkárával, *Forgó Istvánnal*, a városi tanács vb-elnökével, *Kovács Józseffel*, a Makói Járási Tanács vb-elnökével és más helyi vezetőkkel folytatott megbeszélést. Csongrád megyei látogatásának befejezéseként ellátogatott a Fegyver- és Gázkészülékek Gyára makói üzemébe, ahol *Szilánk András* vezérigazgató és a gyáregység vezetői mutatták be a műhelyeket.

tből a SZOT küldöttsége

dor nyilatkozata

vívott harchoz. A két szakszervezeti szövetség megerősítette elhatározását, hogy a jövőben még hatékonyabban segítik a Szakszervezeti Világszövetségnek a dolgozók létérdekeinek megvédéséért, a demokratikus és a szakszervezeti szabadságjogokért kibontakozott akcióit. A szocialista és a nem szocialista országok szakszervezeteivel egyaránt szükségesnek tartják a két- és többoldalú kapcsolatok elmélyítését, az összes haladó erők akcióegységének erősítését.

Gáspár Sándor elmondotta, hogy a magyar delegáció járt több román üzemben, felkeresett szociális és kulturális intézményeket, találkozott munkásokkal, szakszervezeti aktivistákkal, s mindenütt szívélyes és baráti fogadtatásban részesült.

Szobor Vágó Béla emlékére

Vágó Bélának, a Kommunisták Magyarországi Pártja alapító tagjának, a Tanácsköztársaság egyik kimagasló vezetőjének szobrát a kecskeméti tanács mintáztatja. A kecskeméti születésű forradalmár portréjának elkészítésére Pálfy Gusztáv fiatal szobrászművésznek adtak megbízást.

Elutazott a bolgár kormányküldöttség

Aláírták a magyar és a bolgár műszaki és tudományos egyesületek 1970. évi együttműködési munkatervét

A bolgár műszaki hét alkalmából *Ivan Popov* professzornak, a BKP Politikai Bizottsága tagjának, akadémiai levelező tagnak, a bolgár országos tudományos és műszaki fejlesztési állami bizottság elnökének vezetésével hazánkban tartózkodó bolgár kormányküldöttség szombaton befejezte látogatását. A magas szintű delegáció részt vett a bolgár műszaki hét megnyitásán, megtekintett több kutatóintézetet és vállalatot, továbbá tárgyalásokat folytatott a magyar—bolgár tudományos és műszaki együttműködés fejlesztéséről.

Szombaton *Kiss Árpád* miniszter, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság és a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének elnöke és *Vaszil Peevszki* professzor, a bolgár műszaki és tudományos egyesületek tanácsának (NTS) elnöke, a bolgár kormányküldöttség tagja aláírta az MTESZ és az NTS 1970. évi együttműködési munkatervét. Jelen volt *Vaszil Bogdanov*, a Bolgár Népköztársaság budapesti nagykövete is. Az együttműködési munkaterv szerint az idén mind magyar, mind bolgár részről csaknem 200—200 tudós, kutató és neves szakember vesz részt a két ország tudományos egyesületei által rendezett nemzetközi találkozókon, konferenciákon.

A bolgár kormányküldöttség szombaton délután elutazott Budapestről. Búcsúztatására a Ferihegyi repülőtéren megjelent Kiss Árpád miniszter, az OMFB és az MTESZ elnöke. Ott volt Vaszil Bogdanov, Bulgária budapesti nagykövete is.

Ivan Popov professzor, a bolgár kormánydelegáció vezetője elutazása előtt nyilatkozott az MTI munkatársának a küldöttség látogatásáról és a két ország tudományos és műszaki együttműködéséről.

— Küldöttségünk eredményes megbeszéléseket folytatott Magyarország és Bulgária tudományos és műszaki együttműködésének kiszélesítéséről — mondta. — *Dr. Ajtai Miklóssal*, a Minisztertanács elnökhelyettesével is e kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeiről tárgyaltunk. Kiss Árpád miniszterrel közösen pedig megvizsgáltuk és megjelöltük azokat a fontos, alapvető együttműködési munkaterületeket, amelyekre a továbbiakban különösen nagy figyelmet fordít a magyar Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság és a bolgár országos tudományos és műszaki fejlesztési állami bizottság. Küldöttségünk a magyar kutatóintézeteknél és vállalatoknál tett látogatásain meggyőződött arról, hogy még sok reális lehetőség nyílik a kapcsolatok erősítésére. Ehhez jelentősen hozzájárul a magyar és bolgár tudósoknak, kutatóknak és szakembereknek a bolgár műszaki hét alkalmából létrejött közvetlen találkozója. A delegáció látogatása és megbeszélései alapján sor kerül az együttműködés fejlesztésére vonatkozó *újabb javaslatok* kidolgozására, amelyek már *a magyar—bolgár gazdasági és műszaki-tudományos vegyes bizottság legközelebbi ülése elé kerülnek.*

KÖZÉLET — DIPLOMÁCIA

Losonczi Pál üdvözlő távirata Csád nemzeti ünnepén

Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait *Francois Tombalbaye* köztársasági elnöknek, Csád nemzeti ünnepe alkalmából.

Köszönő távirat a Niger Köztársaságból

Diori Hamani, a Niger Köztársaság elnöke táviratban mondott köszönetet *Losoczi Pálnak*, az Elnöki Tanács elnökének, a Niger Köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságaiért.

Indiai ipari delegáció érkezett Budapestre

Szombaton Budapestre érkezett az indiai iparfejlesztési és vállalatügyi minisztérium delegációja, amely a kohó- és gépiparban tanulmányozza az együttműködés lehetőségeit. *Bana K. D. M. Singh* minisztériumi főosztályvezető és a küldöttség többi tagja a Kohó- és Gépipari Minisztérium vezetőivel tárgyal, s fölkeres több vállalatot is.

Koszorúzási ünnepség a Kerepesi temetőben

1945. január 10-én vesztette életét *Bán Tibor*, aki az újpesti partizánok soraiban harcolt a fasiszták ellen. Hősi halálának 25. évfordulója alkalmából a Magyar Szocialista Munkáspárt budapesti bizottsága és a Magyar Partizán Szövetség szombaton délelőtt koszorúzási ünnepséget rendezett a Kerepesi temető munkásmozgalmi panteonjában, a mártír hamvait őrző urnánál.

A Himnusz hangjai után elsőként a budapesti pártbizottság nevében *Katona Imre*, a budapesti pártbizottság titkára és *Égei János*, a pártbizottság tagja koszorúzott. A Magyar Partizán Szövetség országos bizottsága képviseletében *Vágó Ernő* ezredes, a szövetség titkára és *Kovács Gyula*, a szövetség tagja, Bán Tibor volt harcostársa, a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség budapesti bizottsága nevében *Biró József*, a budapesti bizottság titkára és *Kiss László*, a budapesti bizottság tagja helyezett el koszorút.

A kegyeletes megemlékezés — amelyen részt vettek Bán Tibor egykori harcostársai is — az Internacionálé hangjaival ért véget.

Ugyancsak szombaton délelőtt a Megyeri úti temetőben a IV. kerületi pártbizottság, a kerületi tanács képviselői, valamint a Fővárosi Kézműipari Vállalat Rezi Károly szocialista üzemrészének dolgozói megkoszorúzták *Povázsai György* és *Rezi Károly* — az ellenállási mozgalom mártírjainak — síremlékét.

Elhunyt Károlyi Antal Ybl-díjas építőművész

Károlyi Antal Ybl-díjas építőművész 64 éves korában elhunyt. A felszabadulás utáni években a Magyar Építőművészek Szövetsége mesteriskolájának tanára volt. Többek között Várpalotára, Ajkára, Budapestre nagy lakótelepeket, Szombathelyre művelődési és sportpalotát, megyei orvosi rendelőintézetet és pártszékházat tervezett. Maradandót alkotott a műemlékvédelemben és az építészeti irodalomban is. A Magyar Építőművészek Szövetsége és a Lakóépület Tervező Vállalat, valamint Vas megye és Szombathely városi tanácsa saját halottjának tekinti. Temetéséről később intézkednek.

icsérete

mi-gazdasági mozgásokműen *igennel* lehet vándoka: a népmozgalmi inte az egész világon. a házasságkötés stapolitikusok, közgazdái belőlük a szociólosek számának emelkedése — a *gyermekgondozási segély* bevezetésének hatására. Az első segélyévben, 1967-ben 148 886, 1968-ban pedig 154 419 volt az élve születések száma, s ezzel 3,9-re nőtt a természetes szaporodás aránya, amin remélhetően lendít a lakásépítési tervek valóra váltása.

Az 1970-es évi és a negyedik ötéves terv során várható lakásépítési adatok és tervek ismertek. A lakásszám — egyébként örvendetes — emelkedése azonban nem sokat mondhat a *lakosok számának* ismerete nélkül. Magyarán: az ország hárommilliót megközelítő lakásvagyonának növekedése csak az egyenleg *egyik* tényezője. A másik tényező: a demográfiai no-
vező — a természetes szapor-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAUJVÁROS

Pálfalvi János

1965 NOV 15

1021

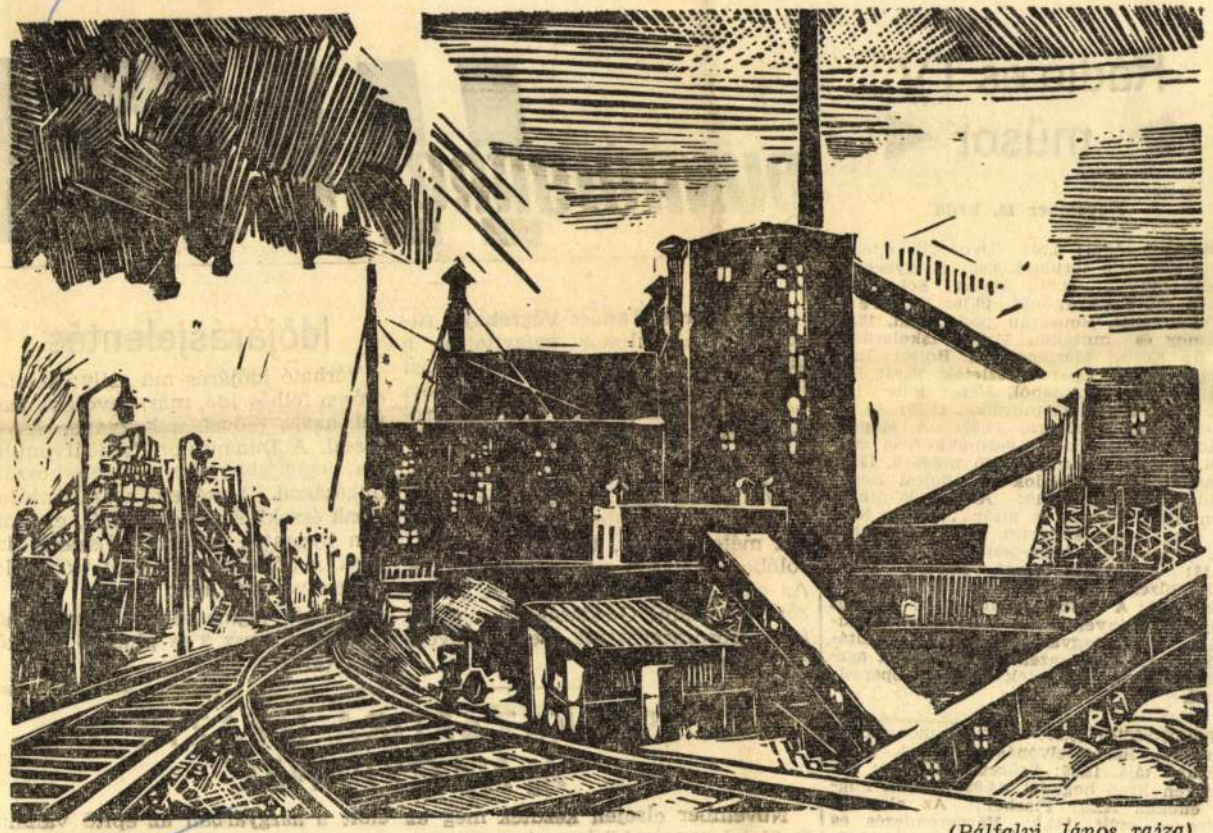

(Pálfalvi János rajza)

Rádió és TV műsor

November 15, kedd

Kossuth-rádió: 8.20: Dvorzsák operáiból. 8.50: Hol történt? 9.00: A Gyermekrádió műsora. 9.40: Albert Schweitzer Bach műveket orgonál. 10.10: Voltaire az ekeszarvánál, Rousseau papucsban. 10.30: Humor és muzsika. 11.00: Iskolarádió. 11.35: Kőrösi Marianne és Bojtor Imre énekel. 12.15: Operettrészletek. 13.03: Egy földmunkás naplójából. Veres Péter írása. 13.18: Zenekari muzsika. 14.15: Az Ifjúsági Rádió műsora. 14.35: A Magyar Rádió és Televízió Gyermekkórusa énekel. 14.45: A Gyermekrádió műsora. 15.10: Magyar rokokó dalok Szabolcsi Bence feldolgozásában. 15.19: Arcképek útközben. 15.59: Fuvola és gitár... 16.19: Nézze meg, pénzt ad érte! 16.24: Rádióiskola. 17.10: Villanófényben: a szabadidő. 17.15: Emlékezés Mező Imrére. 18.00: Könnyűzenei híradó. 18.40: Operettrészletek. 19.30: A Szabó család. 20.00: Charles Münch vezényel. 21.10: Szórakoztató muzsika. 22.25: Magyar nóták. 23.00: Meditációk. 23.10: Kamarazene. 23.30: Angot asszony lánya. Részletek Lecocq operettjéből.

Petőfi-rádió: 10.00: Verdi: Simone Boccanegra. Háromfelvonásos opera. 12.41: Házunk tája. 12.56: Szüreti bál. 13.30: Sebestyén Ernő hegedül. 14.08: Gianni Poggi énekel. 14.33: Fischer: Az alpoktól délre — szvit. 145.0: Városrendezés és elektronika. 15.00: Tánczenei koktél. 15.45: Hegedűmuzsika. 16.05: Filmzene. 16.20:

DUNAÚJVÁROSI HÍRL

☐ **A Városi Tanács Végrehajtó Bizottsága** mai ülésén megvitatják a város 1967 évi felújítási és tatarozási tervét, majd az 1966. III. negyedévi pénzügyi ellenőrzések színvonaláról és hatékonyságáról tárgyalnak.

☐ **Kukoricatároló a Vasműből.** Elkészültek az első állóhengeres kukoricagórék a rostalemez üzemben. A hat méter magas, tetején záródó tárolóba egy vagon csöves kukorica fér. Az első öt állóhengeres górét a Mezőfalvi Állami Gazdaságban állítják fel, a sorozatgyártást pedig jövőre kezdik meg.

Időjárásjelentés

Várható időjárás ma estig: keleten erősen felhős idő, már kevesebb esővel, havas esővel, a hegyeken havazással. A Dunántúlon felhőátvonulások, legfeljebb jelentéktelen hószállingózással. Mérsékelt, a Dunántúlon élénk északi-északkeleti szél, elsősorban nyugaton további éjszakai fagyok. A hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz.

Várható legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 3 és plusz 6 fok között. (MTI)

SZEKSZÁRDRA UTAZIK A NAGYPANEL

November elsején kezdték meg az Épületelemgyár közismert nagypaneleinek szállítását Szekszárdra. A

előtt a házgyárban az építő vállalat megbízottai veszik át a kész elemeket. A szekszárdi megrendeléssel

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Pálfalvi János

DUNAÚJVÁROS

1964 MÁJ 15.

/1021

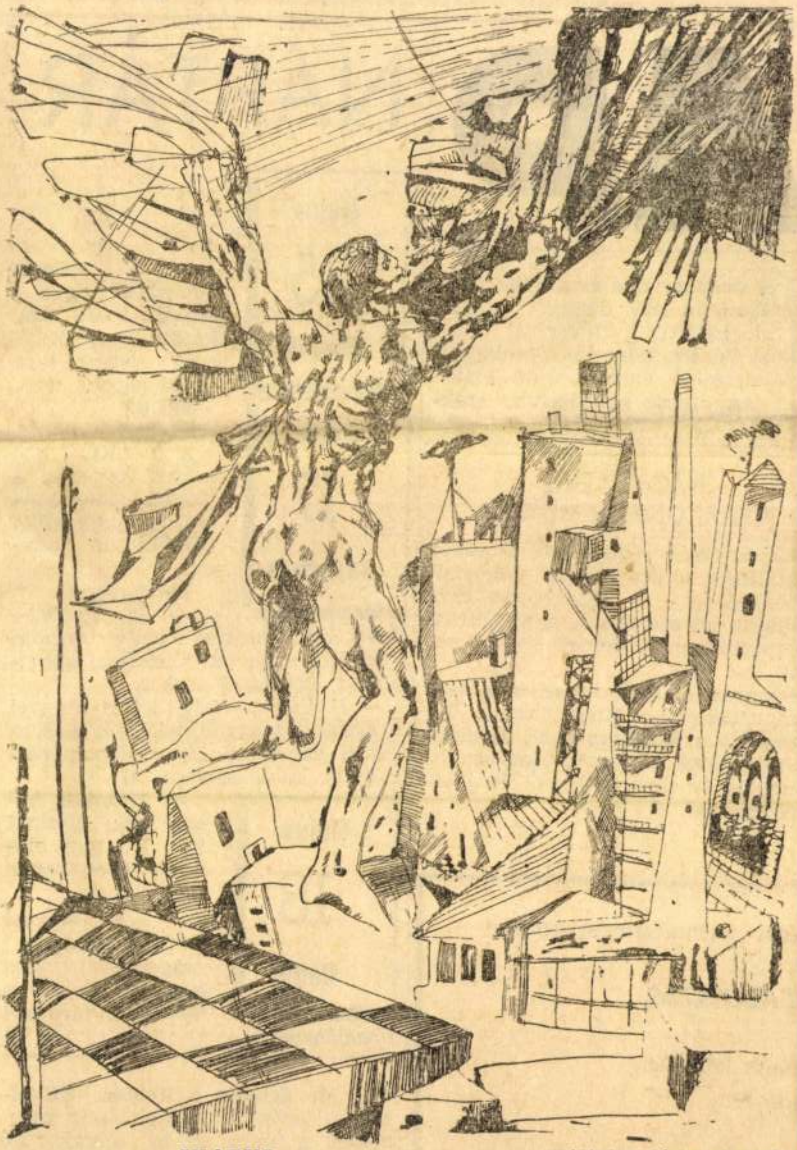

IKARUS

(Pálfalvi János rajza)

AP

□ **A szakszervezet és a KISZ szer-**
ezésében az IKV dolgozói vasár-
ap megtekintik a Budapesti Nem-
etközi Vásárt, valamint a budapesti
gatlankezelő Vállalat újító kiállí-
ását. Az utazás költségeit a szak-
zervezet és a KISZ fizeti.

NAGYSIKERŰ NYÁRI DIVATBEMUTATÓ

Május 12-én, kedden este 6 órakor
kiállítási terem zsúfolásig megtelt
rdeklődővel. A Kiskereskedelmi
Vállalat jól szervezett, nyári divat-
emutatója megérdemelt sikert ara-
ott.

Fővárosi és helyi manekenek köz-
eműködésével a Modellház, az Üz-
ethäz és a Kőműves utcai ruházati
olt mutatta be nyári újdonságait:
etszetős és olcsó férfi, női és gyer-
nekruhákat.

okra jelentkezéseket elfogad

RSASUTAZÁS

plus költőpénz

ájus 20.

UTAZÁS

NAPTÁR

Május 15 Péntek

— **A Városi Pártbizottságon** reggel 8—16 óra között Nagy Kálmán elvtárs tart fogadónapot.

SPORT

Go-kart

A D. AKÖV országos versenye a Vasmű igazgatósági épülete előtt délelőtt 10 órakor.

Labdarúgás

— D. Építők—Szfv. Szikra megyei ifjúsági bajnoki mérkőzés a Ságvári városrészi sporttelepen délelőtt 9 órakor.

— D. Építők—Szfv. Szikra megyei I. osztályú rangadó mérkőzés a Ságvárosi városrészi sporttelepen délelőtt 10 óra 30 perckor (x)

Május 17 Vasárnap

Május 18 Hétfő

— **Tizenkét hónap képei** címmel Réti Pál tart előadást 19 órakor a fotoklubban.

— **A Városi Pártbizottságon** reggel 8—16 óra között Dianovits Sándor elvtárs tart fogadónapot.

□ **Ma délután a Kohász SE** elnökségi ülést tart. Az elnökség megbeszéli a június 22-én sorrakerülő közgyűlés lebonyolítását. A részletek közül már biztos, hogy a közgyűlés-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

1021

Pálfalvi János

BUSZMEGÁLLÓBAN

(Pálfalvi János rajza)

A KISZ Fejér megyei Bizottságának rendezésében a Vidám Park szabadtéri színpadán beat- és tánczenekarok bemutatóját rendezték meg pénteken este. Képünkön az Alba-zenekar.

(Fotóc Kabácsy)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17,
Telefon: 188-296 188-307

Pálfalvine
DUNAÚJVÁROS
Csasztka Ilona

1993 APR 2

1021

(Pálfalviné — Csasztka Ilona rajza)

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP

☐ **A Városi Pártbizottságon április 3-ra meghirdetett agit. prop. titkári értekezlet elmarad, helyette április 10-én, szerdán 16 órakor lesz megtartva.**

Előreláthatólag a hét végén indul a Budapest–Mohács között közlekedő hajójárat

A dunaújvárosi hajóállomáson kapott értesülésünk szerint, előreláthatólag szombaton, április 6-án indul a Budapest—Mohács között közlekedő személyszállító hajójárat. A Mohácsról induló hajó ebben az esetben este 20 óra 40 perckor köt ki először Dunaújvárosban.

A hajójárat indulását elsősorban a Budapest—Mohács hajóútszakasz állomásainak állapota akadályozta.

NÉPI ELLENŐRÖK A KÖZLEKEDÉS KORSZERŰSÍTÉSÉÉRT

A Városi Népi Ellenőrzési Bizottság a közelmúltban utóvizsgálat során ellenőrizte a város közlekedési helyzetét. A népi ellenőrök a vizsgálat után néhány értékes javaslattal fordultak az illetékes vállalatokhoz. Javasolták többek között, hogy az északi irányból érkező vidéki járatok a Béke tér elkerülésével, egyenesen a Vasmű főbejáratáig közlekedjenek.

Szükségesnek tartják a népi ellenőrök, hogy a forgalmas autóbusz megállónál fedett, esetleg újság és cukorka árusításra is alkalmas váróhelyiségeket építsenek. Ezenkívül más ésszerű javaslattal is segítették az AKÖV, a MÁVAUT és a MÁV munkáját.

Új rejtvényverseny indul

Az „Aki keres — nyer!" című rejtvénysorozat, mint az a beküldött megfejtések nagy számából is látható, megnyerte olvasóink tetszését. Szerkesztőségünk elhatározta, hogy új rejtvény

Vízi erő

A feleségem is látta a híradóban az épülő hatalmas vízierőművet, és rájött a vízierő kihasználásának óriási lehetőségeire.

Tegnap este addig ontotta könnyeit, míg megigértem, hogy kap egy tavaszi kabátot.

Javaslom, hogy a jövőben a vízi energiát csak békés célokra lehessen felhasználni... ő

Időjárásjelentés

Várható időjárás ma estig: felhő átvonulás, erősen felhős idő. Többfelé eső, a hegyekben havazás. Helyenként élénk északkeleti szél. Legmagasabb nappali hőmérséklet 4—7 fok között. (MTI)

A közös vagyon tűzvédelméről tárgyaltak a termelőszövetkezeti vezetők

A járási tűzrendészeti alosztály-parancsnokság tűzvédelmi értekezletet tartott termelőszövetkezeti vezetők részvételével.

Az értekezlet megállapította, hogy a járás területén működő termelőszövetkezetek nem minden esetben tartják be a közös vagyon védelmére szolgáló tűzrendészeti előírásokat.

A tűzrendészeti hatóság felhívta a tsz-ek figyelmét a megelőző tűzvédelmet kiszélesítő új rendelet betartására. A rendelet többek között kitér arra, hogy olyan helyeken, ahol a tsz. üzemegységei három kilométerrel a falu határán túl vannak, ott a tsz. is köteles önkéntes tűzoltó osztagot szervezni.

Motorkerékpárvezetői

☐ **KÖZÖLJÜK kedves olvasóinkkal, hogy a Hírlap legközelebbi száma április 6-án, szombaton jelenik meg.**

AZ ÜZLETEK ÜNNEPI NYITVATARTÁSA

Április 3-án, szerdán minden boltban és vendéglátóipari üzemegységben hétköznapi nyitvatartás lesz.

4-én, csütörtökön az összes üzlet zárva lesz, azok is, amelyek egyébként vasárnap nyitva tartanak. A vendéglátóipari egységekben viszont vasárnapi rend szerint, 10 órától 24 óráig várják a vendégeket.

☐ **Hétfőn reggel 9 óra 30 perckor** a Vasmű úti Tejbolt előtt egy hatéves kisfiú álló teherautó előtt szaladt át az úttesten, s nekifutott egy idejében megállni nem tudó Warszawa személygépkocsinak. Sérülés szerencsére nem történt.

RENDKÍVÜLI KIADÁS NYEREMÉNY SORSOLÁS ÚJSÁGÍRÓ BÁL

Mint már olvasóink értesültek róla, szerkesztőségünk április 14-én este fél nyolc órai kezdettel rendezi meg a Bartók Béla Művelődésházban az AKI KERES — NYER rejtvénypályázat nyereményeinek sorsolását.

A műsort, a sorsolást és az azt követő nagyszabású újságíró bált nagy érdeklődés kíséri. Ezért a sorsolásra és a műsorra érvényes jegyeket csak meghívó ellenében adjuk ki. Megfejtőink a meghívókat a sorsjegyekkel együtt a hét végén postán kapják meg.

A műsorra, a sorsolásra és a bálra egyaránt érvényes belépőjegyek

gr. Pálffy-Daun Lipót festő

Pesti Hirlap. 1880. nov. 18. 6.

gr. Pálffy-Daun Lipót nagy
lépet....

gr. Pálffy-Daun Lipót ferd

Pesti Hirlap. 1880. szept. 23.

gr. Pálffy-Daun Lipót képe....

Palffy tipól "Szózat" c. rajzáról

Fővárosi tapok 1868. V. 28. 491.

Hír

Pálffy Lipót grafikusművész

"Sóvár" c. rajzáról

Fővárosi Lapok 1868. V. 28. 491.

Lr

Pállfy-Daun Lipót festő

jelmez-tervező.

Budapesti Hirlap, 1881, VIII. 12

58. n. 3. o. (K. és K.)

Ibl

ifjerdödi Pálffy-Daun Lijót nyúhaji

diszletfestő (tervező)

Budapesti Hirlap, 1881, VII. 18.

33. n. 5. o. (hapi hirek)

Pálffy-Daun Lipót pros. Ha

Budapesto Hirlap. 1882. V. 4

122 n 2 r. Melléklet

Magyar művevek külföldön

Paleoritsch Ferdinand

székesfehérvári aranyműves

lásd

Horvmagyötv Bécsben

7. l.

Palesch Samuel

Harangontö

Körmöcz.

I r. R. pléb templom

harangja.

Az első felirata:

Refudit me Samuel

Palesch Cremniczii 1776

A másik torony első harang-

ja 1777 évszámot adó

chronisticon és Samuel

Palesch gosz mich felirattal.

Dr. Gericze P. A műemlé-

kek helyajos jegyzeke

és 1 rod. Bpest 1906

155 l 156 l

Palesch Samuel 2

Második harangon ugyan-
csak 1777; ezszámos chro-
nisticon és Samuel
Palesch neve.

II. Ht Erzsébet templom

3 harangján. A nagyobbi-
kat és kisebbet öntötte
Pálesch Samu Körmöczi-
bányai, Chronisticon feli-
ratokkal.

III. Iz Ferenczik templo-
mának két harangjái
a XVIII. századból
Öntötte Palesch
Samu. Chronisticon
feliratokkal

Palesch Samuel 3

IV. A vártemplom
nagyobb tornyában levő
harang Samuel
Palesch in Krem-
nitz gosz vich
és 1777. évszá-
mot adó chro-
nisticon felirattal.
Második harang
1778 évszámot adó
chronisticon feli-
rattal.

Palesch Sámuel

körmöcbányai lgöntő

Körmöcbányai rk. pléb.
templom lgja 1777
(2 drb)

Jml

u. ott. a vártemplom
lgja 1777-ből

u. ott. a szent Erzsébet
templom 3 harangja

u. ott a ferencrendi
templom 2 lgja.

Jml

Berkovics: Pécsi könyvtár

MDK

Palesch Pál festőmüv.

alanti társaság elhunyt tagja

Pécsi Képzőmüv. és Mübarátok Társ. kiáll.
Pécs, 1936. jun. 13 l.

Grábóc /Tolna/

R.k.templom, homlokzati toronny
A szentély 1765-ben, a hajó 17?

/Stippek József, 1945/

MDK

Palesch Pál

Őszi sugarak, olaj
Schneeberg a Semmeringről, olaj
Lidércek, olaj
Tavasz, "
Délről a Semmering felé, olaj
Memento, olaj

Pécsi Képzőművészek és Műbarátok Társ. kiáll. Pécs, 1927. nov. 9 1.

MDK

Palesch Pál

Pécsi Képzm. Társ. bpesti kiáll. Dunántul, 1928.
jan. 15. 5 l.

MDK

Pálesch Pál festő, Pécs

Gál E: Képzőművészek Vidéki Szöv. I. kiáll.
Képzőművészet, 1928, 6.sz. 23 l.

MDK

Pálesch Pál

Nikelszky G: Pécsi képzőművészek tárlata . . .
Dunántul, 193o. nov. 23. 8 l.

MDK

Palesch Pál **pécsi festő**

Dunántul 1931. dec. 2o. A pécsi képzőművészek téli tárlata.

MDK

Pálesch Pál, Pécs

Schneeberg a Semmeringről, olaj

Képzőművészek Vidéki Szöv. I. kiáll. N.Szal.
1928. jan. 8 1.

MDK

Pálesch Pál

Meditatio, olaj
Szüret 193o, "

Pécsi Képzőműv. és Műbarátok Társ. VII. kiáll.
193o. nov. 6 l.

MDK

Pálesch Pál, festö

17o. Naplemente után. Olf.

Nemzeti Szalon.-A Balatoni Társ. IV.K.áll.
Bp.1933. szept. Kná.

Palesch Pál.

A Spirituális művészek társaságának tagja 1925.

Bende J:

A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

M.D.K.

Palesch Pál

"Kleopatra" c. művét bemutatja a lap "Pécs és a képzőművészet" cimmel közölt beszámoló keretében más pécsi művészek alkotásai mellett.
Repr.

Szinházi Élet. Bp. 1933. juni 4-lo. XXIII. évf. 24. sz. 6o-61. lap.

MDK

Pálesch Pál festő

Műveivel résztvett a Spirituális művészek kiállitásán a Nemzeti Szalonban.

Cikk: Spirituális Művészek.

Képzőművészet, 1930. 32.sz. 170.lap

MDK

Palesch Pál

Kiállitások. Magyar Művészet 1925. 583.l.

MDK

Pálesch Pál /Pécs/

Egy képpel szerepel a Képzőm.Vidéki Szöv.I. kiállitásan.

Gál Endre dr.: A Képzőm.Vidéki Szöv.1- kiall.

Képzőművészet, 1927. 6.sz. 23.l.

MDK

Pálesch Pál

"Koldus" c. pasztelje a spirituális művészek második kiállitásan.

/e.a./: Spirituális művészek.

Az Ujság, 1925.dec.18.

MDK

Pallesch Pál, festöm.

egy budai várrészletét küldte be. Egy pesti parkot, és egy csorbai virágos rét c. festményét.

Nikelszky Géza: A pécsi képzömüvészek öszi tárlata. Pécsi Vigadó.- Emlékkiállitás Wéber X.F. képeiből és a Gebauer -Martyn festöiskola növendékeinek munkáiból. Dunántul. 1929.okt. 20. 8.old.

PÁLESCH PÁL

AFüggetlen Művészek Társasága jan.22.-én tartott tisztujitó közgyülésén választmányi taggá választották.

Képzőművészet. 1929. 17.sz.56.oldal

MDK

Pálesch Pál festőművész

Műtermében rendezett második gyüjteményes képkiállitásán szerepelt képekből:
Beethoven utolsó szinfóniája, Königssee-i alkonyat, Moll-akkord, "A nagy gondolkodókról", "Az utolsó itéletről", "A magyarság feltámadásáról", a Visió, az Őszi ködök, a Szent Ferencről készült oltárkép.

Nemzeti Ujság 1927.márc.6. 13.old.

Palesch Pál

festőművész

Spirituális művészek kiállítása - a Nemzeti Szalonban - képével szerepel. Valójában expresszionisztikus meggondolásokat keres anélkül, hogy szuggerálni tudná belső élményeit és anélkül, hogy szabadulni tudna a hatáskeresés külső elemeitől. Az irodalmi gondolatok allegorizált feltálalása amugy is hitelét vesztett törekvés, már a német pikturában is.

Nemzeti Ujság
1930.V.29.

Palesch Pál

festőművész

Spiritualista Művészek kiállítása - a Nemzeti Szalonban - képével szerepel. Finom érzésü művész, aki a fényrezgés hangsulyozásával demonstrálja költői ötleteit. Igy ábrázolja a Táncunk a fény körül s a "A zene büvkörében c. festményeit. A Borongás a Tátrában c. tájképe viszont őszinte szép impresszió.

Pesti Hirlap
1930.V.29.

Palesch Pál MDK

meghalt 1933

Pécsi Képzőművész
a pécsi képzőm. társ. tagja.

Pallsch Pál.

A spirituális műrészek kiállítá-
sán festményei, tájképei szere-
pelnek. (Említve.)

Magyarság, 1928. Márc. 4.

Palesch Pál.

A Független Művészek Társasága székesfehérvári vándorkiállításán bemutatja műveit.

Magyarság, 1928. Jún. 26.

PALESCH PÁL

meghalt 1933.

Pécsi Képzőművészek a Műbarátok Társasága
1937. őszi kiáll.kat.9.l.

Pálesch Pál
meghalt 1933

Pilch Andor
megh. 1936.

Schulhof Frankka
megh. 1934

Zelesny Sári
meghalt 1937

Pécsi Képzőművészek
a Művészek Társasága
1937. őszi kiáll. kata-
lógusa 9. lap.

наверху." Белка сказала: „Пути
меня на дерево и оттуда я
скажу тебе, тут я боюсь тебя".
Белка уцела на дерево и оттуда
сказала: „Тебе скучно оттого, что
ты зол. Тебе сердце жжёт злость.
А мы никому, не сделаем злость

Palesch Pál festő

Magyar Müvészet 1925.583-584.o.
Kiállitások.

Táblakép. „Amerikai párbaj," Pálesch P.

Pesti Hirlap. 1925. dec. 18. 4

k. k. l. Spiritualis müvészek

Pálesch Pál, festőm. MBK
Pécs.

Schneeberg a Semmeringről. olf.

Nemz. Szal. 388. kiáll.
Képzőművészek vidéki Szövetségének I. kiáll.
1928. jan.

MDK

Pálesch Pál, festö

Meditatió. Olajf.

Nemzeti Szalon.-Őszi Tárlat. 1931.szept. Kat.

MDK

Palesch Pál

Venusz születése, of.

Pécsi Képzőművészek és Műbarátok Társ. Pécs,
1931. dec. 3. 1.

MDK

Palesch Pál

a Társaság elhunyt tagja, megh.: 1933

Pécsi Képzőm. és Műbar. Társ. 23.kiáll. 1938. jun.

MDK

Palesch Pál festő

meghalt 1933

Pécsi Képzőmüv. és Mübar. Társ. kiáll. 1937. máj.

MDK

Palesch Pál festő

elhunyt művész tag

Pécsi Képzőm. és Műbar. Társ. kiáll. 1936. nov.

MDK

Palesch Pál

Őszi sugarak, of.

Schneeberg, of.

Lidércek, of.

kiáll.
Pécsi Képzm. Műbar. társ. 1927. nov.

MDK

Palesch Pál

Tavasz, of.

Délről a Semmering felé, of.

Memento, of.

Pécsi Képzm. és Műbar. Társ. kiáll. 1927. nov. 9. l.

Palesch Pál MDK

Vénusz születése, olf.

Pécsi Képzőművészek és Műbarátok Társ.
IX. Őszi kiáll. 1931. dec.

MDK

Pálesch Pál, festö

Jézus a tengeren. Olf.

Nemzeti Szalon.-Tavaszi tárlat. 1932. junius. Kat.

MDK

Pálesch Pál, festö

Kleopatra. Olf.

Nemzeti Szalon. -Téli tárlat. 1932.dec. Kat.

Agyagkészítmény, tányérkát utánzó, ős Eori

VII. 90

Pálesch Pál

U. 4333

4334

~~Aécs V. 87.~~

Paleschi Pál

Magyar Művészet

1925. 583

Pálesch Pál

Lyka Károly

MAGYAR MŰVÉSZET
1933. 3/4.

Nekrolog.

Fagerenda Nagyszalókról 1605. évi zálo-
mal IX. 56.

Pálesch Pál

Spiritualis Művések
Szövetségének
ügyvezető bizottsági és
kiállító tagja -
1928. évi - kiállításain
13 művel -

Domahidy Elemér, főispán

X. 91.

Pálesch Pál

festő Pécsett.

Schneeberg a Semmeringről, olaj. a Képzőművészek Bécsi Egyesülete 1928. évi kiállításán.

Palesch Pál

MAGYAR MŰVÉSZET (4)

1925. 583
1933. 314

Palesch Pál

festő, Cinkota,
Árpád u. 23

A Bpesti házicsred festőinek kiáll. a Nemzeti Halomban 1918.

Szárados volt.

Obersee, olaj

Tükrözés, olaj

Gendélet, olaj

172.

Gray, S.

Planen látképe. R. Roberts rajza után.

Am.

119 x 174 mm.

K. 0-50

Palesch Pál

Művészet 1918. 16

~~Bécsi hitelentő bélyeg 1833-ból VII. 234.~~

Pálesch Pál

Thieme Becker

XXVI. 158.l.

Lyka

Pálesch Pál

Tavasz és nyár
c. kéje repr.
Rátstr. 207. l.

Palesch Pál

Memento és
Az utolsó ítélet
c. képei repr.

Nemzeti Szalon

1928. márc.
Spirituális Művészek
III. kiáll. kat.

Vészi-nyomda. Tel. 108—03.

Palesch Pál
festő

Pécsi Képrom Társ
1933. nyár
Memento, olajf.

Palesch Pál

festő

Memento (Budapesti esti tájkép), vegyes

Pécsi Képzőm. Társ

1933. nyár

D Hamvas Endre

prelátus kanonok

~~pri~~ hgpi iroda

Bargyató Árvád

Esztergom

Prím Palota

Pálesch Pál

Jézus a tengeren, olaj

Nemzeti Szalon
tav. kiáll. 1932 jan

Pálesch Pál

Esti harangozó, olaj

Nemzeti Szalon
téli kiáll. 1932 jan

Karperecz, fabol VII. 194

Palesch Pál
festő
lakik: Budapest
VIII - Karpfenstein u.
21. V. 1.

Pécsi KMT nüvén-
tagja.

Hivatalból.
Közszolgálati ügyben.
Dij átalányozva.

Pálesch Pál

Utolsó ítélet c. Zépe repr.

A Mű

1927. 1. 27. 15. l.

Nyugtatvány.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Pálesch Pál

festő

l.

A Mű

1927. 1. sz. 7 l.

Pálesch Pál

festő

életrajz, arckép

l.

Akt

1927. 1. n. 62. l.

Palesch Pál

Pécsi KMT. 1928

kav. kiáll

14. l.

OLASZ FESTŐ, XVIII. század

Kálvária

(Ld. Carracci hamis szignatúrájával.)

Vászon, olaj, 162×100 cm. (Első emeleti fogadó.)

Beszédes Kálmán: Az esztergomi érseki képtár. Esztergom, II., 1875., 43. szám. — Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 763. l. — Maszlaghy II., 488. szám.

OLASZ FESTŐ, XVIII. század

Pietà

Réz, olaj, 18×15 cm. (44. szoba.)

Maszlaghy II., 529. szám.

OLASZ FESTŐ, XVIII. század

Krisztus siratása

Fa, olaj, 42×30 cm. (42. szoba.)

Maszlaghy II., 357. szám.

OLASZ FESTŐ, XVIII. század

Madonna és alvó Jézus

Vászon, olaj, 93×41 cm. (26. szoba.)

Maszlaghy II., 121. szám.

OLASZ FESTŐ, XVIII. század

Mater dolorosa

Palesch Pál

1933-ban halt meg.

Pécsi kir. áll. tan.

1938.

Palesch Pál

Örnagy, festő
koll. kiáll. Pécs
1924. okt.

Nikpkiáll

Bo

28 Ft. aug. hev
ségre felvéve.
Bpest, 947 a

28 – nept. h

Palesch Pál

Pécs kiáll. 1933

nyár

mgt.

kozásban levő, de a [illegible] kívül élő összes művészeket és Pécs
város műbarátainak túl[illegible]zét s így Pécs mai képzőművészeti
életét képviseli. Azért dol[illegible]v a város kulturája minél maga-
sabb szintű legyen. Ennek el[illegible]t alapított az egyesület is egy
300 pengős, évenkint az egyik [illegible]on kiosztásra kerülő díjat,
amelyet a kiállításon szereplő leg[illegible] művészi munka alkotója
nyerhet el. Az egyesület többet e[illegible] nem áldozhat, ezért
szükség van arra, hogy az egyesületi [illegible]t legalább még egy
ennél magasabb összegű díj legyen, me[illegible]einket még jobb
művek alkotására ösztönözze. A műpártol[illegible]tály, anyagiak
hiányában, jóformán csak erkölcsi támogatásra [illegible]ért a képző-
művészeti díj rendszeresítésével járó terhet a [illegible]önségének
kellett magára vállalnia, abban a reményben, hogy [illegible]rozása
hathatósan fog hozzájárulni a pécsi képzőművészet s[illegible]me-
léséhez."

A határozat meghozatala után a mai gazdasági visz[illegible]k ki-
termelték a városnál is a takarékossági bizottságot. A takarékossági
bizottság a díjat 500 pengőről 300 pengőre kevesbítette.

PALESCH PÁL
*133. Mementó, olajf.

PÉCS SZAB. KIR. VÁROS KÖZÖNSÉGÉNEK DIJA

A társaság vezetősége 1930-ban beadványban kérte a város vezetőségét egy városi díj megalapítására. A vezetőség ugyanekkor azt javasolta, hogy a város díjával csak pécsi tárgyú vagy vonatkozású műtárgyak volnának jutalmazhatók. A díj évenkint a társaság őszi tárlatán kerülne kiadásra. A díjkiadó zsüriben a város polgármestere vagy annak megbizottja is helyet foglal. A díj első kiadása 1931-ben kezdődnék.

A város közönsége magáévá tette a kérelmet és 136/15.165—1930 kgy. számú határozatával kimondta a város díjának létesítését.

A határozat lényege: 1931-től kezdve a város évi 500 pengőt

MDA.

Pálfalvi János

Kiállitási kritika

Dunaujváros 1965 juni.26.lap -

Pálfalvi János
grafikus

Részt vett a tárlaton

Kovács Gyula: I. Országos Zománcművészeti.....
Művészet, 1971.augusztus - 42.oldal

Pálfalvi János MDK

Szerepelt a Fejér megyei képzőművészek
Őszi tárlatán, mely 1964 nov. 7-én nyilt meg.

"Fasizmus"

"Fürdő nők"

- rózsa - : Őszi tárlat, 1964.

DUNAUJVÁROS 1964 nov. 19.

Palfalvi Janos
grafikus

M.D.K.

"Fiú és lány"

Élet és Irodalom, 1964. május 22. – 9 cm

Pálfalvi János

A Dunaújvárosi Képzőművészek I. kiállításán szerepel (1966. jún. 17 - júl. 21.).

Dunaújváros 1966. máj. 31.

Pálfalvi János

A dunaújvárosi Kiállítási Teremben rendezett Dunaújvárosi Képzőművészek Kiállításán szerepel.

Dunaújváros 1966. jún. 17.

Pálfalvi János grafikus

A Duna-i Vasmüben dolgozik

Dunaujvárosban

Földes Anna: Dunaujvárosi
műtermekben

Nők Lapja 1969 I.25

Pálfalvy János

Reguly Antal - rézkarc Bp. 1962.
245x193 mm. 87.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek/ összeállitotta: Munkácsi Piroska / 20 l.
O.Sz.K. kiadványai Bp.1965.

MDK.

Pálfalvy János

Kiállitási kritika

Dunaujváros 1966 juni 3.

Pálfalvi János M.D.K.

Részt vett a pályázaton / 10 000 Ft /

Társte vező: Brimmer Róbert

Kiosztották a kórházak korszerűsítésre kiirt pályázatok díjait

Magyar Nemzet 1964. február 25. 3.l.

Pálfalvi Tamás

Női akt orkély előtt.

Rajz, reprodukció.

Alföld, 1965 2. szám. 32. kép.

Pálfalvi János M.N.K.

Grafikája Az Alföld c. folyóiratban

Megjelent az Alföld februári száma

Hajdu-Bihar megyei Napló 1965 jan. 29.

Pálfalvi János

2 rajz (rajzok)

Jelenkor, 1964, 12 sz. 1160 old
1165 "

Pálfalvi János [festő] MDk

A dunaújvárosi Munkácsy Mihály Képzőművészeti kör tagjai Pálfalvi János művésztanár irányításával a kör tárlatára készülnek.

—: Rajzolnak, festenek a dunaújvárosi képző-művészeti kör tagjai 15.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1962. dec. 31. [Vidéki]

PÁLFALVI János

BJ: A képzőm. Fürsk. évvégi kiállítása

Modalmi Hírség 1955 11 ét. 27 n. jul. 2, 8e

PÁLFALVI ISTVÁN asztalos

VARGA Gyula: Adatok a debreceni asztalos céh és a népi butor történetéhez.=A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve 1988 (1990) 134.

Pálfalvy István

Várpalotai kulturház - rézkarc Bp.1961.
250x330 mm. 87.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ 223.1.
O.Sz.K. kiadványai Bp.1965.

M.D.K.

Pálfalviné, Csanthaslona
festő

Illusztráció (repro

Magyar Sfjúság, 1960. febr. 6.

Pálfalvinė Csasztka Ilona
nobrań

M.D.K.

„Műanyag zománc"
(repro)

Kovács Gyula: Dunaújvárosi Képzőművészek...
Művészet, 1968. július – 43 egy.

Pálfalvine Csasztka Ilona
festő

M.D.K.

Egyszámcharatású anyaggal kísérletezik sikeresen a bemutatott művein.

Kovács Gyula: Dunaújvárosi Képzőművészek . . .
Művészet, 1968. julius – 43 lap

MDK

Pálfalviné Csaszzka Ilona

Kiállitási kritika

Dunaujváros 1968 aug.2.

M.D.K.

Pálfalvinè Csaszka Ilona, grafikus

"Gyerekek" c. három építőkockával játszó gyereket ábrázoló tollrajzát írták:

Fejér megyei Szemle, 1965. 1.sz. 20 old.

MDK

Pálfalviné Csasztka Ilona

Kiállitási hir

Dunaujváros 1967 nov.lo.

Pálfalviné Csasztka Ilona MDK

Ketten, ceruza

Mücsarnok 196o. VIII. Magy. Képzőm. Kiáll.

Pálfalviné Csantza Ilona

A Dunaújvárosi Képzőművészek I. Kiállításán szerepel.

Dunaújváros 1966. jún. 21.

Pálfalviné Csantra Ilona

A Dunaújvárosi Képzőművészeti Kiállításán szerepel (1966. jún. 17 – júl. 28.).

Dunaújváros 1966. máj. 31.

Pálfiné Csasztka Ilona, grafikus MDK.

Litográfiai tűnnek fel.

Péter Imre: A Fiatal Képzőművészek Stúdiójának kiállítása az Ernst Múzeumban

Népszabadság Bp 1960. febr. 5. 8. l.

xRáfföldxx Pálfalvi György MDK

zalaegerszegi Petőfi-uti ált isk. tanulé

A Magyar Szovjet Társaság városi /Zalaegerszeg/ szervezete által az iskolák, üzemek és festőművészek bevonásával rendezett kiállitáson szerepelt.

"Zalaegereszegi Ruhagyár ötéves tervünk büszkesége" c. művével.

Rajz és festménykiállitás az MSzT városi szervezete rendezésében.

ZALA, Zalaegerszeg, 1952, IV. 9.

Pálfalusi Attila festő

a Derkovits Gyula Művelődési Központ képzőművész körének tagjai november második felében rendezték meg kiállításukat melynek grouppe nevet adtak, melyen szerepelnek munkái, azúttal egy nonfigurativ festményét, melyet kísérletnek szánt.

Északmagyarország, 1943. dec. 4.

PÁLFALVSI Attila

91 10. 21

Új Művészet

MDK.

Pálfalusi Attila

Szakköri hiradás

Északmagyarország 1966 szept.4.

.

MDK.

Pálfalusi Attila

Szakköri hiradás

Északmagyarország 1966 szept.4.

Pálfalusi Attila

Szakköri bírálás

Használhatóság 1966 szept.4.

M.D.K.

Pálfalvi
grafikus

Méltatás.

Dutheil Mária: Fiatal művészek kiállítása. 8 l
Magyar Nemzet, 1960. jan. 29.

M.D.M.

Pálfalvi
Gyafelnes

Mértatás.

Dathenhária: Fiatal mirázsek kiállítása. 8 l

Magyar Nemzet, 1966. jan. 27.

Pálfalvi Rk. templom

Keöpeczi

9. l. képpel

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Pálfalusi Attila
az egyik legtehetségesebb amatőr képzőmü-
vészt a kelet-európai ujhullám egyik je-
les képviselőjének tekinti Pataki János
Pálfalusi ezúttal egy nonfigurativ fest-
ménnyel jelentkezett, amelyet kiserletnek
szánt a Derkovits Gyula Munelődési Köz-
pont képzővész kövének kiállitásán vett
részt. Leninvárosban.
A mester és tanítványai.

Észak-Magyarország 1973/283 4old.

Pálfai
fotós

Az osztrák és magyar kirkingy
miniszterek szombathelyen ta-
nácskoztak.

—: Magyar-osztrák kapcsolatok.

Tükör, 1976. márc. 9. — 6 oldal.

Pálfai
fotós

. Magyar vegyek voltak a
Szovjetunióban.

— : Barátság
Tiekör, 1975. ápr. 8 - 6 oldal

Pálfai
fotós

Az 1975. évi Allami és Kossuth
díjakat kiosztottak.

—: Kitüntetések
Tükör, 1975. ápr. 8 – 7 oldal.

mdk

Pálfai Gábor

Háztetők (fotomüvészeti pályázat)
Kép: a Népmüvelés 3. sz. borítólapján (látsó)

Bass Tibor: A fotomüvészeti tehetségkutató pályázatról.

Népmüvelés 1958, 3. sz (látsóborítólap)

Pálfai Gábor

fotókiállítása a MTI Vadas Ernő termében.

Magyar Hírek, 1967. VI. 21. 4. o.

Pálfai Gábor

felvételei illusztrálják

a Budapest c. folyóirat 1971. 9.számát

11. l.

Palesco Jenöné

textil

1921 - 22

Éimisk 1930. 87. 1.

Kis-Marton.

A tornyos és kétemeletes
vezet az árkon át, mig előtte a
radkodó kutyák élénkitik. Felir
fölött mértani ábra van:

KISMARTON

fölül jobbra: 72
alól középütt: m m
a lap hátán pedig: a Neunzehende

Rm., mér. a rl. 17.

131-91-86.

Pálfai ref. templom

Tolnavm.

Ernst kehely Laki
Károlytól.

Mikrefpestiötvm.

20. h

1 Goldberger Julie
– Noggregg

MDK

Pálfalvi János

Kiállitási kritika

Dunaujváros 1968 ápr.6.

MDK

Pálfalvi János

Kiállitási kritika

Dunaujváros 1968 ápr. 6.

Palfalvi János
Nolván

M.D.K

Részt vett a tárlaton —
„Műanyag zoomaric" (repro)

Kovács Gyula: Dunaujvárosi képrőmüvészek . . . .
Müvészet, 1968. julius — 43 lap.

Pálfalvi János
grafikus

M.D.K.

„Nyár" (nyomo)

Élet és Irodalom, 1968. aug. 17. – 2 kp

Pálfalvi János

Radnóti illunhéció.

tus. 161. x 153 mm. M. M. t.

Magyar rajz és arvarek. A XIX és a XX. század. A rat. bev. Delmachet anna. Bp 1959

43.

MDK.

Pálfalvi János

Kiállitási kritika

Dunaujváros 1967 máj.23.

MDK

Pálfalvi János

ceruzarajz

Grafikai kiáll. Képzőm. Főisk. 1964.

MDK.

Pálfalvi János

Pécsi rézkarcairól

Dunaujváros 1967 aug.4.

MDK.

Pálfalvi János

Pécsi rézkarcairól

Dunántuli Napló 1967 aug.2.

Pálfalvi János

Női akt.

Rézkarc. reprodukció.

Alföld, 1964 10. sz. 880. l.

MDK

Pálfalvi János

Radnóti illusztr., tus

M. képzőművészek a fasizmus ellen.

N.Gal. 1965.

Pálfalvi János

Erőnar,	filc,	18 x 22 cm.
Érc elő lénitő,	lok	34 x 25 "
Elvágódás,	lus	12 x 24 "
Eugénet,	lus	20 x 15 cm.

(16. old.)

Fejérmegyei képzőművének Ziállítása, Székesfehérvár. 1966. kat. Összeáll. Kralovánszky Alén, Bevilaukly Alafos. S.l.

MDK

Pálfalvi János

Kiállitási hir

Dunaujváros 1968 jan .3o

Pál Jalvi János

Épitésmérnök, 31 x 22 cm.
Tanulmány 12 x 23 "
Szerelmespár 16 x 11 "
A Hosc 9 x 21 "
Hajnal 17 x 16 cm (16. o. Cl.)
Illusztráció 15 x 11 cm.
Hörman. 18 x 14 "

Fejérmegyei Képzőművészek Kiállítása.
1965. kat. Kralovánszky Alán.
Szérszfehérvár.

4. l.

MDK

Pálfalvi János

Kiállitási hir

Dunaujváros 1967 dec.5.

Pálfalvi János
grafikus

H.D.f

Illusztráció

—: Vietnamért
Élet és Irodalom, 1968. május 25-3 lap.

MDL

Pálfalvy János
grafikus

„Női fej"

Élet és Irodalom, 1968. május 4 - 5 lap

M.D.K.

Pálfalvi János, grafikus

női fejet ábrázoló tus-
rajzát közli:

Fejér megyei Szemle, 1965. 1 sz. 80. old.

Pálfalvi János grafikus

Sgrafittoja a Dunai Vasmű legénynálhójánál halljában (emlitve

Frij Rezső: Kézrőművészeti ötjárat Dunaujvárosban
Felenkor, 1964, 12 sz. 1163

MDK

Pálfalvi János

Mártirjaink, 1956. okt. Népszava, 1958, dec. 13.
2. l.

MDK.

Pálfalvy János

Képvásárlási hirek

Fejérmegyei Hirlap 1966 dec.8.

MDK

Pálfalvy János

Kiállitási kritika

Művészet 1968 7.p.43.

Ügyiratszám:

Ügyintézőnk:

Budapest, 196 _____

ORSZÁGOS TERMÉ
BUDAPEST, V.,
TELEFO

4081 66. FNYV. 9. t. (N)

Pálfalvi János

szerepel az „Érzak-dunántúli
művészek" tárlatán a Műcsarnokban

Magyar Nemzet 1970 március 17
k. old.

Pálvalvi János

Dunaujvárosban él

Lekepel a Fejérmegyei Őszi
Tárlaton Székesfehérvárott

K.D.: Megyei képzőművészeti
kiállítás

Dunaujvárosi Tárlap 1976 XII. 11

Pálfalvi János

Vizágárus; Körejkor

c. művét megvették a

helyi művészek Őszi tárlatán

N. N.: Vásárlások az Őszi tárlaton

Dunaújvárosi Hírlap 1970 XII. 1

Pálfalvi János

Lezepel az alábbi tárlatou

(B. J. - Kabászy): Megnyitottók a Fejér megyei képzőművészet) kiállítását

Fejér megyei Hírlap 1970 XII. 8

Pálfalvi János grafikus

Illuntrációja szerepel a „Tavasz 70" c. dinamitkiadó antológiában

(konvzek): Két helyi kiadvány

Vas Népe 1970 XII. 24

Pálfalvi János

-r-: Pálfalvi János acélkompozícióiról (Dunai Vasmű) - Dunaújváros. 1967. nov. 21.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1970. 1.sz. 68-107. l./

79. l.

Pálfalvi János

Dunaujvárosban él.
Szerepel a Fejérmegyei tárlaton

N. N: Képzőművészeink a székesfehérvári tárlaton

Dunaujvárosi Hírlap 1969 XI. 11

Pálfalvi János

6000 ft-os II. díjat kapott az alábbi pályázaton

N.N: A dunaujvárosi képzőművészeti pályázat eredménye

Nagyvárad 1969 XII. 29

Pálfalvi János

A Dunaujvárosi képzőművészek I. kiállitása /Dunaujváros, Vasmü uti kiállitási terem. /P.Csaszka Ilona, Horváth Dénes, ifj. Koffán Károly, Pálfalvi János/ - Ism.: R.A. Dunaujváros, 1966. jun. 3. - Dunaujváros, 1966. jun. 27.

Az 1966. évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliográfiája /Müvtört.Ért. 1969.3.sz. 243-284.l./

271. l.

Pálfalvi János

Szerepel a Dunaujvárosi Őri Táslatban

Dunaujvárosi Hirlap 1969 XI. 4

Pálfalvi János

Említve

Sárvári Mária: É-ohmántuli művészek sereprezentáje a Műcsarnokban.
Magyar Nemzet, Bp. 1970. már. 17.

Pálfalvi János

Virágárus a zamárdiéje (emb.)

Szerepel a fejérmegyei
mű vészet) őszi tárlatán

Tárday Aliz: Fehérvár két
szabadítása

Fejérmegyei Hírlap 1969 XI. 23

Hímzés.
Mikan Urbántól.

Pálesch Pál

Szefeltlex: 2/0 l.

Elektr. arck.

u.o. 896.l.

Debrecen VII. 136, 137

PÁLESCH *Pál*, festő, * Zombor 1883. Bécsben tanult, azután Cinkotán, Budapesten, majd Pécsett dolgozott. A Spirituális Művészek Szövetségének ügyvezető bizottsági és kiállító tagja. 1927. műteremkiállítása volt Budapesten. Jelentékenyebb művei: Beethoven utolsó szimfóniája, Königssee-i alkonyat, Moll-akkord, Az utolsó ítélet, A magyarság feltámadása stb.

Lg II 2281

Pálfalvi János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAUJVÁROS

1964 DEC 2

702/

(Pálfalvi János: **HAJNAL** (tusrajz)

...sztalatairól és a feladatokról. ...gállapították, hogy most már ...emcsak a bútoriparban, hanem az ...ítőanyagiparban is egyre jobban ...rjed a minőség javításáért folytatott verseny és sokan vállalják önellenőrzést is. Így többek között a Herendi Porcelángyár koronás üzemének, a Lábatlani Betonművek gyárnak és az Ajkai Üveggyár...k számos szocialista brigádja ...ár áttért az önellenőrzésre. Az ...ős szocialista brigádokkal rendelkező vállalatoknál a szocialista ...unkahely címért vívott verseny-

...sora

December 31, csütörtök

Kossuth-rádió: 8.15: Időszerű nemzetközi kérdések. 8.25: Könnyűzenei híradó. ...6: Arturusz, a vadászkutya. Jurij Kakov elbeszélése. 9.35: Beethoven: I. (C-dúr) szimfónia. 10.10: Karikó Karcsi különös kalandja. Folytatásos rádiójáték ...yermekeknek. IV. rész. 10.28: Vígoperákból. 11.33: A tudomány nagy századai. ...15: Tánczene. 13.00: Ami a jövő év zenei műsoraiból kimarad. 14.10: Előszóval muzsikával. 16.10: Népi zene. 16.55: Új ...enei Újság. 17.10: Johann Strauss: A ...enevér. Háromfelvonásos operett. 20.00: UÉK 1965! 0.10—5.00: Tánczene.

Petőfi-rádió: 15.00: Finn népdalok. 14.25: ...épszerű hangverseny. 16.00: Ami a jövő év zenei műsoraiból kimarad. 17.05: ...enés irodalmi vetélkedő a stúdióból. ...15: Sztrastyuk János: II. román szvit. ...25: Görbe mikrofon. 18.45: Könnyű or...namuzsika. 19.00: Mi történt a nagyvilágban? 19.15: Davel: Vonósnégyes. 19.44: ...igánydalok. 20.00—5.00: Azonos a Kossuth-rádió műsorával.

Televízió. 9.30: Iskola-tv. Tanulmányi ...rándulás. 10.00: Gyáva kukac. Bábjelenet. 10.10: Szilveszteri kukkantó. Az 1963. évi műsor ismétlése. 10.50: Mesterek vársa. I. Tv-játék. 17.03: Hírek. 1710: Zenekedvelő gyerekek klubja. Áll a bál. ...00: Derűs percek. Kisfilm. 18.55: A jövő hét műsora. 19.05: Tudni illik, hogy ...i illik. Szilveszterkor. 19.35: Esti mese. ...45: Tv-híradó. 20.00: Szilveszter 1964. Négylevelű lóhere. Népzenei műsor. A tv túlsó oldala. Szilveszteri ön- és ...özparódiák. 3. Húsz éven felülieknek. ...úsz év végi kabaré. 4. Ez az év is jól ...gződik. Közvetítés a Vidám Színpadról. ...Slágerköszöntő. Az 1964. év slágerei. 6. ...incol az egész világ. Filmösszeállítás.

(A Magyar Rádió és Televízió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

János rácalmási lakos. A személykocsival szemben haladt egy tehergépkocsit, amelynek lámpáit vezetője letompította ugyan, de a tompított fény is megzavarta Farkas Pétert a vezetésben. Későn vette észre az út szélén haladó férfit, s a gépkocsi jobb oldala elkapta a szerencsétlen kerékpárost. A baleset következtében Dózsa János a helyszínen meghalt. A nyomozás megállapította, hogy a balesetért Farkas Pétert terheli a felelősség, aki korlátozott látási viszonyok között nem tartotta be az elővigyazatossági szabályokat. A gázoló járművezetőtől bevonták jogosítványát, őrizetbe vették, és megindították az eljárást ellene.

Húsz perccel később Ercsi határában történt a másik halálos kimenetelű közlekedési baleset. *Nádaskay Béla* budapesti lakos, egyetemi hallgató, a tulajdonát képező Skoda személygépkocsival Budapest fe-

Rágcsálóirtás

A Városi Tanács VB Egészségügyi Osztálya értesíti a város lakosságát, hogy 1965. január 2-től — január 31-ig — a Vasmű belterületén, valamint a Vasművet határoló zöld övezetben rágcsálóirtás lesz.

A méreganyag más állatokra is mérgező hatású, ezért felhívjuk az állattartókat, ezen idő alatt szabad területre állataikat ne engedjék ki. Városi Tanács VB Egészségügyi Osztálya. (x)

Villanyszerelőt keres felvételre

a Dunaújvárosi Vendéglátóipari Vállalat

Jelentkezés: Irodaház, III. 161.

A ...hant, ...25 m ...rékv ...közü ...sérü ...del ...halt ...álla ...kór ...séri ...tet — őrizetbe vették, ...zolványát bevonták. Az ügyben a nyomozás folyik.

□ **Háromlábú sertés?** A napokban Óváros egyik házában disznótort tartottak. Amikor a jószágot feldolgozták, meglepődve tapasztalták, hogy az egyik sonka eltűnt. Mint kiderült, a disznótor „hevében" egy hívatlan vendég besurrant, és elemelte a sertés egyik lábát. A rendőrség nyomban a gyanúsított után eredt és M. Jánosné, Vasmű út 5., II. 4. számú lakásában megtalálta a „hiányzó" sonkát. Az eljárás megindult a sonkatolvaj ellen.

Moziműsor

DÓZSA FILMSZÍNHÁZ

December 28—30: Képek a magyar némafilm történetéből. (Magyar film)

SZABADSÁG FILMSZÍNHÁZ

December 28—30: A halál neve Engelchen. (Csehszlovák film)

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP
Az MSZMP Városi Bizottsága és a Városi Tanács lapja
Főszerkesztő: Nagy Jenő
Kiadja:
a Fejér megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Sógorka Béla
Szerkesztőség: Dunaújváros, Lenin tér [illegible]
Telefon: 60-10, 65-11
Terjeszti a Magyar Posta
Előfizetési díj egy hóra 4 forint
Előfizethető a helyi postahivatalokban és kézbesítőknél
Dunaújvárosi Nyomda
Galambos Mihály utca 1

Index: 25 907

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAÚJVÁROS

1980 AUG 2

Pálfalvi Éva

1021

Dunaújvárosi Képzőművészek III. Tavaszi Tárlata a Művészet című folyóiratban

A Magyar Képzőművészek Szövetségének folyóirata, a Művészet, legutóbbi számában első ízben ír dunaújvárosi képzőművészekről, a III. Tavaszi Tárlatról közölt recenzióban mutatja be a kiállított művek alkotóit. A folyóirat közli *Pálfalvi János, Tóth Ila, Miró Eszter, Ifj. Koffán Károly, Pálfalviné Csasztka Ilona* és *Cyránski Mária* alkotásainak reprodukcióját.

A kollektív bemutatás után kíváncsian várjuk a folytatást, és reméljük, hogy a lap hasábjain majd egyéni kiállításaik recenziójával is találkozunk.

— **ELADÓ** Baracsi útnál 280 négyszögöl gyümölcsös beke-rítve. Érdeklődni: Venyimi u. 6. — 2732

— **KIADÓ** garázs és raktár-nak való helyiség. Óváros, Százlábú hídnál, buszmegálló-tól egy perc. Hajós u. 2. — 2733

— **KÉTSZOBA** hallos kü-lönbejáratú állami lakáso-mat elcserélném egyszoba hálófülkésre II. emeletig. Ajánlatokat: levélben a szer-kesztőségbe kérem. — 2745

— **KÉT** ebédlőszekrény, egy kis kombináltszekrény 2000,— forintért eladó. Dunasor 5

— **ELCS** pesti egysz lakásomat szintű vagy ért. Ajánla beri csere" tőbe kérem

— **GÁZPA** Ajánlatokat u. 54., I. 2.

— **FIAT** házaspárnal zsa György

— **ÜZEM** személygép adok vagy elcserélem. IV. 3 — 2

Pálfalvi János

1969 VII 7.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAÚJVÁROS

---

* Új, dekoratív borítólappal jelent meg a „Dunaújvárosi Kulturális Híradó". A címlapot Pálfalvi János grafikusművész alkotása díszíti.

1960 JUN 21

1021

A hetek tárlata

Rapszódikus feljegyzések a Dunaújvárosi Képzőművészek I. Kiállításáról

A kíváncsiság vonzott kétszáznál több látogatót a Dunaújvárosi Képzőművészek I. Kiállításának pénteki megnyitójára? Az ismeretség? A propaganda? A képzőművészet szeretete? Kinyomozhatatlan. Tulajdonképpen nem is túl érdekes. A tény az, hogy megtelt, zsúfolásig megtelt a kiállítási terem. Ilyen érdeklődés még nem mutatkozott meg egyetlen dunaújvárosi tárlat iránt sem.

Évek óta váratott magára ez az alkalom. Hiszen köztudott volt, hogy Dunaújvárosban képzőművészek élnek, egy-egy alkotásukkal a nagyközönség is találkozott, a szűkebb baráti kör pedig évek óta drukkolt vívódásukhoz, törekvéseikhez.

Ez a megkésettség mindenesetre hozzájárult a felfokozott érdeklődéshez. Nemcsak a kiállító művészek várták már ezt a találkozást, hanem a közönség is, mely végre szemtől szemben akart állni a város művészeinek alkotásaival.

Nos, a nagy találkozásra alkalom adódott. A hét kiállító művész közel száz alkotása naponta látható a kiállítási teremben, s az eltelt három nap azt mutatja, az érdeklődés mit sem csökkent, sőt, elismerésekben sincs hiány. A vendégkönyv bejegyzései vagy a gratulációk ezúttal nem csupán udvariassági gesztusok, hanem őszinte elismerések. A hét javarészt ifjú alkotó munkájának elfogadása, megszeretése, becsülése.

A kiállítás egésze, egyenetlenségei ellenére — színvonalas. Méltó az elismerésre. Bár a grafikai anyag nem egyeduralkodó (a hét kiállítóból négy grafikus!), nem válik unalmassá a tárlat, hiszen a törekvések meglehetősen széles skálája kárpótló izgalmat nyújt.

Már a tematikában is nagy a szórás. Az anya-gyermek kapcsolat örök témájától a portrékon át egészen a ma emberének technikai civilizációval szövődő kapcsolatáig, a természet és az ember egymást átható harcától a víziókig. Talán elsősorban ennek köszönhető, hogy a néző nagyon mainak, időszerűnek érzi a képeket. A tükrözött világ, olykor groteszkségeivel, olykor örömeivel és harmóniájával, jól ismert. Ebben élünk. És ez már eleve megnyeri rokonszenvünket.

*

Legizgalmasabb alkotók?

Legizgalmasabb alkotások?

Önkéntelenül is mérlegel az ember, mely oldalról férkőzhet közelebb a kiállítás lényegéhez. Az izgalom ugyan nem elfogadott esztétikai kategória, de a néző nem is az esztetizálás igényével közeledik a képekhez. Látni, tanulni, felismerni vagy megismerni akar. Esetleg szembenézni önmagával. Önmaga korával. Nem egyszerűen a szépre kíváncsi. Olyan tükröt óhajt, melyben hitelesebb, pontosabb, őszintébb képet kap magáról. Művészi tükröt — és az ismerkedés legnagyobb érzelmi motívuma mégiscsak az izgalom. Aki alkotásokról vall, a tárgyilagosság legnagyobb igénye mellett is szubjektíven ítél. Jelen sorok írója sem tagadhatja vonzódását egyik vagy másik alkotóhoz és alkotáshoz.

A legnagyobb művészi élményt, a legtöbb izgalmat számomra *Pálfalvi János* grafikái adták. Türelmetlen, önmagát és a világot örökkön boncolgató művészt tükröz minden rajza, minden alkotása. Még a kevésbé sikerültek, a gyengébbek is. Az önmagát megtaláláshoz is ő áll a legközelebb, bár még nem egy kiállított műve magánviseli a mesterek szellemét. Mégis az ő művészi arca a legmarkánsabb. Újabb munkáiban már mintha higgadtabb, egyszerűbb és mélyebb lenne. Akár portrét ad, akár illusztrál, akár megörökít. *József Attilát* megörökítő szénrajza messze túl van a tanulmányon. A Költőt adják a dinamikájukkal együtt lírai vonások. Az *Eszmélet*, a *Levegőt*, a *Hazám*, a *Dunánál*, az *Óda* és az *Íme, hát megleltem hazámat* költőjét. Egyben önön művészi hitvallását is: a pokoljáró művész ars poeticáját.

Vagy tollrajzai?! A *Három figura* dialektikus harmóniája, a *Tülekedés* és a *Narkózis* groteszk és víziókkal áldott vibrálása, az *Ércelőkészítő* dinamikus hitvallása a ma emberéről és környezetéről, az *Illusztráció egy Voznyeszenszkij vershez* finom lírája egyaránt igazolják: kivételes tehetségű művész.

Nem kevésbé izgalmas néhány monotypiája sem. Az *Enyészet* tiszta és komor mementója zárt komponáltságával. A *Hajók* szigorral összefogott szindbádi vágyódása. A *Női fej* emberi szépsége. Mind arról vallanak: Pálfalvi János annyi vívódás, küzdelem, kudarc, tehetetlenség után egyre inkább megtalálja önmagát, önmaga világát és kifejező eszközeit.

*

Legizgalmasabb alkotások...

Elrendezés szerint *Horváth Dénes* csodálatos szépségű tollrajza, a *Földből kinövők, egymást keresők* nyitja a sort. Balladisztikus szépség, meleg emberség, az egymáshoz kötődés lírája ez a mű. Azért is érdemes ezt külön hangsúlyozni, mert a tehetséges fiatal művész utat kereső linómetszeteiben mintha éppen erről az érzelmi gazdagságról, erről az emberi melegségről mondott volna le. Kissé hidegek, túl tudatosak linói, bár vállalkozása roppant méretű (*Árvíz, Halálsugár, Magrobbanás, Ólom, Rádium*), a megoldás nagyonis a tudat síkján maradt, nem tudta elhitetni metszeteinek őszinteségét. Az hiányzik belőlük, ami a *Földből kinövők, egymást keresők*-ben az *Alakok együtt*-ben, a *Lehetőség*-ben megkap: a tisztaság, az emberi közelség.

A topográfiai sorrendnél maradva, *Pálfalviné Csasztka Ilona* költői művei ragadnak meg. Talán mindenekelőtt a *Féltés* és egy kis színes grafika, az *Illusztráció*. A *Féltés* finom vonalai a gyermekért aggódó anya érzelmi gazdagságát egyetlen mozdulatba sűrítik. A felhúzott váll szinte szárnyként nyújt oltalmat, s ez a szárnnyal óvás végtelenné nagyítja az egy anya és egy gyermek intim összetartozását. A kis tempera, az *Illusztráció* színbeli gazdagságával, ihlettségével, lírai kompozíciójával az egész tárlat legszebb munkái közé tartozik.

Hasonló melegség, érzelmi mélység hatja át *ifj. Koffán Károly* két pasztelljét, a *Tavaszt* és a *Töprengőt*. Alkotójuk kivételes rajztehetségéről ugyan már előbb is meggyőződhettünk, hiszen akár a *Tanulmány Z. Margitról*, akár a *Két arc* egyértelműen bizonyítja ezt a tehetséget. Többi, tanulmányszerű rajzánál is egyenletesen magasszintű rajzkészséget találunk. Szépséget — izgalommentesen.

A *Tavasz*-ban *és a Töprengő*-ben azonban ennél lényegesen több van. A *Tavasz*-ban kamaszos, finom erotika bújkál. A kitárulkozásnak, a szerelemnek óhaja, kínja, öröme. Megkapó emberközelség, tónusainak szépsége új, kitűnő munkák ígéretét hordja magában. A *Töprengő* ifj. Koffán Károly kompozíciós készségét is igazolja.

Közben megismerkedhetünk a kiállítás egyetlen festőjével, *Szegedi Zoltán*nal. Útkeresése, az önmagát-megtalálás erőfeszítése a legszembetűnőbb képeiben. Szerkesztési készsége kétségtelen. A *Közös erő*vel, a *Temetés* vagy *Beteglátogatás* erről tesz tanúbizonyságot. Az igazi küzdelmet a színekkel vívja. Számára otthonos témákban *(Faluvég, Tanyák)* — sikerrel. Másutt mintha kevésbé merné magát a színekre bízni. Festményei tehetséges művészt mutatnak, és éppen útkereső konoksága, a témákkal és a színekkel vívott harca hiteti el kibontakozását, győzelmét a festészet anyagai fölött.

Lendületességükkel, lényeg-látásukkal a legizgalmasabb grafikai munkák közé tartoznak a szobrász *Cyránski Mária* krokijai. Kivételes tehetséget mutatnak ebben a műfajban is!

*

A két szobrász-kiállító, *Egresiné Tóth Ilona* és *Cyránski Mária*, őszinte örömünkre szolgál. Plasztikáik egyáltalán nem mellékes járulékai a tárlatnak. Figyelmet felkeltő, jelentős művészi értékeket hordozó alkotások.

Egresiné Tóth Ilona *Hegyi folyó*ja már anyagával és technikájával felhívja magára a figyelmet. Forrasztott vörösréz. A tudatosan tornázzák látogatói gazdagságát, magas mércével mérve is megnyugtató kvalitását. Olyan értékekkel rendelkezik Dunaújváros, melyekkel kevés magyar város dicsekedhet. Talán ezért vegyül az öröm érzésébe mindjárt az aggodalom, a felelősség érzete. Vétek lenne eltékozolni ezt a gazdagságot. Vétek lenne nem élni vele. A Dunaújvárosi Képzőművészek I. Kiállítása szükséges, hogy arra ösztönözze az illetékes fórumokat: adjanak minél több alkalmat, minél több lehetőséget a hét dunaújvárosi művész tehetsége kibontakozásának. A művész sohasem önmagáért alkot. Igényli, keresi a kapcsolatot az emberekkel, a társadalommal. Igényli a megmutatkozást, a közelkerülést. Igényli a tárlatokat, a gyűjteményeseket csakúgy, mint az önálló kiállításokat. A szobrász igényli köztereken látni műveit, a grafikus, a festő, falakon, idegen falakon képeit. Dunaújváros és intézményei, vállalatai, üzemei nem dúskálnak képzőművészeti alkotásokban. Az elmulasztottat sosem késő pótolni. A megbízatások, a vásárlások ezt a hiányt pótolnák, mindemellett alkalmas eszközei lennének a Dunaújvárosban élő képzőművészek segítésének is.

A kiállítást megtekintve erről nem feledkezhetnek meg az illetékes fórumok vezetői, de a magánemberek sem.

Ismét az Egészre, a kiállítás egészére visszatérve, örömmel nyug-

Rózsa András

...SI HÍRLAP

Időjárásjelentés

Várható időjárás ma estig: változó mennyiségű felhőzet, többfelé eső, helyenként zivatar. Mérsékelt, időnként élénk északnyugati, északi szél. A nappali felmelegedés kissé fokozódik. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet húsz-huszonöt fok között. (MTI)

Halálos közlekedési baleset Adonyban

Pénteken este 21 órakor Adony határában, a vasúti átjárónál halálos kimenetelű közlekedési baleset történt. Szabados Dezső érdi lakos az általa vezetett EC 46—61 forgalmi rendszámú motorkerékpárjával a vasúti átjáróban összeütközött az Adony felé haladó vasúti teherszerelvénnyel. Az ütközés következtében Szabados a teherkocsik alá esett és a helyszínen meghalt. A baleset idején őr nem állt a vasúti átjáróban, s mivel sem sorompó, sem fényjelzés nem mutatta a vonat érkezését, a szerencsétlen motoros gyanútlanul beleszaladt a tehervonatba.

Az adonyi baleset ügyében a vizsgálat még tart.

Baj nélkül vonult el a hétvégi vihar. A dunaújvárosi tűzoltók az elmúlt hét végén is készültségben voltak, de a pénteki és a vasárnapi vihar szerencsére nem okozott kárt sehol a városban.

Dunaújvárosi úttörők Szolnokon. A Móricz Zsigmond Általános Iskola II. Rákóczi Ferenc úttörőcsapatának tánccsoportja szombaton Szolnokon, az úttörők országos táncfesztiválján szerepelt. Az úttörőmozgalom húszéves évfordulója alkalmából rendezett bemutatót vasárnap a táncpedagógusok módszertani tanácskozása zárta le.

A „gyermek-sofőr" gázolása. Szombaton délután egy 12 éves kisfiú okozott balesetet a Berecz Bertalan utcában. Máté Lajos CB 14-06 forgalmi rendszámú gépkocsijába kisfia ült be, és az autóval hátra tolatott. A faroló gépkocsi a ház előtt beszélgető 67 éves, Özvegy Szabó Lajosnét a falhoz szorította. Az idős asszonyt kézsérüléssel és lábtöréssel szállították kórházba a mentők. A szülői gondatlanság miatt bekövetkezett baleset ügyében a nyomozás folyik.

A város hat pontján lehet érvényesíteni az új bérletet

Hétfőtől kezdve további négy helyen tette lehetővé az AKÖV, hogy munkába menet vagy munkából jövet a munkahelyük közvetlen közelében érvényesíthessék a bérleteket a dolgozók.

Így a Vasmű kultúrtermében, a Radari étteremben, a Papíripari Vállalatnál és a Vörös Október Férfiruhagyárnál létesített bérletváltó helyeket az AKÖV.

NAPTAR

Június 21 Kedd

— Röpgyűlés a **Vasmű III-as szivattyútelepén az Osztrák Kommunista Párt városunkban tartózkodó küldöttségének részvételével 13,15 órakor.**

— **A dunaújvárosi képzőművészek** kiállítása a kiállítási teremben 11—19 óra között tekinthető meg.

Június 22 Szerda

— **A Városi Pártbizottságon** reggel 9—16 óra között Illyés József elvtárs tart fogadónapot.

— **A dunaújvárosi képzőművészek** kiállítása a kiállítási teremben 11—19 óra között tekinthető meg.

— **Tánc az Ifjúsági Eszpresszóban** 18—22 óra között.

SPORT:

Kézilabda:
D. Kohász—Szabadkai Spartacus nemzetközi női mérkőzés a központi sporttelepen 17 órakor.

Június 23 Csütörtök

— **A KISZ-titkárok továbbképzése** a pártbizottság kis tanácstermében 8 órától.

— **A Hazafias Népfront** III. és IV. körzetének elnökségi ülése 18 órakor.

— **A dunaújvárosi képzőművészek** kiállítása a kiállítási teremben 11—19 óra között tekinthető meg.

Kötelező szűrővizsgálat

Felhívjuk a Pince-sor, Baracsi út, Toldi-köz, Jókai u., Rákóczi u., Móricz Zs. u. lakóit, amennyiben a kötelező lakossági szűrésről elmaradtak, vagy valamilyen okból idézőt nem kaptak (pl. lakóhelyváltozás) június 27-én, 29-én, 30-án délelőtt 11—1-ig, valamint 28-án és július 1-én 3—6 óráig a Petőfi-liget 3 szám alatti röntgen szűrőállomáson jelenjenek meg. Szűrővizsgálati könyvüket hozzák magukkal. Aki 6 hónapon belül egyéb okból már mellkas átvilágításon részt vett, leletét családtagjával küldje be, hogy távolmaradását igazoltnak tekintsük. Röntgen Ernyőképszűrő Állomás. (x)

Levelesládánkból

✷ Köszönet az IKV-nak

A Vasmű út 21-ből hozott levelet a posta szerkesztőségünknek. **Bartáné**, a levél írója ebben köszönetet mond az Ingatlankezelő és Városgazdálkodási Vállalat szerelőinek gyors és lelkiismeretes munkájukért. „Amióta gondnoki rendszer van a lépcsőházakban, azóta nálunk nem volt huzamosabb ideig rossz a lift" — írja olvasónk, de a vízvezeték- és villanyszerelők jó munkáját is megemlíti.

Bartáné köszönetének örömmel adunk helyt lapunkban, remélhetőleg mind több dicsérő levelet vált ki a dunaújvárosiakból az Ingatlankezelő és Városgazdálkodási Vállalat, valamint házkezelőségeinek jó munkája.

✷ Még egyszer a futballpályáról

V. Gy. Vasmű út 9. szám alatti lakos a központi sporttelepen szerzett tapasztalatairól számolt be levelében. Mint írja, megbizonyosodott róla, hogy a pesti egyesületeken kívül Salgótarjánban is olcsóbbak a labdarúgó bajnoki mérkőzések pályabelépői, mint nálunk. Azt kéri, hogy a Kohász SE a jegyek árának megállapításánál jobban igazodjon az országos normatívákhoz.

„Mi szurkolók, úgy érezzük, hogy a 8 forintos belépőért a mérkőzésen a tisztaságot is igényelhetjük — folytatódik V. Gy. levele — Ez azonban a lelátó „B-közép" szektorában hiányzik. Ott a cementes zsáktól a törött söröspohárig minden hulladék megtalálható. Olvasónk azt is kifogásolta, hogy a mérkőzések végén (pl. a D. Kohász—Győri ETO mérkőzés után is) a kapuknak csak az egyik szárnyát nyitják ki a rendezők, s emiatt nagy tumultus keletkezik a kijáratnál.

Mivel V. Gy. véleménye nem egyedülálló a szurkolók között, reméljük, hogy a Kohász SE elnöksége intézkedik a panaszok ügyében — már az őszi idényben.

✷ Autóbusz-incidens

Május 19-én, az este 10 órás 4-es számú autóbuszjárat 15—20 percig vesztegelt a régi TÜZÉP megállóban. a GA 78-47 rendszámú busz vezetője ugyanis azzal gyanúsította az egyik utast, hogy rossz pénzt tett a jegyautomatába, azért nem adott jegyet a persely. Követelte, hogy még egy forintost dobjon be az utas, amire az nem volt hajlandó. Ezután nagy veszekedés tört ki az autóbuszban, a gépkocsivezető rendőrért(!) ment. Kinek volt igaza, nem tudták eldönteni, mivel a perselyt felbontani nem lehet. Tény, hogy a munkából haza igyekvők és a kishajóra menő vidékiek húsz percet késtek — egy forint miatt.

Az incidensről beszámoló levél ügyében az AKÖV forgalmi vezetője vizsgálatot indított. A kérdéses járat perselyében rossz pénzt nem találtak, csak (a forintosokon kívül) mindössze három darab ötvenfillérest. Az esetről jegyzőkönyvet vettek fel és az autóbusz vezetője fegyelmi büntetésben részesült.

✷ Egy menetrendi hír nyomában

Zellei Józsefné olvasónk levelében beszámol arról a kálváriáról, amit az Alföldről hazajövet kellett megjárnia, mivel az autóbusz a menetrendi előírással szemben, melyről annak idején hírt adtunk, nem várta meg Szalkszentmártonban a vonatot.

Az incidensért a járatot működtető 9. sz. AKÖV a felelős, amennyiben nem értesítette a busz vezetőjét a menetrend megváltozásáról, amit azóta pótoltak.

Moziműsor

DÓZSA FILMSZÍNHÁZ

Június 20—22: **Fehér asszony.**
Június 23—26: **Az aranycsempész.**

SZABADSÁG FILMSZÍNHÁZ

Június 20—22: **A „Lord" és bandája.**

Ne kísérletezzen!
A Madocsai TSZ állandóan garantálja
A FRISS TOJÁST
zöldség — gyümölcs
állandóan kapható

HIRDETÉSEK

= Különbejáratú albérleti = Világos háromajtós szek-

LAP
OSI TANÁCS LAPJA
1969. JANUÁR 7., KEDD

mrével, az MSZMP
ak első titkárával
, a városfejlesztésről,
apró gondjainkról.
r: Miskolczi Miklós

rutatja be, hogy képes-e a felada-
ok elvégzésére.

— *S ha nem képes?*

— Akkor le kell vonni belőle a mulságot minél gyorsabban.

— *Könnyen csalódik-e az emberek-en, vagy nehéz önt ilyen értelem-en befolyásolni?*

— Hm. Alapvetően tisztelek minden nberi munkát. Egyes cselekedetek apján (természetesen abszurd ki-télektől eltekintve) végső követ-eztetéseket nem vonok le emberek-l. Szívesen támaszkodom saját vé-ményemre, de a döntő mégis a irt munkastílusából fakadó kollek-v véleményalkotás. Másképpen: a örnyezet őszinte véleményére so-t adok.

— *Ön szerint létezik-e a többek tal feltételezett pixis?*

— Ha arra gondol, hogy egyes em-erekből csak vezető lehet, akkor t kell mondanom, hogy soha sem ittem benne.

— *Sok nagy horderejű kérdés kö-epette van-e véleménye kisebb ondjainkról is?*

— Van.

— *Kérdezhetek néhányat?*

— Tessék.

— *Mit tart a város idegenforgal-máról?*

— Az idegen nálunk megszokott olog. Tudunk nekik újat mutatni. álunk láthatják a szocialista típu-ú várost, egyetlen példányban Ma-yarországon.

— *Mit tart lapunk nyáron lezaj-lott Kisváros vitájáról?*

— Hasznosnak tartom az ilyen itákat. Persze a vitákban lehetnek elytálló megállapítások és olyan ondolatok, amelyeket soha sem le-et egyértelműen lezárni.

Századgyűlés a járási munkásőr századnál

Január 4-én tartotta a dunaújvárosi járás Kállai Éva önálló munkásőr százada századgyűlését a 26. Építőipari Vállalat kultúrtermében. Az előcsarnokban gazdag kiállítás fogadta az érkezőket. A tablók, fényképek Fejér megye munkásőreinek életéről, a munkapad és a szolgálat elválaszthatatlan kapcsolatáról, a hétköznapról, a helytállásról szóltak. Eljöttek az ünnepi századgyűlésre fejkendős idős nénikék, édesanyák, frissen dauerolt hajú feleségek, masnis lányok és feszengő fiúcskák piros nyakkendőben. Mintha családi összejövetelre érkeznének, elkísérték fiukat, férjüket, édesapjukat a család tagjai.

Vass László parancsnok számolt be a század 1968. évi munkájának eredményeiről és ismertette az új esztendő feladatait. Megállapította, hogy emelkedett a vezetés színvonala, javult a törzs munkája, s az új koncentrált kiképzési mód bevált. Méltatta a munkásőrök egész évi tevékenységét — eredményes részvételüket a nyári nagy polgári védelmi gyakorlatban, a közrend védelmében, és a kiképzésben — majd értékelte a versenyt. Első helyen a III. szakasz végzett, a kiváló címet a II. szakasz 3. raja szerezte meg. Tíz munkásőr és két parancsnok kapta meg a kiváló munkásőr, kiváló parancsnok kitüntető címet.

Ezután *Zsiga József*, a járási pártbizottság titkára felmentette azokat a munkásőröket, akik hosszú évek nehéz szolgálata után leszereltek, vagy tartalék állományba vonultak. Méltatta áldozatkészségüket, melyjuel a szocialista haza védelmét szolgálták, majd emlékéremmel tüntette ki őket. A századgyűlés keretében számosan kapták meg a 10 éves szolgálatért és az 5 éves szolgálatért járó emlékérmet, illetve emlékjelvényt.

Kedves jelenet következett, rácalmási úttörők egy kis csoportja vonult zászló alatt a terembe és köszöntötte a századgyűlést.

Huszonhárom új munkásőr eskütételével zárult az ünnepi századgyűlés. Megható volt, mikor az idős, őszhajú *Kiss József*, a besnyői Sallai Termelőszövetkezet brigádvezetője, — aki 1936 óta tagja a pártnak — tizenkét évi szolgálat után átadta fegyverét *Kerti Istvánnak*, a járási tanács dolgozójának, aki a munkásőrségben a nyomdokaiba lép.

Az ünnepi századgyűlés az Internacionáléval és a csapatzászló elvonulásával ért véget.

Mennyi vize van, mennyi vize lesz Dunaújvárosnak?

Mennyi vízünk van? Nagyon kevés. A Duna alacsony, és a négy csápos kút a Szalki-szigeten képtelen annyi vizet termelni, amennyire szüksége lenne a városnak.

A MÉLYÉPTERV már elkészítette az ötödik csáposkút tervét, melyet azonban a Fővárosi Vízművek saját szabadalma alapján törpe-vízmű csápos kút formájában fog kivitelezni. Az így tele annyiba kerülő kút a III—IV. negyedévben lesz kész, és napi teljesítménye háromezer köbméter víz. Ez a mennyiség is csak éppen hogy javítja a város vízellátását, így az ötödik csáposkút sajnos csak kisegítő szerepet tölt be majd a másik négy mellett.

Megváltozik a helyzet 1972—74 között, amikor elkészül az Ercsi kavicsteraszba építendő vízmű, mely naponta húszezer köbméter vizet fog termelni. Annyit tehát, mint Dunaújváros lakossága a nyári napokban felhasznál.

A vasmű Castro brigádjai megemlékeztek a kubai forradalom tizedik évfordulójáról

Hétfőn volt tíz éves a kubai forradalom. A Dunai Vasműben *Tóth Gyula* tizenhat tagú műszerész, *Vida Imre* tiztagú szerszámkészítő ifjúsági, *Üveges József* nyolc tagú villamosjavító és *Szabó János* tizenöt tagú hőkezelő ifjúsági brigádja megemlékezett az évfordulóról. A négy *Fiedel Castro* brigád közül a hengermüsök brigádja harmadszor nyerte el a szocialista brigád címet, az erőművek pedig legutóbb a gyárrészleg három legjobb, jutalmazott brigádja között voltak.

fiataljai is csatlakoztak feletti védnökséghez

A védnökségvállalást indokolja az a tény, hogy a nagy mű építésén, valamint a kapcsolódó beruházásokon dolgozók 40—50 százaléka fiatal, többségében családjától távol élő, ifjúmunkás, műszaki és katona lesz. A védnökségvállalás lehetőséget biztosít a fiatalok széles rétegeinek mozgósítására, alkotóerejének kibontakozására.

A szocialista szerződést aláírták az illetékes KISZ szervezetek a beruházó és a generálkivitelező vállalatok megbizottjai, közöttük a dunaújvárosi 26. Állami Építőipari Vállalat illetékesei.

A szerződés megkötéséről értesülve a Dunai Vasmű KISZ bizottsága elhatározta, hogy felkínálja segítségét a védnökség célkitűzéseinek megvalósításáért. Ezt levélben közölte a KISZ Baranya megyei Bizottsággal. Levelükre most kaptak választ, melyben közlik, hogy a Dunai Vasmű ifjúkommunistáinak, szocialista brigádjainak segítségére számítanak, meggyőződésük, hogy időben biztosítani fogják a BCM építéséhez szükséges anyagokat. Kérik a vasmű KISZ bizottságát, hogy a szerződés záradékát lehetőségek szerint ők is írják alá. Így a január második felében tartandó védnökségi megbeszélésen Beremenden már ott lesz a vasmű fiataljainak képviselője is.

1969 JAN 7

1021

Hogyan kezdte az új évet?

Már egy hete tart 1969. Pontosabban négy munkanapja. Mi történt ezalatt, milyen tervekkel, elképzelésekkel indultunk az új évnek? Nagy dolgokról, újrakezdésről nincs szó, csupán a tavaly megkezdett munka folytatásáról..

Az alábbiakban hat embernek tettük fel újévi körkérdésünket, hat különböző munkaterület dunaújvárosi képviselőjének: hogyan kezdte az új évet?

Vida Imre, a Dunai Vasmű igazgató-főkönyvelője

— Nekünk most van az év végi hajránk, készül az 1968-as év mérlege. Minden év így kezdődik, két hónapos, megfeszített munkával. A különbség csak annyi, hogy most új rendelkezéseket, új tényezőket is figyelembe kell vennünk. Folyik a leltározás, ennek eredménye milliós nagyságrendben befolyásolja a gyár éves mutatóit. Csak az elszállított és átvett termékek értékét számíthatjuk be a termelési értékbe, ez a tény eléggé áttekinthetetlenné teszi a végelszámolást. Viszont az export jó része ellensúlyozza a várható befejezetlen termelés veszteségeit: ha a külföldre szállított termékek elhagyták az országhatárt december 31-ig, akkor a külkereskedelmi vállalat máris folyósítja az ellenértéket.

— *Ezek szerint még előzetes adatokkal sem szolgálhat?*

— Most kevesebbet tudunk, mint a III. negyedév végén. Végleges eredményt csak február végén tudok mondani. Az elkészített mérlegnek még a revizorok vizsgáját is ki kell bírnia. Csupán annyi látszik, hogy az éves eredmény nagy vonalakban a tervezettnek megfelelően alakult.

— *Milyen munka folyik még a főkönyvelőségen és személy szerint mit hozott önnek 1969?*

— Az idei tervvel kapcsolatban dolgozunk már a nagyjavítások, felújítások költségbiztosításán is. Az idei kohóátépítés, vagy a meleghengermű előnyújtó meghajtó motorjának kicserélése nagy munkák lesznek. „Apró", 15 milliós tételek ezek, melyek anyagi fedezetéről időben kell gondoskodnunk. Személy szerint nem hozott különösebbet az új év, a feladat hasonló, mint a korábbi években. Most is maradt még tavalyról le nem töltött szabadságom.

Pálfalvi János grafikusművész

— Nehéz arról beszélnem, milyen tervekkel kezdem az új évet, hiszen munkáim zöme spontán készül. Azért előre tervezhető munkáim is vannak. A murális jellegű feladatokhoz hosszabb előmunkálatok szükségesek. Az idén ismét lehetőségem nyílik épületek, külső és belső falfelületek díszítésére. A város kijelölt pontjaira, épületeire megpróbálom elképzeléseimet formába önteni. Dolgozom például a városi tanács házasságkötő termének díszítésén, újszerű és régen várt feladatom lesz az idén Kemény Dezső egyik készülő novellás-kötetének illusztrálása is. Január közepén pedig kiállításon szerepelek a városban. A vasmű klubban Tóth Ila szobrászművésszel közösen rendezünk kamara-kiállítást két év termésből.

— *Pálfalvi Jánost fáradhatatlan újítóként, kísérletezőként is ismerik. Alkalmaz-e új anyagokat alkotásaiban?*

— Igen. Az új anyagok mindig izgattak. Folytatom a zománc-technikát, emellett az acél is foglalkoztat. Azt tervezem, hogy a vasmű késztermékeiből is dolgozom. Spirálcsőből, profilidomból akarok térplasztikákat készíteni.

— *Vannak-e határidős feladatai?*

— Április elején nagyszabású képzőművészeti kiállításra készülünk a Tanácsköztársaság 50. évfordulója alkalmából. Valamennyi dunaújvárosi képzőművész kapott feladatokat a [illegible]retű [illegible]mka [illegible]itom [illegible]úvészek rézkarc-sorozattal készülnek az évfordulóra. Egy album összeállítását tervezik, amelyben a megye nagy szülötteit, forradalmárait örökítenénk meg. A 16 portréra tervezett albumban remélhetőleg a dunaújvárosi képzőművészek is kapnak feladatokat.

Fási Lajos, a tervezőiroda igazgatója

— Ez az év sem jelent kisebb feladatokat irodánk számára, mint a tavalyi. Jelenleg a Castrum II. városrész kiviteli tervei készülnek, öt és tízszintes lakóházak, s a hozzájuk tartozó közműhálózat elkészítése. Készül a Dózsa György út folytatásának felújítási terve, városrendezési csoportunk pedig a város üdülőterületének, valamint Adony és Kulcs községek távlati rendezési tervén dolgozik. Nem kis munkát jelent a C-típusú panelos tervcsalád módosított változata. Terveink alapján ezt a lakáselemeket a helyi házgyár már februártól sorozatban gyártja Dunaújváros számára, most a szolnoki házgyár részére, a szolnoki sajátosságok figyelembevételével készül a C-típus módosítása.

— *Hozott-e 1969 különleges tervezői feladatot?*

— Ha ezzel az új gazdasági mechanizmusból következő feladatokra gondol, akkor igen. A kivitelezési költség, az építkezés korszerűsége már a tervező-asztalon eldől. Természetes, hogy törekednünk kell a gazdaságosabb, ésszerűbb megoldásokra, új építőanyagok és szerkezetek felhasználására. Kifejezetten új mechanizmus-feladat számunkra a vállalati erőből történő lakásépítkezés segítése. Még nem tudjuk, hány lakás készül ilyen módon, de a hozzávaló tervek, a C-típusú nagypanelos család adaptálása már készül.

— *A tervezőiroda igazgatója számára hogyan kezdődött az új év?*

— Gondolkal és tervekkel. A tavalyi év zárása, a mérlegkészítés, a közgazdasági vizsgálatok folynak. Emellett az idén is kisebb mértékű létszámemelést tervezünk, hogy eleget tudjunk tenni a város, a megye tervezési igényeinek.

Kemény Dezső író

— Hogyan kezdődött? Szinte nem is kezdődött. December 30-án fejeztem be és adtam le legújabb regényemet. Címe meg még nincs, témája 1944—45 — egy húsz éves fiatalember szemével. Ez a könyvem 1970 folyamán jelenik meg. Hamarosan megjelenik viszont a Móra Könyvkiadó gondozásában egy fantasztikus novellákat tartalmazó kötetem. A címe elég bizarr: „A titokzatos kecskebak". Jelenleg pedig egy tv-játék forgatókönyvén dolgozom. A darab az 1956-os mohácsi árvíz idején játszódik, s arról szól, hogyan reagálnak különböző emberek az életveszélyre.

— *Különböző műfajok foglalkoztatják egyszerre. Ha mellévesszük a rádiójátékokat és a fordításokat is, nem sok ez egy kicsit?*

— Nem. Az új műfaj új formát, új feladatokat jelent, tehát tulajdonképpen pihenés. Azt szeretem, ha egyidejűleg több témával is foglalkozhatok. Szó esett a fordításokról. Karácsonykor egy antológiában két novella-fordításom jelent meg, most is dolgozom fordításon. *Carson Mc Cullers:* Egy aranyszem tükrében című regényét január végén fejezem be, s az év végére jelenteti meg az Európa Kiadó.

— *Mit vár 1969-től?*

— Írói terveim megvalósítását és egy családi eseményt. Fiam jóvoltából egy hónap múlva nagypapa leszek. Azt hiszem, ezzel búcsút mondhatok a „fiatal író" megjelölésnek.

Palicskó Tibor labdarúgó edző

— Szinte átmenet nélkül jött az 1969-es év, s újra nyakunkon az új bajnokság. A szabadságom alatt nem is jutott idő kikapcsolódásra, az év fáradalmainak kipihenésére. Átigazolási tárgyalásokkal, tervkészítéssel voltam elfoglalva, s aztán január 2-án megkezdődött az alapozás. Pótolni kell az eltávozó játékosokat, új csapatot kell szervezni és kialakítani. De azt hiszem, minden edzőnek ez az új évi gondja.

— *Mit vár második NB I-es edzői évétől?*

— Az elképzelésem az, hogy még jobban játsszon a csapat, mint tavaly, még szebb eredményt érjen el a bajnokságban. Ez persze óhaj amihez rengeteg tényező szükséges. A magam részéről mindent elkövetek ennek érdekében, igyekszem a lehető legjobban felkészíteni a játékosokat. Az ő sikerük, a csapat jó eredményei az edző öröme is. A jólvégzett munka öröme. Remélem, a város sportszerető közönségének is több örömben, mint bosszúságban lesz része az új évben.

Gréts János, a kiskereskedelmi vállalat főosztályvezetője

— Nagy gondokkal kezdődött az év: hogyan tudjuk a tavalyi nagyszerű vállalati eredményt megismételni? 1968-ban ugyanis 410 millió forint forgalmat bonyolított le a vállalat. S hozzá, ami legalább ugyanennyit ér: a vállalat minden dolgozója becsülettel helytállt, s úgy érezzük, a lakosság is elégedett volt munkánkkal.

— *Az év a szokásos leltározási és árváltozási gondokkal kezdődött?*

— Nem. Az év-közi, folyamatos leltározással elértük, hogy az év elején jóformán alig kell leltározás miatt zárva tartani a boltokat. Mindössze a két játékbolt és az óvárosi vasbolt leltároz jelenleg. Ami pedig az árváltozásokat illeti, ezzel sincs bajunk — s a vevőknek sem — mindössze a bútorok ára emelkedett kis mértékben.

— *Nyit-e új üzleteket a vállalat, lesznek-e ismét szezonvégi kiárusítások?*

— Azt tervezzük, hogy egyes boltjaink profilját átszervezzük. Ami biztos: a Kőműves utcai méteráru boltunk február elsejétől a Budapesti Textilnagykereskedelmi Vállalat mintaboltjaként működik majd, ez jobb áruellátást, nagyobb választékot ígér. Divatáru szakbolt nyitását is tervezzük — a Maradék bolt helyén. Előtte a Maradékbolt készleteiből engedményes kiárusítást rendezünk, előreláthatólag február elején. Ez vezeti be lényegében a téli szezonvégi kiárusításunkat.

— *Személy szerint hogyan kezdődött önnek az új év?*

— Szolidan. Az egész család influenzás volt...

Zs. Cs.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
DUNAÚJVÁROS

Egy népi ülnök naplójából

Minden esztendőben, egy hónapra felcseréli a szerszámgép karbantartó műhelyt a bírói pulpitussal. Géplakatos, aki ilyenkor mint népi ülnök — proletárhatalmunk képviseletében — ott ül a bíró oldalán. Véleményével, szavazatával ugyanolyan teljes jogú képviselő, mint maga a bíró, aki kihirdeti a bíróság döntését. Ezt sokan nem tudják, s a népi ülnökben valamiféle statisztát látnak csupán.

— A jog önmagában — bármilyen tökéletesen fogalmazzák is paragrafusait — fikció maradna, ha nem mérlegelnénk magát az embert, akire alkalmazzák. A jog élővé a gyakorlatban válik. A népi ülnök a mérlegelésnél segíti a jogot abban, hogy minél tökéletesebben kifejezze az igazságot.

E komoly szavak a 35 esztendős *Czimmermann* Ferenc géplakatos szájából hangzanak el. Kilenc esztendeje népi ülnök és a kilenc esztendő alatt sokat látott, tapasztalt. Most olajos kezét törölgeti itt a műhely sarkában, és arról vall, hogyan képviselte munkástársait a bíróságon.

— Azt mondják, a bírói munka, a tárgyalás, az élet „perifériájához" tartozik, ahol csupa negatív jelenséggel találkozik az ember. Kétségtelen sok furcsaság adódik az életben, mégis nagy iskola ez. Mert életünk, magatartásunk, társadalmi közegben való mozgásunk minden kis és nagy hibája, jellembeli megnyilvánulásunk, nemes és elvetésre méltó tulajdonságaink kisarkítva tárulnak elénk. Tükör, amelybe belenézve megláthatjuk önmagunkat.

S mintha csak illusztrálni akarná az iménti gondolatot, érdekes példát idéz:

— Ritka dolog, hogy valaki megnősül, elválik, aztán ugyanazt az asszonyt veszi el és ismét elválik tőle. Játszanak? No, ezek nem játszanak. Érvek és ellenérvek csattantak. Az volt az érzésem, hogy mindkét fiatalt egy kicsit rosszul nevelték. Sok egoizmus halmozódott fel bennük. Azért voltak olyan szertelenek. Pazarolták éveiket. Meg lehet ebben öregedni is. Különösen gyermek nélkül. De mi e „színjáték" tartalma? Örök hisztéria, nyüglődés, semmi önfegyelem — végső soron tartalmatlan élet, mert örökké saját magukkal vannak elfoglalva. Zárt, érzésekben is szűk világ az övék.

Elgondolkodva mondja:

— Legszívesebben adtam volna mindkettőnek egy-egy nagy fülest. Térjenek észre. Sajnos, a joggyakorlat ilyen büntetést nem ismer...

Aztán hangulatban is átvált. Egyik legnehezebb ügyükre tér, amikor a tárgyalást nem a pereskedők, hanem a bíró és az ülnökök „magatartása" miatt kellett, — ha csak félórára is — felfüggeszteni.

— Nem vagyok mimóza lélek, de a könnyeim kicsordultak. Idős asszony állt a bíróság előtt. Szülőtartásért perelte hét vagy nyolc gyermekét. Sorra jöttek a terembe meglett férfiak, asszonyok és ott derült ki, hogy testvérek. Az idős asszony — ahogy megszülte — eldobálta a gyermekeit. Aztán, hogy élete bealkonyult, kellett a támasz, hát megidéztette őket, fizessenek neki szülőtartást. Ott ismerték meg az anyjukat, akire annyit gondoltak, amíg felcseperedtek — vajon ki lehet? És a testvérek ott borultak egymás nyakába. Közülük többen naponta elmentek egymás mellett, látásból ismerték egymást, és nem tudták, hogy testvérek.

— A gyermekek ennek ellenére vállalták anyjukért a szülőtartást. Nagyon szép gesztus volt tőlük. A bíróság azonban az idős asszony keresetét elutasította.

Aztán esetek peregnek emlékezete filmszalagján, amikor lelkiismeret- [illegible] mondtak kemény követel is minden egyes eset a népi ülnöktől. Bár lehet, hogy e két esetben a gyűlölet maga a tárgyilagosság. Az egyik: ha ártatlan gyermekeket mételyeznek meg szülők, nevelőszülők. Az ifjúság elleni büntettekre gondolok... — sajnos nálunk gyakori. A másik: ha a közösség vagyonára nem vigyáznak, tönkre teszik a mások által megtermelt, létrehozott, „megszült" értékeket. A rombolásnak ez az alattomos formája sokszor kísért még.

— Az sem ritka, hogy jófizetésű, kocsival, nyaralóval, jól berendezett lakással rendelkező emberek harácsolási szándékkal a társadalom szemét is kilopnák — ha engednénk. Megfigyeltem, mert módomban állt, hogy az ilyen egyének nem átallanak a társadalom javára végzett érdekeket kovácsolni védekezésül maguknak — pedig valahol silány kispolgárokká váltak, vagy azok voltak mindig és a felfogásuk ütközött ki belőlük.

Czimmermann Ferenc géplakatos tovább törölgeti olajos kezét.

— Aki színháznak tekinti a tárgyalást, elszórakozhat mindazon, ami ott történik. Aki pedig az élet egy r[illegible]ak, amelyen változtatni kell — [illegible] feladatot is kaphat...

Társai szólítják. Karját nyújtja oda kézfogásul. Aztán elvegyül a műhely „tömegében". Visszamegy a forgó gépekhez, ahonnan származik. S ha majd újra szólítják, újra felül a bírói pulpitusra, igazságot szolgáltatni.

Sasvári György

Szolgáltat

Nagy, csarnokszerű műhely a Táncsics Mihály utca 3. alatti pincében. A szerelőrészleg egyetlen válaszfal nélküli helyiségben, hozzá csatlakozik egy kisebb, ami raktár és felvevő iroda is egyben. A polcokon alkatrészek, a betonon javí-

1969 MÁJ 6
Petőfi Népe
1021

Zöld, kék, sárga
Tavasz 69

Megjelent ismét a *Tavasz*. 1967-ben zöld, 1968-ban kék, s most sárga fedőlappal. Böngészni kezdek ebben a szerény méretű és terjedelmű antológiában, amiről tudom, hogy évek óta jelentősebb anyagi támogatás nélkül, a KISZ Városi Bizottsága kiadásában jelenik meg.

Mindhárom kötet szerkesztője *Miskolczi Miklós*.

Az a tény, hogy három egymás utáni évben volt erő jószándékkal, társadalmi munkával a Papíripari Vállalat segítségével antológiát szerkeszteni városunkról fiataljainknak — önmagában is tiszteletet kelt bennem, mint minden olyan kezdeményezés, melyben elismerést nem várva, s a nem akadályozásért is hálát érezve legjobb tudásuk szerint cselekednek emberek — mert szeretik városunkat.

Ugyanakkor azonban jelzés is ez a három kötet. Jelzése olyan szellemi tartalék jelenlétének, mely rendszeres fórumot, hatékonyabb közéleti lehetőséget érdemelne.

Nézegetem a tartalomjegyzéket. Ismert és kevésbé ismert nevek. Pályakezdők és régiek. Érdeklődéssel olvasom el a kötetet, s aztán elgondolkodom benyomásaimról.

Az első hatást bennem a szerkesztés kelti. Nem szigorú rendben, egymás után, hanem gondolatiságban az egész kötet összefüggő egységekre bomlik.

Miskolczi Miklós Dunai Vasműről készült monográfia-részlete tudományos jellegű felmérése, elemzése a *múltnak*. Ehhez kapcsolódik *Remetey Tibor* tervezőmérnök *Intercisa Castrum 69* című írása, ami egyéni ízű hangulatos csevegés az építőművészetről, szellemes idegenvezetés abba a városrészbe, amely ma még csak maketten öltött testet, de valóság lesz, szebb mint az eddigi városrészek. Ezt a városrészt máris magaméinak érzem, mert tudom születését, nyomon kisérhetem megvalósulása útját. Azt hiszem, ez a stílus gyakran hasznos lenne közügyekről szóló publicisztikánkban is. A *jövőt* vázolja fel rokonszenves technikával.

Ehhez az egységhez tartozik hangulatilag

Aktjainak lendülete, a pontos formák nélkül, a vonalak kuszaságából előrajzolódó szépség, a nyíltság, a belső erő és feszültség ragad meg.

Ez után a képzőművészeti alkotásokat nézegettem tovább. *Ifj. Koffán Károly* grafikáit, *Cyránski Mária* reliefjeit és *Birkás István* Hangulat I. c. képét. Ez utóbbit sajnos élvezhetetlennek találtam, mivel a nyomat semmit nem ad vissza az eredetiből. E folthatású kép nem alkalmas ilyen nyomdai sokszorosításra. Cyránski Mária két reliefje magasfokú művészi tökéletességet mutat. A *Bartók portré* élmény számomra. Weiner Tibor arcképe azonban nem. A tökéletes technikai megoldás ellenére is hiányzik belőle a művész és Weiner Tibor személyes ismeretségének élménye. Emlékeimből Sváby Lajos Weiner portréja ötlik fel mint olyan mű, amely Tibor bácsi legbensőbb lényegét művészi biztonsággal formálta meg. Kár, hogy ez a kép nincs a város tulajdonában egy dunaújvárosi galériában.

A művek másik szerkezeti vagy méginkább gondolati egységét azok a művek jelentették nekem, amelyek a fiatalok érzelmeinek, gondolatainak megértéséből, vagy megérzéséből nyertek ösztönzést a megírásra.

Az egész *kicsinyekről* ad hangulatos irodalmi pillanatképet *Molnár Zsolt A hinta* című írása. A *serdülőkor* gondolatait vetíti ki *Nagy Jenő* esszé igényt kielégítő *Monológ*-ja. Emberismeret, emberszeretet és megértés adja az írás kedves hangvételét.

E gondolati sor következő lépésének *Sütő Enikő Vandálok kora* című írását tartom. A *nagyokról* ír úgy, ahogyan csak olyanok tudnak, akik maguk is benne élnek abban a közegben, amelyről szólnak. Formailag, gondolatilag nem eléggé érett még de átsüt rajta a tehetség.

A főiskolás fiatalok problémakörét fogalmazná meg *Vigh Gyula Szemtől szemben* címmel. Tudományos elemzés a fiatalok világnézetéről. Nehéz és szerteágazó kérdéscsoport ez. Megközelítésére azonban úgy érzem, nem alkalmas a túl általános okfejtés és elemzés. „... azonnal károsnak kell megítélnünk az effajta individuumok jelentkezését, ha felfogásukkal, véleményükkel más jellegű magatartásra ösztönöznek, mint amilyenre mi szeretnénk." Kik ezek? Mi az az effajta? Mit szeretnénk? „Lehet-e elemző gondolkodásra *szoritanunk* ifjúságunkat?" — kérdezi a szerző. Nagy Jenő Monológ-ja jut eszembe. „Egy millió év óta én vagyok az, aki élhetnék. De hogyan? Ezt nekem kell megtanulni, és megtanítani azokkal, akik utánam élnek egy újabb millió éven át."

Vigh Gyulát ismerve és becsülve jobb lett volna talán az egyes szám első személyű elemzése kevesebb, de konkrét kérdésnek. Azokról és azoknak, akik számára ez az antológia készült.

Irodalmi élmény *Kemény Dezső: Maskara és sztriptíz* című írása. Méltatlan dolog lenne néhány mondatba foglalni egy félelmesen drámai helyzetkép tartalmát. Érdemes elolvasni! Első mondatában az első ige tévesen van szedve jelen időben. Így kezdődik: „Kulcs csörgött a folyosón, az öregember párnája mögé dugta az újságot."

Kellemes meglepetés volt a tartalomjegyzékből kimaradt *Aczél Gábor* filmnovellájának felfedezése. Egy katonáról szól, aki kritikus helyzetben *dönt*. Hogyan? Erre ad választ a filmnovella.

Ugyancsak a katonaélet a témája *Zsiday Csaba* írásának is. Helyet kapott még *Rózsa András* négy verse és *Fejős László* novellája is.

Elolvastam e könyvecskét. Volt, amiben gyönyörködtem, másokon elgondolkodtam, volt ami nem ragadt meg bennem túlságosan, de őszintén örülök, hogy egyáltalán *van Tavasz 69*, van sárga a zöld és a kék után.

Papp Sándor

A Szombathelyi Képtár
a Szombathelyi Tavaszi Fesztivál keretében
bemutatja

PÁLFALUSI ATTILA

festőművész

IBOLYA VÉGE

RÉGI ÉS ÚJ MUNKÁK
A RÉGI SZISZTÉMÁK SZERINT
1968 - 1998

CÍMŰ KIÁLLÍTÁSÁT

1999. március 17-én, szerdán
17 órakor

A kiállítást megnyitja:
Dr. GÁLIG ZOLTÁN
a Szombathelyi Képtár
igazgatóhelyettese

TAVASZI FESZTIVÁL SZOMBATHELY

A kiállítás megtekinthető: 1999. március 18. - április 18.

Szombathelyi Képtár • Szombathely, Rákóczi Ferenc u. 12.
Tel.: 94 313 074 • Fax.: 94 314 096 • E-mail: szkeptar@c3.hu

DUNAUJVÁROS
1966 ÁPR 19.
1021

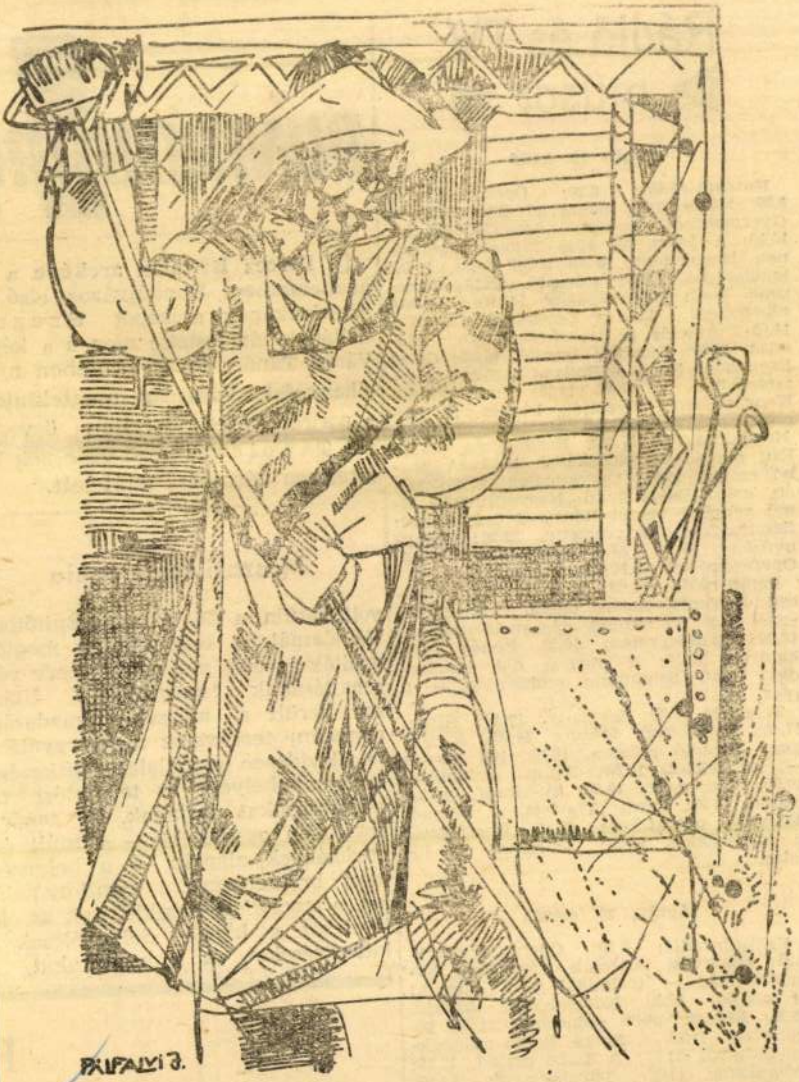

MARTINÁSZ (Pálfalvi János rajza)

Rádió és TV ► műsor ◄

Április 19. kedd

Kossuth-rádió: 8.20: Operarészletek. 8.55: Nézze meg, pénzt ad érte! 9.00: A Gyermekrádió műsora. 9.40: Fúvószene. 10.10: A fehér ló. Elsa Triolet regényének ismertetése. 10.30: Népi zene. 11.00: Iskolarádió. 11.35: Kórusok. 12.15: Tánczene. 13.00: Mellékvágány. Kántor Zsuzsa elbeszélése. 13.16: Zenekari muzsika. 14.05: Átkelés a Szuezi-csatornán. Előadás. 14.20: Délutáni frissítő. 15.30: Colas Breugnon. Romain Rolland regénye folytatásokban. V. rész. 16.15: Nemtudomka Napvárosban. Mesejáték. I. rész. N. Nosszov regénye rádióra alkalmazva. 16.53: Népdalcsokor. 17.23: Rádióiskola. 18.20: Esti pihenő — muzsikával. 19.25: A Szabó család. 20.25: Operettdalok. 20.45: Mi ért szép? Dsida Jenő: Nagycsütörtök című verséről beszél Rónay György. 21.00: Szimfonikus hangverseny. 22.20: Könnyűzene. 23.15: Mai szemmel... 23.25: Operarészletek. 0.10: Filmzene.

Petőfi-rádió: 14.00: Borodin: Igor herceg Háromfelvonásos opera. 17.25: Tánczene. 18.00: Történetek dúrban és mollban. 18.20: Rádióegyetem. 18.50: Zenés karikatúrák. 19.10: A magyar dal évszázadai. 19.30: Schumann szimfóniái — I. rész.

Televízió. 8.05: Iskola-tv. 17.40: Hírek. 17.45: Kisdobosok műsora. 18.05: A Magyar Hirdető műsora. 18.15: 100 kérdés — 100 felelet. 18.55: Falusi dolgokról. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 19.50: Napló. 19.55: Verdi: Traviata. A milanói televízió operafilmje. 21.35: Beszélgetés a tv-nézőkkel. 22.15: Tv-híradó 2. kiadás.

Április 20. szerda

Kossuth-rádió: 8.20: Operettrészletek. 8.55: Fogorvosi tanácsok. 9.00: Nem boszorkányság — technika! 9.20: Chopin: 24 prelűd. 10.10: Könnyűzenei híradó. 10.53: Néhány perc tudomány. 11.00: Iskolarádió. 11.15: A Bolgár Rádió ajándékfelvételeiből. 11.27: A Szabó család. 12.15: Nótacsokor. 13.00: Törvénykönyv. 13.15: Történelmi operákból. 14.05. Munkásénekkarok. 14.16: Lányok, asszonyok... 14.45: A jazz kedvelőinek. 15.00: Három szimfónia. 15.40: Colas Breugnon. Romain Rolland regénye. folytatásokban

DUNAÚJVÁRO

☐ **Berecz Bertalan arcképe a tanácsteremben.** Dunaújváros első tanácselnökének arcképét Szeged Zoltán tanár festette meg s a kép a Városi Tanács tanácstermében nyer elhelyezést. Vasárnap megtekintett a portrét Berecz Bertalan özvegye aki Tapolczai Jenő vb-elnök kíséretében városnéző sétát tett.

Műszaki konferencia

volt hétfőn a 26. Állami Építőipar Vállalatnál. A konferencián megtár gyalták az első negyedéves terv vég rehajtásának tapasztalatait. Után sor került a műszaki, gazdasági mozgalmi tennivalók megtárgyalásá ra. Rövidesen a vállalat építkezése in, munkahelyein is termelési ta nácskozásokat tartanak. A tanács kozásokon osztják ki — a múlt év eredmények alapján — a helyezés elért brigádoknak a vándorzászló kat, a szocialista brigádoknak az ok leveleket, a kiváló dolgozóknak a kitüntetéseket, és a jutalmakat.

— **Cipzárjavítás** és csere. Bőrtáskákba bőrkabátokra is délután 15 óra után Berecz Bertalan u. 3. — 845

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAÚJVÁROS

1021

Pálfalvi János

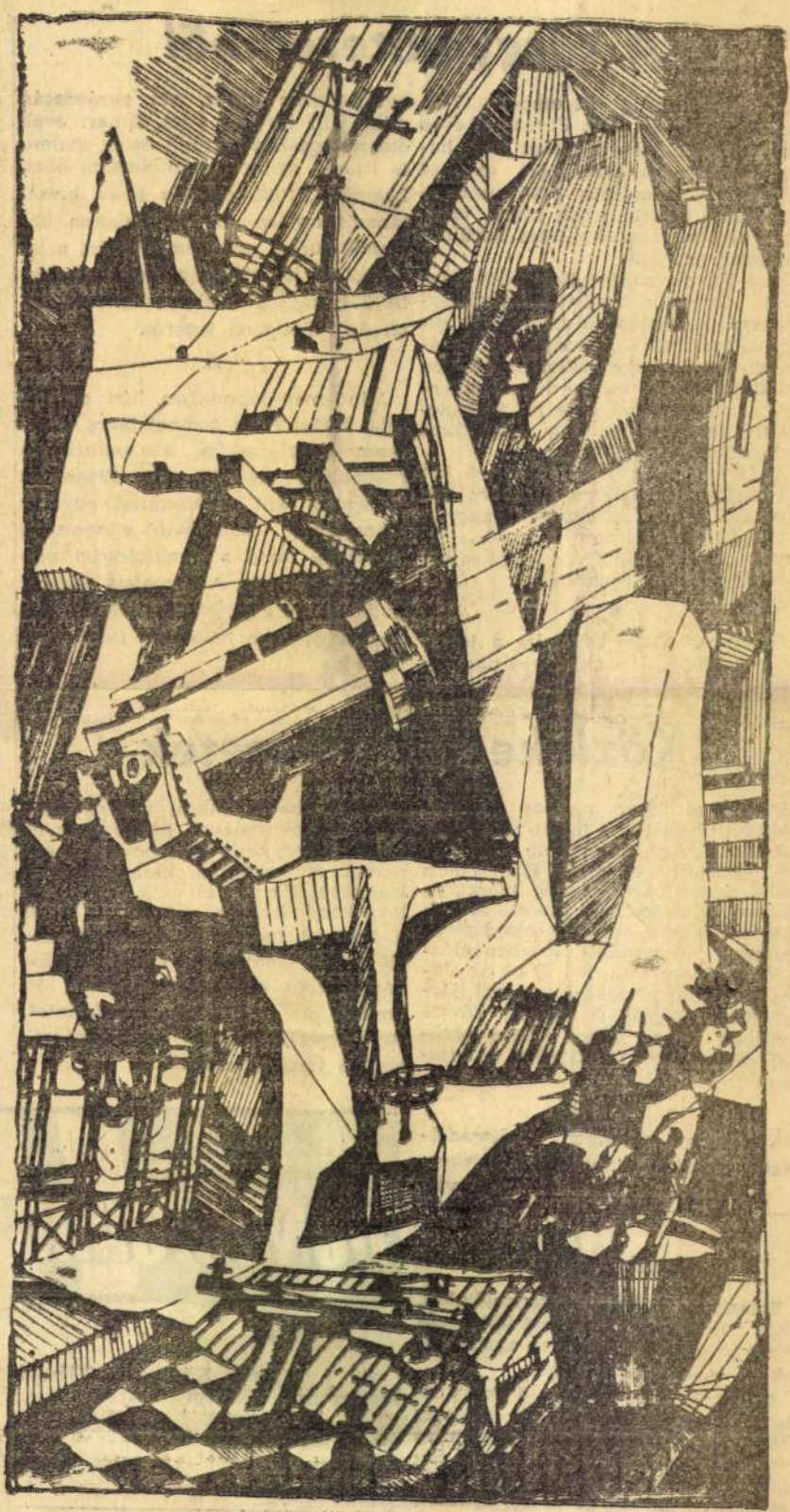

Pálfalvi János rajza

A tárgyalóteremből

A járásbíróság december 17-én hirdetett ítéletet *Kiss Ferenc* 25 éves dunaújvárosi lakos ügyében, aki három rendbeli garázdaságért és hét rendbeli visszaesőként elkövetett lopás, csalás és sikkasztás miatt, valamint hivatali vesztegetésért került a vádlottak padjára.

Kiss Ferenc züllött életmódot folytatott. Gyakran tanúsított közösségellenes magatartást. Munkahelyét sűrűn változtatta. Közismert volt a városban arról, hogy csaknem minden szórakozóhelyen megfordult, kötekedett a vendégekkel és a hölgyvendégekkel szemben kihívó, drasztikus magatartást tanúsított.

A járásbíróság Kiss Ferencet két évi szabadságvesztésre ítélte és két évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától Az ítélet nem jogerős. Az ügyész súlyosbításért, a vádlott és védője enyhítésért fellebbezett.

*

December 18-án tárgyalta a járásbíróság *Bihari János* 28 éves nagyvenyimi lakos ügyét, aki garázdaság miatt állt bíróság előtt. Bihari évek óta rettegésben tartotta beteg szüleit, és ittasan gyakran bántalmazta őket Legutóbb, 1968. október 12-én késsel támadt apjára, aki az ablakon keresztül tudott csak kimenekülni a lakásból. A járásbíróság a garázda férfit 7 hónapi szabadságvesztésre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

*

Mint már lapunkban hírt adtunk róla, *Budai Imre* gombai lakos ez év őszén meglátogatta alsószentiványi rokonait és ez idő alatt Előszállás községben két alkalommal egy-egy teherautónyi kukoricát ellopott a földekről, majd a dunaföldvári piacon értékesítette. A büntetett előéletű Budai Imrét a járásbíróság 3 évi szabadságvesztésre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

Közlekedési balesetek

December 20-án a 6-os főközlekedési útvonalon, a kisapostagi bejárónál súlyos kimenetelű közlekedési baleset történt. Buruncz Lajos dunaújvárosi lakos tehergépkocsival Kisapostagra ment. A bekötő úthoz érve lassított, majd megkezdte a kanyarodást. Közben előzte őt motorkerékpárral Bakos János dunajvárosi lakos, s a két jármű összeütközött A baleset következtében Bakos János súlyos sérülést szenvedett. Az ügyben a vizsgálat folyik.

*

Ugyanezen a napon, a koradélutáni órákban Sinatelep közelében, a gátőr-háznál Rákics Radován százhalombattai lakos, a 6-os úton személygépkocsijával hátulról beleszaladt egy kétlovas kocsiba, mely szalmával rakodtan haladt Adony irányába. Pejgelbeck Mihály, a lovaskocsi hajtója, sinatelepi lakos a kocsiról leesett és könnyebb sérüléseket szenvedett. Rákics Radován viszont súlyosan megsérült. Az anyagi kár eléri a 11 ezer forintot. A baleset körülményinek tisztázására a vizsgálat folyik.

Leltározás

Értesítjük kedves megrendelőinket, hogy vállalatunknál évvégi leltározás miatt az alábbi üzletekben az áru átvétel- és kiadás szünetel.

December 29—30-án: Egyenruházati szabóság, Vasmű úti méteres szabóság, asztalos, üveges, kárpitos részleg, Vasmű úti patyolat üzlet. Balogh Ádám úti patyolat üzlet, női szabóság, Sikló úti patyolat cipészet, órás részleg, javító cipészeink.

Dunaújvárosi Vegyespari Vállalat (x)

DUNAÚJVÁROS

* **A Városi Könyvtár Ifjúsági részlegének ünnepi nyitvatartása:** 23-án 9—12 óráig, 24-25-26-án zárva, 27-28-29-én 9—12 óráig és 14—16 óráig, 30-án 9—12 óráig, 31-én és január 1-én zárva.

A Béke és Duna Étterem

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Pálfalvi János

ÉLET ÉS IRODALOM

1964 MÁJ 16.

1021

Pálfalvi János: Fiú és lány

forog. az alkotó pihen

-Milljók egy miatt

-E vad hang elhat álmain
De mit tegyek élnem kell s ne

Csokonai:

zív-vidító,
énekel,
andalító
om el.

sak Csokonai, de most

Weöres Sán

Kék láb leng fenn
ormótlan,
zöld orr zeng lenn
Komlóban,
gyere ide Kelemen,
hol a csoda-szelemen,
tésztán ültem
korsóban.

Pálfalvi János
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
DUNAÚJVÁROS
1964 MÁR 1 01
1021

VÍZIÓ

(Pálfalvi János rajza)

Időjárásjelen

Várható időjárás ma estig: hideg idő, változó mennyiségű felhőzet, legfeljebb néhány helyen hószállingózás. Mérsékelt szél. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet ma mínusz 2, plusz 2 fok között. (MTI)

Vigyázat, síkos az út!

Három közlekedési baleset a hét végén

A síkos utak és havazás három komolyabb közlekedési balesetet okozott városunk környékén.

Szombaton Simics Kázmér, fehérvárcsurgói lakos, az általa vezetett és saját tulajdonát képező személygépkocsiján Perkáta község belterületén a kanyarban kis ívben elfordulni nem tudott. A gépkocsi 30 kilométer/óra sebességgel az út másik oldalára csúszott és összeütközött a vele szemben közlekedő, Pintér Vilmos által vezetett, YA 25—43 forgalmi rendszámú, pótkocsis AKÖV tehergépkocsival. Az összeütközés következtében mindkét járművön körülbelül 2200 forintos kár keletkezett. A személygépkocsi utasa, Simics Kázmérné könnyű sérülést szenvedett.

Ugyancsak 7-én, szombaton Kőhegyi Antal, budapesti lakos CI 62—60 rendszámú személygépkocsijával a síkos úton a baloldali árokba szaladt, ahol a gépkocsi felborult. Személyi sérülés nem történt, az anyagi kár 5—8 ezer forint között van.

Vasárnap a 6-os főközlekedési úton, Dunaújváros határában Szilos Jenő CE 19—46 forgalmi rendszámú gépkocsijával szintén az árokba csúszott. A gépkocsi utasai közül hárman könnyebb sérüléseket szenvedtek, az anyagi kárt ötezer forintra becsülik.

☐ Új létesítmények maketten

DUNAÚJVÁRÓ

☐ **BUDAPESTEN KÖZÖS CSEH—LENGYEL—MAGYAR PROGRAMOZÓ IRODA LÉTESÜL a cseh, lengyel és magyar hengerművek programozására, így a jövőben ez az iroda határozza meg a Vasmű meleghengerművének és a lőrinci hengerműnek a munkáját is.**

A Népfront bizottságok terveiből

A járás községeiben újjáválasztott Népfront bizottságok többsége értékes terveket készített. Ezek megvalósításába bevonják a helyi bizottságok tagjait.

Egységesen tervezik mindenütt, hogy felszabadulásunk 20. évfordulójára faluszépítési akciót indítanak. Bővítik a villanyhálózatot és járdaépítéseket végeznek, amelyekhez a Népfront aktivisták társadalmi munkásokat toboroznak, de maguk is részt vesznek ebben a munkában.

Mezőfalván külön műszaki akciócsoportot alakítottak, amely a helyi téesz építési és területrendezési tervein dolgozik. Ugyancsak Mezőfalván analfabéták részére tanfolyamot indítanak a tavasszal.

Adonyban vízhasználati társulást hoznak létre az épülő törpevízmű megfelelő kihasználására. A községi iskola tornatermét és politechnikai tanműhelyét pedig társadalmi munkában tervezik meg.

Ercsiben tájmúzeumot hoz létre az új Népfront bizottság.

SZERDÁN:

szurkológyűlés

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1983 DEC 24
DUNAUJVÁROS
Pálfalvi János
1021

Illusztráció
(Pálfalvi János linómetszete)

resete is függ például egy bizo-

megtakarított, vagy visszafogott eket a gyárrészlegek, üzemek ira tartalékolják, tehát természe-ban szükséges és megérdemelt n-e ez? A város legnagyobb üze-em. Ez az állapot a munkások érarány torzulás szülője lehet.

Sokat jelentett a Vasműnek a MAHART roncshajók bontása is. 900 ezer tonna vashulladékot nyert, s akik bontották, azok sem jártak osszul, 700—1300 forint között kap-ak — a súlytól függően — túlmun-kájukért.

„Pofapénz?"

Minden kifizetett célprémium mögött van munka. De az nem mindegy, hogy milyen munka. Igen ritka, amikor valamilyen *minőségi követelményhez* kötik a jutalmat, pedig talán itt lenne a legnagyobb jelentősége a célprémiumnak. A jelenleg „futó" ügyek közül egyedül a tűzálló őrlőmunkásai elé tűzött bizonyos őrlési szemcsenagyság-határt egy 1300 forintos célprémium.

Vannak azonban olyan célprémium feladatok is, amelyek minden különösebb erőfeszítés nélkül teljesíthetők. Csak két jellemző példa a sok közül, mindkettőt az acélmű szolgáltatta. Három kovács már hónapok óta fejenként száz forintot kap azért, mert havonta öt tonna alumínium kokillát négy kilós darabokra vág.

— A kovácsok körülbelül ötven százalékban vannak leterhelve — mondja *Tóth Gusztáv*, kemencesori

Prémium – kinek az érdekében?

A Vasműben ebben az évben 8,5 fillér béralap került kifizetésre célprémiumként. Hogy ez milyen horribilis összeg, megkapjuk, ha beszorozzuk a Vasmű minden dolgozójának idei munkaóráival. Kinek az érdekében fizették ezt ki? Első hallásra talán nevetségesnek tűnik ez a kérdés. Kivétel nélkül fizikai dolgozók, alkalmazottak kapták — természetes tehát, hogy a dolgozók érdekét szolgálta. Ha mélyebben megvizsgáljuk ezt a kérdést, rájövünk, hogy a válasz nem ilyen egyszerű. A kohászati gyárrészlegnél például 19,4 fillér, az energia gyárrészlegnél 9,6 fillért tartottak vissza a béralapból erre a célra. De hallgassuk meg, mi erről a véleménye a célprémiumot engedélyező szerveknek.

— Nem egészséges állapot — mondja *Remenyár István*, a munkaügyi osztály vezetője. — Az lenne a helyes, ha csak két fillér báralapot tartalékolnának a gyárrészlegek. Ez szükségszerű is és fel nem használása esetén havonta hétezer forint célprémium kitűzését jelenthetné egy-egy nagyobb gyárrészlegnél. A mértéktelen célpremizálás káros kö-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAÚJVÁROS
Pálfalvi János

1984 MAR 22
1021

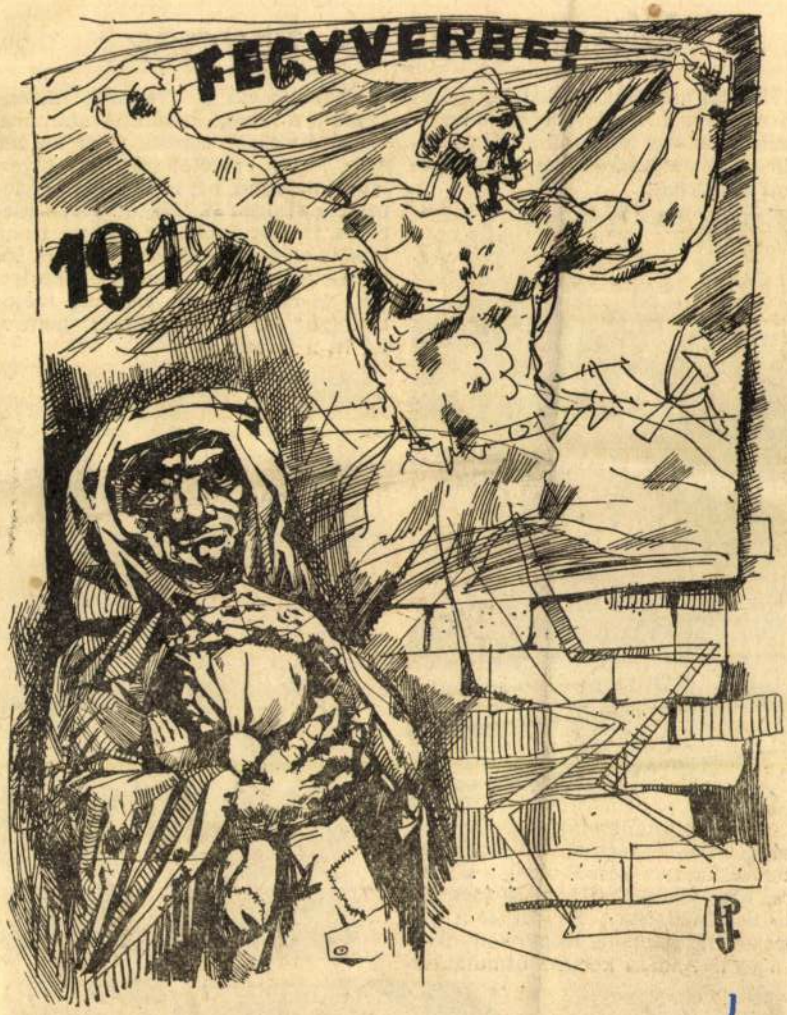

(Pálfalvi János rajza)

Mesterséges tavasz

Holnap, a naptár szerint, tavasz első napja van. Illik virággal köszönteni, de az idei havas, fagyos tavaszelő csak mesterséges melegben hozott virágokat.

A Városgazdálkodási Vállalat zöldség-, virág- és facsemete telepén jártunk. Nagyban készülődnek a tavaszra, többszázezer palánta és facsemete vár kiültetésre. Felújítják a kertészet melegágyait. Képünkön Szilágyi András kertész útmutatásával készítik elő az üvegtetős melegágyakat a zsenge palánták számára.

Aki a virágot szereti, rossz ember nem lehet. Felvételeink két olyan lányt mutatnak be, akik nagyon szeretik a virágot. Z. Tóth Teréz cserepes virágot ápol, Erdélyi Ilona lobélia-palántákat tűzdel. A kis lobéliák mesterséges melegben születtek, de ha a képre nézünk, mégis melegség jár át bennünket: nemsoká itt a tavasz!

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAUJVÁROS .
Pálfalvi János

1964 JAN 17.

1021

TWISZT

(Pálfalvi János rajza)

DUNAÚJVÁROS

Időjárásjelentés

Várható időjárás ma estig: kisebb felhőátvonulások, szórványosan futó havazásokkal. Helyenként még élénk északi szél. A hideg kissé fokozódik. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet mínusz 7—mínusz 12 fok között. (MTI)

Ittas állapotban nekihajtott a rendőrség parkírozó gépkocsijának Bondor Ede. A Dózsa György után január 10-én délután Bondor Ede a 20. Építőipari Vállalat tulajdonát képező földkotro munkagéppel egy aggregátort vontatott. Az aggregát kerülés közben elérte és összeroncsolta a rendőrség szabályosan parkírozó személygépkocsiját. A földgép ittas vezetője a karambol után nem állt meg, nanem mintha mi sem történt volna, a telephelyre vezette járművét. Eljárás indul ellene.

Kétnapos karbantartás után ma indult újra a dunaújvárosi malom. Az egész járásnak ők őrlik a kenyér- és nullásliszt. A havi TMK után húszórás, nyújtott műszakban dolgozik a malom.

Moziműsor

DÓZSA FILMSZÍNHÁZ

Január 16—19: **Én és a gengszter.** (Angol film)

SZABADSÁG FILMSZÍNHÁZ

Január 17—19: **Hogy állunk, fiatalember?** (Szélesvásznú magyar film)

Február 1-től lehet jelentkezni szakmunkástanulónak

Az ipari és mezőgazdasági üzemek, a kereskedelmi vállalatok januárban közlik a Munkaügyi Minisztériummal és a szaktárcákkal, hány új szakmunkástanulóra (ipari tanulóra) lesz szükségük az 1964—65. tanévben.

Szakmunkástanulónak február 1-től lehet jelentkezni. Ebben az évben gyorsabban bonyolítják le a jelentkezéseket és a felvételeket, mint az előbbi esztendőkben. Az idén első ízben együttesen közzétett középiskolai és szakmunkástanuló intézeti felvételi rendelkezés megszünteti az iskolai jelentkezési lapok visszakuldését, hogy megkímélje a szülőket a gimnáziumot. A szakmunkástanulók jelentkezési lapján ismertetik a mezőgazdasági szakmunkát és azokat az ipari szakmákat, amelyekben a fiatalok tanuló-otthoni elhelyezést kapnatnak. A mezőgazdasági szakmunkástanulóknak minden szakmában adnak tanulóotthoni helyet.

A szakmunkástanuló felvételeket az iskolák az üzemektől, vállalatoktól beérkezett igénylések alapján a nyolc általános osztályt végzettek számára március 1-től április 30-ig, az érettségizettek részére pedig — beleértve az 5 plusz 1-es oktatásban

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAÚJVÁROS

1967 NOV - 7.

Pálfalvi János

1021

(Pálfalvi János rajza)

Nagygyűlés a Bartók Bé'a Művel

(Folytatás az 1. oldalról)

— Oroszország népei már nem tudtak és nem is akartak a régi módon élni. Cárok, földesurak, tőkések nélkül kívánták berendezni életüket, országukat. Az ellenség által „orosznak", „speciálisnak" minősített forradalomról kiderült, hogy az emberi társadalom fejlődésének törvényszerűségeként következett be. Ezt bizonyítja, hogy Európa más országaiban, így hazánkban is, a munkásosztály — ha ideiglenesen is — 133 napra magához ragadta a hatalmat és csak a nála jóval erősebb imperialista túlerő tudta vérbefojtani. A szocialista forradalom nemzetközi jellegét fejezi ki az is, hogy Oroszországban, hazájuktól távol, sok nemzet fiai, köztük több mint 100 ezer magyar fegyveresen vett részt a cári hatalom megdöntésében, az orosz burzsoá hatalom megsemmisítésében, a fiatal szocialista hatalom megteremtésében.

A szovjet nép hatalmas áldozatokat hozott október vívmányaiért

— Ami az elmúlt ötven esztendő alatt a világban végbement, világosan bizonyítja, hogy az októberi forradalom eredményeként létrejött szocialista társadalom minden próbát kiállt. A fiatal szovjet államnak rendkívül nehéz körülmények között, teljesen új úton kellett elindulni és teljesen új feladatokat megoldani. Ötven esztendő alatt több mint tíz évet fegyverben, háborúban töltött el, hogy távol tartsa országától az imperialista támadókat. Az intervenció idején 14 külső állam és belső ellenség ellen kellett közel hatéves polgárháborúban megvédeni a forradalom vívmányait. Alig másfél évtized békés alkotó munka után a német fasizmus uralomrajutásával ismét arra kényszerült a Szovjetunió, hogy munkája gyümölcsének jó részét a haza védelmére fordítsa.

— A Szovjetunióra a második világháború első napján ötmillió német katona, sok tízezer tank és repülőgép támadt. E háborúban a szovjet nép országa területének közel egyharmadát dúlták fel és harcokban húszmillió fiát veszítette el. Ezt a nagy áldozatot nemcsak saját hazája védelmére adta, hanem az októberi forradalom eszméjéért, az emberiség szabadságáért, azért adta, hogy az ember emberként élhessen a világ bármely pontján. A fasiszta koalíció szétzúzásával Európára ismét béke köszöntött, s a Szovjetunióban ismét folytatódott a békés építő munka.

Az októberi forradalom hatása az emberre és világunkra

Ezután Horváth András arról a nagyarányú fejlődésről beszélt, mely a Szovjetunióban az elmúlt ötven esztendő alatt végbement.

— Bár a termelésben nincsenek csodák — folytatta — mégis, mindaz, ami a Szovjetunióban történt, bizonyítja, hogy valami egészen újjal találkozott az emberiség, mely több minden réginél. A szovjet ipar ma hat nap alatt többet termel, mint 1913-ban egész év alatt. Az orosz ipar 1913-ban a világ ipari termelésének csupán 3 százalékát, 1937-ben már 10 százalékát, 1966-ban pedig 20 százalékát adta. A szovjet ipar termelése ma már Európában az első helyen áll, és világviszonylatban a második helyen, bár sok tekintetben vitatja az Egyesült Államok [illegible]át is.

lyen eredményekhez vezetett az októberi forradalom, és hogy milyen úton járjon az emberiség.

— Az októberi forradalom gyözelme jelentős hatással volt a nemzetközi munkásmozgalomra, a kommunista világmozgalom fejlődésére. Amíg 1918-ban a világon 10 kommunista párt működött 440 ezer taggal, 1966-ban 88 kommunista párt több mint 50 millió tagot számlál. A szakszervezeti tagok száma 1918 tizenegyszeresére nőtt. Széthullott a gyarmati világ, sokszáz millió ember, aki nemrég még a gyarmattartók igája alatt sinylődött, kivívta országa függetlenségét. Közel félszáz állam alakult a volt gyarmati területeken és közülük számosan a kapitalista utat választották.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-387
Pálfalvi János
DUNAUJVÁROS
1964 JAN 21.

TÉLI PORTRÉ (Pálfalvi János rajza)

sadalmi munkában készítik
Park műhelyében.

A Közlekedési park 2,5 l
hosszú útvonalán nyol
KRESZ-táblát helyeznek el
a közúti közlekedés legfon

A rádió és a televízio

Kedd, január 21.

Kossuth-rádió: 8.10: A Gyermekrádió műsora. 8.50: Operarészletek. 9.10: A főutcán (ismétlés). 9.30: Verbunkosok, népdalok. 10.10: Család körben (ismétlés). 11.45: Schaefer: Capriccio. 11.52: Sokszemközt... Az Ifjúsági Rádió műsora. 12.15: Tánczenei koktél 13.00: Szövetkezeti gazdatanfolyam. 13.20: Zenekari muzsika. 14.10: Kórusok és népi zenekarok műsorából. 14.45: Törvénykönyv. A Rádió jogi műsora. 15.00: Részletek a Parasztbecsület című operából. 15.34: Rózsa Sándor. III. rész. — 16.10: Zenekari muzsika. 16.32: Vlagyimir Iljics Lenin. Részletek Majakovszkij poémájából. 16.52: Klasszikus operettrészletek. 17.23: Rádióiskola. 18.15: A Magyar Rádió és Televízió népi zenekara játszik. 18.35: KGST-évforduló. 18.55: Gordonka- és zongora-hangverseny. 19.25: A Szabó család. 20.25: Könnyűzenei híradó. 21.15: Versek. 21.20: Operarészletek. 22.15: Mai szemmel. 22.25: Zenei panoráma. I. 23.00: Tánc éjfélig. 0.10: Éji zene.

Petőfi-rádió: 14.00: Zenekari hangverseny. 14.25: Zongoraművek. 15.05: Aktuális műsor. 15.15: Könnyűzene. 16.10: A sebesség világrekordere. Üveges József előadása. 16.25: Operettkettősök. 16.50: Iskolarádió. 17.05: Nizzai fesztivál, 1963. 18.15: Regényismertetés. 18.35: Tánczene. 19.00: Mi történt a nagyvilágban? 19.15: Magyar nóták. 19.30: Beethoven-művek. 20.17: A hattyú. Vígjáték. Közvetítés Pécsről. 21.05: Magyarországi útiképek. 22.53: Csermák-verbunkosok.
ismétlése.

Televízió. 17.45: Hírek. 17.55: Kukkantó. 18.35: Falujáró kamera. 18.55: Beszélgetés Lenin elvtárssal. Majakovszkij verseiből. 19.20: Esti mese. 19.30: TV Híradó. 19.45: A KGST megalakulása. 20.05: Barangolás. Kulturális szemle. 20.35: A 13-ra virradó éjszaka. Magyarul beszélő bulgár bűnügyi film. 22.15: Hírek. A TV Híradó

Szerda, január 22.

Kossuth-rádió: 8.10: Napirenden. 8.15: Szimfonikus zene. 9.00: A novella mesterei. 9.20: Zongoraművek. 10.10: Az Ifjúsági Rádió műsora. 10.20: A Gyermekrádió műsora. 10.30: Mezei csokor. 10.50: Időszerű nemzetközi kérdések. 11.00: Lajtha László: IV. „Tavasz" szimfónia. 11.25: A Szabó család. 12.15: Tánczenei koktél. 13.00: Válaszolunk hallgatóinknak. 13.15: Részletek Puccini: A nyugat lánya c. operájából. 14.10: A Magyar Rádió és Televízió Gyermekkórusa énekel. 14.30: Lányok, asszonyok... 15.00: Fényes Szabolcs operettjeiből. 15.34: Rózsa Sándor. IV. rész. 16.10: Tánczene. 16.47: A tűzpiros üveggömb. Rádiójáték. II. rész. 18.15: Vers. 18.20: Históriás énekek. 18.40: Látogatás az Egri Levéltárban. 19.00: Beethoven: V. (c-moll) szimfónia. 19.35: A Stúdió 11. játszik. 20.25: Vidám jelenetek. 21.00: Hervé: Nebáncsvirág. Operett. 23.32: Bartók-művek. 0.10: Cigánydalok, csárdások.

Petőfi-rádió: 14.00: A dzsessz kedvelőinek. 14.25: Népi muzsika, ének. 15.05: Zenekari muzsika. 16.10: Karcolatok. 16.30: A bagdadi borbély. Operarészletek. 17.05: Könnyűzene. 17.40: Orvosi tanácsok. A hideg időjárás artalmairól. 17.45: Hírdetőoszlop. 18.00: Lully-kórusok. 18.20: Rádió-szabadegyetem. 18.45: Fúvósátiratok. 19.00: Mi történt a nagyvilágban? 19.15: Verbunkos muzsika. 19.30: Epigrammák. 19.35: A Magyar Rádió és Televízió nyilvános dalestje. A szünetben: kb. 20.35: Riport. 21.35: Tánczene. 21.57: Ügetőverseny-eredmények. 22.00: Zenekari muzsika.

Televízió. 9.30: Mezőgazdasági filmműsor. Nagyüzemi szőlőtermesztés (ismétlés). 10.00: TV Híradó (ismétlés). 10.15: A 13-ra virradó éjszaka (ismétlés). 18.00: Hírek. 18.10: A Magyar Hirdető műsora. 18.20: Prospektus helyett... 18.40: Zenei szótár. Ádám Jenő professzor előadása. 18.50: Esti mese. 19.00: A végzet hatalma. Közvetítés a szegedi Nemzeti Színházból. Előtte: Várnai Péter zenetörténeti előadása. A közvetítés I. szünetében: TV Híradó. Kb. 22.15: Hírek. A TV Híradó ismétlése.

DUNAÚJVÁROS

1964 MÁR 17

Pálfalvi János

1021

KETTESBEN (Pálfalvi János rajza)

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

DUNAÚJVÁROSI HÍR

AZ MSZMP VÁROSI BIZOTTSÁGA ÉS A VÁ

IX. ÉVFOLYAM, 22. SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR

MA

REFLEKTORFÉNYBEN A SZOLGÁLTATÁS

AZ „ERŐS" EMBER

A mindennapok vándorai

Mennyiség-

D. KO

A tervek szerint az idén tovább növekszik

Tervtárgyaló közgy

a Vörös Csillag Termelősz

A Vörös Csillag Termelőszövetkezet gazdái március 13-án tervtárgyaló közgyűlést tartottak. Nyuli György elnök ismertette a szövetkezet ezévi gazdasági terveit, melynek összeállításában — a szövetkezeti demokrácia értelmében — részt vettek a szövetkezet tagjai is.

Az elnök elmondotta, hogy az idén csak a kötelezően előírt ütemben gyarapítják a fel nem osztható szó- használnak fel minden hold szántó területre.

Pontos terv készült az értékesítés re szánt hízó állatok számáról is Eszerint 1964-ben 184 hízó marhát, a ősz folyamán pedig 300 darab mala cot ad a szövetkezet az államnak Ezenkívül 2000 hektoliter tehéntejet és 48 hektoliter juhtejet is értékesítenek a szövetkezeti gazdák.

...irdető
...TÓFIGYELŐ
...pest, V., Petőfi Sándor u. ...
Telefon: 188-296, 188-307

Pálfalvi János

DUNAÚJVÁROS

1964 APR 17
1021

TAVASZ

(Pálfalvi János rajza)

...AP

☐ **Az MHS aktívaülése.** A Magyar Honvédelmi Sportszövetség Dunaújvárosi és Dunai Vasmű elnöksége április 21-én, kedden délután 3 órakor tartja 1964. évi aktívaülését a Városi Pártbizottság II. emeleti tanácstermében. Az ülés napirendjén a két elnökség közös jelentése a múlt évi munkáról, határozati javaslat előterjesztése a további feladatokról és vita szerepel.

☐ **Megjutalmazták a legjobb expedíciós munkát végző osztályokat.** A KISZ Városi Bizottsága társasjátékkal jutalmazta a Gorkij téri Általános Iskola (Mező Imre úttörőcsapat) VIII. a. és a Vasvári Pál Általános Iskola (Zrínyi Ilona úttörőcsapat) VIII. c. osztályát jó expedíciós munkájukért.

DIVAT A KRESZ-VETÉLKEDŐ

A „KRESZ jegyében" zajlik ez a hét városunkban. Az Okosok sportja című rendezvény előadásai jóformán be sem fejeződtek, s már új szellemi tornán bizonyíthatják a fiatalok közlekedésrendészeti ismereteiket. A Szalmacellulózgyár KISZ-szervezetének kezdeményezésére, a KISZ Városi Bizottságával és a rendőrség közlekedésrendészeti csoportjával együtt ismét vetélkedőt rendeznek vasárnap, 19-én délelőtt 9 órakor a Művelődésházban. A szellemi tornán a gyalogjáró, kerékpározó vagy már robogóval rendelkező nyolcadik osztályosok, ipari tanulók és technikumi diákok vesznek részt.

NAPTÁR

Április 17 Péntek

— **A képzőművészetek eszközei. Mi a grafika?** címmel tart előadást Pálfalvi János a Nyugdíjas Klubban 15 órakor.

— **A Hazafias Népfront Klubban 18 órakor népszerű ismertető és beszélgetés** az elektronikus számítógépekről. Előadók: Sánta Lóránt és Sánta Lórántné matematikusok.

— **A Városi Pártbizottságon** reggel 8—16 óra között Dianovits Sándor elvtárs tart fogadónapot.

Április 19 Vasárnap

SPORT

Kosárlabda:

— **D. Petőfi—Szfv. Építők II.** megyei I. osztályú mérkőzés a gimnázium tornatermében délelőtt 10 óra 30 perckor.

Labdarúgás:

— **D. Építők II.—Nagyvenyim** bajnoki mérkőzés a Ságvári városrészi sporttelepen 10 órakor.

— **D. Épületelemgyár—Nagykarácsony** bajnoki mérkőzés a Ságvári városrész sporttelepén, 11 óra 30 perckor.

— **D. Építők—Kincsesbánya** ifjúsági bajnoki mérkőzés a Ságvári városrész sporttelepén, 13 óra 30-kor.

— **D. Építők—Kincsesbányai Szikra** megyei I. osztályú bajnoki labdarúgó-mérkőzés a Ságvári városrész sporttelepén, 15 óra 30 perckor. (x)

Röplabda:

— **D. Kohász—Bp. RÖLTEX** férfi NB II-es bajnoki röplabda-mérkőzés a központi sporttelepen délelőtt 11 órakor. (x)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1965 JUN 4.
DUNAUJVÁROS
Pálfalvi János

1021

Pálfalvi János rajza

A rádió és a TV műsora

Péntek, június 4.

Kossuth-rádió: 8.20: Édes anyanyelvünk. 8.25: Offenbach operettjeiből. 9.00: Kérjük jegyezze fel! 9.05: A megszállott. Rádiójáték. Az óvodások műsora. 10.30: Szabó Andrea zongorázik. 11.02: Népi zene. 11.22: A keszthelyi Helikon Ünnepségek. 12.15: Kodály daljátékaiból. 13.00: Ami a jövő hét zenei műsoraiból kimarad. 14.05: Zenekari muzsika. 14.40: 15 hónap a Déli Sarkon. 15.00: Üzenetek. 15.40: Egy márciusi nap. Részletek Molnár Zoltán regényéből. 16.15: Kamarazene. 16.45: Aktuális műsor. 17.00: Ötórai tea. 18.00: Mi történt a nagyvilágban? 18.20: Új Zenei Ujság. 19.00: Híd a Dráván. Magyar—szerb—horvát irodalmi kapcsolatok századunkban. 19.44: Csárdások. 20.30: Ritmus és melódia. 21.07: A világirodalom remekei. Dante: Isteni színjáték. Pokol II. rész. 22.20: Az álruhás kertészlány. Operarészletek. 23.35: Könnyűzene.

Petőfi-rádió: 14.20: Válaszolunk hallgatóinknak. 14.35: Operettrészletek. 15.05: Kórusok. 15.25: Horgászok ötperce. 15.30: Weber-zongoraművek. 15.40: Tánczene. 16.22: A lusta kis rigó. Mesejáték. Irta: Pápa Relli. 17.05: Ismeretterjesztő előadás. 17.20: Heti hangversenykalauz. 18.00: Közvetítés a Zeneakadémiáról. Magyar nóta- és népdal-est. 19.05: Közvetítés Hamburgból. 19.55: A csillagokig. Versek. 20.40: Láttuk, hallottuk ... 21.05: Hanglemezparádé. 21.51: Magyar költők — magyar dalok. Vörösmarty megzenésített versei. 22.00: Ami a jövő hét zenei műsoraiból kimarad.

Televízió. 8.05: Iskola-tv. 9.45: Ha egyszer húsz év múlva. Magyar film (14 éven felülieknek). 11.25: Telesport. 11.35: A jövő hét műsora.

Szombat, június 5.

Kossuth-rádió: 8.20: Lányok, asszonyok ... 8.40: Könnyű dallamok. 9.15: Eger — szépapáink korában. 9.25: Schumann: II. szimfónia. 10.12: A felszabadulása követő évek sajtótermékei hírei, cikkeiből. 11.42: Orvosi tanácsok. A perckopásról. 11.47: Schubert-kórusok. 12.15: Tánczenei koktél. 13.00: Operarészletek. 14.05: Hirdetőoszlop. 14.20: Új versek. 14.35: Operettrészletek. 15.05: Mi történt a héten a nagyvilágban? 15.20: Hétvége.

DUNAÚJVÁRO

☐ **Rövidesen fiatal művészházaspár költözik városunkba.** Egyik megüresedett Vasmű úti műtermes lakásba a Művelődésügyi Minisztérium kijelölése alapján ifjú Koffán Károly festőművész, és felesége Cziránszky Mária szobrászművész költözik. A fiatal művészházaspár Dunaújvárosban kívánja folytatni alkotó munkáját.

☐ **Újabb törpe csáposkutak építésével** biztosítják a város vízellátását. Másfélmillió forint értékben újabb törpe csáposkutak építését kezdték meg városunkban. A törpe csáposkutak által biztosított vízhozam növekedés így körülbelül 1975-ig a végleges vízkivételimű elkészüléséig biztosítja a város zavartalan ivóvíz ellátását.

Ismét Dunaújváro
vendégszerepel a
Magya

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Pálfalvi János
DUNAUJVÁROS

1965 DEC 24.

1021

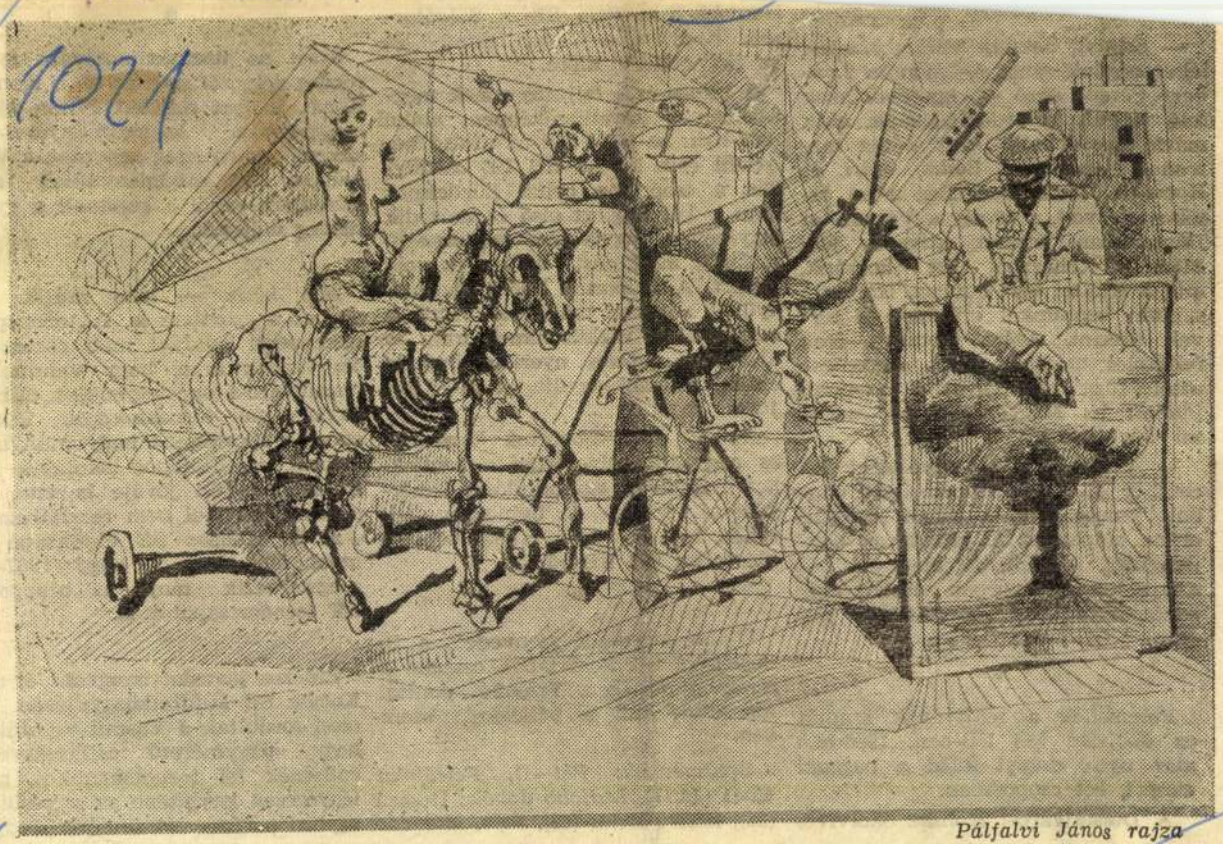

Pálfalvi János rajza

következő idényre.

— Sajnos, nekünk villámigazolási lehetőségünk nincs — mondta *Lennert Ferenc* edző —, így csak azok felé fordult az érdeklődésünk, akik máris igazolhatók. Akik eddig biztosnak látszanak: *Bódis, Móri* és *Horváth.* Bódis eredetileg a mi játékosunk volt, s tavaly a Várpalotai Bányászban játszott, szívesen jön. Móri a Kohászból tart hozzánk, míg a Kinizsi volt kapusa, Horváth, szintén bennünket erősítene a tervek szerint. Azért mondom csak feltételes módban, mert szereplése attól függ engedélyezi-e azonnali játékát az MLSZ. Minden esetre, mi kérvényezzük.

— A csapat tagjai egyébként december 21-e óta szabadságon vannak január 3-ig, s utána kezdjük el az alapozást. A január az egyhangúbb, keményebb alapozás hónapja lesz, februárban viszont már edzőmérkőzéseket szeretnénk játszani.

*

Felemelték a résztvevők számát az ökölvívó NB I/B-ben. 1966-ban már nyolc csapat küzd a bajnoki címért, két csoportban.

A Dunaújvárosi Kohász ökölvívó

Honvéd Kun Béla SE, a Salgót
jáni Bányász, a Vasas Dinamó
az Szfv. MÁV Előre.

A kiesés és a feljutás ennek m
felelően a következőképpen al
1966-ban: az NB I-ből az utolsó
lyezett esik ki. Az NB I/B oszt
ban a csoporton belüli küzdelr
után a két csoport első és másc
helyezettje, vagyis négy csapat, egyfordulós mérkőzést vív a bajnoki címért. A csoporton belüli eredményüket azonban magukkal viszik a csapatok. A végküzdelmek után az abszolút győztes nyeri a bajnoki címet, s ezzel együtt az NB I-be jutás jogát.

Az A- és B-csoportok harmadik és negyedik helyezettjei a fentiekhez hasonlóan egyfordulós körmérkőzést vívnak. A bajnokság két utolsó helyén végző csapat viszont kiesik az NB I/B-ből.

*

Újabb vereséget szenvedett a D. Felsőfokú SK kosárlabda csapata a terembajnokságon. Tizenkét ponttal maradtak alul a pétiekkel szemben.

Eredmények: Pét—D. Felsőfokú 63:51 (29:17). Legjobb dobók: Hosszú (28), illetve Bohn (25). *Szfv. Haladás*

*

Ami késik — nem múlik. I
van ez a sportban is. A tornaspo
szerelmesei például már esztend
óta várnak arra, hogy valamely
dunaújvárosi sportegyesület otth
adjon a női tornászoknak. His
ennek a sportágnak hagyománya
vannak, az általános iskolások s
replése alapján jövője is van,
pencsak jelennel nem rendelkezn

A D. Kohász SE elnöksége
szont úgy döntött, hogy 1967-
megszervezik majd az alapszi
női tornászcsapatot is.

*

Érdekes javaslat hangzott el a
Kohász SE küldöttközgyűlésén.
résel fordultak a Vasmű vezetőil
hogy nagyméretű csillagkere
építsenek fel tornacsarnokot, m
lényegesen enyhítene az egyesüle
egyben a város létesítménygondj

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296 188-307
Pálfalvi János
BUKAÓVÁROS

1964 ÁPR 3.
1021

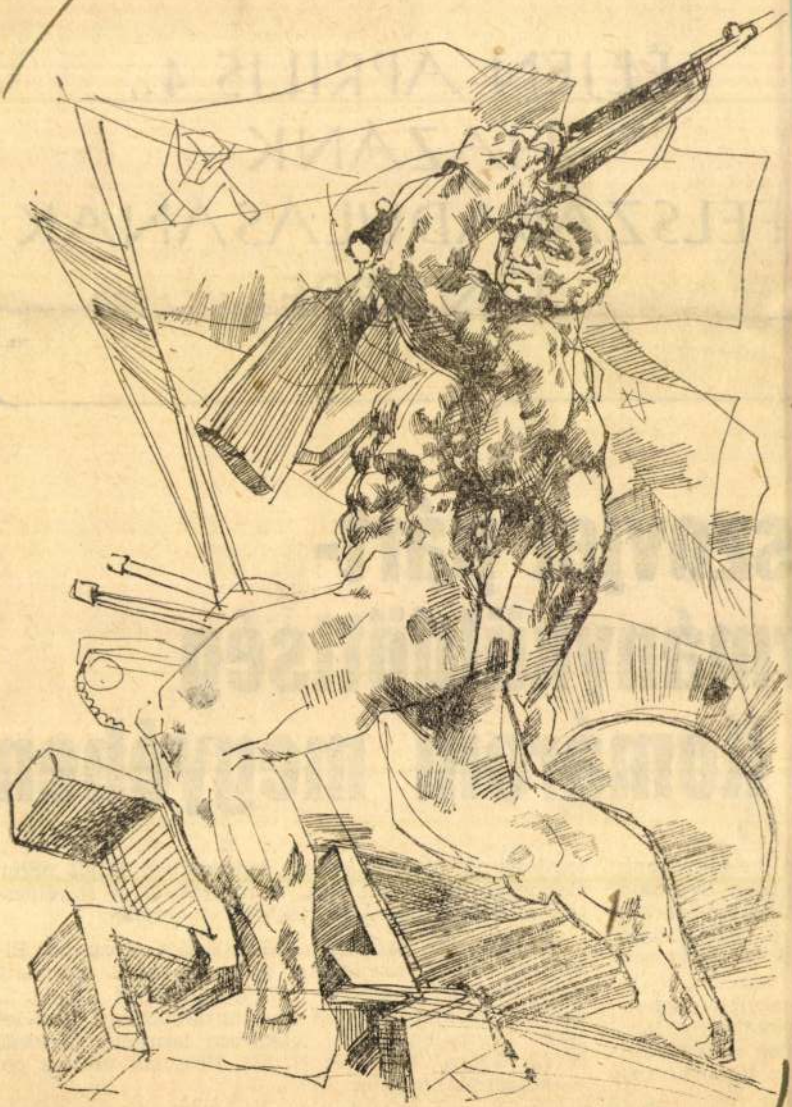

(Pálfalvi János rajza)

ÉLJEN ÁPRILIS 4.,
HAZÁNK
FELSZABADULÁSÁNAK
ÜNNEPE!

szovjet párt-
rmányküldöttség
Komárom megyében

n beszámoltunk
döttség *Hruscsov*
rákban megérke-
rró lelkesedéssel
eti pályaudvaron
5 beszédet, majd
laszolt. A fogad-
nyküldöttség tag-
ában szállásukra
dolgozóinak tíz-

döttség Hruscsov
látogatást tett

kérdésekről. A megtárgyalt kérdésekben teljes nézetazonosság nyilvánult meg. A tárgyalások a szívélyesség, a testvéri barátság légkörében folytak.

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága és a forradalmi munkás-paraszt kormány kedd este az Országház Vadásztermében vacsorát adott a szovjet párt- és kormányküldöttség tiszteletére. A meleg, baráti légkörben lezajlott vacsorán Kádár János elvtárs és N. SZ. Hruscsov elvtárs pohárköszöntőt mondott.

A szovjet párt- és kormányküldöttség szerdán az Egyesült Izzóba látogatott. Az üzem dolgozói forró

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Pálfalvi J.
ZALAI HIRLAP
1993 APR 4
1021

TAVASZUNK (Pálfalvi J. rajza)

Várnai Zseni:

KOPOGTATOK

Ezt a verset 1944-ben az ellenállási mozgalom harcosai sokszorosították és terjesztették.

Még itt a német talpig fegyverekben,
még torkukon a gyilkos vasmarok,
de jönnek, jönnek, egyre közelednek
a szabadító Vörös csapatok...
már jönnek, jönnek, érzem, látom őket,
dereng a fény a börtönablakon...
rabtársaim, fölsebzett ujjaimmal
a szabadság hírét kopogtatom!

Adjátok át a hírt a többieknek,
kopogjatok a kőfalakon át,
a földalatti, titkos jelbeszéddel
hirdessétek a készülő csodát,
hogy jönnek, jönnek, feszítsétek a rácsot,
s zúzzátok szét, ha majd az óra üt...
fegyver legyen a börtönök vasából,
rabok kezében fegyver mindenütt!

S hozzátok is, ti messzi száműzöttek
dörömbölök a messzeség falán!
Jönnek, jönnek a szabadító népek,
új rend készül a megtiport hazán!
Akik még éltek vérzőn, meggyötörten,
akikben még eleven szív dobog,
tudjátok meg, hogy verve fut a német,
s menekülnek a magyar cinkosok!

És, mintha most a végítélet kürtje
szólítaná a porló csontokat;
ébredjetek halottak milliói,
tépjétek föl a tömegsírokat,
csont a csontokkal újra egybeforrjon,
kioltott szemek tüzet vessetek,
s mondjon soha nem hallott vádbeszédet
néma szátok, kitépett nyelvetek!

Törjetek ki a föld alól halottak!
Törjetek át rabok a falakon!
A történelem ítéletidője
itt tombol már a börtönudvaron,
halljátok-e? recsegnek a bitófák,
reszket a hóhér, sír a porkoláb...
Föltámadunk, akiket eltemettek,
vigyétek hírül, adjátok tovább,

tovább, tovább, hogy mindenkit elérjen,
futótűzként fusson a föld körül:
jönnek, jönnek a szabadító népek
és minden rabkéz fegyvert köszörül...
Vörös csillag ragyog az éjszakában,
recseg a rács a börtönfalakon...
rabtársaim, fölsebzett ujjaimmal
a szabadság hírét kopogtatom!

Szántó Gábor:

PINCÉBEN

(1944)

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRKÉTŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 438-068, 337-748, 340-776

1960. VII. 7.

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP

Dunaújváros

1021

Pálfalvi János

(Pálfalvi János rajza)

ttörőolimpia

Három a

udósításomat a leán
versennyel fejeztem
folytatom. *Dani Á*
ásban szerzett ötöd
az egyéni összetettb
ndható 12. helyen
rdai hatalmas viha
asztották a kézilabd
fordulóját, s a csütörtöki mérkő-
eket is teremben kellett lejátsza-
Először a leány rangadóra kerül
a győriek és a mi leányaink kö-
t. A rendkívül izgalmas mérkő-
7:7 arányú döntetlennel végző-
t. Fiaink otthonosan játszottak a
emben és Budapest csapatát 26:18
8) arányban valósággal lelépték.

énteken kerültek megrendezésre
iú atlétikai számok, amelyek ér-
es helyezéseket hoztak. A színvo-
as 100-as döntőn a ságváris *Ha-*
zti Pál 11,9 mp-es idővel a 3.
vezést szerezte meg. Ugyancsak
nzérmes lett a Vasvári iskola
00-as váltója *(Tóth, Németh,*
receni, Döbrei összeállításban.)
y versenyt hozott a kislabda-
ás, amelynek első három helye-
je 90 méter fölé hajított. Mögöt-
egyéni csúccsal (87,36 m) lett
Horváth Gabi, a Szórád iskola
ulója. Az Úttörőolimpia hosszú-
án, 600 m-en *Pásztor István* 7.

ézilabdázóink sem unatkoztak
a versenynapon. Először a
dáról elmaradt mérkőzéseket
zották le. A fiúk biztosan győz-
a mezőny leggyöngébb csapata,
zeg ellen 22:11 (10:3) arányban.
kal nehezebb dolguk volt a
yoknak, akik a technikás, jól
zó balmazújvárosiakat kapták
nfelüknek. A Hajdu-Bihar me-
ek csakhamar 6:1-re húztak el
a félidő végére 6:4-re sikerült szé-
ni. Hatalmas küzdelem foly a 2.
őben, amit a kapuból kihozott
ga Zsuzsa gólereje döntött el a
nk javára 9:8 arányban.

lután a fiúk a pontveszteség
ül álló Szentlőrinc csapatával
őztek. A vasvárisok legjobb já-

faradt lányok 7:4 (1:2) arányban si-
mán kikaptak a gyenge játékerőt
képviselő pécsiektől.

Szombaton délelőtt a négytusa
verseny első két számára került sor.
A fiúk elsősorban magasugrásban
tettek ki magukért. 152 cm-es átla-
guk egészen kitűnőnek mondható. A
legjobb eredményt a Fossbury-stí-
lusban ugró *Hegedűs* érte el 160 cm-
el. A lányok is várakozáson felül
szerepeltek, főleg távolugrásban, így
az első szám után a ságvárisok a 2
helyen álltak. A tervektől eltérően
szombaton délután bonyolították le
a lány atlétikai számokat. Alig kez-
dődtek el azonban a küzdelmek, pé-
csi méretekben is hatalmas felhő-
szakadás zúdult a pályára. Másfé
órás várakozás után irreális, felázot
salakon folytatódtak a versenyek. A
rossz talajnak, sajnos, egyik legna-
gyobb reménységünk, *Kunszent*
Márta esett áldozatul, aki első ug-
rásánál megsérült, s mind 100 mé-
teren, mind távolugrásban kényte-
len volt visszalépni. Annál jobban
szerepelt a II. korcsoport magasug-
rásában *Gubán Gabriella*. A 12 éves
kislány 141 cm-es új úttörő-olimpiai
csúccsal — igaz, hatalmas küzde-
lemben — aranyérmet szerzett. Re-
mekül szerepelt a Dunaújvárosi Ko-
hász Sportiskola két vidéki tagja is:
a besnyői *Horváth Anikó* kislabda-
hajításban, a perkátai *Agócs Valé-*
ria pedig súlylökésben szerzett
aranyérmet, 60,54 m-es, illetve 11,44
m-es eredménnyel. A 300 méteres
síkfutásban *Rab Ágnes* 44,2 mp-es
igen jó időeredménnyel 2. helyezést
szerzett, míg leány magasugrásban

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Pálfalvi János
DUNAUJVÁROS

1964 JAN 3

1021

Daphnis és Chloe

(Pálfalvi János rajza)

Átalakítják a Zöldség-Gyümölcsboltot

— Régóta szükségessé vált az átalakítás, — mondotta Debreceni János, a Mezőék kirendeltség vezetője. Az átalakítás leglényegesebb része, hogy lég-kondicionáló berendezést építünk a raktárba. Ez a berendezés télen, nyáron állandó hőmérsékletet biztosít, így a tárolt zöldségfélék és gyümölcsök nyáron sem fonnyadnak meg egy-két nap alatt.

— Új berendezést is kap az üzlet. Sajnos az eladóteret nem lehet bővíteni, de az üzlet új bútorzata lehetővé teszi, hogy szakszerűbben, és ami fő, láthatóan tároljuk az árut az üzletben is.

— Az átalakítást a Fejér megyei Tatarozó Vállalat végzi. Előreláthatólag két hét alatt készülünk el. Addig L-épületi és Ságvári városrészi boltjainkban vásárolhatnak zöldségfélét a város lakói.

1964-be
lakó

A Városi Tanács VB

A Városi Tanács Végrehajtó Bizottságának legutóbbi ülésén megtárgyalták az Ingatlankezelő Vállalat 1964 évi költségvetését.

Az IKV 1964-ben nem kevesebb, mint négy millió forintot fordíthat a városi lakóházak tatarozására, javítására.

Az összeg felhasználásáról részletes program készül, melyet ugyancsak a Tanács VB hagyott jóvá.

A városi lakóépületekben végzendő karbantartásra, csőrepedések, dugulások megszüntetésére, átázások helyreállítására, természetes elhasználódás utáni cserékre kereken másfél millió forintot biztosít a Városi Tanács, állami költségvetésből.

Kémények javítására is biztosít pénzt a költségtervezet. Az esetleges viharkárok helyreállítására is gondoltak a vállalatnál.

Tetőjavításokra 100 ezer forintot költhet az IKV az idén.

Tíz év a bírósági perek

A Városi Bíróság vezetőjének n

Évekkel ezelőtt gyakran elmarasztaló jelzővel illették városunk közbiztonságát, gyakran szerepelt rossz példaként a társadalmi tulajdon védelmét illetően is. Jó néhány évvel ezelőtt gyakran volt dolga a rendőrségnek és ennek függvényében a bíróság is sok büntető perben mondott ítéletet.

Az 1964-es új esztendő küszöbén megkértük dr. Pomázi Károlyt, a Városi Bíróság vezetőjét, hogy a tí

ügyek, illetve az ezt követő büntető eljárások. Tartalmukban is volt változás, mert legtöbb ítéletünk kisebb károkozás ügyében született.

Ugyancsak egy ötödére csökkent az állampolgárok anyagi javai ellen irányuló bűncselekmények, illetve az erre vonatkozó bírói ítéletek száma.

Van néhány, úgynevezett hagyományos bűncselekmény csoport, amelynél városi viszonylatban nem lehet csökkenésről beszélni. A becsü-

Pálfalvi János

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

AUG. 20

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP

1071

NŐ KALÁSSZAL (Pálfalvi János rajza)

Kemény Dezső:

paticsból (vesszőf
gerősített sárfalból) ké
ott. E technika változa
eztetnek az ilyen hely
rényháza, Himesegyház
háza.

Az első király templo
radtak meg. Néhánynak
és díszítése ismeretes.
il a legjelentősebb a vé
ponti szálláshelyén, Székesfe-
váron, királyi koronázó és te-
kező templomnak épült bazilika
t. Innét származik a koraközép-
i európai művészet egyik reme-
az ún. István-koporsó (jelenleg
tőtárban őrzik). Az egykori épít-
nyről Hartwik püspök is szól a
nt István legendában.

A székesfehérvárihoz hasonló volt
kalocsai székesegyház is, főhom-
zata előtt csarnokkal, udvarral,
romhajós, a kalocsait utánzó
prajzú az aracsi templom. A mai
si székesegyháznak viszont leg-
iebb csak a magja István-kori. A
pes Krónika 1370 körüli minia-
jein ábrázolt, államalapítás kora-
i templomok négytornyúak, vár-
rűek. Ez időben emelték a híres
debrői templomot és a Feldebrő-
pár kilométernyire fekvő Tarna-
ntmária kis templomát is.

z isten házait díszítő kőfaragá-
közül említést érdemelnek — a
bi között — a pilisszentkereszti,
di, bodrogmonostorszegi, szek-
rdi, pécsi, aracsi, zalavári töre-
ek. Értékes ritkaságok az Esz-
omban, Budán, Székesfehérvá-
a kőtárban található oszlop- és
rfők. Stílusuk elárulja a távol-
jött jeles lombárdok, a „Ma-
i commacini" kezemunkáját.
az építőmesterek egyaránt fa-
ak növényt utánzó díszítménye-

A magyar királyi korona

kereszttől az ékesebb oltárkeresztekig, kelyhekig valamennyi adományozható tárgyról megemlékeznek. A garamszentbenedeki kézirat külön kiemeli Neskü ötvöst. A mester Vác körül lakott, mert az oklevél később, név nélkül, mint „aurifaber in Waz"-nak, vagyis: „váci aranyművesnek" titulálta.

Méltán világhírű a királyi kincstár páratlan, miseruhából alakított koronázási palástja. Alighanem a veszprémvölgyi kolostor görög apácái szabták, varrták, hímezték. Latin felirata közli: Gizella és István 1031-ben, a székesfehérvári bazilika számára készíttette. Eredetileg harang alakú volt, s csak a XII. század közepén alakították át palásttá. A hexameteres szöveg és a gondosan tervezett jelenetsor a Te Deum gondolatkörét tükrözi. Valószínű, hogy István király II. Konrád császáron, 1030-ban aratott győzelme (ez mentette meg hosszú időre a fiatal országot a német elnyomástól) alkalmából rendelték a miseruhát.

Amit talán nem mindenki tud: a királyi kincstárban h á r o m külföldön készült koronát őriztek. Kettőt a későbbi magyar koronában

Beck Judi... kiállítása

Ahogy a szó vallani tud egy művész gondolatairól, ahogyan elárul az alkotásról belső, titkos mozzanatokat úgy nyilatkozik a kép a festő világáról. A színek váltják fel a hangot, formák formálódnak gondolatokból. A festő személy szerint nincs jelen. Mégis beszélnek a képek, emlékeznek, töprengenek, jellemeznek, örülnek, vagy éppen megjegyzik az élet, a valóság, apróságait úgy, ahogyan a festő látta s láttatja.

A kép emlékezik: Sötét tónusú, markáns portrék... A dátuma mindegyiknek 1940-41. Sötét csendélet. Hallatlan szomorú színek, ecsetvonása olykor mint egy letört üszkös gerenda, a háború borzalmas világából. Kék önarcképén a háttérből csak az arc komoly, szigorú szembenézése kap hangsúlyt. De ebből az időből való egy olyan képe is, amely nem riaszt, nem nyugtalanít, hanem tiszta emberi lírát áraszt, hűsít, enyhít: Radnótiné portréja. Nyugalmasan, karbatett kézzel, szomorúan. Az „Erőltetett menet" Radnóti-írta sorait sugallja a kép: „...és Fanni várna szőkén a rőt sövény előtt, s árnyékot írna lassan a lassú délelőtt,...", És Fanni vár. A vers 1944-ben íródott, a kép 1941-ben készült. Csak a művész intuíciója érezhette meg ilyen félelmes hangulati azonosulással a jövőt.

A kép jellemez: Azonnal itt következik Radnóti Miklós maga. Ceruzarajz, füzetlapon. Csillogószemű férfifej. Olyan lírai és szép, amilyennek nem a fotográfus lencséje látja, hanem az az ember, aki nemcsak az arcát ismeri.

Színészportréinak is hasonlóak az erényei. Sokszor közvetve jelenít meg. Kettős ötvözetben adja a színészt és a szerepet. Különösen kifejező Somogyi Erzsi portréja, a Vérnász egyik szerepében. A spanyol tragédia minden borzalma tükröződik színeiben, formálása háborúban festett képeit idézik.

A kép örül: Valami határtalan derű jellemzi szentendrei, vácrátóti tájait, s főleg csendéleteit. Azt a nőt érzem itt Beck Juditban, aki vidámabb lesz, ha kinyílnak a virágok, maga köré gyűjti őket, hogy a természet hangulatait megtalálja bennük. Ugyanakkor a gondolkodó ember szívósságával keresi meg bennük az építményt, a szárak nemes vonalvezetését, a bogyók sötét ellenpontjait. Új formanyelvet alakít ki számunkra. Üveglapra fest, kísérletei plasztikussá teszik a képet. A háttér messzivé és szinte jellegtelenné válik, ezzel is aláhúzza a virágok kompozícióját. Csendéletei komponáltak. Néha szinte a levelek közé bújva mutatja a csendélet forma- és színvilágát. Derű sugárzik a tápéi néptáncból amelyet két összefonódott lány táncol, csíkos harisnyában, lebegő szoknyában. Vácrátóti madonnája példaképpé magasztosuló, napsütötte parasztasszony.

A rajzfüzetek kitépett lapjaira rajzolt „Jegyzetek" olyanok mint egy poén, egy-egy aforizma. Ismert dolgokat új szemszögből ábrázol. Mesél utazásairól: a Lengyel Tátráról, a Krim-ről, Olaszországról. Tud újat mondani hegyről, házról, Colosseumról... Pl. az utóbbiaknak nem a szokásos „szebbik oldalát mutatja, amely a lemetszett körrel meg a romos labirintust, amely így új építészeti élmény.) A filctoll expresszív kifejezőeszköz. Vagy még több is ennél Beck Judit számára. Hangulatfestő is. Olasz hegyoldal, romokkal, esernyőforma pineákkal. Hőség van. Ez utóbbi a terrakotta kontúrok és a lilás árnyékok napnál ragyogóbban éreztetik.

A kiállítást otthagyni nehéz. Nehéz kijönni a tavaszból, nyárból a lucskos februári hóba. És nehéz elszakadni a képektől, amelyek egy jelentős művész életéről, keserűségeiről és örömeiről, utazásairól és ismerőseiről beszéltek, őszintén, hitelesen és érdekesen.

Torday Aliz

Szilá

Vannak gondolatok, am
telni, mert megfeledkezünk

Az abszolút szabadság
ami törvényszerű.

A hibák beismerésénél
lése.

A hazugság olyan, mi
megellik.

Nincs fonákabb dolog,
az Igazságról.

Nemes magnak kemény

A műveltség nemzeti t

Az ostoba álmokat kerg
sít meg.

Aki félti illúzióit, ne n

Lényünk furcsasága, ho
kedetei felett is pálcát törü
gyeljük őket.

Federico De Roberto:

Az alki

A történelmi regényeknek nem sok pihenés jut a polcokon. Kézről kézre kapkodják az olvasók, s némelyikre már többhónapos előjegyzések sorakoznak. Federico De Robertonak az Európa Könyvkiadónál újonnan megjelent műve az Alkirályok is e népszerű könyvek közé sorolható. Bizonyára sokan emlékeznek még az utóbbi évek nagy könyvsikerére Giuseppe Tomasi di Lampedusa Párduc-ára, melyből film is készült, s nálunk ugyancsak bemutatták. Az Alkirályok-at akár a Párduc „féltestvérének" is nevezhetnénk. Federico De Roberto is olasz, sőt szintén Olaszország délvidékéről származik, miként Lampedusa. Művében ő is a szicíliai arisztokrácia és a feltörekvő polgárság pénzért, hatalomért, dinasztikus érdekekért folyó torzsalkodásait, féktelen gőgjét, embertelenné merevedett szokásokhoz való ragaszkodását ábrázolja.

A regény cselekményének időszaka a tizenkilencedik század második fele, s ez a korszak Olaszország, s benne Szicília történelmének fordulópontja. Ekkor egyesítették a szétszórt itáliai királyságokat, fejedelemségeket, tartományokat egyetlen birodalommá. De

(M. Tóth István

HIDAS ANTAL :*

Pálfalvi János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI HIRLAP

1966 FEB 13.

Hírlap vasárnapi melléklete

1021

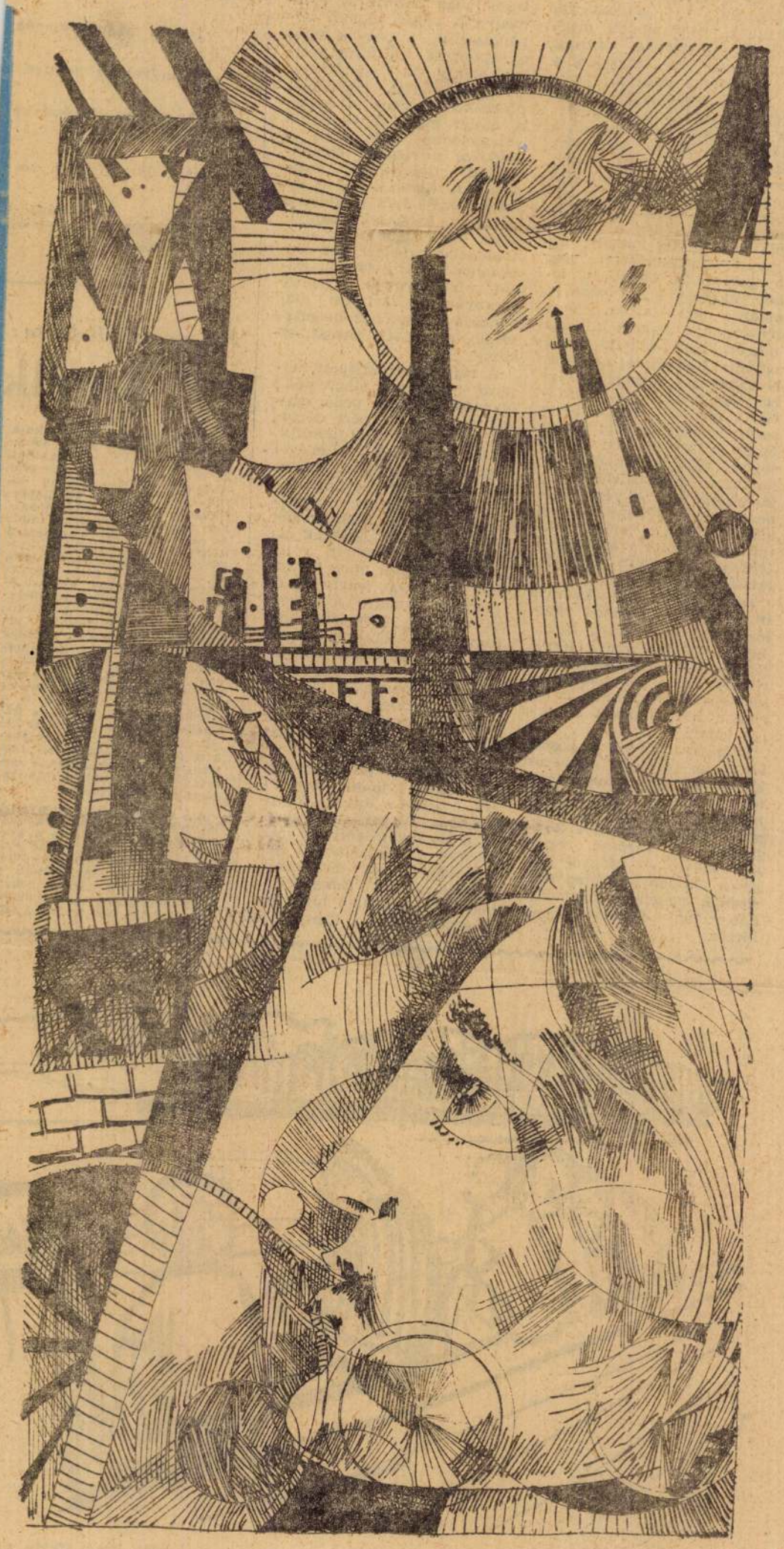

Pálfalvi János rajza

Díszünnepség hazánk felsza
24. évfordulójá

(Folytatás az 1. oldalról)

hogy városunk milyen jelentős szerepet tölt be a magyar népgazdaság életében.

Cél: a gazdasági tevékenység tökélesítése

Az eltelt időszak gazdasági eredményei jó alapul szolgáltak arra, hogy továbblépjünk és tökéletesítsük gazdasági tevékenységünket. Fejlődésünk jelenlegi szakaszában ez a szocialista építőmunka döntő láncszeme. A gazdaságirányítási rendszer reformja több, mint a termelés fokozása, a termelés gazdasági és műszaki alapjainak növelése. S ez a több a gazdaságosság, a hatásfok növelése, a korszerűség, a minőség, az anyagi ösztönzők helyes alkalmazása. Egészségesen gyarapodó népgazdaságunk sokkal nagyobb lehetőségeket rejt magában, mint amit a korábbi irányítási rendszerrel kiaknázhattunk. Ezért kell tökéletesíteni irányítási rendszerünket.

Előrehaladásunk fontos feltétele a szocialista tudat erősítése, a társadalom ügyéért áldozatokat vállaló, a szocialista hazaszeretettől áthatott ifjúság nevelése. Következetesen kell munkálkodni azon, hogy az emberek gondolkodását és érzésvilá-

cialista erkölcs, a haladásért érzett felelősségtudat és az áldozatkészség hassa át. A fiatalság ilyen irányú nevelése az egész társadalom feladata, s csak így lehet méltó folytatója a felnőtt nemzedék sikerekben gazdag országépítő munkájának.

Örök figyelmeztető!

A szónok ezután a két világrendszer békés egymás mellett élésének kérdéseivel, és a nemzetközi helyzet alakulásával foglalkozott. Megállapította, hogy a világ ma is feszültségektől terhes. Vietnamban háború dúl, a Közel-Keleten fokozódik a feszültség, Nyugat-Németország militarista körei pedig tovább folytatják mesterkedéseiket az atomfegyverek birtoklásáért. Majd így folytatta:

— Európa és a világ népeit jogosan aggasztja, hogy a nyugatnémet monopóliumok és militarista körök egyre nagyobb aktivitást fejtenek ki az atomfegyver megszerzése érdekében, hogy ezáltal is közelebb kerüljenek agresszív terveik megvalósításához. A német militarizmus és fasizmus a két világháború mérhetetlen szenvedését és pusztítását zúdította az emberiségre. A hetvenmillió halott, a felbecsülhetetlen anyagi és kulturális értékek elvesztése Európa és a világ népei számára örök figyelmeztető!

Ünnepi beszéde végén a szónok

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAÚJVÁROS

1969 APR 4

Pálfalvi János

1021

(Pálfalvi János rajza)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAÚJVÁROS

ajtaja is; ott le a lépcsőn, öt lé- láng is világít.

(Pálfalvi János rajza)

töztük.

A torka kiszikkadt. Mintl
gyalogolna — úgy érezte. A ke
s ez csak fokozta benne a fo
A daru csilingelt, tempósan és
Az óriási üst — ahogy elhalad
szinte perzselte a hátát. Oldalra fordult és
szolgaian megindult utána.

— Még másfél óra! — számolta magában.
— Kiöntöm a formákba és vége a műszaknak. Igaz, az ing is lerohad rólam addig, de úgy kell nekem. Miért nem lettem fűszeres, vagy fodrász.

Huszonöt éve csinálja, huszonöt éve csenget fülébe a daru, viszi az üstöt, és ő szépen ballag utána. Mintha házastársak lennének. És mindig a fűszeresre, meg a fodrászra gondol. Micsoda bolondság, miért pont rájuk?

Friss szél csapta meg az ajtóban, ahogy kilépett az üzemből. Összerántotta magán a kabátot. Félt, hogy tüdőgyulladást kap, ha hirtelen éri a hideg. Huszonöt éve fél ettől, de még soha kutya baja nem volt. Valaki mondta és rögződött benne, mint a babona.

A támasztóról elkötötte a kecskét, ütemesen taposta a pedált. Egy fordulat öt méter. Kereken kétszázat szokott taposni, míg odaér az italbolthoz. Ha únja magát, vagy türelmetlen, mindig számol.

Az italboltban néhányan ődöngtek csupán, azok is idegenek. A törzsvendégek ezután érkeznek. Enyhe szégyenérzet öntötte el, hogy úgy sietett. Beállt a pulthoz, a helyére, mint ló az istállóba. Szemben a bejárati ajtóval. Gyermekkorában sok vadnyugati történetet olvasott. Abban volt, hogy a seriff az ivóban mindig az ajtóval szemben állt meg. Ha belőnek, ne érje készületlenül a támadás.

— Hülyeség! — vélte mindig. — Nem vagyunk a vadnyugaton, errefelé colt nincsen, sem pisztoly, legfeljebb hegesztőpisztoly, azzal meg lőni aligha lehet.

Mégis makacsul ragaszkodott ahhoz, hogy mindig az ajtóval szemben álljon meg. Rájött, elszórakoztatja, hogy ki lép be és ki távozik.

Sört rendelt, vagyis inkább kihozta neki a törzsvendég szokásait jól ismerő csaposasszony. Az első korsót rendszerint fenékig itta. A másodikat három hajtásra öntötte fel,

BA

a harmadik mellett elálldogál
is. Ez a kvantum.

Hamarosan megjöttek a
csendben ittak. A második
meg a nyelvük. Amolyan cs
beszélgetés kezdődött most is
Arról, hogy ki mennyit ér a
a prémium elosztásról — hogy
bet. Vitatkoztak a fociról, az
rekekről. Szó esett a történők
vőkről. Olyan lemez forgott
ugyan két oldala van, de má
mindig lejátszani. Az egyik e
vesen, a másik a másik oldo
behatárolják a tű mozgását.
átcsap az egyik rovátkából a
csap, mindenki észreveszi, n
ezerszer hallott és egyszer el
Nyomban szól érte és visszal
szokottat.

Most is valami ilyen tört
ból kibillent a tű. Ő vette
állt az ajtóval szemben. Kov
az osztályvezető. Cippzáras a
alatt, halványzöld szivacskal
kesztyűjét lehúzta, mozdulató
idegen. Az ujja hegyéről kap
tyűt sorba. Valamikor az
vagy a kényes kisasszonyok.

— Babgulyást kérek —
szinte hivatalosan az üres k
csaposasszonynak. Körülnéze

János bensőjében megm
tatlan erő. — Mintha kegy
vélte — úgy biccentett a fe
kalimpált. Jól ismerte Kov
öntő volt, együtt izzadtak a
vács fiatalabb volt. Kijárta
esti technikumba iratkozott
dolgozott velük. Amolyan s

Vízhordók

Angyali dolgok

(Hargitai Zsigmond rajzai)

CSA

Társasjátékok

Cica

A játékosok körben ülnek (vagy állnak). Közepén a „cica", aki kiválasztja áldozatát és hozzásomfordál. A kiválasztott játékos előtt dorombol, nyávog, fúj akár a macska. Ezt a mulatságos jelenetet a kiválasztott játékosnak komoly arccal kell elviselnie. Sőt: a „cica" arcát meg kell simogania, e szavak kíséretében: „szegény kis cicuskám, elmehetsz cicuskám". Ha mindezt nevetés nélkül képes megtenni, a „cicának" csakugyan tovább kell mennie egy új játékoshoz. Ha viszont az illető nevetett (mosolygott), helyet cserél a cicával, ő lesz a cica.

Futás a sálért

Háttal egymásnak két széket helyezünk el. A szék alá hosszában egy sálat teszünk, amelyet a játékosoknak kell majd megszerezniök. Két játékost leültetünk a székre, majd tapsjelre mindkettő jobb irányban haladva, igyekszik mielőbb a saját székére visszaülni. Miután leült, megpróbálja a sálat felvenni a szék alól. Az a játékos győz, akihez a sál került.

A lakber
és a mű

A lakberendezésben is mind inkább tért hódít a művészi igényesség. Az Iparművészeti Főiskolán több szakon is tanulnak azok a szakemberek akik tanulmányaik végeztével otthonaink berendezési tárgyainak tervezői, megalkotói lesznek. A terveik nyomán készített bútorok, szőnyegek, textiliák kerülnek majd a lakásokba, s éppen ezért igen érdekes és tanulságos volt mindaz, amit e tekintetben az V. Országos Iparművészeti Kiállításon láthattunk.

A sok-sok mutatós egyedi darab mellett két termet teljes egészében a szakemberek tervei alapján rendeztek be, mondhatni, a jövő lakásaként. Összhangot teremtettek a bútor és a szőnyeg, a függöny között, nemcsak kellő fényt adtak, hanem bútorként is

1966 JAN.30.

/1021.

Pálfalvi János rajza

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

Pálfalvi János, grafikus

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

1976 MÁJ 7

□ **CO—X. Ez a neve annak a nemzetközi koppenhágai képzőművészet alkotócsoportnak, amely pénteken mutatkozik be grafikáival, festményeivel és térplasztikáival a dunaújvárosi Uitz-teremben. A haladó művészeti programot valló alkotócsoport kiállítását délután hatkor nyitja meg Pálfalvi János grafikusművész.**

KÖZLEMÉNYEKET IS KISZOLGÁLUNK

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP

Pálfalvi János grafikus-művész

1972 FEB 4

Pálfalvi János grafikusművész szerdán este a Bartók Béla Művelődési Központban fiatalokhoz szólt. Közképzőművészet, az ember és a társadalom kapcsolatáról tartott előadást, amelyet híres képzőművészeti alkotásokról készült dia-filmek vetítésével illusztrált.

1972

elado. ,,...
...ére a dunaúj-

MAGYAR HÍRMondó SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Pálfalvi János

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP
Székesfehérvár

1971 NOV 24

1071

Képzőművészeti kiállítás

A napokban zárult a dunaújvárosi képzőművész
őszi tárlata. A hagyományos rendezvények közt szám
tartott kiállítást sokan tekintették meg, több alkalomm
rendeztek tárlatvezetést iskolai képzőművészeti szakk
röknek és szocialista brigádoknak. A tárlaton különös
a városi tanács pályázata alapján első díjjal jutalmaz
alkotások nyerték el a látogatók tetszését, úgy, mint P
falvi János, Ravasz Erzsébet grafikái, zománcai, és a
ifjabb dunaújvárosi képzőművész, Birkás István festm
nyei. Az őszi tárlatot követően Baksa József festőművé
az Iparművészeti Főiskola tanárának kiállítása nyílik
november 24-én, a Vasmű úti kiállítóteremben. A tá
tot Nics János, országgyűlési képviselő nyitja meg szo
este, fél hétkor.

MFORA
vár, Ko
írni tud

ting ko
édmunk
viz, Bal

Székesfe
lalat kenyér és pek-
termeléshez keres:
-, betanított és segéd-
kat. A segédmunká-
ónap alatt betanított
átképezzük. Felve-
tószerelőt, gépkocsi-

IPARCIKK
KERESKEDELMI V

Márciu
Telefon
Várjuk
FEJÉR
IPARCI

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1977 DEC 2 3

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP

Pálfalvi János

4021

Pálfalvi János: Illusztráció I.

KEKNEK

rga, kerge

Ezen aztán megint hajbakaptak, még ölre is mentek. A róka meg észrevétlenül mögéjük sompolygott, és lecsapott a három jómadárra. De csak a farkincájukat tudta leharapni, mert Fürge, Nyurga meg Kerge abban a pillanatban megugrott. Nyargaltak, mint a szélvész, közben hátra-hátra pillantgattak, hogy kergeti-e még őket a róka. Kergette bizony, még a száját is nyalogatta, amikor a jó birkahúsra gondolt.

Futás közben azt mondta egyszer a Kerge:

— Tudom ám már te két birka, hogy mi az az irkafirka.

— Mondjad hamar Kerge birka, mert már utolér a róka!

— Az van a papírra írva, hogy bújjunk az egérlukba!

Be is bújt a három birka az is megkérd
bútól:
— Mi bajod
Miért ordítod
jákfalvát?
— Viszket a
ha milliárd tű
— No majd
neked egyi ki
tól jobb lesz
tücsök és izib
hegedűjét.
De a százlá
derített a cinc
keservesen ó
még a szen
előbújt a fűbő
lámpást gyújt
hárman törté
hangya, a t
szentjánosbogá
tak kiokoskod
mentek a
Bekopogtak a
kor a doktor
tón két kicsi
illedően elmo
ratban vannak
Ment a csig
sebesen, másr
is ért a száz
Ordított még
tenadta, hog
kidülledtek.
egy darabig
mögött, fejét
— Ne üvöl
Mond meg i

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-[illegible] 340-726
1977 DEC 23

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP

Pálfalvi János

1021

Pálfalvi János: RAPSZÓDIA

14.33: Pannutova dalaiból. 15.10: Nyomkereső. James Fenimore Cooper regénye rádióra alkalmazva. 16.10: Nótacsokor. 17.07: Európai otthonok. 17.32: Dmitrij Sosztakovics saját műveiből zongorázik. IV. rész. 18.03: Madrigálok. 18.15: Kritikusok fóruma. 19.15: „Dicsérem a csendet . . ." A Magyar Rádió és az Osztrák Rádió kétnyelvű osztrák irodalmi estje a Radnóti Miklós Színpadról 20.13: Jan Peerce énekel. 20.33: Örökzöld dallamok. 21.30: Egy év a külpolitikában. 22.20: Szabó Ferenc emlékhangversenye a Zeneakadémia nagytermében. 0.10: Dzsesszfelvételeinkből.

Petőfi: 8.05: Bundschuh István citerázik. 8.20: Tíz perc külpolitika. 8.33: Slágermúzeum. 9.30: A lövés. Puskin-elbeszélés rádióra alkalmazva. 10.00: A zene hullámhosszán. 12.00: A Budapesti Koncertfúvószenekar játszik. 12.33: Győri stúdiónk jelentkezik. 12.55: Zenekari muzsika. 13.20: Édes anyanyelvünk. 13.33: A szombathelyi Ifjúsági Zenekar játszik, vezényel Sándor János. 14.00: Rádiónapló. 17.00: Híres alma materek. 18.00: Moszkvából érkezett. 18.33: Hétvégi panoráma. 19.55: Slágerlista. 20.33: Rádiószínház 21.33: Daloló, muzsikáló tájak. 22.15: Rose-Marie. Részletek Friml operettjéből. 22.33: Tíz perc külpolitika. 22.43: Az operettrészletek folytatása. 23.00: Tánczene. 3.30: Nóták.

A MAGYAR TELEVÍZIÓ MŰSORA:

Péntek, december 23.: 16.28: Hírek. 16.35: Magyar rövidfilmek a képernyőn: — Végtelen nes) 3. Ba
Szovjet kisfi
Utazás egy
gyermekfilm-
Búcsú Dudus
Művészeti m
(Színes) 11.
avagy a két
Amerikai ra
rész: Ha jó
Csak a der
Találkozás P
szerzővel. (S
táv koccan.
rozat. (Ism.
Broadway M
szélő amerikai film. 16.00: Események — érmek '77. Visszapillantás az év sportversenyeire. I. rész. 17.00: Lehet egy kérdéssel több? Vetélkedőműsor. 17.30: Hogy van? Márkus László beszél életéről és pályájáról. 18.10: Reklámműsor. 18.15: Hármasikrek. Dokumentumfilm-sorozat. VIII. rész. 18.30: Fejezetek a Rákóczi-szabadságharcról. III/2. rész. (Színes) 19.20: Reklámműsor. 19.30: A Közönségszolgálat tájékoztatója. 19.35: Esti mese. (Színes) 19.50: Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna. (Színes) 20.00: Hírek — Totóeredmények. 20.05: Jókai Mór: Szerelem bolondjai. Televíziós film II. rész. (Színes) 21.20: A prima donna, mint primadonna. Sass Sylvia operettrészleteket énekel. (Színes) 22.00: Az öreg halász és a tenger. Magyarul beszélő amerikai film. (Színes) 23.25: Az Abba együttes slágerei. Zenés film. (Színes)

Hétfő, december 26.: 8.59: Tévétorna. 9.03: Zsebtévé. 9.35: Szépek szépe. Mesejáték két részben a Békés megyei Jókai Színház előadása felvételről. 11.10: Csillagszóró. A pécsi körzeti stúdió műsora. 14.12: A rajzfilmek kedvelőinek: A nyak-

tengeri utazásánál hitelesebb krónikája, 117 nap a hullámok hátán címmel, sok érdekes képdokumentációval. Újabb kiadásban látott napvilágot a Magyarország története képekben; a sok száz képet tartalmazó kötet Kosáry Domokos szerkesztette.

A Műszaki Könyvkiadó megjelentette Gert Hintersdorf Műanyag tartószerkezetek című fontos szakkönyvét. Az Elektronika sorozatban került a könyvesboltokba Hubert Meluzin Rádiótechnika amatőröknek című népszerű munkája, amely kérdések és feleletek formájában dolgozza fel a legfontosabb ismereteket. Újabb kiadásban jelent meg Csanádi Nagyváradi-Winkler A magyar repülés története

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748. 340-726
1077 DEC 2 3

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP

Pálfalvi János

1021

Pálfalvi János: Illusztráció: II.

Tömegsport:

Edzett ifjúságért

Négy középiskolában és négy általános iskolában van lehetőség szombaton délutánonként 15.00—18.00 óráig, és vasárnap délelőtt 9.00—12.00 óráig az Edzett ifjúságért mozgalom próbáinak teljesítésére. (Az időpont iskolánként változik!) A Mező, a Móricz, a Petőfi, a Ságvári iskola a Bánki, a Münnich, a Közgazdasági, a 316-os Szakmunkásképző tanintézetek igazgatói és tantestülete megértő támogatása nemcsak a tanulóik számára, hanem a felnőtt lakosság számára is biztosítja a próbalehetőségeket.

b osztályban

Becsei (3), Maczkóné (2), Zsákainé (2) és Boros.

A csapat jobb játszma-

A szocialista

mi, gyárrészleg négy sportágba ezer vasmús c kedvenc sportj legnagyobb tön litenisz vonzo mögötte alig n pályás foci (10 a női asztal kispályás focis országos döntők tek.

A vasmű el rendezett „Va — augusztus szombatján — választották a felüdülésül. A litenisz, a sakl lőbajnokságot, súlyemelést é rendeztek.

Nagy sikere Bajnokság" n kispályás lab zéseinek. Min az üzemfenn Gond a kézilal nál három, a csapat osztoz seken, akárcsa bajnokságban.

A női tömeg gatóság (MEA számottevő.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1976 JAN 15

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

Pálfalvi János

1021

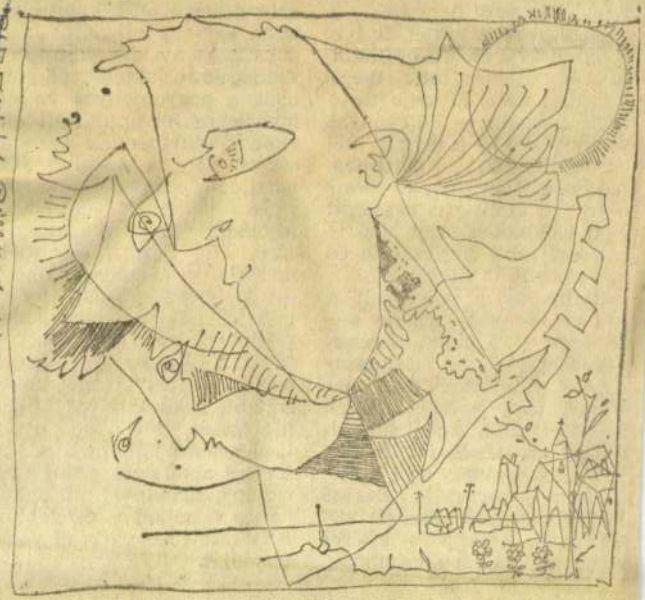

PÁLFALVI JÁNOS RAJZA

szonyok kö
terén. A rég
diós és mák
ják még
süteményün
pesties nevi
— ivből és
igéből). N
hagytuk, de
verseny sor
versenyezve
egyenesített
zamatosabba tettük. A pesti bejgli az utóbbi fél évszázad alatt különösen nagy karriert futott be, megismerte és megszerette a világ.

Bármennyire is kedvelt a magyar konyha néhány süteménye — a bejgli, a rétes, a dobostorta —, háziasszonyaink valójában nem tartoznak az édességek nagy mesterei közé. Annál inkább északi szomszédaink, a csehek és szlovákok, ahol a különleges receptek szerint készülő, szépen díszített sütemények jellegzetes kísérői minden ünnepi alkalomnak.

[redacted]

lenet az alapanyagok, az ízesítés kellékei nagyjából ugyanazok, mint másutt — túró, dió, mandula, mák, mazsola, gyümölcsízek, stb. —, a süteményeknek mégis más jellegük van, mint hazai tájainkon, ami az ánizs, a fahéj, a szegfűszeg és több más „agyafurt" ízesítő fokozottabb használatával függhet össze. Régebben ott is kemencében sült pirosra az ünnepi alkalomra szánt sütemény, manapság azonban korszerű villany- és gáztűzhely sütőjében nyeri el végső formáját.

Közlekedési dugó

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 — 6
ÉLETÜNK

Pálfalvi János
1021 °/₀

életünk

Ára: 6,— Ft *

E SZÁMUNK SZERZŐI

BARAE
BARTH
BÁBA
BÁNFY
BENKÓ
BOGNÁR ZOLTÁN
BOZÓKY MÁRIA
BUDAI RÓZSA
CS. NAGY ISTVÁN
DEVECSERY LÁSZLÓ
FARKAS IMRE
GALAMBOSI LÁSZLÓ
HEGEDŰS MAGDOLNA
HÉRA ZOLTÁN
JUNG JÁNOS
KÁDÁR PÉTER
KÁLDI JÁNOS
KOVÁCS LAJOS
KÖRMENDI ISTVÁN
KUNTÁR LAJOS
KUSTÁR ZSUZSA
MAJTHÉNYI KÁROLY
MÁTYÁS ISTVÁN
NAGY ELŐD
PÁLFALVINÉ CSASZTKA ILONA
PÁLFALVI JÁNOS
PERCZ JÁNOS
PÓSFAI H. JÁNOS
POGÁNY GÁBOR
RAVASZ ERZSÉBET
TAKÁTS GYULA
TATAY SÁNDOR
TÓTH ELEMÉR
VÉRTESI PÉTER
Z. SZABÓ LÁSZLÓ

Címlap:

PERCZ JÁNOS
Pillangó

Hátsó borító:

PÁLFALVI JÁNOS
Cigánymadonna

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAUJVÁROS
Pálfalvi János
1965 AUG 17.

1021

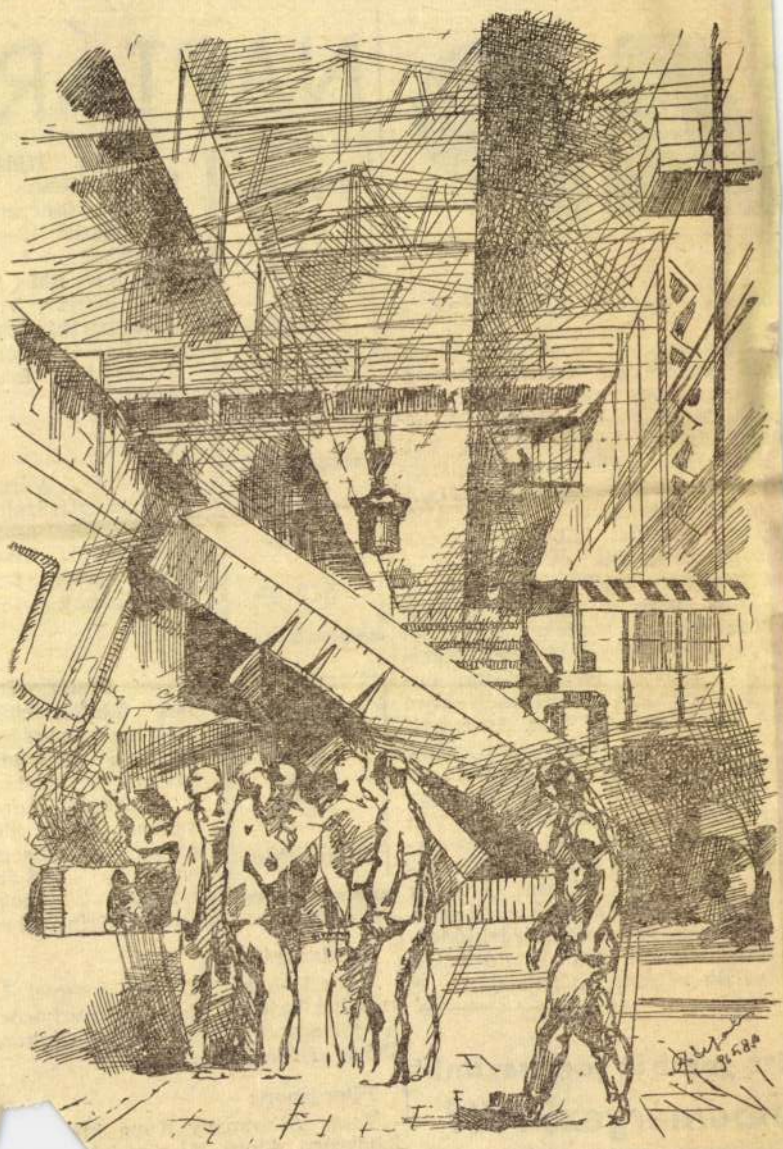

HENGERMŰBEN

(Pálfalvi János rajza)

AP

öldrengések előrejelzése

A földrengések megbízható előre-
lzése elsősorban ennek a termé-
eti csapásnak gyakorta kitett álla-
ok tudósait foglalkoztatják. A kö-
lmúltban két japán geológus, Yati
dr. Shiaya, a földkéreg törési rez-
seinek mérésére alkalmas szeiz-
ográfot szerkesztett. A speciális
úszert, amelyet kábelen süllyesz-
nek le nagyobb mélységekbe, a
ld felszínén erősítő berendezések-
el kötik össze. A jelekből ily mó-
on az érintett pontokon fel lehet
merni a kezdődő földrengés veszé-
eit. A műszer természetesen an-
ál hatékonyabb, minél mélyebbre
het lebocsátani a földbe. Amennyi-
en sikerül 9000 méter mélységbe
eresztení a rengésjelző szondát, az
lőrejelzés szempontjából ez igen
agy eredmény lesz, mert itt van
z a kritikus réteg, ahol a törés-rez-
éseket a szonda közvetlenül mér-
eti. Kisebb mélységben a jelek
tompulnak és nehezen értékelhetők.
szakkörök világszerte érdeklődés-
el figyelik a két japán kutató Tokió
örnyékén végzett kísérleteit.

zött gombát fogyasszunk!
ombamérgezésről?

ezett sürgős kórházi ellátásra szo-
ul. Ha a gomba elfogyasztása há-
om órán belül történt, az orvos
egérkezéséig langyos sós vízzel há-
hatóget hashajtónak

NAPTÁR

Augusztus 17 Kedd

— **Az Ifjúság Eszpresszóban a Neotons tánczenekar játszik** 19—23 óra között.

— **Az ÉM 26. sz. Építőipari Vállalat** pártbizottságán Réthátí Péter elvtárs tart fogadóórát 16—19 óra között.

Augusztus 18 Szerda

— **A Városi Pártbizottságon** reggel fél 9—16 óra között Ihász János elvtárs tart fogadónapot.

Augusztus 19 Csütörtök

— **Idefigyeljenek üdülők címmel az Országos Rendező Iroda műsora** 20 órakor a Szabadtéri Színpadon. Rossz idő esetén a műsort augusztus 26-án tartják meg, ugyancsak a Szabadtéri Színpadon.

Labdarúgás:

Kinizsi—Móri Bányász megyei I. osztályú bajnoki labdarúgó-mérkőzés a tömegsportpályán 16,30 órakor. Előtte ifjúsági mérkőzés.

Tömegsport:

Vasas Alkotmány Kupa kis
labdarúgó döntő 16, röplabd
15,30 és kézilabda döntő 17
központi sporttelepen.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAÚJVÁROS

1969 APR. 4

1021

Pálfalvi János

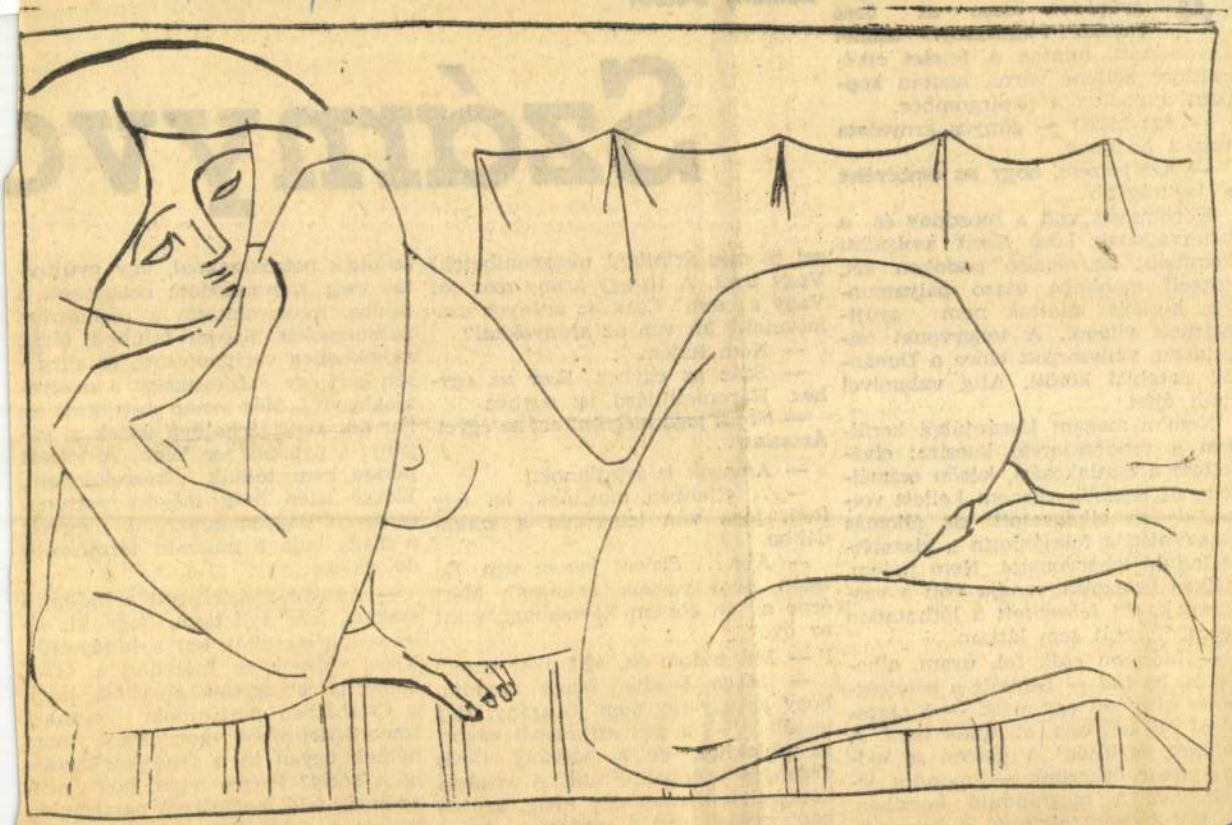

IFJÚSÁG

(Pálfalvi János rajza)

Kemény Dezső

Szárnyvo

A vasútas markában csörögve gyűrődött össze az üres zacskó. Pillanatnyi szünet következett, mintha a felelet elkészültére kellene várni, azután koppant a padlón a papírgombóc.

— Azt hiszi? — gúnyos árnyalata volt a hangnak.

— Azt hiszem, hogy az emberélet a legdrágább...

Koromsötét volt a mozdony és a tehervagonok közé ékelt szolgálati kocsiban; az oldalsó padokon két, reggeli munkába utazó pályamunkás horkolt, miattuk nem gyújthattunk világot. A tehervonat csigalassan vánszorgott előre a Dunántúl dombjai között. Alig valamivel múlt éjfél.

Nem a magam jószántából kerültem a vendégszerető kocsira: elvétettem a csatlakozást, későn eszméltem, és reggelig várnom kellett volna, de az elhagyatott kis állomás forgalmistája felajánlotta a visszafelé induló tehervonatot. Nem tudom, milyen beosztása, rangja volt a vasútasnak, aki felsegített a láthatatlan lépcsőn, arcát sem láttam.

— Másszon csak fel, uram, alhatik is, ha tud — benyúlt a sötétségbe és kinyitott egy ajtót. — Világosságot ne keressen, alszanak bent. A fejükre ne üljön! A jóisten se tudja, mikor érkezünk — mondta lezökkenve a megránduló kocsiban. — Két helyen tolatunk, a harmadikon felveszünk két G-kocsit, az egyikben belga anyanyulak utaznak zel öt más ártatlant megmenthetek? Vagy tizet. A tíz-egy arány már jó? Vagy az sem? Csak az arányok számítanak? Mi van az arányokkal?

— Nem tudom.

— Száz az egyhez. Ezer az egyhez. Hárommilliárd az egyhez.

— Nincs joga megölni azt az egyet. Ártatlan...

— Amazok is ártatlanok.

—... ellenben magának, ha úgy títeli, joga van leugrania a szakadékba.

— Aha... Szóval jogom van. Én talán nem vagyok ártatlan? Mért érne az én életem kevesebbet, mint az övé?

— Mit tudom én. Mit akar ezzel?

— Maga kezdte. Maga mondta, hogy az egy-egy nem jó arány. Hát tessék... — a szél szikraesőt vágott az ablakhoz, de a halvány vörös derengés azonnal eltűnt. A vasútas konokul hallgatott egy ideig, azután papírzacskót tett a térdemre. Arcát még mindig nem láttam. — Eszik egy kis barackot? Saját termés. Hm. öntötték petróleummal, úgy gyújtották meg. Káromkodott, beautózott a faluba, legorombította a csendőrőrs parancsnokát, három falubeli férfit sajátkezűleg végigpofozott, és sürgősen kért egy ütászszakaszt a megyeszékhelyről. Még aznap megjöttek és hat óra alatt járhatóvá tették a vágányt a patakmeder felett. A tettest persze nem tudták kézrekeríteni. Eléggé isten háta mögött voltunk, és az én Hauptmannomnak megvolt a maga baja a műszaki természetű dolgokkal.

— Amikor megérkezett a hídépítő szakasz, már sejtettem, hogy ki, illetve kik csinálták azt a hídégetést. Közel voltunk az Ipolyhoz, a falubeliek is rebesgettek olyasmit, hogy a Cserhátban partizánok vannak. Import-partizánok, gondoltam, mert nálunk ugyan ki a fene kockáztatná a bőrét? Persze lehet, hogy nem az észak felől beszivárgó partizánok, hanem a falubeliek csinálták az egészet. De ez nem is volt fontos.

— A tűzeset utáni harmadik reg-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAUJVÁROS
Pálfalvi János
1969 APR 1

1021

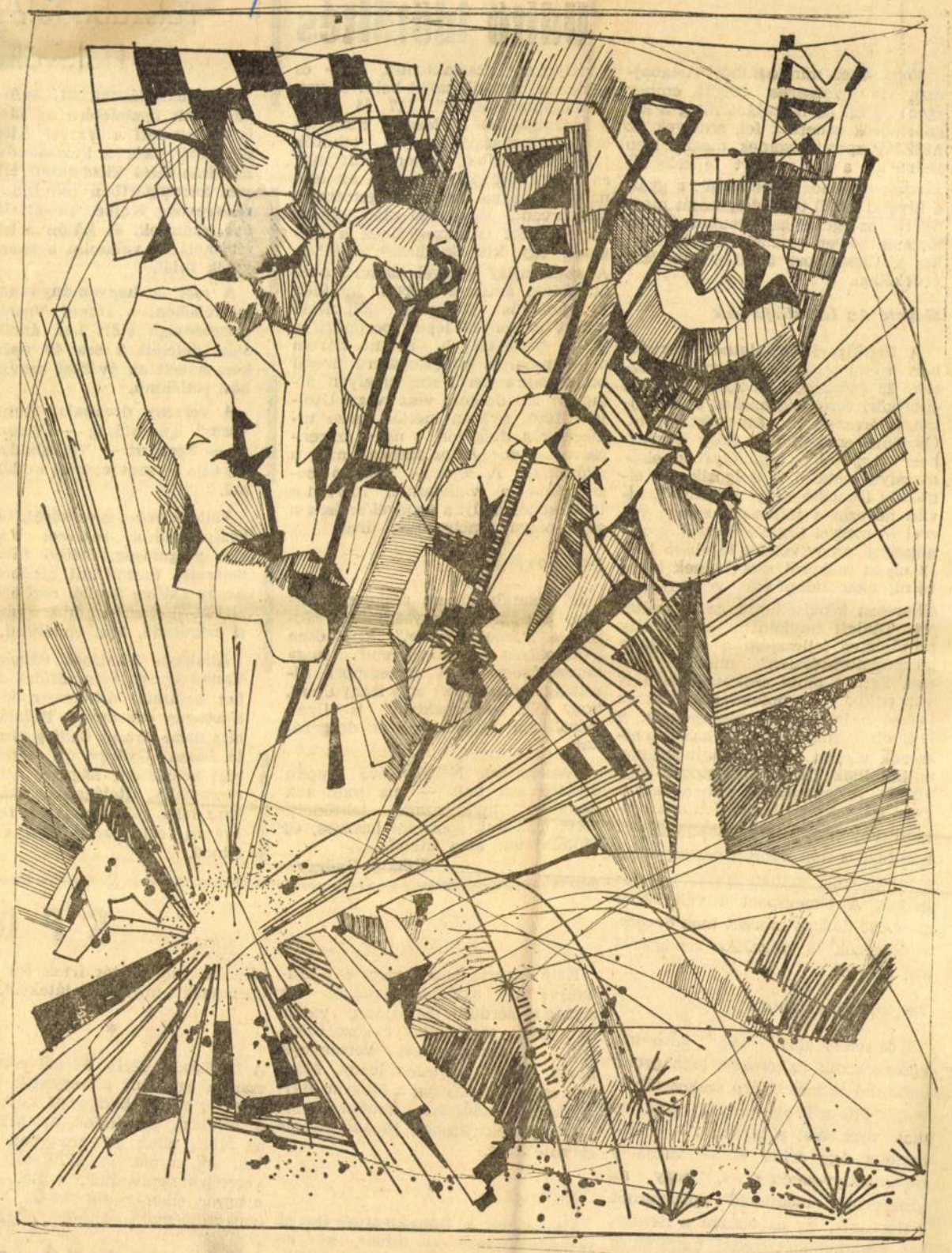

Pálfalvi János rajza

üdítő időtöltés

Nem lehet mindenkiből világbajnok, de egészséges, edzett ember igen! — ezt az igazságot főleg a kis sportkörök ismerték fel, amelyek az MSZMP sporttéziseinek megfelelően januártól a tömegsport fejlesztését tartják fő feladatuknak. Cél: a gyár, a hivatal minél több dolgozóját megnyerni az egészséges testmozgásnak. Számos helyen tesznek intézkedéseket a tömegsport további fejlődése érdekében.

Sakk és labdajáték

A Papíripari Vállalatnál februárban üzemi sakkbajnokságot rendeztek. 25 indulóból válogatta ki a sportköri vezetőség azokat, akik hajlamot éreznek az „ész-sport" iránt. Ösztönző erőként hat, hogy a gyarban *Nagy Gábor* személyében elsőosztályú sakkozó is dolgozik. Az elnökség legalább négy versenyzőt kíván nevezni a július-augusztusi városi és megyei Szakszervezeti Sportnapokra. Az év végére legalább 10—12 olyan sakkozót szeretnének kinevelni, akik alapfokú versenyeken sikeresen képviselhetik az egyesületet. Távlati tervként a szakosztály minőségivé fejlesztése a cél, bár a „tomegsport-részleg" mindig marad. Erre a többi szakosztályban is van példa. A röplabdázók csak az üzemi bajnokságban szerepelnek, a legjobb kézilabdázók és asztaliteniszezők viszont a városi bajnokságon is indulnak. Ők a tömegsport képviselői. A legnagyobb reményeket a gyár sportszerető kollektívája a serdülő lányokból álló kézilabdacsapathoz fűzi, a fiúk mind a városi, mind a terembajnokságban gyengén szerepeltek. A tömegsport a vállalatnál 350—400 embert mozgat meg évente, a dolgozók 40 százaléka rendszeresen sportol.

Természetjárás

Közismert tény, hogy városunk büszkélkedik az ország legnagyobb létszámú természetjáró szakosztályával: a 316-os ITSK-nál 1111 tanár és diák vesz részt a túrákon. A tömegesítést úgy érjük el — vallja a szakosztályvezetőség —, hogy az igényeknek megfelelő programot biztosítunk, így az vonzza a fiatalokat. Minden agitációnál hatásosabb egy bátorságot, ügyességet igénylő és romantikus éjjeli harci játék, vagy kitartást és szívósságot igénylő Kor-Túra, amelynek teljesítése rangosztályokon (asztalitenisz, kézi- és röplabda, futball, sakk) belül is van „tömegsport-részleg": 117 fő indul e sportágakban a Megyei Szakmaközi Bajnokságokon. A tekézők 1961-ben kezdték. Ekkor épült meg az üzemi tekepálya, amely az első naptól kezdve nagy látogatottságnak örvend. Munkaidő után, vasárnap délelőtt is összegyűlnek a dolgozók egy kis „kuglizás" céljából. A szakosztály 8 fővel alakult, akik alapfokon úzték e sportot. Az idén 12 jelentős játékerőt képviselő AKÖV-versenyző lépett porondra a városi bajnokságon. Évente három alkalommal is kampányszerű üzemi bajnokságra kerül sor, amelyen átlagban 150 dolgozó vesz részt. Utoljára 1965. nyarán mérték össze tudásukat a dolgozók, s némi szerencsével *Andor János* szerezte meg a győzelmet. A teke — állandó beszédtéma a vállalatnál, folytonos lehetőséget nyújt a testgyakorlásra a saját pálya, amely sosem üres.

Labdarúgás

A Vasműben nem szakosztályokban, hanem gyáregységenként folyik a „tömegsportélet". Különösen a kispályás futball örvend nagy népszerűségnek, A tömegsport bizottság erőfeszítései arra irányulnak, hogy más sportágakban is ilyen mértékben aktívizálják a dolgozókat.

Tömegsport. Néhány éve csupán divatos szó volt — ma már sok üzemben tartalommal telítődött. Mert mozogni, sportolni hasznos, és időtöltésnek sem utolsó.

Ujházy György

Hálava fo

Felszabadulásunk 21. évfordulójának tiszteletére az idén is megrendezi a Városi Atlétikai Szövetség a Felszabadulási Hálaváltó küzdelmeit. Három korcsoportban indulnak a résztvevők. Külön az általános iskolások, és külön a középiskolások, valamint a sportkörök futói.

A rajt, a hagyományoknak megfelelően, a Dunai Vasmű igazgatósága előtt lesz április 3-án, délelőtt 9 óra 40 perckor. A cél: az óvárosi szovjet hősi emlékmű.

A verseny útvonala: Dunai Vasmű igazgatóság — Vasmű út — Pesti út — Vöröshadsereg útja — szovjet hősi emlékmű.

Váltóhelyek sportkörök és középiskolások részére: Vasmű igazgatóság, úttörő tábor bejárata, Vasmű úti cipőbolt, Arany Csillag Szálló, régi benzinkút, útelágazás, híd, óvárosi cukrászda, hősi emlékmű.

Általános iskolások részére: Vasmű igazgatóság, úttörő tábor bejárata, útkereszteződés, Napsugár cukrászda, Beloiannisz utca, Arany Csillag Szálló, Dózsa György úti eltérő, régi benzinkút, Ságvári útkereszteződés, útelágazás, útszakasz fele, híd, útszakasz fele, óvárosi cukrászda, hősi emlékmű.

SPO

Nem kísérte sok szerencse a dunaújvárosi asztaliteniszezőket az országos serdülő- és ifjúsági vidék bajnokság szombathelyi közdelmeiben. A dunaújvárosi versenyzők közül csupán egyetlen leány, Marczinusz szerzett jogot a Magyar Bajnokságon indulásra, miután bejutott a vidék legjobb 16 asztaliteniszezője közé.

*

Utóhangok a Dunaújváros—Dorog futballviadalhoz — itthon és az MLSZ-ben. Akik szemtanúi voltak a vasárnapi D. Kohász—Dorogi Bányász NB I-es és a tartalékbajnoki mérkőzésnek, jól emlékezhetnek a [illegible] kemény összecsapások-

ként hét labdarúgót írtak fel a tékvezetők kíméletlen játékért.

*

A D. Kohász férfi- és női röpla csapata egyaránt a negyedik he szerezte meg a budapesti kupa-l delmekben. A férfiak az MTK az MMG ellen 3:1 arányban g tek, míg a nők az MTK-tól 3: vereséget szenvedtek, a Bp. Ha nyagyár ellen pedig 2:2-es dön len eredményű mérkőzést játszot

*

Vasárnap, a megyei futóversen jól szerepeltek a dunaújvárosi senyzők. Serdülő lányoknál

Pálfalvi János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI HIRLAP
1969 JAN 23

1021

Pálfalvi János rajza.

„... hogy hozzá mindig hű leszel ..."

Súgó.

Az alkohol rengeteg bajt okozott már az embereknek, feldúlja a családi életet, tönkreteheti a házastárs sorsát és a gyerekek egész életére kihat. Az alkoholista ember családja anyagilag is megsínyli, — legtöbbször az apa vetemedik italra —, ha a kocsma a család főpénztárosa. Ki nem ismer olyan családot, ahol a gyerek korán lesz, mert odahaza csak a veszekedést és a nélkülözést látja, hiszen az anyja kétségbeesetten védené gyermekeit, követelné, hogy ő kapja meg a fizetést és ne a hordó nyelje azt el. A gyengébb koszt, a rosszabb ruházat mindaddig megkülönbözteti őket a szép családi életet élő társaiktól, amíg ki nem kerülnek az apjuk hatásköréből, illetve ők maguk is nem jutnak önálló keresethez. Később marad *a szégyen és a keserű visszaemlékezés* azokra az estékre, amikor valamennyien rettegve ültek az ágyban, vagy a székeken és bár könyv volt a kezükben, de fél szemmel, ugrásra készen figyelték, hogy az anyjukat nem éri-e bántódás.

Botrányos jelenetek

Micsoda kegyetlen emlék, milyen szörnyű fájdalom a gyereknek és aztán később a felnőttnek is, ha visszagondol arra, hogy apját *garázda elemmé süllyesztette az ital.* A megvert anya vagy a megrugdosott gyerekek mind az alkoholnak köszönhetik, hogy ilyen alantos ösztönöket hozott felszínre az apjukban. A közelmúltban egy anya elpanaszolta, milyen keservesen él négy gyerekével, mert a férje azon kívül, hogy *rajtuk élősködik, még naponta botrányos jeleneteket is rendez.* Amint a

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP

1972 MAR 31

Pálfalvi János grafikusművész

Dunaújvárosi képzőművészek a Dunaújvárosi Ifjúsági Napokért

1021

A Dunaújvárosi Ifjúsági Napok előkészítésében városunk több képzőművésze is részt vállalt. Pálfalvi János grafikusművész készíti el a VIII. DIN plakátját és a programfüzet borítóját, Koffán Károly grafikusművész pedig a DIN-oklevelet. A VIII. DIN emlékplakettje Cyranski Mária szobrászművész alkotása lesz.

zsika. ...
11.30: A Sza
12.35: Tánczene
Mágó Károly
szik. 13.50: Vál
inknak. 14.05:
14.30: Nőkről-
élő népdal. 15.1
ország. 16.05: F
Atlasz. Világ
16.36: Gésák.
Monkton oper
politikai fig
lesz-e Nixon? 17.20: Hét stáció.
Epizódok Juhász Gyula életéről.
17.58: ...

2. kiadás.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR PAPÍR

1971 NOV 1-

Pálfalvi János

1021 IFJÚSÁG

(PÁLFALVI JÁNOS rajza)

Persepolis 2500 éves

Kisázsiát az emberi kultúra bölcsőjeként tartjuk számon. Az első civilizált államok kulturális emlékeit — melyek már nem az ősközösségi társadalom hagyatékai —, e földrész népei hozták létre. A mai Irán, Irak, Pakisztán, Szíria, Izrael területén az ókorban sumerek, akkádok, hettiták, fóniciaiak, héberek a Tigris és Eufrátesz völgyében, Mezopotámiában és Palesztinában éltek.

Az iráni fennsíkon pásztorkodó nép a sumer és akkád kultúra hatása alatt állt, s az ókori kelet többi államához képest politikai egységek későn alakultak ki, időszámításunk előtt 529-ben. A későbbi hódító hadjáratok során született meg a nagy Perzsa Birodalom. Központja Persepolis, Suza és Pasargadai. Művészetük felvirágzása Kürosz, Dárius és Xerxés nevéhez fűződik. Monumentális —

Munkásuk tall

(A

A tragédiákat *és a komédiákat egyazon betűkkel ír- — mondotta egy régi görög filozófus, Demokritosz Ma már ezen el sem gondolkodunk, bár a leírt legkülönbözőbb tartalmú szórengeteg mennyisége különösképpen indokolná. Mindazonáltal a görög filozófus megállapítása az ember történelmének fejlődésében legalább olyan jelentőségű, mint az ősember első kőbaltája, a kerék feltalálása, vagy napjaink repülőgépei, űrhajói.*

Hosszú út vezetett ugyanis addig, hogy a tragédiákat és a komédiákat egyazon betűkkel írták... Annak az írásmódnak a kialakulásához, amely a beszédhangokat, illetve a szavak hangalakját rögzítette, évezredek hosszú sorára volt szükség. S a leglényegesebb momentuma ennek a fejlődésnek, hogy a leírt betű — hangalak — teljesen független a szavak tartalmától. Mindemellett már az ókori Görögországban megállapították (persze már

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 JAN 11

Pálfalvi János, grafikus

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP

művész

1021

Ismeri Ön a Tejutat?

Újabb bemutató a dunaújvárosi Kamara Színpadon

Egy ember aki él, de adminisztratíve már tíz éve halott. Egy ember, aki a valóságban meghalt, de adminisztratíve létezik. És ez egy és ugyanaz az ember. Lehet-e élni így egyáltalán? Lehet-e új életet kezdeni egy halott ember papírjaival, amely halott életében a társadalom kitaszítottja volt. Vagy ebbe bele kell őrülni.

Karl Wittlinger drámája mindenesetre az őrültek házában játszódik, pontosabban egy bolondokháza színpadán, ahol a bolond — ha ugyan bolond — orvosával kettesben játsza el a maga által írt darabot, amelynek cselekményét saját életéből merítette. A tragikus (tragikus?) komédiát (komédiát?) a nézőtéren ülő „orvosok, ápolók és betegek" nevetik, illetve szorongják végig.

A drámát *Bognár Sándor* rendezte, szereplői pedig *Madaras József* és *Raksányi Gellért*, a Nemzeti Színház művészei, továbbá a nézők.

A díszleteket *Pálfalvi János* grafikusművész tervezte, akinek alkotása a nemrégiben utcára került szép plakát is.

A bemutató január 21-én, hétfőn este 19 órakor lesz a tanácsház dísztermében, majd az előadást január 22-én kedden, és január 29-én kedden este megismétlik. Jegyek — már csak korlátozott számban — a Bartók Béla Művelődési Központ pénztáránál kaphatók.

Hozzátartozik az iga
hogy a két bíró ne
szinten szokatlanul
tűnő fordított ítélete
a mi lányainkat sújt
emberfogást játszó

nyében

szerzett 27 pontból
helyezett mezeifutó-
a többi 24-et Máté
rezte, megmentve a becsület. 100 gáton, távolugrásban és ötpróbában lett ezüstérmes.

Végül is, az ifjúságiak és a serdülők összeredménye a DKSE-atléták 5. helyét jelenti az összevont serdülő-ifjúsági bajnoki táblázaton. 111 szakosztály ért el pontot, ezek közül a legjobb 10 a következő: 1. KSI 418, 2. Vasas 404, 3. Honvéd 395, 4. Debreceni MTE 369, 5. Dunaújvárosi Kohász 344, 6. Újpesti Dózsa 322, 7. Csepel

adott, szerkesztőségünknek címzett, vagy szerkesztőségünkbe eljuttatott szavazólapokon szíveskedjenek a sportolók sportágát is feltüntetni.

2. SZAVAZÓLAP

Az év legjobb serdülő sportolói:

1. .....
2. .....
3.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP

1972 APR 14

1021

Pálfalvi János grafikusművész

Szeszgyár a kukoricaföldön

Az országútról egyenesen a gyárba léphet az ember, a masszív téglaboltozat alatt, aranyszegélyű sapkában az öreg portás az útbaigazító szerepét tölti be. Aki a két falu között leszáll a buszról, annak biztos dolga van a szeszgyárban. Az oszlopokon tekergő csövek, a hasas tartályok, porlepett üzemépületek rendeltetését az enyhe élesztőszag árulja el.

Néhány éve nagyvállalat lett a Szabadegyházi Szeszipari Vállalat, tizenkét gyára, üzeme és telepe van Dél-Dunántúlon: a nagyobbak Nagykanizsa, Barcs, Pécs. A központ Dunaújváros és Székesfehérvár között éppen félúton, Szabadegyházán maradt. A negyvenéves, hajdani uradalmi szeszgyár ugyancsak megújhodott, a hatalmas lepárlókat egy ember kezeli, a vegyi folyamatokat gombokat nyomva, műszereket figyelve irányítják. A modernizált technológiát bizonyítja, hogy a vállalat mindössze nyolcszáz emberrel dolgozik, akik négy műszakra oszlanak meg.

Szabadegyházán nemcsak szesz készül. Évente 15 ezer tonna paradicsomkonzervet gyárt az üzem, a megye negyven gazdasága szállítja ide a termését. Ez a kampány csak augusztus—szeptemberben tart, utána átállnak a must-sűrítmény készítésére. Ez a gyár az ország legnagyobb kapacitású borfeldolgozója, évi 2500 vagon borpárlat készülhet itt, innen kapja Budafok a konyakalapanyagot. Jelentős a takarmányélesztő-gyártás, a szeszes italok közül a likőrök, pálinkák. Az évi 5—600 vagon finomszesz egyharmadából lesz csupán ital, nagy részét a vegyipar, a gyógyszeripar és a kozmetikai ipar használja fel. A többi gyáregységben évente 1500 vagon gyümölcspálinka, Pécsett keményítő és dextrin, Nagykanizsán júniustól coca-cola készül. Ez utóbbi gyártására a napokban kötötték meg a végleges szerződést az amerikai céggel és a modern gyártóberendezéssel felszerelt nagykanizsai üzem évente 60 millió üveg üdítőitalt bocsáthat ki. Szabadegyháza legújabb terméke, a „Fejedelmi gin" az ezeréves Székesfehérvárt köszönti. A rozs- és árpaszeszből borókakivonattal készülő ital hétdecis, négyszögletű üvegben kerül forgalomba a nyáron, hozzá a tetszetős cimkét Pálfalvi János dunaújvárosi grafikusművész tervezte.

Mindezen túl nagyszabású terv is foglalkoztatja a vállalat és a tröszt vezetőit. A lényege az, hogy a szabadegyházi szeszgyár kedvező adottságokkal rendelkezik a kukoricából történő szeszgyártáshoz.

— A módszer nem új dolog — magyarázta dr. Nagypataki Imre igazgató. — Nálunk a felszabadulás előtt elterjedt volt a gabonából, kukoricából történő szeszgyártás, jelenleg az amerikai kontinensen és a Szovjetunióban állítanak elő nagyban kukoricaszeszt. Az új technológia előnyeit abban látom, hogy megszűnne a melaszhiány, illetve a melaszimport, emellett gyümölcsöző együttműködés alakulhatna ki az állattenyésztő nagygazdaságokkal. Gyárunk 30 ezer hold kukoricatermő terület közepén fekszik, a szállítás lényegében nem kerülne pénzbe, s a szeszgyártás melléktermékét, számításunk szerint mintegy 56 ezer tonna fehérjedús takarmányt szintén helyben lehetne felhasználni.

Az elképzelést alátámasztja a nagyüzemi kukoricatermesztés egyre növekvő hozama egyfelől, a szarvasmarha és sertéstenyésztés mind nagyobb és olcsóbb takarmányigénye másfelől. A szabadegyházi előterjesztés megvalósulásához azonban a lehetőségeken kívül sok pénz is kell. Az új szeszgyár építése többszáz millió forintba kerülne, a berendezéseket importból kellene fedezni, tehát ha most hozzákezdhetnének, akkor is hat év múlva termelhetne a gyár. De a vállalkozásban részt vehetnének a megye legnagyobb mezőgazdasági üzemei, állami gazdaságai, s erre a kukoricatermesztésben, sertéstenyésztésben egyformán érintett Agárdi Állami Gazdaság hajlandóságot is [illegible]tat. Az elképzelés [illegible] haszna pedig a jo[illegible] ségű szesz, a má[illegible] tékesebb italok [illegible] jelentkezne.

Úgy tű[illegible] koholiz[illegible] látná[illegible] d[illegible]

[illegible]ehet[illegible] melaszb[illegible] ás enélk[illegible] emelkedik.

ádássorozatok

etinform '72

lányi út 35—43.) rendezik.

A „D" szekció üléseinek napirendjén a gépgyártás tárgyköréhez tartozó konkrét műszaki-szellemi eredmények ismertetése szerepel.

*

Hungaroplast '72 címmel kiállítás nyílt április 12-én Budapesten, a Budapesti Nemzetközi [illegible] pavilonjá[illegible]

nyeget, fotelt, az NSZK-ból érkezett kiállítók műanyag gépalkatrészeket, a franciák teljes szobaberendezéseket, a japánok pedig PVC-ből fürdőszobákat mutatnak be.

A megnyitó ünnepség előtt tartott sajtótájékoztatón elmondották, hogy a negyedik ötéves tervben Magyarországon az egy főre eső műanyagfogyasztás évi 22—24 kilogrammra emelkedik, ami a korábbi évekhez viszonyítva megduplázódást jelent. Hazánk egyébként műanyagszükségletének 40 százalékát importból fedezi.

Az április 18-ig nyitvatartó Hungaroplast '72 kiállítást szerdán délelőtt *Menyhárt László* nehézipari miniszterhelyettes nyitotta meg.

Új levegőbon[illegible]

tó berendezés

z új szovjet típusú levegőbontó Vasmű. A berendezés óránként os oxigént állít elő. A beren- ompresszor, amelynek alapozá- Vállalat dolgozói végzik. A atmoszféra nyomású levegőt a ára.

munkakörbe

felveszünk

Jelentkezés írásban az eddigi munka leírásával, Dunaújvárosi Hírlap szerkesztőségénél

RAMOVILL Service

GYORS
SZAKSZERŰ
MEGBÍZHATÓ
VEVŐSZOLGÁLAT

A **RAMOVILL** feliratú jótállási jeggyel forgalomba hozott termékek

garanciális javítását Dunaújvárosban

Az ALÁBBI SZERVIZEK VÉGZIK:

Dunamenti Egyesült ÁFÉSZ
Tancsics Mihály u. 3/b
— háztartási gépek
— import és Lehel márkájú hűtőszekrények
— bojlerok, olajkályhák
— kerékpárok, varrógépek

Vegyesipari Vállalat
Bercsényi u. 2.
— motorkerékpárok
— kerékpárok
— varrógépek (1329)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
1969 31
ALFÖLD

Pálfalvi János

1021

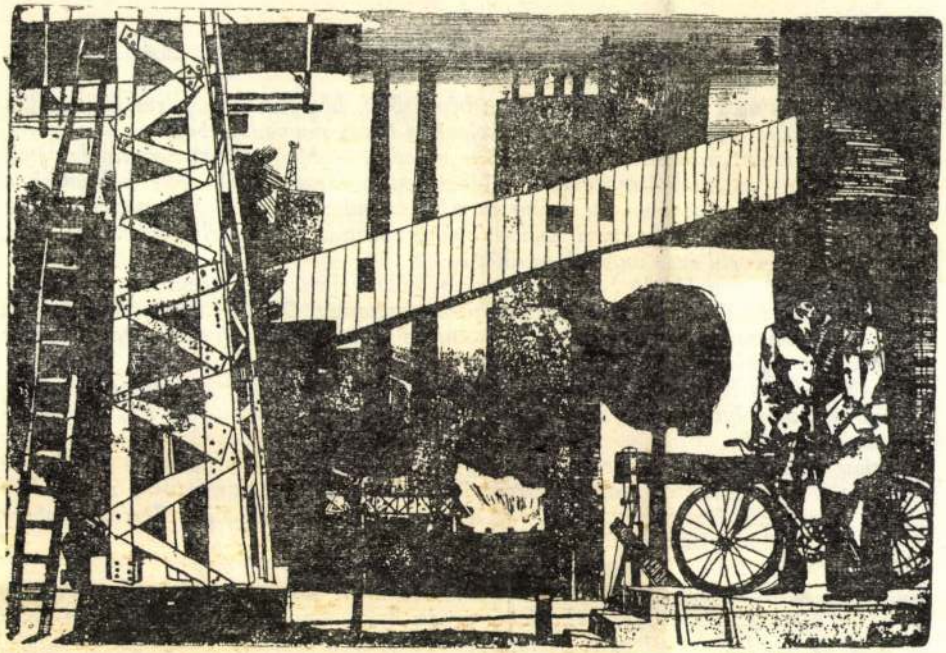

Pálfalvi János metszete

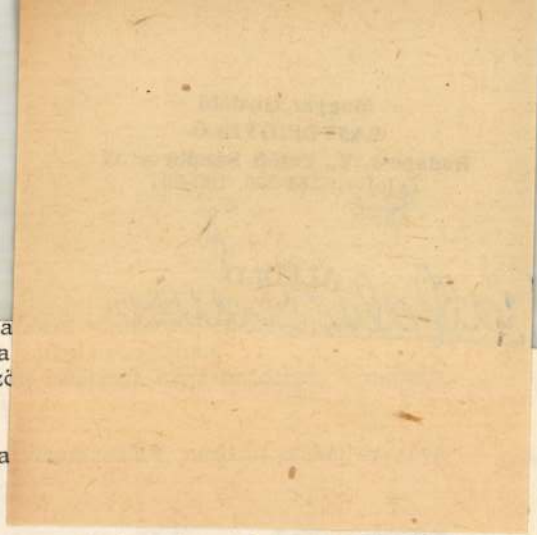

Az archívum vezetője foszladozó, színes plaka
zados kiadványok. Itt készültek Debrecenben a
– Ezek az 1918–19-es kiadványok féltve őrzö
– Eddig még nem publikált ritkaságok.
– Fölhasználhatom a riporthoz?
– Ezért is mutattam meg. Mielőtt elindulsz a
gokat.

*

Az egyik plakát alján három név. Debrecen város direktóriumának tagjai: Vági István, Török Gábor, Hajdu János.
A Fürst Sándor utca elején lakik, modern bérházban, közel az új városrészhez. Hajdu János feleségével együtt fogad. Betessékelnek a tágas nappali szobába.
– Éppen az imént mentek el az úttörők – mondja. – Magnetofont hoztak, felvételt készítettek, a régi munkásmozgalmi emlékeimről kérdezősködtek. Úgy hallgatják a régi történeteket, mint a mesét. Pedig ez a mese valóságos volt. Már nem vagyunk sokan életben, akik ötven évvel ezelőtt benne voltunk a forradalmi eseményekben. Sokan elhaltak, évről évre fogynak az élők is.
– Nem gondolt arra Hajdu bácsi, hogy meg kellene írnia a visszaemlékezéseit?
– Nyolcvanon felül járok. Még elég jól bírom magamat. De nagy munkába már nem kezdhetek. Sok mindent leírtam, elmondtam, de ahhoz, hogy mindent lerögzíthessek írásban, nem érzek már elég erőt, fizikailag.
Nagy, boltozatos homlokát tenyerébe hajtja, kemény arcvonásai egy pillanatra megenyhülnek s mosolyogva nézi, amint a magnetofonnal bajmolódom.
– Mire kíváncsi?
– Hajdu bácsi nemcsak a direktórium tagja volt, hanem – úgy tudom – egyik alapítója is a Kommunisták Magyarországi Pártja debreceni szervezetének. Azt is hallottam, hogy mint hadifogoly, részt vett a Nagy Októberi Szocialista Forradalomban, illetve az azt követő harcokban és eseményekben . . .
– Na, el is mondta az életem foglalatát. Tudja, én már 14–15 éves koromban összeköttetésbe kerültem az ifjúmunkás mozgalom révén a szocializmus eszméivel. Éppen az imént mondtam is a gyerekeknek, hogy én ilyen koromban sovány voltam, mint az agár és testileg fejletlen, mert napi 16–18 órát dolgoztam a társaimmal együtt és nagyon rosszul bántak velünk. 1903-ban szabadultam, mint asztalossegéd. Még

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAÚJVÁROS

1963 MÁR 18

Pálfalvi János

1021

EMLÉKKIÁLLÍTÁS

A Tanácsköztársaság 50. évfordulójának tiszteletére emlékkiállítás nyílt szombaton, március 15-én. Az 1918—19 címmel rendezett kiállítás anyagát a dunaújvárosi múzeum igazgatója, dr. Salamon Konrád állította össze egykori fényképek és dokumentumok alapján. A Tanácsköztársaság eseményeit, hőseit felsorakoztató tablókat, a dunaújvárosi képzőművészek alkotásai foglalják keretbe. Pálfalvi János, Ravasz Erzsébet, Cyránski Mária és ifj. Koffán Károly művei szerepelnek a kiállításon.

A városi tanács elnökhelyettese, Mess István nyitotta meg a kiállítást, amely április 7-ig tekinthető meg a Kiállítási Teremben.

Pályázati felhí

az MSZMP megyei Bizottság Marxizmu Esti Egyetemére

Az MSZMP Fejér megyei Bizottsága felvételi pályázatot hirdet a Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetem alábbi tagozataira:

1. hároméves tagozat;
2. kétéves, szakosított tagozat;
3. speciális kollégiumok.

FELVÉTEL A HÁROMÉVES TAGOZATRA

A Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetem az MSZMP Fejér megyei Bizottságának magas szintű, iskolán kívüli pártoktatási intézménye. Feladata, hogy propagandisták, párt-, állami- és tömegszervezeti funkcionáriusok, értelmiségi dolgozók (pedagógusok, orvosok, mérnökök, agronómusok, újságírók, tudományos kutatók, stb.) marxista—leninista oktatását egyetemi színvonalon biztosítsa.

A hallgatók az első évben filozófiát, a második évben politikai gazdaságtant, a harmadik évben magyar- és nemzetközi munkásmozgalom történetet tanulnak. A tantárgyakból 1 félévenként vizsgáznak és a tanulmányi eredményről bizonyítványt kapnak. Ennek törvényes elismerését a 1088/1957. sz. kormány-

pagandisták képzése. A tagozat hallgatói eredményes osztályvizsga után államvizsgát tehetnek és a 17/1963. VII. 2. sz. kormányrendelet értelmében főiskolai oklevelet nyerhetnek.

A szakosított tagozat Székesfehérváron működik. Felvételre jelentkezhetnek:

1. akik az esti egyetemet vagy az egyéves pártiskolát elvégezték, illetve ennek megfelelő előképzettséggel rendelkeznek;
2. párt- és tömegszervezeti oktatásban tapasztalt propagandisták;
3. gazdasági, állami, társadalmi szervek vezetői, akiknek beosztása, munkája a marxizmusból felsőfokú ismereteket igényel.

A szakosított tagozatra jelentkezők felvételi vizsgát tesznek. A felvételi vizsga kérdései felölelhetik a hároméves általános tagozatnak a választott szakra vonatkozó tananyagát.

FELVÉTEL A SPECIÁLIS KOLLÉGIUMOKRA

Feladata, hogy az esti egyetemet, illetve a szakosító tagozatot végzett párt-, állami, gazdasági, tömegszer-

vezetők,

Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAUJVÁROS

1966 MAR 15.

1021

Hat éve él városunkban Pálfalvi János grafikusművész. Keze nyomát egész sor alkotás őrzi már középületünkben, de jó pár képe díszít magánlakásokat is. A művész most kohász-portrékat fest (képünk), a Vasmű gyárrészlegeiben folyó munkát pedig rézkarc sorozaton örökíti meg

966. januári adatra. Természetes, ogy az azóta született gyermekek em kerültek — férőhely hiányá- an — bölcsődébe, mint Vámosi tván öthónapos gyermeke. A Vá- si Tanács egészségügyi osztályá- ak tájékoztatása szerint azonban a vári felvételek után is kimaradt a ölcsődéből 150 jelentkező, de zöm- el jobb anyagi körülmények kö- ött élő családok gyermekei. A hely- ányt az is okozza, hogy a 3 éven lüli gyermekek továbbra is böl- ődében maradnak. Jelenleg a vá- s bölcsődéiben több mint száz túl- oros gyerek van.

Az idén nyáron elkészül az 50 rőhelyes kertvárosi óvoda, s a Vá- si Tanács művelődési osztályának érete szerint a szeptemberi felvé- lkor teljes egészében átveszik a ölcsődékből a 3 éven felüli gyer- ekeket. A művelődési osztály köz- se szerint azonban jelenleg 40 ermek vár óvodai felvételre, főleg ősz óta elhelyezkedett asszonyok, agy idénymunkára jelentkezettek ermekei, akiket hely hiányában yelőre elhelyezni nem tudnak. z új óvoda elkészülése, valamint 3 éven felüli gyermekek áthelye- ése reményt nyújt arra, hogy szep- emberben enyhül a bölcsődék zsú- oltsága, illetve az igényjogosultak yermekei elhelyezést nyernek.

— Világeskék modern mély

— elnöks Klubb

— A 21 órá

SPO

Labd

— I edzőmérkőzés 16 órakor a Központi Sporttelepen.

— **A Városi Pártbizottságon** reggel fél 9—16 óra között Csomor János elvtárs tart fogadónapot.

Március

17

Csütörtök

— **A valóság torzítása és torzítói címmel** Varga Gábor tart előadást 15 órakor a Vasmű Klubban, a Munkásakadémia Politikai tagozatán.

— **A Hazafias Népfront** IV. körzet elnökségi ülése 18 órakor.

— **A Mező Imre KISZ-szervezet klubestje** 18 órakor a Vasmű Klubban.

IBUSZ

Az IBUSZ különjáratot indít a

Kohász Sportkör NB I-es bajnoki labdarúgómérkőzéseire

FERENCVÁROS—KOHÁSZ

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP

1972 NOV 10

Pálfalvi János
grafikusművész

VÁROSI HÍRLAP

1021

Dózsa György nevét vette fel

a Castrum városrészi általános iskola 2025. számú úttörőcsapata, november 5-én. Az ünnepségen megjelent *Sófalvi István*, a városi tanács elnöke és *Győr Zsuzsa* városi úttörőtitkár, aki átadta a csapat működési engedélyét. A brokátból készült piros-fehér-zöld csapatzászlót, a vasmű Mező Imre KISZ-csúcsszervezetének ajándékát *Vizsy Lászlóné*, a csúcsszervezet titkára nyújtotta át, majd a város úttörőcsapatainak küldöttei emlékszalagot kötöttek az új csapatzászlóra. A nyomda *Misztótfalusi* és *Tyereskova szocialista brigádja* díszes csapatnaplót készített az úttörők számára. A napló első oldalára az ünnepség vendégei írták be nevüket, köztük *Pálfalvi János* és *Csaszlka Ilona* grafikusművészek, akik az úttörőcsapat emblémáját készítették. Az ünnepség további részében névadójukra, Dózsa Györgyre emlékeztek a csapat kisdobosai és úttörői.

ép

D. Kohász Bulyovszkit
lmény: 2:0

tacus 1:1, Bicske—Adony 3:1,
D. Volán—Szfv. Volán 1:2.

*

A megyei II. osztályú labdarúgó-bajnokság XII. fordulójában, nagy meglepetésre a vezető Szabadegyháza

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728
1973 FEB 23
Dunaújvárosi Hírlap

Pálfalvi János
1021

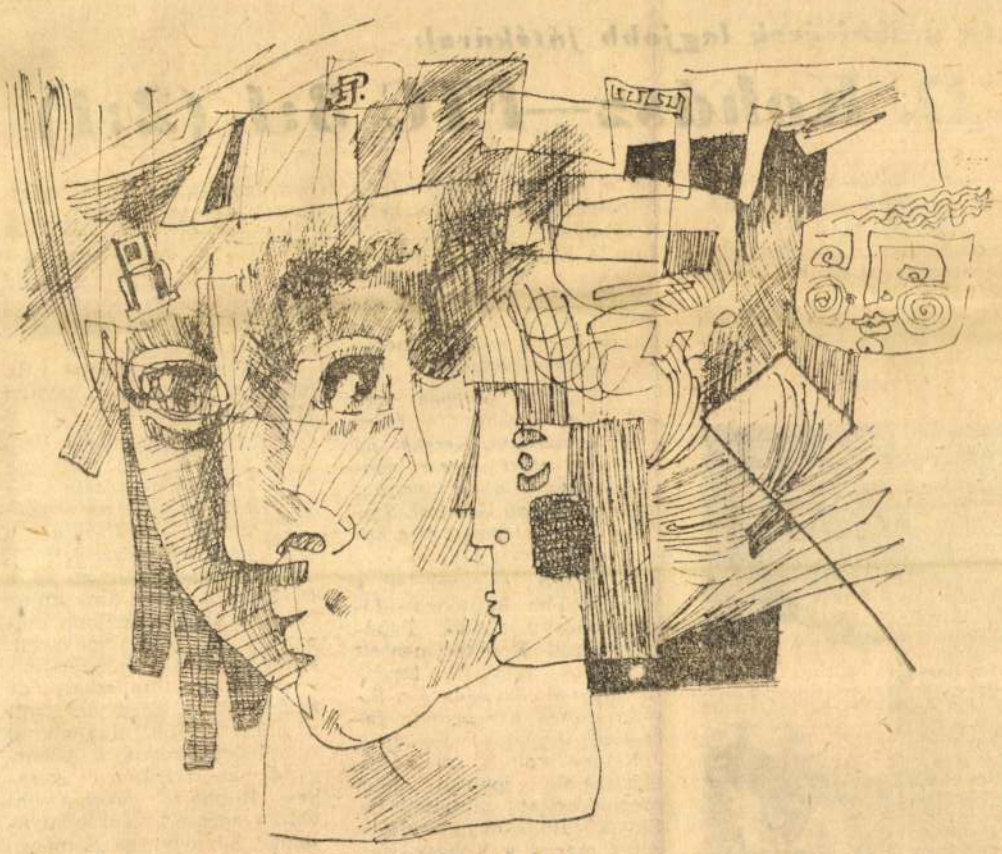

TANULMÁNY

(Pálfalvi János rajza)

DUNAÚJVÁ

Az utóbbi évek legjobb játékával:

D. Kohász—FTC 3:1 (2:1)

A zöld-fehérek magabiztosan készültek a találkozóra. *Dr. Sápi Tibor*, a DKSE elnöke kedden telefonbeszélgetést folytatott az FTC vezetőivel. Szóba került a szerdai mérkőzés is, és a Fradi vezetői 4:1-es biztos győzelmet tippeltek. Természetesen az FTC javára.

ért el az FTC. Branikovits a félpályáról indult. Elfektette a rátámadó Somogyvárit, lefutotta Ruppertet, de szerencsénkre a tizenhatos vonaláról fölé lőtt. Ezután még egy lesgólt lőtt a zöld-fehér gárda, de már a széltől támogatott Kohász támadott.

*A 12. percben szabadrúgáshoz jutott csapatunk. Kerekes jól helyezett lövése nyomán a labda kipattant a vetődő Géczi*ről. *Szabó ott termett és a hálóba lőtt: 1:1.*

Változatos, jóiramú lett a játék. Előbb Branikovits lövése okozott gondot Pappnak, majd Kerekes mentett látványos húzással Engelbrecht elől. Ezt követően Simon remek cselsorozata ragadtatta tapsra a nézőket.

Kitűnő volt a mérkőzés. Csatáraink jobbnál jobb megoldásokat mutattak be. Egy közülük sokáig emlékezetes marad a Kohász-szurkolóknak. Ruppert labdáját Szabó, Mártha elé játszotta. Középcsatárunk átemelte badrúgásokkal veszélyeztethették Papp kapuját.

Ahogy múlt az idő, mind keményebbé vált a játék. Somogyvári, Branikovits, majd Megyesi szedett össze rövid öt perc leforgása alatt egy-egy sárga lapot.

Mind nyilvánvalóbbá vált, hogy elvérzik a tavalyi MNK-győztes.

Az i-re a pontot Bartók tette fel: Somogyi labdájával középen kitört és mintegy 15 méterről beállította a végeredményt: 3:1.

Régen játszott ilyen jól a D. Kohász. És ami külön öröm, ezúttal a legjobb csapatrész a csatársor volt. Papp kezdetben egyszer-kétszer bizonytalankodott, de aztán biztos kezű őre volt kapujának. Két alkalommal is bravúrral mentett. A hátvédsorban Bárányos, Kerekes, Ruppert, Formaggini volt a sorrend. Középpályásaink: Somogyi és Somogyvári végighajtották az egész mérkőzést. Somogyinak még arra is volt ereje, hogy vé-

Pálfalvi János
1021

Dunaújvárosi képzőművészek

Pálfalvi János

Hozzátartozik Dunaújvároshoz. Féleségével és művésztársával, *Csaszka Ilonával* 1960-tól él a városban. 1954-től 1959-ig főiskolás, *Ék Sándor, Hincz Gyula* és *Barcsay Jenő* voltak mesterei. Teljesen védtelenül és tapasztalatlanul került a főiskolára, amikor még kavarogtak a különböző esztétikai áramlatok. Már akkor belekóstolt több műfajba, nem ragaszkodott mereven a grafikához. Műterme valóságos arzenál — művészeti értelemben. Játékos őtlet — papírból készült halak lógnak a mennyezetről — később talán egy mobilban realizálódik majd. A falon grafikák, zománc és olajképek, ceruzarajzok. És rengeteg vázlat. Erőgyűjtés? Annak is nevezhetném. Készülődés a nagy művekre — a szó legnemesebb értelmében.

— A főiskoláról való kikerülés után teljesen talajtalanná vált az ember első pillanatban. Megszűnt az a termékenyítő hatás, amit a főiskola adott. Ott az ember csinált valamit, amire mások kíváncsiak voltak. Itt választani kellett: vagy csinálom a főiskolait, ami jelentéktelen a város számára, vagy alkalmazkodom, s ezzel eldobom az eddig tanultakat. Az ellentmondás és az érdektelenség erős nyomásként nehezedett rám, tartalmi és formai kérdésekben egyaránt.

Pálfalvi János visszavonult. A legszűkebb baráti körön kívül szinte minden érdeklődést elvesztett a külvilággal. Ezek a jelenségek nemcsak rá hatottak, valósan nehezedtek alkotásaira, művészetére.

— Az az érzésem, hogy az idő azon munkálkodik, hogy az ember kiszakadjon a nagy magányból és szilárdan bele tudjon épülni a városba. Munkát vállaltam, emberek közé kerültem, akarva-akaratlan dolgozni kellett.

Megváltozott szituációk, megváltozott alapállás. Körülötte oldódik a légkör — a legmarkánsabb dunaújvárosi művész. A különböző viszonylatok mellett megváltozott a műfajhoz való kötődése. A kívánságok a monumentális alkotások felé is elvitték, s ellenpontként a kisebbrajta munkák is nagy örömet, izgalmat okoznak.

— Régebben saját, legszemélyesebb problémáim kerülgettek. Létjogosultak ezek a művészetben, de mégiscsak nagyon belterjes műfaj volt ez tematikailag. Úgy érzem, ami a monumentális témákat illeti, hogy az sokkal kifelé fordulóbb kezd lenni, amellett hogy a líraiságot, a dinamika keresését megőrzi az ember. Olyan folyamatot élek át, amiben benne van a fejlődés lehetősége, még akkor is, ha jelenleg járt úton halad az ember. Nem létezik olyan műfaj, amivel a művész nem tud mit kezdeni. Bár nem másodlagos, de az értékét az határozza meg, hogy milyen anyagból készül.

Brassai, a világhírű foto és filmművész, festő és író, — akit *Henry Miller* „eleven szem"-nek nevezett — írja *Picassóról:* „Elképesztő, hogy bármilyen anyaghoz nyúl hozzá, életre tudja kelteni. Nyomban rátalál a legmegfelelőbb technikára, felfedezi vagy újrafedezi, mint akinek az összes grafikai és plasztikai mesterségek forrásai, titkai, fogásai évezredes tapasztalatai mindig azonnal a rendelkezésére állnak".

— Igen, rendelkezésére állnak abban a pillanatban, amit ihletnek nevezünk.

— Bár sokan romantikus szinben és misztifikálva látják az ihletet, nem vitás, hogy kell olyan pillanat, amit nagyon kedvezőnek lehet mondani.

— Egy pillanat sohasem tarthat hosszú ideig...

— ...de a felismerés megérzéséből átmenteni valamit — itt dől el az alkotás lényege. A művészetet nem lehet abszolut objektivitással csinálni érzelmek nélkül. Ez nem azt jelenti, hogy nem kell a művészet törvényeiről tudomást venni, ezeknek teljesen latenseknek kell lenni. Vagy hiába van érzelmi töltés egy alkotásban, ha a felületnek a mondanivaló érdekében való kiaknázására a művész nem törekszik. A művésznek rendszeretőnek és rendszerezőnek kell lenni.

— Tudjon az ember válogatni, összeraknl. És ez nem gyors folyamat. De ez a szédítő technikai kavalkád, ami napról-napra körülvesz bennünket, hogyan befolyásolja a művészetet?

— Az az érzésem, hogy az emberiség minél inkább tudományosan képzett lesz, annál idéletlenebb zugok maradnak benne, amit semmi mással, csak a művészettel lehet kitölteni. A tudomány egyre átélhetetlenebb dolgokat produkál. Míg régebben egy felfedezést érzelmileg is át tudtak élni, addig ma a fejlődés az egy űrkutatás kivételével az embereket hidegen hagyja. Egyre több képletet, folyamatot kell megtanulni. Egyre inkább a művészet feladata, hogy az emberi érzelmeit megmozgassa.

— Maga a zománc is régi technika. A modern kor egészen új zománcokat produkált...

— ...és ez van a fémekkel is. Nincs az a tévedés, amiből nem lehet időtálló művészetet létrehozni. De a fejlődés dimenzióiban is változik. Van egyfajta kozmikus tendencia, a föld léptékeket túllépő irányzat, a másik a mikrovilág esztétikai meghódítása — ahol a képzőművészetben is nagy lehetőségeket látok.

— A tudomány által meghódított területek az esztétikára, mint kategóriára is hatással lehetnek. Mint például *Juhász Ferenc* költészetére.

— A művésznek nagyon rugalmasnak, változónak kell lenni. Picasso reprezentálja a változásra való képességet legszaléletesebben, amellett, hogy nálamegvan az állandóság érzete is.

— Tehát érezni kell a kort és nem szolgai mon illusztrálni.

— Igen. Ez szerintem egyenesebb. Művészeti akadémiusnak tartom, ha valaki saját mán nem tud túllépni. Ha a művét nem tud változni, akkor már nem is beszélhetünk róla. S éppen ez a közönségnek is rugalmasabbnak kell lenni, hogy mindazt be tudja fogadni, amit a művészet a legszintébben tár elé.

*

Pálfalvi János műveiről itt szánt szándékkal nem esett szó. Kiállítása — Tóth Ilával közösen — 1969. február 12-én nyílt még a Vasmű Klubban, és március 2-ig tekinthető meg.

M. Zs.

Öt éves a DKSI

Szerte az országban húsz sportiskola működik. 5 éve városunkban is megalakult a sportiskola, melynek szakosztályait folyamatosan mutatjuk be. A teremkézilabdabajnokság, illetve az ott szereplő sportiskolás csapatok eredményei tették időszerűvé azt, hogy a sort a kézilabdával kezdjük.

Kováts Aurélné két éve edzi a lányokat. A régi játékosokból és a tehetséges újakból ütőképes gárdát formált. A lányok 1968-ban a sportiskolák területi versenyén veretlenül szerezték meg évfolyamukban a 2. helyet. A városi bajnokság őszi fordulójában szerzett harmadik, és a terembajnokságban elért negyedik hely remek teljesítmény, különösen akkor, ha figyelembe vesszük azt, hogy az utóbbiban csak a két kohász csapat és az ITSK előzte meg őket.

Hogyan értékeli a terembajnokságot Kovács Aurélné?

— A játékosok bátrabbak, kemónyebbek lettek. Fejlődött az összjátékunk, javult a védekezésünk, viszont gyorsaság és rugalmasság tekintetében még fejlődnünk kell. Versenykiírásunk érdekessége, hogy valamennyi mérkőzésünk első félidejében egészpályás emberfogást kell játszanunk.

— Te jó ég! — szörnyülködik *Simon*, a kapus. — Ez még egy felnőtt csapat számára is nagy feladat lenne.

— Ez igaz, — kapcsolódik a beszélgetésbe *Kováts Aurél*, a sportiskolás lányok másik edzője — de csak komoly feladatok elvégzésével tudunk ütőképes utánpótlást biztosítani a Kohász NB II-es csapata számára. (A volt sportiskolások közül jelenleg Csáky, Kecskeméti és Bene játszik a Kohászban.)

Akucs Attila, a DKSI igazgatója elmondta, hogy a sportiskolás korhatár 18 éves korig való kiterjesztése már folyamatban van.

— Milyen feladatok várnak az idén a sportiskolás lányokra?

— Megerősített hatodik évfolyamunk részt vesz a megyei bajnokságban. Júniusban az Úttörő Olimpián, majd júliusban az Országos Sportiskolás Bajnokságon kell bizonyítanunk. A két esemény között 3 hétre edzőtáborba vonulunk. A döntő 4 résztvevője augusztus 20-án Dunaújvárosban találkozik. Reméljük, az első hely városunkban marad.

— Véleményük szerint kik a legtehetségesebb játékosok és...

— Erről ne írjon! Félünk, hogy nevek említése egészségtelen rivalizáláshoz vezetne. Lehetséges, hogy a megdicsért játékosok ezt nem elő-legezett bizalomnak, hanem valami másnak vennék, és ez károsan befolyásolná fejlődésüket.

A sportiskolás fiúkat *Matéz Tivadar* és *Sándorfi László* edzi.

— 1965 óta foglalkozom a fiúkkal, jó ideig én vezettem a leányok edzését is. Ők háromszor lettek elsők az Úttörő Olimpián. A fiúknak sajnos kevés a játéklehetőségük. Mindössze a November 7. és az Április 4. Kupa az, ahol megfelelő ellenfelekkel találkoznak. Ezért iskolán belülről és iskolák között szervezünk bajnokságokat. Célunk az, hogy rászoktassuk a fiúkat a bajnoki küzdelmekre. Jelenleg, a május 3-án megrendezendő Úttörő Olimpia megyei döntőire készülünk.

Január elején újabb előrelépés következett be a sportiskola történetében. Újabb évfolyam jött létre, és a legidősebbek Sándorfi László edző kezei alá kerültek.

A Városi Kézilabda Szövetség tájékoztatása szerint serdülő bajnokságot az idén sem indítanak. Újra felajánlották, hogy a jobb játéklehetőségek megteremtése céljából egy újabb kupaküzdelmet írnak ki a serdülő fiúcsapatok számára.

Még egy zavaró tényezőt kellene kiküszöbölni: a különböző iskolákba járó, illetve váltott műszakba tanuló játékosok csak este edzhetnek majd. Nagy segítség lenne — mondják az edzők — egy újabb villanyfényes pálya.

A kézilabdázás egyre jobban teret hódít hazánkban. Városunkban ez a tény hatványozottan megfigyelhető. Az elért eredmények, és az edzők munkája ékesszólóan bizonyítja, hogy az utánpótlás nevelése és a sportág jövője jó kezekben van városunkban.

H. G.

ől jelentjük

5:2. 63. perc: Süveges 16-oson belülről lőtt, egy láb közbenyúlt, és a labda a jobbra vetődő kapus mellett a sarokba került. 6:2. A mérkőzés utolsó gólját Bódis szerezte. A 16-osról a kapura ívelt és a labda a kifutó kapus felett a bal sarokba hullt. 7:2

Sportoló, a munkahelyén. Formaggini Károlyné, a Kohász női kézilabda csapatának tagja munkahelyén, a műszerüzemben is jól dolgozik. Képünkön: egy műszer hitelesítését végzi

ai gyógytestnevelés

A gyógytestnevelés kiszélesítése, egyenes törekvés arra hogy egyetlen fiatal se növekedjk fel a testnevelés segítő, javító ; erősítő hatása nélkül. Egyetlen gyermek se érezze hátrányos helyzetét sem az iskolás korban, sen felnőttként, amiatt mert például csipőficama van.

A testnevelés és spt fejlődését, jelentőségét már miiannyian ismerjük. A testnevelé gyógyító és betegséget megelőző hását az orvostudomány is régótmasználja.

Hazánkban a tenevelés- és sportegészségügynek lég korán akadtak kiváló képviői. *Mátyus István* az első magy sportorvosszakírónak tekinthetjü aki „A test ...ugtatásának és ozgatásának ...ról" tanulmányt gyógyászati panaszokkal gyógytestnevelésre utalt tanulók egészségét, a testi deformitások javításával, a szív- és a keringési szervek munkaképességének növelésével, alkalmassá téve a tanulókat az iskolai munkában és az életben adódó feladatok teljesítésére.

A gyógytestnevelés munkája két nagy működési területet foglal magában. 1. a deformitások gyógytestnevelését, 2. a belgyógyászati gyógytestnevelést.

A foglalkozások központi feladata nem bizonyos gyakorlatanyag, minél magasabb technikai szinten történő elsajátítása, mert a gyógytestnevelésben az elsajátított mozgás csak eszköz a gyógyítás szolgálatában. A gyakorlatanyag a testnevelés gyakorlattárából, a torna, az atlétika, az úszás, a különböző sportjátékok

MAGYAR HÍRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1977 FEB

SZOCIALISTA MŰVÉSZETÉRT

Pálfalvi János, festőművész

Elégtétel

Elutazásuk napján még otthon reggeliztek, az asszony a kávé mellé tálalta a legfrissebb lapokat. — Hogyan vélekedik Kukucsi a tegnap esti tévédarabomról? — kérdezte egy idő múlva az író. — Kérsz még vajat? — mondta a felesége. — Szóval megint! — értette meg az író. Hátradőlt a székén, eltolta magától a csészét. — Valamit tennem kellene Kukucsival! — mondta elszántan. Néhány percig csendben gondolkoztak. — Talán — kezdte a felesége, akitől az írónak annyi jó ötlete született. — Nos? — Arra gondoltam, küldj neki egymillió dollárt a Lockheed cég nevében. Akkor ő is belekeveredik a botrányba, és mindenről le kell mondani. A kritikaírásról

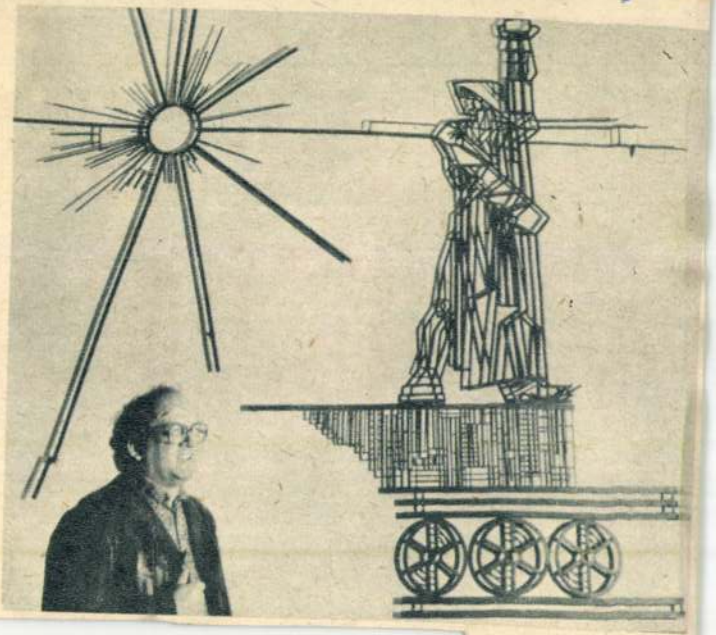

PÁLFALVI János dunaújvárosi festőművész, a Dunai Vasműben elhelyezett egyik kovácsoltvas kompozíciójával (MTI)

iek pedig ismerjék meg ha-inkat.

Az iroda vezetősége az idén s tájékoztatta szakszervezeti zövetségünket 1977-es prog-amjáról és felajánlotta segít-ségét a nemzetközi kapcsola-ok bonyolítására. 1977-re *laszországi, jugoszláviai, bul-áriai, szlovákiai* utazási lehe-őségeket ajánlott fel.

Az olaszországi és jugoszlá-iai utazásokhoz szükséges valutát nem az egyéni, hanem a SZOT valuta-kerete terhére biztosítja. Az olaszországi uta-ásokhoz az útlevél és a vízum beszerzését — az előírásoknak megfelelő okmányok alap-ján — az iroda végzi. A Bul-gáriába és Csehszlovákiába történő utazásokhoz a jelent-kező váltja ki a piros útleve-let, valamint a valutát (költő-pénzt) is. Megjegyezzük: a Jugoszláviába történő utazás-hoz szükséges úti okmányok beszerzéséről még nem kap-tunk pontos tájékoztat-

A SZOT az ola utazáshoz 1100, a jug utazáshoz 1000, a b hoz 600 és a szlová záshoz 300 forinttal já zá. Természetesen a f

mikus. **Polgár Rózsa** textiles, taky mkp. — **Szenthoffer I** grafikus. Szovjet Kultúra és Tu mány Háza — **Veszprémi I** szobrász. Műcsarnok — **Nolipa ván Pál** festő. Műcsarnok — **N ges Pál** festő. Ferencvárosi pi tárlat — „Hogyan születik a k **(Bényi Árpád, Bodó Károly, egyházi László, Tenk László),** kai Klub — **Természet — lát alkotás,** MNG — **Györffy** festő. Fényes-terem.

VIDÉKEN a következő kiállításokat rendezték meg: **Hadik Magda** szobrász. Hódmezővásárhely — **Szabadi Katalin** festő. Csorvás — **Gaburek Károly** festő. Békéscsaba — **Szelestey László** festő. Várpalota — **Szabó Iván** szobrász. Szentes **Kő Pál** szobrász és **Sváby Lajos** festő. Kiskunhalas — **Major Gyuláné** és **Erdélyi A. Endre** festők. — **Kurucz Imre** szobrász. Berettyóújfalu — **Diószegi Balázs** festő. Szolnok — **Martinek József** festő. Kölesd — **Stéhlik János** festő. Szeged — **Csikós Nagy Attila** szobrász. Kecskemét — **Gross Arnold** grafikus. Tök — **Csíkszentmihályi Róbert** szobrász. Dunaújváros — **Tóth Rózsa** grafikus. Gyula — **Krausz Imre Sándor** festő. Győr — **Szabó László** szobrász. Szolnok — **Geszler Mária** kerámikus. Pécs — **Vinkler László** festő. Dunaújváros — **Király Ernő** festő. Hajdúböszörmény — **Sáfár Pál** festő. Balassagyarmat — **Tenkács Tibor** festő.

iskola művész-

senyt tartottak a Tábor utcai hangversenytermükben.

Ingyenes hangversenyt rendezett január 31-én a nyugdíjas pedagógusok részére a **debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola**, a Zenede hangversenytermében.

IN MEMORIAM

Szakszervezeti tagtársaink sorából a két lapzárta közti időszakban a következők hunytak el:

BORTNYIK SÁNDOR Kossuth-díjas kiváló művész, festőművész, a

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1975 . 1
ÉLETÜNK

Pálfalvi János
1021

PÁLFALVI JÁNOS: *DÓZSA*

bennem Győr-Sopron földje (Soproné!) — és hog
Pannónia ürítem-poharam ünneplésénél, hadd írj
író legújabb könyvéről, könyvéből kitetsző egy
Meglepetéseim könyve kötetről beszélek.

A könyv új, de az író ismert. Az *Életünk* köz
szen elindulása óta kimagasló munkatársa: *Tatay*

Mindazt pedig, amit a vasi földről elmondtam, mindazt, amit Pannóniáról magamba gyűjtöttem, elmondhatom Tatay világáról, írói és emberi egyéniségéről is. Őrzi szűkebb hazája legősibb földi és égtáji hagyományait, mégis annyira haladó emberséggel és írósággal (költészettel!), hogy meséje, csodálatomra, időnkint átsiklik, átsurran szürrealizmusba, álomba. De ezt hogyan is cselekszi! Olyan természetességgel, ahogy az iskolába még nem is járó gyermek elmondja, ami vele történt, és közben nem veszi észre, hogy hol nem beszél már valóságot, hanem álmot — a légvárat, ami kiegészít — és ami az ő számára abban a pillanatban kézzel fogható valóság. És ezért nem *akart* és nem *csinált* ez a valóság feletti lebegés a szövegben, hanem valami, ami a gyermek átélt világából szinte természetesen emelkedik a magasba.

Olvasom a szöveget. A szöveg elámít gazdagságával, mennyire tudja, ismeri ez az író, aki falun született, minden falusi, mezei, réti, erdei, magyarföldi tárgy, szerszám, gabonaféle, fűszál, dudva, ruhanemű, szertartás és belső érzés nevét, helyénvaló használatát. Milyen dúsgazdag ez a szótár, amelyet sohasem lehet tanulni, csak éppen vele lehet születni. De ki tudja ezt szöveggé szőni? Milyen alig-alig kevesen.

A könyvnek nincs meséje. Még kevésbé sztorija. Az ilyen világban nincs sztori. Egy még betűvetés előtti kisfiú élménygazdagsága Bakonytamási falu világegyetemességéről. A kisfiú apja evangélikus lelkész. Ha fürdik a patak medencéjében, fekete felsőtrikót és klottnadrágot visel, míg a falubeliek végigfutó csíkos trikót. A kisfiú, Sándor, a lelkész hét gyermeke közül egyik legfiatalabb. Hogy ez a kisfiú mit mível és mit nem mível, amíg körülbelül fel nem nő, minek örül, mitől fél, mitől borzad és miért és hogyan szereti az életet, ezt tudjuk meg a könyvből. Benne van a tisztánlátása, az életrevalósága, a naivitása, a tanulatlansága és az ösztönös embersége mindvégig. Az első világháborút a serdülő fiú még megéri, hogy erős szenvedéllyel gyűlölhesse a mészárlást. Szerelem nincs az ő induló életében. Csak a végén jelenik meg a szimbólum, hogy egy kislány — ki tudja honnét jött, de egyszerre csak ott van — megfosztja minden pántlikájától, kokárdájától, apró kavicskincseitől — és a fiú ettől sugárzik.

— *Semmid sincs már? — súgta a fülembe.*

— *Nincs semmim. — Ezt nem keserűen mondtam, hanem inkább boldogan és büszkén, mint aki megtisztulva készen áll az üdvösségre. Úgy éreztem, fel tudnék szállni a magasba, ha akarnék. De minek, ha az üdvösség itt van? Meg lehet tapintani kézzel.*

Ezek a könyv utolsó mondatai.

Mindvégig ilyen. Földön fut a füstje, égbe hat a lángja. És még valamit tud ez a könyv, amit nem lehet megtanulni. A sorok fölött mindvégig illata van. Föld és mezei virág, zöldellő fű és bakonyi patak illata. Elámít, megfürösztt, tiszta leszel tőle.

Hogyan csinálja ezt Tatay? Nem tudom. De ez az éppen, amit nem lehet *csinálni.*

(Móra Ferenc Könyvkiadó, 1974) DÉNES ZSÓFIA

MAGYAR FOTOGRÁFUSOK HÁZA SZAKMAI TÁMOGATÓI

Nemzeti Kulturális Alapprogram
Soros Alapítvány
Fenyő János Alapítvány
Siemens
Westel 900 Mobil Távközlési Rt.
Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
AGFA Hungária Kft.
Fujifilm Magyarország Kft.
Nikon Kft.
Kodak Magyarország Kft.
Fővárosi Idegenforgalmi Alap
Canon Kft.
Dr. Ladányi Jenőné örököse
AB-Aegon Általános Biztosító Rt.
Olympus Kft.
Reafotó Kft.
Tripont Kft.
Inter-Európa Bank
Fotex 2000 Fotószolgáltatási Kft.
Zsigmond Vilmos / Cam 35 Kft.
Forte Fotokémia Rt.
Pannonia Hotels
Artfoto Studio
Heti Világgazdaság Rt.
Marriott Budapest Hotel

A KIÁLLÍTÁS TÁMOGATÓI

Magyar Fotográfusok Háza
Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma
Vietnami Szocialista Köztársaság Kulturális Minisztériuma
Nemzeti Kulturális Alapprogram Fotóművészeti Kollégiuma
Vietnami Szocialista Köztársaság Budapesti Nagykövetsége
Magyar Távirati Iroda

A HÁZ ÚJJÁÉPÍTÉSÉNEK TÁMOGATÓI

Terézvárosi Önkormányzat
Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
Nemzeti Kulturális Alapprogram
Országos Műemlékvédelmi Hivatal
Műemlékfelügyeleti Igazgatóság
Budapest Bank Budapestért Alapítvány
Özv. Pécsi Józsefné
Szántó és Mikó Építészek Kft.

TOVÁBBI KÖSZÖNETET MONDUNK

Bánkuti Andrásnak
Békési Lajosnak
Bohár Ernő nagykövetnek
Fazekas Ildikónak
Hoa Minh Tam-nak
Kukusik Ágnesnek
a NKÖM Nemzetközi és Művészeti Főosztályának
Manek Attilának
ifj. Pálfai Gábornak
Pham Nhat Tuu-nak
Szalay Zoltánnak
Dr. Szász Dénesnek
Tóth Bélának
Török Andrásnak
és mindazoknak akik elősegítették
a vietnámi utazást
és a kiállítás létrejöttét.

TRIPONT mti BL Manager Bt.

A Magyar Fotográfusok Háza,
a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
valamint a Vietnami Szocialista Köztársaság Nagykövetsége
tisztelettel meghívja Önt és barátait

Pálfai Gábor
Pálfai Károly

„Észak-Vietnam kétszer"

1967 és 1999

című kiállításának megnyitójára

2000. augusztus 7-én hétfőn 18 órára
az I. emeleti Nagy Kiállítóterembe.

A kiállítást megnyitja:

Szalay Zoltán fotóriporter és
Dao Thi Tam asszony
a Vietnami Szocialista Köztársaság nagykövete

A kiállítás megtekinthető augusztus 30-ig
minden nap 14 és 18 óra között

Mai Manó Ház
1065 Budapest-Terézváros, Nagymező utca 20.
Telefon: 302-4496 Fax: 302-5847
E-mail: maimano@matavnet.hu

Do Doan Dai kórházigazgató a lebombázott, illetve az újjáépített Bach Mai kórház előtt. Hanoi, 1967 és 1999

Pálfai Gábor, 1967

Pálfai Károly, 1999

PÁLFAI KÁROLY

PÁLFAI GÁBOR
PÁLFAI KÁROLY

Észak-Vietnam kétszer"

„Észak-Vietnam kétszer"

MAHIR
SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP

1980 MÁJ 2 ∏

Pálfalvi János
grafikusművész

dunaújvárosi HÍRLAP 5

1021

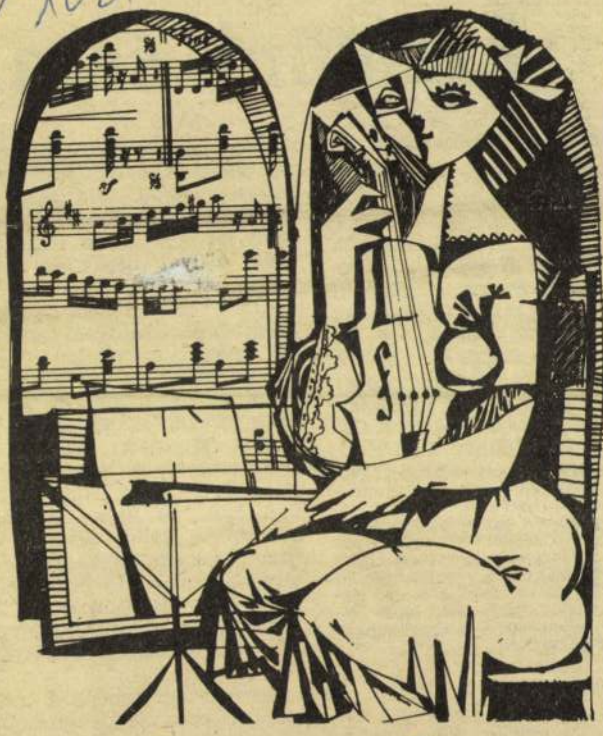

LÁNY HEGEDŰVEL

Pálfalvi János tollrajza

Labdarúgás:

Esélyünk sem v

Videoton—Kohász 4:1 (2:0)

Székesfehérvár, 6600 néző. Vezette: Mohácsi.

Videoton: *Disztl — Végh, Kovács J., Baranyi, Horváth — Karsai (Nagy III. a 83. percben), Burcsa, Csongrádi — Májer, Szabó (Vadász a 73. percben), Tieber.*

Kohász: *Holló — Keller, Giron, Tóth, Bazsó (Magyar a 71. percben) — Weitner, Gulia, Fajkusz (Paizs a 31. percben) — Szűcs, Sajó Kuti.*

Mindkét csapat óvatosan kezdett látnivaló volt: tart ellenfelétől. A hátvédek mindkét oldalon követő emberfogással őrizték a csatárokat, a középpályások sem igen mertek elszakadni emberüktől, így aztán meglehetősen lassú, lélektelennek látszó játék, s elég sok hibás átadás jellemezte a megyei rangadó első perceit.

A hazaiak csak az ötödik percben — Karsai révén — jutottak kapuközelbe, de Holló a helyén volt. Három perc múlva Szűcs jó átadását követően Kutit csak a lest ítélő Mohácsi játékvezető sípszava állította meg. (Vitatható ítélet volt.) Aztán ner kifejelte, éppen a hátulról érkező Kovács J. elé, aki kapásból kapu fölé lőtt. A sérült Fajkuszt Paizs váltotta fel, s a csere után az egész pályát bejátszó Tóth igyekezett támadásba dobni a csatárokat. Hiába. A hazaiak elaltató taktikája, majd egy gyors ritmusváltás révén Tieber bújhatott ki a védők közül, és közeli lövését Holló nagy bravúrral védte. Tóth ezután Weitnert futtatta a jobb oldalon, a középpályás jól ívelt középre, ahol azonban Kuti és Sajó egymást zavarta. A gyors ellentámadást követően Burcsa jutott lövéshez, de Holló ismét védett. Még Paizs mentett a gólhelyzetbe kerülő Tieber elől, aztán szünet következett.

Nem történt csoda. A második 45 perc alatt legfeljebb 30 másodpercre csillant fel némi esély arra, hogy a mérkőzést szorosabbá tegyük, egyébként örülhettünk, hogy nem szenvedtünk súlyosabb vereséget. A továbbra is ké-

Pálfalvi János
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAÚJVÁROS
1964 FEB 25.

1021

Csúcsforgalom

(Pálfalvi János rajza)

Időjárásjelentés

Várható időjárás ma estig: felhős idő, nyugaton néhány helyen havas-esővel, esővel. Élénk déli szél. A hőmérséklet kissé emelkedik. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 1—plusz 5 fok között. (MTI)

DUNAÚJVÁRO

☐ **A Városi KISZ VB** szerdai ülésén az FKT munkájáról és az ÉM 26. sz. Építőipari Vállalat KISZ csúcsvezetőségének intézkedési tervéről tárgyal.

☐ **A Városi Tanács Végrehajtó Bizottsága** mai ülésén a beruházások lebonyolításáról, az 1963. évi költségvetés alakulásáról és az 1964. évi tervekről tárgyal.

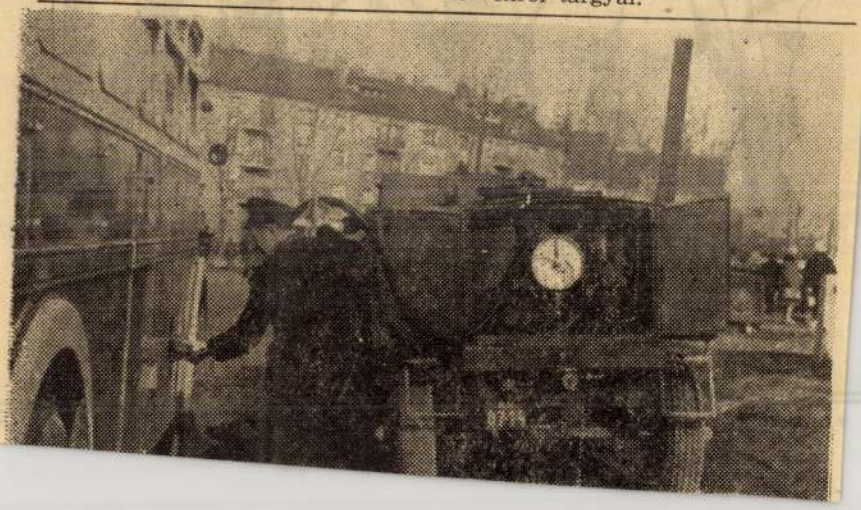

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAÚJVÁROS

Pálfalvi János

1964 SZEP 11.

1021

Pálfalvi János rajza

AP

☐ **A Dolgozók Közgazdasági Techkuma** 11-én, pénteken délután 5 akor a Ságvári iskola éttermében rtja ünnepélyes évnyitóját.

☐ **Szeptember 15-én bezár az szoda.** Zárás után a Víz- és Csaornaművek hozzákezd a létesítmény arbantartási munkáihoz. Festést, égeznek, ezen kívül jövőre a gyerekmedencébe is átvezetik a meegvizet.

☐ **A Balaton és a Bakony vidéke** a régészek valóságos kincsesbányája. Az ősi kultúra kialakulását és fejlődését néhány számadat is megfelelően tanúsítja. A felmérések alatt a régészek 210 őskori, 90 római és 45 középkori, eddig ismeretlen régészeti lelőhelyet találtak és vezettek térképre. A középkori régészeti leletek alapján több mint 30, főleg a török korban elpusztult falut tudtak azonosítani. Ezenkívül „felfedeztek" hat egykori földvárat is. Zalavár, Óhíd és Felsőmándpuszta környékén három úgynevezett tarisznyával mocsárban emelt földsáncát találták meg, amelyek a nagyobb erődök előretolt megfigyelőhelyei voltak. A Magyar Tudományos Akadémia a régészeti lelőhelyekről átfogó topográfiai kiadványt jelentet meg a jövő évben.

NAPTÁR

Szeptember 11 Péntek

— **KISZ vezetőségválasztó taggyűlés** 16 órakor a Pénzintézetnél.

— **KISZ aktívaülés** 16 órakor a Pártbizottság nagytermében.

— **A Városi Pártbizottságon** reggel fél 9—16 óra között Illyés József elvtárs tart fogadónapot.

SPORT

— **Kézilabda:** D. Vegyesipari—D. Kohász női bajnoki kézilabda-mérkőzés a központi sporttelepen 17 órakor.

Szeptember 12 Szombat

SPORT

— **Kézilabda:** D. Építők—D. Kohász férfi bajnoki kézilabda-mérkőzés a Ságvári iskola udvarán 16 óra 30 perckor.

— **Labdarúgás:** Az üzemi kispályás labdarúgó bajnokság döntője a központi sporttelepen 18 órakor.

— D. Építők II.—Betonelemgyártó járási bajnoki labdarúgó-mérkőzés délután 4 órakor a Ságvári városrészi sporttelepen.

Szeptember 13 Vasárnap

— **Vadászok továbbképzése** 9—12 óra között a Vasmű Klubban.

SPORT

— **Ökölvívás:**

— D. Kohász—Oroszlányi Bányász ifjúsági területi bajnoki

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Pálfalvi János
DUNAUJVÁROS
1965 JAN 12
1021

(Pálfalvi János rajza)

LÁNY ÉS PARABOLA

LAP

□ **Zenés délután.** A komoly zenét kedvelő diákok számára zenés délutánt rendez a Művelődési Ház 12-én, kedden délután 16 órakor. Csajkovszkij 1812 című nyitányát dr. Ványi Gábor ismerteti, majd hanglemezről hallgatják meg a részvevők a zeneművet.

NAPTÁR

Január 12 Kedd

— **A városi úttörő elnökség** kulturális szakbizottságának ülése 15 órakor a KISZ városi bizottságán.

— **Ifjú bélyeggyűjtők** foglalkozása 18 órakor a Vasmű Klubban.

SPORT

— **A D. Kinizsi labdarúgó** szakosztályának ülése 15 órakor a Sütőipari Vállalat kultúrtermében.

Január 13 Szerda

— **A Hazafias Népfront** városi elnöksége ülést tart 17 órakor.

— **Jogi tanácsadás** a Vasmű Klubban 17-től 19 óráig.

— **A városi pártbizottságon** Halmos Mátyás elvtárs tart fogadónapot reggel fél 9-től 16 óráig.

Január 14 Csütörtök

— **Úttörő csapatvezetői értekezlet** reggel 9 órától a Városi Pártbizottságon.

— **KISZ gazdasági felelősök** értekezlete a KISZ városi bizottságán 15 órakor.

— **KISZ agit.-prop. titkárok és propagandisták** értekezlete a városi pártbizottság [illegible] 16 ór-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Pálfalvi
DUNAUJVÁROS
1965 ÁPR 3

1021

Ünnepségek

Dunaújvár te kedves szovjet ven

Hazánk felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából csütörtökön este népes szovjet küldöttség érkezett Budapestre. A küldöttség tagjainak többsége részt vett a hazánk felszabadításáért vívott harcokban, vagy azok hozzátartozói, akik a hazánk felszabadításáért folyó harcokban hősi halált haltak. A küldöttség tagjai közül ***Biszhov Viktor Paulovics*** ezredes, *Sinkorjov Iván Iszajonics* ezredes és *Sztanaszkaja Jelena Ivanovna* közgazdász, akinek édesapja Seregélyesen halt hősi halált 1945-ben, a Városi Pártbizottság és a Városi Tanács vendégeként néhány napot Dunaújvárosban tölt.

Kedves szovjet vendégeink a pénteki napon ellátogattak a Vörös Október Férfiruhagyárba, ahol röpgyűlésen találkoztak a gyár dolgozóival. A délután folyamán Mezőfalván tettek látogatást. Vendégeink a mai napon részt vesznek a Városi Tanács ünnepi ülésén, ellátogatnak a dunaújvárosi úttörők ünnepi csapatgyűléseire, majd este részt vesznek a dunaújvárosi dolgozók ünnepi nagygyűlésén. Vasárnap a szovjet küldöttség valamennyi Fejér megyében tartózkodó tagja Dunaújvárosban találkozik, ahol a Városi Tanácsnál tájékoztatják őket városunk vezetői hazánk első szocialista városának születéséről és fejlődéséről, majd megtekintik a geink hétfőn Székes tonra utaznak.

Városunk, amely szabadulásának 20. szovjet vendégeit, a új élet kialakulásán hozzátartozóit, akik szabadításáért vívot

A magyar nép új életet teremtett Ezt az új életet ké rosa, a 15. évfordul ványuk, hogy szov alatt érezzék otthon nagyrabecsülés, ame dégeket fogadja, sze jet népnek is szól, barátságnak, amely dégeink visszatérve hősöknek hazánkért volt hiábavaló, a n sággal, s követke a szocialista társad

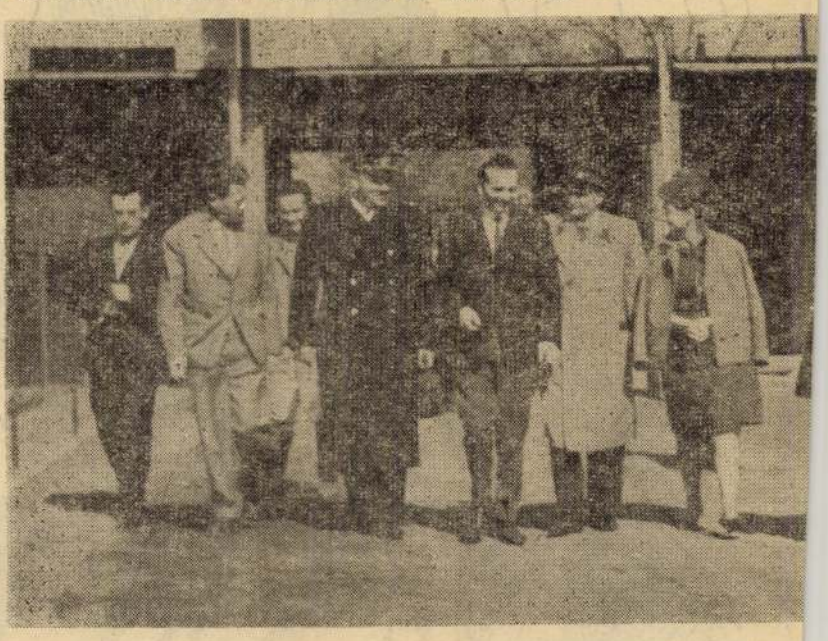

KISZ Érdeméremmel tün a Vasmű KISZ Bizotts

Tegnap ünnepi ülést tartott a Vasmű KISZ Bizottsága. Az ünnepi ülésen nyújtotta át *Pataki László*, a KISZ KB titkára a Vasmű KISZ-bizottságának a *KISZ Érdemrendet.*

A bizottsági ülésen Pataki László elvtárs szólt azokról az eredményekről, melyet a KISZ megalakulása óta a Vasmű fataljai, KISZ-alapszervezetei és bizottsága értek el. Az első alapszervezetek az acélmű, a gépészet és az igazgatóság területén alakultak meg. Ezek az alapszervezetek rövid idő alatt megerősödtek, taglétszámuk megemelkedett, így új alapszervezeteket kellett létrehozni.

A szocialista brigádmozgalom indulásakor a fiatalok is szocialista címért küzdő ifjúsági brigádokat alakítottak. Egy év után öt ifjúsági brigád nyerte el a megtisztelő szocialista címet.

A fiatal szakmunkások szakmai tudása növelése érdekében a Szakma Ifjú Mestere mozgalom indult 1959-ben. Az első évben a Vasműben 39 fiatal tett sikeres vizsgát. A mozgalom népszerűségét bizonyítja, hogy 1961-ben már 127 fiatal vizsgázott.

A Vasműben dolgozó fiatalok munkájára mindig számíthatott a Vasmű vezetősége. A fiatalok a termelő munkában megállták helyüket. Többszázan kaptak Kiváló Dolgozó címet. Az újítómozgalom eredményei is arról tanúskodnak, hogy a fiatalok nagy számban vesznek részt a mozgalomban. Az elmúlt négy év alatt 842 fiatal adott be újítást. Az újítások által elért megtakarítás elérte az 50 millió forintot.

Az anyagtakarékosság és a termelési feladatok túlteljesítésével 150 millió forintot vallhatnak magukénak a fiatalok. A Vasmű fiataljai hatékony politikai

A fiatalok az elmúlt öt év alatt mintegy 30 külső és 80 belső munka felett vállaltak védnökséget. Védnökséggel épült a távgázüzem az I. és II. számú kohó átépítése. A Vasmű fiataljai kivették részüket az országos KISZ védnökséggel épült Dunai Cement- és Mészmű építésének munkájából. Ezért 11 fiatal kapott DCM-emlékérmet.

A fiatalok a termelőmunka helytállása mellett nagy gondot fordítanak politikai képzésükre is. Több százan vesznek részt a KISZ- és pártalapszervezetek oktatásán. Nagyon sok fiatal jár a marxizmus-leninizmus esti középiskoláira és az

Két er

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

Pálfalvi János

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP

grafikusművés

4 dunaújvárosi HÍRLAP

1021

PÁLFALVI JÁNOS: NE ZAVARJÁTOK A KÖREIMET

A munkások ünnepén

ellő áhí-
a piros-
onkabát-
munkára
n mi is
ob, mint
tozni. A
tartomá-
nár nem
értelmű-
lt, hogy
derített
a hova-
ben is,
a meg-
kulisszái
ölfedez-
ömeit és

hatalom
üzemi
adt tisz-
A hata-
vetkezik
kosa ké-
akaratát
ésekben,
épviselői

révén. Márpedig volt
holmi munkát kö
nem túl bonyolult, é
is túl drága gépezet
vásárlására, mint az üzemi
szájhagyományokból kide-
rült, potom tizenkét évet
kellett várni, holott a do-
log háromhavonként lett
megemlítve a termelési ta-
nácskozásokon. Ugyanígy
évekbe került a zajcsökken-
tő füldugók beszerzése, a

tem, az üzemben bizonyára
már a sokadik szenzáció
van soron. Hiszen minde-
nütt találkozni az eredeti
céljainkat szem elől té-
vesztő szándékokkal. És
hányszor ötlik fel az em-
berben, hogy kímélnie kel-
lene magát a hiábavaló ide-

leszerelt, és közös meg-
egyezéssel kijelölt végleges
helyére hónapokig fel nem
állított marógépről nem is
beszélve. Talán ezért is
szántak az idősebb társak
annyi energiát az okítá-
somra: jobb, ha hallgatsz,
gyerek, ne jártasd a szád a
gyűléseken. Az ember kí-

geskedésektől. Ilyenkor jut
eszembe: „ne jártasd sokat
a szád, gyerek..." És
eszembe jut, hogy pártfo-
góim mindig az ilyen taná-
csok után láttak nagyobb
lendülettel a küzdelemnek.
Mert tudták, hogy mindig
újra kell kezdeni.

És eddig mindig újra
tudták kezdeni. **(Pekarek)**

ös varrat hegesztője

Terivel,
színű
sit re-

adat lesz a miénk. Éppen
ezért még itthon, úgyneve-

szeretetén, lelkiismeretesség-
gén kívül valami különleges

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1979 APR 27
DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP
Pálfalvi János
1021

ABLAKBAN

(Pálfalvi János tuskarca)

a: Asperján
. 11.08: Régi
műsorából.
látlan név.
guz szovjet
12.10: Zenei
elmúlt hét
0: Ujdonsa-
Pillantás a
4.20: Régi
a. 14.43: Hét
Zsigmond
: Azt beszé-
isor. 15.35:
nekara ját-
duka éhes.
novellája.
uk együtt!
Zenés ri-
: Hol volt,
. 18.45: Mo-
kat énekel.
Dalszínháza.
nn Strauss
lióváltozata.
Lajos em-
Szimfonikus
diakoktél.

7.00: Orosz
zsika. 7.45:
sztalitenisz
llivan ope-
Népdalcso-
erc a Föld
tiné a 6-os
Tánczenei
tő: Divéky
z ezertitkú
ivan mese-
ettől ötig
ságműsora.
os képrejt-
szerű éne-
esek felvé-
rbunkosok,
neközelben.
ók albuma.
em! 21.33:
határban.
k. Borbély
08: Sláger-
az 1978. évi
Nemzetközi
felvételei-

: Magyar
: Leontyne
at énekel.
9.30: Schu-
ook. 10.06:
: Hangfel-
on. 11.48:
mmarakóru-
skandináv
ól énekel.
ór. Tamási
rádióra al-
dezte: Gál
05: Barokk
Zenekari
A kamara-
ek. 15.46:
korok. Já-
ása Füst
Huszonöt
Világszín-
—II. rész.
ió. 19.20:
nja. 19.35:
eakadémia
Magyar
nyzenekar

Zwinger gobelintermében. 15.40: A pályatárs szemével. 16.16: Hangverseny az V. Országos Vándor Sándor Kórusfesztiválon a kőbányai Pataki István Művelődési Házban. 17.30: Harminc perc alatt a Föld körül. 18.00: Romantikus kamarazene. 19.03: Perényi Miklós zenekari gordonkaestje a Zeneakadémia nagytermében. 20.11: Hanglemezgyűjtőknek. 21.05: A Bagó story. Részletek Latinovits Zoltán írásából. I. rész. 21.30: Olasz művészek operahangversenye. 22.31: Napjaink zenéje.

SZERDA, május 2.

Kossuth Rádió: 8.27: Szocialista brigádok akadémiája. 8.51: Tanítani jó? Riport. 9.06: Francia szerzők műveiből. 9.49: Tarka mese, kis mese. 10.05: Csiribiri. 10.35: Válaszolunk haligatóinknak. 10.50: Vonós kamarazene. 12.35: Ki kinek köszön a faluban. 12.55: Operaslágerek. 13.25: Örökzöld dzsesszmelódiák. 14.33: Magyar szerzők művei — József Attila-versekre. 15.10: Duga Ilona és Martin János népdalokat énekel. Baranyai Zsolt furulyázik. 15.28: MR 10—14. 16.10: Kritikusok fóruma. 16.20: Kóruspódium. 16.45: Marcella Pobbe operaáriákat énekel. 17.07: Közgazdaság alulnézetben. 17.32: A cornevillei harangok. Részletek Planquette operettjéből. 18.15: Hol volt, hol nem volt . . . 19.15: Népdalkórusok, népi hangszerszólók. 19.40: Kapcsoljuk a Csepeli Munkásotthont. A Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus zenekarának hangversenye. Közben: kb. 20.25: Aki nincs. Verseit elmondja: Rab Zsuzsa. Kb. 20.45: A hangversenyközvetítés folytatása. 21.30: Örökmozgó. Gácsi Sándor műsora. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: Bálint János cimbalmozik. 22.45: A gondolat hatalma. Hermann István írása. 23.00: Barokkzene. 0.10: Máté Péter táncdalaiból.

Petőfi Rádió: 8.05: Az idegen rokon. Részletek Künneke operettjéből. 8.33: Idősebbek hullámhosszán. 9.28: A 04, 05, 07 jelenti. 10.00: Zenedélelőtt. 11.38: A Szabó család. 12.00: Kozák Gábor József népi zenekara játszik. Reményi Sándor nótákat énekel. 12.33: Tánczenei koktél. 13.20: Olvasólámpa. 13.30: Labirintus. 14.00: Kettőtől négyig. 14.00: Emmi Loose operettdalokat énekel. 14.16: A Magyar Rádió és Televízió gyermekkórusa énekel. 14.25: Néhány perc 22.20: Kína 30 éve. 22.3 Vincze Imre műveiből. 22.5 Egy akadémikus portréj 23.19: Oberon. Részlet Weber operájából. 0.1 Nagy Tibor táncdalaiból.

Petőfi Rádió: 8.20: T perc külpolitika. 8.33: Tán zene Prágából és Varsóbó 9.20: Népzenei Hangos Ú ság. 10.00: Zenedélelőt 11.30: Csak fiataloknak 12.33: Régi summásdalol bányászdalok. 12.55: Kap csolás a győri stúdióba. 13.25: Gyermekek könyvespolca. 13.30: Májusi muzsika. 14.00: Válogatott perceink. 16.35: Idősebbek hullámhosszán. 17.30: Segíthetünk? Az Ifjúsági Rádió műsora. 18.33: Hétvégi panoráma. 19.55: Slágerlista. 20.33: A 03, 05, 07 jelenti. 21.05: Stúdióvendégség. 22.15: Verbunkosok, nóták. 23.15: A tegnap slágereiből.

3. műsor: 8.08: XX. századi operákból. 9.00: Iskolarádió. 9.30: Magyar előadóművészek felvételeiből. 10.44: Monteverdi: Arianna panasza. 11.05: Új lemezeinkből. 12.00: Francia operákból. 12.45: Egy pálya vonzásában. Beszélgetés Bánsági Károly hajópincérrel és Lux Gábor matróz-zal. 13.07: Az 1978. évi Dzsesszfesztivál felvételei-Montreuxi Nemzetközi Dzsesszfesztivál felvételeiből. 13.50: Romantikus zenekari muzsika. 16.00: Zenei Lexikon. 16.20: Operába hívogató. Puccini: Tosca. 16.50: Ötórai tea. 18.00: Kapcsoljuk a Csepeli Munkásotthont. A Magyar Rádió Országos Zongoraversenye. Közben: kb. 19.20: Biológiaelőkészítő egyetemi felvételi vizsga. kb. 19.50: A zongoraverseny közvetítésének folytatása. kb. 20.50: Dzsesszfelvételeinkből. 21.50: Külföldi tudósítóké a szó. 21.20: Századunk mestermüveiből. 22.24: A Walkür. Részletek Wagner zenedrámájából. 23.15: A Pécsi Nevelők Háza Kamarakórusa énekel.

TV

PÉNTEK, április 27.

SZOMBAT, április 28.

Budapest I.: 16.33: Hírek. 17.00: 56 igazolatlan óra. (színes) 18.30: Nyitott boríték. 19.10: Esti mese. (színes) 19.20: Tv-torna. (színes) 19.30: Tv-híradó. (színes) 20.00: Karamazov testvérek II. rész. Magyarul beszélő szovjet filmsorozat.

Dosztojevszkij remekéből készült, szovjet tévéfilm-feldolgozás második részét láthatják ma este. Az író a három Karamazov testvér: Iván, Dmitrij és Aljosa alakjaiban a gondolkodás végleteit formálja meg a XIX. századi emberről. Regénye valójában lényegesen több, mint egyszerű emberi helyzetek, szereplők, vagy regényszituációk. Hatalmas vállalkozása ez az írót foglalkoztató gondolatoknak, eszméknek, uralkodó nézeteknek és szenvedélyeknek, — őt magát is egy életen át gyötörték. A Karamazov testvérek adaptációja, a korábbi vállalkozáshoz viszonyítva teljesebb értékű művészi munka, amely most egészében adja vissza a nagy író világát.

21.15: A plakátragasztó. (színes) 21.35: Sinkó Ervin: Optimisták. 22.35: Tv-híradó 3. (színes).

Budapest II.: 20.00: A vadon világa. Finn ismeretterjesztő filmsorozat. 20.25: A fa, amely visszaigazította a régészet óráját. 21.15: Tv-híradó 2. (színes) 21.35: A Tichborne-ügy. Magyarul beszélő, ausztrál film. (színes).

Jugoszláv Televízió I.: 13.25: Zagreb—Vojvodina. Labdarúgó-mérkőzés. 17.20: Rajzfilm. 17.45: A mi évünk — a mi stúdiónk. 18.45: Jelenetek a család életéből. 19.30: Tv-híradó. 20.00: A félelem misztériuma. Amerikai film. 21.45: Tv-híradó. 22.00: Szombaton este.

Szlovák [illegible]

9.00: Barázda — I utána gyermekm gyar nyelven. 10. pontos méréshez rozat. 11.00: Né 11.30: Földm 12.30: A tudás 13.40: A nézők 14.10: Robin Hoo jai — film gyer 15.30: Vasárnap 19.15: Rajzfilm. 2 Jugoszláv Tv-já 21.00: Zenicáról mentumsorozat, rakoztatózenei mű Sportszemle.

Jugoszláv Tele 14.45: Jarama: nyek. 17.00: Víz lágkupa: Magy Olaszország. 17. komp — Tv-drár 18.40: Játszó 20.00: Vízilabda USA—Jugoszlávia Huszonnégy óra. hét filmje: Átúsz — amerikai film.

Szlovák Televíz Kicsinyeknek. 8. műsor. 9.20: Szc sorozat. 11.20: Zer 12.10: Műsorajáp Riportműsor. 14.1 tás a klubban. 1 műsor május 1- Farkasvermek. film. 17.40: Mese. híradó. 18.30: vers. 18.40: Az ar játék. 19.50: Sz műsor. 20.40: S 21.05: Tévéjáték. lálkozás szovjet kel.

HÉTFŐ, ápri

Budapest I.: (neti nap!) 8.04: is elkezdhetik. (ism.) (színes) denki iskolája. elektromágneses (ism.) 8.45: M Hasonlóság (ism Óvodások fi Kisfilm-összeállítá kó Misi Golden Lengyel bábf (színes). 2. Rexi Lengyel rajzfilm 9.35: Játsszunk e ték az igékkel. sulink. A Ki tud

A Szombathelyi Képtár
a Szombathelyi Tavaszi Fesztivál keretében
bemutatja

PÁLFALUSI ATTILA

festőművész

IBOLYA VÉGE

RÉGI ÉS ÚJ MUNKÁK
A RÉGI SZISZTÉMÁK SZERINT
1968 - 1998

CÍMŰ KIÁLLÍTÁSÁT

1999. március 17-én, szerdán
17 órakor

A kiállítást megnyitja:
Dr. GÁLIG ZOLTÁN
a Szombathelyi Képtár
igazgatóhelyettese

TAVASZI FESZTIVÁL SZOMBATHELY

A kiállítás megtekinthető: 1999. március 18. - április 18.

Szombathelyi Képtár • Szombathely, Rákóczi Ferenc u. 12.
Tel.: 94 313 074 • Fax.: 94 314 096 • E-mail: szkeptar@c3.hu

PÀLFALUSI ATTILA

/1021

Csillagnézők (Pálfalvi János tollrajza)

1964 FEB 18

Időjárásjelentés

Várható időjárás ma estig: felhős, párás idő, több felé havazás, havaseső, eső. Mérsékelt, helyenként élénk délkelti, déli, nyugat felé forduló szél.

Várható legmagasabb nappali hőmérséklet 3—6 fok között. (MTI)

Fejtrágyázás
(Balogh Bertalan rajza)

☐ **Az MSZMP Vasmű Végrehajtó Bizottsága** tegnapi ülésén megvitatta a párt- és tömegszervezetekben folyó ideológiai munkát.

DUNAÚJVÁR

☐ **Az MSZMP Városi Végrehajt Bizottsága** mai ülésén a Kohóipar Technikum pártszervezetének politi kai munkájáról, a tavaszi mezőgaz dasági munkákra való felkészülésről és az 1964. évi társadalmi munka tervéről tárgyal.

ÁTALAKÍTÁS MIATT BEZÁR A DÓZSA GYÖRGY ÚTI FODRÁSZÜZLET

A Vegyesipari Vállalat értesít kedves vendégeit, hogy a Dózsa György úti Női- és Férfi fodrászüzletet átalakítás miatt február 24-március 26-ig zárva tartja. A kieső idő alatt kérjük kedves vendégeinket, hogy a Dunasori, Ságvári városrészi, Szórád Márton úti, óvárosi radari üzleteink szolgáltatásait vegyék igénybe. Üzleteink felemelt létszámmal fognak üzemelni. Kozmetikai szolgáltatás a Dunasori fodrászüzletünkben vehető igénybe. (x)

☐ **Állami vásárlási** és áru átvételi kedvezményt kapnak a termelőszövetkezetek. Az óvárosi termelőszövetkezet gazdái 1963-ban 773 ezer forint állami kedvezményt kaptak.

☐ **A Törvények a porond felett** és az Eszterházi muzsikusa című filmeket vetítik az Ifjúsági Klubban szerdán, 19-én délután 5 órakor.

NOTESZLAPOK

Pálfalvi János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAUJVÁROS

1964 NOV 2

1021

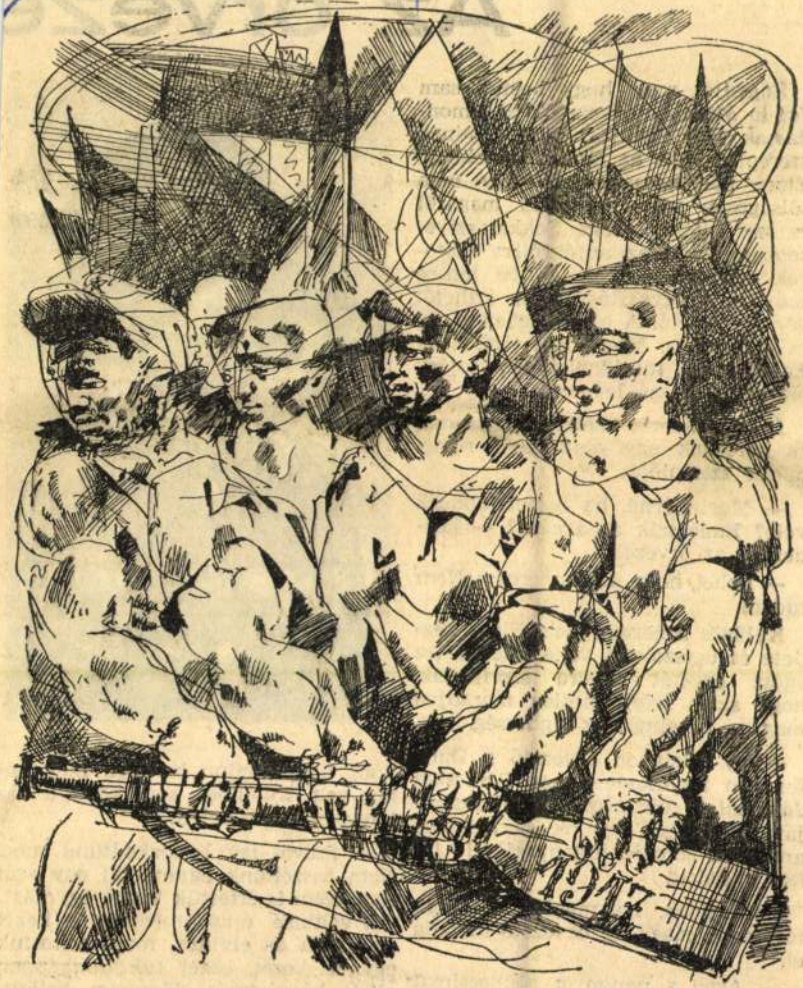

(Pálfalvi János rajza)

Az őrveze

Engedjék meg, hogy bemutassam *Jakov Mizinyec* őrvezetőt, és elmondassak vele egy történetet, aminek szereplője volt az elmúlt napokban. Előre kell bocsátanom, hogy nem túlságosan szeret beszélni magáról és szerepléseiről sem. Sokkal szívesebben beszél az autókról, a motorok teljesítményéről, a 100 km-re eső benzinfogyasztásról. Ez érthető: gépkocsivezető. A hadseregben is az, és civilben is. Megtudom tőle, hogy katonaideje tulajdonképpen lejárt. November 14-én leszerel.

A hajóállomás mellett megállunk és keresünk egy embert. E riport másik szereplőjét.

— Megismerné, ha összetalálkozik vele? Emlékszik az arcára? — kérdezem az őrvezetőt.

— Lehet, hogy megismerném. Nem tudom.

Különös ismeretség ez. Nincs kezdete és úgyszólván vége sincsen. Az egész egy-két percre szorítkozik, hogy aztán felejthetetlen maradjon maga a tartalma: az emberség.

Jakov Mizinyec őrvezető a Duna fenekén ismerkedett meg *Baracskai Jánossal*, a vízibusz egyik dolgozójával, méghozzá egy októberi napon, amikor a hőmérő higanyszála 12 fokot mutatott.

De legjobb, ha megismerkedésük történetét maga az őrvezető mondja el.

— Azon a napon a gépkocsimat [illegible] parton. Amíg a kocsi[illegible] nom, hogy kapjon levegőt. Elég nehéz volt. Különben sem könnyű katonacsizmában úszni.

— Szóval így ismerkedtünk meg. Nem beszéltünk egymással egy szót sem. Nem is értettük volna egymást. Ott voltunk csuromvizesen. A kezét nyújtotta az elvtárs, megszorítottuk egymás kezét, ezzel tulajdonképpen el is búcsúztunk. Mennem kellett, dolgom volt. Hát ez volt az egész.

Pálfalvi János
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAUJVÁROS

1964 SZEP 22

1021

Esőben

(Pálfalvi János rajza)

AP

Országgyűlési képviselői fogadóóra

nokai János, országgyűlési pviselő szeptember 22-én, szerdán órától fogadóórát tart a Hazafias pfront Klubban.

□ **A Városi Tanács Végrehajtó zottsága** mai ülésén a tanácsi mmunális vállalatok szolgáltatási vékenységéről, és az 1964. I. fél- i vállalati gazdálkodásról tárgyal.

□ **Ünnepélyesen megnyílt az üze- i iskola, az Ingatlankezelő Válla- tnál.** Az elmúlt héten rendezett egnyitó után négy tanulócsoport- n összesen 82 felnőtt diák kezdett ozzá az általános iskolai tanulmá- ok folytatásához. Érdekessége az zemi iskolának, hogy hallgatói kö- tt mindössze kilenc férfi van.

készülnek

szágos bajnokságot nyertek. A A gyár önkéntes tűzoltói rövide- ési versenyen vesznek részt. Ké- a készült

NAPTÁR

Szeptember 22 Kedd

— **A Városi Pártbizottságon** reggel fél 9 és 16 óra között Ihász János elvtárs tart fogadónapot.

Szeptember 23 Szerda

— **Csúcsvezetőségválasztó KISZ aktívaülés** a 26-os Építőipari Vállalatnál 16 óra 30 perckor.

KISZ vezetőségválasztó taggyűlések:

— A Vasmű hengermű III-as alapszervezeténél 14 óra 30 perckor.

— Az öntöde KISZ alapszervezeténél 15 órakor a Vasmű Klubban.

— **Városi Pártbizottságon** reggel fél 9—16 óra között Halmos Mátyás elvtárs tart fogadónapot.

Szeptember 24 Csütörtök

— **Csúcsvezetőségválasztó KISZ aktívaülés** a Papíripari Vállalatnál 14 óra 15 perckor.

— **Csúcsvezetőségválasztó KISZ aktívaülés** 14 óra 30 perckor a Vörös Október Férfiruhagyárban.

KISZ vezetőségválasztó taggyűlések:

— A Vasmű mechanika üzemének KISZ alapszervezeténél 14 óra 30 perckor.

— A hengermű I-es alapszervezeténél 15 óra 30 perckor a Vasmű Klubban.

— **A Szakmaközi Bizottság ülése** 15 órakor.

SPORT

— **Kosárlabda:**

D. Petőfi—Szfv. Építők B megyei kosárlabda bajnoki mérkőzés a Kohóipari Technikum tornatermében 17 óra 30 perckor.

— **A Városi Pártbizottságon** reggel fél 9 és 16 óra között Vásárhelyi János elvtárs tart fogadónapot.

Szeptember 25

KISZ vezetőségválasztó taggyűlések.

— A Vasmű épületjavító KISZ szervezeténél 14 óra 30 perckor.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Pálfalvi János
ALFÖLD
1964 — 10.
1021

Pálfalvi János rézkarca

Két otthon

Esténként hazaérsz.
S esténként hazaérek.
Otthon nekem itt, neked ott adatott.

Kályhába szép hasábokat rakok,
táradságoldó lángok hangját
lobogó papirossal zenévé komponálom.
(Az asztalon barka virág helyett:
a tavasz még hideg.)
Olvasok vagy mosok. Meleg viz simogatja a csuklóm,
vagy szavak dalolnak a csendben.
S te, talán vitában tüzesedsz,
vagy lapozol komoly könyvek sorában.
S mégis. Cigarettára gyujtanék,
kitölteni valamit, ami még hiányzik.
S te talán fel-le méregeted a szoba hosszát.
Minden nap hazatérsz,
minden nap hazatérek én is.
De otthon nem lehetünk,
mert bennem van a te otthonod és
benned az én otthonom végleg.

Barka virit nevetőn, virág helyett:
nincs még itt az idő a tavaszra.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Pálfalvi János
ALFÖLD
1965 — 2
1021

Pálfalvi János rajza

Madárdal

A lélek röppen: szép madár –
Figyeld, hogy tészket hova rak –
Felette bűvös sugarak,
és vár, hiába vár –

A fák repesve zsonganak,
mert hangja csengő színarany,
és dús szivárvány-tolla van –
Fürészti őt a Nap.

S a Hold is süt, ha ő dalol,
s a szörnyű, vérszomjas vadak
gyáván elébe omlanak –
De párja nincs sehol –

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Pálfalvi János
DUNAUJVÁROS

1964 SZEP 29.

1021

Rendszeressé teszik a munkás-művész találkozókat, kötetlen beszélgetéseket

A Dunai Vasmű Szakszervezeti Bizottsága a jövőben alkalmat ad arra, hogy városunk képzőművészei rendszeresen találkozhassanak a gyár dolgozóival, munkásaival és műszaki értelmiségével. Az első ilyen találkozót csütörtökön este a Vasmű Klubban tartották. Vagy húszan beszélgettek el a három megjelent művésszel: Pálfalvi János és Sváby Lajos festő-, valamint Tóth Ila szobrászművésszel arról, hogyan is képzelik el jövő kapcsolataikat. Abban megegyeztek, hogy a közvetlen, kötetlen eszmecserékre szükség van a munkások, és a művészek szempontjából egyaránt. A munkások, a gyár dolgozóinak művészi ízlése nevelésre szorul. Közelebb kell hozni őket a képzőművészethez. Tárlatokat kell rendezni neves művészektől, értékes gyűjteményekből. A Vasmű úti kiállítási teremben gyakrabban kellene ilyen kiállítási anyagokat bemutatni, amelynek tárlatvezetését rendszeresíteni kellene.

A kiállítások után pedig helyes lenne vitát rendezni a látottak értékelésére. A művészek szempontjából pedig azért mondották szükségesnek ezeket a klubtalálkozásokat, mert a város képzőművészei ezáltal még közelebb kerülnek a dolgozókhoz, s valóban tagjai lesznek a város társadalmi életének.

janak túlmunkát, vasárnap. Duna újvárosban már a második vasár nap forognak a gépek, hogy a fel dolgozó üzemek ne várjanak hiá ba fonalra, hogy az üzletek kész letei egy pillanatra se szenvedjene hiányt.

— A napi feldolgozás tervszerin 1350 kilogramm, ezzel szemben na ponta 1420—1450 kilogramm fonal kerül le gépeinkről — mondja Király László.

A rendszeres 70—100 kilogrammos többlet negyedév alatt 4—5

Kőműveseket, kubikosokat, férfi és női segédmunkásokat, önálló brigádokat is, budapesti munkára felveszünk

Téli munkalehetőség, szállás biztosítva

Jelentkezés: személyesen ÉM 43. sz. Állami Építőipari Vállalat központjában, Budapest, XI. Dombóvári út 19. sz. alatt

zát. A régi épületből modernné alakított, gyönyörűen berendezett épület, amelynek létesítéséhez 12.000 óra társadalmi munkával járultak hozzá az esztergomiak, a város egyik legszebb épülete.

DUNAÚJVÁROSI ÚTTÖRŐ ORSZÁGOS SIKERE

Dunaújvárosi úttörő, Bereczky Judit VII. osztályos tanuló, a Móricz Zsigmond Általános Iskola növendéke nyerte a Pajtás-újság nyári foto-pályázatát. Bereczky Judit kollekcióját a lap szerkesztősége továbbította a Nemzetközi Gyermekszervezet foto-pályázatára.

A rádió és a televízi

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Palfalvi János
FEJÉR MEGYEI HIRLAP

1965 MÁR 21

1021

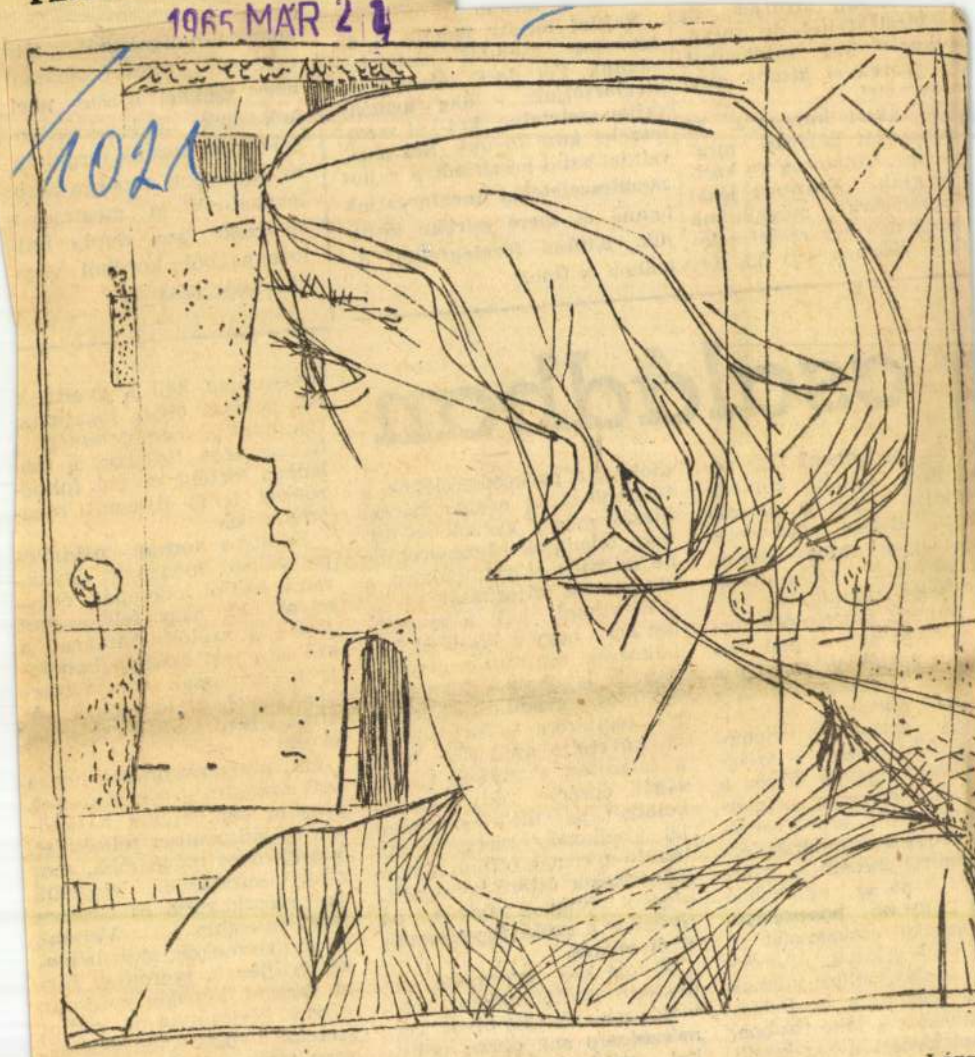

Lányfe

Palfavi János

nő főzelékfeltét, de „fogyó-
ázóknak" főtt zöldbabbal,
kel, spárgával kitűnő ebéd
acsoraétel.

ajtos rakott burgonya. 60
burgonyát héjában meg-
nk, meghámozzuk és kari-
vágjuk. Zsírozott jénai
morzsával meghintünk
burgonya egy részét bele-
ak. Közben egy kis fej

Sajttal töltött z
egynapos zsemlét
vágunk. Fél deci
meglocsoljuk. 6
sajtot szeletelve,
leszelet közé fogu
csintatésztát készí
zsemleszeleteket
benne és forró
jük. Kitűnő főzel
teához is finom.

a családban

. Mi kell ehhez? Úgy ne-
ni, hogy felnőtt korában
találja helyét a társada-
ban, dolgos, becsületes
er legyen, mint lakatos,
őgazdasági szakmunkás,
r, vagy atomtudós.
munka szeretetére tör-
nevelés már otthon kez-
k. A szülők véleménye a
káról, munkahelyéről, s
tőiről döntően befolyá-
tja gyermeke vélemé-
a felnőttekről, világ-
Ezért nagyon üdvös a
dban elsősorban a mun-
zépségéről, érdekességé-
a szülő szakmájának ér-
sségéről mesélni a gyer-
nek, s ne az előforduló
b nagyobb bosszúságo-
gondokat emlegessük.
kisdobosoknak, úttörők-
a tanulás mellett vannak
ni feladataik is. Példá-
egítsenek a takarításban,
vásárlásban, a ház körüli
kákban. Értsenek a gé-
ez: a mosógéphez, a rá-

dióhoz, a parkettkefélőhöz, a tűzhelyhez. A szülők bátran bízzák meg a gyermeket otthoni feladatok végzésével, de ne feledjék el számonkérni a megbízatás teljesítését.

Buzdítani kell a gyermeket arra, hogy a kisebbel foglalkozzék, segítsen a tanulásban. A lakóhely környékén élő idős, egyedülálló emberek segítésére is ösztönözzük őt, követelje meg tőle, hogy a játszótér, a parkok tisztaságát, épségét védje. Az iskolában, az úttörőcsapatban jól viselkedő, szorgalmasan tanuló gyermek otthon olykor elfeledkezik úttörő-kötelezettségéről. Nagyon üdvös, ha ilyenkor a szülő figyelmezteti őt ezekre.

A mai kor gyermeke érdeklődő: rádiót hallgat, televíziót néz, újságot olvas. Természetesen sok olyan politikai, gazdasági, kulturális, vagy más kérdésekről hall, amit nem ért meg. Ilyenkor magyarázni kell a gyermeknek például olyan fogalmakról, mint a becsületesség, a hazaszeretet. Sokszor, a családban történt epizód felidézésével lehet ilyesmit megértetni vele.

Bizonyos korban példaképet választ magának: gyakran a szülőt, édesapát, édesanyát. Ez nagy felelősséget jelent a szülők számára: a szó és a tett összhangban legyen egymással, mert a gyermek figyel, összehasonlít, sőt bírál, s nem szabad csalódást okozni.

Már gyermekkorában hozzá kell szoktatni a gyermekeket, hogy szabadidejüket hasznosan és kulturáltan töltsék el. Vigyük őket múzeumba, moziba, színházba, segítsük őket szórakoztató és hasznos tevékenységhez. Vannak olyan gyermekek, akik bélyeget gyűjtenek, szeretnek fúrni, faragni, képeket gyűjteni, varrni, kézimunkázni, rádiót szerelni, nyulat tenyészteni, vagy virágot ápolni. A hasznos szórakozáshoz szükséges eszközök megszerzését ne tiltsuk, inkább bízzuk a gye-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Pálfalvi János
DUNAUJVÁROS

1965 MÁR_5

1021

Leányfej (Pálfalvi János rajza)

Időjárásjelentés

Várható időjárás ma estig: változó mennyiségű felhőzet, néhány helyen kisebb havazás.

Gyenge, időnként kissé élénkülő, változó irányú, fokozatosan délire forduló szél. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet nulla—plusz öt fok között. (MTI)

A VASMŰ ÚJDONSÁGAI: hőszigetelt raktár, fűthető csarnok, kukoricagóré, gépszín

A Vasmű lemezfeldolgozó gyáregysége az idén a mezőgazdaság és az ipar számára néhány újfajta raktár és csarnok gyártását tervezi. A Vasmű tervezési és szerkesztési főosztályának tervei alapján most olyan csarnokot készítenek, amelynek padozata és tetőzete hőszigetelt, oldalfala pedig előregyártott salakbetonelemből készül. Az új csarnok egy 12 méteres szakaszát az Ipari Vásáron is bemutatják.

Az IPARTERV tervei alapján fűthető csarnok gyártására is készülnek. Ugyancsak most kezdik vasvázas kukoricagórék és gépszínek előregyártását. Az első górét és gépszínt a Vörös Csillag Termelőszövetkezetben állítják fel a tavasszal. A tapasztalatok alapján kezdik meg sorozatgyártását. A gyáregységben a könnyűipar számára gombaalakú, felül világítható csarnokok gyártását is tervezik.

Köszönőlevél a KISZ Vasmű Bizottságához

A Komárom megyei Állami Építőipari Vállalat a Vasműtől kapja a blokkgyártáshoz szükséges kohósalakot. A salakszállítmányok azonban

DUNAÚJVÁR

☐ **A területi nyugdíjasok klub**, március 2-án nyílt meg a Kossuth Lajos utca 18. számú ház alagsorában. A klub délelőtt 9-től 12-ig, délután pedig 2-től 6-ig tart nyitva. Akik a klubba jelentkeznek, szakszervezeti tagkönyvüket vigyék magukkal.

☐ **A honfoglalás koráról** tart előadást a múzeumbarátoknak Dienes István, a Nemzeti Múzeum középkori osztályának vezetője. Az előadást a Művelődési Házban tartják 15-én, hétfőn este 8 órai kezdettel.

Papírgyári mozaik

Termelési tanácskozást tartottak az elmúlt napokban a papírgyár építői. Felajánlásaikban a minőség javítását, a határidők lerövidítését tűzték ki célul. Vállalták a munkafegyelem megjavítását is, amelynek az eredménye már hétfőn jelentkezett. Nem volt szükség az alkoholszondára, egyetlen ember sem érkezett ittasan a munkahelyre.

*

Az üzemi főépületen most folyik a döntő ütközet — betonnal, állványdeszkákkal vívják az építők. Szürke betonváz bontakozik ki a zsaluzat mögül. A megkevert, gőzzel felmelegített betont Katona János brigádja rakja kontínerbe, húsz méter magasba emeli a daru. Nálá

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI
HÍRLAP

Pálfalvi

1967 JAN 15.
1021

LÁNY MADÁRRAL

— Pálfalvi J. rajza

CSIPSZI

Családi körben

A torta

Este lesz az
ünnep,
a konyhában
sütnek,
keverik a
krémet,
a cicák is
néznek,
mi készül itt,
hopp-la,
kié lesz a
torta?

Kis Mariska
tudja,
miért a nagy
munka,
ő lett ma öt
éves,
neki süt az
Édes

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAUJVÁROS
Pálóczi János
1966 DEC 23

1021

Pálóczi János rajza

Séta az új tanácsházban

Már több mint egy hónapja tető alá került az új tanácsház épülete. Szemünk láttára emelkedtek mind magasabbra a falak, így mikor elkészült, alig-alig csodáltuk meg a hatalmas, impozáns épületet.

Persze a karcsú alkat, a merész ívelésű vonalak helyett ma még elsősorban a vakolatlan falak, az üresen bámuló ablakkeretek vonják magukra a figyelmet.

Üveget, világos színeket, élénkséget kíván a szem, azt, amilyen valójában lesz. Egy kis fantázia segítségével jóval az épület elkészülése előtt, azaz most sétára indulhatunk. Csak be kell borítani a falakat, beüvegezni az ablakokat...

A két oldalfal, a pénzintézetekre és a Duna-partra néző fehér majolika burkolást kap, ami sárgán és fényesen csillog a gimnázium és a kórház épületének falán is. Az ablakok közötti pillérkék fekete műkő borítást kapnak. Íme, ilyen lesz néhány hónap múlva, a második emelettől felfelé az új tanácsház. A földszint és az első emelet ablakai köré pedig fehér műkő kerül.

A rövid ablakokon közötti alumínium díszítésű acélvázban üveg csillog, két oldalon a tömör, egyszerű felületeket pedig klinker tégla borítja. S a felöltöztetett tanácsházba már be is lehet lépni, megnézni belülről is, milyen lesz, s mi hol lesz.

Az előcsarnokból nyílik a tanácsterem. Ideiglenesen itt tartják a tanácsüléseket. Eredeti, valódi, s maradandó feladata, hogy itt köttessenek a házasságok. Száz személy számára lesz itt ülőhely. A padló, az emelvény, a fal- és pillérburkolat márványból való, az ablakok közt pedig faburkolat fénylik.

Alacsony, irodaházi emeletek lesznek az épületben, ezért az előcsarnok és a tanácsterem, ahol sok ember fordul meg, a magasságból két szintet kap. De valószínűleg a főbejáraton, a pártház felől belépő nem a tanácstermet veszi észre legelőször, hanem a vele szemben magasodó falat. Emögött lesz a lift, egy négy és egy hatszemélyes, valamint a lépcsőház. De a földszinten már egy irodát is találunk. Itt kap helyet a Népi Ellenőrzési Bizottság, az egyik leglátogatottabb szerv.

S ezzel nekiindulhatunk az emeleteknek. Attól függően, hogy hová akarunk jutni, vagy a hátsó, vagy a Duna-parti lépcsőházba. A munkaerőgazdálkodáshoz az első emeletre ugyanis külön lépcső vezet, tekintettel arra, hogy ide sokan jönnek. De ennek a lépcsőnek az első emeleten vége is van. Vissza kell menni az előcsarnokba és mégegyszer nekiindulni. Az első emeletre a NEB helyiségei fölé a végrehajtó bizottság ülésterme kerül, a másik a Duna-parti oldalra pedig a telefonközpont.

A következő négy szint a városi tanácsé. A második emeleten sorakoznak az elnök, az elnökhelyettesek irodái és a titkárság. A harmadik, negyedik és ötödik emeleten pedig a különböző osztályok. A hatodik emeleten és a hetedik egy részén a tervezőiroda helyezkedik el. A hetedik emelet másik része és a nyolcadik, kilencedik emelet a járási tanácsé. S ezzel vége is az irodai szinteknek. Mielőtt felmegyünk a tizedik emeleten levő ebédlőbe, nézzünk be az egyik szobába.

A legkisebb, amiből nyolc-nyolc fér el az épület mindkét szárnyán emeletenként 18—20 négyzetméteres, két ablakkal, hangszigetelt műanyag padlókkal. Modern fémvázas műanyag borítású íróasztalok, bútorok kerülnek a szobákba.

A két oldalrész közötti területen az előcsarnok fölött minden emeleten az ügyes-bajos dolgaikat intézők részére képeznek ki kis várakozótársalgó részt.

Sétánk végén zökkenjünk vissza a valóságba. A főbejárat helyén téglafal van. Meglehetősen zord figyelmeztető — a valódi sétára, ha nem is sokat, de még várni kell.

Képek

PÁLFALVI JÁNOS

TAVASZI TÁRLAT

A Dunaújvárosban élő képzőművészek jó néhány éve minden tavasszal gyűjteményes kiállításon mutatják be legújabb alkotásaikat. Az Uitz-teremben most megnyílt tárlatuk egyik legjellegzetesebb vonása a műfaji sokoldalúság. Képünkön részlet Pálfalvi János munkájából: A kakas halálából.

UJ TÜKÖR 1982. XIX. évf. 19. sz. 43o.

kulcsszám, megnevezés:

havi törv. munkaidőnek megfele

3. A dijazás számitásánál alapulvett munkaid

4. A jogviszony tartama:

5. A feladat irányitója:

6. A szerződéshez szükséges előzetes enged

A kifizetésre kerülő dijból progressziv jöv.a
levonásra.

Budapest, 197.....

.....

megbizott

DUNAÚJVÁROS
1964 NOV 13
1021

Kártyázók Pálfalvi János rajza

A rádió és a TV műsora

November 13, péntek

Kossuth-rádió: 8.15: Édes anyanyelvünk. 8.20: Zenekari muzsika. 9.00: Ludvik Askenazy két elbeszélése. 9.20: Zenés műsor. 10.10: Az óvodások műsora. 10.30: Kórusok, hangszerszólók. 11.00: Iskolarádió. 11.30: Magyar nóták. 12.15: Don Carlos. Részletek Verdi operájából. 13.00: Ami a jövő hét zenei műsoraiból kimarad. 14.10: Geszty Szilvia énekel. 14.35: Az Ifjúsági rádió műsora. 15.00: Gaál Gabriella énekel 15.16: Húsz óra. Sánta Ferenc folytatásos rádiójátéka. 16.10: Saint-Saens: Három szimfonikus költemény. 16.35: Gyermekjáték. Szép Ernő verse. 16.40: A Gyermekrádió műsora. 17.00: Ötórai tea. 18.15: Új Zenei Újság. 19.00: A mikrofon előtt: Nyers Rezső. 19.15: Közvetítés az 1963. október 23-i hangversenyről. 20.25: Zenei műsor. 20.50: A japáni halászok. Rádiójáték. 21.40: A Stúdió 11 játszik. 22.25: Kamarazene. 23.15: Ember és gyerek Részletek Benedek István kisregényéből. 23.30: Népi muzsika.

Petőfi-rádió: 14.00: Torny-zene. 14.25: Tánczene. 15.05: Operarészletek. 16.10: Válaszolunk hallgatóinknak 16.25: Könynyűzene. 17.05: A Lipcsei Rádió Ifjúsági Kórusa énekel. 17.20: Az Ifjúsági Rádió műsora. 17.47: Magyar költők — magyar dalok. Juhász Gyula megzenésített versei. 18.10: Nagy események egy diplomata kis tükrében. 18.25: A Szovjet Rádió és Televízió népi zenekarának műsorából. 18.45: Mi történt a nagyvilágban? 19.00: Namuri Fesztivál 1964. 20.35: Tiszay Magda énekel, Oláh Kálmán népi zenekara játszik 21.05: Eszperantisták ötperce. 21.10: Hófehérke és a hét óriás Operettrészletek. 21.40: Láttuk, hallottuk... 22.00: Ami a jövő hét zenei műsoraiból kimarad.

Televízió. 8.05: Iskola-tv. Kémia a gimn. I. oszt. számára. 9.30: TV-Híradó. 9.40: Filmmozaik. Kisfilmösszeállítás. 10.55: Telesport. 11.10: Nyughatatlan emberek Riportfilm Szentesről. 11.30: A jövő hét műsora.

November 14, szombat

Kossuth-rádió: 8.15: Lányok, asszonyok. 8.35: Kórusok. 9.10: Zenés műsor. 10.10: Szemérmes ateisták. Kamondy László rádiójátéka. 10.45: A fehér ló. Operettrészletek. 11.10: Hippokratesz esküje. Előadás. 11.20: Két Schubert vonósnégyes 12.15: Tánczene. 13.00: Mit olvassunk? Heti könyvszemle. 13.15: [illegible]

DUNAÚJVÁROSI TÍR

☐ **Az újjáválasztott, 31 tagú KISZ Vasmű Bizottság** első ülését ma, 15 órakor tartja. Az ülésen a küldöttértekezlet határozatait tárgyalják meg.

Kohász Étteremben

1964. november 16-án hétfőn este 8 órától

műsoros „vadászvacsora"

Fellépnek:

Vidám fiúk, Kazán Erika és a Stereó-együttes

Műsor:

Beatles Pesten
Tokió 1964., Szépségverseny
Pardon tévedtünk, stb.

Asztalfoglalást és vacsorarendelést előzetesen felveszünk

A Drink-bárban 10 ország italkülönlegességei!

A meglepetés

A város kiállítási terme előtt szép narancssárga színű alapon fekete betűk virítanak, melyek szerint itt látható a „korszerű „otthon kiállítás. Egy tábla arról tájékoztat, hogy mi minden kapható a kiállítási terem büféjében.

Nos, a belépőt alapos meglepetés éri! Nem a büfét illetően, ott mindaz kapható, amit a tábla ígér — de a „korszerű otthon" helyett a Fejér megyei képzőművészek őszi tárlatát találja a jámbor kíváncsiskodó. Igaz, viszont erről egy betű sem tájékoztat a kiállítási terem előtt.

Vagy az őszi tárlat plakátja majd a húskonzerv-kiállításkor kerül a terem elé?

ró—

☐ **Jól sikerült a leszállított árú könyvek vására Dunaújvárosban.** Egy hónap alatt 33 ezer forint értékben vásároltak leszállított árú könyvet a dunaújvárosiak.

FELVESZÜNK

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAUJVÁROS

1964 NOV 17.

Pálfalvi János

1021

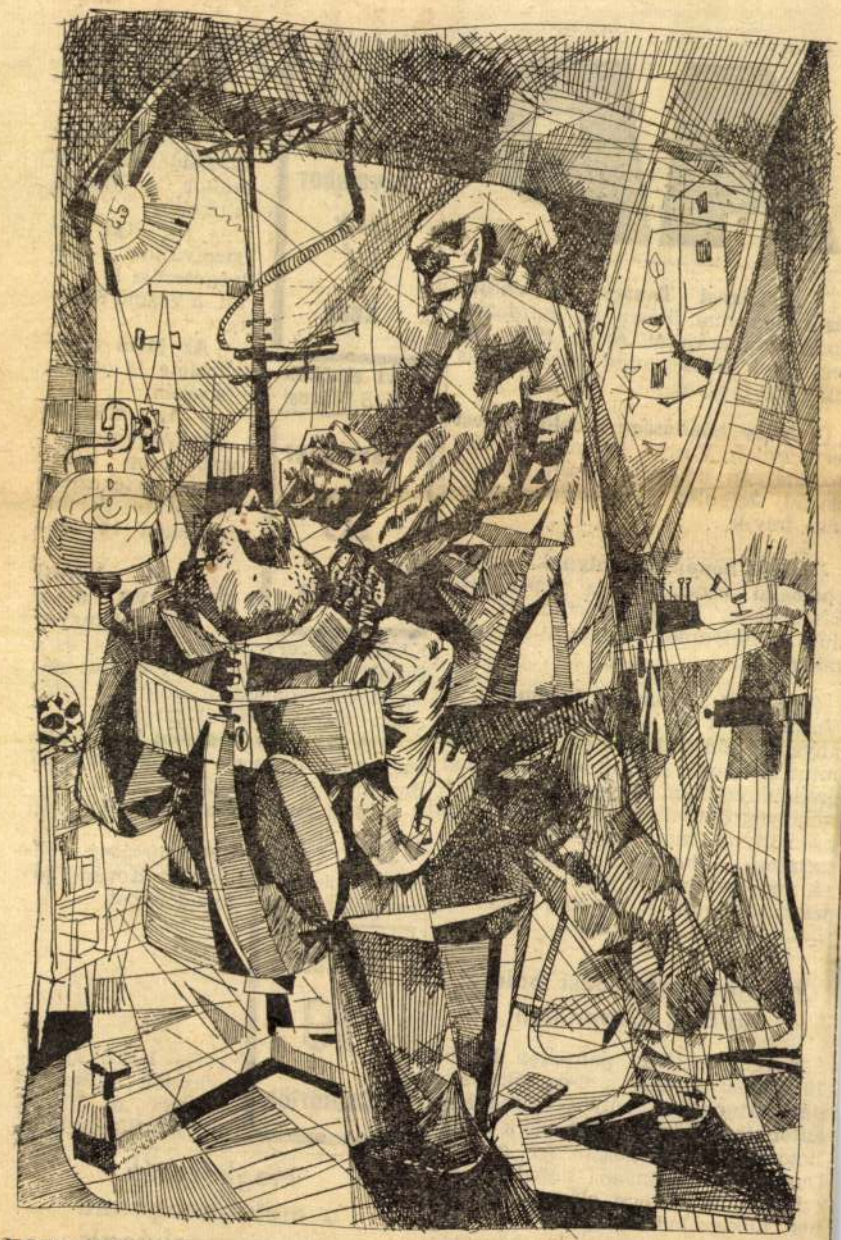

FOGORVOSNÁL

(Pálfalvi János rajza)

LAP

□ **A Városi Tanács Végrehajtó Bizottsága** mai ülésén az igazgatási osztály munkájáról, és az 1964. III. negyedévi költségvetési gazdálkodás állásáról tárgyal.

□ **Nagy hőállóságú emelőmágnest** tervezett a Vasmű Üzemfenntartási Főosztályán dolgozó Lenin ifjúsági brigád. Jelenleg a prototípus gyártása folyik.

□ **Egy hónap óta folynak a pszichológiai vizsgálatok a Vasműben.** Elsőként a hideghengerműben induló tanfolyamok hallgatóit vizsgálták meg.

□ **Bevált a műanyag öntőminta.** A Vasműben 1 év óta készítenek műanyagból öntőmintát. Az idén több mint 30 darab készült el. Az eddigi eredmények azt bizonyítják, hogy a műanyag öntőminta jobb, mint a hagyományos, mert nagyobb az éltartalma, a homok nem ragad hozzá, nem vetemedik, nem szálkásodik, ezért az öntők is megszerették.

Halálos közlekedési baleset a 6-os főútvonalon

November 13-án, pénteken délelőtt 10 óra 30 perckor a 6-os főközlekedési útvonalon súlyos kimenetelű autóbaleset történt. Hmelik Zeljko jugoszláv állampolgár és családja Dunaföldvár irányába haladt gépkocsijával. A baracsi elágazás közelében nekiszaladtak egy katonai gépkocsinak. Az összeütközés következtében mindkét kocsi az árokba ro-

NAPTÁR

November 17 Kedd

— **Politikai munkásakadémia** 15 órakor a Vasmű Klubban.

— **Az ifjú bélyeggyűjtők bélyegcseréje** 18 órától a Vasmű Klubban.

— **Az MHS alapszervi elnökök értekezlete** 14 órakor a MHS Városi Elnökségén.

November 18 Szerda

— **Az MSZMP alapszervezetek agit. prop. titkárainak értekezlete** a Városi Pártbizottságon 16 órakor.

— **A Városi KISZ VB ülése** az épületelemgyár KISZ alapszervezet munkájáról, és a fiatalok szabadidejének hasznos, célszerű kihasználásáról szóló KB határozat végrehajtásáról tárgyal.

— **A Hazafias Népfront** lakóbizottsági munkacsoport vezetők ülése 17 órakor a HNF Klubban.

— **Jogi tanácsadás** a Vasmű Klubban 16 órától.

— **A Városi Pártbizottságon** reggel fél 9—16 óra között Kovács József elvtárs tart fogadónapot.

November 19 Csütörtök

— **KISZ sportvezetők ülése** 15 órakor a Városi KISZ Bizottságon.

Megkezdték a meleghengermű nagycsarnokának bővítését

(A bővítés pénteken a 26. sz

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Pálfalvi János

FEJÉR MEGYEI HIRLAP
1964 AUG 23.

Páljalvi János rézkarca

A táblázó gépek — a lyukkártyák vezérletével — már ...ják is a kész statisztikai táb...ázatokat, program szerint. Ha ...ell, százalékot, átlagot szá...nolnak, ezt is beütik a tábla...atokba.

...agy igen — vagy nem

A Központi Statisztikai Hi...vatal gépei még lyukkártyák ...vezérletével működnek, de be...rendezésük, számláló- és táb...ázó egységük már elektroni...kus felépítésű, így átmenetet ...képeznek a lyukkártyáról az ...elektronikához.

Az alapelv mindkét rend...szernél ugyanaz: nagyon nép...szerűen, az automatika min...den lépésben két dolog, az „igen" és a „nem" között tud ...választani. Eldönti, talált-e ...lyukat a keresett helyen vagy ...nem. Ha talált, „megjegyzi" az ...1-es számot, az 1 vaseszterga...lyost. Azután minden további ...ilyen kártyánál hozzáad egyet az eddig összeszámoltakhoz. A ...bonyolult százalék-számítási ...és egyéb műveleteket is így, ...lépésenként végzi el, terme-

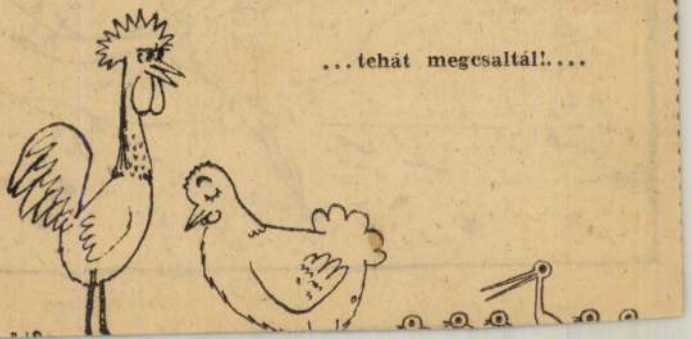

Pálfalvi János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1964 DEC 4.

DUNAUJVÁROS

□ DECEMBER 4-ÉN, MA DÉLUTÁN NYÍLIK MEG A BUDAPESTI ERNST MÚZEUMBAN A FIATAL KÉPZŐMŰVÉSZEK V. KIÁLLÍTÁSA. A megnyitó beszédet Nádasdi József, a KISZ KB titkára tartja. A kiállításon két Dunaújvárosban élő fiatal művész, Pálfalvi János és Sváby Lajos képei is szerepelnek.

napentele öreg házaiban jovojuket
kérdezték az emberek.

Élni a golyók között

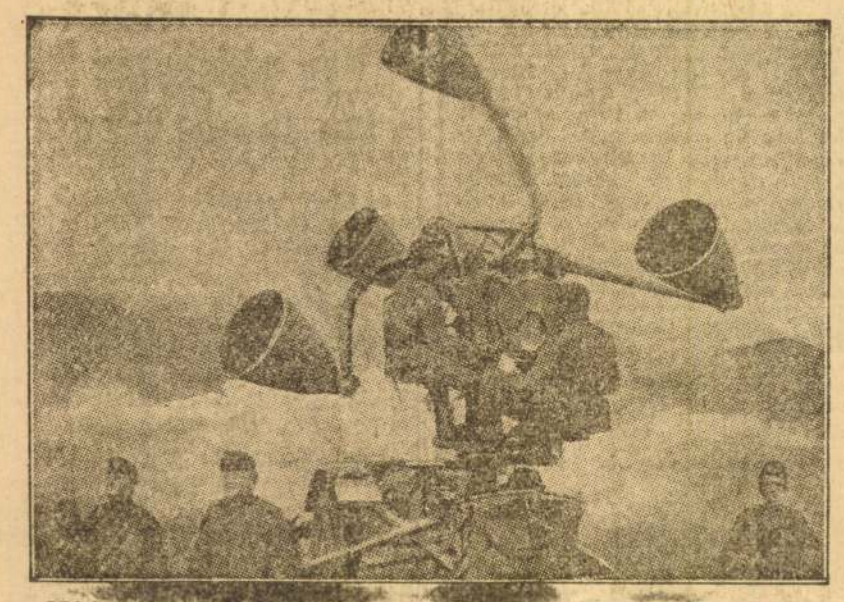

MAGYAR LEG-LEHALLGATÓ MUNKÁBAN A GALICIAI TÜZVONALBAN.
(*Il Popolo d'Italia* fotóriportja.)

Német előőrsök elfoglalnak egy kiépített szovjetállást.

Német műszaki csapatok az elfoglalt szovjet területen rendbe hozzák a felrobbantott hídakat és utakat.

Német gyalogság páncélosok fedezete mellett vonul be egy elfoglalt városba

KÉZIRATOKAT NEM ADUNK VISSZA, CSAK VALASZBÉLYEGGEL ÉS MEGCÍMZETT BORITÉKKAL ELLÁTOTT LEVELEKRE VALASZOLUNK.

A Budapesti Ügetőverseny Egylet
Július 26-án délután ½3 órai
kezdettel versenyt tart

Ítéletek légoltalmi kihágás miatt

Az I—XII. kerületi rendőrkapitányság kihágási büntető bírája számos újabb ítéletet hozott légoltalmi kihágási ügyekben. Feltünően sok kihágást követtek el a svábhegyi öröklakásos házak lakói. *Davidzon* Horállné zsidó háztulajdonost 100 pengőre vagy 10 napi elzárásra, *Frank* László zsidó gyárost 80 pengőre, vagy 8 napra, *Franck* Lászlót, mint visszaesőt 100 pengőre vagy 10 napra, *Borer* Simon zsidó nagykereskedőt 60 pengőre vagy 6 napra, *Nágel* Ignác zsidó igazgatót 60 pengőre, vagy 6 napra, *Steuberger* Oszkár zsidó nagykereskedőt 60 pengőre, vagy 6 napra, *Vasadi* Gyuláné zsidó háztulajdonost 50 pengőre, vagy 5 napra, *Deinán* Márkus, a Majestic bérlőjét 50 pengőre, vagy 5 napra, *Diener* Mór zsidó kereskedőt 50 pengőre, vagy 5 napra, *Rosenberg* Mór zsidó terményügynököt 50 pengőre, vagy 5 napra, *Weintraub* Saulné magánzót 35 pengőre, vagy 3 napra, *Geszler* Gyuláné zsidó haszonélvezőt 25 pengőre, vagy 3 napra, *Szigler* Andor dr. zsidó ügyvédet 20 pengőre, vagy 2 napra, *Becsey* Károly magántisztviselőt 20 pengőre, vagy 2 napra, özv. *Riffert* Jánosné haszonélvezőt 20 pengőre, vagy 2 napra ítélték.

— **A pénzbeszedő bűne.** Schwartz Elemér pénzbeszedő ellen sikkasztás büntette miatt vádat emelt a királyi ügyészség. A vád szerint Schwartz több jótékonysági egylet képviseletében pénzeket vett föl többektől és ezeket aztán elköltötte. Egy ismerősének ezenkívül megígérte, hogy élelmiszert vásárol részére, az erre a célra átvett pénzt szintén elköltötte. *Nagy* Benő dr. egyesbiró előtt hétfőn megtartott tárgyaláson a vádlott részben beismerő vallomást tett. A törvényszék a vádtól eltérőleg sikkasztás vétségében mondotta ki bünösnek a pénzbeszedőt és ezért kéthónapi fogházra ítélte el.

Sport

Henricus nyerte a Jankovich-emlékversenyt

Soha nem látott nagyszámú közönség jelenlétében rendezte meg az Urlovasok Szövetkezete nyári első versenynapját, mely alkalommal a hagyományos Jankovich-emlékverseny került lefutásra. A tiszteletdijjal és tekintélyes összeggel jutalmazott nagy akadályversenyben hat ló vett részt és változatos és izgalmas küzdelem után Henricus nyert Nepita ellen. Sirató és Bógáncs verseny közben elbuktak, szerencsére sem a lovasoknak, sem a lovaknak nem történt bajuk.

Vasárnap sem változott a tendencia s a legtöbb futamban kikaptak a favoritok. Néhány osztalékszenzáció is akadt s az utolsó futamban Pompa győzelme keltette a legnagyobb meglepetést. Figyelmet érdemel kétéveseink nagyszerü szereplése. A nagycenki-dijban a fiatal évjárat két egyede végzett elől s a favorit Parabola csupán a harmadik helyet tudta megszerezni.

Az utolsó futamban a zsidó Lesvárimenes óvást adott be a nyerő ellen. Az igazgatóság nagyon helyesen az alaptalan óvást elutasította. Balogh óvása a közönség körében kinos megütközést és nagy megbotránkozást keltett, mert szokatlan, hogy egy ilyen nagy istálló már a csekély összegü dijak miatt is óvást ad be.

Eredmények:

I. 1. Baka, Szemerédy fhdgy. (4). 2. Lécfalva, Esküdt fhdgy. (6). 3. Adisababa, Bogyai fhdgy. (1:1). I. m.: Désakna, Mafalda II., Csalszegi. MAV. Tot.: 87, 16, 17, 13. Befutó: 393—137.

II. 1. Mirevaló, Huiber (2½). 2. Pommery, Dunai (1½). 3. Pege, Mészáros F. (3). I. m.: Adiomare, Tajfun, Hamhara, Vásárfia, Budavára. Tot.: 49, 18, 13. Befutó: 84—114.

III. 1. Henricus, Szovátai (3). 2. 2. Nepita, Bogyai fhdgy. (3). 3. Dodo néni, Fettin (5). I. m.: Sirató, Dobverő, Bogáncs. Tot.: 45, 26, 23. Befutó: 241.

IV. 1. Mámor, Kolonics (6). 2. Adu, Pfendler (4). 3. Parabola, Klimscha (1). I. m.: Diana, Tourbillon, Gázl, Hatos, Búzakalász. Tot.: 63, 13, 14, 12. Befutó: 212—97.

V. 1. Gonosz Pista, Kupai (8). 2. Mon Tresor, Klimscha (4). 3. Lady Simpson, Seibal (8). I. m.: Tramontana, Gárdista, Apuka, Cédrus, Durmitor II., Galgóczi, Senoritas, Bugainville, Ipolyság, Ravasz. Tot.: 39, 38, 21, 41. Befutó: 441—1283.

VI. 1. Corti, Fetting (10). 2. Baia Sprie, Csömöri (3). 3. Primadonna, Horváth B. (3) I. m.: Diszkrét, Torma, Saskatoon, Torzsa, Linkóczi, Mucsa. Tot.: 90, 25, 21, 19. Befutó: 289—326.

VII. 1. Fecsegő, Kupai (6). 2. Karani, Weiszbach (2). 3. Hindu, Szokolai (6). I. m.: Pattogó, Pór, Senorita, Medea, Rontó Pál, A Tempo, Boruette, Svita, Barázda, Mókus, Hárfa. Tot.: 83, 25, 16, 23. Befutó: 165—633.

VIII. 1. Pompa, Gélics (20). 2. Algula, Balogh (3). 3. Kannibál, Bocskai (8). I. m.: Számum, Göre Gábor, Szeleburdi, Síber, Marcsa, Kritérium, Gésa, Old Joe, Kujon, Som, Delnő. Tot.: 217, 34, 20, 38. Befutó: 495—2267.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Göbbels birodalmi miniszter hétfőn délelőtt fogadta a Nemzetközi Filmkamara tisztikarát

A Berlinben ülésező nemzetközi filmbizottság megalakította, illetőleg újra életre hivta a Nemzetközi Filmkaramát. Ennek a sokrahivatott európai filmszervezetnek most új erőt öntenek az ereibe s a megújhodott kamara őrködik majd az európai filmgyártás fölött.

A Nemzetközi Filmkamara elnökévé a velencei Giuseppe *Volpi* di Misaruta grófot választották, aki helyetteséül Eitel *Monacot* jelölte meg. A kamara négy alelnöke *Balogh* László dr. (Magyarország), *Andersen* igazgató (Svédország), *Fröhlich* Karl tanár (Németország) és *Puscariu* igazgató (Románia) lett. A filmkamara főtitkára *Melzer* Karl, a Budapesten is ismert és népszerü német filmszakember, a Német Birodalmi Filmkamara ügyvezető igazgatója lett.

A kamara új tisztikarát hétfőn délelőtt fogadta *Göbbels* dr. németbirodalmi propagandaminiszter, aki hosszasan elbeszélgetett az összesereglett filmszakemberekkel. A kitüntető meghivás után a konferencia tagjai még néhány napig a német fővárosban maradnak.

A Nemzetközi Filmkamara alakuló ülésén megszervezték a gyártási szakosztályt, a filmcsere és kölcsönzés szakosztályát, a színházi, filmjogi és a filmtechnikai osztályt is. Elhatározták továbbá, hogy döntőbiróságot állitanak fel. A döntőbiróság elnöke *Radasz* István dr. pozsonyi ügyvéd lesz. Ez elé a döntőbiróság elé kell majd terjeszteni a filmügy területén valamennyi vitás kérdést, még egyes személyek és a cégek között felmerülő vitás kérdéseket is, amennyiben érintik a filmgazdaságot. A kamara egyébként hétfőn délután tartotta záróülését Berlinben.

Albert Ferenc ismét európai körutra indul

Albert Ferenc, az ismert kitünő hegedümüvész, a fiatal akadémiai tanár, sok sikeres hangversenye után most ismét európai körútra indul. Olaszország, Németország, Svájc és Svédország nagyobb városaiban vendégszerepel majd, részben pedig rádióban. A kiváló fiatal müvész egyben zeneszerző és hangversenyrendező is. A közelmultban jelent meg néhány szerzeménye s mint hangversenyrendező a jövő szezonra nagy terveket készit elő. Hangversenykörútjának befejeztével *Albert* Ferenc budapesti, vidéki és külföldi hangversenydobogókon szerez majd helyet a fiatal tehetségeknek, akiket már most több hangversenyre leszerződtetett.

KEDVEZMÉNYES
Színházjegyirodánk
VII. JÓZSEF-KÖRÚT 5
ÁRUSITÁSA.
TELEFONRENDELÉS: 140-000, 144-401
BELVÁROSI FIÓKIRODÁNK:
TÜRR ISTVÁN-UTCA 7. TEL. 187-705

Gyöngyösbokréta a Szent István-ünnepen

Budapest Szent Istvánnapi ünnepi köntöséhez hozzátartoznak azok a tarkaszoknyás, pruszlikos, copfos, kontyos, takaros menyecskék, akik *Paulini* Béla meghivására ellátogatnak ilyenkor hozzánk, hogy a falubeli legényekkel eljárják a legszebb magyar táncokat a színpadon, a pesti tangózó közönség nagyobb épülésére. A gyöngyösbokrétások az idén is feljönnek Budapestre, meggyarapodva, hiszen az idén nemcsak az erdélyi bokrétás lányok és legények, hanem esetleg már a délvidéki népviseletü magyarok is szerepelhetnek nálunk. *Paulini* Béla most szervezi be a visszacsatolt területek táncoslábú fiatalságát s ha minden jól megy, — Szent Istvánkor megkettőzött számban járják majd a kirakós csárdást a Magyar Müvelődés Házában a gyöngyösbokrétások.

o=o

MA ½7: PATAKY

Kálmán ária- és dalestje a Károlyi-kertben. Vez.: Ruhányi.

=o=

SZÍNHÁZI MŰSOR

NEMZETI BABSZINHÁZ (4, 8): szombat, vasárnap d. u.: Soktudó fiú. Hétfő, péntek este: Toldi.

ERZSÉBETVÁROSI SZINHÁZ (n. 5, n. 9): Minden este és vasárnap d. u.: Becskereki menyecske.

FŐNYES CIRKUSZ (4, 8): Minden d. u. és este: A cirkusz királynői és a Jókedv cirkusza.

MAGYAR MŰSZINKÖR. (fél 6, 8, vas fél 4, 6, 8): Gyergyói bál.

KERT VARIETÉ (fél 9): Nyári esték.

Öt érdekes hír

1 *Szalay* Karola lejti el *Eissler Fanny* táncát a margitszigeti szabadtéri szinpad Három a kislány előadásán. A primaballerina részére külön padozott kört épitettek a gyepszinpadba. A Szigeten most már nem csupán látástól vakulásig, hanem még este is folynak a próbák, teljes világitással.

*

2 *A pesti éjszaka vándorai szomorú szivvel siratják el Rácz József cigányprimást, aki legutóbb a Britannia-szálló éttermében játszott. A cigányprimás haza iparkodott Sashalomra, a vonaton elaludt, leugrott és a kerekek alá került. A nagyszabású cigánytemetést Bura Sándor készíti elő.*

*

3 Nagy sikert aratott a rádióban *Lehár* Ferenc *„Szép a világ"* cimü operettjének felújitása. A darabot *Olthy* Magda, a Nemzeti Színház fiatal müvésznője dolgozta át hangjátékká, ő konferálta az egyes jeleneteket és ő is játszotta az egyik főszerepet. Viaszlemezre vették fel az előadást s legközelebb megismétlik.

*

4 *Bemutató előtt áll az UFA új háborús filmje, amelynek cime: Hadjárat Jugoszlávia ellen. A német véderő filmcsoportja valóban bravúros munkát végzett, mert megörökitette ennek a háborúnak a legérdekesebb jeleneteit, legelszántabb küzdelmeit. Diszbemutató keretében jelenik meg a film az Urániában s erre a bemutatóra számos közéleti előkelőségünket meghivták.*

*

5 *Ujházy* György Szent Margit legendája cimü drámai költeménye két évvel ezelőtt került szinre, mükedvelő aristokraták előadásában a Margitszigeten. Akkor a Szent Margitot megszemélyesitő *Szörényi* Éva kivételével valamennyi szereplő előkelő mükedvelő volt. Most a Magyar Müvelődés Házában színészek előadásában kerül szinre az értékes mü. Szent Margit most *Bulla* Elma lesz, a többi főszerepet pedig *Orsolya* Erzsi, *Lánczy* Margit, *Keresztessy* Mária, *Féja* Magdolna, *Simonyi* Mária, *Toronyi* Imre, *Perényi* László, *Földényi* László és *Boray* Lajos játsszák.

Repülő rendőrség harcai a levegőben repülő gengszterekkel és repülő gyilkosokkal:
REPÜLŐ KALÓZOK
Főszereplők:
Kent TAYLOR, Rochelle HUDSON
Universal film.
Ma premier: Décsi

A VILÁG KÖRÜL

A NÉMET BIRODALMI POSTA UJ BÉLYEGET BOCSÁJT ki augusztus elsején. Az új bélyegeken Hitler Adolf vezér és birodalmi kancellár arcképe van.

HÁROM SALZBURGI HEGYMÁSZÓNAK SIKERÜLT ELSŐIZBEN MEGMÁSZNIA A HIRES UNTERSBERGI VILLAFALAT. A kétnapos rendkívül nehéz túra során a hegymászóknak a legkorszerűbb eszközökkel rendkívüli ügyességet kellett kifejteniök.

MEDVÉK GARAZDÁLKODNAK A PIRENEUSOK ALJÁN ELTERÜLŐ RÓNASÁGON. Nemcsak a juhnyájakat tizedelik meg, hanem behatolnak az istállókba is és onnan hurcolják el az állatokat. A pásztorok kérték, hogy emeljék fel petróleumadagjaikat, mert a medvéket csak lámpafénnyel lehet távoltartani az akloktól.

AZ OLASZ KIRÁLYSÁG ANYAORSZÁGÁNAK 45.209.937 lakója volt 1941 június 30-án.

PAPIRBÓL KÉSZÜLT EJTŐERNYŐK GYÁRTÁSÁT KEZDTÉK MEG JAPÁNBAN az ogavai papirgyárban. Hosszas kisérletek során állapitották meg, hogy ezeknek a papir ejtőernyőknek az ellenállóképessége nagyobb, mint a selyemből készülteké.

Csillárt vegyen, béreljen, cseréljen VOGEL csillárüzem üzleteiben IV. Károly-körút 28 (Városháza), VIII., Mária Terézia-tér 1

235 TURISTÁT MENTETT MEG A HALÁLTÓL Raimund Tader, az egyik németalpesi szövetség tagja. Negyvenévi szolgálata során enynyi embert mentett meg, akik hegymászás közben halálos veszedelembe kerültek.

FAROER DÁN SZIGET A HÁBORU KÖVETKEZTÉBEN NEM TUD AZ ANYAORSZÁGTÓL BÉLYEGEKET KAPNI. Ezért most a sziget vezetősége bélyeget nyomtatott. Ezeknek az új háborús bélyegeknek már a kibocsájtás első napján jelentékeny feláruk volt bélyeggyüjtő-körökben.

MÁR SZÜRETELNEK a rajnavidéki Neuenahrban. Néhány évvel ezelőtt itt korántermő szőlővel népesitették be a hegyoldalt s ez most bőséges termést hozott.

Amig Ön alszik

a Darmol dolgozik. Nyugodt alvását nem zavarja, mégis meghozza reggelre az enyhe és fájdalmatlan kiürülést. Kellemes hashajtó: DARMOL

ÉRDEKES ESKÜVŐI MENET TÜNT FEL LEGUTÓBB A PRÁGAI UTCÁKON. Az ifjú pár és mintegy ötven vendég virágokkal diszitett kerékpárokon vonultak a templomba és onnan a lakodalmas házba.

A KARLSBADI NAGYSZÁLLÓBAN NEMZETKÖZI JELENTŐSÉGÜ SAKKVERSENY KEZDŐDÖTT. Euwe volt sakkvilágbajnok és Bogoljubov németországi bajnok tartják itt most páros mérkőzésüket. Euwe vezet eddig a mérkőzésen.

— **Az Osztálysorsjáték** júliusban tartandó IV. osztályú húzásaira vételsorsjegyek Török Bankházban (Szervita-tér 3) vásárolhatók vagy megrendelhetők. Sorsjegyárak: ⅛ 14.—, ¼ 28.—, ½ 56.—, egész 112.— P.

KAMATMENTES EGYÉVES RÉSZLETRE gyönyörű hálószobák, kombinált berendezések. Minőségben, árban, feltételekben vezetünk. NAGYMEZŐ-U. 25. EICHLER

BUTOR és TEXTIL-keresk. r. t. Liszt Ferenc-tér 5. szám. EGY HELYEN — EGY SZÁMLÁN. Részletfizetésre: hálók, ebédlők, kombináltak, szőnyegek, függönyök stb. Díjtalan árajánlatokat küldünk vidékre is

Kis Singer varrógép OLCSÓN ELADÓ. XI., Budafoki-út 57., földszint 5.

Vidéki cukorkagyár keres azonnali belépésre KERESZTÉNY SZAKEMBERT, AKI A CUKORKAGYÁRTÁS MINDEN ÁGÁBAN NAGY SZAKKÉPZETTSÉGGEL RENDELKEZIK. Irásbeli ajánlatok eddigi működés megjelölésével „Elsőrangú szakember" jeligére a lap kiadójába küldendők.

— **A KEDDI ELSÖTÉTITÉS IDEJE.** A magánvilágitás (lakóházak és egyéb épületek), valamint a járóművek elsötétitését kedden, július 22-én 20 óra 30 perckor kell végrehajtani. Az elsötétités július 23-án hajnali 4 óra 05 percig tart. Azokon a kijelölt területeken, amelyeknek elsötétitésére vonatkozóan a honvédelmi miniszter könnyitést engedélyezett, a lakóházak és egyéb épületek elsötétitését 23 órakor kell végrehajtani. Ezen a területen a járóműveket nem kell elsötétiteni.

— **Csalásért tízhónapi börtönre itéltek egy kereskedőt.** A királyi ügyészség csalás büntette miatt kérte felelősségre vonni Lányi János kereskedőt, aki az ellene emelt vád szerint többeknek fát adott el, az eladásnál azonban rossz mérleget használt és ilyen formán megkárositotta a vevőket. Kemenes Béla dr. büntetőtörvényszéki egyesbíró tárgyalta Lányi János ügyét, akit a főtárgyalás adatai alapján bünösnek mondott ki csalás büntettében és ezért tízhónapi börtönbüntetésre itélte el.

— **Közlekedési balesetek.** Kemenci László 24 éves műszaki tisztviselő vasárnapról hétfőre virradó éjjel a Kerepesi-út és Asztalos Sándor-utca sarkán motorkerékpárjával összeütközött egy autóbusszal. Kemencit a mentők tört és zúzott sérülésekkel a Szent István-kórházba vitték. — Vasárnap délelőtt a Széll Kálmán-téren két 6-os jelzésü villamos összeütközött. Megsérült Hinódi Miklós 31 éves kocsivezető, akit agyrázkódással és zúzott sérülésekkel az Uj Szent János-kórházba vittek a mentők, vágott sérüléseket szenvedett Páva Károlyné fővárosi takarítónő, Konkoly Gyuláné 40 éves háztartásbeli, akiket szintén az Uj Szent János-kórházba szállitottak, valamint könnyebb sérüléseket szenvedett Kulcsár János 27 éves kovács, Somerin Demeter 27 éves cipészsegéd és Lőrinc Irén 21 éves háztartásbeli, akiket a mentők részesitettek első segítségben.

— **A Családi Kör-nek** Pettkó-Szandtner havi folyóiratának legutolsó számába *vitéz Bodarné Czeke* Vilma írt rendkívül időszerü vezércikket a falusi nyári gyermekotthonokkal és az önkéntes női munkaszolgálattal kapcsolatban *„Üzen a falu"* cimmel. Igen figyelemre méltó nevelési, szociális, illetve egészségi írásokat olvasunk még *Hajós* Elemérnek, *K. Tóth* Lenkének és dr. *Madarász* Erzsébetnek tollából. Külön kell megemlékeznünk *Pálfay* Erzsébetnek magyar ízlésü nyári ruhák cím alatt közölt művészi rajzairól, továbbá a különösen bőséges Egészségápolás, Otthonunk, Udvar és kert cimü rovatokról, valamint a füzet *Gyermekbokréta* mellékletének gazdag mesegyüjteményéről és mesteri rajzairól. A *Családi Kör* egész évi előfizetési dija 4 P. Megrendelhető a kiadóhivatalnál: Budapest XI., Horthy Miklós-út 16. Egyes számok az IBUSz-pavillonokban is kaphatók.

— **Kettős gázolás a balatoni műúton.** Vasárnap éjjel Székesfehérvár határában súlyos közlekedési baleset történt. A Balaton irányában egy személygépkocsi robogott nagy sebességgel a városon keresztül. A Zombori-úti autóbusz megállónál lévő kanyarban széles ivben fordult a gépkocsi és elütötte a kerékpározó *Löwinger* Ilona 19 éves lányt és egy munkást. A gázoló gépkocsi vezetője a sérülteket beszállitotta a Szent György-kórházba. A munkás könnyebben sebesült meg, Löwinger Ilona állapota azonban válságos.

Haskó 222-223 mérnök zongora Erzsébet-körút 16.

Használt műbútorok: Lingel-féle HÁLÓK, műbútor EBÉDLŐK, URISZOBÁK, GARNITURÁK, olcsóbb használt hálók és egyéb bútorok **VI., Jókai-utca 36.**

Diáknyaraltatás Bükkhegységben havi 70 P. Tájékoztatót küld Minorita Diáknyaraló Szarvaskő.

Harkány-fürdő legszebb helyén, Zsófialakban, úri környezetben, izléses tiszta szobák *olcsón kiadók*

A hamisitó

A lakásban zongora és telefon volt. És volt azonkivül néhány száz kiló hamisitott élelmiszer. Lusztigék ebből tartották fenn a fényűző lakást s éltek általában a hamisitásból vigan. Igaz, hogy a férj jelenleg is ül ilyen tevékenységért, de üzemi baleset úgyszólván minden szakmában előfordul. Lusztigék és társaik ugyanis így gondolkoznak. Nyilván eszükbe sem jut, hogy hány embert mérgeznek meg, hiszen csak a nagy haszon fontos, a munkanélküli jó élet. Mindegy, hogy milyen eszközökkel jut hozzá egy ilyen Lusztig-család a zongorához, a szőnyeges lakáshoz, a cselédes-kávéházas nagyszabású élethez. Hiszen csak így felszerelten szép és érdemes az élet. Vannak ugyan emberek, akik reggeltől estig dolgoznak, hogy megvehessék az élelmiszert, amely az ő jóvoltukból gyakran hamisitott, veszélyes és mind sűrűbben silány és drága. A férj ül már, a nagyságos asszonyt élénk méltatlankodások között tessékelték a toloncházba, hogy leszoktassák a hamisitásról. Ennek a kimenetele azonban őnáluk kétséges. Talán többet kellene tenni rossz szokásaik irtására, mint eddig. Mert a gyakorlat azt bizonyitja, hogy az ilyen famíliák konokul kitartanak szokásaik és foglalkozásuk mellett. És elég sokan vannak belőlük, egyre többen. Nekik külön felfogásuk van az életről és becsületről. Egy ilyen hölgynek például végképpen lehetetlenné kell tenni, hogy nadrágban hetyegjen az üdülőhelyen, vagy elterpeszkedjen a finom és drága uzsonnázó-hely asztalánál maszkirozva magát tisztes úrinőnek. Ilyen Lusztigékkal és társaikkal gyorsan kellene valamit csinálni e napokban és riasztóan gorombán. Mert amint a példák és az élelmiszerhamisitási statisztika bizonyitja, kicsire nem néznek ők. Az apa megy haza a munkából és örömtől megilletődve közli a családdal, hogy sikerült vásárolnia egy kis finom kakaót a gyermekeknek. Valójában pedig vitt haza szemetet a nehéz pénzért. Kedvüket kell venni az élelmiszerhamisitóknak, mert igazán sok a háromszáz kiló kakaó, meg miegymás. B. Gy.

— **Leventeegyesületek Nemzetvédelmi Ünnepsége az Országzászlónál.** A budapesti leventeegyesületek elhatározták, hogy részt vesznek az Ereklyés Országzászló Nagybizottsága nemzetvédelmi „birodalmi szolgálat"-ában, amelynek célja, hogy a felszabadult területeken Országzászlókat állitsanak fel. Díszes ünnepség volt az Ereklyés Országzászlónál vasárnap. *Pálházy* Ferenc dr. tanácstag, Pest vármegye főjegyzője mondott beszédet, majd beiktatta a felszabadult vidékekre kerülő országzászlókat. A sokezerfőnyi közönség az ünnepség végén lelkesen éltette a Kormányzó Úr Őfőméltóságát. Az ünnepség díszmenettel ért véget.

— **Gyomorrontásoknál** és az ezek következtében előálló bélzavaroknál, felfúvódásnál, émelygésnél, hányingernél, hasmenésnél vagy székszorulásnál már egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserűviz is igen gyorsan, alaposan és fölötte kellemesen tisztítja ki az egész tápcsatornát. Kérdezze meg orvosát.

VÍZÁLLÁS

A földmivelésügyi minisztérium vízrajzi osztálya jelenti:

A Duna Dunaremetéig apad, lejjebb árad; Oroszvár—Budapest között magas, máshol közepes vízállású.

Dunai vízállások: Schärding 350, Passau 536, Aschach 281, Struden 512, Stein 430, Bécs 464, holnap 440, Pozsony 375, Komárom 512, Budapest 441, holnap 475, Paks 299, Baja 360, Mohács 362, Gombos 373, Ujvidék 313.

A Rába Szentgotthárdnál —30.

A Dráva Barcsnál —24, Drávaszabolcsnál 102.

A Tisza Záhonyig alacsony vízállással apad, lejjebb közepes vízállással árad.

Tiszai vízállások: Máramarossziget 64, Visk 5, Tekeháza 2, Tiszaújlak —36, Vásárosnamény 90, Tokaj 316, Tiszafüred 324, Szolnok 310, Csongrád 230, Szeged 279, holnap 340, Titel 307.

A Szamos Désnél —10, Szatmárnémetinél 24.

A Bodrog Bodrogszerdahelynél 421.

A Sajó Bánrévénél 88.

A Hernád Hidasnémetinél 83.

A Berettyó Margittánál —4.

A Körösök Csucsánál 38, Nagyváradnál —68, Békésnél 136, Gyománál 122.

A Maros Marosvásárhelynél —49, Makónál 200.

A Balaton Siófoknál 79.

A Velencei-tó Agárdnál 116.

— **A PÉKEK KÖTELESEK A FŰSZERESEKNEK KENYERET ADNI.** A Közélelmezési Hivatal felhívja a közönség figyelmét arra, hogy a pékek szigorú utasítást kaptak: ne csak maguk árusítsanak kenyeret, hanem azt osszák szét a fűszeresek között. Ennek folytán nincs szükség arra, hogy a vásárolni kívánók sorba álljanak az egyes péküzletek előtt, mert a szükséges kenyérmennyiséget mindenki beszerezheti abban a fűszerüzletben, ahol egyébként élelmiszert szokott vásárolni.

— **És egyszer mégis eljön a nap, amikor papa igent mond.**

— **Te egyszóval Lili hiszel a túlvilági életben ...**

— **Augusztus 9-én lesz az Ujságirónap.** A nyár kiemelkedő művészi és társadalmi eseménye lesz az idén is az *Ujságirónap*, amelyet augusztus 9-én, szombaton tartanak meg az Angol Parkban. A rendezőbizottság, amelynek tagjai Babay József, a kitünő író, Losonczy Zoltán, a Magyar Szinház zenei igazgatója, Tihanyi Vilmos, a jelen szinpadi rendező és Walikovszky Károly, az Ujságirók Szanatórium Egyesülete igazgatója már hozzáfogott a nagyszabású müsor kidolgozásához.

— **Megállapították a pénzbeszedők legkisebb munkabérét.** A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 44.100—1941. I. a. K. K. M. szám alatt megerősitette az illetékes bizottságnak a biztosító magánvállalatoknál kizárólag pénzbeszedéssel megbízott alkalmazottak legkisebb munkabéreinek megállapitása tárgyában hozott kiegészitő határozatát.

HALÁLOZÁS

Simonyi Kálmán dr. tanügyi főtanácsos, budapesti tanfelügyelő július 19-én elhúnyt. Temetése kedden, délután öt órakor lesz a Farkasréti-temető halottasházából.

Id. Jóföldy Sándor nyug. BSzKRT-főellenőr életének 62-ik évében meghalt Pestszenterzsébeten. Hétfőn temették.

Podmanini és aszódi **Podmaniczky** Péter báró ny. huszáralezredes, számos magas kitüntetés tulajdonosa 54 éves korában meghalt. Temetése hétfőn délután volt nagy részvét mellett a Farkasréti-temetőben.

Van védekezés a kemény viz ellen!

Lapunk vasárnapi számában cikket közöltünk arról, hogy talán *Magyarországon legkeményebbek a vizek egész Európában.* A közölt térkép és statisztikai kimutatás ezt világosan mutatta. Megírtuk azt is, hogy ez *évenként mintegy 25 millió pengő kárt okoz az országnak* és rengeteg felesleges munkát.

Megnyugtatásul azonban közöljük, hogy *a kemény víz ellen van védekezés is.*

Mert mi is a kemény víz?

A vízről azt tanultuk, hogy két rész hidrogénből és egy rész oxigénből áll és így vegytani képlete H_2O. A gyakorlatban ilyen vízzel nem igen találkozunk, mert e két elemen kívül még különféle sókat is találunk a legtisztább vízben is, mégpedig főképpen mész- és magnéziumsókat. Minél több ilyen mész- és magnéziumsó van a vízben: annál keményebb és minél kevesebb: annál lágyabb a víz. Ivásra a keményebb víz kellemesebb, *mosdásra és mosásra azonban a lágy víz összehasonlíthatatlanul jobb.*

Az eső, hó, jég és harmat — tehát az égből hulló áldás — tiszta lágy víz, mert nincs benne sem mész-, sem magnéziumsó. Abban a pillanatban azonban, amikor behatol a föld mélyébe, már mindenféle ásványi sót old fel, úgyhogy amikor azután a forrásokból, kutakból és vízvezetékcsövekből ismét napvilágra jut: *már kemény vizet kapunk.*

Aránylag legpuhább az artézikutak vize; a fúrt kutaké már keményebb; legkeményebb az ásott kutaké. Sajnos, nálunk, Magyarországon a kutak túlnyomó többsége ásott kút.

A kemény víz a mai szűkös világban valóságos nemzeti csapás, szerencsére azonban a mosás céljaira meg lehet lágyítani a legkeményebb vizet is és erre igen alkalmas a Hutter és Lever r.-t. által most forgalomba hozott

Clarax áztató- és mosószóda.

— **Betiltott erdélyi lapok.** A belügyminiszter 259.181 és 259.132—1941. B. M. VII/a számú rendeleteivel az 1939. II. t. c. 151. §-ának harmadik bekezdése alapján a Kolozsvárott megjelenő „Kolozsvári Esti Lap" cimü politikai napilap további megjelenését és terjesztését három napi időtartamra, a Sepsiszentgyörgyön megjelenő „Székely Nép" cimü politikai napilap további megjelenését és terjesztését pedig kétnapi időtartamra betiltotta.

Pálfay Erzsébet

VIDÉKI NAPLÓ

A létesitendő mezőgazdasági főiskola ügyében Szabadkán értekezlet volt, amelyen Szily Kálmán dr. államtitkár is résztvett. A főiskolát Palicson állitanák fel.

Ünnepélyes külsőségek között alakult meg a kolozsvári ügyvédi kamara. Elnök lett Sillay István dr.

Tatarozzák a nagyváradi premontrei gimnázium épületét, amely az új tanévben ismét méltó székhelye lesz a nagymultú intézetnek.

Korszerű hirdetőoszlopokat és táblákat állitanak fel Nagybánya utcáin.

Ötévi szigoritott dologházra itélte a debreceni törvényszék a hajdúhadházai piacon tettenért zsebtolvajt, Zöld Gábornét.

Tizenkilenc ruszin szőlőmunkást szállitottak a beregszászi kórházba, akik Bimbi Ignác nagymuzsalyi mészáros üzletében vásárolt hústól betegedtek meg. A vizsgálat megindult.

Százharminc családi házat építenek a nép- és családvédelmi alap segítségével Hajdu vármegyében. A házak építését augusztus elején kezdik meg.

Többszázéves tellesen ép búzásvermet tártak fel a jászberényi városháza alatti légoltalmi pince építése során. A régi Jászberény főterén ily vermek egész sora állott.

Bars-, Hont vármegye iskolánkívüli népművelési bizottsága a mult évben 174 gyakorlati jelentőségü tanfolyamot rendezett, az egyéb előadások száma 2708 volt.

Komárom megye tizenhét községében jelenleg kétszáz kislakás épitése folyik. A házak őszre tető alá kerülnek.

A Vitézi Rend érdekében kifejtett úttörő munkássága elismeréseképen az Országos Vitézi Szék Esztergom megye tiszteletbeli vitézi székkapitányává nevezte ki vitéz Szivós-Waldvogel József ny. tábornokot.

A burgonyahiány megszüntetésére Nagykanizsa városa több vagón újburgonyát hozott forgalomba a közellátási kormánybiztos által megállapitott kilónkinti 22 filléres áron.

Test- Hofer ápolásra 50 és 90 filléres dobozokban

Kisgazda számtartási tanfolyamot rendeznek Kassán faluvezetők részére.

A sokgyermekes családok részére másfél vagón zöldkeresztes cukrot osztanak ki még ebben az évben Kecskeméten.

dr. PÁLFAY KÁROLYNÉ

A kiállítás látogatói 24 alkotó munkáit tekinthetik meg a Nevelők Háza termeiben, a Szent István téren FOTÓ: LAUFER L.

Szövők, zománcosok tárlata

Közel harminc éve alakult az a képzőművészeti kör Pécsett, melyben grafikával, tűzzománccal majd textillel foglalkozók találkozhattak hetenként. Több költözés és válás után is folyik a munka, így tegnap a pécsi Nevelők Házában a Pécs Városi Képzőművész Kör szövő és tűzzománc szakosztályának 24 tagja mutatkozhatott be kiállításukon.

A szövők vezetője, *Nikolauszné Pintér Mária*, a Művészeti Szakközépiskola tanára örömmel beszélt az együttes munkáról, az emlékezetes tanulmányutakról. Elmondta, hogy a technikai ismeretek mellett a szépérzék fejlesztése olyan többlet, ami az alkotó, kreatív energiáknak is utat enged. A nyugdíjas *dr. Pálfay Károlyné* már nem is tud lemondani a munkáról, megnyugtatja. Ha belefeledkezik a szövésbe, megértő férje veszi át a fakanalat.

H. Barakonyi Klára képzőművész 4 éve vezeti a tűzzománc-csoportot, s az ősi ékszerzománcozásos technikába vezette be szakosztályának tagjait. Tanítványai között a rekeszzománc, a huzal és az azsúr technika igazi mestereire bukkanni. *Márkus Ilona* az eljárás egyik tehetséges értője. Emellett fest, kisplasztikákat készít. „Búra, bajra, időtöltésnek jó ez", mondta. Ha egy érzés, egy gondolat megfogalmazódik benne, módot keres rá, hogy kifejezze a képzőművészet segítségével.

Hodnik I. Gy.

Új Dunántúli Napló
1988. 06. 01.

Történetek a hiányról

Szeressük egymást gyerekek! Vajon mire figyelmeztet ez az ironikusan csengő „slágerfilmcím"? Rögtönzésen alapul? Vagy amit akartok? Arra utalna csupán, hogy a film egyik szakaszában efféle dalok, kuplék csendülnek fel? Az élet úgyis tovaszáll? Éppen most száll tova? Vagy azt jelzi, hogy három, egymástól ennyire eltérő karakterű rendező, mint Sándor Pál, Makk Károly és Jancsó Miklós, ezúttal egy szkeccsfilmben együtt lép a publikum elé? Lehet. Mellesleg megjegyzem: a szkeccsfilm vonzó, változatos műfaj, mintha különböző szerzőktől származó kisregényeket fűznének egy kötetbe.

Ki ne emlékezne például (a tapasztaltabb, kevésbé zsenge korú nézőkre gondolok) Rossellini, Godard, Pasolini és Gregoretti egykori összefogására, a ROGOPAG-ra? Nos, a *Szeressük egymást gyerekek!* műfaji tekintetben a magyar *Rogopag*. Örülni lehet neki, még ha nem is hibátlan, sőt, néha olyan, mint egy fáradt kézlegyintés. De azért persze, szégyen, a mai filmviszonyok súlyos kritikája, hogy ilyen fajsúlyú rendezők évek óta nem képesek egy önálló műre valót összekoldulni. Hát mi lesz ebből, tekintetes úr?

Lehet, hogy erről is szól ez a három történet. A nyomorúságról. A hiányról. Sándor Pál *„Ég a város, ég a ház is"* című munkája hajléktalanokról mesél. A cselekmény egy karéj kenyér körül forog. Alvilági környezetben, elhagyott metróalagútban, pincékben, piszkos odúkban játszódik, s jelképes erejű tűzvésszel zárul. Míves munka, a rendező azonban túlságosan megbízott kedvenc színészeiben, Temessy Hédiben, Garas Dezsőben és Kern Andrásban, akik hozzák is formájukat, csakhogy realisztikus játékstílusuk nem illeszkedik harmonikusan Sas Tamás lírai megvilágítású, stilizált tereihez. Ezért aztán a befejezés nem hiteles.

Makk Károly *Magyar pizzájában* a „címszereplő ételkülönlegesség" tölti be azt a szerepet, ezúttal polgári környezetben, mint az előbbi történetben a szelet kenyér. Szépen indul, a rendezőre jellemző árnyalt festéssel (Benkő Gyula és Kállai Ferenc stílusos alakításával), ám váratlanul – és dramaturgiailag teljesen indokolatlanul – képtelen vérfürdőbe torkollik.

A három epizód közül kétségkívül Jancsó Miklós filmje (*A nagy agyhalál*) a legegységesebb tónusú. Nem lehet pontosan tudni, miről is szól, de ez mellékes. A rendező kései munkáinak fanyar iróniája hatja át a látványt: a kamera fogságba vetett tigrisként kering a zárt térben, s időnként mintha saját tükörképére is rávicsorogna. A bűnről van szó és a nyomor szellemi változatáról. A kenyér és a pizza után a képről. A ránk zúduló látványözönről s arról az „egy falatnyi képről", ami hiányzik. Még hiányzik. **Nagy Imre**

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1977 DEC 8

PEDAGÓGUSOK LAPJA

Pálfay Éva

1021

Pálfay Éva: Mozsár, vasaló

A mindennapok pedagógiája

A gyenge tanuló

A TANULÁSI EREDMÉNYTE-LENSÉG LÁTTÁN nagyon ha-nar kész a magyarázat: a gyen-ge tanuló azért gyenge, mert nem figyelt, mert nem tanult, mert hiányoznak megfelelő képességei és így tovább. A szokványosan fel-sorolt okok között *egyetlen olyant sem találunk, amely ne magát a tanulót okolná az eredménytelen-ségért.* Erre már *Claparède* is fel-figyelt. A következőket mondta: „Minden jövendő pedagógusnak —

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 — 6

ÉLETÜNK

Pálfalviné-Csasztka Ilona

1021

PÁLFALVINÉ — CSASZTKA ILONA
GYÜMÖLCSÖK *TÁLAS*

Négy nap Mura

A Zalaegerszegen zsúfolásig megtelt, Balat
zött ingázó autóbusz Lentiig cserélgeti utas
tel nélkül Lendva az úticéljuk. A kishatárr
rokonokat látogatnak, ügyes-bajos dolgokat

Útlevéllel csak ketten utazunk, a délután már visszaver
csomagjuk, így az udvarias vámvizsgálat és az igazolványok ellenőrzése a szokottnál is gyorsabban történik.

A közelség ellenére most járok először Jugoszláviában. A külföldi út természetes izgalma ezért valamivel nagyobb. Meg talán azért is, mert bár e vidéket sohasem lépte lábam, mégis ismerem: sokat hallottam, olvastam róla. A lakói közül is sokkal érintkeztem, találkoztam, de mindig csak itthon, Magyarországon. Az izgalom kis részét hát az adja, hogy most szembesíthetem az emlékeimet, elképzeléseimet a valósággal. A busz csendes, az út sima, a szemlélődésemet nem zavarja semmi, így figyelmemet teljesen a látványnak szentelhetem.

*

A lágy dombokkal és zöldellő berkekkel tarkított, a szelíd patakokkal sűrűn erezett táj derűs és bájos, akárcsak Vasban vagy Zalában. Az emberek öltözéke is majdnem azonos, sőt az egymás után elénk futó falvak külső képe is alig üt el a Rédics előttiekétől. A szeptemberi napfényben fürdő határ tele szorgalmatoskodókkal. Magánosan és kisebb csoportokban dolgozó parasztokkal. A földeken mozgalmas az élet. Takarítják a beérett kapásokat, és készítik a talajt a jövő évi kenyérnek. Ami más, az nyomban feltűnik. Például az, hogy a parcellák szűkebbek, s azokon tehénfogatok és traktorok váltják egymást. Az úton is ilyen járműveket előzünk. S a vontatók kormányánál sok a fiatal lány...

Szlovéniában fogynak a tájra jellemző pannon-házak. Helyükre és a mellékük emelt új épületek többségükben kétszintesek. A sokasodó gépkocsik követelik a korszerűsödést. A garázs miatt.

Lendva és Muraszombat között megállás nélkül tesszük meg az utat. Meg is rövidül majd negyedórával a menetidő. A negyvenes férfi, akitől a Hotel Diana után érdeklődöm, nem magyaráz, mutogat, hanem mellém áll, még az útitáskámat is át akarja venni, pedig még száz méter sincs a távolság. Töri a

Pálfalvi János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAUJVÁROS

1964 NOV 27.

1021

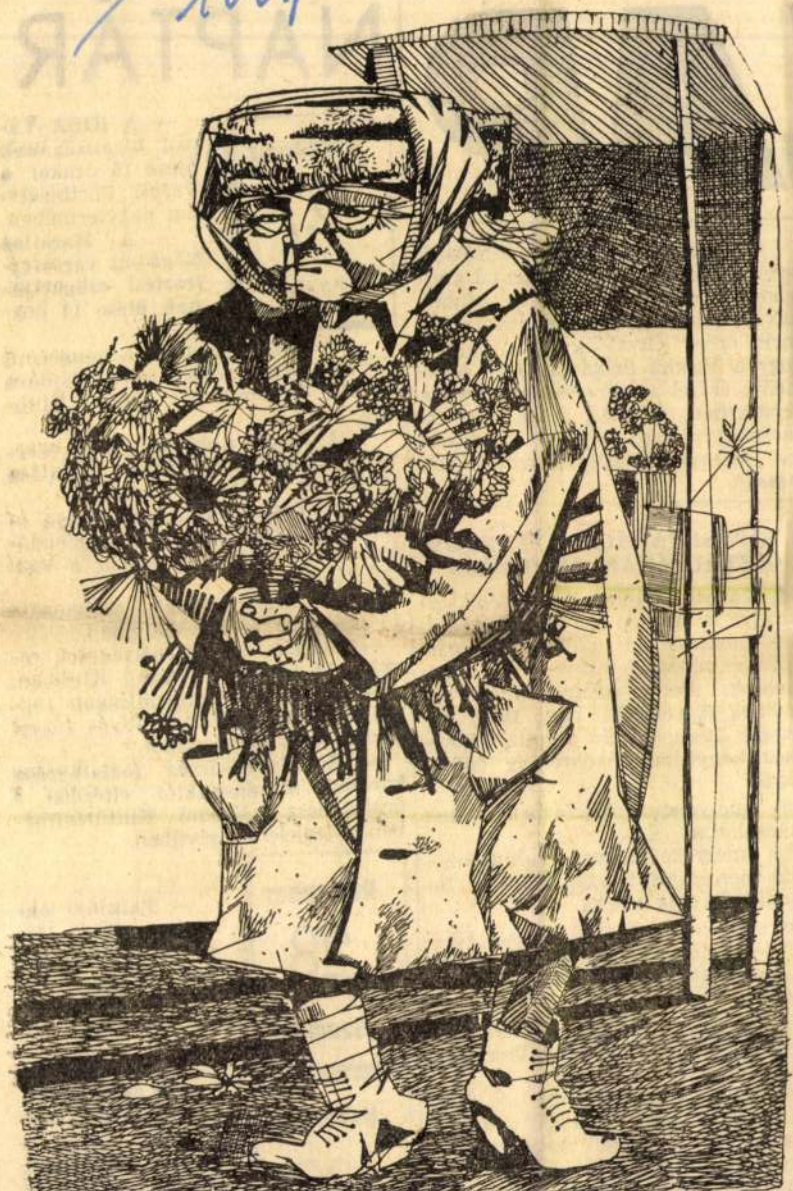

VIRÁGÁRUS (Pálfalvi János tollrajza)

LAP

□ **Kisbaráti**ról, **Győr közeléből hozott levelet** a posta a Vasmű szerszámműhelyébe, a Gagarin brigádnak. A feladó a kisbaráti iskola Gagarin őrse. Olvasták az újságban, hogy a Vasmű brigádja szép eredményt ért el a kongresszusi munkaversenyben, s kérik, írják meg tapasztalataikat az „idősebb gagarinisták", és továbbra is levelezzenek egymással.

A VÁROSI TANÁCS VB PÉNZÜGYI OSZTÁLYÁNAK FELHÍVÁSA

A Városi Tanács VB pénzügyi osztálya a házadó és lakáshelyreállítási hozzájárulás 1965. évi megállapítása végett felhívja a háztulajdonosok, illetve házingatlanok kezelőinek figyelmét, hogy 1964. november 30-ig házadó bevallást kötelesek benyújtani azokról az épületekről:

a) amelyeket 1964. évben vettek használatba,

b) amelyeket állami tulajdonból való mentesítés folytán 1964. év folyamán kaptak vissza,

c) amelyekről a tulajdonos, vagy bérlő személyében az 1964. évre benyújtott adóbevalláshoz képest változás történt,

d) amelyeknél a bérjövedelem összegében 1964. évben bármilyen változás történt.

A bevallás elmulasztása az 1962. évi 10. számú törvényerejű rendelet értelmében pénzügyi szabálysértést von maga után.

A szükséges nyomtatványok az óvárosi kirendeltség adócsoportjánál szerezhetők be. (x)

NAPTÁR

November 27 Péntek

— **A KISZ Városi Bizottságának ülése** 15 órakor a Városi Pártbizottság nagytermében.

— **A Hazafias Népfront városfejlesztési csoportjának ülése** 14 órakor.

— **Politikai oktatás** a hengermű KISZ alapszervezet tagjai számára 15 óra 30 perckor a Vasmű Klubban.

— **A Vasmű kokszoló** KISZ-szervezet tagjainak politikai oktatása 18 órakor a Vasmű Klubban.

— **A Vasmű műhelybizottsága és** KISZ-alapszervezetek kultúrfelelőseinek értekezlete 16 órakor a Vasmű Klubban.

— **Az eszperantisták** találkozója 15 órakor a Vasmű Klubban.

— **Előadás az ifjú bélyegesek** részére 18 órakor a Vasmű Klubban.

— **A Városi Pártbizottságon** reggel fél 9—16 óra között Illyés József elvtárs tart fogadónapot.

— **A Munkásőrség foglalkozása korábbi híradásunktól eltérően** 3 órakor lesz a Vasmű Kultúrtermében. Megjelenés civilben.

November 28 Szombat

— **Politikai oktatás** a Mező Imre KISZ-alapszervezet tagjai részére 17 órakor a Vasmű Klubban.

November 29 Vasárnap

— **A csillagászok összejövetele** reggel 9 órától a Vasmű Klubban.

— **A bélyegesek bélyegcseréje** a Vasmű Klubban 9—12 óra között.

túlságosan különböző, hiányzik a kompozícióból a fokozatos átmenet – az egész esztétikai szempontból önállónak tekinthető szférákra bomlik. A belső terekben az összhangzat sokkal jobban szól, elsősorban a legfelső, kisebb egyszintes lakás fölött húzódó kétszintes, tetőteres lakás figyelemreméltó ebből a szempontból. A tetőtér galériaként nyílik meg a ház csaknem teljes szélességében húzódó nagy nappali felé, így az egész lakást a tető sajátos vonalvezetése fogja át. A falak megtörnek, átvágják egymást, absztrakt tömegekként benyúlnak a térbe és felbontják, szeletekre osztják annak eredendő kompaktságát. A galérián állva, egyszerre szemlélődve a lenti és fenti ablakokon át, mint hasadt tükörben, különböző nézőpontokból, váltakozó perspektívájú látványtöredékekből áll össze a ház környezete. Lent az erkélyen át a ház kertjét láthatjuk, míg a tetőablakban a széles budai panoráma tárul elénk. A kontrasztot maguk a nyílások fokozzák – a nagy távlat viszonylag szűk „képkeretben" tűnik fel, a közeli fák, növények, épületrészek finom, csendéletszerű világát viszont tágas, konkrét határok nélküli felület nyújtja. Hasonló kettősségek jellemzik a ház külső összképét is: a falak kissé hideg, szürke téglafelületébe ékelődő izzó, meleg fényű fával burkolt részletek feloldják a keményebb tömegeket. A kompozíciót tehát önmagukban is megálló, kompakt, szinte „monolit" részletek alkotják, elrendezésük már említett ellentmondásossága azonban az egészet montázsszerűvé teszi. Olyan kétarcúság ez, amely leginkább a budai hegyek és a rájuk felkúszó utcák viszonyára jellemző.

Az épület tehát magába fogadja azt a furcsa hangulatot, amelyet a Kissvábhegy áraszt: a kitérő tengelyek feszültsége, a megtörő perspektivikus sodrás érzete itt anyagba öntve jelenik meg számunkra.

Haba Péter

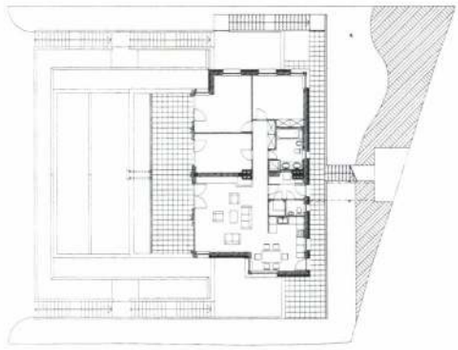

Társasház/*Apartment house Budapest* **Társtervező**/*Co-Architect* **Szerényi Győző** **Tervező munkatársak**/*Fellow architects* **Kovács Veronika, Szekeres Fatime** **Statika**/*Structure* **Hegedűs Péter** **Gépészet**/*Plumbing* **Lovas József** **Elektromos terv**/*Electrical planning* **Osváth Miklós** **Szerkezetépítés**/*Structural works* **Tarna Invest Kft.** **Szakipar**/*Finish* **magánerős, házilagos**/*home-made*

Pálffy és Jabornegg építésziroda Bécs

András Pálffy és Christian Jabornegg bécsi építészirodája az utóbbi évek sikerei alapján kétféle érdeklődést is fölkelthet a honi olvasóban. Egyrészt egyikük magyar származása kapcsán, másrészt és méginkább azért, mert munkásságuk a kortárs építészeti minimalizmus legmagasabb minőségeit képviseli. Az Új MÉ munkatársa a Wiedner Hauptstrasse-i irodában kereste föl András Pálffyt.

– Beszél még magyarul?

– Értek egy keveset, de beszélni nemigen tudok.

– Hány éves volt, amikor elhagyta Magyarországot?

– 1956-ban emigrált a családom, két éves voltam. Apám szintén építész, ő is Bécsben dolgozott sokáig, de már jó 15 éve nyugdíjba ment. Körülbelül hétéves koromig még magyarul beszéltünk otthon, aztán iskolába kerültem és a német nyelvre tértem át. Elvesztettem a kapcsolatomat a magyar nyelvvel és Magyarországgal.

– Itt, Ausztriában – és bárhol, ahol dolgozik – tudják önről, hogy magyar származású?

– A nevem írásmódjából és az életrajzomból kiderül. Az európai gondolkodás országhatárokkal elválasztott nemzetekhez köti az identitást, ez egyértelmű. De engem csak a születésem köt oda. Inkább európainak tartom magam.

– Indult valaha magyarországi építészeti pályázaton?

– Még soha. Nem követem figyelemmel az ottani építészeti életet, sajnos nem ismerem a magyar építészeket, igen keveset tudok róluk. Egyedül Makovecz Imre munkásságát ismerem, de csupán nagy vonalakban.

Általában óvatosan bánunk a pályázatokkal, csak akkor indulunk, amikor komoly esélyünk lehet a megvalósításra. Ennek több oka is van, csak az egyik az anyagi megfontolás. Kis építésziroda vagyunk, amint látja, de jónéhány embert el kell tartanunk.

– Nem gondolt rá, hogy indulnak az 1996-as Budapesti Nemzeti Színház pályázaton?

– Nem is tudtam róla. Sajnos, alig van információm a magyarországi építészeti élet eseményeiről.

– Hányan dolgoznak összesen az irodában?

– Pillanatnyilag öten. A társammal, Christian Jabornegg cseh származású építésszel egy véletlen folytán ismerkedtem meg: együtt kosárlabdáztunk. Aztán évekkel később, 1988-ban alapítottunk közösen irodát, azóta együtt dolgozunk. Lényegi munkamegosztás nincs közöttünk, közösen tervezünk.

– Tudtommal a magyar építészeti lapokban eddig nem jelent meg átfogó írás a Pálffy & Jabornegg építészirodáról. Az Új Magyar Építőművészet 2001/2. száma ugyan röviden szólt az akkor átadott bécsi Judenplatz új múzeumáról, melyet Önök terveztek, de bővebb bemutatkozásuk Magyarországon egyelőre nem történt meg. Mely munkákat emelné ki az utóbbi évek termésében?

– Sok európai építészeti lap közölte akkoriban a Judenplatz-on megépült múzeumunkat. Az az igazság, hogy az utóbbi években szívesen terveztünk múzeumokat vagy kiállítóhelyiségeket. Úgy gondoljuk, ez az a terület, ahol egészen nyilvánvalóvá válik, hogy az építészet műalkotásként jelenhet meg, ugyanakkor azonban biztosítja is a kiállított műtárgyaknak a semleges környezetet. Az építmény inkább tárgy, mint tér, és ez az építészet lényegét érintő kérdés. Az utóbbi években egyre nagyobb jelentőséget tulajdonítunk a felületeknek. A felületnek, ami a tér szempontjából is létezővé válik.

– Most folyó munkájuk a bécsi Ringen a nagy múltú kiállítóház, a Künstlerhaus megújítása.

– Két éve indult a projekt, izgalmas munka, de pillanatnyilag pénzügyi okok miatt leállt. Nem tudni, mikor sikerül befejeznünk. Gyakori, hogy egy jelentősnek ígérkező projekt évekig elhúzódik. A Judenplatz-ra épített múzeum például öt évnyi munkát jelentett az irodánknak. A Künstlerhaus nagyjából kétéves munka volna, ha közben semmilyen külső probléma nem zavarná meg. A két múzeum hasonló problematikát jelent, hiszen a közönség és az épület párbeszéde mindkét esetben azonos típusú; eltérés van viszont a környezet és az új beépítés, az épület története és új kialakítása között. Az átépítés félig már készen van, egyelőre várunk.

– Milyen tervezésen dolgoznak ezen kívül pillanatnyilag?

– Korábbi ügyfelünknek, a Schoellerbank-nak tervezünk egy irodaházat itt, Bécsben. Tavaly adtuk át a bank előző irodaházát, azt egy Rotschild-palotából alakítottuk át; most pályázaton nyertük el az újabb munkát.

– Az utóbbi évtizedben tehát főként múzeumokat terveztek. 1997-ben készült el a X. Kasseli Documentára a volt központi pályaudvar átalakítása kiállítóterré, ugyanitt tervezték a Fridericianum új épületét; Bécsben 1995-ben adták át a Generali Foundation kiállítótermét, másfél éve készült el a Judenplatz-on a középkorban fölégetett zsinagóga romjait magában rejtő múzeum, és most a Künstlerhaus, Bécs egyik legjelentősebb kultúrturizmust vonzó intézménye is az önök elképzelése szerint alakul át eklektikus épületből impozáns, kortárs ízlésű kiállítási csarnokká.

– A múzeumtervezés egyfajta szenvedély, egy nagy álom fokozatos beteljesülése. Egészen különleges szempont az építészet gyakorlatában. De általában sokféle munkát vállalunk, az ipari épületektől a családi házakig.

– Családi házakat is terveznek?

– Igen, de nem túl gyakran. Inkább csak az ismerősök körében. Ez nem tartja el az irodát, és nem kínál igazán új utakat, új gondolatokat. Szeretjük a komoly kihívásokat. Eddigi legkedvesebb munkáinkban Bécs történeti belvárosának és valamilyen új tartalomnak a közös pontját kerestük. Az volt a kiindulópontunk, hogy a kortárs építészet nem csupán egyfajta nyelv megtalálása, hanem dialógus. Bécs középkori magjának újrafelfedezése ilyen szempontból még nem történt meg. Azokat a megoldásokat keressük, amelyek végre tiszta hangon megszólaltatják a történelmi épületrészt, de egyben a kortárs építészet által megfelelő és pontosan definiált keretet is nyújtanak annak érvényesüléséhez. Az épületeket nem a homlokzatuk rendje alapján lehet értékelni, hanem az általuk létrehozott tér minősége alapján. A mi terveink gyakran kifelé nem túl látványosak, értékeik rejtve maradnak, de térformálásuk annál komplexebb és átgondoltabb.

– Mi az, amit a leginkább szeretne megtervezni a közeljövőben?

– Hallatlanul vonz a múzeumépítészet, amiről már beszéltünk. Régi álmom, hogy egy múzeum formájában, városi léptékben megépítsem a kortárs építészet emlékművét, de ez egyelőre utópia. Ma Ausztriában a gazdasági helyzet nem kedvez nagyszabású építészeti művek létrehozásának.

– Min dolgoznak most éppen?

– Egy németországi pályázatot csinálunk, nagyon bízunk a sikerében.

Az interjút készítette Götz Eszter

FOTÓK · PICTURES · KALIGOFSKY

A KÖZPONTI PÁLYAUDVAR DÉLI SZÁRNYÁNAK KORTÁRS KIÁLLÍTÓHELYISÉGGÉ ALAKÍTÁSA, ÉS FRIDERICIANUM DOCUMENTA X, KASSEL, 1997

A X. Kasseli Documenta alkalmával a város központi pályaudvarának déli szárnyát kiállítóterként tervezték újra. A megbízó igénye az volt, hogy a legminimálisabb építészeti átalakítással megfelelő kiállítási felület jöjjön létre, ami érintetlenül hagyja a pályaudvar történeti jellegét. Három új lépcsőház nyílt meg a kiállítóterek felé, ezek azonban kívülről nem láthatók. A lépcsőházak elhelyezése a vizuális tengelyek mentén felkínálja a látogatóknak, hogy rögtön átlássák a tér szerkezetét, és könnyen eligazodjanak benne. (A Kasseli Documenta a kortárs képzőművészet immár rendszeressé vált világeseménye, ahol az 1960-as évek óta az országok seregszemle jellegű felvonulása helyett több síkon is experimentális szempontok szerint hívják meg az alkotókat.– a szerk.) A Fridericianum átalakítása egy sor rekonstrukciós szempontot vetett föl: biztosítani kellett az épület csökkentett nedvességtartalmát, egyenletes hőmérsékletét és a bejutó fénymennyiség korlátozását. Az átalakítás főként a funkcióváltást szolgáló technológia bevezetésére vonatkozott.

Pálffy és Jabornegg · Pálffy és Jabornegg

EA-GENERALI FOUNDATION, BÉCS, 1995

Az EA-Generali Foundation új épülete egy szabálytalan formájú hátsó udvarba illeszkedik. A terv újdonsága a lineáris szerkesztés. A szerkezeti váz megtartásával az átalakítás újrafogalmazza a belső tereket, különböző funkciókra osztja fel, és kiváltja az addig kényszerű sarkpozíciójú, holt teresedéseket. Az egykori gyári raktárépületben a 7 méter magas közfalat új szerkezet váltja ki. Minden új statikai elem a sarkokat, éleket hangsúlyozó, durva felületű betonból készült. Az egyetlen új homlokzat, az üvegtető, a megvilágítás forrása, de nem közvetlenül: mobil táblák zárják ki a direkt napfényt, a beérkező sugarakat nagyméretű membránok szórják szét a belső terekben.

JUDENPLATZ, KÖZÉPKORI ZSINAGÓGA ROMJAI ÉS MÚZEUM, BÉCS, 2000

Bécs történeti városmagjában egy kis tér alatt ásták ki a középkorban felgyújtott zsinagóga romjait. Egy nemzetközi emlékműpályázat eredményeként a fiatal angol szobrásznő, Rachel Whiteread nyertes pályaműve épült fel a téren, Bécs új Holocaust-emlékműveként. A tér alatti zsinagógaromokat új, föld alatti múzeumba foglalta a Pálffy & Jabornegg építésziroda terve, melyben a régészeti emlékeken túl számos emlék a középkori Bécs zsidóságának életét idézi fel. A teret lezárták az autós forgalom elől, gránitburkolatot kapott. A föld alatt kialakított kiállítótermekből nyílik folyosó a zsinagógaromok felé. A bejárat a kiállítótér közepéhez vezet, így a látogatót azonnal teljes kép fogadja.

Az 1421-ben fölégetett zsinagóga elhelyezkedése meghatározza az egész múzeum kialakítását. A falak galvanizált fémborítása pontosan kijelöli az ásatási terület határait. A semleges, rideg kortárs matériákkal borított felületek a háttérben maradnak, szabadon hagyják érvényesülni a feltárt anyag sokféleségét, nem zavarják a mesterséges fény bántó visszatükrözésével. (Lásd még: A múzeum mint városszervező ÚJMÉ 2001/2)

KÜNSTLERHAUS, BÉCS, KIVITELEZÉS ALATT

A bécsi Karlsplatzon a metró fölött újonnan létrejött, de még föld alatti teresedésben a Künstlerhaus további kiállítótermekhez jutott – ezzel párhuzamosan az építésziroda áttervezte a meglévő metrómegállót is. Heimo Zoberniggel közösen alakították ki a téglalap alakú, új üvegbejáratot és ide kerültek a Künstlerhaus hosszanti oldalai mentén nyílt új kiállítási terek. A további átalakítások új felülvilágító tetővel, a múzeumból illetve közvetlenül a metró aluljáróból nyíló lépcsőházzal, a meglévő termek új elrendezésével, a mesterséges és a bejövő természetes fény finom kombinálásával gazdagítják a Künstlerhaus épületét.

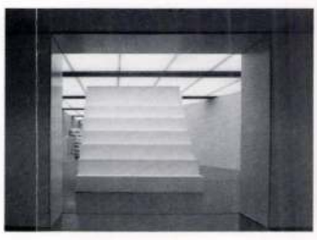

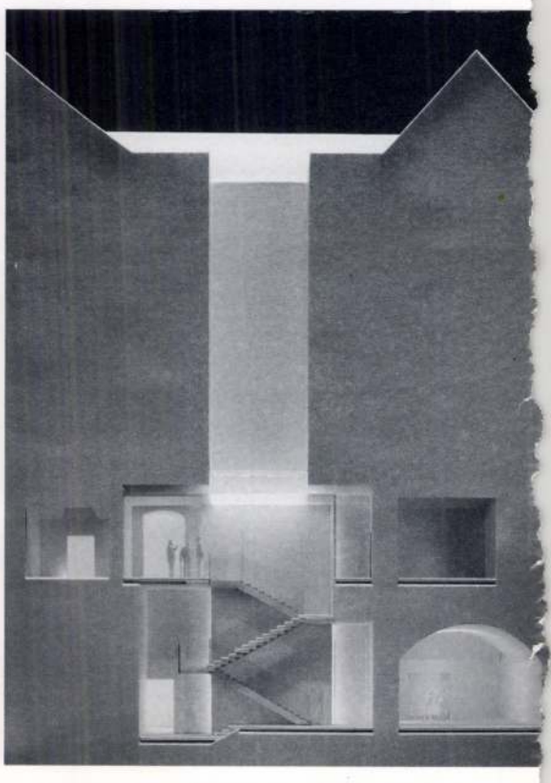

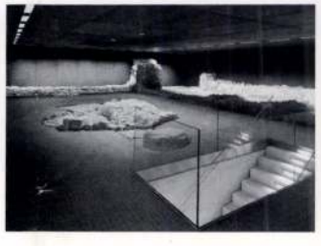

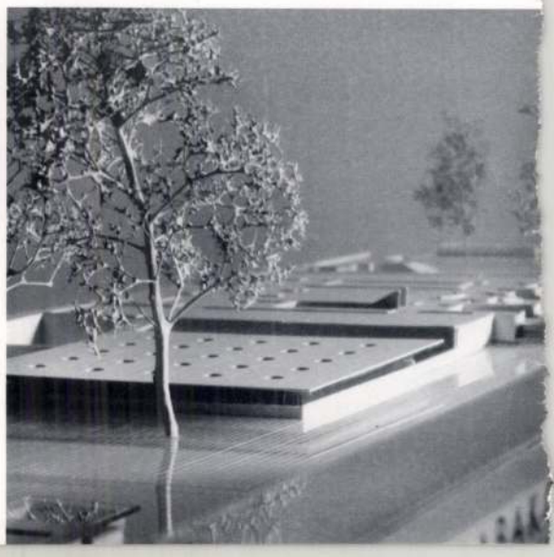

egy kisméretű wellness-rész, illetve a szálloda alapvető ellátását biztosító funkciók számára kialakított gépészeti helyiség és személyzeti öltöző.

Az épület a pincével együtt eredetileg öt szintes. Az átépítés során a tetőtérben, a koronapárkány felett két újabb szint készült az eredeti tető utcai vonalának megtartásával. Bővítésre csak a belső udvar irányában került sor. Visszaugratással, nagy üvegfelületű ablakokkal, illetve azok oszlopos elválasztásával jelezték, hogy ez a rész már nem tartozott az eredeti bérházhoz. A második tetőtéri szinten a kazánház és szellőző gépház mellett három udvari szobát alakítottak ki.

A legfelső szinten az udvari szobákból a szomszéd ház még fel nem újított udvarára, valamint a századfordulót idéző egymásra épült tetőzetek romosan festői képére lehet látni. A koronapárkányig egy, a teljes felületet fedő áttetsző vásznat feszítettek ki, melyen a Parlament elmosódott rajza és nagy magyarjaink arcképei jelennek meg. Szellemes megoldás ez: a szomszéd ház udvara csak átsejlik, élete filmszerűen jelenik meg számunkra – ezúttal nem a vásznon, hanem a vásznon keresztül.

Az épületben 65 két ágyas szobát helyeztek el, melyek minden szinten egy U alakú belső folyosóról nyílnak, az eredeti gangos megoldás helyett. A kőlapos, kovácsoltvas ráccsal rendelkező gangokat eredeti formájukban állították helyre, majd azokat egyszerű, szintén kovácsoltvas ráccsal osztották meg, úgy, hogy a szobák erkélyeivé váljanak. A szobák és a hozzájuk tartozó fürdőszobák berendezése egyszerű, színvonalas.

A hátsó, keskeny lépcsőt teljesen lebontották. Helyette az épület Vadász utcai végében nyitott gazdasági bejárat mellett alakítottak ki egy lépcsőt a személyzet számára. Ezen a részen található a szervízlift is.

A belső terek kialakítása spanyol belsőépítész tervei szerint készült. Munkáját egyszerűség, átláthatóság jellemzi, a helyiségek összképében a barna árnyalatok és a tört fehér dominálnak. A burkolóanyagok, ajtók nagy részét Olaszországból szállították.

A színvonalas helyreállítás és a családias légkör révén a szálloda valóban vonzza az igényes külföldi turistákat. Remélhető, hogy a szálloda környéken újabb turisztikai beruházásokat fog ösztönözni, s életet lehel a most még kissé álmos utcákba.

Rákos Katalin

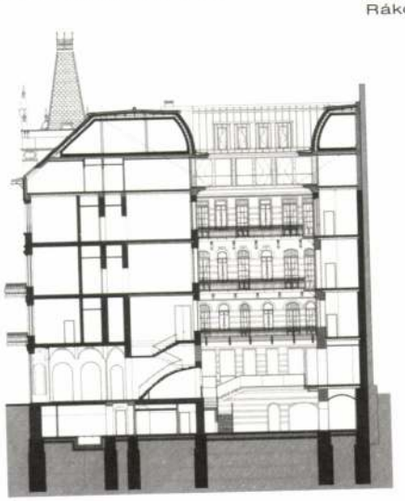

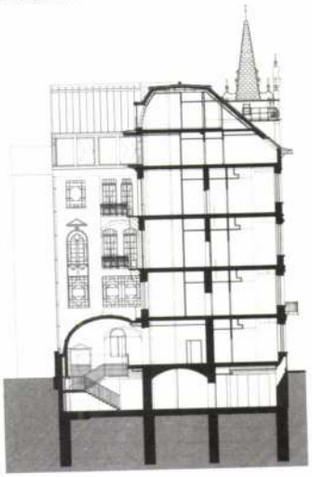

ÉPÍTÉSZEK / ARCHITECTS
**Pálfy Sándor, Fialovszky Tamás,
Sajtos Gábor, Ivanics Éva**

Városi tér

Gondolatok a Szombathelyi Városi Sportcsarnokról

FOTÓK • PICTURES • BUJNOVSZKY TAMÁS

irányok rendezettségéhez. A négy oldal artikulált külső térbeli tagolása sajátos aurát hoz létre az épület körül, és ezzel a térség fókuszává, kristályosodási pontjává teszi. Térben értelmezi, „kultiválja, megműveli" a belsőt és külsőt egyaránt.

A tér

A méltón megünnepelt főbejárati kapuzaton belépve az előcsarnok sűrítve foglalja össze a teljes belső téri világot, mert a sűrű belső vasbeton pillérsor között horizontálisan, és a födémkivágások között vertikálisan is felsejlik a térstruktúra egésze.

A közönségmozgatás eleganciáján, a földszinti ruhatár, az emeleti tágas büfé és a nézőtéri lelátók egyenletes felső megközelítésének tisztaságán túl érzékeljük a belső téri összefüggések izgalmát, a külső térig terjedő átlátások összetettségét. Maga a központi tér, a küzdőtér a Lao-ce-i „hasznos üresség" teszi teljessé a felfedezőutat.

Minden irányban kiterjedő, átlátható, szigorúan szerkesztett térben vagyunk, ahonnan az alsó mobil és a felső fix lelátók lépcsőlemezei között kilátni a szabadba (a díjnyertes pályázati tervben a tető is áttetsző volt). A vékony falbordázatú álmennyezet és az összetolt állapotú alsó lelátós oldalfal egyenletes áttetsző fátyollal béleli a teret, amely így képes túlmutatni önmaga funkcionalitásán, a régi korok térművészetét idézve.

Az alsó lelátósorok mobilitása, illetve az összenyitások és átlátások révén – bár az üzemeltetés szokásos nehézségeit még le kell küzdeni ez ügyben – sikerült meghaladni a funkcionalizmus korlátait, és a környezetét magasabb szinten integráló, jól működő, intenzív térélményt adó épület született Szombathelyen.

Golda János

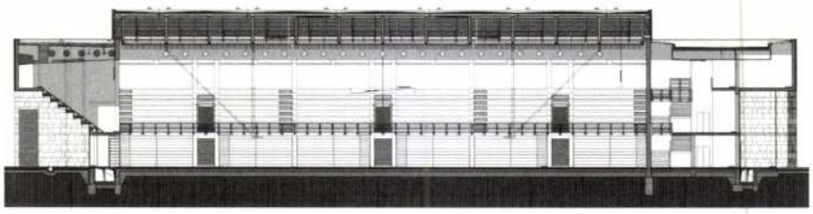

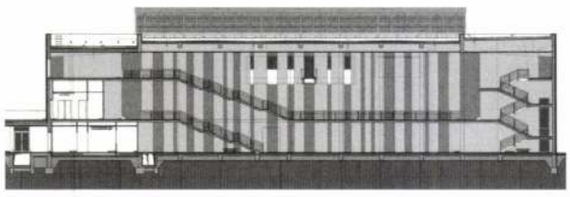

Vízparti tervek

Gondolatok a Balatonról, vízi sportról, épületekről

Sailing and shipping in Lake Balaton started in the second half of the 19th century, when the first wooden piers appeared along the shores. The pleasant development of waterlife was broken by World War II, when the majority of sailing ships was destroyed. In the 1990s ships built abroad gradually appeared here, and by now the fleet of the lake has outgrown the old harbours and clubs. Our article is about the ports being designed now as well as about the ones already constructed.

A balatoni vitorlázás és hajózás a 19. század második felében indult el, ekkor jelentek meg a vízparton az első faszerkezetű mólók. (1870 körül alakult a Stefánia Yacht Egylet, szintén akkoriban a Keszthelyi Yacht Club. A hajózásról szép történeteket olvashatunk Eötvös Károly *Balatoni utazások* című könyvében.)

FONYÓD, YACHTKLUB

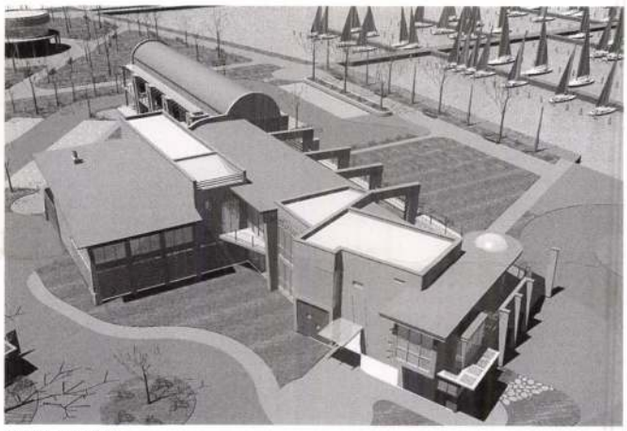

BALATONBERÉNY

A KÉT VILÁGHÁBORÚ között erős lendületet vett a vízisport, kialakultak a maihoz hasonló vitorlásversenyek. Ekkor épültek a zömében ma is látható mólók, kikötők, megalakultak a vitorlás sportot szervező klubok és szövetségek (1927: Magyar Vitorlás Szövetség, 1932. Hungária Yacht Club, Balatonfüred, alapítója: dr. Tuss Miklós). A szépen fejlődő vízi életet azonban derékba törte a második világháború, a vitorlás hajók nagy része ekkor megsemmisült. A háború után, az 1950-es, 60-as években alig épültek vagy kerültek

BALATONLELLE

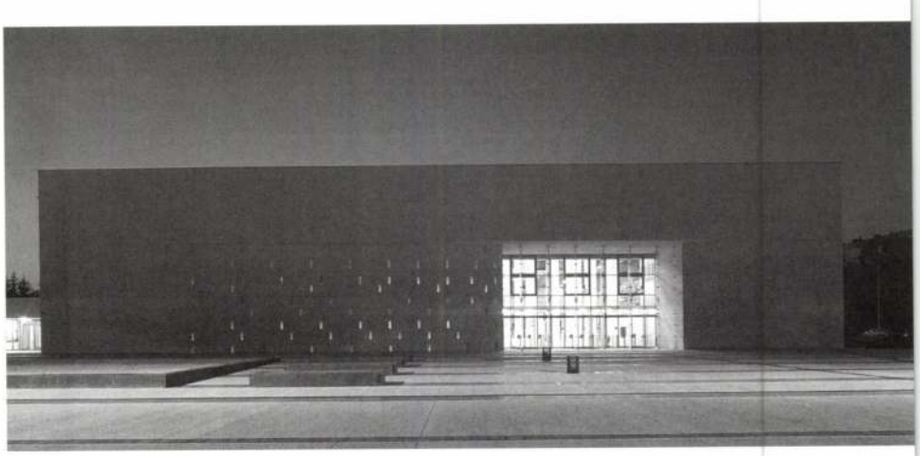

The first impression of the new sports hall is that it occupies the other corner of the sports park with a self-evident confidence and unambiguity, reassuringly defining new spatial lines of force. More precisely it strives to create an obviously articulated spatial system from an undivided one. White hot against the brightness of sunshine, this complex is inspired by Spanish poetry, its main component being a horizontally positioned rectangle, a solemn basic cube with proportions and scale typical of public buildings, which fails to reveal any of its inner contents. It is neither a 'talking form', nor a sincere functionalist body, but an elegantly hiding magic box which entices us to explore it.

A formálás sajátos építészeti eszközei: az egyszerű, városi léptékű geometrikus alapforma, a sajátos nyílásokkal áttört főfal, a klasszicizálódó tengelyesség és a falnyílásban megjelenő mérnöki konstrukciók, műtárgy-szerű hozzáépítések rendszere. Az épület homlokzati burka mögött pontosan szerkesztett, köztes térzóna húzódik, amely az egyes oldalak funkcionális-használati jellegéhez kapcsolódik.

ÉPÍTÉSZET / ARCHITECTS
PÁLFY SÁNDOR, FIALOVSZKY TAMÁS, SAJTOS GÁBOR, IVANICS ÉVA – ÉPÍTÉSZ STÚDIÓ KFT.

STATIKA / STRUCTURE
PINTÉR SÁNDOR – SZIGMA-STÚDIÓ KFT.

GÉPÉSZET / PLUMBING&HVAC
BIHARY ZSOLT – G&B PLAN KFT.

ELEKTROMOS TERVEZÉS / ELECTRICAL PLANNING
KOVÁCS GYÖRGY – PROVILL KFT.

MEGBÍZÓ / CLIENT
SZOMBATHELY MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

KIVITELEZÉS / MAIN CONTRACTOR
STRABAG RT.

A helyszín

Az egyik oldalon jó léptékű, három-négyszintes pontházak sora, a másikon katonás sávházak a hatvanas évekből, köztük tágas, ligetes sporttelep füves focipályával, műanyag burkolatú futópályával. A sarkon kisebb lapostetős tornacsarnok ugyanabból az időből, fák, nyugalom, kertekalja. Csendes belvárosi hangulat.

Az első benyomás az új sportcsarnokról, hogy magabiztos egyértelműséggel foglalja el a sportliget másik sarkát, és megnyugtatóan jelöli ki az új térbeli erőviszonyokat. Pontosabban a tagolatlan térségből jól érzékelhetően artikulált térrendszert igyekszik képezni.

A szikrázó napsütésben fehéren izzó, spanyolos költőiségű kompozíció fő eleme a középület léptékű, ünnepélyes alapkubus, egy fekvő kő téglatest, amely

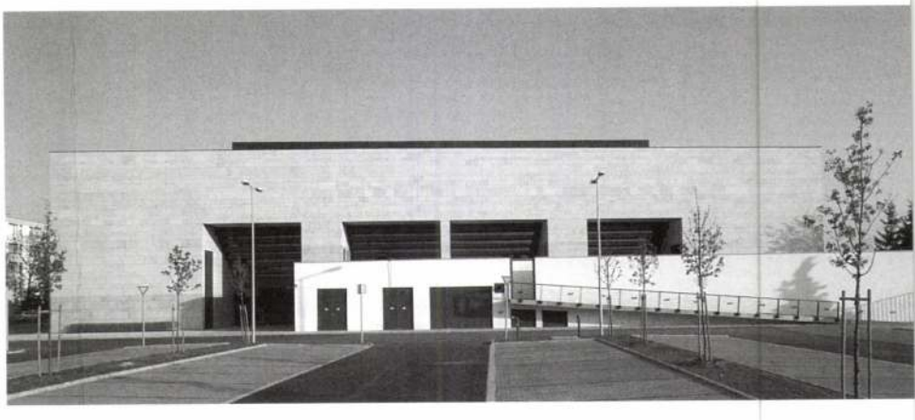

nem árulja el magáról azonnal a beltartalmát. Nem „beszélő forma", de nem is őszinte, funkcionalista tömeg, sokkal inkább elegánsan rejtőzködő varázsdoboz, amely felfedezésre csábít.

A forma

Körbesétálva a tömbszerű geometrikus alapformába vájt különböző felületi bemélyedéseket, lenyomatokat látunk, amelyek furcsa lépcsőződő formáikkal utalnak a belsőre, és kíváncsivá tesznek. A kocka felületén rögtön a kapcsolódó külső térszegmensek nyomait keresem.

(1) Befogadás

A főbejárati oldal egyetlen hatalmas, bélletes kapumotívum, amelyen megjelenik az átellenes régi tornacsarnok magassági sziluettje, és a finom aszimmetria utal az egész sporttelep térbeliségére. Az előtte kialakított nagyvonalú, tágas fogadótér burkolata és elegáns utcabútorai meglepő könnyedséggel lépik át a kötelező magyar slendriánság buktatóit. Jó lenne a szemközti kertekalját mihamarabb fásítással zárni.

(2) Kitárulkozás

A Hadnagy utcai (az összekötő nyaktaggal átellenes) oldal teljes földszinti megnyitása a belsőt a külvilág felé tárja, a beltéri közösségi funkció kiterjedhet az épület melletti burkolt (egyébként parkolónak használt) felületre: vásárokat, kulturális és politikai tömegrendezvényeket lehet itt tartani.

(3) Kapcsolódás

A szabadtéri sportpályák felőli hosszoldalon a régi sportcsarnok földszintes lepényépületét folytató támfal-szerű, tetőteraszos melléképület szegélyezi a főtömeget, amely erőteljes horizontalitásával lebontja a léptéket, és külső lelátóként (egyben menekülési útvonalként is) rálátást engedélyez a sportligetre, illetve alul elválasztott rendszerű öltözőkkel szolgálja ki a belső és külső pályákat.

(4) Kiszolgálás

A főbejárattal szemközti funkcionális és gépészeti kiszolgáló zóna nagyban hozzájárul a ház külső kapcsolatainak tisztaságához, az elválasztott közlekedési

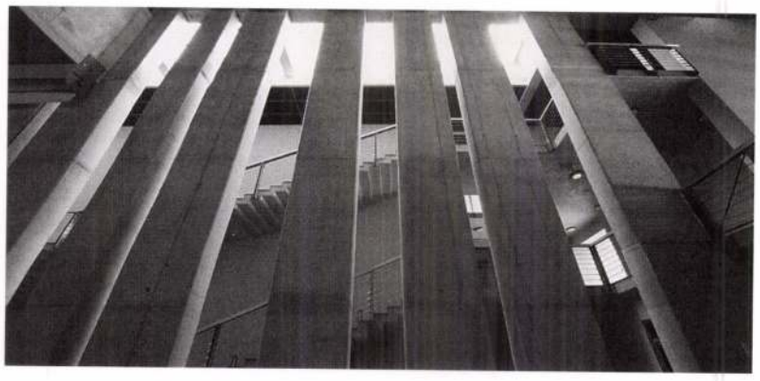

MDK

Pálffy Erzsébet grafikus

A debreceni grafikai kiallitason résztvett művészi rajzaival, könyvcimlap- és exlibris-terveivel.

Cikk: A debreceni grafikai kiallitasról.

Magyar Grafika 1924. 5. 6. sz. 155.l.

haszonnal, de sokat
nak belőle a hatvanas
iszöbén vagy azt meg-
végzett gyakorló orvo-

SPIELMANN JÓZSEF

lkalmazkodás határai,
Könyvkiadó, Korunk-

énytett
énelem

lektív emlékezés ébren
megfelelő eszköz az
n válogatott dokumen-
elfogadható szempontok
lerövidítése, esetleg ki-
közzététele. Az eredeti-
ulmányozására a laikus-
n ideje, sem megfelelő
ége nincs, nem is lehet.
mindig szeretne ese-
zelbe kerülni (ehhez
ül joga van, végül is
n szó). Még a művelt,
olvasó jártassága sem
elég ahhoz, hogy a mel-
ozzanatok és szövegezé-
ulák meg fondorlatok
ében rátaláljon a lénye-
'ersze a népszerűsítés
megkívánja: alaposan
sák az olvasóban, hogy
„digest", amit kézhez
gyors tájékoztatás, a-
erencsés esetben az ér-
t nem végérvényesen
ni, hanem éppenséggel
ni hivatott.
nzetközi viszonyok ala-
tükröző gyűjtemény
megjelent második kö-

tete —
előző
ben h
kerre
gadtat
ösztönz
kában,
lített
ben megfelel.

Nem forrásmunka értékű, nem is igényli ezt a rangot: betáplált tézisek helytállóságának illusztrálására szolgál. A szerzők — Alexandru Vianu, Constantin Buşe, Zorin Zamfir, Gheorghe Bădescu — a kötet összeállításakor mindenekelőtt a középiskolai tanári kar, az egyetemi hallgatók, középiskolások érdeklődésére számítottak. S mennyivel szélesebb réteg bizonyult fogékonynak! Érthetően. Nem egy olyan szöveg vagy szövegrész is előfordul a kötetben, amelyhez bizony a nagyközönség mind ez ideig nem juthatott hozzá, pedig egy-egy dokumentum erős visszhangja némelykor még harminc-harmincöt esztendővel a történések és a keltezés után is visszavisszafelel.

Egyébként ezzel a kötettel nem zárul le a második világháború idejéből való okmányok rövidített közlése. Következik az ellenállási mozgalmak archívumainak és a háborúban részt vett egyes országok belpolitikai vonatkozású irattárainak az átrostálása.

L. L.

Relaţii internaţionale în acte şi documente. (1939—1945) Didaktikai és Pedagógiai Könyvkiadó.

Magyar Hirdető
Sajtófigyelő
1977 FEB 1 1
A Hét

Lou

Pálffy Árpád

PÁLFFY ÁRPÁD Menyecske

véleménynyilvánítások egyáltalán lesujtók lettek volna. Sőt! A látogatók másik része — az, aki már többféle úton-módon némi kapcsolatban állott a nyomdászokkal, részint azért, mert többízben meg-megfordult már a nyomdákban, ha másként nem is, mint megrendelő, vagy aki rajzolgatás révén szerezte meg a kapcsolatot — igen sok esetben, szinte meglepően találó kritikát gyakorolt.

Megfordultak a teremben mindenféle társadalmi állású emberek, a kiállítás másodnapján különösen sok katonatiszt is, akiknek egyik csoportja igen érdekes gratulációval jött hozzánk. Helyesen tettük, mondották, hogy külföldi munkákat is kiállítottunk, mert ezzel bebizonyítottuk, hogy a magyar nyomdászat megállja a helyét a külfölddel szemben is, sőt a magyar nyomtatványok temperamentumosabbak, a legtöbbször frappáns hatásúak is.

*

A megnyitás napjának estjén igen kedélyes, meleg családias összejövetelt rendeztünk a vendégeink tiszteletére. Az est programszerűen folyt le. *Rasofszky* Miklós kollégánk hatásos szavalata után *Simon* István kitünő, csodálatosan szép baritonjában gyönyörködhettünk egy pár dalon át. Szavalatok, ének- és zeneszámok töltötték ki az est programját, amelyhez igen ötletes konferánszié volt *Szabó* Kálmán kollégánk. S mint ilyen alkalommal szokás, a fehér asztalok mellett se szeri, se száma a pohárfelköszöntőknek, amelyek között a legtalálóbbat, a legkedvesebbet Dávidházy Kálmán bátyánk, a Kereskedelmi és Iparkamara alelnöke mondotta azokra, akik a tanítói, oktatói munkát vállalták és viselik kitüzdelmesen oly meleg szakmaszeretettel. Nem tudja megérteni, mondotta befejezésül, hogy maga az anyag, az ólom okozza-e azt a csodálatos jelenséget, hogy megmérgezve a vele dolgozókat, oly nehéz és problematikus feladatok igazán gyönyörű megoldására teszi képessé, amit a grafikai kiállítás is bizonyít s amit ez a szépen összeállított est még csodálatosabbá tesz.

Így vált a kereszténység húsvétja a debreceni kollégák húsvétjává is. S azok a könyvnyomtatók, akiknek megadatott, hogy eljöhettek a debreceni városháza nagytermébe, nem fogják felejthetni ennek a szakmai szempontból igazán jelentős dátumnak az emlékét.

A kiállítás megrendezésére megválasztott ötös bizottság azzal a reménnyel fogott hozzá a rendezés munkájához, hogy azzal a szakmai önképzés útjára vezeti majd el a kollégákat, mert hiszen ez a kiállítás bizonyságtétele volt annak az oly sokszor hangoztatott igazságnak, hogy a szakmai nevelésnek a kérdése nem olyan csekély dolog, amely fölött egykönnyen napirendre lehessen térni. Kívánatos lenne, ha a mértékadó körök is magukévá tennék ezt az álláspontot s a szakképzés kérdése mihamar a megoldás stádiumába érhetne! Elvégre is immár tíz esztendeje élünk szakmafejlesztő egyesület nélkül, teljesen csak az önképzésre utalva, aminek irányítói a szaklapok voltak. Ez azonban még nem elég.

A Wanko kolléga előadásában felhozott s mindannyiunk által oly lelkesen üdvözölt eszme: a »Szakkör« meg-, illetve újraalakítása pedig rég a szakmánkat szerető kollégák lelkében lelkedzik s nem szabad ezt a kívánságot a megvalósulástól elütni sem patópáloskodással, sem pedig a hosszúnagyothallgatással. Az a lelkesedés, mely ezt az eszmét felszínre hozta s amely ezt fogadta, ne szalmaláng legyen, hanem komoly akarat is! *Várakozó Gábor*

Technikai közlések

A KÉZIRATRÓL. Minden nyomdász tudja, mennyire felületes és hanyag a rendelő a kézirat összeállításánál. Az ember általában nehezen tudja beleképzelni magát embertársa helyzetébe s amikor a rendelő beállít a nyomdába, azt hiszi, hogy a nyomdász az ő szükségletét mindenben pontosan ismeri és feltételezi arról az ügyfélről is, akihez a kiadandó nyomtatványnyal fordulni akar, hogy az is már előre tudja, hogy miről lesz szó. Sokszor igen súlyos reklamációk keletkeznek abból, hogy a kézirat hiányossága folytán a kész nyomtatványról fontos adatok hiányoznak. Így legutóbb egy megrendelőm, aki téglagyáros, feltűnő piros nyomású vagonbárcákat rendelt és elfelejtette cége alá a — helynevet odaírni, amit mi idejében pótoltunk. Nemrég kezembe került egy konzervdoboz, amelynek költséges, dombornyomású címkéjén a gyártó cégének alapítási évétől kezdve az összes vidéki kiállítások kitüntetéseiig minden adat fel volt sorolva, és éppen csak a — helynév hiányzott róla, úgy, hogy aki esetleg rendeléssel akart volna a céghez fordulni, nem is tudta volna ezt a szándékát megvalósítani. A mult évben egy egyesület alakult Budapesten, amely éppen a könyvbarátok és grafikával foglalkozók közül akarta tagjait toborozni. A szétküldött első körlevélen a helynéven és az egyesület nevén kívül azonban semmiféle más adat nem volt felsorolva. Egyáltalában a nyomtatványon közölt adatok annyira hiányosak voltak (még az alapítók nevei sem voltak közölve), hogy technikai lehetetlenség volt a kibocsátókkal érintkezésbe lépni. Néhány héttel ezelőtt egy ismert fővárosi kiadó egy lap előfizetési felhívását adta nyomdába és a szerkesztő által megfogalmazott szövegen kívül egyetlen szükséges adatot nem közölt. Csak a nyomdász sürgetésére írta rá az előfizetési feltételeket a kéziratra, de akkor sem a szokásos részletes formában — és így a rendkívüli sürgősség folytán hiányosan kellett a nyomdásznak a felhívást elkészítenie. — Az ilyen hiányosságból eredő kellemetlenségeket el lehet akkor kerülni, ha a nyomdász a munkábaadás előtt minden kéziratot, különösen üzleti nyomtatványoknál, átnéz s az esetleges hiányosságokat pótolja. Olyan esetben, amikor személyesen tárgyalunk a megrendelővel, legjobb, ha ez mindjárt az ő jelenlétében a megrendelés felvételekor történik. Különben is a megrendelő joggal elvárhatja a nyomdásztól — akinek ezen a téren sokkal nagyobb a tapasztalata —, hogy az őt a kézirat esetleges hiányaira, vagy a munkának a szokásoktól eltérő formájára figyelmeztesse. A nyomdásznak tudnia kell sok mindent, amit a rendelő nem tudhat. Így például Németországban üzleti levélmásolatok keltezését csak akkor fogadja el hitelesnek a bíróság, ha az évszámnak legalább két számjegye van kézzel írva, tehát a dátumot nem szabad így nyomtatni: 192.., hanem csak így: 19....; ezt a szabályt nálunk is érdemes betartani (habár tudtunkkal ilyen jogszabály nincs is), mert gyakran előfordul, hogy valamely nyomtatvány 8—10 évig is készenlétben marad. Gyakran látjuk például a postai vagy egyéb állami üzemek űrlapjain, hogy azokon még ma is 191.. kelet van nyomtatva. — Általában minden nyomtatványt bizonyos célra rendel meg a megrendelője és a kézirat elbírálásánál azt kell szem előtt tartani, hogy a megadott kézirat szerinti formában a nyomtatvány ezt a célt tényleg szolgálja-e. *K. I.*

A BŐR HASZNÁLATA A KÖNYVKÖTÉSZETBEN. A 18. század végéig a borjúbőr volt a leghasználatsoabb bőr a könyvkötészetben. Ennek oka nyilván az, hogy a borjúbőr fölötte alkalmas díszítésre, akár aranyozásra, akár vaknyomásra és idővel szép barna, mahagóni színt vesz fel, azonban oly könyv kötésére, amely rongálódásnak van kitéve, a borjúbőr nem alkalmas. Így a fűtött és száraz levegő hatása alatt megmerevedik és törékennyé válik. Azonban drágasága is akadályozza általános használatát. Az orosz bagaria borjúbőrből készül, fűzbarka segítségével és bükkolajjal van szagosítva. Ez már modern bőrfajta, szép, de hogy tartós legyen, állandó kezelésre szorul. A tehénbőr a borjúbőrhöz hasonló, csak kissé szemcsés felületű. Aránylag kevéssé használják, kivéve igen nagy és értékes könyveknél, amelyeket egész bőrbe akarnak kötni. Egyetlen tehénbőr megfelel 3—4 legnagyobb kecskebőrnek. A tehénbőr nem vágható teljesen símára, mindig marad a felületén bizonyos érdesség, egyenetlenség. Más kivetnivalót nem igen lehet benne találni, minthogy igen szép és könnyen festhető. Az irha gyöngébb minőségű juhbőr, amely olcsósága miatt használatos, de nehezebb könyvek kötésére nem alkalmas. A disznóbőr a legtartósabb és legerősebb az összes bőrök közül, de meglehetősen drága. A disznóbőrt könnyű felismerni síma, kemény felületéről, amelyet a sörtelyukak szemcsésssé tesznek. A disznóbőrt gyakran hamisítják és ha már rajta van a könyvön, nehéz felismerni. Amíg nincs rajta, megfigyelhető, hogy a sörtelyukak áthatolnak a bőrön és éppúgy látható a belső, mint a külső oldalon. Ahol szép és impozáns kötésről van szó és ahol a költség nem számít, ott a maroquinkötés ajánlható. E bőr kecske-, sőt eredetileg vadkecskebőrből készül és már ősrégi idők óta használatos a könyvkötésre. Nem olyan síma, mint a borjúbőr, de aranyozásra egyetlen bőr sem alkal-

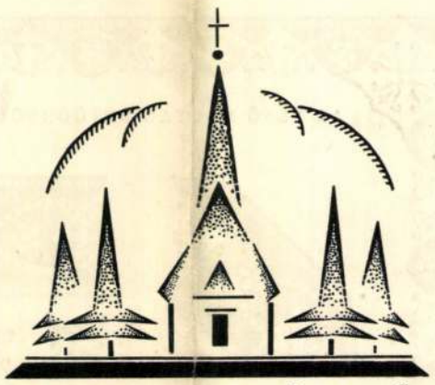

M*E*G*H*Í*V*Ó
A GÖDI ERDEI KÁPOLNA
AVATÁSÁRA

Szedéspélda — Satzbeispiel. • Tervezte — Entwurf: *Tábor János.*
Szedőanyag — Satzmaterial: *Schriftguss A-G.*, Dresden

A debreceni grafikai kiállításról

Rövidrehúzott beszámoló-féle

EZERKILENCSZÁZTIZENNÉGY — ezerkilencszázhuszonnégy húsvétja. Tizesztendős évfordulója azoknak a szép és odaadó törekvéseknek, melyeket a háború mindeneket elborító vérzuhataga félbeszakított... Tíz évvel ezelőtt a *debreceni nyomdászszaktanfolyam* résztvevőinek munkáiból rendeztünk grafikai kiállítást. Egy tanfolyam munkásságának *eredményei* lettek akkor bemutatva, eredményei azonban annak a nevelő munkának is, melyet a »*Szakkör*« végzett országszerte a szakmai oktatás terén. Ezerkilencszázhuszonnégy húsvétján, tíz évvel később ismét grafikai kiállítást rendeztünk, hogy *megnyithassuk* újra azt az utat, amelyet a tíz esztendő sok-sok baja, gondja eddig lezárva tartott . . . Ez a célkitűzés hozta össze a kiállítás rendezőit, e cél érdekében propagált: a minden várakozáson felül sikerült grafikai kiállítás. Hisszük, hogy azok az elhatározások, azok a célkitűzések, melyek a kiállítás alkalmával felszínre vetődtek, különösképpen pedig a *Szakkör* életrehívásának eszméje, mihamar valósággá válnak. Életre kell hívni a *Szakkört*, hogy életrehívhassuk vele együtt a szakmafejlesztés munkásságát, lehetőségét is!

*

Még március elején pályázatot írtunk ki a debreceni szaktársak között a húsvétkor, ápr. 20—24-én megrendezendő kiállítás meghívójának szedésére, nyomására. Önképzőköri alapunk szegénysége természetesen a díjak összegét csak 100.000 koronáig terjedhetőnek engedélyezte s maga e tény már bizonyítéka lehet annak a lelkesedésnek, hogy mindennek dacára *20-nál több* pályamunka érkezett be. A munkák elbírálására a Magyar Grafika bizottsága kéretett fel (s ezért e helyen is köszönetünket kell nyilvánítanunk, hogy azt a rendelkezésre álló oly rövid idő alatt készségesen teljesítette) s a díjak odaítélésére vonatkozólag a következő javaslatot tudatta: I. díj (szedés díja): Botos Sándor, II. díj (szedés és az egyetlen nyomási díj): Strébely Gusztáv és Négyesi László, III. díj (szedésért): Katona Gyula részére adható ki; ezenkívül még három munkát elismeréssel jutalmazott. El kell ismernünk, hogy a debreceni nyomdafőnökök sem riadtak vissza semmiféle áldozattól a kiállítás sikerének biztosításánál s a debreceni Kereskedelmi és Iparkamara is tehetségéhez mérten támogatásunkra sietett; a városi Tanács szintén anyagi támogatásról biztosított, *Wanko* Vilmos kolléga a Magyar Grafika részéről hatalmas gyűjteményt hozott magával, a Grafikus Művezetők Egyesülete szintén nagy kollekcióval jött a kiállításra. S e helyen még meg kell emlékeznünk a gyomai Kner nyomtatócég nagyfokú támogatásáról, amennyiben a kiállításon nagy kollekcióval vett részt s kiállított könyveit a debreceni csoportnak adományozta. Köszönet érte! Köszönettel tartozunk a debreceni Műpártoló Egyesületnek is, hogy állványait rendelkezésünkre bocsátotta, miáltal a terem minden tekintetben teljesen kihasználhatóvá vált az elrendezés munkájánál.

A kiállítást április 20-án nyitottuk meg a városháza nagytermében. Már reggel fél 9 órakor feltűnő számban gyülekeztek a kollégák, hogy a kiállítással kapcsolatosan rendezett előadásokat meghallgathassák, s gyönyörködjenek, tanuljanak. Tábor János grafikus művész tartott elsőnek előadást, melyben különösen azt hangoztatta, hogy a műhely tradícióihoz kell alkalmazkodnunk s a munkáink mindig az anyagszerűség elvén épüljenek fel. Párhuzamot vont a Grafikus Művezetők Egyesületében is propagált irány s a túlzó törekvések jegyében alkotott munkák között az előbbi javára. Sokat kell még tanulnunk — úgymond — hogy elérhessük a tökéletes, szép, helyes fokát.

Utána Wanko Vilmos kolléga tartotta meg előadását. Megmagyarázta, hogy miért lépett a Magyar Grafika arra az útra, amelyen halad a cél felé. Felhívta a kollégák figyelmét a Magyar Grafika stílusának kialakulására. Az anyagszerűség megtartását nem látja abban veszélyeztetve, ha ólomléniák felhasználásával, ólom és linó-, avagy kartonmetszetekkel díszítő-anyagot teremtünk. Ami pedig azt a feltevést illeti — mondta a többek között —, hogy a valutánk süllyedésével együtt tartott nyomdai technikánk süllyedése is, az nem fogadható el, mivel a Magyar Grafika nagy gyűjteményében kiállított külföldi s a hazai nyomdatermékek összehasonlítása éppen ellenkező bizonyítékot nyujt. Előadása befejeztével felhívta a szaktársakat a megalakítandó »Szakkör« eszméjének ébrentartására s örvendetesnek találná, ha *az ezt célzó mozgalom* Debrecenből indulna ki.

Tausz Sándor, a Sokszorosító Ipar rt. igazgatója tartott ezután igen érdekes előadást a sokszorosító eljárásokról. Előadása mélyen lekötötte a hallgatóság figyelmét.

A kiállítást megnyitó beszédében Sterbinszky László kolléga köszönetét fejezte ki az előadóknak a debreceni nyomdászok nevében s egyben, mint a debreceni nyomdászok által örömmel üdvözölt s rég óhajtott eszméhez való csatlakozását nyilvánította, elismervén a Szakkör életrehívásának fontosságát.

A kiállításon résztvettek: Pálfy Erzsébet grafikus művész rajzaival, könyvcímlap- és exlibris-terveivel; Nagy Ferenc középiskolai tanár rézkarcokkal. A debreceni nyomdák közül kiállítottak: a Városi nyomda, a Hegedüs és Sándor nyomda s a Tiszántúli Hirlap nyomdája; vidéki nyomdák közül a gyomai Kner-nyomda. Könyvkötészeti munkáit bemutatta a debreceni Dávidházy könyvkötő cég és Varga Pál könyvkötő mester. Az egész kiállítást pedig uralták a Magyar Grafika, továbbá a Grafikus Művezetők Egyesülete által kiállított nyomtatványok.

Hosszúra nyúlna a beszámoló, ha a kiállítási anyagról részletes ismertetést kellene adni. Azok, akik látták a kiállítást, még ma is az elragadtatás, a megelégedés hangján emlékeznek meg róla, akik pedig nem látták, a részletes leírás után sem tudnának fogalmat alkotni arról az erkölcsi sikerről, melyet ez a kiállítás elért.

A debreceni Kereskedelmi és Iparkamara azért a tanító munkáért, amelyet a szakmafejlesztés terén eddig a Magyar Grafika, valamint a Grafikus Művezetők Egyesülete kifejtenek, mindkettőt ezüst éremmel tüntette ki; a kiállításon résztvevő cégek részére pedig oklevelet adott.

Az ezüstérmek fokozzák azt a szeretetet, amelylyel a szaknevelést irányító kollégák, tanítóink szakmánk iránt viseltetnek s elvárjuk, kívánjuk, hogy haladjanak továbbra is a megkezdett úton.

A kiállítás egyébként városszerte nagy érdeklődést szerzett, hiszen a két nap alatt a látogatók száma jóval meghaladta a tízezret. Eljöttek megtekinteni a kiállítást a környékbeli kollégák is.

*

Igen érdekes jelenségeknek voltunk tanúi egyébként a kiállítás alkalmával.

A látogatók egy része — s mondhatjuk, nagyobb része — szinte meglepetéssel szemlélte azokat a nyomtatványokat, amelyek a mai művészeti felfogások alapján terveztettek meg s kedveltéssel, megértő szeretettel nézegették őket. Igen sok kritikai értekezést lehetett hallani az egyes, különösen expresszionisztikus szedésmegoldások táblái előtt s nagyon csalatkoznék az, aki azt hinné, hogy ezek a legtöbb esetben teljesen laikus részről elhangzott

Magyar Grafika
1924. 5-6 sz.

Magyar Hirdető
Sajtófigyelő
1977 FEB 11
Á Hét: Pálffy Árpád

ahhoz, hogy ő maga vonatkoztassa el a

MURVAI LÁSZLÓ

1021

Kecskekorsó

PÁLFFY ÁRPÁD

lóban, legjobb a rabszolga kalorikus h
tásfoka: minden elfogyasztott kalóriá
10 kalória értékű lefejtett, elraktározo
szemeskukoricát termelt. Ez a hatásf
valamennyit romlik, ha nem azonm
nyersen-szemesen eszi meg, hanem elő
megőröli, és utána megfőzi, vagy megsü
ti. Ez vonatkozik a fogatos termelésre i
míg a másik két oszlopban már a feltá-
lalt puliszka vagy tejesmálé szerepel. Ha a rabszolga csupán 300 kilogramm kukoricát termel egy hektáron, már eléri a legmodernebb termelés kalorikus hatásfokát, és nemcsak magának biztosít egy egész évre élelmiszerkalóriát, hanem jut belőle másnak is, sőt a kóréjával meg is főzheti az ételét.

A hatásfok csökkentésének a magyarázatát már sok évvel ezelőtt kiderítették a közgazdászok: ez a **csökkenő hozadék** (és nem hozamok) törvénye. Az egyre növekvő befektetések nem lineárisan, hanem csökkenő irányzattal érvényesülnek. Ennek az alapján azt is előre kiszámíthatjuk, hogy meddig érdemes befektetni, de ennek a részletezése túl messzire vezetne.

Most pedig lépjünk túl a békatávlatú energetikai számításokon, és nézzük meg a táblázat alsó rovatait. A műszaki fejlődéssel az egy hektárra szükséges emberi munkaórák mennyisége 1330-ról 22,5-re csökken, egy munkás népeltartó kéirata. Milyen borzasztóan energiát pocsékló emberi vállalkozás! Tizenháromszor kevesebb kalóriát, ötször kevesebb fehérjét nyújt, mint a termelésére fogyasztott növényi tápanyag! Most mit tegyünk? Dobjuk ki a marhákat? Vagy álljunk neki legelni és kérődzeni, hogy jobb legyen a fű kihasználásának energetikai hatásfoka? (Vagy mellékeljem azokat az energetikai számításaimat, amelyek igen alaposan bebizonyítják a fentebbi állítás alaptalanságát? Megtenném, de kissé hosszadalmas lenne.)

Az energetikai számítások létjogosultságát és egyre növekvő fontosságát senki sem vonja kétségbe. A takarékosságra hívó intelmek feltétlenül indokoltak. De csonka számításokból ne vonjunk le érvényes következtetéseket, mert legjobb esetben is csak áltudományos igazságokig jutunk, ha éppenséggel nem abszurdum a végeredmény.

PAP ISTVÁN

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

Pálfai Gábor

1021

Szerda, 1967. június 21.

Kamerával Vietnamban és Laoszban

Pálfai Gábor fotókiállítása az MTI Vadas Ernő termében

Az *MTI Vadas Ernő kiállítási termében* tegnap délután nyitotta meg *Darvasi* István, az MSZMP Központi Bizottsága agitációs és propaganda osztályának helyettes vezetője, *Pálfai* Gábor fotókiállítását. *»Kamerával Vietnamban és Laoszban«* — ez a kiállítás címe, holott a fényképek lényegesen többet mondanak el. Nem újdonság, sőt, szinte közhely, hogy az objektívnak nevezett fotólencse rendkívül szubjektív lehet annak a kezében, aki a gépet kezeli. Pálfai Gábor az ifjabb fotóriporter nemzedéknek ahhoz a szárnyához tartozik, amely a keresőn át pártosan lát, témaválasztása és kifejezése egyúttal *állásfoglalás* is: amit visszaad, fölér a jó értelemben vett *publicisztika* szenvedélyével. Beszélő képek ezek, tulajdonképpen nincs is szükség kommentálásukra, mindent a fotó sajátos formanyelvén fejeznek ki.

Ha mégis vállalkozom a krónikára, hogy a kiállításról beszámoljak, nemcsak azért van, mert a Vadas Ernő terem tablóin viszontláttam a nemrégen személyesen is megismert vietnami tájakat és embereket, hanem egy kicsit szemtanúja is lehettem e művészeti alkotások születésének. Pálfai Gáborral együtt jártuk be a háborúban álló Vietnam városait és falvait és néha ütközött is az érdek: mi következzék előbb, a fotó, vagy a szóbeli riport. Ha mégis szerencsésen tudtunk egyeztetni, ez annak a következménye volt, hogy Pálfai *politikus riporter*. Éppen úgy érdekelték a beszélgetések, mint a filmen rögzíthető események, sohasem automatikusan exponált, mindig a dolgok lelke, *lényege* érdekelte. Estéken át szenvedélyesen vett részt politikai vitákban a hanoi *Hotel Thong Nhat* halljában, pörbe szállt nyugati újságírók és nyugati fotós kollégák elferdült véleményével, szóban is kereste azt az igazságot, amit képeiben adott vissza.

Ezért is tükrözik felvételei *hűségesen* azt a harcot, amit a vietnami nép egyszerre több síkon folytat: az amerikai agresszió elhárításáért, az élet zavartalan biztosításáért, a termelés növeléséért, a művelődésért és már most, *győztes jövőjének* megalapozásáért. Témaválasztása óriási, igyekszik átfogni az ország egész életét. A domináló természetesen az önvédelmi harc hősiességének visszaadása: hogyan állnak készen a haiphongi cementgyár munkásai, a szövetkezeti parasztok és a főiskolák értelmiségi fiataljai minden percben munkájuk közben a légiagresszió visszaverésére is. És ennek a harcnak a bemutatása sem egyoldalú. A küzdelem véresen komoly pillanatait átszövi a mindennapok humora, az élét optimizmusa, ahogyan ott Vietnamban ezzel szembetalálkozott.

Megint más zsánerű képek, amelyeket városok és falvak életéről készített. Kerékpárosok áradata Hanoi főútvonalain, horgász fiú a Kard-tavának partján és mögötte a földbe süllyesztett beton óvóhely: egy fölvillanásnyira visszaadja a légkört, hogy a vietnami ember *minden cselekedetében* ott a háború. Pálfainál sohasem témák erőszakolt összeillesztése ez, mindent úgy mutat be, amilyen a valóság: riportalanyai a legtöbbször észre sem vették, hogy a lencse rájuk szegeződik, nem törekedett mesterkélt beállításokra. Csupán arra, amit ez a nép joggal elvár és megérdemel: *harcának hűséges ábrázolására.*

Fotóriporternek ritkán van része abban, hogy ne csak jártában-keltében kapja el a témákat, hanem bejusson *a legmagasabb politika szférájába* is. Pálfai Gábor csaknem egy óra hosszat *Ho Si Minh* vendége volt. Ez alkalommal sem az jutott osztályrészéül, hogy a »hivatalos fotósok« beállításával rögzítse a VDK nemzetközileg elismert államfőjét, hanem *az emberhez* jutott közelebb. Politikai beszélgetés közben igyekezett ellesni egy-egy mozdulatot, jellegzetes gesztust — még a cigarettára gyújtást is —, hogy ez a fajta képi publicisztika megint önmagáért beszéljen. A levegőben megáll egy-egy gesztikuláló kézmozdulat, ahogy a lencse elkapta, szavak nélkül is rögzíti Ho elnök gondolatmenetét. *»Ez a háború kettős választást állított a vietnami nemzet elé: vagy harcolunk a végső győzelemig, vagy az amerikaiak rabszolgái leszünk. A mi választásunk: harcolunk a végső győzelemig.«* Politikai újságírónak könnyű visszaadni ezt, csak szorgosan kell jegyeznie az elhangzott szavakat. Pálfai Gábor művészete abban van, hogy egy-egy elkapott pillanata visszaadja a polémiát és kifejezi azt is, amit a szó — bárhogyan is igyekszik — nem tud rögzíteni.

Hasonló a bravúr, amit délkelet-ázsiai útjának másik állomásán, a sokkal nehezebb körülmények között megtett laoszi riportkörúton ért el. A laoszi nép harcát ilyen közvetlenül esztendők óta senkinek sem sikerült lencsevégre kapnia, legalább is a világsajtóban nem lehetett találkozni friss képekkel. Pálfai Gábor itt is annyiban ad többet bárki másnál, hogy *Szufanuvong* harcosait és népét környezetében mutatja be: csaknem egyedülálló riporteri teljesítmény. Felvételei tárják elénk a cseppkőbarlangokban működő nyomdát, a textilgyárat, iskolát, azt a harcot, amely a vietnaminak másik oldala. És ami ugyancsak ritka: a képeken ott gomolyog a harc füstje, láthatjuk az amerikai bombázókkal harcban álló laoszi egységeket.

Vietnamról, Laoszról, Délkelet-Ázsiáról kötetek jelennek meg a világon mindenütt, nemzetközi hírű lapok riportsorozatokat közölnek. Egy ifjú magyar fotóriporter most hozzárakja ehhez a maga tehetségét és egyéni látószögét. Vajha mód lenne arra, hogy ezt a sorozatot a határokon túl is minél több országban megismerjék. Nemcsak azért, mert új képi anyagokat nyújt ehhez a csaknem kimeríthetetlen témához, kommentál is, ahogyan mi látjuk Vietnamban, Laoszban, *a küzdő nép igazságát.*

Várkonyi Tibor

*

A *»Kamerával Vietnamban és Laoszban«*, Pálfai Gábor fotókiállítása megtekinthető augusztus 4-ig, hétfő kivételével naponta, 12—19 óráig, vasárnap és ünnepnap 10—14 óráig, az MTI Vadas Ernő kiállítási termében, VII., Tanács körút 21.

Szerda, 1967. jú

A MÉRNÖK VISSZAPILLANT

Szociológiai fel az egyetemi okt

A felsőoktatástervezés szociológiai problémáiról tartottak ankétot a TIT szociológiai csoportjának és a Magyar Kémikusok Egyesületének rendezésében, a Kossuth Klubban. *Szesztay* András, a Magyar Tudományos Akadémia szociológiai kutató csoportjának tudományos munkatársa vitaindító előadásában beszámolt arról, hogy a Veszprémi Vegyipari Egyetem felkérésére vizsgálatot végeztek az egyetemen végzett hallgatók körében, *Gegus* Ernő vegyészmérnök közreműködésével. A szociológusok a többi között arra voltak kíváncsiak: egy szakmai értelmiségi réteg — az egyetemről kikerült vegyészmérnökök —, *hogyan illeszkednek be a magyar értelmiség körébe*, tartanak-e kapcsolatot más foglalkozású értelmiségiekkel. A válaszok szerint az egyetem összetartó ereje a végzett hallgatók között is érvényesül, a legtöbben egyetemi társukkal kötöttek házasságot, közülük választottak barátot. Más értelmiségiekkel nincs számottevő kapcsolatuk, s ez bizonyos mértékig hátrányos.

Tanítsanak vezetéstudományt is

A másik kérdéscsoport: mint gyakorló vegyészmérnököknek, mi a véleményük az egyetemen tanultakról, miben érezték hiányosnak az egyetemi képzést? A válaszok egyértelműek voltak abban, hogy az egyetemista elsősorban azt tanulja meg, amit mindennapi munkájához azonnal tudnia kell és a tudomány fejlődésével is tartson lépést. A régebben végzett, most vezető beosztású mérnökök hiányolják például, hogy az egyetemen *nem volt módjuk megismerkedni a vezetéstudománnyal.* Pedig munkájuk során gazdasági, társadalmi, pszichológiai összefüggéseket kell megérteniük, embereket kell irányítaniuk.

A szociológusok azt is tanulmányozták, mennyire érdemes tovább szakosítani a vegyészmérnöki oktatást, speciális mérnökképzés céljából. A vizsgálat során kiderült, mennyi nehézség adódik abból, hogy sokan »szakmaidegen« környezetben dolgoznak, másfajta mérnökök, például gépészmérnökök között, kiszolgáló jellegű laboratóriumi munkát végezve. A túlzott szakosítás a többi között azt is eredményezheti, hogy ez a munkahelyi feszültség már akkor is bekövetkezhet majd, ha például szilikátipari vegyészmérnök nem szilikátossal dolgozik együtt. A szociológiai kutató csoport vizsgálatot végez majd a Szovjetunióban végzettek között is: hogyan hasznosítható nálunk a Szovjetunióban mélyebben szakosított felsőoktatás.

Kettős igény

A veszprémi felmérésnél a szociológusok megállapították, hogy az »elméleti« típusú végzett hallgatók nem érzik jól magukat az üzemben. Helyes lenne, ha biztosítanák az elméleti munkára hajlamosabb kitűnő hallgatóknak az egyetemmel való szorosabb kapcsolatát, másrészt az üzemben fokozott továbbképzési lehetőségük volna. Ezen túl, iparfejlesztésünk kettős igényt támaszt felsőoktatásunkkal szemben: az egyetemnek szakemberek képzése mellett tudásképzést is kell végeznie, tervező, vezető munkakörbe kerülők egyre magasabb szintű képzését.

A veszprémi megfigyelések szerint az egyetemeken általában nem tanítják, hogyan adhatják át mondanivalójukat a hallgatók azonos szellemi szintű, de nem szakmabeli értelmiséginek. Nem értenek egymás nyelvén. Hasznos lenne gyakorlatokat szervezni, amelyeken a hallgatók vegyipari technikusoknak, szakmunkásoknak, közgazdászoknak, jogászoknak mondanák el, amit tanultak, azoknak, akikkel később, munkájuk során együttműködnek majd.

Tantárgyak vagy problémakörök

Farkas János, a veszprémi egyetem adjunktusa elmondotta, a szociológiai vizsgálat segítette az egyetem vezetőit és oktatóit távlatokban gondolkodni. A tudomány ágazatokra bontása már a múlté, a tudomány operatív fogalmát kell használnunk. Az életben, a munkában komplex problémakörök vannak. Az egyetemi oktatók ismereteket, törvényszerűségeket, tematikus rendszerezést oktatnak, saját tudományuk belső törvényei szerint. Más tudományt művel-

---

vel ezelőtt történt Reichstag-égés ügyében. S ha a jogászok még töprengenek is, a filmesek már megtették a magukét. Néhány hónapja bemutattak egy filmet a birodalmi gyűlés felgyújtásának történetéről,

sőt a rezsim szerkezete, struktúrája is, s az ilyen átalakulásokat ismernie kell a mozgalomnak, ha eredményesen akar harcolni céljaiért; másfelől arra, hogy az általános jelenségek *mindig konkrét nemzeti köntösben* jelennek meg, tehát nem elegendő az azonosságok regisztrálása, hanem elengedhetetlenül szükséges a különbözőségek tüzetes vizsgálata és pontos számbavétele is.

Ennek az elvi útmutatásnak a talaján látott hozzá mostanában az Olasz KP ahhoz a feladathoz, hogy kielemezze a *Mussolini*-féle fasizmus jellegzetességeit, mert — mint E. *Sereni* a Critica Marxista hasábjain e témáról szóló tanulmányában aláhúzza — a párt a mai társadalmi valóságot a maga teljességében csak akkor tudja átfogni és csak akkor tud benne eligazodni és helyesen cselekedni, ha pontosan ismeri, *miből és hogyan nőtt ki ez a valóság*, intézményeivel, embereivel, egész felfogásával együtt.

A VII. kongresszuson Dimitrov példát mutatott arra, hogy *lehet* és *hogyan* kell sémák nélkül gondolkozni, s nem csupán új módszereket ajánlott, de a küzdelem *célját is újszerűen* fogalmazta meg, amikor kifejtette, hogy az adott helyzetben nem a kapitalizmus vagy szocializmus ellentétében kell gondolkozni, hanem *a fasizmus vagy demokrácia alternatívájában*. Ez az alternatíva nem egyszerűen kívánatossá, hanem *törvényszerűvé* teszi, hogy *a lehető legszélesebb körű össze-*

leti mintát, vették fel az a
kat a családoktól. A kérd
részletes ismertetésére t
szetesen nincsen módunk,
pán lényegesebb pontjait
juk fel.

A kérdések egy része a
a lakások adatait, a lakó
mát, a komfort fokát tisztázta
nagy alapossággal. Másik ré-
szük a család, illetve a lakó
élettörténetére, anyagi és társa-
dalmi helyzetének jellemzőire
vonatkozott. A lakással való
megelégedettség és a lakásvál-
toztatási szándék szerepelt a
kérdőív további részeiben. »Sze-
ret-e a Józsefvárosban lakni?
Melyek azok a legfontosabb
szempontok, amelyek miatt jó-
nak vagy rossznak tartja?
Megfelelőnek tartja-e a házat
és a lakást, amelyben lakik?
Döntött-e már abban, hogy la-
káshelyzetén kíván-e változtat-
ni, ha igen, milyen módon? Mi-
korra tervezi? Tett-e eddig ér-
te valamit? Ha ebből a lakásból
elköltözne, szívesen maradna-e
a Józsefvárosban? Ha igen vagy
ha nem, sorolja fel a szempon-
tokat! Hol lakna a legszívesebb-
ben? A városrész kiválasztásá-
nál milyen szempontok vezet-
ték?« Íme, csak néhány a kér-
dések közül.

ben épültek, egyszerre jutnak el
a megújítás szükségességéhez. A
városigazgatás sehol sem támo-
gatja folyamatosan és arányosan
az egyes városrészeket, inkább
egyszerre áldoz nagyobb össze-
geket erre vagy arra a negyed-
re. Ellenkező esetben alig válto-
zna az idők folyamán a város ké-
pe. Néhány országban, mint
Angliában, az Egyesült Álla-
mokban és Kanadában, hallat-
lanul nagy problémát jelent a
slumosodás.

Ennek a folyamatnak módo-
sult változata Magyarországon
is hat. S a legnehezebb kérdés:
ha egy városrészt lerombolnak,
a lakóknak lakást is kell adni.

A városrészek fizikai lerom-
lásával népessége is öregszik.
Sajátos, idősebb, alacsonyabb jö-
vedelmű társadalom alakul itt
ki (a lakbérek alacsonyak!),
amelyben különös vonzóerőt je-
lent a »kisváros a nagyváros-
ban« varázsa. Kisebb házak,

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Pálfai Gábor

ORSZÁG VILÁG

1971 JUL 12

1021

„Ne akkor kiálts, ha az ég fala már leomlott!"

Kamerával Vietnamban és Laoszban

Chopin lírája és puskaropogás. Ez a mondat szolgálhatna mottójául Pálfai Gábor fotóriporter, a Vadas Ernő teremben megrendezett kiállításának. A tárlatot, amelyen megjelent a vietnami nép számos hazánkban élő képviselője is, Darvasi István nyitotta meg. Pálfai Gábor, a Magyar Távirati Iroda munkatársa két hónapot töltött Vietnamban és Laoszban, ahol is több száz felvételen örökítette meg a hős vietnami nép békés mindennapjait és a szörnyű pusztulást. A béke éllesett pillanatai, s a létért való küzdelem; e kettő együtt adja a tárlat kontrasztos színezetét. Az Ázsiában készült képekhek csupán kis hányada, a fotós számára legkedvesebb hetven került kiállításra. A felvételek a riporter tehetségét dicsérik, ugyanakkor egész népünk szolidaritásáról is tanúbizonyságot tesznek. A »Kamerával Vietnamban és Laoszban« augusztus 4-ig várja az érdeklődőket. Képünkön: Darvasi István, az MSZMP Központi Bizottsága agitációs és propaganda osztályának helyettes vezetője mond beszédet a kiállítás megnyitóján. K. Zs.

(Ifj. Schiller Alfréd felv.)

LAP

☐ **Tiltakozó táviratot küldött a Hazafias Népfront dunaújvárosi aktivistáinak** tanácskozása az Országos Béketanácshoz azzal a kéréssel, hogy a táviratot juttassák el az ENSZ-hez. A táviratban a kongói hazafiak legyilkolása ellen emelték fel tiltakozó szavukat a dunaújvárosi aktivisták.

Három közkút készül az Óvárosban

Három közkút létesítését tervezte a Frangepán utcában az óvárosi tanácskirendeltség. Ehhez kétszáz méteres árkot kellett kiásni, majd betakarni, pénzfedezet azonban csak egy száz méteres szakasz munkáinak elvégzésére volt. Az utca lakói ezért társadalmi munkában végezték el a hiányzó árokrész kiásását, vállalták a befedését is. Elmúlt szombat-vasárnap harmincöten dolgoztak a Frangepán utcai közkutak földmunkáin, így a hét elején már hozzákezdhettek a csőfektetéshez. Mintegy másfél hét múlva már három közkútról vehetnek vizet a Frangepán utca lakói.

EBTULAJDONOSOK FIGYELMÉBE

Felhívjuk azokat az ebtulajdonosokat, akik ebadó befizetési felhívást nem kaptak és a folyó évi ebadójukat még nem fizették be, december 20-ig ebüket jelentsék be a Városi Tanács VB Pénzügyi Osztályán. (I. em. 27. ajtó)

Amennyiben 1964. december 31-ig

NAPTÁR

December 4 Péntek

— **Terület II. pártalapszervezet** vezetőségválasztó taggyűlése 17 óra 30 perckor a pártház II. emeleti kis tanácstermében.

— **A Hazafias Népfront** ifjúságvédelmi munkacsoportjának vezetői 17 órakor tartanak értekezletet.

— **Az ember és a zene** címmel Schirger Géza előadása a nyugdíjasoknak 15 óra 30 perckor.

— **A munkalélektan és a fáradás pszichológiája** címmel dr. Molnár Imre egyetemi tanár tart előadást a munkásakadémia hallgatóinak 16 órakor a Vasmű Klubban.

— **Az eszperantisták összejövetele** a Vasmű Klubban 15 órakor.

— **Az ifjúsági bélyeggyűjtők** 18 órakor találkoznak a Vasmű Klubban.

— **A horgászok** 18 órakor tartják összejövetelüket a Vasmű Klubban.

— **A Városi Pártbizottságon** Dobai János elvtárs tart fogadónapot reggel fél 9-től 16 óráig.

December 5 Szombat

— **Télapó-bál** a KISZ Városi Bizottságának rendezésében 20 órai kezdettel a Vasmű kultúrtermében.

— **A meleghengermű III. KISZ-alapszervezetének** klubestje 17 órakor kezdődik a Vasmű Klubban.

December 6 Vasárnap

— **Koszorúzás az óvárosi hősi emlékműnél** délelőtt 10 órakor.

— **A csillagászok** összejövetele a Vasmű Klubban 9 órakor.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAUJVÁROS

1964 DEC

Pálfalvi János

1021

A tervező

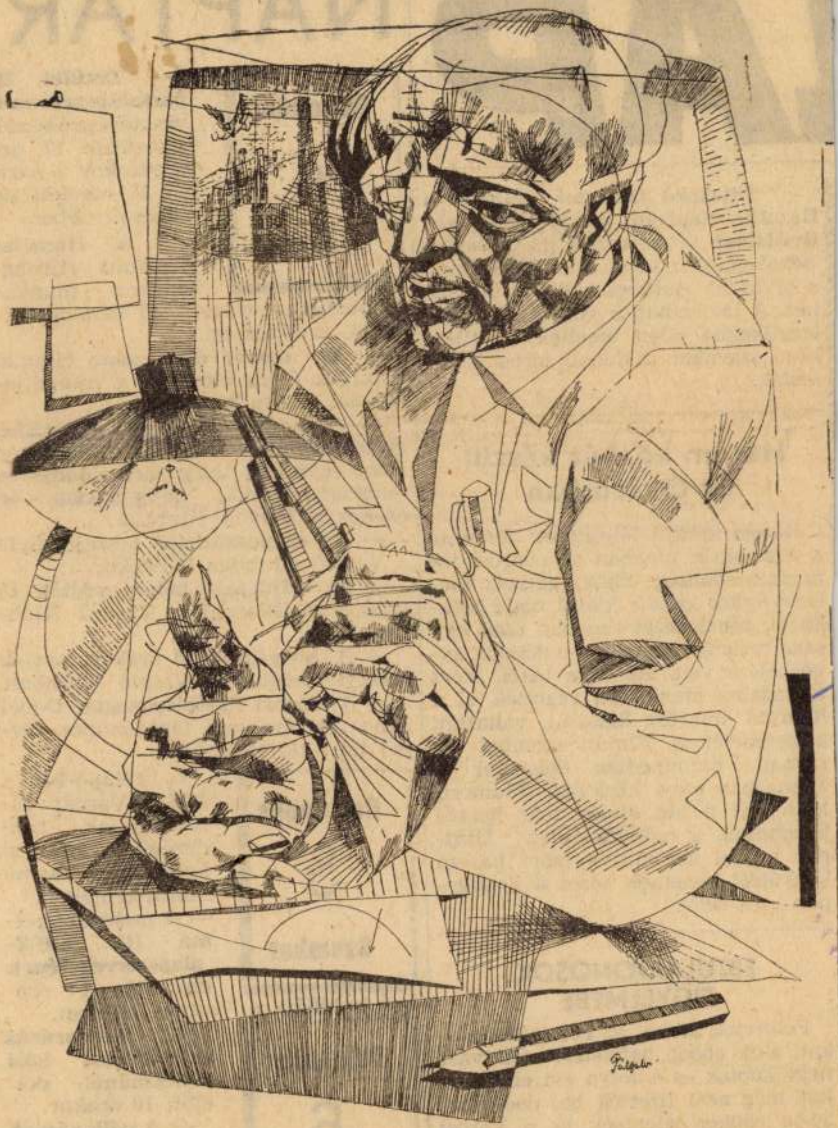

(Pálfalvi János rajza)

HÁZ eladó 400 négyszögöl szőlős-kerttel, villany, városi víz bevezetve. (Háthor István utca végén Baja, Tanya V. ker. 10. Illés Istvánné.) 998

ELADÓ kisebb családi ház olcsón, beköltözhetően. Érdeklődni: Baja, Bethlen Gábor u. 2. 1000

CSALÁDI ház Baja, Petőfi u. 43. sz. alatt eladó. Társasházépítésre is alkalmas telken. 1004

ÉRSEKCSANÁDI Duna-parton üdülőtelek eladó. Víz, villany van. Érdeklődni Bátmonostor, Kossuth u. 8. sz. alatt lehet. 1018

TANYA, betegség miatt, sürgősen eladó. Kisszállás, IV. ker. 152. (Volt Kéri Imre tanyája.) 1334

BAJA, Madách u. 11. sz. ház eladó, beköltözhető, lakrésszel. Érdeklődni: Kölcsey 65/a, 17 óra után. 1012

TÖBB helyiségből álló házrész, sürgősen áron alul eladó. Cím: Baja, Dankó G. 37/a (felsőváros). Érdeklődni: Baja, Dózsa Gy. 261. 1014

KETTŐSZÁZ négyszögöl házhely alappal és építési anyaggal eladó. Baja, Lehel u. 18. Érd.: Baja, Móricz Zs. u. 15. 979

KERTES családi ház eladó, Baja, Budai N. Antal u. 42. 980

KÉTSZOBÁS ház eladó. Baja, Beloiannisz u. 39. sz. 978

ELADÓ Kőrösihegy 179. szám alatti beköltözhető és felújítható családi ház, Reszelőgyár és a Béke fasor között. Érdeklődni a helyszínen szombaton 9—12 óráig, más napokon, Kecskemét, Sárvár u. 4. sz. Talfái-köz mellett. 38034

SIKLÓS, Magyar utca 25. sz. házrész szabadkézből eladó. Érd.: Siklós, Marika étkezdében. 984

LAKÓHÁZ 580 négyszögöl telekkel, gazdasági épületekkel eladó. Víz, villany van. Mélykút, Öregmajor 64. Szécsi. 1197

ELADÓ családi ház, beköltözhetően 2 szobánként leválasztható, vállalatnak irodának megfelel. Közművesítve. Baja, Kossuth u. 15. sz. 943

PIRTÓN családi ház beépítésére alkalmas telkek kerülnek értékesítésre. Érdeklődés az OTP kiskunhalasi fiókjánál. 1005

KISKUNHALAS, Dobó u. 44. sz. alatt 234 négyszögöl beépíthető telek eladó. Érdeklődni Bokréta u. 7. 1095

KISKUNHALAS, Szilády Á. u. 43. sz. alatti lakóház eladó. 1143

KERTES családi ház 400 négyszögöl területtel eladó. Tázlár, Kecskeméti út 28. Érdeklődni 40. sz. alatt. 1148

BODOGLÁRON állattartásra alkalmas tanya, 1200 négyszögöl bekerített területtel, gazdasági épületekkel eladó. Érdeklődni Kiskunmajsa, Bodoglár 146. sz. alatt Modok Idánál. 1162

KÉT és fél szobás öröklakás eladó. 250 000,—Ft készpénz plusz OTP-hitelátvállalással. Baja, Csónak u. 10. IV. em. 13. 971

HÁROMSZOBÁS új gázfűtéses lakás garázzsal eladó. Baja, Damjanich u. 3/a. I. em. készpénz plusz OTP-hitelátvállalással. 973

HATLAKÁSOS társasházban II. emeleti lakás eladó. Soltvadkert, Ifjúság u. 10. II. em. 6. Érdeklődni este a fenti címen. 1295

BAJA, November 7. tér 6. számú házban, 2 szobás lakás, plusz garázs eladó. Érdeklődni: 1. számú Ügyvédi Munkaközösségben. 1036

ELADÓ Baja, Újvárosban 2 és fél szobás, I. emeleti, központi fűtéses szövetkezeti lakás, kp. plusz OTP-hitelátvállalással. Dr. Ortutay Gy. u. 9. I. 6. 1039

Gépek és alkatrészek

1500-AS Lada 3 éves műszakival, vonóhoroggal eladó. 126-os Polski Fiatot beszámítok. Kecskemét, Márvány u. 18. (Volkertelep) Érdeklődni: 19 óra után. 38845

JÓ állapotban lévő IG-s Wartburg Combi eladó. Érsekhalma, Szőlőtelep, Szita Iván. 981

IN-ES Zsiguli eladó. Kiskunhalas, Kuruc vitézek tere 26. IV. em. 14. Érdeklődni 19 óra után. 1166

SZOVJET alumíniumtest 25 lóerős motorral eladó. Érd.: Baja, Szabadság u. 6. Tv-szerelő. 966

300-AS kétkéses faipari kombinált gyalugép eladó. Kiskőrös, Vörösmarty u. 1. sz. 1249

5 TONNÁS pótkocsi, 353-as Wartburg alkatrészenként is és 220/380-as áramfejlesztő eladó. Kiskunhalas, Tinódi u. 12. Érdeklődni 15 óra után. 1250

FORD Escort 1100-as gépkocsi, valamint NSU MAX-motor bontva eladó. Suhajda Miklós, Kiskunhalas, Fazekas G. u. 42. 1252

UE 28-AS traktor jó állapotban eladó. Kiskunmajsa, Lenin u. 47. Érdeklődni szombat, vasárnap. 1256

50-ES MTZ 5 tonnás, billenős pótkocsival, Lajta ekével és RSNV Axiál szivattyú eladó. Tázlár, Árpád u. 24. 1259

KÉTHENGERES RS-motor felújított állapotban eladó. Soltvadkert, Engels u. 7. 1273

val, sok alkatrésszel, o eladó. Baja, Móra F. u (Tüske)

LADA 1300-as 4 éves, lapotban eladó. Érdekl 16 óra után. Baja, Erk u. 27. sz.

PJ-S Wartburg Touris adó. Cím: Nemesnádu Hunyadi J. u. 22. sz.

PC-S 1500-as Lada el ből eladó. Baja, IV. 12.

FRISS műszaki viz Velorex gépkocsi elad torkerékpár vizsgával zethető. Kunbaja, Dó sz.

ZB rendszámú, 1200-a guli megkímélt álla eladó. Érdeklődni: 6 noshalma, Árpád u. 7 Telefon: 279.

MEGKÍMÉLT 3 éves T Limousine friss műs eladó. 6440 Jánoshalm bad május tér 18.

ZA rendszámú, garaz 1200-as Zsiguli, kifog állapotban, 1984. nove érvényes műszakival Érdeklődni: Jandó nál, 6445 Borota, III. szám alatt.

ZI rendszámú Traban bi eladó. Érdeklődn Jánoshalma, Bíró E 104. 19 óra után.

UTÁNFUTÓ (új kisip kes) eladó. Kecskem gedi Lajos u. 19.

Egyéb adásvé

ELADÓ érsekcsanádi parton lábakon á négyzetméter alapt faház, villany, hideg víz van. Érd.: Taká kösd, Dózsa Gy. ú

5617 TYP lefejtő gép eladó. Baja, Ki 8. 6500.

40 MÉHCSALÁD 15 NB-kaptárban, felsz együtt, betegség m adó. Kiskunhalas, lom u. 19.

GÁZTŰZHELY elad kunhalas, Széchenyi sz. alatt.

ELADÓ egy nehéz tehén, egy két üszőborjú és egy parina ló. Pirtó II. delék.

NUTRIÁK eladók. halas, Huszár u. 10.

ÚJ ÁLLAPOTBAN db. 150x180-as hár nyas Tescher-ablak duplaszárnyas kisip járati ajtó. Kiskı Budai Nagy A. u. 4.

PÁLFY GUSZTÁV

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

PETŐFI NÉPE

1971 MÁJ 23

Szobrok a munkahelyen

Megírtuk annak idején a szerintünk jó kezdeményezést: egy nap, egy szobor a munkahelyen. A SZÜV-ben — a Számítástechnikai és Ügyvitelszervező Vállalatnál —, ahol már eddig több hasznos kulturális kezdeményezés tanúi lehettünk, kigondoltak egy érdekes módszert a képzőművészet megszerettetésére. Ennek az a lényege, hogy egy kecskeméti művész naponta egy-egy művét viszi a dolgozók, a közönség elé. *Pálfy Gusztáv* szobrász, aki vállalkozott a kísérletre, rendelkezésükre bocsájtotta alkotásait.

Már az első napon nagy volt az érdeklődés. Az egyik bejárati sarokban, ahol kialakítottak egy vonzó, szép környezetet a művek bemutatására, kezdettől fogva meg-megálltak az érdeklődők, a kíváncsiak. El-elgyönyörködtek a naponta változó szobrokban, ismerkedtek ezen keresztül a művészettel, az alkotó világával. Nem volt olyan nap — teljes egy hónapon keresztül —, amikor ne lett volna beszédtéma a képzőművészet.

● Pálfy Gusztáv: Sárkányölő.

Íme egy-két példa arra, hogy miként fogadta a közönség a kezdeményezést:

„Először furcsának találtam, hogy a kiállítási sarokká átalakított paraván közötti posztamensen csak egyetlen szobor árválkodik. Ám később mindig várakozással léptem be az előcsarnokba, hiszen naponta helyet cseréltek egymással a művek. Ez a rendhagyó tárlat észrevétlenül, csendben szerettette meg magát velünk. Hozzáteszem, hogy a legkedvesebb meglepetés anyák napján ért: amikor a gyönyörű gerberacsokor mellett egy anyát gyermekével ábrázoló szobor nézett ránk. Akkor azt éreztem: ez nekem szóló köszöntés is." Ezt vallotta *Wagner Gáborné*.

És mit írt *Szabó Ilona* brigádvezető *Dénes László* műszakvezetővel abban a közös levélben, amelyet *Leitner László* igazgatónak címeztek? Idézünk a soraikból:

„Mindannyiónk egybehangzó véleményét tolmácsoljuk, amikor üdvözöljük a kiállítást, amikor dicsérjük a kezdeményezést. A művészet ilyen formában való népszerűsítését nagyszerű dolognak tartjuk. Véleményünk szerint ez a kiállítási forma egyaránt jó a művésznek és a közönségnek. Javasoljuk más művészek hasonló módon történő bemutatkozását".

És végül a munkahelyi vezető, az igazgató így nyilatkozik:

„Nem mindegy számunkra, hogy dolgozóinkat milyen hatások érik munkahelyükön. Azt akarjuk, hogy minél jobban ide kötődjenek, hogy szeressék a munkahelyüket. S persze az sem közömbös számunkra, hogy aki nálunk munkálkodik, az mennyire lesz művelt, jó ízlésű, tájékozott ember, aki a világ bonyolult dolgai között képes eligazodni. Hát mi ezért csináljuk... Ilyen céllal ismertetjük a művészeteket, az alkotókat és az alkotásokat."

V. M.

Pálfy Gusztáv

1021

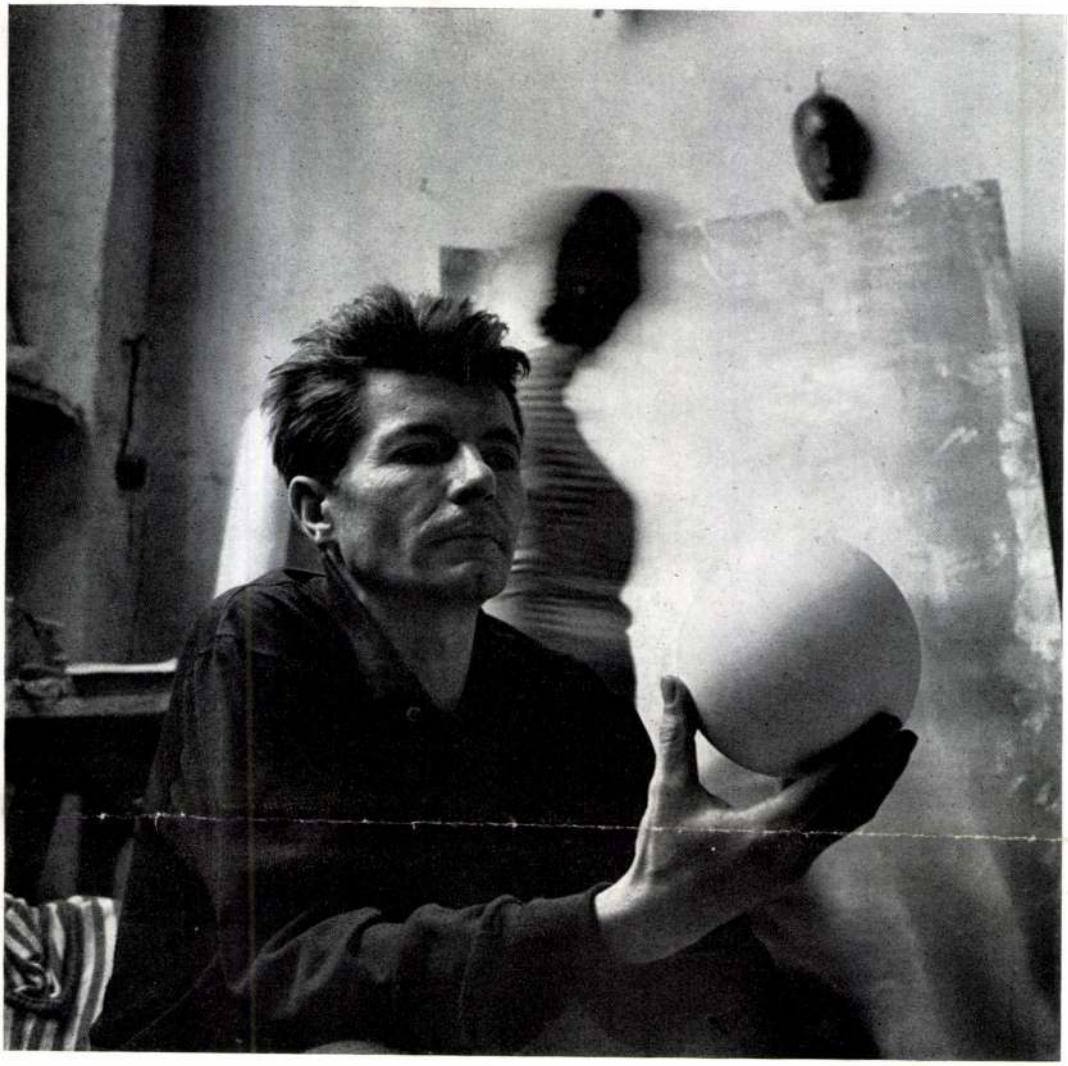

ALKOTÁS KÖZBEN

Egy műfaj rangot kap

PÁLFAI GÁBOR

kiállítása

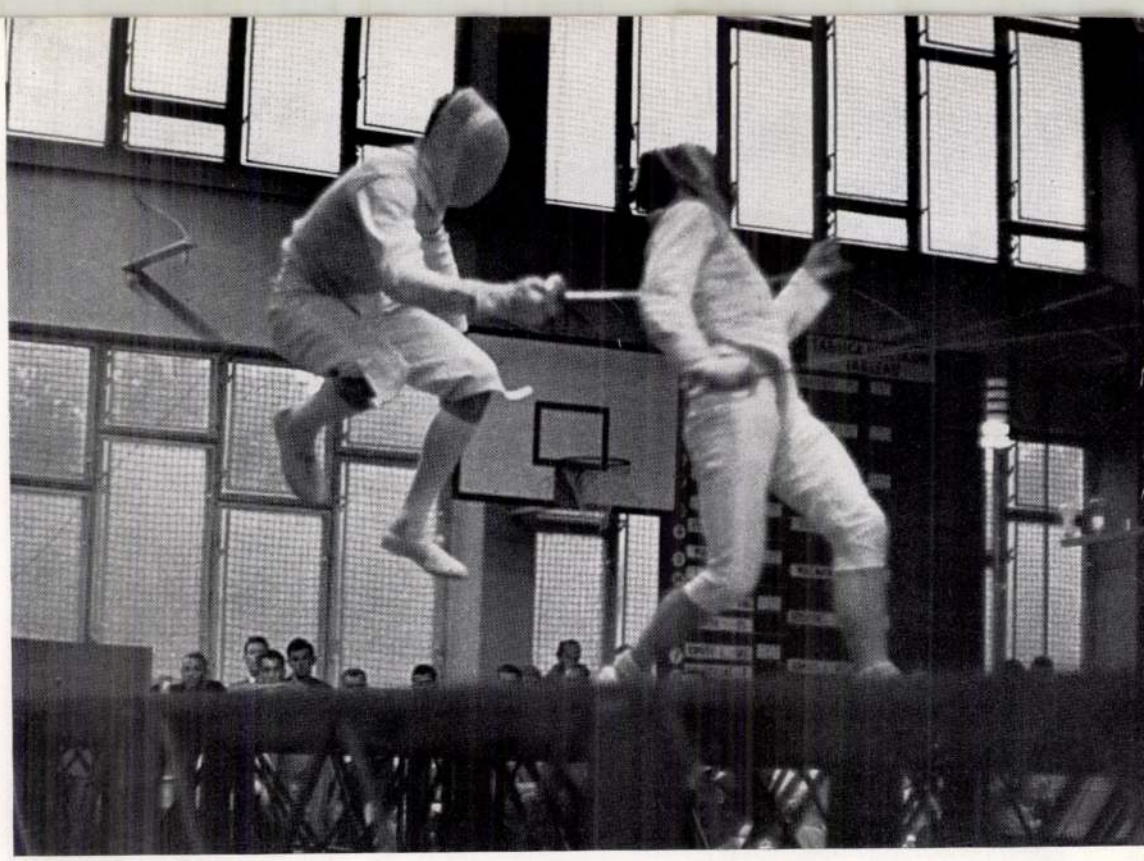

A DÖNTŐ ASSZÓ

A művészet nem ott kezdődik, hogy a műfaji határok elválnak. Más szóval a fotoriport, ha a maga nemében bravúros alkotás, nagyobb kvalitásokkal rendelkezik, mint a konvencionális eszközökkel megoldott művészfotó. Túl azonban ezen a nyilvánvaló tényen, a fénykép esztétikai értelemben annyira a valóság tükröződése, hogy a szétválasztás, mi a művészet, mi a riport, eléggé bonyolult. A döntő inkább a fényképezés célja, felhasználásának módja, az alkotás kiérlelt, gondosan formált, avagy az esemény, a feszült pillanat megörökítését gyorsan, szinte reflexszerűen megvalósító eljárása. Korunk, amelyet előszeretettel nevezünk a sebesség, a rohanás, a technika századának, inkább a fotoriport, a bemozdult pillanatkép, mint a nyugalmas művészfotó korszaka. A nagy témákat az idő adja, s azt, hogy mit érdemes megörökíteni egy új *újságíró-művész* típus szabja meg. Az újság — mint felvevőpiac — természetesen szabvány feladatokat is megkövetel, s kialakít bizonyos rutin-megoldásokat. Főként, ha a szerkesztés illusztrálni, nem pedig közölni kíván. Ott azonban, ahol a fotoriport a maga szuverenitásában önálló eseményközlő, egyszeriben művészi rangra emelkedik a sokáig és sokak által lenézett fotoriport.

Pálfai Gábor kiállítása a Tanács körúti „Vadas Ernő" Teremben igazolja ezt a bevezető elméleti fejtegetést. (Tegyük hozzá, többé-kevésbé az *MTI Foto* egész gyakorlata is, amely a szükségszerűségnek megfelelően tekintetbe veszi a rutin igényeket, de halad afelé, hogy riportereinek képességei az ideális *újságíró-művész* típus kialakulásának irányában fejlődjenek).

Érdekes és szép *Pálfai* anyaga — a szűk kereteken belül is. Megmutatja, hogy a vérbeli fotoriporter mindenütt, minden műfajban meglátja a témát, s túlemelkedik az adott, lehatárolt tematikában. Igen jó példa erre *Péter János* és *Couve* de *Murville* találkozójáról készült felvétele.

Nyilvánvaló (sőt biztos), hogy *Pálfai* a protokolláris igénynek megfelelően elkészítette az aktusról az újságok első oldalára való ún. diplomáciai felvételt — a fotelben ülő két mosolygó államférfit —, mert ez volt a szorosan vett feladata. Ennyiben tudósító, újságíró, s annyiban művész, hogy nem elégedett meg a megszokottal, hanem felismerte a további lehetőségeket. Nevezetesen azt, hogy a jelenetnek (ha szabad így nevezni) két oldala van. Egyik a „statikus" (ez a két külügyminiszter), de körben, mint valami keret, ott villódzik a protokoll-szabályokba nem foglalt hétköznapi élet: a fotoriporterek, a tv, a filmoperatőrök és segédeik

hada. Emberek, akik a két külügyminisztert mint „témát" méregetik. Számukra ők most nem államférfiak, világhírességek, hanem fény és árnyék, megvilágítás, kompozíció, képkivágás. Ugyanez a művészi szándék érződik *Pálfai* egy másik, kevéssé mozgalmas képén, ahol *Münnich Ferenc Vedres Márk* szobrászművésszel beszélget. *Pálfainak* itt sikerült kiragadnia egy közvetlen pillanatot (ezt jelzi a politikus és a szobrász testtartása) s maga a szobor elhelyezkedése a két beszélgető között illusztrálja, hogy a fotoriporter legfőbb erénye a gyors helyzetfelismerés, szelektáló képesség, vagyis az a tulajdonság, hogy ki tudja ragadni a banális hétköznapiból a nem megszokottat, a különöst.

Az említett művészi igényesség *Pálfai* sportképein érződik leginkább. Magyarázatként tudni kell, hogy éppen ezen a szakterületen fenyeget leginkább a sablon, a rutinmunka veszélye. Ahhoz, hogy valaki jó (átlag) sportfotós legyen, ismernie kell az adott sportág nyújtotta lehetőségeket, más szóval valamiféle séma táblázatot. Mi sem könnyebb, mint az újságok megkívánta — nem túlzott — igényeket ennek megfelelően kellő szakmai pontossággal kielégíteni. *Pálfai* azonban, amikor csak teheti, *többet ad ennél.*

Észreveszi, hogy a sport nemcsak harmonikus mozgás, látványos téma-lehetőség, hanem bizonyos mértékig a *küzdelem* jellegéből következően *drámai színjáték* is. Olyan konfliktus, ahol győztes és legyőzött van, ahol drámai és komikus szituáció egyaránt kialakulhat. Sportfotóit (nyilván a legjobbakat) ez a törekvés, mondhatni szemléletmód hatja át. Külön pluszt jelent, hogy *Pálfainak* jó humora van, ráadásul érzékletesen felismeri azt, ami groteszk.

A sportkedvelő néző élvezi és értékeli ezt a tulajdonságot. Igen jó példa erre a „*Vívóvilágbajnokság*" című sorozata, amelynek minden egyes kockája valóságos lefényképezett színház. Az egyik kép szituációja a következő: a támadó a magasba felugorva szúr. Ellenfele kifordulva menekül. A megörökített pillanat úgy fest, mint valami krimi, az áldozatot hátbadöfték. S íme valóban: a másik fotó azt ábrázolja, amint a „szerencsétlen áldozat" a földön fekszik, míg legyőzője sisakját lekapva éppen iszonyatos diadalordításba tör ki.

JÁTSZÓTÉREN

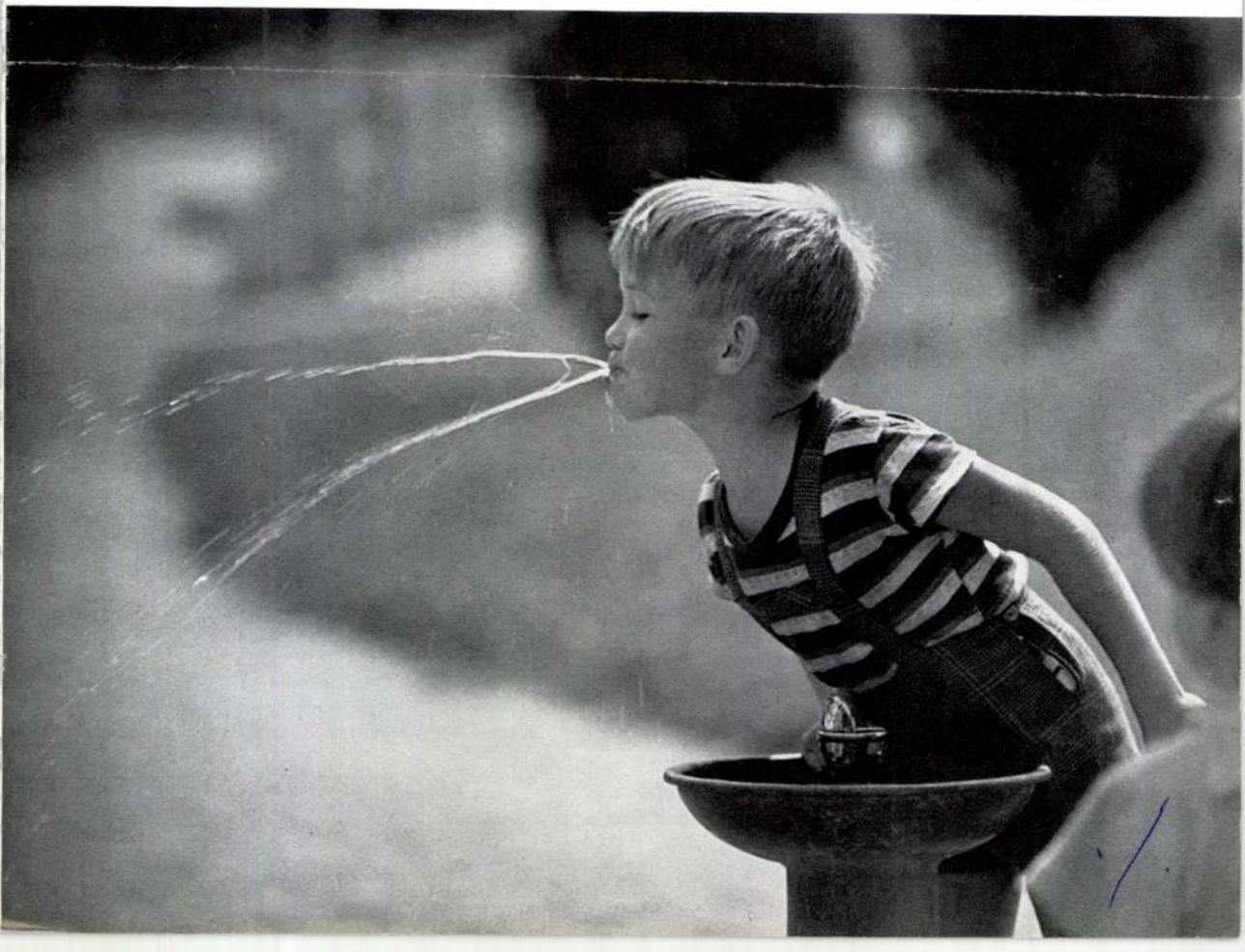

PÉTER JÁNOS FOGADTA COUVE DE MURVILLE-T

Külön remekelés a harmadik beállítás, amelyet leginkább pirhuszi győzelemnek nevezhetnénk, hiszen jól látszik a két vívónő minden erőfeszítést latbavető összpontosítása, sőt egyikük elkínzott arca is elővillan a sisakrács mögül.

Mintaszerű az a labdarúgó kép, amelynek bízvást adhatták volna a büntetőrúgás drámája címet. A kapu elé betömörülve ott sorakozik az egyik csapat teljes játékosgárdája. Ahány arc, annyi kifejezés, annyi álláspont az elszántságtól az ijedelmen át a beletörődésig.

A jól elkapott pillanat a legtöbb kiállított fotó sajátja. Ezt sugározza az örvendező labdarúgó, a vízet ivó, s azt ívben kiköpő gyerek portréja.

S bár *Pálfai* erőssége a riport, ő is hódol annak a szokásnak, hogy művészfotókat is kiállít. (Igaz, művészekről készült portréi éppen az MTI feladatköréből kifolyóan végső fokon tudósításnak is felfoghatók!) Arcképei — ez is tehetségét dicséri — a modell lelkivilágát igyekeznek tükrözni. *Csók István* gyerekes szelídsége, *Burghardt Rezső* szemlélődő alkata, *Megyeri Barnabás* filozófikus egyénisége, mind-mind leolvashatók ábrázolásairól. Dicséretes, hogy túl az egyes képeken fotósorozatokat is (különleges újságműfaj) kiállított *(Barlangkutatók, Ejtőernyősök)*.

Egy műfajt rehabilitál ez a kiállítás, s emel rangra. S egyben arra inti a *Magyar Távirati Iroda* fotoosztályát, hogy elsősorban a maga területéről válasszon anyagot. Így is lehet remekelni, így is emlékezeteset, élményt nyújtani.

Ábel Péter

Palesch Pál

festő U. 3934

Assisi Szent Ferenc és Beethoven utolsó szimfoniája c. Eljei repr. Nemzeti Ujság kepes mell. 1927 márc. 6.

E Eljei mitsem kiállítása nagyobbak

UTORGARNITURA

egyszintet, mégpedig igen emelkedett szin
igazgatója és szaktanáraiból alkotott bírálób
alábbi növendékeknek ítélte, nem csupán
elismeréséül:

1. *Az irodalmi tétel:*

„Szent István és a magyarság beille
Díjnyertes: P. Ruttkay Gertrud I. o. köny

2. *Agyagipari pályázat:*

Díjnyertes: Szépvölgyi János IV. éve

3. *Díszítőfestőipari pályázat:*

Díjnyertes: Pozsogár Sándor III. éve

4. *Díszítőszobrászipari pályázat:*

Díjnyertes: Kátay Mihály.

5. *Faipari pályázat:*

Díjnyertes: Kőhalmi József III. éves

6. *Könyvkötőipari pályázat:*

Díjnyertes: Kiss Imre IV. éves könyv

7. *Ruhatervező pályázat:*

Díjnyertes: Gidófalvy Piroska ruhate

8. *Sokszorosítóipari pályázat:*

Díjnyertes: Galamb Endre sokszoros

< Pálesch Pál >

festő könyve

<> Festészet és zene — Művészet és vallás. — A művészeti alkotás lélektana. — A munka derüje. — Kritika a kritikáról. Pécs 1930. A borítéklapon a szerző Az utolsó ítélet c. képének szines reprodukciójával.

(Nem mindennapi, de tipográfiai és művészeti szempontból igen zavaros sőt érlöstelen címlap.)

Fenti nyilván Pécsett

működő rajztanár volt.

Bonome Santiago.

60 *Trono infantile.*
61 *Salomé.*
62 *La vittima.*

Broch y Llop Francisco.

63 *Baccante* (bronzo).

Clará José.

64 *Testa di donna.*
65 *Testa di bambino.*

Orduna Fructuoso.

66 *Ritratto di Ecequiel Enderiz.*

Torre Quintín (de).

67 *Lo schiavo.*

Vicent Julio.

68 *Figura* (bronzo).

BIANCO E NERO.

Campuzano Tomás.

69 *Paesaggio di Santander.*
70 *Paesaggio di Santander.*
71 *Paesaggio di Santander.*

PÁLESCH PÁL festőművész szeptember 5-én meghalt Budapesten. Mint a Spirituális Művészek Szövetségének tagja, több ízben (1925, 1928, 1930) szerepelt a Nemzeti Szalon kiállításain szimbolikusan elgondolt festményekkel (Beethoven utolsó szimfóniája, Feltámadunk, Vízió, Moll-akkord stb.) Oltárképeket is festett. *Pálesch Pál* Zólyomban született 1883-ban, húsz éves korától fogva katonatiszt volt, emellett 1910—4-ig a bécsi akadémián rajzolni, festeni tanult. Két évvel utóbb áthelyezték a pécsi reáliskolába, amelynek csaknem egy évtizedig rajztanára volt. Mint őrnagy ment nyugalomba s azóta még kiadósabban festett. Eleinte (1909) Bécsben, utóbb Budapesten állított ki, 1927-

Magyar Művészet
1933. 10 sz. 314. l.

ORIAM

ben 75 művét mutatta be gyüjteményes kiállításban.

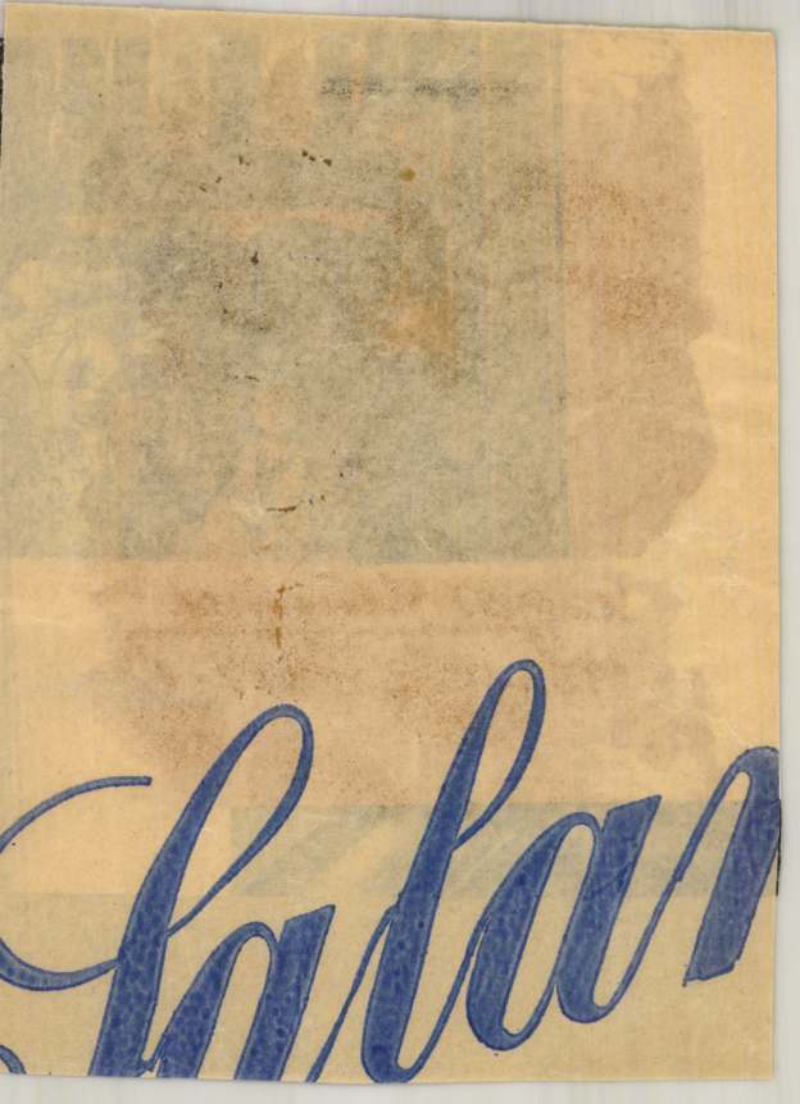

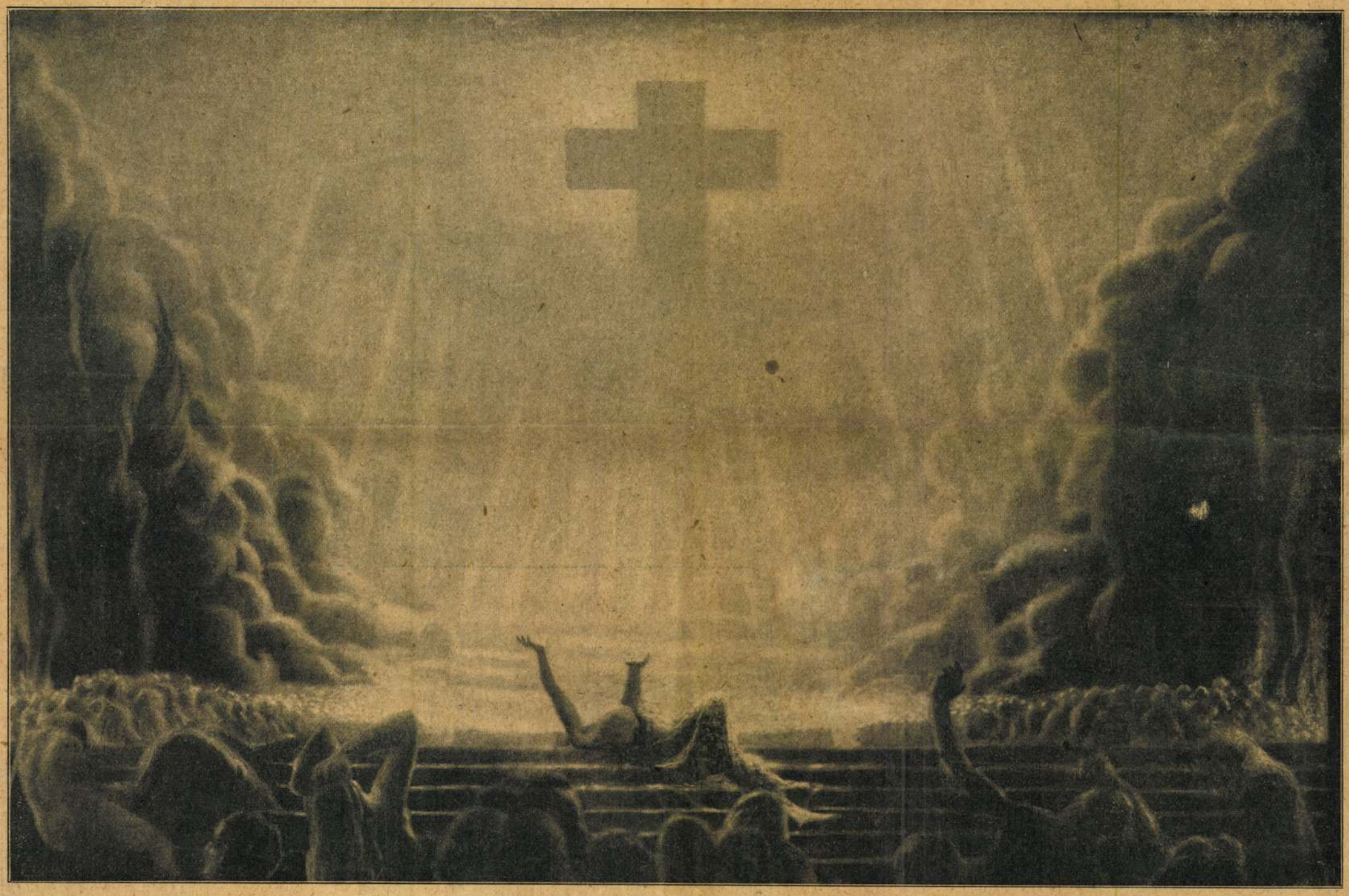

„Emelj vagy sujts, feltárom lelkemet!“ Az utolsó ítélet változata Pálesch Pál gyüjteményes képkiállításáról.

A nagyvilág eseményei:

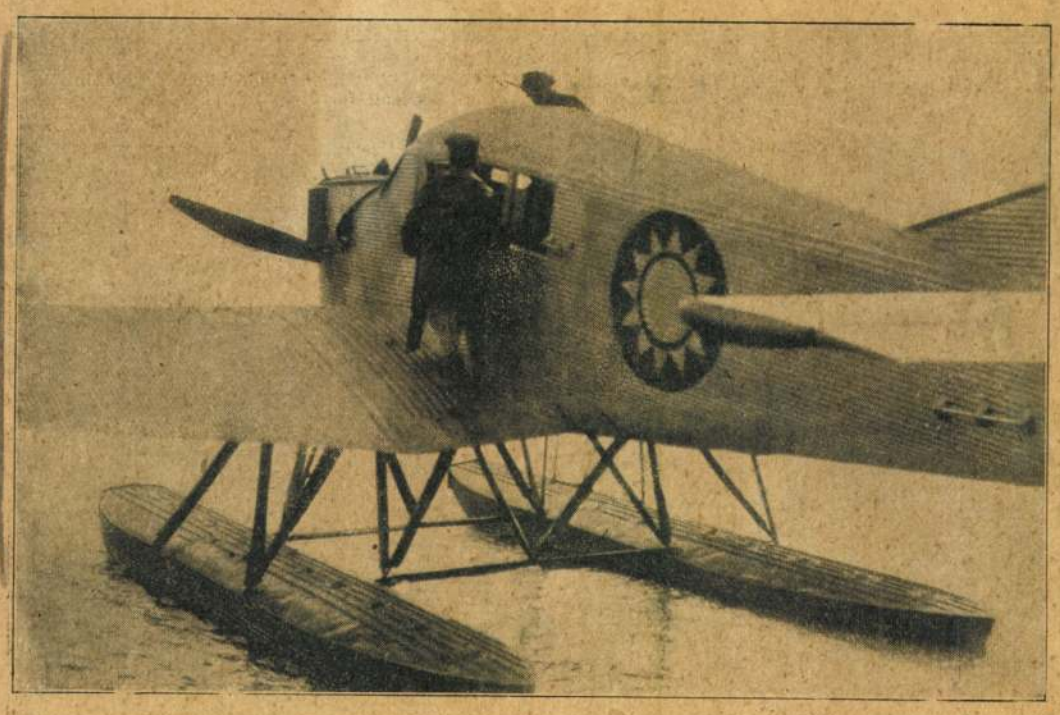

A kantoni hadsereg vizi repülőgépe Wusehangnál.

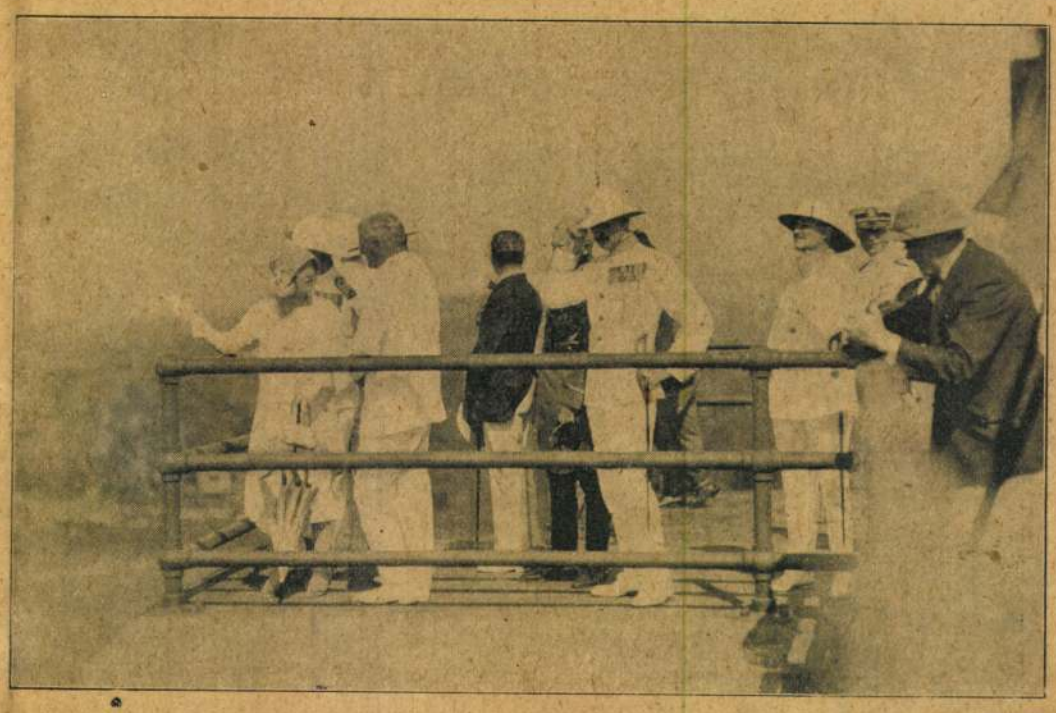

A yorki herceg és felesége a Panama-csatornán átkelőben.

Angol haditengerészek felvonulása Sanghai utcáin.

Francia matrózok géppuskásosztaga a kínai koncessziós területen.

Március idusán nagy hazafias ünnepély volt a Petőfi-szobornál. 1. Képeinken a szobornál összegyült közönséget (balodali kép) és Haller István ny. minisztert mutatjuk be (jobboldali kép), amint lelkes buzditó beszédet intéz az ünneplőkhöz. (Eiser-Foto.)

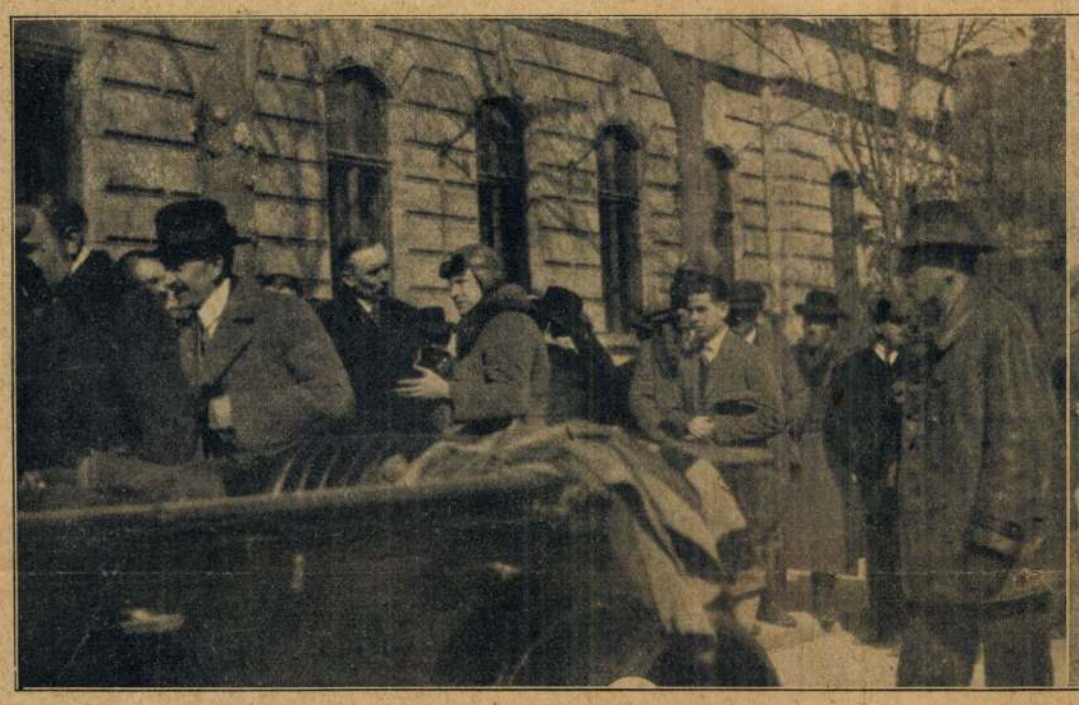

József Ferenc királyi herceg látogatása Ráckevén. A község vezetősége élén Lőrinczy István főjegyző és Kiss Tibor főszolgabiró fogadja a főherceget.

József Ferenc királyi herceg (1) a ráckevei műemlékvédő egyesület megalakulásakor megtekinti a Boldogasszony-kápolnát. (A Nemzeti Ujság felvételei.)

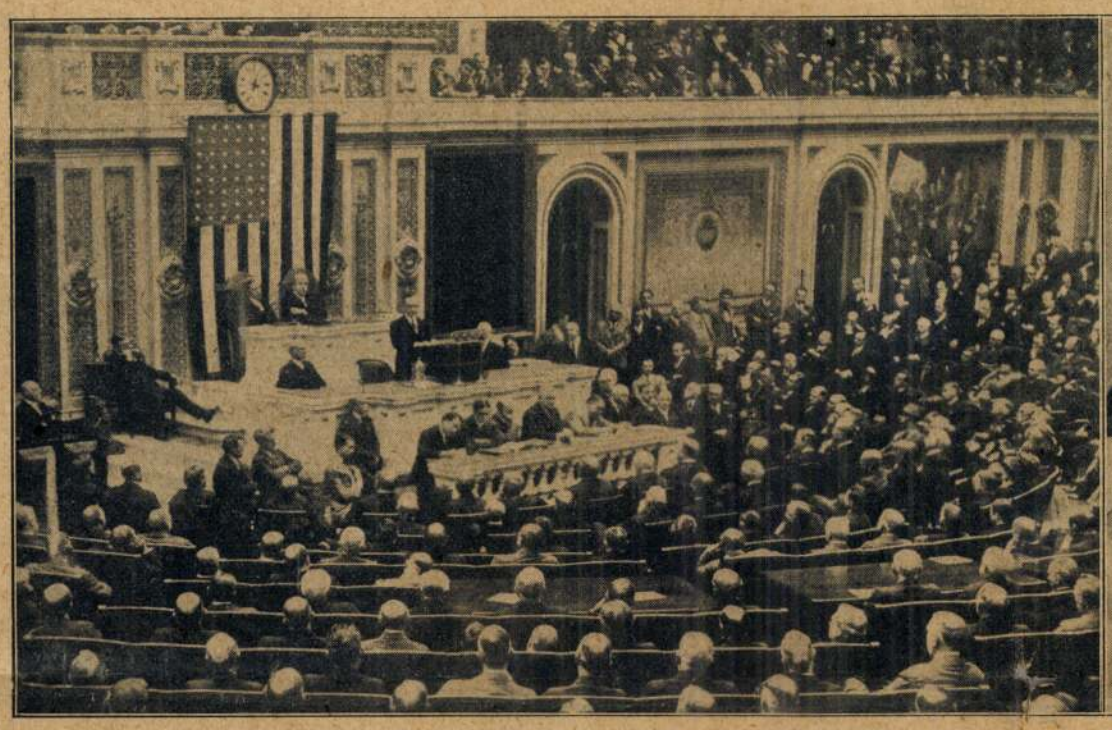

Coolidge elnök emlékbeszédet mond Washington születési évfordulóján a washingtoni Capitolban.

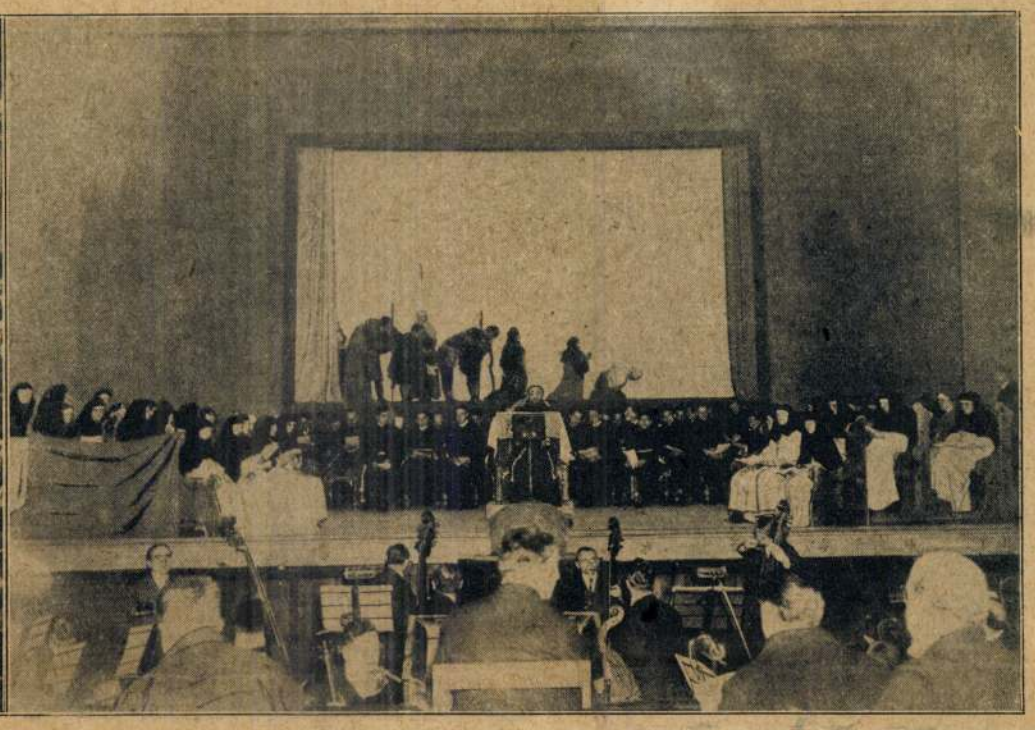

Beretvás Hugó „Assziszi sz. Ferenc" misztériumát a bécsi Volksoper szinpadán valóságos szerzetesek és apácák adták elő.

Rodé János dr.-t, az Országos Munkásbiztositó Pénztár igazgatóját kormányfőtanácsossá nevezték ki.

Záborszky István dr.-t, az Orsz. Munkásb. Pénztár aligazg.-főorvosát egészségügyi főtanácsossá nevezték ki.

Skaliczky Géza vivómester, a Santelli akadémián 8:1-re verte Tirelli olasz mestert.

Az ujonnan átalakitott Hotel Imperial, a Rómát látogató magyarok közismert szállodája.

MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SZOCIALISTA MŰVÉSZETÉRT

1982 FEB

1021

Pálfy Gusztáv szobrász díjazott érmei a kecskeméti téli tárlaton (MTI)

e

Az évad
re-darabo

év nyarán
z NDK új
a tech-
t régi, hí-
st közelé-
épül fel.
eláthatóan
ndeltetésé-
knem 2000
alkalmas.

z Országos
ivatal pá-
őművészeti,
és sport-
észült mű-
pályamun-
lis 15. kö-
a között a
úzeum hi-
43 Bp. Dó-

pasztalat szer...
számmal és szívesen hallgatják a koncertek előtti zeneismertetéseket.

— **ÚJABB AMATŐR** szervezet alakul meg 1982 elején. **Országos Népművészeti Tárgyalkotó Egyesület** kezdi meg működését, amelyben a fafaragók, kerámiások, bőrművesek tömörülnek.

— **KÉT ZENEPEDAGÓGUS** esemény. Leninvárosban **Hegymegi Ernő**, a leninvárosi zeneiskola igazgatója január 20-án a Derkovits művelődési központban hegedűestet adott zenei munkássága negyedszázados évfordulója alkalmából; zongorán közreműködött **Légrádi Katalin**. — A **kaposvári** zeneiskola tanárai január 14-én tartottak koncertet a Somogyi Képtárban.

Bőrnen

— Soh
értékes zen
is átlépi.
ugyanolyan
komat, vag
somat. Úgy
reztem az
nál kötötte
aztán Szolr
ban ismert
masnak „k
nyaimat Pé
diplomával
szöv szimfo
meg vendé

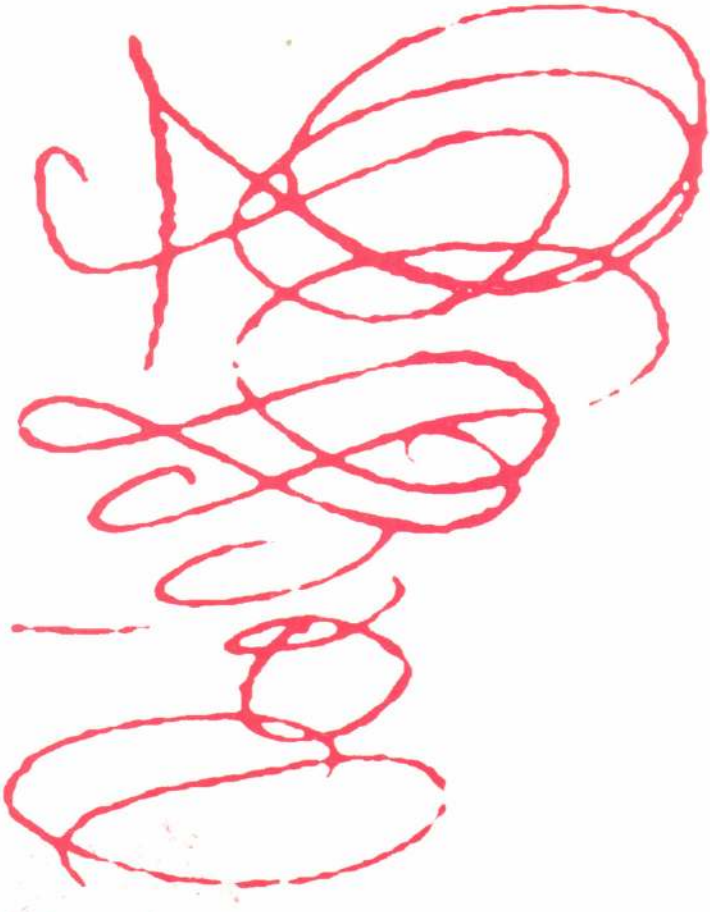

A PÉCSI GALÉRIA
tisztelettel meghívja

PÁLFFY György (Tokio)

építész

kiállításának megnyitására

a Pécsi Kisgalériába (Szent István tér 4.)
1998. március 19-én, csütörtökön délután 5 órára

A kiállítás megtekinthető: 1998. április 13-ig,
naponta 12–18, szombaton 10–18 óráig, kedd szünnap.

PÉCSI GALÉRIA • H-7601 Pécs • Pf. 162. • T/F.: +36 (72) 315-623

Loska Lajos
művészettörténész

Budapest
Felsőzöldmáli u. 61-65.
1025

PALESCH PÁL : Memento

Palesch Pál

Pécsi kiáll. 1933

nyár

„Vallásgyakorló katolikus vagyok"

Pálffy Katalin, a csöndes művészasszony

Idősebb pályatársaim még használták ezt a kifejezést: „csöndes, finom művészasszony". Mára kiment a divatból (talán a csöndességgel és a finomsággal együtt? Szerencsére azonban akad még néhány képviselője, mint például *Pálffy* Katalin szobrászművész. Harmincéves pályamúlttal, tizenkét önálló kiállítással, több mint száz megvalósult alkotással elképedve vette tudomásul, hogy szeretnék írni róla.

– Gondolja, hogy ez érdekel valakit? – kérdezte a botanikus kertté varázsolt lakótelepi otthon apró nappalijában, a dús, egymásba kapaszkodó, egymást túlnőni akaró növényei, gyönyörű népművészeti párnái, csergéi, a bútorokat, falat elborító reliefjei, érméi, kisplasztikái között. – Nem divatos téma az elégedett művész, aki úgy von mérleget az életéről, hogy neki minden sikerült. Kezdem azzal, hogy sikerült anyám kézügyességét, művészi hajlamait megörökölnöm. Gyönyörűen rajzolt és kézimunkázott... Aztán sikerült jó légkörű művészképzőbe kerülnöm, ahol egy rendkívüli pedagógus fölnyitotta a szemem, hogy sohasem lesz olyan festő belőlem, mint amilyen szobrász lehetnék. Ez volt a *Dési Huber-kör* a hatvanas évek végén. *Laborcz* Ferenc szobrász egészen erős kisugárzású ember volt. Az ő hatására nem ment a főiskolára egy sor jó képességű fiatal, aki ma a szakma élvonalába tartozik, mint például *Budahelyi* Tibor, *Haraszti* István, *Herintesz* Gábor vagy *Kaubek* Péter.

– Ez valamiféle elkötelezettséget jelentett akkor?

– Egyértelműen. Feri bácsi legnagyobb ellenségei tanítottak az akkori főiskolán, ahogy ő mondta: „elkötelezett művészek", s a hozzá közel állók így akarták kifejezni, mennyire tisztelik, szeretik őt – és elvi szilárdságát –, hogy *a nehezebb utat választották:* pályára kerülni, megkapaszkodni, főiskolai „áldás" nélkül.

– Önnek ez például hogyan sikerült?

– Én tizenhat évesen kezdtem a körbe járni, Feri bácsihoz, majd *Pál* Mihályhoz, s emellett a véletlen összehozott az egyik kőfaragóstúdió tulajdonosával, *Domonkos* Lajossal, aki faragni tanított meg. Meglehetős szenzációszámba mentem, amint tizennyolc évesen, mind a negyvenöt kilómmal, faragtam a köveket... Ezerkilencszázhetvennégyben már éreztem magamban annyit, hogy összeszedjem a munkáimat, és jelentkezzem velük a *Fiatal Művészek Stúdiójába*. Fölvettek. Nem sokra rá bejutottam a Művészeti Alaphoz, majd a Képzőművészeti Szövetségbe. Szép lassan kiderült, hogy *meg is lehet élni abból, amit csinálok:* jól forgalmazható művész lettem a Képcsarnok Vállalatnál. S mivel *vallásgyakorló katolikus vagyok,* ami minden cselekedetemet meghatároz, úgy döntöttem, hogy vallásos témákkal is jelentkezem. Elsőként egy Szent Erzsébet-relieffel, a *Vizitációval*. Mondanom sem kell, a zsűri visszadobta. De még azon az estén fölhívott az egyik zsűritag: *„Katikám, ez gyönyörű, ne add fel! Addig hordd be, míg el nem fogadják."* És én addig járkáltam vele – a legcsekélyebb változtatás nélkül –, hogy a végén tényleg elfogadták. Mindjárt kétszáz pédányt adtak el belőle. Azóta a szentekről szóló sorozatom mára már kiállítási anyaggá nőtt.

– Még nem ejtettünk szót kitűnő személyiségportréiról: érméiről és portréreliefjeiről, melyekből tíz került közterekre, ban. Mondhatni, árnyékban alkot, de nem a műterme számára...

– De én nem érzem magam árnyékban! Ezerkilencszázhetvenöt óta minden jelentős országos tárlaton részt veszek, díjakat kaptam külföldi és hazai kiállításokon. Itt, Csepelen, ahol élek, a kerület képzőművészeti életét eszmei szempontból irányító művészeti tanács elnöke vagyok, s mint Hatvanból elszármazott művész, részt veszek Heves megye közművelődési életében: évtizedek óta vezetem a *siroki alkotótábor szobrászszekcióját,* ami a megyei rajztanárok továbbképzését szolgálja. Tagja vagyok a rendkívül aktív Hatvani Galéria szaktanácsadói testületének.

– Jó, hogy említi Hatvant: idegen számára meglepő lehet az a szellemi pezsgés, ami ott a város szellemi, művészi magja körül kialakult. Meglehet, persze, hogy egy jó hagyomány továbbéléséről van szó. Legutóbb is, az Ady Endre Könyvtár információs központtá való [illegible]ntetésekor" megtudtam Szinyei András polgármestertől, hogy a középkori várat szeretnék fölidézni...

– A díszpolgári cím alapítása apropóján csináltam egy *éremplasztikát,* ami a várat ábrázolja. A polgármester hosszasan vizsgálta, majd rám nézett „Megcsinálná ezt nekünk a Fő térre, a régi, tanácsköztársasági szobor talapzatára?" A legközelebbi kulturális bizottsági ülésre már készen álltam a tervvel. Elmondtam, hogy *Hatvan huszonötezer polgárából ötezer gyerek: nekik szánnám elsősorban ezt a munkát.* Olyan térplasztikát képzelek el a 6 x 8 méteres alapterületű betoncsonkon, amelyen ők is kiismernék magukat. Végre a saját szemükkel láthatnák, milyen lehetett ez a vár annak idején, amely elő-deiket védte, s ahol talán a saját őseik éltek és meghaltak. Gyönyörű feladatnak ígérkezik. Tulajdonképpen más már nem hibádzik – csak a pénz. Bár, mint hallom, szorgosan gyűjt az e célra létrehozott alapítvány.

Bódis Sylvia

„Sikerült anyám kézügyességét örökölnöm"

Az első vallásos témájú műveket nem fogadták el, azóta a szentekről szóló

Pálffy Katalin

A csöndes művészasszony
22. oldal
Húsvéti népszokások
23. oldal
Annie – avagy a kis árva
25. oldal

Szombati
Magazin

Ritkaságok az antikvár aukción
26. oldal
Divatbemutató a diáknapon
27. oldal
Az örök bérlők színháza
28. oldal

Magyar Nemzet
1998. április 11., szombat

„A nemzeti közhódolásnak tárgya vala”

Mária Dorottya, a felejthetetlen, ám mégis feledett Palatinissa

József nádor és családja, háttérben István, a népszerű, de tragikus sorsú utolsó magyar nádor, Mária Dorottya nevelt fia, akit saját gyermekeként szeretett

Hajlamosak vagyunk azt hinni, hogy a közéleti szerepet vállaló asszonyok századunk – vitatható jelentőségű – „produktumai”, s a nagy nemzetformáló tetteket végbevivő XIX. században minden fő szerep a férfiaké volt. A nők – egyké meghökkentő amazon kivételével, mint amilyennek George *Sandot* is megörökítette az irodalomtörténet – a korszellemnek, az édes biedermeiernek megfelelően legfeljebb férjuruk háta mögül kikukucskálva kommandírozták, vagy inkább csak kommentálták a világot – gondoljuk.

Aztán a kezünkbe kerül egy kis példányszámú kiadvány, az *Enciklopédia Kiadó* kétnyelvű „képeskönyve” (összeállítója dr. *Fabinyi* Tibor) az utolsó magyar nádornéról, *Mária Dorottyáról*, és meglepetten fe-

Mária Dorottya 1819-ben ökumenikus szertartás szerint kötött házasságot I. Ferenc császár öccsével, a kétszer megözvegyült, 43 esztendős József nádorral KOHLMANN KAROLY METSZETE

mussal áthatott karitatív munka mindennél előbbre való. Magyarországi tartózkodásának második esztendejében iskolaalapításba fogott. Minden korosztályra gond-

dötteknek az egyéb eseményeiről is nevezetes 1825-ös országgyűlésen. Magyartanára, *Schedius* Lajos jó munkát végezhetett, mert *Felsőbüki Nagy* Pál jelentésében így örökítette meg az esetet: *„Nádorunknak hitvese, ki egyéb iránt is nemzeti nyelvünk és szokásainkhoz való hajlandósága miatt a nemzeti közhódolásnak tárgya vala, új fényt és becset adott anyanyelvünknek, melylyen több ízben az őtet megtisztelő országos küldöttségnek helyes kimondással és ékes szavakkal felele... Magyarul szólott, s ezáltal nemcsak a Nemzetet magának örökre lekötelezte, hanem a született Magyar szelídebb Nemnek, melyből némelyek ámbár még az Idegenek által is gúnyolt együcellár* figyelmét a főhercegasszonyra, vagy egyébként is sokallta Mária Dorottya magyarországi aktivitását a Habsburg Birodalom egységére felvigyázó kancellár – mindenesetre tény, hogy erősen várt az alkalomra, hogy kiutasíthassa az országból a közkedvelt nádornét. Az alkalom 1847 januárjában érkezett el: meghalt a nádor, és özvegyének tíz napon belül el kellett hagynia Magyarországot. Addig azonban még számos lehetőség adatott a „házasságon nyert” hazájáért lelkesen tevékenykedő nagyasszonynak, nénak, Wesselényi *Szózatában* örökítette meg hódolatát Mária Dorottya iránt, Széchenyi pedig, kinek terveit, többek között a Lánchíd megépítését is lelkesen támogatta, az egyik tengerjáró hajóját nevezte el Mária Dorottyáról. (Naplójában számos helyen a legnagyobb tisztelettel emlegeti a nádornét Széchenyi István. *„Egyike a szeretetre legméltóbb, legkedvesebb és legszellemesebb asszonyoknak, akikkel életemben valaha találkoztam”* – vallotta róla, s gyaníthatóan nemcsak a nádorné közéleti szerepe váltotta ki belőle a határtalan megbecsülést, de – számos szaggatott be-

1838-as árvíz idején – a zárdája, temploma, zsinagógája). A templom felszentelésén azonban már nem lehetett jelen, csak bécsi száműzetésének színhelyéről, az Augartenből küldhette üdvözleteit a templomot fölszentelő püspöknek, valamint a pest-budai lelkészeknek. Egy esztendővel később a forradalom kitörésének a hírére is csak titokban, álruhában, polgárasszonynak öltözve jöhetett Budára. *„Óh, én magyar hazám!”* – sóhajtotta, s írta, amikor a szabadságharc leveréséről értesült. És közbenjárt, könyörgött, kérvényezett, *Windischgrätznél*, és ha kellett a császárnál, *I. Ferenc Józsefnél* is, hogy

ca, **Egri** Berta, **Beke** Alisz, **Fejér** Erzsi **Pattantyus, Károlyi, Halmai, Danis, Rónai, Koháry, Erdélyi, Váradi** és **Bágyonival.**

* **Árvácska** Zerkovic sláger operettje megy ma este először az idényben. A címszerepet ezúttal is a kiváló **Koronkay** játsza, míg a többi főszereplő **Marczinka, Egri** Berta, **Sziklai, Asszonyi, Rónai** és **Erdélyi** lesznek.

* **Az Engem szeress** e heti két utolsó előadása holnap és holnapután (csütörtök és péntek) lesz, a nagysikerű bemutató parádés szereposztásában.

* **A közönség kedvence Marcinka Vica,** aki operett szubrettből egy csapásra elsőrangú prózai színésznővé lett, játsza a kitünő, mulatságos és vidám **Engem szeress** női főszerepét, míg partnere ezúttal is a vendég Kürthy lesz.

* **A legnagyobb prózai siker** évek óta az **Engem szeress,** nóta, tánc, négyféle zenekar díszítik a kitünő vígjátékot, melyet két telt ház tapsolt végig.

* **Balázs-nóták, jazz-band,** szólótánc, csárdás, ének, fényes kiállítás, nagyszerű rendezés, pompás előadás vitték diadalra az **Engem szeress-t.**

* **Kispolgári, derüs, fehér vígjáték az Engem szeress.** Egy szép kocsmárosné és egy gazdag vendéglős bájos szerelmi története, körítve mulatságos epizódokkal, tánccal, énekkel, muzsikával.

* **Szombaton délután 3 órakor az iskolák részére a legolcsóbb helyárakon ismétli meg a színház Göbel Károly zene és táncszámokkal tarkított, látványos irredenta mesejátékát, BANDIKA ÁLMÁT, melyet eddig két zsúfolt ház tapsolt végig. Előjegyzéseket már elfogad a pénztár.**

—

HETI MÜSOR:

Szerda délután: **Májusi muzsika.**
Szerda este: **Árvácska.**
Csütörtök: **Engem szeress,** Kürthy György vendégfellépte.
Péntek: **Engem szeress.** Kürthy György vendégfellépte.
Szombat este: **Az Orlov.**
Szombat délután: **Bandika álma.**
Vasárnap délután: **Marica grófnő.**
Vasárnap este: **Mágnás Miska.**

Sport

—

(:) **A Szombathelyi AK Spanyolországban.** Harmadik és negyedik mérkőzését játszotta le a legjobb vidéki csapat spanyolországi túrája folyamán és pedig Murciaban. Mindkét alkalommal az FC Murcia volt ellenfele, melytől ujév napján 2:0 (0:0) arányú vereséget szenvedett, míg vasárnap, ha nem is sikerült tökéletes revánsot venni a SzAK-nak 0:0 arányú eldöntetlen eredményével bizonyságát adta, hogy ujévi veresége az úti fáradalmaknak tulajdonítható. A Szombathelyi AK technikai felsőbbségét mindkét alkalommal a spanyolok is elismerték, de kíméletlen játékmodorukkal, — no meg a hazai bíró támogatása — egyensúlyozta ezt a nem is jelentéktelen differenciát.

(:) **A futballbirák testülete** pécsi alosztályának bíróbizottsága f. hó 7-én csütörtökön este 7 órakor a hivatalos helyiségben ülést tart. Kéri a bizottság Fischer János, Balogh Lajos, Krebsz Mihály, Bizse Pál, Stentzer Emil, Szonecker Lajos és Fehér Károly szöv. birók szíves megjelenését.

Tőzsde

—

Budapest, jan. 5. — Valuták és devizák: Amsterdam 28670—28770, Belgrád 1262½—1266½, dinár 1261½—1266½, Berlin 16975—17015, Bukarest 323½—328½, lei 326.5—331.5, Brüsszel 3230-3240, Kopenhága 17632—17682, Oslo 14500—14550, London 345690—346690, Milano 2875½—2885½, lira 2883—2894, Newyork 71262—71462, dollár 71450—71850, Páris 2731—2723, francia frank 2723 2738, Prága 2110—2117½, szokol 2109½—2117½, Szófia 508½—512.5, Stockholm 19108—19168, Varsó 8600—9200, zloty 9200—9800, Bécs 10036—10066, osztrák shilling 10034—10066, Zürich 13780—13820.

Értéktőzsde: A mai tőzsde csendes volt. Nyitáskor a tegnapi nivó alatt mozogtak az árfolyamok, később intervenciós vásárlásokra az irányzat megjavult. Ganz értékek 2 %-kal emelkedtek legutóbbi árfolyamukhoz képest. O. Hitel, Rima, Salgó kissé lemorzsolódtak. A fixkamatozású papirok piacán üzlettelenség mellett az árfolyamok kisebb veszteséget szenvedtek.

Valuta és deviza piacon az irányzat ma élénkebb volt. Páris, francia frank lanyhán tendáltak. Bécs és o. shilling gyengült. Zürich és svájci frank, továbbá a dollár barátságosan tendált.

Fixkamatozású papirok: Pénztárjegy 1918—1923, 1918—1925-ös 1050, 6%-os hadikölcsön 1—5. kib. 2800, 6—7-es kib. 1650, 5½%-os hadikölcsön 2—7. kib. 1700, 4. kib. 1500, 5. kib, 1550, 8. kib. 1350, Népszövetségi kölcsön 70000, Kényszerkölcsön 54500—55000.

Terménytőzsde: Az irányzat kenyérmagvakban kissé szilárdabb, egyéb cikkekben tartottak maradtak. A forgalom kevés. Hivatalos árfolyamok: buza 76-os tiszai 400—402½, felsőtiszai és pestvidéki 397½—400, fehérmegyei és egyéb 395—397½, 77-es tiszai 405—407½, felsőtiszai és pestvidéki 402½—405, fehérmegyei és egyéb 400—402½, 78-as tiszai 407½—410, felsőtiszai és pestvidéki 405—407½, fehérmegyei és egyéb 402½—405, 79-es tiszai 410—412½, felsőtiszai és pestvidéki 407½—410, fehérmegyei és egyéb 405—407½, rozs 237½—242½, tengeri 182½—185. A többi változatlan.

Fővárosi malmok lisztárai: Dara 7200, 00-ás 7100, 0-ás 6850, 2-es 6250, 4-es 5850, 5-ös 5550, 6-os 4600, 8-as 2250, korpa 1800, rozs 0-ás 5500, 1-es 4000. A vidéki lisztek változatlanok.

Zürich, jan. 5 — (Zárlat.) Páris 1065, London 2508⅜, Newyork 517¼, Brüsszel 2345, Milano 2086½, Amsterdam 20815, Berlin 12310, Bécs 73, Szófia 370, Prága 1532½, Varsó 59½, Budapest 0.0072.55, Belgrád 917½, Bukarest 237½.

Felelős szerkesztő: **LINDER ERN(**
Kiadja a Dunántúl Könyvkiadó és Nyomda Részvénytársaság.
Nyomatott a Dunántúl r.-t.-nál.

Béra utók
nyitott és csukott
helyben és vidéki turákra bármikor megrendelhető: **Somogyi Imre**, Bástya-ucca 3. Flórián-szobor mellett. Tel. 8—18. 4683

A jegygyürük
beszerzése ne okozzon gondot, hanem forduljon teljes bizalommal!

Kemény Béla műórás, ékszerész és játszerészhez, Pécs Jókay-tér.

Nyilt-tér*

—

Értesítem a n. é. közönséget, hogy a **Kállinger-féle szállító vállalatból** f. hó 1-ével **kiléptem** és saját **nevem** alatt egy uj **szállító vállalatot alapítottam.** Ideiglenes irodahelyiségem a Köves-féle fűszerüzletben (Széchenyi-tér 14. sz.) Iroda telefon 42. sz., lakás 1366. Amidőn a nagyérdemü közönség pártfogásába ajánlom magam, szakavatott embereimmel a legfigyelmesebb kiszolgálást igérem, különösen bútorszállítást illetőleg.

6135 **Suk István.**

* E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Hunyadi János
a legjobb természetes keserüvíz
Közönséges adag: Egy pohárral tele, reggel éhgyomorra, vagy este lefekvéskor. Gyermekeknek megfelelőleg kevesebb.

Mindenki lépjen be
a Pécsi Kölcsönös Segélyző Egyletbe,
aki a takarékosság könnyü és biztos módját keresi, üzletéhez vagy iparához tőkét akar gyüjteni, vagy magáról és családjáról gondoskodni akar.
A 60 éve fennálló intézet a Pécsi Kereskedelmi és Iparbank rt. székházában Pécsett, Király-u. 23. sz. alatt van.
Az egylet tagjai olcsó kölcsönben részesülnek.
A tagok sorába belépni már most lehet.
Az uj évtársulat négy évre terjed és egy-egy üzletrész után heti 1 pengő vagyis 12.500 korona fizetendő.
Mindenki annyi üzletrészt jegyez és fizet, amennyit keresete és anyagi viszonyai megengednek.

Budapesti Tőzsde

Bankok

Ang.-m. bank	30000	Földhitel	211000
Ábank	4000	Hermesz	1[illegible]00
Hazai	95000	Hungária	—
Lloyd	0950	H. Slav. jelz.	75500
Am. bank	—	Ingatlan	2[illegible]0000
Alt. h.	13000	Cseh bank	17000
M. hitelb.	300000	Forgalmi	31000
Jelzálog	26000	Ker. hitelb.	1[illegible]500
Leszámitoló	60000	Magy.-német	——
Olasz Hitel	15000	Közp. Jelz.	2900
Osztr. Hitel	104[illegible]00	Városi	— —
Wiener	82000	Merkur	5000
Bosny.agrár.	66000	Nemzeti	1[illegible]0 0
Iparbank	6000	Ker. bank	8[illegible]0000

Biztositók és takaréko

Belvárosi	31500	Pesti Hazai	1800000
Lipótvárosi	5750	I. M. Bizt.	3959000
Egy. Bp.föv.	——	Fonciére	87000
Kőbányai	——	M. Francia	——
M. Ált. Tak.	120000	Jég	——
Moktár	166000	Pannonia	——

Malmok

Jack	47000	Töröksztm.	22000
Bors. Misk	164000	Hungária	84000
Concordia	34500	Király	24000
Bp. Gőz.	112000	Viktória	383000
Gizella	66000	Transdanub.	——

Bányák

Bauxit	500000	Drasche	150000
Beocsini	965[illegible]00	Magnezit	910000
Borsódi	37000	M. Aszfalt	——
Lőrinci	37000	Kőszén	2650000
Cement	18000	Móri	——
Szászvári	——	Nagybátonyi	143000
Kohó	235000	Ujlaki	180000
István	19000	Salgó	382000
Kőb. Gőzt.	——	Urikányi	1095000

Nyomdák

Atheneum	63000	Pallas	70000
Fővárosi	3500	Révai	45000
Franklin	68000	Riegler	60000
Globus	35000	Stefaneum	3[illegible]00
Sunossy	——	Wodiáner	4000

Vasmüvek

Bródi	95000	Mag	12000
Corvin	2000	M. Acél	103000
Coburg	400000	M. Belga	12[illegible]000
Csáky	6[illegible]00	Lámpa	105000
Jazd. gép.	19[illegible]000	Mérleg	7[illegible]00
Fábián	6000	Mechanikai	17000
Fegyver	422000	Motor	1[illegible]000
Fém. ker.	17000	Chaudoir	——
Frankl	370[illegible]	Vegyipar	1[illegible]0000
Ganz Dan.	1905000	Waggon	36000
Ganz Vill.	925000	Palágyi	4000
Kistarcsai	78000	Rima	9[illegible]500
Györffy	20000	Rössemann.	21000
Hoffherr	95000	Rothmüller	4500
Kaszab	16500	Schlick	53500
Kiess ing	1750	Schuller	——
Khüne	26750	Teudolf	39000
Láng	80500	Vulkán	37000
Lipták	28000	Wörner	8000

Faipar

Ált. Fa	——	Amerikai	——
Dunaharszt.	1000	Malomsoky.	9000
Egy. Fa	——	Nenzeti fa	405000
Furnier	10000	Lichtig	0250
Guttmann	400000	Ofa	45000
Hazai	42000	Rézbányai	——
Honifa	12000	Slavonia	52500
Körösbányai	——	Nasici	1290000
Kronberger.	3500	Viktória	1000
Lignum	12000	Zabolay	——
Hitelfa	——	Zentay	105000

Nézlekedés

Atlantica	9500	Városi	——
Levante	81000	Déli	53000
Melter	170000	Nova	244000
Bur	225000	Államvasu	304000
Miskolczi	18500[illegible]	Trust	200000
Közuti	—	Beszkár	——

Vegyes

Déli	410000	Gyapjumosó	28000
Cukoripar	1345000	Goldberger.	100000
Georgia	240000	Karton	4[illegible]000
Mezőh. cuk.	70000	Pamutipar	2[illegible]0000
Stummer	——	Szövő	37000
Tructus	——	Spódium	57000
Oceán	——	Fióra	34000
Püspöki	——	Hungária	8[illegible]000
Villányi	——	Szikra	3[illegible]000
Halker	13000	Chinoni	12[illegible]00
Izzó	720000	Danica	[illegible]5500
O. Légszesz	——	Diana	23000
Auer	——	Keleti	—
Phöbus	——	Klein és Fia	1500
Olaj	33000	Török	21000
Marosi	——	Dorogi	10000
Föv. sör	59000	Dunantuli	40000
Király	71000	Felten	——
Kőbányai	——	Gummi	1630[illegible]0
Pannónia	——	Interexim	9[illegible]00
Tem. sör	——	Telefon	87000
Baróthi sz.	——	Östermelő	213000
Keglevich	——	Bárdi	—
Részvény	650000	Vas forg.	——
Geschwindt	325000	Bóni	38000
Krausz	61000	Brassói	——
Schwartzer	——	Győri bőr	90000
Egisz	76000	Corvin film	45[illegible]0
Liget	—	Betü	——
Juta	——	Papiripar	22000
M. Kender	70000	Hangya	35000
Sz. Kender	360000	Star film	——

— **Szemle a városi vízműveknél.** Az előzetes tervek szerint Farkass Kálmán ny. h. államtitkár a város vízmübővitési szakértője társával Zarka Elemér ny. műszaki tanácsossal a mai napra tervezte Pécsett megtartandó szemléjét. Közbejött betegsége folytán azonban értesítette a várost, hogy útját egy héttel elhalasztja és így csak január 11-én este érkezik Pécsre. Másnap kedden szemlét tartanak a Markócsárdai uj kútaknál, a régi szigeti városi vámnál létesülő átemelő telepnél és megbeszélik a további teendőket. Zarka Elemér viszont a régebbi csatornázási tervekből a várossal függőben maradt ügyeket óhajtaná tisztázni és a várossal megegyezésre jutni.

— **A ref. egyház köréből.** Ma, szerdán este 6 órakor evangélizációs istentisztelet lesz a templomban. Kérnek minden hívőt, hogy az istentisztelet mélységét részvételével, imádságával és éneklésével gazdagítsa.

— **Villamosbál február 6-án.** A pécsi városi villamostelep alkalmazottai február 6-án szenzációsnak igérkező villamosbált rendeznek a budai külvárosi kat. körben. Pazar és látványos kivilágítás.

— **A birósági nyugdijasok vasuti igazolványa.** A pécsi kir. törvényszék elnöksége a m. kir. államvasutak pécsi üzletvezetőségének megkeresésére értesíti a Pécsett lakó kir. törvényszéki és járásbirósági nyugdijasokat, hogy az 1926. évi uj vasuti arcképes igazolványok módozatai a pécsi kir. törvényszéki és járásbirósági elnöki irodában tudhatók meg.

— **Halálozás.** Békei Vilmos ciszterci rendi tanár, mint ahogy azt mai számunkban már megirtuk, meghalt Szentgothárdon. Az elhunytnak Pécsett is vannak rokonai, köztük testvére Békei Péter nyug. pósta és távirda főfelügyelő és ennek fia Békei Béla dr. kir. járásbirósági gyakornok. A kiváló képzettségü paptanár halála őszinte mély részvétet keltett Pécsett is, ahol sok tisztelője és jóbarátja is volt

— **A Mecsek-egyesület** holnaptól (január 7.) kezdve minden csütörtökön délután negyed 7-től negyed 8-ig tartja meg könyvtár óráját az egyesület hivatalos helyiségében (városház II. em. 79.), mikor a könyvtár a tagok rendelkezésére áll.

— **1114 darab állat cserélt gazdát a hétfői országos vásáron.** A Dunántúl keddi számában az országos vásárról irott cikkünkben beszámoltunk arról, hogy a vásár forgalma lényeges emelkedést mutatott a legutóbbi vásárhoz képest. A hétfői vásáron gazdát cserélt állatok statisztikája a következő. Eladtak 272 darab lovat, 417 sertést, 6 bikát, 27 ökröt, 109 tinót, 118 tehenet, 56 üszőt, 95 borjut, 14 darab kecskét és juhot, tehát összesen 1114 darab állatot.

— **A városi nyugdijasok arcképes igazolványai.** Pécs város polgármestere felhivja mindazokat a városi nyugdijasokat, akiknek kedvezményes vasuti jegyváltására jogositó arcképes igazolványra igényük van, hogy az 1926. évre érvényes uj igazolványuk kiállitása céljából a hátlapon tintával olvasható névvel ellátott, látogató jegy alakú (6½×10½ cm. nagyságú) kemény kartonlapra felhúzott arcképeiket és kiállitási illeték fejében személyenkint 20,000 papirkoronát legkésőbb január 15-ig juttassák el Krizsetics Izidor városi irodatiszthez, (Városház I. emelet 38.)

— **Párisi éjszakák.** *Páris a gyönyörök városa, mindig különös vonzerővel bir, most azonban meglátjuk a mozi vásznon Páris legsötétebb és legveszedelmesebb apacstanyáit amerikai feldolgozásban. A „PÁRISI ÉJSZAKÁK" izgalmas tartalmánál és regényes történeténél, valamint pazar feldolgozásánál fogva a legszenzációsabb kalandorfilmek közé tartozik. Ezen, a budapesti Kamara és Corvin szinházban óriási sikert aratott film ma szerdán, a Parkmoziban, 3 fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor, holnap, csütörtökön az Apolloban fél 5, 6 fél 8 és 9 órai kezdettel lesz bemutatva.*

— **A pécsi sakkör** közli a versenyen résztvevő játékosokkal, hogy ma szerdán a verseny délután 2 órakor a Corsó kávéházban levő hivatalos helyiségben folytatódik. Tekintettel az ünnepnapra, a résztvevők pontos megjelenését kérik. Esetleges jelentkezők résztvehetnek a II. osztály versenyén, melyből az első 3 helyett bekerül az I. osztályba.

— **A pécsi hadastyán egyesület jubiláris közgyülése.** A pécsi hadastyán egyesület január 6-án, szerdán délután fél 7 órakor tartja egyesületi helyiségében, a Schubert-féle vendéglőben (Ágoston utca 80. sz.) 50-ik jubiláris közgyülését. A díszközgyülésre a tagok pontos megjelenését kéri a vezetőség.

— **Szerencsétlenül járt kocsis.** Kirner Ferenc kocsis, aki Ujváry József barcsi hengermalmában van alkalmazásban, ma délelőtt szijat akarta levenni az egyik szecskavágóról, hogy azt a másikra tegye. Munka közben a gép elkapta jobb karját és azt két helyen eltörte. A súlyosan sérült munkást a délutáni vonattal beszállitották Pécsre és most a sebészeti klinikán ápolják.

— **A szepesi szövetség pécsi asztaltársasága** f. hó 6-án este 8 órakor a Pannónia söröző külön termében összejövetelt tart.

— **A pécsi ügyvédi kamara köréből.** A pécsi ügyvédi kamara közhirré teszi, hogy Evetovics János dr., ügyvédet Bácsalmás székhellyel a kamara ügyvédi lajstromába bejegyezte.

— **Ismeretterjesztő előadások.** Az Ágoston téri állami fiuiskolában az ismeretterjesztő előadásokat folytatólagosan minden csütörtökön megtartják. Január 7-én este fél 7 órakor Saray Lajos állami tanító tart előadást az ősemberről és az ősfoglalkozásokról. Ez alkalommal a Gutenberg dalkör néhány énekszámmal kedveskedik a hallgatóságnak. Az előadás ingyenes. Az iskola körzetébe tartozó felnőtt lakósságot szivesen látják.

— **Nádor étteremben ma szerdán 5 órai tea keretében klasszikus zenedélután, este tánc.**

— **Helyesen cselekszik,** ha varrógép, tü, olaj és fonál szükségletét nálunk fedezi. Singer-varrógép alkatrészek elismerten a legjobbak! Singer varrógép fiókuzlet, Pécs, Széchenyi-tér 16. sz. (6096)

— **Január 14-én este fél kilenckor** tartják meg a Zenekedvelők második zenekari hangversenyüket.

— **Álarcosbál a nőegyletben.** Kovács tánctanár álarcosbáljára, mely jan 16-án lesz, a meghivók már póstára lettek adva. Aki tévedésből nem kapná meg, kérjen: telefon 7-66-tól. (6133)

— **9,500 korona,** a zamatos fehér bornak literje a Mi boltunkban.

Művészet-Zene

)-(**Január 14-én este** tartják a Zenekedvelők második zenekari hangversenyüket Bodis dr. vezényletével. A zenekarban a m. kir. operaház öt kiváló művésze is közreműködik. Az est szólistája a kitünő Zilzer Ibolyka. A fiatal budapesti művésznőről a budapesti sajtó a legnagyobb elragadtatással szól. Jegyek a Vámos drogériában válthatók.

)-(**A budapesti filharmónikusok néhány művésze** közreműködik a Zenekedvelők január 14-iki hangversenyén.

)-(**Magyar művész a berlini rádióban.** Egészen sajátszerű érzés fogja el az embert, amikor itthon idegen világból hallgatja a magyar zenét. Ilyen élvezetben volt részünk ma este, amikor Szilágyi Imre dr. magyar zenéjét hallgattuk Berlinből. Szilágyi Imre dr. 16—17. századbeli magyar zenét adott elő cigányzenekari kisérettel. Maga Szilágyi dr. kiváló hegedűművész, akinek minden képessége megvan arra, hogy a régi magyar zene kincsei iránt az érdeklődést felkeltse és Bihary, Boka, Lavotta stb. neveit megmentse a feledéstől. Szilágyi doktor Berlinben előadásokat is tart a régi magyar hangszeres zenéről s előadását maga illusztrálja. Az elmult nyáron alkalmunk volt Szilágyival hosszabb beszélgetést folytatni, amikor rokoni látogatóban volt Pécsett s ugyanakkor egy értékes cikkét is közöltük a magyar zenéről. Valóságos fanatikusa a magyar zenének, akinek külföldi előadásai a magyar zenekultúrának népszerüsítéséhez nagyban hozzá fognak járulni.

)-(**A Pécsi Dalárda** vegyes kara csütörtökön délután 6 órakor összpróbát tart.

)-(**Spirituális művészek budapesti kiállitása.** A Spirituális művészek szövetsége második csoport kiállitását rendezte Budapesten a Nemzeti Szalonban. A kiállitáson képviselve van Pálesch Pál volt pécsi Zrinyi iskolai tanár is, akinek művészetéről ezeket olvassuk: „Pálesch Pál fantáziája az, ami megállitja a szemlélőt. A Nagy gondolkodók dicsérete cimü festmény a szenzáció értékével hat. Egy másik fantasztikus műve, a Feltámadunk pedig egyetlen képbe sürített regény az utolsó itélet szépségéről. Fantasztikumait jól ki is tudja fejezni. Igen érdekes az Amerikai párbaj és a Pax cimü vászna is."

— **GÉPAJOUR a legszebb kivitelben készül Várnai Mariska Jókai-tér 3.** (2400

— **Női és leányka télikabátok,** kész női ruhák és kosztümök Löwy Testvéreknél, Ferenciek-u. Kedvező fizetési feltételek! (3659)

— **Női** fiókalapok elsőrendü minőségben **120,000 koronáért** kapható Veledics Lina utóda **Széchenyi tér 7.**

— **Disznóöléshez** legolcsóbban vásárolható hajdina rizs, perstli, marhabél, zsirbödön, hurkatöltő, pörcnyomó, húsdaráló az összes edény és háztartási cikkek **Hétfejedelem árúházban, Kossuth-u. 16.**

— **Gép- és gyorsirást** a legjutányosabban tanit Decsy Antal utóda ifj. Palaits Géza. Ugyanott használt irógépek kerestetnek megvételre. Pécs, Jókai-tér 6. szám. Telefon 763.

— **Találtak** két flanel kesztyüt és egy Sultana cimü regényt. Igazolt tulajdonosuk átvehetik az államrendőrségen.

Színház

Surányi Miklós Halhatatlan ember-e a pécsi Nemzeti Szinházban

Pécs, jan. 5. — A pécsi ujságiróból országos nevü iróvá emelkedett *Surányi* Miklós a mai kor egyik legolvasottabb és legnépszerübb irója. Surányit kifinomult stilusa, történelmi ismeretei és mélyen szántó gondolatai tették népszerüvé, mint regényirót. A mult évben Surányi Miklós a budapesti Nemzeti Szinház szinpadán, mint drámairó mutatkozott be teljes sikerrel.

A pécsi Nemzeti Szinház a pécsiek iránt való kedves figyelemből *Surányi* Miklósnak történelmi hátterü szinjátékát tüzte ki a legközelebbi prózai bemutatóul.

A Halhatatlan emberben a magyar történelem röneszánszát eleveniti meg *Surányi* Miklós ellenállhatatlan irói művészettel. Corvin *Mátyás*, a nagy magyar hóditó már öt esztendővel ezelőtt elfoglalta Bécset, elüzte a császárt és beköltözött a Burgba, ahol feleségével a szépséges nápolyi asszonnyal Aragoniai Beatricével együtt berendezte a tizenötödik század legfényüzőbb és legnépesebb udvarát. Olasz és német tudósok, keleti mágusok, történetirók, művészek, misztikusok nyüzsögnek ezen a földi Olympuson, végnélküli ünnepet ülve Beatrice udvarhölgyeinek ragyogó és léha seregével. A földi Olympus fölött azonban 1490 április havának 5. napján beborult az ég, mert Corvin *Mátyás* nagybetegen fekszik hálószobájában. Mátyás régóta betegeskedik. Hiába erőlködnek körülötte olasz és német orvosok, hiába imádkozik érette a pápa, hiába tart vezeklést és körmeneteket Buda és Bécs népe a király erői napról-napra fogynak.

Közben *Galeotti* Maccio a Burg csillagvizsgáló tornyában kutatja az életelixirt, amely halhatatlanná teszi tudós és bőkezü urát Corvin *Mátyást*...

Csupa lefompitott elfojtott drámai feszültség lobog *Surányi* Miklós tiszta irásművészettel és kortörténeti hüséggel megirt szinjátékában, amely két órára valósággal lenyügözi a nézőt.

A szinház nagyszerü prózai együttese *Danis* Jenő stilusos rendezésével nagy ambicióval készül a január 11-i bemutatóra, amelyre a szinház az illusztris szerzőt is meghivta. A bemutatónak előreláthatólag nagy sikere lesz.

A szinházi iroda közlemenyei:

* **Májusi muzsika** az a legujabb nagysikerü Farkass Imre operett, melyet eddig négy telt ház tapsolt végig. A szép fülbemászó ének és táncszámok, valamint a rendkivül vidám szövegkönyv a további telt házakat is biztosítja és csak a sikerét emeli, ha a délutáni közönségnek is bemutatja az igazgatóság. A nagysikerü operett ma délután olcsó helyárakkal kerül színre a bemutató nagyszerü szereplőivel Marczinka Vi

Paleocapa Péter

Paleocapa Péter

Velencei kir épitészet igazgatót gróf Széchenyi István mit az akkori Tisza szabályozás elnöke mutani munkálatok is tervek megvizsgálására kül di a Tisza szabályozáshoz 1846-ban.

Egervári Ödön. Sasku Károly.

Vas. Ujs. 1869. 476. l.

Lásd Hungés

Magyar tört

XK. 148. 1.

A PÉCSI GALÉRIA
tisztelettel meghívja

PÁLFFY György (Tokio)

építész

kiállításának megnyitására

a Pécsi Kisgalériába (Szent István tér 4.)
1998. március 19-én, csütörtökön délután 5 órára

A kiállítás megtekinthető: 1998. április 13-ig,
naponta 12–18, szombaton 10–18 óráig, kedd szünnap.

PÉCSI GALÉRIA • H-7601 Pécs • Pf. 162. • T/F.: +36 (72) 315-623

Sinkovits Péter

Új Művészet Szerkesztősége

Budapest
Báthori u. 10.
1054

délután (mérsékelt helyárakkal) a rendkivül mulatságos

A fehér egér

kerül szinre.

„Repülj fecském“ minden este

Farkas Imre poétikus, hangulatos szövegü, kedves, melodikus zenéjü operettje kerül minden este szinre a Király-szinházban abban a nagyszerü szereposztásban, amelyben a bemutatón adták: *Biller* Irénnel, *Vadly* Ilonával, *Kászonyi* Gizivel, *Nádor* Jenővel, *Latabár* Árpáddal, *Halmay* Tiborral, *Szirmaival*, *Pártossal*, *Várnaival* és *Kerekessel* a főszerepekben. Ma, vasárnap délután mérsékelt helyárakkal *Kálmán* Imre világhirü operettjét, „A cirkuszhercegnő“-t adják. Jövő vasárnap délután ugyancsak mérsékelt helyárakkal az *Aranyhattyu* kerül szinre *Lábass* Jucival, *Somogyi* Nusival, *Vadly* Ilonával, *Rátkaival*, *Nádorral*, *Latabárral*, *Szirmaival* és *Szakáccsal* a főszerepekben.

— **Marosi Arnold** dr. tanár *Székesfehérvár* városát ismerteti szerdán délután fél 4 órakor az *Urániában*. Az előadás bevétele a *Falu Szövetség* kulturális céljait szolgálja.

— **Cholnoky Jenő** dr. egyetemi tanár *Vadállat az emberben* cimen folytatja *Az ember tragédiája* cimü nagyérdekü előadássorozatát csütörtök délután fél 4 órakor az *Urániában*.

— **Sumáry Sándor** dr. mütörténeti iró *A portréfestészet klasszikusairól* nagyérdekü előadássorozatot kezd az *Urániában*. Az első előadás *Van Dick* péntek délután fél 4 órakor lesz.

— **Bognár Cecil** dr. egyetemi magántanár három részből álló sorozatot tart az Urániában március 7-én, 14-én és 21-én délután fél 4 órakor *„A lelki élet egészségtana“* cimmel. Az előadó ebben az előadássorozatban bemutatja az ember lelki életének normális müködését és ezzel kapcsolatban ismerteti a lelki élet rendes menetének megzavarásait. Nem annyira a sulyos lelki betegségekkel foglalkozik, mint inkább azokkal a bajokkal, amelyek a mai korban a legtöbb embernél előfordulnak. Ezeknek sokszor rejtett okait iparkodik kideriteni. Az öngyilkosságnak, mint a mai időben pusztitó járványnak pszichikai magyarázatára is kitér az előadó. Az első előadás e hó 7-én, hétfőn délután fél 4 órakor lesz *„Normális és rendellenes jelenségek“* cimen.

— **Rozgonyi** udvari fényképész modern szinü müvészlapjai a legnépszerübbek.

A szinházak vasárnapi müsora

Operaház: Rigoletto (Schlusnis H., a berlini állami operaház tagja vendégfelléptével. Bérletszünet 7.) — **Nemzeti Szinház.** Délután: Az uj rokon (3); este: Te csak pipálj, Ladányi. (7). — **A Nemzeti Szinház Kamaraszinháza.** Délután: A házi tündér (½4); este: A diktátor (½8). — **Vigszinház.** Este: Nem nősülök. (3); délután: A Noszty-fiu esete Tóth Marival (százhuszonötödször). (½8). — **Magyar Szinház.** Délután: Játék a kastélyban (3); este: Csókról-csókra (½8). — **Király-szinház.** Délután: A cirkuszhercegnő (3); este: Repülj Fecském (½8). — **Belvárosi Szinház.** Este: Lepketánc; Kék és piros; A bor, az arany és az asszony (½8); délután: A fehér egér (3). — **Városi Szinház.** Este: A biborruhás asszony (½8); délután: Bohémélet (3). — **Fővárosi Operettszinház.** Este és délután: A második nászéjszaka (délután 4; este 9.) — *Andrássy-uti Szinház.* Este és délután: Ringlispil; Mi történt Kelemennel; Ferencváros; A t. Ház büfféjében, tréfák, magánszámok. (Délután ¼4; este ½9.) — **Terézkörúti Szinpad:** Hat. eng. ellenzék; Hirdetési verseny; Kontra, gyerünk; Hollywood ostroma; Az államtitkár ur; A sarzsi; tréfák, magánszámok (½9). — **Royal Ofeum.** Világvárosi Varieté müsor. Reso, a jelenkor legeredetibb táncos kómikusa. Berg medvéi. The Pattans. 3 Houston. Helyna et Jules Ivanoff. Rolf Hansen. Teddy és José. Atlas trio. Ossy Mak. Solti Hermin. Szokolay Olly. Dénes Oszkár. Előadás kezdete este 8 órakor; délután ¼4 órai kezdettel előadás mérsékelt helyárakkal.

A szinházak heti müsora

M. kir. Operaház. Hétfő: Nincs előadás. Kedd: Bohémélet (Pataky Kálmán felléptével. E. bérlet 22. sz.) Szerda: Az álarcosbál (Schlusnus Henrik vendégfelléptével. D. bérlet 21. sz.) Csütörtök: Rajna kincse (C. bérlet 22. sz.) Péntek: Pillangókisasszony. (Ifjusági előadás. Bérletszünet). Szombat: Fanni (D. bérlet 22. sz.) Vasárnap: Farsangi lakodalom. (Bérletszünet.)

Nemzeti Szinház. Hétfő: Vizkereszt (A Shakespeare-ciklus V. előadása. A. bérlet). Kedd: Te csak pipálj, Ladányi. Szerda: A makrancos hölgy. Csütörtök: Te csak pipálj, Ladányi. Péntek: Szeget szeggel. (Először. A Shakespeare-ciklus VI. előadása. A. bérlet). Szombat: Te csak pipálj, Ladányi. Vasárnap délután: A velencei kalmár; este: Te csak pipálj, Ladányi.

A Nemzeti Szinház Kamaraszinháza. Hétfő, szerda, vasárnap délután: A házi tündér. Kedd: Candida. Csütörtök, szombat: A diktátor. Péntek, kedd: A kisértetek. Vasárnap este: Tanner John házassága.

Vigszinház. Hétfő, kedd: Nem nősülök. Szerda: A Noszty-fiu esete Tóth Marival (százhuszonötödször). Csütörtök, péntek, szombat: Nem nősülök. Vasárnap délután: A Noszty-fiu esete Tóth Marival; este: Nem nősülök.

PEKÁR GYULA filmregénye
A KIS HŐS
16 tagu énnekkar
SZEGHO ENDRE prologja
FÓRUM
Cecil B. de Mille
NÁSZDAL
LEATRICE JOY
Bástya-Sabária és egyéb fottballmérkőzések
Előadások d. u. 4, 6, 8, 10.

Magyar Szinház. Egész héten minden este: Csókról-csókra. Vasárnap délután: Játék a kastélyban.

Király Szinház. Egész héten minden este: Repülj, Fecském. Vasárnap délután: Aranyhattyu.

Belvárosi Szinház. Hétfő, kedd, szerda, péntek, szombat, vasárnap: Lepketánc; Kék és piros; A bor, az arany és az asszony. Csütörtök és vasárnap délután: A fehér egér.

Városi Szinház. Egész héten minden este: A biborruhás asszony. Vasárnap délután: A zsidónő.

Fővárosi Operettszinház. Egész héten minden este és vasárnap délután: A második nászéjszaka.

Andrássy-uti Szinház. Egész héten minden este és vasárnap délután: Ringlispil; Mi történt Kelemennel; Ferencváros; A t. Ház büfféjében; tréfák, magánszámok.

Terézkörúti Szinpad. Egész héten minden este: Hat. eng. ellenzék; Hirdetési verseny; Kontra, gyerünk; Hollywood ostroma; Az államtitkár ur; A sarzsi; tréfák, magánszámok.

Royal Orfeum. Világvárosi Varieté müsor. Reso, a jelenkor legeredetibb táncos kómikusa. Berg medvéi. The Pattans. 3 Houston. Helyna et Jules Ivanoff. Rolf Hansen. Teddy és José. Atlas trio, Ossy Mak, Solti Hermin, Szokolay Olly, Dénes Oszkár. Előadás kezdete este 8 órakor. Minden vasár- és ünnepnap délután fél 4 órai kezdettel előadás mérsékelt helyárakkal.

Hangversenynaptár

Vasárnap: Kállay Lily táncmatinéja (d. e. 11. Radius-mozi) K. — Ákom Lajos orgonaestje (fél 6. Z.) — Jászay Mari emlékhangverseny (fél 6. Z. kisterem). — Roseé-vonósnégyes IV. Beethoven-estje (fél 9. Z.) R. — Uj-Föld, modern külföldi szerzők bemutató-estje (fél 9. Z. kisterem). — Flesch Imre dalestje (fél 9. V.) K. — *Hétfő:* Rendkivüli filharmóniai hangverseny (fél 8. V.) R. — Lovag Koller János dalestje (fél 9. Z.) R. — *Kedd:* Doni-Kozák énekkar II. hangversenye (fél 9. V.) K. — Székesfővárosi énekkar Beethoven-estje (fél 9. Z.) R. — *Szerda:* Jeanne Mária Darré zongoraestje (fél 6. Z.) R. — E. Rozgonyi Ágnes és Herz Ottó dr. szonáta-estje (fél 9. Z.) R. — *Csütörtök:* Balya Ibolyka II. nótaestje (fél 9. Z.) H. — *Péntek:* Csendőrinternátus müvészestje (fél 6. Z.) R. — Dullien Klára hegedü-estje (fél 8. V.) R. — Schlussnuss Henrik ária- és dalestje (fél 9. Z.) F. — *Szombat:* Kerntler-trio III. kamarazene-estje (fél 9. Z.) H. — *Vasárnap:* Dirner Gusztáv dr. nótaestje (fél 6. Z.) H. — Orováné Bodó Klári dalestje (fél 6. Z. kisterem) R. — Eggert Márta dalestje Baranyi Lilly zongoraművésznő közreműködésével (fél 9. Z.) F. — Budai Dalárda hangversenye (fél 9. V.) R.

Mozgófényképszinházak müsora

CORSO: (Váci-utca 9. sz. Telefon: Teréz 63—99.) Blanche Sveet főszereplésével: Szivek cézárja. (Filmregény 8 felvonásban.) — Raymond Griffith főszereplésével: Uram, ön megcsal. (Burleszk 7 felv.) — Előadások ugy hétköznap, mint vasár- és ünnepnap 4, háromnegyed 6, fél 8 és fél 10 órakor.

CORVIN József-körut és Üllői-ut sarkán. Telefon J. 89—88 és 95—84.) Honfoglalás (9 fejezet Amerika hőskorából. Universal világattrakció.) — Ez Páris! (Lubitsch-vigjáték 8 felvonásban. Főszereplők: Monte Blue és Patsy Ruth Miller.) Előadások hétköznap negyed 6, fél 8, háromnegyed 10. Vasárnap negyed 4, negyed 6, fél 8 és háromnegyed 10 órakor.

DÉCSI (Ezelőtt Mozgóképotthon. Teréz-körut 28. Jegyrendelő telefon: Lipót 982—82.) „Modern Cagliostro“ (Amerika filmszenzációja, főszerepben Allleen Pringle és Convay Tearle.) — Magyar Hiradó és Fox Journal A legfrissebb hazai és külföldi ujságokkal. Előadások 4, 6, 8, 10 órakor, ünnepnap és vasárnap: egynegyed 4, 5, háromnegyed 7, fél 9 és 10 órakor.

FÓRUM FILMSZINHÁZ: (IV., Kossuth Lajos-utca 18. szám. Telefon: Teréz 74—37, 74—38.) A kis hős (Pekár Gyula filmregénye, 16 tagu énekkarral és prológgal.) — Nászdal (Cecil B. de Mille legujabb produkciója, Leatrice Joy főszereplésével). — Trambulin a jég hátán (amerikai burleszk két felvonásban.) — Sporthiradó. — Magyar Hiradó. Előadások 5, negyed 8, és fél 10 órakor. Vasárnap 4, 6, 8, 10 órakor.

FÉSZEK MOZGÓ: (József-körut 70. szám.) Metropolis (a jövő század filmregénye, 2 rész, 14 fejezet.) Vasárnap d. e. 10—1-ig burleszk-matiné. — Rudolf Valentino: A legszebb férfi. (Szerelmi regény 6 fejezetben.) Előadások fél 5, negyed 8, és fél 10 órakor.

KAMARA MOZGÓ: Honfoglalás. (9 fejezet Amerika hőskorából. Universal világattrakció.) — Jégáradat (filmregény 8 felvonásban. Főszereplő Viola Dana.) Előadások hétköznap fél 5, negyed 7, 8, 10. Vasárnap negyed 4, 5, háromnegyed 7, fél 9 és 10 órakor.

KORONA MOZGÓ: (Attila-körut 15. sz. Bethlen-udvar.) Szeress és enyém a világ (amerikai világattrakcio 8 felvonásban, főszereplők Norman Kery és Mary Philbin.) — Legény a talpán (filmregény 8 felvonásban, főszereplő Hoot Gison.) Hétfőn: Az élő álarc (Pirandello regénye 8 felv. Főszereplők Conrad Veidt és Eszterházy Ágnes.) — A kalandor (dráma 8 felvonásban, fősz. Harry Liedtke és Mady Christians.) Előadások hétköznap háromnegyed 5, 7, negyed 10. Vasárnap fél 3, negyed 5, 6, háromnegyed 8, fél 10.

NYUGAT MOZGÓ: Legszebb férfi (dráma 7 felvonásban, főszereplő Rudolf Valentino.) — Habkisasszony (vigjáték 6 felvonásban, főszereplő Harry Liedtke, Xenia Desny.) — Hazudnak a lángok (dráma 8 felv., főszereplő Henny Porten.) Előadások 5, negyed 8, háromnegyed 10 órakor.

OMNIA FILMSZINHÁZ: (Telefon J. 1—25.) Pekár Gyula magyar filmje: A kis hős. (Nagy idők regénye 8 fejezetben. Filmre irta Körössy Henrik.) — Courtsh Mahler világhirü regénye filmen: Nagy ára van a boldogságnak. (Szinmü 6 felvonásban.) — Hiradók. — Előadások kezdete hétköznapokon fél 6, fél 8 és fél 10 órakor. Vasárnap és ünnepnap fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor.

ORION SZINHÁZ: (Eskü-tér 1. T. J. 450—91.) Honfoglalás (9 fejezet, Amerika hőskorából Universal világattrakció.) — Jégáradat (filmregény 8 felvonásban, főszereplő Viola Dana.) Előadások hétköznap fél 6, fél 8, fél 10 órakor. Vasárnap fél 4, fél 6, fél 8, fél 10 órakor.

PALACE FILMSZINHÁZ: Newyork-palotával szemben Jegyrendelés József 65—23 szám.) Lubitsch mestermüve: Ez Páris! (a charlston mámora, vigjáték világattrakció 8 felvonásban. Főszereplők: Monte Blue, Patsy Ruth Miller, Gallay Nándor és Beregi Kató a charlston és black botton legujabb változatait mutatják be.) — A Schill Brigád hősei dráma 8 felvonásban, főszereplők: Imogene Robertson, Rudolf Meinert.) — Hiradók. — Előadások kezdete hétköznapokon 5, fél 8, 10, vasár- és ünnepnapokon 3, háromnegyed 5, fél 7, negyed 9, 10 órakor.

RADIUS (VI., Nagymező-u. 22—24. Telefon T. 20—98 és T. 92—50. szám.) Ez Páris! (vigjáték világattrakció 8 felvonásban. Rendezte Ernst Lubitsch. Főszereplők. Monte Blue és Patsy Ruth Miller.) — A kis hős. (A legujabb magyar film 8 felvonásban. Irta Pekár Gyula.) — Grosevescu temetése Bécsben. — Fox Hiradók. — A zenekart Lazarus Walter vezényli. — Előadások kezdete hétköznap negyed 6, fél 8, fél 10. Vasárnap fél 4, fél 6, fél 8, fél 10 órakor. — A pénztár vasárnap égész nap, hétköznapokon délben 11—1-ig van nyitva.

ROYAL APOLLÓ: (Tel.: J. 118—94.) Prolongálva.) A kinematografia leghatalmasabb alkotásai Ben Hur. (Lewie Wallace reg. 2 r., 12 fejezetben. Rendezte Fred Niblo. Főszereplő: Ramon Novarro. Mindkét rész egy előadásban!) A darabot a Palestrina-kórus válogatott énekkara kiséri. Az énekszámokat Berg Ottó operaházi karnagy tanitotta be. Az orgonaszólót Weigert Aladár orgonamüvész játssza. Kisérő müsor nincs. kérjük a tisztelt közönség pontos megjelenését! Előadások kezdete hétköznapokon 5, negyed 8, fél 10 órakor, vasár- és ünnepnapokon fél 4. fél 6, háromnegyed 8 és 10 órakor.

TURÁN MOZGÓ: (Mozsár- és Nagymező-utca sarok. Telefon Teréz 64—20.) Metropolis (Thea von Harou regénye filmen 14 felv. főszereplő Brigitta Helm, Alfred Abel, Rudolf Klem Rogge.) — Legszebb férfi, (dráma 7 felvonásban, főszereplő Rudolf Valentino. — Előadások 4, 6, 8, 10 órakor.

UFA Filmszinház (Teréz-körut 60. Tel. L. 921—32 és L. 921—33.) Magyar Hiradó. — UFA Világhiradó. — Az uj szerelem és a régi. (Szinmü 8 felvonásban, fősz. Lewis Stone és Barbara Bedford.) — Vjerocska. (Fanamet-attrakció 8 felvonásban. Főszereplők: Corinne Griffith és Einar Hansen.) Előadások kezdete hétköznapokon 5, negyed 8, fél 10. Vasárnap háromnegyed 4. háromnegyed 6, 8 és 10 órakor.

URÁNIA (Tel. J. 121—35 és J. 23—54) Uram, ön csal! (Vigjáték 7 felvonásban. A főszerepben Raymond Griffith.) — Modern Cagliostro. (Főszereplő Ailean Pringle és Conway Tearle.) — Előadások kezdete vasárnap és ünnepnap fél 4, fél 6, fél 8, fél 10 órakor; hétköznap 5, negyed 8 és fél 10 órakor.

RUDOLPH VALENTINO
életének utolsó filmje:
A SEJK FIA
Bánky Vilmával
Március 10
KAMARA UFA OMNIA
Jegyelővétel!

TÖRVÉNYKEZÉS

A Kmetty-ügy tárgyalása

Kmettyt két napra kórházba utalták szembajának megvizsgálására

A *Kmetty*-ügy szombati tárgyalása során a Wesselényi-utcában történt gyilkosságra igyekezett világosságot vetni *Dotsák* Lajos őrnagy-hadbiró tárgyalásvezető. A Wesselényi-utcában annakidején Gábor Hugót a főhadnagy lőtte le a revolverével. *Kovács* Imre rendőrfőtörzsőrmestert hallgatták ki ma elsőnek tanuként az esettel kapcsolatban, aki elmondotta, hogy amikor jelentették neki az esetet és a helyszinére ment, már sem az áldozatot, sem a merénylőt nem találta az utcán, ahol a tömeg izgatottan tárgyalta a merényletet. *Kmetty* főhadnagyot, Gábor merénylőjét azután a Wesselényi-utcai iskola épületében találta meg, amelynek kapuját sietve lezáratta. Igazoltatta, elvette revolverét és bekisérte a főkapitányságra. *Borbély* rendőrőrmester vallomása után *Farkas* Emánuel tanut hallgatták ki, aki együtt szolgált Kmettyvel a vonatellenőrző parancsnokságnál, majd *Rejtélyi* Gyula dr.-t és *Vass* Béla dr. tanárt. Ezután a tárgyalásvezető az esetről szóló rendőri és detektivjelentéseket és egyéb iratokat ismertette, majd az orvosszakértők kérésére elrendelte *Kmettynek két napra kórházba való utalását szembajának megvizsgálására.* Ezután a mai tárgyalás véget ért.

§ **Kétszer itélték el egy büncselekményért.** *Kocsis* Ferenc hentessegédet 1925. tavaszán a veszprémi rendőrség letartóztatta. *Kocsis* ugyanis Budapesten több lopást követett el, majd müködésének szinhelyét áthelyezte Veszprémmegyébe, ahol folytatta a lopásokat. Végül is Kisbéren tettenérték, bekisérték Veszprémbe, ahol letartóztatták. A veszprémi törvényszék felelősségre vonta a Budapesten elkövetett lopások miatt is és összbüntetésül *2 évi és 4 hónapi fegyházbüntetésre* itélte el. Ugyanekkor a budapesti ügyészségen is megindult ellene az eljárás, ugyanis a pesti károsultak itt is feljelentést tettek ellene s igy mult év szeptemberében a budapesti büntetőtörvényszék elé került, amely *ugyanazokért* a büncselekményekért, amelyekért már egyszer a veszprémi törvényszék elitélte, *1 évi és 6 hónapi fegyházbüntetésre* itélte el. *Kocsis* Ferenc védője, *Kéler* Bertalan dr. perujrafelvételi kérelemmel fordult a budapesti királyi büntetőtörvényszékhez s a törvényszék hatályon kivül helyezte a második itéletet és igy a veszprémi törvényszék két évi és 4 havi fegyházbüntetése maradt hatályban.

§ **Sárváry Jenő dr. teljes elégtételt kapott.** Néhány hónappal ezelőtt sok szó esett arról a rosszindulatu hajszáról, amelyet ellenségei inditottak *Sárváry* Jenő dr. fővárosi ügyvéd ellen. Az ügyvédet a biróság *felmentette az összes vádak alól*, megállapitva, hogy azok rosszhiszemüek és valótlanok. A felmentő itélet ellen az ügyész formai okokból felebbezéssel élt, mint azonban most értesülünk, a főügyészség visszavonta a felebbezést és igy a felmentő itélet *jogerős* lett. *Sárváry* dr. sajtópert inditott azok ellen a lapok ellen, amelyek ügyét téves információk alapján megirták. A bevádolt hirlapirók azonban kijelentették, hogy a megvádolt ügyvéd egyéni integritását, de különösen az ügyvéd reputációját érinteni nem akarták és őszinte *sajnálatuknak* adtak kifejezést, hogy a kérdéses cikkek lapjaikban megjelentek.

§ **A tanár buktatott, az anya rágalmazott.** *Kurtsinka* Pálné felhatalmazásra hivatalból üldözendő *rágalmazás vétségével* vádoltan állott ma a büntetőtörvényszék *Zakariás* tanácsa előtt. A vád szerint *Kurtsinkáné* mult év juniusában az egyik polgári iskola igazgatója előtt olyan kijelentést tett, hogy *Vass* József, az iskola számtantanára csak azért buktatta el a fiát, mert *nem fizette meg.* Az asszony ellen megindult az eljárás s a mai tárgyaláson azzal védekezett, hogy ő ilyen kijelentést soha senki előtt nem tett. A tanuk kihallgatása után a biróság bünösnek mondta ki az asszonyt *rágalmazás vétségében* és ezért *14 napi fogház és 40 pengő pénzbüntetésre* itélte el.

§ **Kényszeregyezségi ügyek.** *Goldberger* Ernő (Andrássy-ut 39.), aki a Párisi Nagy Áruház egyik osztályának a tulajdonosa, hitelezőivel 45 százalékos kvóta mellett megkötötte a kényszeregyezséget, ugy hogy tartozását nyolc hónapi részletben törleszti. Az egyezségért Goldberger Ernőné készfizetői kezességet vállal. A hitelezők közül *Goldberger* S. Gottlieb, *Frank* József dr., *Goldberger* Imre, *Dembitz* Antal és *Waldmann* Antalné kötelezettséget vállaltak arra, hogy követeléseiket csak a többi hitelező kielégitése után érvényesithetik. A kényszeradós üzlete a kötelezettségeknek teljes kiegyenlitéséig hitelvédő egylet ellenőrzése alatt marad. *Orbán* József dr. törvényszéki biró ezt az egyezséget jóváhagyta. — *Lusztig* Simon budapesti cég kényszeregyezségi ügyében a megkötött egyezséget jóváhagyó végzés jogerőssé vált, *Orbán* József dr. törvényszéki biró az eljárást befejezettnek nyilvánitotta. — *Molnár* József és társa (Királyi Pál-utca 9.) cég kényszeregyezségi ügyében *Lengyel* István dr. törvényszéki biró előtt március 21-én délelőtt 11 órára tüzték ki a tárgyalást.

Bútorok szállodá, penzió és lakások részére belés kivitelben, jótállás mellett, kedvezményes fizetési feltételek mellett is **Hegedüs és Társánál, Budapest, VII., Dohány-utca 10. szám.** — Válaszbélyeg

meglevő kiséró szólamok átdolgozásával a nagyközönség számára is könnyen elsajátithatóvá tette a dalokat.

A daloskert legszebb alkotásai közé tartoznak Balassa Bálintnak megragadó bujdosó énekei, a *„Bocsásd meg Uristen“* és a *„Zöld erdő harmatját, piros csizmám nyomát hóval lepi be a tél . . .“*

A *P. Horváth*-féle népdalgyüjtemény néhány édesbus kesergője, mint például a *„Most jöttem Erdélyből . . .“*, vagy *„Nem lesz mindenkor igy“* Csonkamagyarországon ma éppen olyan időszerü, mint valamikor a török uralom korában.

Az értékes nótáskönyvet a *Csokonay*-féle *Lilla*-dalok egészitik ki, amelyek mindegyike a maga egyszerüségében tökéletesen szép kis müalkotás.

A „Daloskert“, mely ezenkivül szebbnél-szebb karácsonyi és bibliai énekeket is tartalmaz, a Könyvbarátok Szövetségének sorozatában jelent meg az Egyetemi Nyomda izléses kiadásában.

— **Kisértetek.** *(Ibsen-repriz a Kamara-Szinházban.)* A Kamara Szinház mai Ibsen-reprize, a Kisértetek felujitása teljes sikert aratott. Ha Ibsennek vannak is hibái, ha néha tuloz, de költészete örök érték. Ennek a szomoru, fájdalmasan emberi költészetnek a sötéten csillogó értékeit tökéletes szépséggel varázsolta elő a Kamara Szinház együttese. Nem volt egy felesleges szó, egy elsietett mozdulat, egy nem odavaló gesztus. Itt mindennek sulya, mélyebb értelme volt. Itt nem volt stilizálás, nem volt müvészi alakitás, itt minden emberi volt; vágy, sóhaj, kacagás, halál. Mintha az Élet játszotta volna el előttünk egy szürke kis tragédiáját. Egyszerüen, szivbemarkolóan. Azt játszották a szinpadon, ami a legemberibb: az *Életet*.

Márkus Emilia asszony édesanyja csupa érzés és értelem volt. Klasszikus müvészetének koloritja ma szindusabb, pompásabb, mint valaha. *Uray* Tivadar a modern drámairodalom egyik legnehezebb és ép ezért a szinészeket leginkább inspiráló szerepében elsőrangut nyujtott. Ha összehasonlitjuk *Baló* Elemérnek alakitásával, nem merünk véleményt mondani. Balóé költőibb felfogásu, de Uray Oswaldja közelebb áll hozzánk. Előbbit megcsodáljuk, Uray Oswaldját sajnáljuk, együtt érzünk vele. *Sugár* Károly ismét brilliáns volt, kabinetfigurája döbbenetes. *Tőkés* Anna a Renaissance Szinházban már játszotta ezt a szerepet. Azóta alakitása érettebb, teljesebb lett. *Nagy* Adorján lelkésze, mint mindig, intelligens szinészfő, müvészien elgondolt emberábrázolás.

A reprizt zsufolt nézőtér nézte végig, amely sokszor hivta ki a lámpák elé az előadás kitünő résztvevőit, elsősorban *Márkus* Emilia asszonyt. K. Gy.

— **Schlusnus Henrik vendégszereplése az Operaházban.** A *Magyar Királyi Operaházban* vasárnap, március 6-án *Schlusnus* Henrik, a németek ezidőszerint legelső baritonistája fog a Rigoletto cimszerepében fellépni. Gildát *Sándor* Erzsi énekli, aki ezuttal utoljára lép fel szabadsága előtt; a mantuai herceg *Pataky* Kálmán lesz. Kedden ugyancsak *Pataky* Kálmán vendégjátékával a Bohémélet van müsorra tüzve, a szerdai Álarcosbálban ismét *Schlusnus* Henrik vendégszerepel. Csütörtökön a Wagner-ciklus első előadásaként a Rajna kincse kerül szinre. A pénteken hat órakor kezdődő Pillangókisasszony ifjuségi előadás lesz, szombaton a Fanni, vasárnap, március 13-án pedig bérletszünetben a Farsangi lakodalom van müsorra tüzve. Kedden, március 15-én a Hunyadi László kerül szinre.

— **Előadások a szülők iskolájában.** A Szülők Iskolájának előadásaiban a járvány miatt eltolódások történtek. A legközelebbi előadást március 8-án, kedden délután 6 órakor *Dóczi* Imre dr. tartja a Pedagógiai Szemináriumban (VIII., Mária Terézia-tér 8.) melynek tárgya: *Egészségügyi berendezések a nevelésben.* A legközelebbi nyilvános Szülői Értekezlet pedig március 11-én, pénteken este 6 órakor lesz ugyancsak a Pedagógiai Szemináriumban, amikor *Bródy* Ferenc dr. orvos tart előadást a *sikertelen tanulás okairól.* A szülői értekezleteken a részvétel dijtalan.

— **A Szeget-szeggel bemutatója a Nemzeti Szinház e hetének eseménye.** A *Szeget-szeggel* bemutatója, amely a Shakespeare-ciklus utolsó előadásaként magyar szinpadon először kerül szinre, lesz a Nemzeti Szinház jövő heti müsorának eseménye. A Shakespeare-premier főszerepeit a pénteki bemutatón és hétfőn, a második előadáson *Tasnády* Ilona, *Környey* Paula, *Vaszari* Piroska, *Abonyi*, *Palágyi*, *Fehér* Gyula, *Lehotay*, *Mihályffy* Béla és *Bartos* Gyula játsszák. *A te csak pipálj, Ladányi* ezen a héten kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap este szerepel a müsoron. Március 15-én ünnepi előadásul a *Bánk bán* kerül szinre *Bakó* Lászlóval és *Hettyey* Arankával a főszerepekben, ezenkivül szerdán a *Makrancos hölgy*, vasárnap délután *A velencei kalmár* szerepel még a szinlapon.

ZSOLDOS magántanfolyam
VII., Dohány-utca 84. Telefon: József 124—47.
Előkészit polgári és középiskolai magánvizsgákra, érettségire

— **Hubay Jenő megkezdte vidéki hangversenykörutját.** *Hubay* Jenő ma Békéscsabán megkezdte két hétre tervezett hangversenykörutját. Az alföldi város közönsége lelkesen ünnepelte a kiváló mestert. A jövő héten Hubay Miskolcon és Nyiregyházán fog játszani. Mindkét városban *Beöthy* László, a Belvárosi Szinház igazgatója tart bevezető előadást a koncert előtt.

— **Csuk Jenő festőművész temetése.** Március negyedikén temették el nagy részvét mellett *Csuk* Jenő neves festőművészt, a Kerepesi temető díszsirhelyén. A végtisztességen a kultuszminisztérium képviseletében megjelent *Tihamér* Lajos dr. min. tan., a *Benczur Társaság* nevében *Udvary* Géza festőművész, a *Szinyei Merse Társaság* tagjai közül *Ivánvi-Grünwald* Béla és *Róna* József és az elhunyt festőművész számos barátja és tisztelője. Itt kell megemlékeznünk arról az esetről, hogy *Csuk* Jenőnek, a mostani *Magyar Táj és Népjóléti Kiállitáson* „Zivatar a pusztában“ cimü festményét egy Budapesten járt amerikai birtokos a temetés napján megvette. A kép New-Jerseybe kerül, magángyüjteménybe, ahol a világ minden kulturnemzetének müvészeitől származó sok müvészi alkotás közt *Csuk* Jenő fogja a magyar festőművészetet reprezentálni.

— **Vasárnap is lehet bérletet váltani a Molière-ciklus előadásaira.** A Kamaraszinház Molière-ciklusának bérlete iránt érdeklődők kivánságára vasárnap délelőtt 11 órától 1 óráig is lehet bérleteket váltani a Nemzeti Szinház gazdasági hivatalában.

— **Az Uj Föld ma esti II. zeneestélyén** (Zeneművészeti Főiskola kamaraterme ½9-kor) a külföld legismertebb komponistái: *Bax-*, *Berg-*, *Bloch-*, *Honegge-*, *Poulenc-*, *Schönberg-*, *Strawinsky-* és *Webern*-nek müvei kerülnek bemutatásra. Az uj müalkotásokat *S. Gervay* Erzsi énekmüvésznő, *Szelényi* István, *Weisshaus* Imre, *Türr* István, *Janthó* Bertalan, *Sinkay* László, *Perényi* István, *Biró* Miklós és a *Gellért—Biró—Léner—Scholz*-vonósnégyes adják elő.

— **Pálesch Pál gyüjteményes képkiállitása.** Hosszu évek munkájának gyümölcsét mutatja be *Pálesch* Pál festőművésznek Karpfensteinutca 21. sz. alatti mütermében rendezett második gyüjteményes képkiállitása. *Pálesch* a spirituális iskola egyik minden esetre legértékesebb tagja, aki amikor a festészetben a lelkiség kidomboritására törekszik, sohasem ragadtatja magát az ultramodernek tulzásaira. A lelki szinek s ezeken keresztül a lélek harmóniája vagy diszharmóniája az alaphangulata minden képének. *Beethoven utolsó szimfóniájánál* például egy a képen átvonuló főszint a kiegészitő szinek teljes koszorujával veszi körül. A *Königssee-i alkonyat* viszont a mély tónusok tökéletes harmóniája. Érdekes, ahogy *Pálesch* a zenét a festészettel összekapcsolja, igy *Moll-akkord* cimü képe a zenei hang valóságos érzékeltetése a festő vásznán. Igen szépek *„A nagy gondolkodókról“*, *„Az utolsó itéletről“*, *„A magyarság feltámadásáról“* festett képei s a szinrendezésnek és kompoziciónak valóságos remekei, a *Visió*, *Az őszi ködök* s a *Szent Ferencről* készült oltárkép. A müvésznek a kiállitáson szereplő két értékes alkotását mai képes mellékletünkben is bemutatjuk.

— **Eggert Márta,** ez a tizenhároméves kis csodahangu énekesnő, aki a Magyar Szinház szinpadán hóditotta meg a közönséget, 13-án, vasárnap este önálló dalest keretében fog beszámolni további fejlődéséről. A szenzációsnak igérkező hangverseny iránt szokatlanul nagy az érdeklődés, mert mindenki kiváncsi, hogy ez a kis gyermekleány — kiről *Jeritza* Mária azt állitotta, hogy hozzá hasonló hangfenomént még nem hallott — mit tud. Müsorán a legnehezebb áriák és dalok szerepelnek.

— **Japán vendégek a Mücsarnok kiállitásán.** A japáni egészségügyi bizottság, amely hivatalos kiküldetésben tanulmányutra jött Európába, most Bécs felé utaztában Budapesten is megfordult, ahol nagy érdeklődéssel szemlélte a magyar kultura magas szinvonalu intézményeit. A japánok kintjártak a városligeti Mücsarnokban és nagy elragadtatással szemlélték a magyar táj- és népéleti kiállitást, ahol sok olyan képet találtak, mely a maga müvészi értékén kivül különösebben is megegyezik a japáni lelkülettel, ugy kidolgozásánál, mint tárgyánál fogva. A japánokat, akik nem győzték a kiállitás megszemlélése után tetszésüket kifejezni, *Paur* főtitkár vitte körül a termekben.

— **A Kut kettős száma.** Második évfolyamába való fordulása előtt impozáns gazdagságu kettős számot adott a Képzőmüvészek Uj Társaság kiadásában és Rózsa Miklós szerkesztésében megjelenő modern müvészi folyóirat. A diszesen kiállitott 7. és 8-ik kettős szám gazdag tartalmából kiemeljük Vaszary János pompás tanulmányát: „Hogy jutottunk müvészi kulturához!“; a szerkesztő S. O. S. cimü vezércikkét; Rabinovszky Marius tanulmányát: „Naturalizmus a képzőmüvészetben“ és Cselényi Walleshausen Zsigmond essay-ét: „Korszellem és progressziv müvészet“. Érdekes és tanulságos cikkek szólanak még a modern hollandi épitészetről, a müélvezet problémájáról, mig a Szemle rovat a kritikai és informativ részt adja. A kitünő illusztrációk között Ferenczy Noémi, Beck Ö. Fülöp, Pátzay Pál, Márffy Ödön, Vaszary János, Egry József, Czóbel Béla, Bornemissza Géza, Szőnyi István, Medgyessy Ferenc, Szobotka Imre, Csorba Géza, Walleshausen Zsigmond, Rauscher György, Schönberger Armand, Tóth Zoltán, Molnár C. Pál, Detra Lóránt, Klie Zoltán és Diener-Dénes Rezső munkáit találjuk pompás reprodukciókban, elsőrangu nyomdatechnikai kivitelben. A magas szinvonalu müvészi folyóiratot a Kut tagjai tagilletményként ingyen kapják.

— **A „Tündérvásár“ mesedélutánja a Zeneakadémiában.** A *Tündérvásár* gyermeklap szerkesztősége ezuttal kilencedik mesedélutánját rendezi március 10-én délután fél 6 órakor a Zeneakadémia nagytermében. A müsor szerint *Altay* Margit, *Csermely* Gyula és *Szentgyörgyi Cseke* Vilma irók mesélnek, a meséket *Benedek* Kata festőművésznő illusztrálja, majd *Sarkadi* Aladár fog ismét mókázni a gyerekekkel. Fellép a fiatal énekesgárda egyik jeles reprezentánsa, *Oroszy* Julia operaénekesnő, aki egy áriát és két müdalt énekel *Lederer* Rózsi zongoramüvésznő kisérete mellett. Kis koncertet ad zongorán *Komáromy* Gabi, aztán gyermekverseket szaval *Hollós* Ilona szinmüvésznő, a Belvárosi Szinház tagja. Végül felvonul ezen a mesedélutánon is a *Brada Táncakadémia* népszerü növendékgárdája. A délutánra szóló *ingyenjegyeket* minden meghivott előfizető átveheti a *„Tündérvásár“* kiadóhivatalában (V., Akadémia-utca 10.).

— **Goethe és a német romantika regénye.** Turóczi-Trostler József iró március hetedikén, hétfőn délután 7 órakor „Goethe és a német romantika regénye“ cimen előadást tart az Alapitványi Leánygimnáziumban (Munkácsy-utca 5—7).

— **A Székesfővárosi Énekkar Beethoven-hangversenye.** A Székesfővárosi Énekkar a filharmónikus zenekar közremüködésével március 8-án, kedden este fél 9 órakor Beethoven-hangversenyt rendez a Zenemüvészeti Főiskola nagytermében. Müsor: 1. Elégia. 2. Gyászóda (Budapesten először előadva). 3. Karfantázia. 4. Áldozati ének (Budapesten először előadva). 5. Szélcsend és vig hajózás. Szólisták: *Nagy* Margit, *Szende* Ferenc, a m. kir. Operaház tagjai és *Földessyné Hermann* Lola zongoramüvésznő. Vezényel: *Karvaly* Viktor. Jegyek Rózsavölgyinél.

— **Kamarazene.** A kiváló *Rosée-vonósnégyes* Beethoven ciklusának tegnapi III. hangversenyén a C-moll, F-moll és A-moll quartettek szerepeltek a müsoron. Gyönyörüen kidolgozott, stilusos előadásuk most is nagy sikert aratott. A hangversenyen közremüködő *Perci* Lilly a hatalmas *Ah! perfido*-áriával próbálkozott megbirkózni; de ennek a nehéz münek előadása képességeit messze tulhaladják. A zongorakisérotet *Kósa* György izléssel látta el. *(S.)*

— **Koiss Ilonka és Mazgon Mária hangversenye.** Szombaton este a Katolikus Kör Kamarazenetermében két fiatal tehetséges müvésznő mutatkozott be *Koiss* Ilonka szavalóművésznő és *Mazgon* Mária daléneknesnő személyében. *Koiss* Ilonka széles skáláju előadóaki az egymástól legtávolabb eső költők hangulatát is ki tudja fejezni a női lélek finom órgonasipjain. Voltak verssorok, amelyeket igazán nagy müvészettel és átérzett liriával adott elő. *Mazgon* Mária Tarnay-, Dienzl- és Hubay-dalokat énekelt, kulturált, csengő hangon, különösen egy Puccini-áriával váltva ki nagy hatást. Zongorán *Környey* Béla kisérte igen jól.

— **Titkos Ilonát várasszonnyá avatja a Kövessy Vár.** A *Kövessy Vár* március 8-án, kedden este fél tizenegy órakor a Royal-szálló fehértermében ünnepélyes keretek között várasszonyává avatja *Titkos* Ilonát. A vár jelvényét *Biller* Irén első-várasszony fogja *Titkos* keblére tüzni. Az est második részén a Kövessy Vár szinészei egy vidéki ripacselőadást parodizálnak, *Medgyasszay* Vilma pedig néhány kedves chansont ad elő.

— **Gergelyffy Gábor dr. szerzői matinéja Ujpesten.** Vasárnap délelőtt 11 órakor Ujpesten a Corso-mozgóban tartja *Gergelyffy* Gábor dr. szerzői matinéját. *Gergelyffy* a Zeneakadémián legutóbb tartott szerzői estjén osztatlan sikert aratott .A matinét az ujpesti gyermeknyaraltatási akció javára *Semsey* Aladár dr. polgármester védnöksége alatt rendezik. Közremüködnek: *Kőszeghy* Teréz, *Vécsey* Elvira bárónő, M. *Garay* Etta, *Zoltán* Erzsébet és *Kubányi* György.

— **Müvészest a csendőrinternátus javára.** A Budapesten állomásozó csendőrtisztikar a csendőrinternátus-alap javára március 11-én, pénteken délután fél 6 órai kezdettel müvészestet rendez a zeneakadémia nagytermében. A magasnivóju program keretében *Balázs* Árpád. *Goda* Gizella, a m. kir. Operaház tagja, *Sauerwald* Géza zenetanár, *Ambrózy* Béla zongora- és *Wehner* Géza orgonamüvészek lépnek fel. Jegyek kaphatók a budapesti csendőrkerületi parancsnokságnál (I., Böszörményi-ut 21., telefon 140—81.), továbbá a Rózsavölgyi-cégnél (Szervita-tér 5., telefon 10—08, VI., Andrássy-ut 45., telefon 148—82.).

A SZINHAZAK KÖZLEMÉNYEI

Kék és piros

Lepketánc — A bor, az arany és az asszony — Herczeg Ferenc, Zágon István, Karinthy Frigyes, Mikszáth Kálmán, Hevesi Sándor

három egyfelvonásosa

Honthy Hanna

ragyogó, rendkivül sokoldalu müvészetének és a

Belvárosi Szinház

pompás előadásának a legvérmesebb várakozást is meghaladó, hosszu időre kiható szenzációs sikert hozott. A zsufolt házak közönségének izzón lelkes hangulata a *Kék és piros* alatt ujra és ujra megindulo tapsorkánokban tör ki és a darab végén a megszámlálhatatlan kihivások sora ünnepli a szerzőket, *Honthy* Hannával az élén az előadókat és

Radics Béla

régi és uj magyar nótákból összeállitott gyönyörü dalciklusát. A hatalmas sikerre való tekintettel a jövő hét müsorát természetesen a három egyfelvonásos dominálja amelyet ma, vasárnap, hétfő, kedd, szerda, péntek, szombat, jövő vasárnap este és hétfőn játszanak, mig csütörtökön este, ma és jövő vasárnap

A
MULT, JELEN, JÖVŐ
cimü könyv melynek szerzője *Jákó Margit*, most jelent meg uj kiadásban, diszes kiállitásban, 400 oldalas terjedelemben, 10 fénykép-mümelléklettel. Vonzó érdekességü, hol elmélyedő, hol drámai, hol lendületes, változatos, mindig az adott témának megfelelő stilussal tükrözi vissza az olvasó elé azokat az eseményeket, amelyek a Károlyi-forradalmat, a vörös lázadást, a nemzeti hadsereg szervezkedését, a nemzeti eszme feltámadását és Horthy Miklós kormányzó uj épitő munkáját, valamint *Magyarországnak az utolsó években lefolyt magyar történelmi eseményeit vetiti az olvasó elé a Mult, Jelen, Jövő, amely most olcsó áron és könnyitő feltételekkel kapható s mindenki megszerezheti. — Ezt a könyvet minden magyar embernek el kell olvasni és nem szabad elszalasztania azt az alkalmat, hogy könyvtárát ezzel a nélkülözhetetlen könyvvel ki ne egészitse. — **Egy példány 8 pengőért kapható,** de azok, akik nincsenek abban a helyzetben, hogy egyszerre fizethetnének, négy, illetve két pengővel is megvásárolhatják a könyvet,* ha aláirásukkal biztosithatják a hátralékos részletek pontos befizetését. A könyv eladása délelőtt 10—12 között történik. Mindenki igyekezzék megvásárolni, mert az uj kiadásból 1200 példány áll rendelkezésre.

Rangsorolás nélküli kiemelt megvétel
(10 sz. pályamű)
Pálffy János

Pálffy János, építész

Fejleszthető családi házak,
1983. Tervpályázat.

Magyar Építőművészet,
1984. 2.

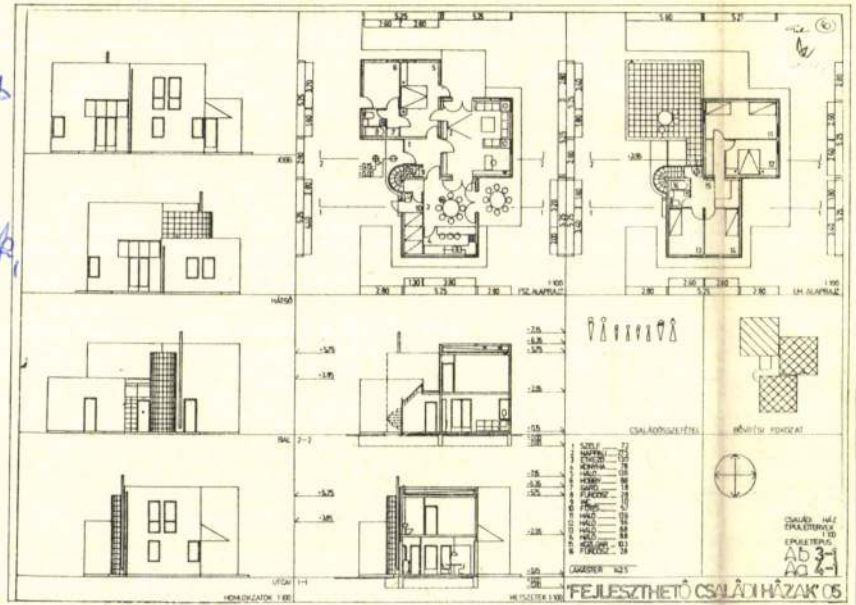

4 – old.

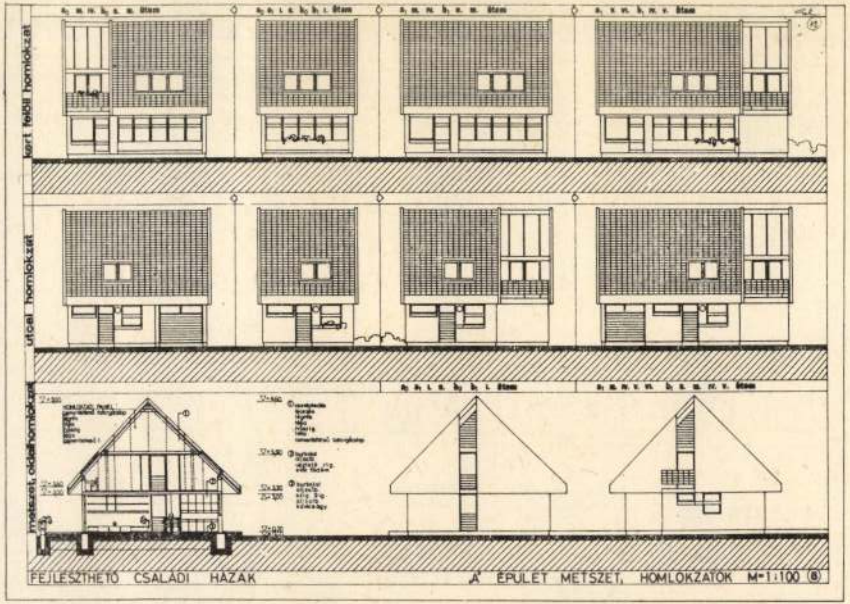
kert felőli homlokzat
utcai homlokzat
metszet, oldalhomlokzat
FEJLESZTHETŐ CSALÁDI HÁZAK
A' ÉPÜLET METSZET, HOMLOKZATOK M=1:100 ⑧

Bajmócz-vára 1906évi Szeptemb. 24én.

érk: 1906 IX. 26.

„Műemlékek"
Tekintetes
Országos bizottságának!

Budapest.

Kérelemmel a műemlék bizottságának, hogy jövőben szíveskedjenek az ülésre való meghivást időben hozzám bocsájtani és Bozsonyba címeztetni. - Szilágyi Dezső utcza 19-20 sz. házamra.

Utolsó meghivásukat miután Pestre volt címezve, csak jelen hó 24én lettem Bajmóczon. Tisztelettel

Gróf Pálffy János

Pálffy János gróf

467/1906. grám. Erlegett: szeptember 26.

Magyar Építőművészet 1977/3

Pálffy János (LAKÓTERV)
Vezető építész: Finta József

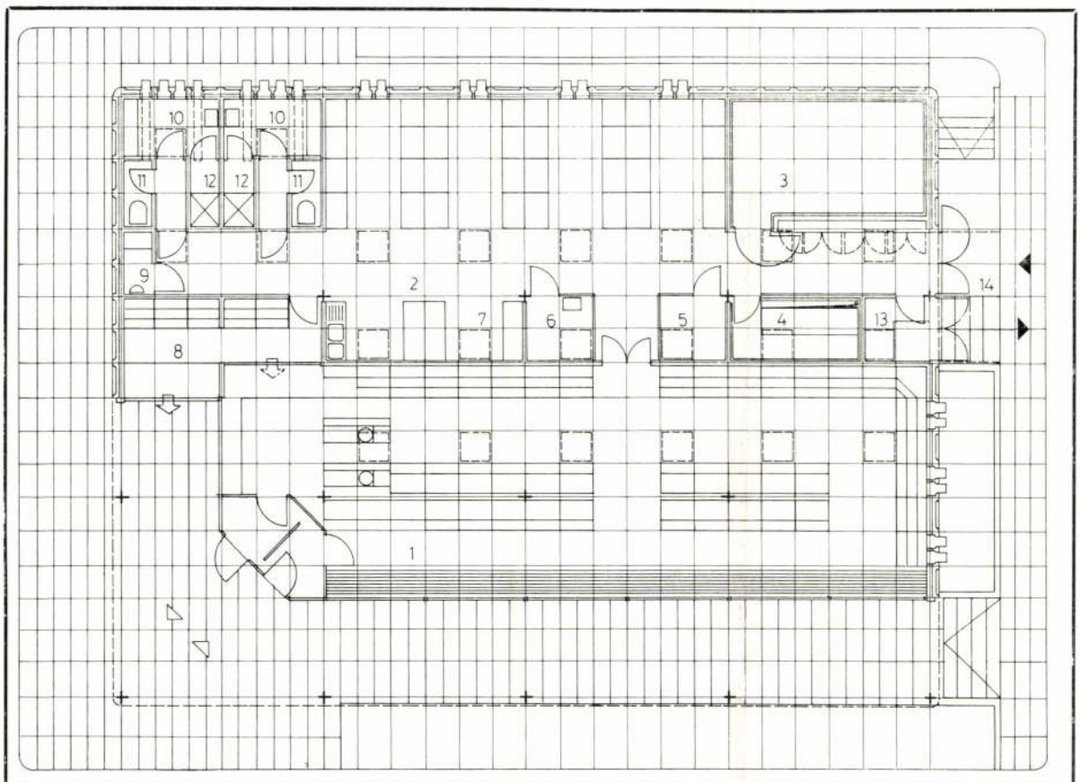

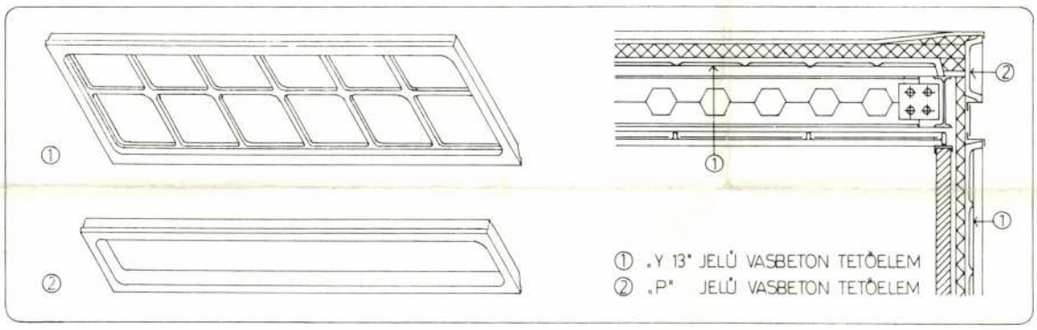

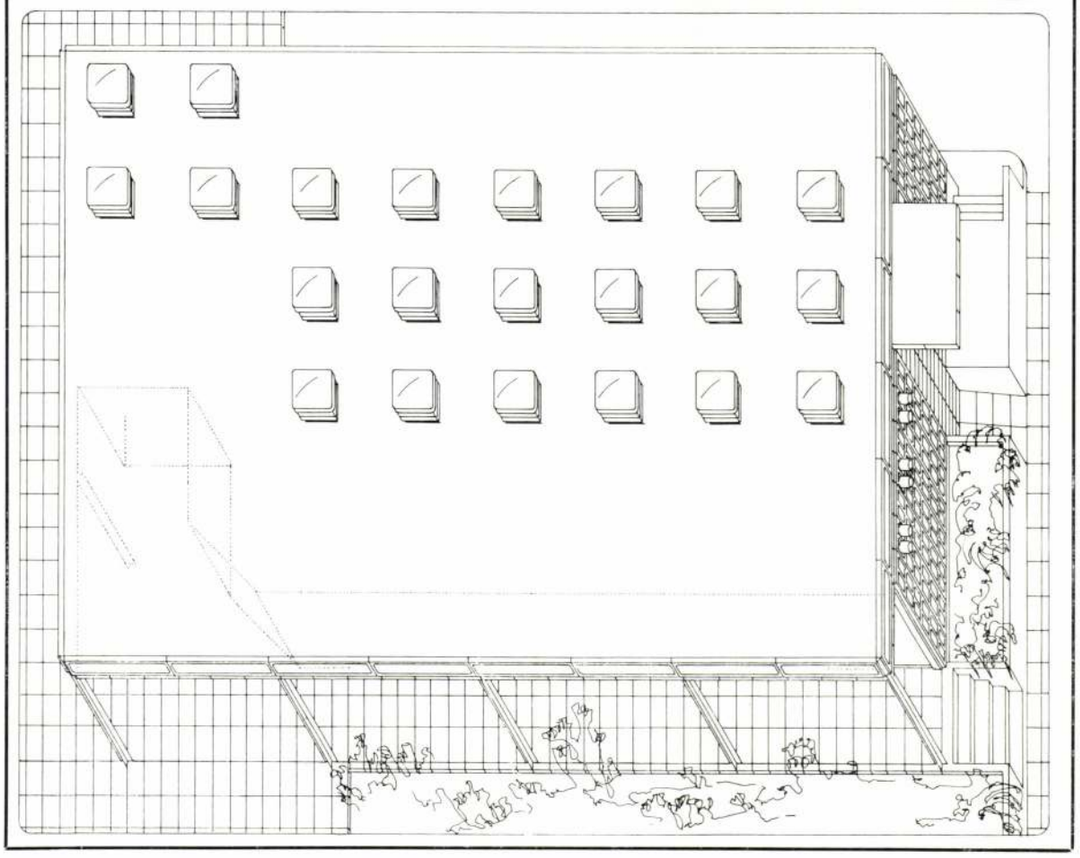

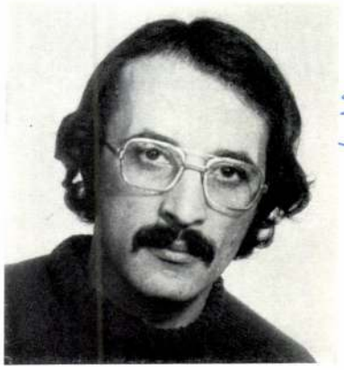

Pálffy János

1944-ben Budapesten született. Diplomáját a BME Építészmérnöki Karának esti tagozatán 1973-ban védte meg. 1968–1969-ben tanácsi dolgozó volt, 1970 óta a LAKÓTERV dolgozója. 1970–1972-ig Spiro Éva műtermében szerkesztő, 1972 óta Kaszab Ákos munkatársaként a Budapest I. sz. Házgyár új lakóház tervcsaládjainak kidolgozásában vesz részt.

Néhány hazai országos, ill. vállalati házi pályázaton vett részt, ebből kétszer eredményesen.

Zöldért önkiszolgáló üzlet, Budapest Kelenföld, Szakasits Árpád út

A tervezett üzlet a Kelenföldi lakótelep kelet–nyugati fő gyalogosút tengelyére felfűzött, az itt megépült F+10 szintes paneles pontházak Etele tér felőli első két egysége közötti területen. A terület enyhén lejt.

Az épület a beépítésből adódóan hossztengelye mentén fedett gyalogos útra, üzlettérre és kiszolgáló területre tagolt. A homlokzati felnyitások ezt a három funkcionális zónát tükrözik.

A kétirányú acél vázrendszerre fal-, ill. födémelemként azonos vasbeton tetőhéjelem kerül.

Alaprajz

1. Árusítótér (önkiszolgáló). 2. Raktár és közlekedő terület. 3. Hűtött raktár. 4. Agregát. 5. Szellőzés. 6. Iroda. 7. Manipulációs terület. 8. Hagyományos árusító (utcán át). 9. Takarítókamra. 10. Öltöző. 11. W. C. 12. Zuhany. 13. Hulladék. 14. Rakodó rámpa

Mezei Mihály (KÖZTI)
Vezető építész: Nagy Elemér

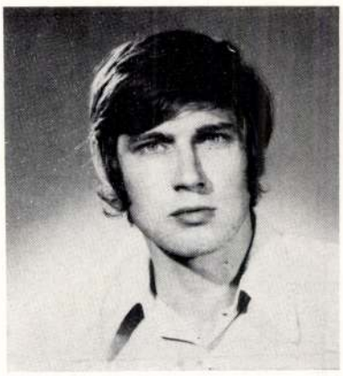

1946-ban Bácsfaluban született. 1964-ben Újpesten a Faipari Technikumban érettségizett. 1973-ban a BME Építészmérnöki Karának esti tagozatán diplomázott. 1964 óta a KÖZTI-nél dolgozik.

Eredményes pályázatok

Dimplomadíj; Somogy megyei családi ház; Csongrád-Szolnok megyei családi ház; Seyfried Hedviggel Dunaszeg (Fiatal Építészek Köre tervpályázat); Horváth Lajossal és műtermi kollégákkal ATI oktatási épület; Szegedi Nagyáruház; Győr-Sopron megyei családi ház; művelődési ház és iskola közös épületben.

Munkái

Pápai kórház rekonstrukciója; Színház és Filmművészeti Főiskola új tanulmányi épülete; pápai Művelődési Ház (Szenes Istvánnal); lakóházak Zalaegerszegen (Horváth Lajossal).

Pápai Művelődési Ház

Uszodának épült, meglevő vasbeton ívszerkezet alatt, a meglevő kútalapok felhasználásával többcélú nagyterem (prózai előadások, zenés darabok, hangverseny, nagygyűlés, mozi, sport) kialakítása volt a feladat. Az épület csak vendégtársulatokat fogad, ezért a díszletek tárolása helyett, azok gyors mozgatása elsődleges. Szerkezet monolit és előregyártott vasbeton. Homlokzatburkolat előregyártott kerámia panelek. A nézőtér, a színpad és a közösségi terek burkolata akusztikus kerámia. Mennyezetburkolat sodronyfonat, melyre világítótestek, akusztikus hangvető elemek, díszlet-függesztő szerkezetek stb. egy hidraulikus emelő segítségével bárhol elhelyezhetők. Kevésfajta, tartós anyagok használatára, egyszerű, a funkciót maradéktalanul kielégítő részletmegoldásokra, karakteres, áttekinthető terek kialakítására törekedtek a tervezők.

1. Előcsarnok. 2. Pénztár. 3. Ruhatár. 4. Büféraktár. 5. Büfé-öltöző. 6. W. C. 7. Raktár. 8. Öltöző. 9. Gépészet. 10. Díszletfelvonó. 11. Dohányzó. 12. Büfé. 13. Világosító. 14. Nézőtér. 15. Színpad. 16. Díszlettároló. 17. Gondnok. 18. Elektromos kapcsoló. 19. Ügyelő. 20. Zenekari árok. 21. Légtér. 22. Trafó. 23. Hűtő

Iker hétvégi ház

Cél: házilagos kivitelezésre alkalmas szerkezettel, egyszerű külső tömeggel, térélményt adó belső térrel, olcsó hétvégi ház kialakítása.

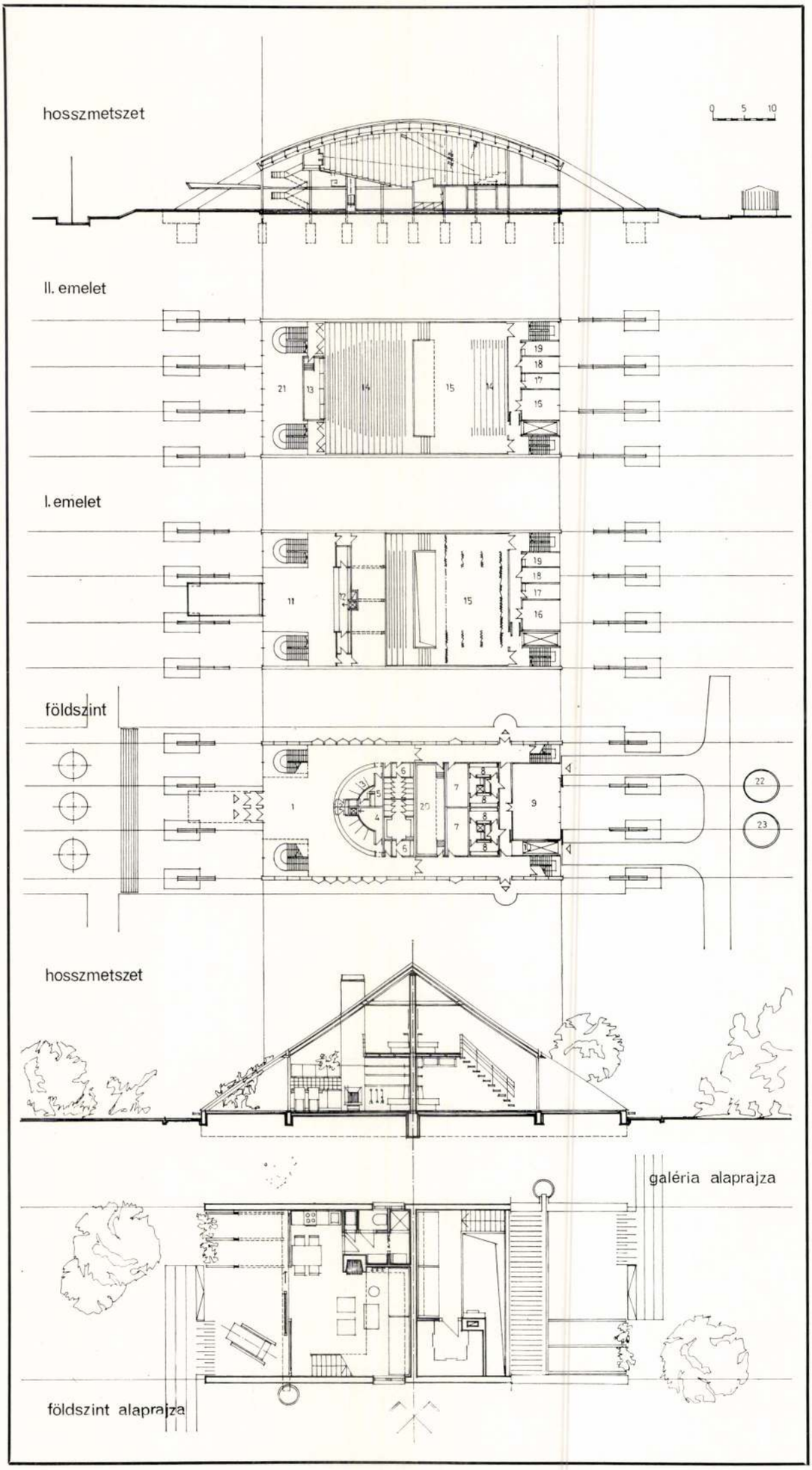

Magyar főúri gyüjtők

Irta: *Fónagy Béla*

A főúri gyüjtők sorát tulajdonképpen néhai I. Ferencz József királyunkkal kell kezdenünk. A Habsburgok műgyüjtő szenvedélye ősidőktől fogva ismeretes, műgyüjtésüknek használt azonban a mult század 80-as évei előtt csak az osztrák székvárosok, ezek között is elsősorban Bécs város látta. A császári mecénás, I. Ferencz József soha el nem múló emlékét a mult század 90-es éveiben megnyilt hatalmas bécsi udvari múzeumok fogják megőrizni. Mecénás voltának egy-egy sugara Budapestre is rájutott. Ez a mult század 80-as éveinek kezdete óta a Műcsarnokban rendezett kiállításokon nyilatkozott meg, a magyar művészektől származó képek és szobrok vásárlásában. A királyi mecénás e gesztusa elsősorban a fejlődő magyar művészet pártolásának szólott, a képek nagyrésze azután a budai királyi palota falaira jutva, lassanként egy kis magyar képtár alapjait vetette meg. Igy kerültek oda id. Markó Károly, Ligeti, Mészöly, Deák-Ébner, Bihari, Aggházy, Herzl Kornél, Karvaly, Valentiny, Böhm Pál, Eisenhut, Nádler, Koroknyai, Pataky, Vastagh, Telepy, Tölgyessy, Spányi, Vágó, Skutetzky, Feszty, Halmi, Ferraris és Zemplényi képei. I. Ferencz József és IV. Károly halálát követő zavaros időkben e kis gyüjtemény, mely a 80-as és 90-es évek első fele magyar festészetének nem egy érdekes munkáját foglalta magában, szétszóródott. Egyrészt szétszórták a királyi család tagjai közt, másrészt eladták. Csak Bihari korszakos jelentőségű »Biró előtt«-je és Deák-Ébner »Aratók«-ja jutott belőle szerencsére a Szépművészeti Múzeum magyar gyüjteményébe. I. Ferencz Józsefnek ez a magyar festészeti gyüjteménye szinte útjelző volt a magángyüjtők körében a magyar kortársfestők gyüjtése tekintetében. A gyüjtemény a 90-es évek végén föllépő nagybányai festők befogadása elől, már a király konzervatív hajlamánál fogva is, szinte természetszerűleg elzárkózott. A jég mindazonáltal meg volt törve és szerencsére többen is akadtak, akik örömest nyitották meg lakásukat és erszényüket az új magyar művészet elszánt, fiatal harcosainak. I. Ferencz József mecénás voltának emlékét egy nagyszerű ajándéka őrzi az Iparművészeti Múzeum gyüjteményében, ama XVI. század elejéről való Krisztus imádását ábrázoló brüsszeli falkárpit, mely az említett múzeum egyik büszkesége.

A főúri gyüjtők sorában az Andrássy-család egész kivételes helyet foglal el. Közöttük és egyéni ízlésénél és hajlamainál fogva, elsősorban ifjabb gróf Andrássy Gyula említendő. A tradíció itt is nagy szerepet játszott, mert a gyüjtemény egyes darabjait még az apa, id. gróf Andrássy Gyula szerezte össze (elsősorban Rembrandt híres, 1630-ból való önarcképét, melyet Londonban vásárolt), de a finom ízlés további bizonyítékai az id. gróf és grófné arcképei Lenbachtól, a gróf arcképe Benczurtól is. A régi, valamint a modern képek összeválogatásában egy finom amatőr kvalitatív érzése volt az irányadó, kinek gyüjtése az olasz primitívektől és quattrocentistáktól Benozzo Gozzoli után: Részlet a királyok imádásából (XV. századbeli umbriai madonna, firenzei madonna a XV. század végéről), a festői velenceiekhez (Palma Vecchio madonnája, Sebastiano del Piombo, keresztet vivő Krisztusa, Tintoretto, férfi arcképe) és Salvator Rosa tájképei-ig terjedt. A festőiség iránt való intenzív érzése irányította Van Dyck Szent családja és Rubens Angyalok bukása, Pieter Claes csendélete és az angol arcképek (Raeburn, Opie) megvásárlásánál. Ezt érezte meg a modern festőkben is, amikor még azok iránt nem sokan érdeklődtek. Igy kerültek gyüjteményébe: Turner: Velencei tája, a barbizoniak (Corot, Rousseau, Dupré, Diaz, Millet), a francia naturalisták (Courbet, Bastien-Lepage), a belga Courtens, a német Liebermann és Stuck és nem utolsó sorban Munkácsy, Mészöly és Paál képei. A festői megérzés vezette az erdélyi török szőnyegek és régi keleti szőnyegek gyüjtéséhez is. E különleges helyet igénylő gyüjtőben a művész és a gyüjtési szenvedély egészen egyéni ízű egyesülésre talált. Fivérében, gróf Andrássy Tivadarban (1875—1905.), kinek műtárgyai korai halála után jórészt öccse tulajdonába mentek át, a művész és műpártoló mecénás jutott túlsúlyra. Maga is dilettáns festő lévén, vásárlásaiban tisztán egyéni szimpátiák, nem gyüjtési szenvedély vezették. Az ő gyüjteményében voltak: Tintoretto férfiarcképe, Bastien-Lepage tájképe, Mun-

A Műgyüjtő 1928. 6-7 sz.

a kezdet dátumát. E dátum lehet a legfontosabb tényező a kodex korára vonatkozólag. De nem szabad, hogy tévedésbe ejtsen a kódex kezdőszövegében előforduló oly dátum, amely szoros összefüggésben áll a szöveggel. Gyakran előfordul, főleg hivatalos szövegek másolt példányainál, hogy a másolt szöveg a kezdő dátumnál jóval később készült. Igen gyakori azonban, hogy a kódexben semmiféle dátumot nem találunk és ekkor a kódex korát részben a betűk vizsgálatából, részben — s ez a fontosabb — a miniatűrök stíluskritikai vizsgálata alapján állapíthatjuk meg.

Fontos szerepe van a kódexben előforduló címernek is. Igen gyakori ugyanis, hogy a kódex megrendelője az első lapra, gazdag díszítés keretében ex libris gyanánt, családi címerét festette. A címer igen fontos, nemcsak a kodex keletkezési idejére, hanem helyére vonatkozólag is. A mecénás felismerése azonban még nem elegendő : elsősorban magát a címert és az azt körülövező díszítést kell vizsgálat tárgyává tennünk. Ugyanis igen gyakran előfordul, hogy megrendelő nem lévén, az embléma helye üresen maradt s a későbbi tulajdonos utólag festtette be címerét.

Az írás is útbaigazít, pl. a bolognai finom gyöngyírás, a német gótikus betűvetés rögtön felismerhető. A szöveg nyelve is irányadó olykor.

Téves volna azt hinni, hogy a kodexminiatűrök, miután nem oly közkedveltek, kivételek a hamisítás terén. A miniatűrök pontos utánzásától szintén nem riadnak vissza a hamisítók, talán éppen azért, mert oly kevés kerül közülük kereskedelmi forgalomba. Épp ezért ne ejtsen minket tévedésbe, ha velencei antikváriusoknál, vagy bárhol másutt régi, levakart írású, sok vízfoltos, szakadozott pergamenlapot látunk, — egy Antifonarium lapját — gazdag ornamentikával díszítve. E hamisításokra a legjellemzőbb az, hogy különböző stílusok egyvelegét ismerhetjük fel. Főleg a XV. századbeli gazdag, pompázó ornamentikájú firenzei kódexeket utánozzák, amelyeknek erős lendületű, nyugodt díszítése itt barokos zsúfolt formákká alakul át veronai, milánói és más iskolák jellegzetes motivumaival tarkítva. A hamisítás még inkább felismerhető a színeken és kidolgozáson. A hamisított miniatűr modern technikával készül, gazdag árnyékolással van festve. Valódi aranyat nem használnak. Megjegyzendő, hogy levakart írású pergamennel igen gyakran találkozunk a középkorban, amidőn régi kódexek pergamenjeit újólag felhasználták.

Régebbi korok barbarizmusára vezethető vissza, hogy, sajnos, igen gyakran találkozunk kódexekből kivágott iniciálékkal, miniatűrökkel. Ezeknek nemcsak anyagi, hanem esztétikai értékük is jóval csökkent. Hiszen a kódexminiatűr magával a pergamenlappal és szöveggel a legszorosabb kapcsolatban áll, éppen ennek a kódexnek illusztrálására készült, és így magában csonkán és ügyefogyottan hat.

Schubert-kotta címlapja.

kácsy két képe, Mészöly, egy korai László Fülöp, Szlányi, az amerikai Harrison képe és ő volt Rónai egyik legkorábbi pártfogója is, mert vele készíttette ebédlőberendezését 1897-ben, az akkor föllépő századvégi franciás stílusban. Ami jellemző e főrangú mecénás ízlésének sokféleségére. Talán ebben az összefüggésben említhetjük gróf Andrássy Gyula sógorának, gróf Batthyány Gyulának 1912-ben nagyrészt tűzvész áldozatául esett képgyűjteményét is, melynek főékességei az elpusztult Van Dyck férfiarckép, Palamedes Halottas tánc-a és Potter tehénpásztor-a voltak. Egy másik Andrássy, gróf Andrássy Géza, Manó fia, maga is számottevő dilettáns festő, atyja gyűjtőszenvedélyének örökét folytatta, kinek gyűjtése még a mult század 50-es éveire vezethető vissza.

Ide tartoznak a Kaunitz Vencel gróf austerlitzi palotájából származó gobelinek és az erdélyi főúri családok hagyatékából vásárolt magyar ötvösművek (serlegek). Az iparművészet eme remekeihez csatlakozik a fegyver- és gyűrű-, valamint a bécsi porcellán-gyüjtemény. A képek egyrésze már az Orvos-szövetség kiállításán is szerepelt. Legjelentősebb képei flamandok (Van Dyck lovas-képe, Snyders és Fyt állatképei), továbbá Canaletto: Bécsi látképe a Kaunitz palotával, mintegy 10 darab Hamilton lovaskép, Kupetzky és Mányoki arcképek, Munkácsy Hímző leánya, Benczur: Andrássy Géza grófné arcképe.

Gróf Andrássy Dénes a (1835—1915) kortársfestők gyüjtő-mecénásának típusát képviseli. Hajlamai a századforduló német, főleg müncheni festőihöz vonzották, kiknek munkáiból mintegy 150 képből álló gyüjteményt hozott össze és emelt nekik külön múzeumot Krasznahorkavár alján (1909). A gyüjtemény legkiválóbb darabjait Szépművészeti Múzeumunknak hagyta halála után. E hagyaték múzeumunknak szinte hiányt pótló darabokat juttatott. Lenbach: Bülow hercegné arcképe és Böcklin: Tavaszi est-je, ezekhez járulnak még: Albrecht Keller kis párisinő, Stuck: Tavasz, Wilh. Diez: Civakodók; Meyerheim: Oroszlánpár; Henglein, Grosshesseloze mellett két szép interieur-kép H. Gráf és Carl Albrecht-től, továbbá a francia Le Sidaner és a holland Verschini három képe. Gyüjteményében volt még Uhde egy sírbatétele, Walter Firle, F. A. Kaulbach 1—1 képe. Leginkább a táj- és állatképek érdekelték, amely érdeklődésének emléke az általa alapított ösztöndíj táj- és állatfestők részére Németországba való utazásra. (Párist hajlama szerint kizárta az utazási ösztöndíjból).

Vidéki, főleg főúri gyüjtők tevékenységébe nyujtott bepillantást az 1912-évi szombathelyi »Vasvármegyei műtörténeti kiállítás«, melyet Vasvármegyére szorítkozó gyüjtők mintegy 2000 műtárgyából rendezett Végh Gyula főigazgató és Csányi Károly múzeumi igazgató. E kiállítás anyagát képek: német, flamand (Snyders, id. P. Brueghel), holland, olasz (Canaletto két pirnai és drezdai látképe), francia (Watteau, Boucher), Kupetzky Savoyai Eugen arcképe (Batthyány-Strattmann Ödön hg. tulajdonából), miniaturák és árnyképek, továbbá szobrok, köztük egy Leone Leoni-nak tulajdonított V. Károly császár bronz mellszobra (Batthyány Iván gr. tulajdona), valamint bútorok, iparművészeti tárgyak, mint rendkívül érdekes egyházi és kegyeleti szerek (róm. kath., ág. evang. és zsidó) képezték. Ebből a kiállításból került Batthyány Iván gróf letéteképen az id. P. Brueghel »Ker. János a pusztában prédikál« szignált képe a Szépművészeti Múzeumba.

A szombathelyi kiállítás főleg vasvármegyei főúri gyüjtők tulajdonából verődött össze. Azonban alig van főúri családunk, melyben ne találnánk régi képeket és egyéb műtárgyakat, melyek eredete részint öröklésre, részint egyéni gyüjtésre vezethető vissza. A nagy háború előtti idők kétségtelenül legjelentékenyebb főúri gyüjtője Pálffy János gróf (1829—1910) volt, aki pozsonyi, bécsi, budapesti palotájából és bazini várából 178, köztük legalább 30 elsőrangú képet hagyományozott (1907) a Szépművészeti Múz.-nak. Az Eszterházy hg.-től származó képek óta ez volt a Szépm. Múzeum legjelentősebb gyarapodása (a Pálffy-gyüjtemény 1913-ban nyilott meg). A képek között vannak XV—XVI. sz.-beli olaszok (A. Vivarini, V. Crivelli, Basaiti, Boltraffio Codi-i madonnája, Salaino, Solario, Francia, valamint Tizian, Tintoretto, Paolo Veronese egy-egy arcképe), XV—XVI. sz.-beli németek és németalföldiek (id. Cranach, Petrus Cristus, Joos van der Beke) és XVII. sz.-beli hollandok és flamandok (van der Helst, Th. de Keyser, Steen, Mieris, A. Ostade, Molenaer, a két Ruijsdael, van Goyen, Koninck, Everdingen van Dyck, ifj. Teniers). Külön csoportot alkotnak a XIX. sz.-ból való képek, melyek a század második felének, egészen a 80-as évikig divatos külföldi festőit

Recebetétes oltárterítő. Magyar. 1660.
A Nemzeti Múzeum új szerzeményeiből

vonultatják föl. A sok, ma már kevésbbé jelentős mellett van néhány igen értékes kép, mely a Szépm. Múzeum modern külföldi gyüjteményének hiányait szerencsésen pótolja. Ezek között említendő 3 Daubigny, Troyon, Couture, továbbá Israels, Lenbach, Füger egy-egy fiatalkori alkotása és Pilotynak egy már 1871-ben ajándékozott sok helyet igénylő, óriási méretű, de jellemző vászna »Nero Róma romjain«. Egy másik nagy főúri gyüjtő emlékét őrzi a székesfővárosnak hagyományozott (1906) »Gróf Zichy Jenő Múzeum« is, amely hosszas késés után 1921-ben nyilott meg nem éppen megfelelő elhelyezésben egy verpeléti úti iskola épületében (katalogusa 1923-ból). Gróf Zichy Jenő (1837—1906) a nagy ázsiai utazó értékes néprajzi és egyptomi gyüjteményei még 1911-ben a néprajzi múzeumba olvadtak. Az előbb említett múzeum mintegy 150 drb. képet és szobrot, ezenkívül egy kisebb iparművészeti és fegyvergyüjteményt ölel fel, a hagyományozott családi ékszer-gyüjtemény a múzeumban azonban nem került kiállításra. A képek zömét német és németalföldi festők művei alkotják, azután néhány jelentékeny olasz (a trecentista sienai Taddeo Bartoli triptychonja), főleg XVI. sz.-beli velencei és felsőolaszországi kép (Moroni szignált férfi arcképe), egy pár francia (Largilliére, Rigaud, Le Brun, Greuze arcképei), valamint egyik főérdekessége a 12 drb. Kupeczky és a 2 drb. Mányoki arckép. A képeket osztrák barokk-szobrászok (Donner, Mader, Messerschmidt) munkái egészítik ki. Az egész gyüjtemény a mult század 80-as éveiben Bécs művészi életében jelentékeny szerepet játszó gróf Zichy Ödön (1811—1894), Jenő atyja, gyüjtőizlésének irányát mutatja, akinek bécsi gyüjteményéből való a képek jórésze.

A főúri gyüjtők a gyüjtők legzárkózottabb fajtájához tartoznak. Kincseik jobbára valóban csak a tulajdonos és szűk körük gyönyörűségére szolgálnak, s csak ritkán gyönyörködhetnek bennük e körön kívül eső szemek. Ha a gyüjtés élő művészek alkotásait öleli föl, csak akkor lehetnek mint mecénások koruk leghathatósabb, mert legtehetősebb támogatóivá. A zárkozottság azonban itt is szinte természetszerüleg legtöbbször konzervatív irányban befolyásolja őket. Az igazi értés és megérzés folytán mégis gyakran közülük kerülnek ki a legegyénibb izlésű gyüjtők, mint azt ifj. Andrássy Gyula gróf példája is bizonyítja. Zichy Ödön gróf viszont a 80-as évek bécsi művészetének volt egyik legmesszehatóbb mecénása, aminthogy Andrássy Dénes gróf a 90-es évek német művészetének volt legmegértőbb magyar méltányolója. Az életében zárkózottnak, dölyfösnek ismert Pálffy János gróf egy gyüjtőélet dús kincseinek odaajándékozásával Szépművészeti Múzeumunknak és egyben nemzeti vagyonunknak legbőkezűbb jótevője lett. A szépségben folytatott élet etikai kincs, melynek jótékony sugarai nem mulhatnak el hatástalanul a közre.

képpel. A festett kép minden porcikájáról visszacsendül az alkotó ember teremtő ereje. A készítőnek érző, meglátó vagy gondolkodó egyénisége szól hozzánk az anyagon át. A fénykép ellenben mechanikai műveletek eredménye. Lehet rajta valamit hangsúlyozni, valamit füszerezni. Sokat lendít a jó beállítás, a fényforrás és háttér kikeresése, de lényegében lencsék, csavarok, rúgók, lemezek és fürdők kérdése az egész. Az ember szerepe csak a kezelésnél nyilvánul, feladata a törvényszerüen működő erők irányításában merül ki.

Ugyanez az elv érvényes a nem öncélú fotografiánál is, legfőképen ezek közt is a sokszorosító technikákban. A fotografia után vegyileg maratott cinklemez, a szellemes három- és többszínű nyomások a fénynyomással együtt mind-mind a tudomány és művészet ábrázolásainak szabatos visszaadását kell hogy szolgálják. Szédítő szerepkörüket a sokszorosított képek csakis akkor tudják betölteni, ha az originálist mennél tökéletesebben pótolják.

A fotografia segélyével létrejövő reprodukciók akkora lendületbe jöttek, hogy elsorvadt mellettök a reprodukáló fa- és rézmetszet. A folyóiratok, tudományos művek, kereskedelmi és ipari alkalmazás az auto- és fototipiában hatalmas segítőtársra tettek szert. Különösen sokat köszönhet azonban a művészeti kultúra. A háromszínnyomással oly tökéletes képet lehet nyerni az eredetiről, mint soha eddig. Mindez természetesen összefügg magával a nyomdászattal, a gépeket is már e szerint konstruálják. És egész sereg más iparágba is belenyúlik a gyökere. A papirgyártást, a festékgyártást is a maga céljainak megfelelőleg irányítja a fotomechanika. E téren a fejlődés nap-nap után újabb meglepetéseket tartogat a figyelmes szemlélő számára.

A fotografálás mai irányzatában mindezeknél fogva csak a preciz munka számít. A tökéletes szaktudás. A mesterségbeli járatosság. A jövő fejlődése e csapáson fog haladni. Külön kell tehát választani a játékos kedvtelést a komoly munkától, a zsonglőrséget a kultúrától. Különösen hazánkban e téren még igen sok a tennivaló. Nincs olyan állami intézményünk, mint a bécsieknek, berlinieknek vagy péterváriaknak, ahol a fotografia és fotomechanika komoly ápolásban részesülne. Itt csakis egy jól szervezett iskolai oktatás bevezetése hozhatna kívánt eredményt létre a mesterségként gyakorlott iparművészeti ágban.

Azonkívül természetesen az amatőröknek is meg kell érteniök a jövő szavát. El kell mélyedniök egy-egy részletmunkába, hogy tevékenységük ne számítson fölöslegesnek. A hamburgi amatőrök közül egyik régi kapukat, másik kosztümöket gyüjt. A néprajz, a művészet hány pusztuló emlékét lehet így megörökíteni. A madarak, a méhek, a növények élete mind felkínálja a monografikus fényképtanulmányok sorozatát.

A drezdai kiállítás végeredményképpen arra tanít meg, hogy a jól szervezett szakoktatás és amatőrködés mellett a művészkedési láz nem sorvasztja el, hanem ellenkezőleg táplálja és új virágokra fakasztja a művelődés hajtásait. CZAKÓ.

SVÉD KIÁLLÍTÁS AZ IPARMŰVÉSZETI MÚZEUMBAN. A stockholmi iparművészeti kiállításról szóló ismertető cikkünkben felvetettük egy budapesti svéd kiállítás rendezésének eszméjét. Örömmel jelenthetjük, hogy a kiállítás kérdése immár mindinkább közeledik a megvalósuláshoz. Radisics Jenő igazgató ugyanis megbízta dr. Czakó Elemér múzeumi őrt, hogy Stockholmban személyesen intézze el az előkészítő munkálatokat. A svédek készsége folytán mi akadálya sincs annak, hogy egy elsőrangú svéd szépművészeti és műipari kollekciót mutasson be az iparművészeti múzeum a budapesti közönségnek.

A kiállítás sikerének biztosítására külön bizottság alakult Stockholmban, melynek elnöke Salin Bernát, a Nordiska Museet főigazgatója; tagjai pedig Zorn Anders festőművész, Adler Viktor, az iparművészeti iskola igazgatója, Boberg Ferdinánd építész és Branting Ágnes művésznő. A kiállítás anyagát az Északi Múzeum gyüjti össze, miután annak kiválogatásában a kiküldött múzeumi őr is segédkezett. A múzeum hozzáadja saját tárgyai közül mindazokat, melyek alkalmasak arra, hogy a magyar közönség előtt föltárják a svéd háziipar multját és művészi fejlődését.

A GÖDÖLLŐI MŰVÉSZTELEP gyüjteményes kiállítása szeptember hó 24-én nyílik meg a Nemzeti Szalonban. A kiállításon festményeken és rajzokon kívül bútorok és a Kőrösfői Kriesch Aladár vezetése alatt álló szövőműhelyben készült szőnyegeket és gobelineket mutatják be. Olvasóink figyelmébe ajánljuk ezt az igen érdekesnek igérkező kiállítást.

AZ ORIENS MŰVÉSZETÉNEK kiállítását tervezik 1910-re a münchenlek. A kiállítást a Theresienhöhe-n levő kiállítási parkban rendezik; a védnökséget Rupprecht herceg vállalta el.

Túlhalmozott díszitményről beszélni nem lehet. A díszitmény, ha jó, nem lehet túlhalmozott, ha pedig rossz, mindig túlhalmozott. (RUSKIN.)

Akár becses gyanánt tüntesd föl azt, aminek becse nincs, akár fáradságba kerültnek azt, ami semmi fáradságba nem került: mindkettő arcátlan, nemtelen csalás. S a világ minden cifrasága nem ér meg egy hazugságot. (RUSKIN.)

A művészetben a hazugságnak egy hitvány formája fordulhat elő, mikor az anyagot vagy munkát hazudják másnak, mint ami. Ez már igazán vétek, mint akármi más erkölcsi botlás s mindig a művészet sülyedésének jele. (RUSKIN.)

Hogyha a művész saját lelkiismerete előtt tisztán áll, akkor ne törődjék azzal, hogy mások mit beszélnek. Ha az ember létrán megy fölfelé, nem szabad hogy visszanézzen a kutyákra, melyek lenn ugatnak.
(MEISSONIER.)

Pálffy János gróf hagyatéka - K

MUZEÁLIS ÜGYEK.

A PÁLFFY-HAGYATÉK MŰKINCSEI. Tavaly elhunyt Pálffy János gróf töméntelen vagyonából kulturális célokra is megkötött végrendeletileg egy részt. Vöröskői várát és a hozzácsatolt ingatlanok, valamint a bazini uradalom erdőségeinek és gazdaságainak jövedelmét tanulmányi segélyekre szánta. Híres királyfai, pozsonyi, bazini és bajmóci kastélyainak műkincsei felől pedig úgy rendelkezett, hogy azok nyilvános gyüjtemény karakterével mindenki számára hozzáférhetőek maradjanak. Pozsonyi képtárát jórészben a Szépművészeti Múzeumra hagyományozta.

A végrendelet végrehajtói, a rendelkező szellemének megfelelőleg, a műkincseket elsőrangú szakférfiak által foglaltatták jegyzékbe. Az iparművészeti tárgyakat Radisics Jenő igazgató dolgozta fel. Úgy hogy ma készen áll a Pálffy-műkincsek tudományos lajstroma, amelyből leltárt, katalógust, sőt bármely terjedelmű, hozzá méltó publikációt a legnagyobb könnyedséggel lehet készíteni.

Pálffy János mint gyüjtő nem járt el minden terv nélkül. Kastélyai közül Királyfát a XVIII. század alkotásaival rendezte be, Pozsonyban a Lajosok ízlése az uralkodó, bajmóci várának bizonyos középkori zamatot volt képes adni, wieni palotájában pedig összegyűjtötte bútorban és berendezésben mindent, amit Napoleon korára vonatkozik, behódolva vele az empère műkincseinek is.

Királyfa a Mária Terézia századáé. Az asszonykirálytól kapták a Pálffyak ezt a birtokot s a bájos asszony-király számára emelt emléket János gróf is a kastély falai közt. Egész sora van a Mária Teréziáról elnevezett szobáknak. Nehéz vörös és zöld selyem kárpitok közt mennyezetes ágyak, pihenő kerevetek, kecses asztalkák és polcok, benépesítve meisseni és ó-bécsi szobrocskákkal. Ez a kor hangulatát Franciaországból nyerte s a XIX. században Pálffy János bámulatosan bele tudta magát élni a száz év előtti hangulatba. A királyné szobáin kívül a termek is úgy vannak berendezve, mintha a XVIII. században gyüjtötték volna tárgyait. Csavaros, volutás, rocaille-os motivumok nyüzsögnek a bútorokon, köztük néhány szerény, de előkelő angol darab, sok a japán és kínai bronz, még több a kékdiszű és celadon porcellán. Boulle-munkák, állványos órák, XVIII. századi porcellánok és üvegek teszik kompletté a termeket, amelyek közt eleganciában és térhatás szempontjából első helyet foglalja el a hosszú folyosó.

Minden fel van szerelve. Az íróasztalokon tentatartók, a kandallókon óra s gyertyatartó, papirkosár, virágtartó a maga helyén stb. A tompított szinek, a fehér-arany skála, a celadon tört színe, majd a wedgewood kékes-fehérje viszik a szót. Az előszobában még ott áll a gazda széles karimájú kalapja, alatta botja az ezüsttel kivert mottóval: „ne bántsd a magyart!" Minden úgy egy emberhez van szabva, hogy a látogató szinte várja, melyik fordulónál találja magát szemben a hatalmas oligarchával.

Ugyanez az érzés vezet a pozsonyi kastélyban is, amely hozzá még lakályosabb. Itt is a Pálffy pompás téralkotó- és elrendezőképességének varázsa tart fogva. Szinte belátunk lelkébe, mikor a 30 ezer koronás fiókos szekrényben megtaláljuk a hálóingeit s arany cipőhuzóját. Semmi sem volt neki elég nagy műtárgy vagy elég drága jószág ahhoz, amit ne ítélt volna méltónak az ő személyes használatára. Élni akart bennük és velük, élvezni a nap minden óráján és épp ezen személyéhez kapcsolt közvetlenség folytán volt képes olyan harmóniát elérni a szőnyeg, a tapéta színe és mustrája, a bútorok és a műtárgyak között.

Bazin aránylag a legbefejezetlenebb. Ide kerültek a vöröskői vár berendezései és a másutt el nem helyezett bútorok. Köztük nagyon sok a múzeális rangú.

Bajmóc ismét más karakterű. Fejedelmi vendégek fogadására restaurált főúri vár. Az építkezésbe több mint 6 milliót fektetett bele Pálffy. Belseje is a pompa és fény látványos hajléka. A Hunyadi-terem, a pompás lakosztályok, a kápolna olaszos kórusa felejthetetlen emléket hagy minden látogatóban. Németországban ilyen helyet a Baedeker két csillaggal szokott jelölni. Múzeális szempontból az Orcagna, Vasari s más neves mester képein kivül a pompás bútorok, gobelinek bírnak legnagyobb fontossággal.

A java képek Pozsonyban vannak. Ott a leggazdagabb a kincstár is, melynek kiváló részét képezi a nagybecsű szelencegyüjtemény. A királyfai ezüstkamrában a használati ezüstedények dominálnak.

Igazán csak örülhetünk, hogy ily gazdag gyüjtemény jut a tanulni vágyó magyar közönség használatára. Bővebb ismertetését még Radisics igazgató tollából külön számban fogja hozni a Magyar Iparművészet. Mindenesetre nagy feladat vár még azokra, kik a Pálffy-hagyaték sorsát intézik. A szakszerű lajstrom készítői befejezték tudományos értékű munkájukat. Most kiállításokon, tárlatokon, legfőképpen pedig publikációkban szeretnők kamatozva látni a nagy kincset. CZAKÓ.

MŰVÉSZETI TÁRGYAK VÉDELME FRANCIAORSZÁGBAN. A francia képviselőház július hó 17-én törvényjavaslatot fogadott el, amelynek célja a francia ingó művészeti tárgyaknak védelme és a nemzet részére való biztosítása. Az új törvény elrendeli, hogy a Franciaországon található s magánosok tulajdonában levő összes művészeti tárgyak, amelyeknek fenntartása történelmi, művészeti vagy nemzeti szempontból kivánatos, pontosan összeirandók. Ezeket a lajstromba foglalt és nyilvántartott művészeti tárgyakat ezentúl az ország határán túl elszállítani nem szabad. A szépművészetek miniszterének joga van a tárgyakat a szükséghez képest restauráltatni és javittatni. — Ilyen okos törvény nálunk is elkelne, mert idegen ügynökök rendszeresen összevásá-

Magyar Iparművészet 1909.

Pálffy János építész †

PÁLFFY JÁNOS
okleveles építészmérnök elhunyt.
Temetése szűk családi körben megtörtént.
Részvétnyilvánítások mellőzését kérjük.
Szerető családja.

Fájdalommal tudatjuk, hogy
özv. GYIMESI JÓZSEFNÉ
szül. Kozma Julianna
85 éves korában elhunyt.

Népsmab. 2002. Okt 4.

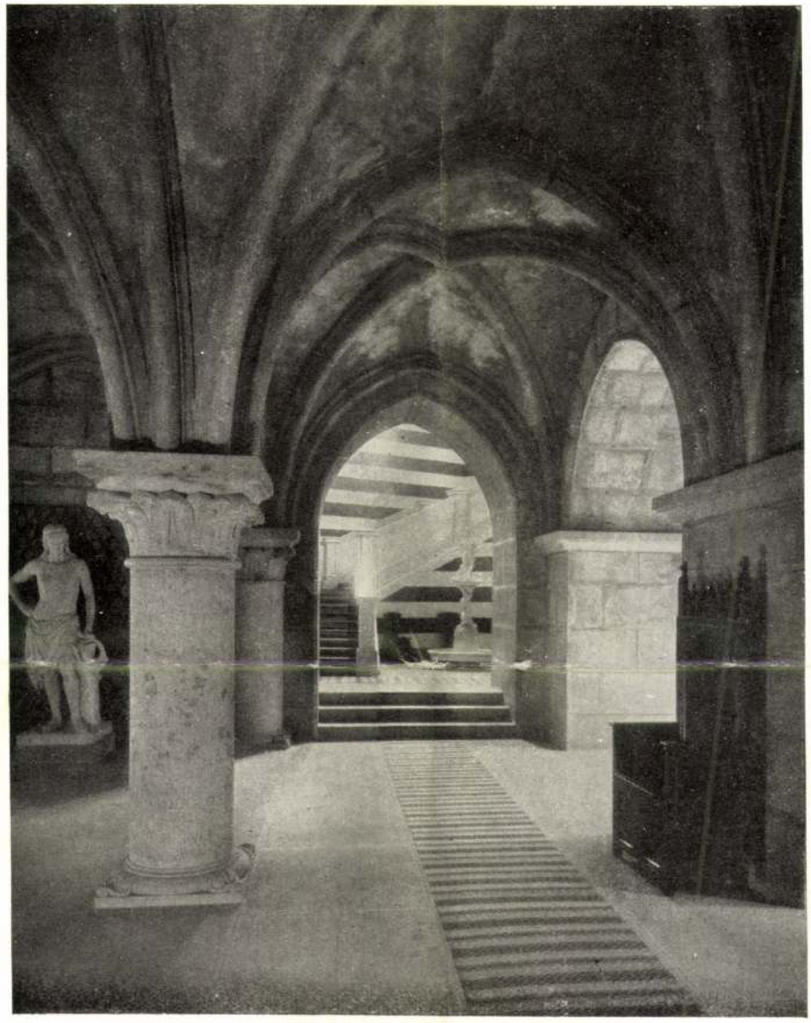

BAJMÓCZ VÁRA

BEJÁRAT A FŐLÉPCSŐHÖZ

BAJMÓCZ VÁRA

FELJÁRAT A TORONYBA

BAJMÓCZ KÁPOLNA

alatt nem egy oklevelet adott ki e záró szavakkal: »Sub tília nostrae Bajmóciensi.« A vár II. Ferdinánd adománylevele folytán jutott a gróf Pálffy család birtokába 1637-ben. Mikor Bajmócz vára örökség útján legutolsó tulajdonosára szállott, nem tartozott az építészeti remekművek közé: falazott erődítmény-féle volt, három védelmi övvel. Pálffy János, alaprajzát érintetlenül hagyva, úgyszólván újból felépítette terméskőből, saját tervei szerint, mintegy három és fél millió költséggel s körülbelül húsz éven át tartó munka árán, ezzel hazánknak fejedelmi látványosságnak beillő műemléket ajándékozván. Külseje a renaissance elemekkel vegyest francia gótika szellemében épült, míg belső architekturája az ezt megelőző s követő stílirányokat is feltünteti a XVII. század kezdetéig.

Van benne mindössze 184 különféle helyiség, ezek között 50 lakószoba. A vár területe 7130 négyzetméter, míg a beépített terület 4000 négyzetmétert tesz ki. A felhasznált anyagok minősége és a munkák kivitele hangosan dicsérik Hubert József budapesti műépítészt, aki az építtető gróf gondolatait és terveit szakértelemmel megvalósította.

A dolog természetéből folyik, de még inkább Pálffy János természetéből és gondolkodásmódjából, hogy a gróf a vár belső berendezését akként tervezte, hogy az a fényes keretet méltóképp kiegészítse. A grófnak ezt az alkotását azonban a halál fele úton megakasztotta; de még így is nyilvánvalóvá válik a törekvés egyöntetű egészet alkotni s szerves összefüggést teremteni az ingatlan s az azt díszítő ingó berendezés között. A bajmóczi butorzat javarészt a XVII. századból való: kétajtós, oszlopos és emeletes, architektonikus kiképzésű szekrények, kisebb-nagyobb, színes faberakásokkal díszített ládák és fiókos szekrénykék, pohárszékek, asztalok és különféle ülő alkalmatosságok. Ha eredeti darab kapható nem volt, az ismert legjobb eredeti után hű másolatokat készíttetett a gróf, kivált a gótikus butorokról, amelyek tudvalevőleg kereskedelemben úgyszólván elő sem fordulnak s így meg sem szerezhetők. A megboldogult szakértelmét és biztos érzékét mi sem bizonyítja jobban, mint a tény, hogy a látogatónak az az érzése, mintha az illető bútordarab, amelyre tekintete esik, az épület eredeti felszereléséhez tartoznék s kezdettől fogva mostani helyén állott volna. Szóval, a gróf hangulatot tudott kelteni, ami nem könnyű dolog. Ennek a tehetségének varázsa alatt állunk a királyfai kastélyban is, melyet Pálffy János nádor építtetett 1754 táján, mikor az ottani kiterjedt uradalmakat Mária Teréziától királyi adományképp kapta. A kastély nem sokat mondó architekturája kirívó ellentétet képez annak fényes, előkelő belső tartalmával. Az ember szinte azt kérdi magától, hogyan volt képes Pálffy egy emberöltőn át, amellett hogy Bajmóczot, ezenkívül még budapesti házát, pozsonyi és bécsi palotáját és részben a bazini várat is berendezte, ennyi összevaló, egymáshoz tartozó, formában és színben, minőségben és kivitelben egyaránt harmonikus, XVIII. századbeli emléket összegyűjteni, mint amennyit Királyfán látunk? Mert a kastély, melyben harmincnál több szoba van, két helyiséget kivéve, teljesen lakható s berendezett, mindazzal, amire szüksége lehetett egy Mária Terézia-korabeli nagyúrnak, aki szerette a szépet s gyönyörködött korának minden térre kiterjedő művészetében. Szerette a festményeket és metszeteket, a falkárpitokat és keleti szőnyegeket, a bronzokat, a bécsi és meissení valamint a kínai és japáni porcellánedényeket és szobrocskákat; mindennapi használatra az akkortájt legdivatosabb holicsi majolikát, disznek pedig a delfti fayence-ot; aki saját kastélyában misét hallgatva, udvari papja részére arannyal átszőtt, virágos lyoni selyemből való egyházi ruhákat tartott legmegfelelőbbeknek és aki, mikor vendégeket látott magánál, rangjához méltó módon terített asztalon, aranyozott ezüst tálakon szolgáltatta fel az ételeket. Mert mindaz, amit itt felsoroltam és természetesen bútor is, fölös számban található Királyfán. Túlzás volna azt állítani, hogy minden egyes darab úgynevezett műremek; hisz ez el sem képzelhető, mert az elmult korszakok művészei épp oly kevéssé voltak kivétel nélkül elsőrangú mesterek és munkáik páratlan remekművek, mint ahogyan korunk művészei s alkotásaik sem azok. A lényeges az, hogy amikor ezrekre

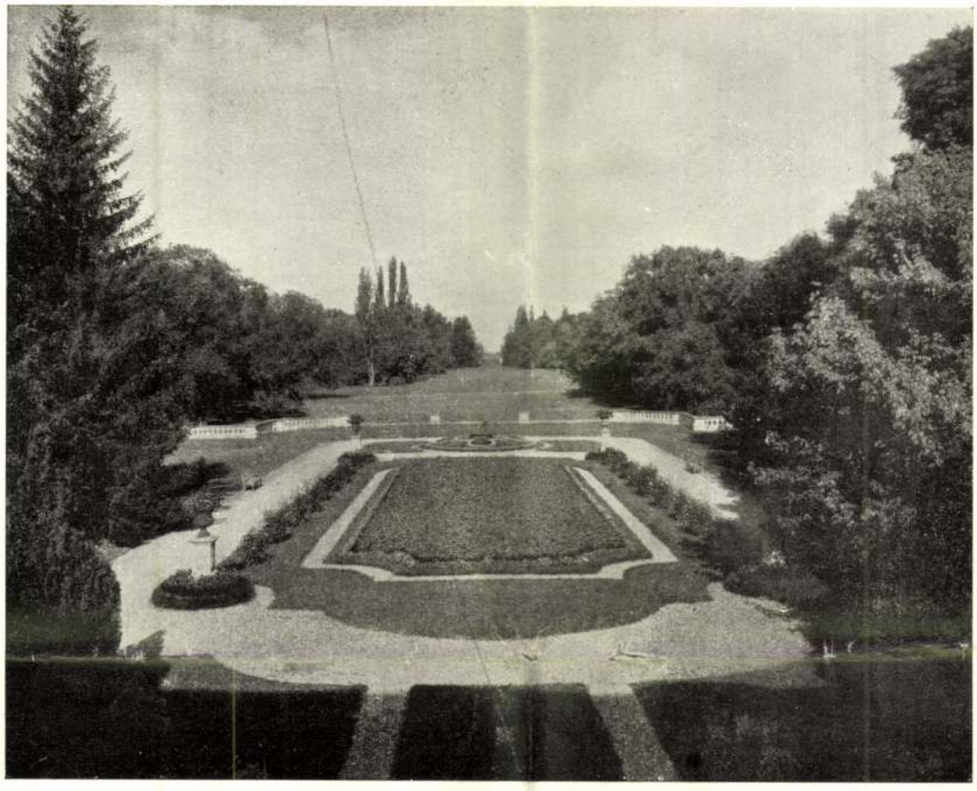

A KIRÁLYFAI KASTÉLY PARKJA

HÁLÓSZOBA. BAJMÓCZ

szetí vonatkozással bíró tárgyakat pedig e cikk írója foglalta leíró, múzeumí leltárok módjára szerkesztett jegyzékbe. Ez mintegy 5782 számot tüntet fel együtt. Nevezetesen a pozsonyi kastélyban: festmény, grafika 952, fegyver 20, iparművészeti emlék, azaz bútor, bronz, porcellán, üveg, szőnyeg, szövetnemű és ötvösmunka 460. A királyfai kastélyban: festmény és grafika 683; iparművészeti emlék 1900. A bazini várkastélyban: festmény 145, fegyver 828, iparművészeti emlék 230. A bajmóczi várban: festmény 60 és 380 iparművészeti emlék és végül Budapesten: festmény, grafika 39, iparművészeti emlék 85 darab.

A gróf bécsi palotájában is van nagyszámú műértékkel bíró tárgy. Ezeket osztrák szakértők leltározván, mennyiségükről még megközelitő számot sem adhatok.

Gróf Pálffy János atyja halálával nagy kiterjedésű, de adósságokkal terhelt birtokot örökölt, uradalmakat, s ezekkel ősi kastélyokat és palotákat, Budapesten és Pozsonyban egyet-egyet; tulajdonosává vált továbbá a királyfai kastélynak, a bazini és a bajmóczi várkastélyoknak. Ez az utóbbi a legrégibb; középkori feljegyzések már a tatárjárás idejében említik azt. 1470-ben Onoffrius de Niffer bajmóczi gróf birtoka volt, majd Mátyás király tulajdonába ment át, aki az ottani várkertben még most is látható óriási hársfa

GRÓF PÁLFFY JÁNOS ARCKÉPE

FESTETTE BROZIK KÁROLY

A HÁZ
MODERN
MŰVÉSZETI
FOLYÓIRAT

1910. III. 7. sz.

BAJMÓCZ VÁRA

PÁLFFY JÁNOS GRÓF MŰVÉSZETI HAGYATÉKA

SOK MÓDJA VAN a gyűjtésnek s dacára annak, hogy ez lényegében egy neme az alkotásnak, mégis alig van reá eset, hogy valamely gyűjtemény révén új egység keletkezzék, bármennyire rendszeres s tervszerűen összeállított legyen is az.

Pálffy János gróf gyűjteménye e tekintetben kivételt képez; szerzeményei, amellett hogy a lehető legkülönfélébbek, úgyszólván csak elemei egy általa teremtett egésznek, akár a mozaikkép, mely szintén ezernyi apró kockából egybeállított, azzal a különbséggel, hogy ennél a képnél az alkotó művész, nem is szórványosan, drágaköveket is felhasznált.

A gróf halála után a törvényszék külön szakértőket rendelt ki a művészi értékkel bíró ingók leltározására és megbecslésére. A festményeket, metszeteket s egyéb grafikai anyagot a Szépművészeti Múzeum részéről Beer Constantin restaurator közreműködésével dr. Peregrini János titkár, a fegyvereket Nagy Géza nem. múzeumi igazgató-őr, az iparművé-

menő elemeket csoportosítunk egy kitűzött célzattal, ezeknek mindegyike betöltse a neki szánt szerepet és beleilleszkedjék az egészbe úgy, mint Királyfán. De azért akárhány darabot tudnék felsorolni, mely aukcióra bocsátva, a külföldön igen nagy áron kelne el. A bútorzat jellege, még akkor is, ha idegen földön vásároltatott, a nálunk szokásos, azaz a fát a maga eredeti mivoltában láttatja, fényezett, néha más színű fákkal berakott, ritkán mázolt; még ritkábban találkozunk mindenestül aranyozott darabokkal, aminőket kivált Franciaországban készítettek a XVIII. században. Ekként a keret s annak tartalma között szoros összefüggést s összhangot sikerült teremtenie a grófnak, mert hisz a pompás aranyozott bútorzat ott volt otthonos, ahol borításához tapisserie-t használtak, nem selymet, a falakat faragott faburkolatokkal, a mennyezeteket domború stucco-cifraságokkal díszítették, amiknek nyoma sincs Királyfán. A festmények színvonala szintén megfelel a választott alaphangnak. Néhány kép kivételével, inkább illusztratív anyagnak mondható, magyarázat, megvilágítja a kort s segít annak hangulatát felébreszteni a nézőben, akár az elhunyt tulajdonos őse, a nádor szerezte volna be azokat is. Egyáltalában az a benyomás, melyet Királyfán veszünk, mintha minden, amit ott látunk, nem a XIX. század fiának vásárlása gyanánt került volna oda, hanem elődjétől örökbekapott holmi lenne, a legnagyobb művészet, melyet ott alkalmunk van csodálni. Utóvégre ízlésünk a dolog természeténél fogva megváltozott másfél század alatt s akaratlanul is máshoz nyúlunk mi ma, ha választunk, mint őseink; Pálffy János lelke ellenben valósággal élt a XVIII. században s eszerint cselekedett is. Igen találóan nyilvánul meg ez a körülmény a nagyszámú kelet-ázsiai porcellánokban. Ilyeneket manapság alig gyüjtene valaki, oly anyagi eszközök birtokában, mint aminők felett rendelkezett ő, mert mi megtanultuk Kína és Japán művészetét a saját szempontjából megítélni s nemzeti szépségeit felismerni. Nem így volt ez régente, mikor a kivételes méretekben nyilvánuló technikai ügyességet becsülték benne leginkább. A nyugati, bécsi és meissení porcellán szintén azokkal a darabokkal s fajtákkal van képviselve, melyek akkor kellettek: rendkívül nagyszámú használati edénykészletet őriz a két porcellánkamra s ugyancsak tekintélyes számú szobrocskát rejtenek magukban a folyosómenti faliszekrények.

A házi felszerelés kétségkívül legpompásabb része az ezüstnemű, körülbelül harmadfél száz különféle tál, tányér részben aranyozva, asztaldísz, kisebb-nagyobb tálca, levesestál, teaforraló, evőeszköz és egyéb. Általában csupa asztalra való használati tárgy, melynek legnagyobb része angol és a XVIII. század végéből, vagy a XIX. század elejéből származik s mint ilyen különösen becses, mert ez a fajta ezüst nemcsak azért képvisel nagyobb értéket, mert ritka, tehát keresett, hanem mivel szép: nemes egyszerűsége, vonalmenetének bája és kivitelének tökéletessége folytán. Más szóval a királyfai kastély az előkelő nagyúr háza, melynek egyéni stílje van.

Az egyéni érzés megnyilvánulása kölcsönzi jellegét a pozsonyi palotának is, amelyben a nyugalom és a kontemplatív gyönyörködés a szépben látszik honolni. Ezt a legkisebbik házát díszítette fel Pálffy az egyenként legértékesebb darabokkal. Itt a XIV. Lajos korának megfelelő légkört honosította meg Pálffy János gróf. Mindössze 8 helyiség van benne, csupa középnagyságú szoba, meglehetősen alacsony mennyezetekkel. A könyvtárt boltozott. A falakat selyem borítja s kiváló hátteret alkot a nagyszámú festményeknek, melyek a kapú aljától fogva mindvégig kísérnek s a pozsonyi gyűjtemény tulajdonképpeni magvát alkotják. Ebben a 114 darabból álló sorozatban, melyet az országnak hagyományozott a gróf, az olasz és németalföldi festőművészek alkotásai vízik a szót. Egyfelől Boltraffio, Andrea del Sarto, Tizian, Francesco Francia, másfelől Hobbema, Simon de Vlieger, Ruysdael, Rembrandt, hogy csak néhány nevet soroljak fel. Fenntartása e képeknek kifogástalan, valamint elhelyezésük módja is. A pozsonyi képtár valószínű becsértéke 2,000.000 kor., amiből a Tizian-féle velencei dogét ábrázoló arcképre egymagára 200.000 korona esik.

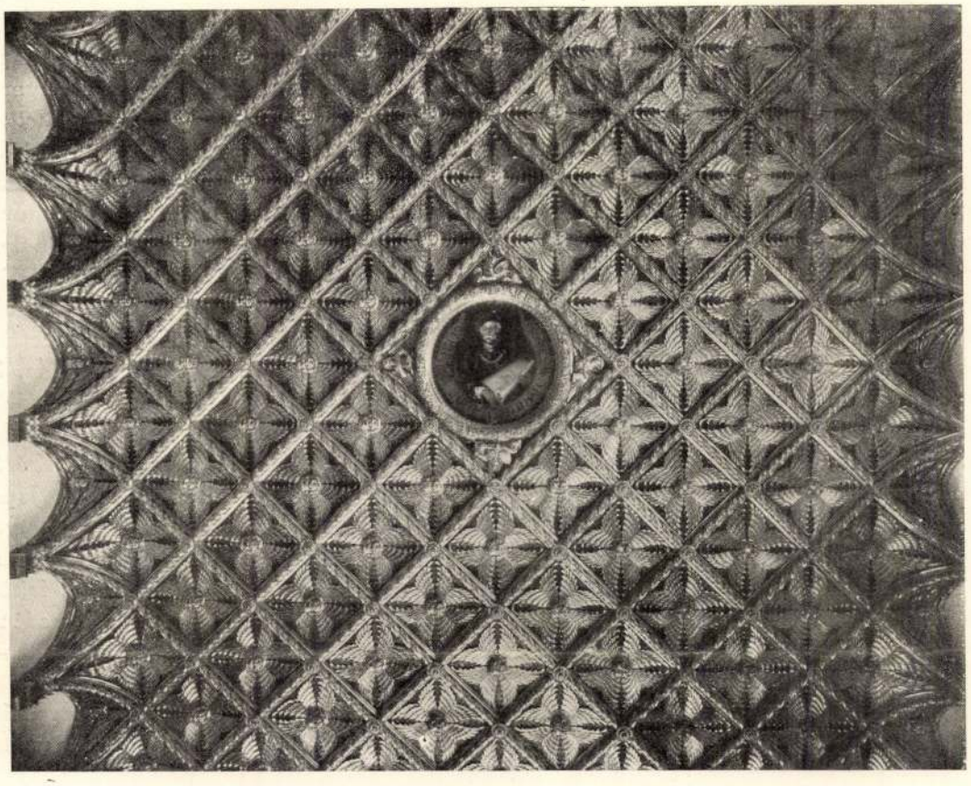

MENNYEZET

RÉGI HÁLÓSZOBA A BAZINI KASTÉLYBAN

BERAKOTT SZEKRÉNY JELENETEKKEL XVII. SZ.-BÓL, POZSONYI KASTÉLY

A bútorzat az előbb említett korszak ízlésének megfelelően igen díszes, sok benne a békateknővel borított s aranyozott bronz veretekkel cifrázott, melyek Boulle módjára sárgarézből kivágott lombdíszítményekkel vannak berakva. Kettőt különösen ki kell emelnem. Az egyik az öltözőszobában álló fiókos bronzveretű szekrény; ezeknél kecsesebb, szebben mintázott, gondosabban cizelált s aranyozott bronzokat keveset készítettek, ha egyáltalán készítettek Franciaországban. A másik egy ébenfából való, szintén bronzokkal ékes lábas óra. Ez a párisi Garde Meuble-ben őrzött XV. Lajos tulajdonában volt órának párja s a XVIII. század műiparának remeke, akár a kompozíciót, az arányokat, akár pedig a fémrészek pompás mintázását tekintsük.

Az eddig felsoroltakhoz járulnak, tisztán díszítésképp, a kínai, úgynevezett celadon porcellán edények, amiket e korban nagyon kedveltek s igen gyakran aranyozott bronz foglalatokkal láttak el. A szürkészöld különféle árnyalatait feltüntető mázzal borított e vázák, tálak és csészék, melyeknek falában sokszor látunk bevésve virágokat és jelvényeket, nagyon jól illenek a sötétszínű bútorokhoz. Készletek és porcellánszobrocskák nincsenek Pozsonyban.

Az ezüst kamra azonban itt is gazdag. Egyrésze asztalra való fehér ezüst a XVIII. század végéről és a XIX. század elejéről, angol vagy németalföldi, a másik csoport XVI—XVII. századbeli nürnbergi és augsburgi, tehát nagyobbrészt német, aranyozott ezüst serlegekből' kupákból áll, közöttük nem egy a legjobb ismeretes mesterekre emlékeztető. Ide sorakozik vagy 30 darabból álló zománcozott aranyszelence, hazánknak bizonyára legszebb efajta gyűjteménye, melynek minden egyes darabja figyelemre méltó. Csaknem valamennyi bélyeggel és mesterjeggyel ellátott párisi munka.

Még néhány sorban meg kell emlékeznem a gróf budapesti lakásáról, a bazini várkastélyról és a bécsi palotáról. Ez utóbbiról legkevesebbet mondhatok, mert az ottani műtárgyakat, amint már említettem, osztrák szakértők leltározták. A palota maga empirekorabeli, ugyanabból az időből származik a berendezés is. Különösen értékesek a bronzok és I. Napoleon egykori íróasztala, az aranyozott bronz díszítésű asztalosmunkának valóságos remeke, melynek értéke meghaladja a 200.000 koronát. Ezüstneműeket is őriz a bécsi palota; ezeket azonban nem láttam.

A budapesti lakás az aránylag legegyszerűbben berendezett tartózkodási helye volt Pálffy Jánosnak. A XIX. század negyvenes éveiből származó kissé száraz bútorzatával stílszerű ugyan, de kevésbbé érdekes. Megemlítésre méltók itt a kandallókon és egyéb megfelelő helyeken látható, bronzból való, francia származású karos gyertyatartók és órák.

A bazini vár stílisztikailag Bajmóczhoz kapcsolódik, de ezzel sem architekturáját, sem belső tartalmát illetőleg nem mérközhetik. A megkezdett, de be nem fejezett alkotás benyomását kelti, melyet az elhagyatottság árnyéka kezd környékezni. Berendezése legnagyobbrészt régi, s ha elkészül — mert ez is félbenmaradt, — a XVI. és XVII. század művészi légkörének igen jó képét adta volna. Ezüstkamrájában száznál több XVI. és XVII. századbeli apró ötvösmunka, üvegnemű, elefántcsontfaragvány és egyéb csecsebecse talált helyet.

Gróf Pálffy János művészeti hagyatékának ezen futólagos ismertetése, melyet a reája vonatkozó, itt látható képekhez írtam, kiegészítésre szorul. Meg kell említenem azt is hogy mi okból gyűjtött saját gyönyörűségen felül a megboldogult s mit tett, hogy élete munkájából mind több s több haszna legyen hazájának.

Végrendeletében többek között ezeket mondja:

„Életem hosszú folyása alatt tett külföldi utazásaimnak s ottani huzamosb tartózkodásaimnak az oka és célja nem csupán az volt, hogy én a saját műízlésemet kielégítsem, hanem hogy a külföldnek a képzőművészetekben gazdag tárházából megszerezzek annyit, amennyit a körülményekhez és anyagi erőimhez képest éppen megszerezni lehetett, s hogy e megszerzett képzőművészeti tárgyakat hazahozva, hazánknak ily tárgyakban

GOBELIN

KÍNAI SZŐNYEG

szűkölködő voltán segítsek s ezekkel a hazai műízlést nemesítsem s a művészetet ébresszem."

A bécsi, pozsonyi és budapesti palotákban és a bazini várkastélyban lévő festményeinek legjavát, összesen 178 darabot, a nemzetnek hagyományozta, azzal a kikötéssel, hogy azok, „erdődi gróf Pálffy János" feliratokkal ellátva lehetőleg egymásbanyiló termekben helyeztessenek el.

Alapítványt tesz neve alatt főiskolát végzett magyar ifjak részére, akik ismereteik gyarapítása céljából külföldi főiskolákat, mestereket, műhelyeket, gyárakat stb. felkeresni s ott önképzésüket továbbfolytatni óhajtják. Ez alapítvány részére mintegy három és félmillió értékű uradalmakat kötött le azzal, hogy tiszta jövedelmükből négy—hatezer koronás ösztöndíjak alakítandók, melyek fölött a mindenkori vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelkezik.

Végül elrendelte, hogy a bécsi, pozsonyi, királyfai és bajmóczi gyűjtemények érintetlenül hagyandók, és hogy azokat a nagyközönségnek meg szabadjon tekinteni.

Gyűjteményeivel s az imént ismertetett intézkedésekkel Pálffy János gróf beigtatta nevét azok közé a magyarok közé, akikről a legkevesebb amit mondhatunk ez: Szerették hazájukat és nem éltek hiába.

RADISICS JENŐ.

ANGOL ASZTALKA

BAJMÓCZ VÁRUDVAR

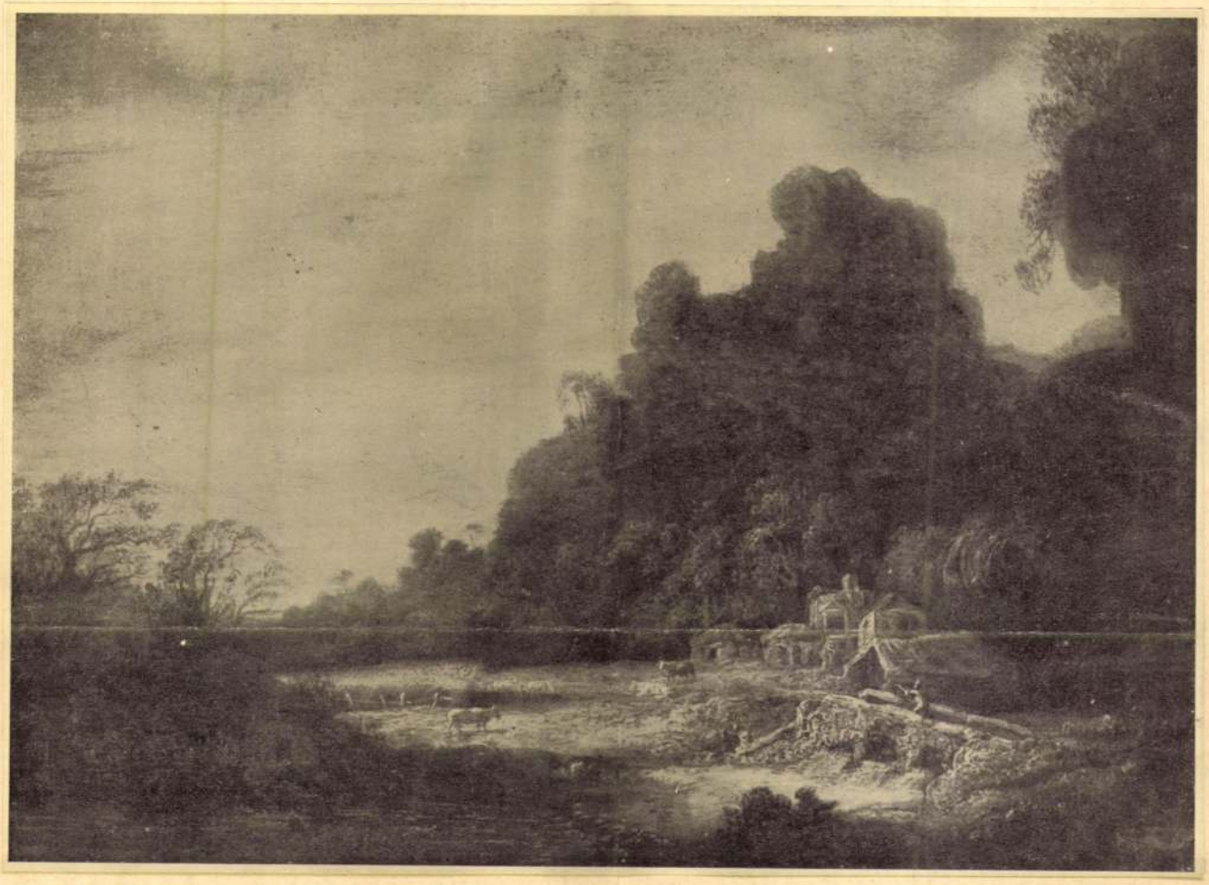

REMBRANDT: TÁJKÉP

Pállfy János gróf hagyatékából

Pálffy János
gyűtemenye

BAJMÓCZ VÁRA

HUNYADY-TEREM

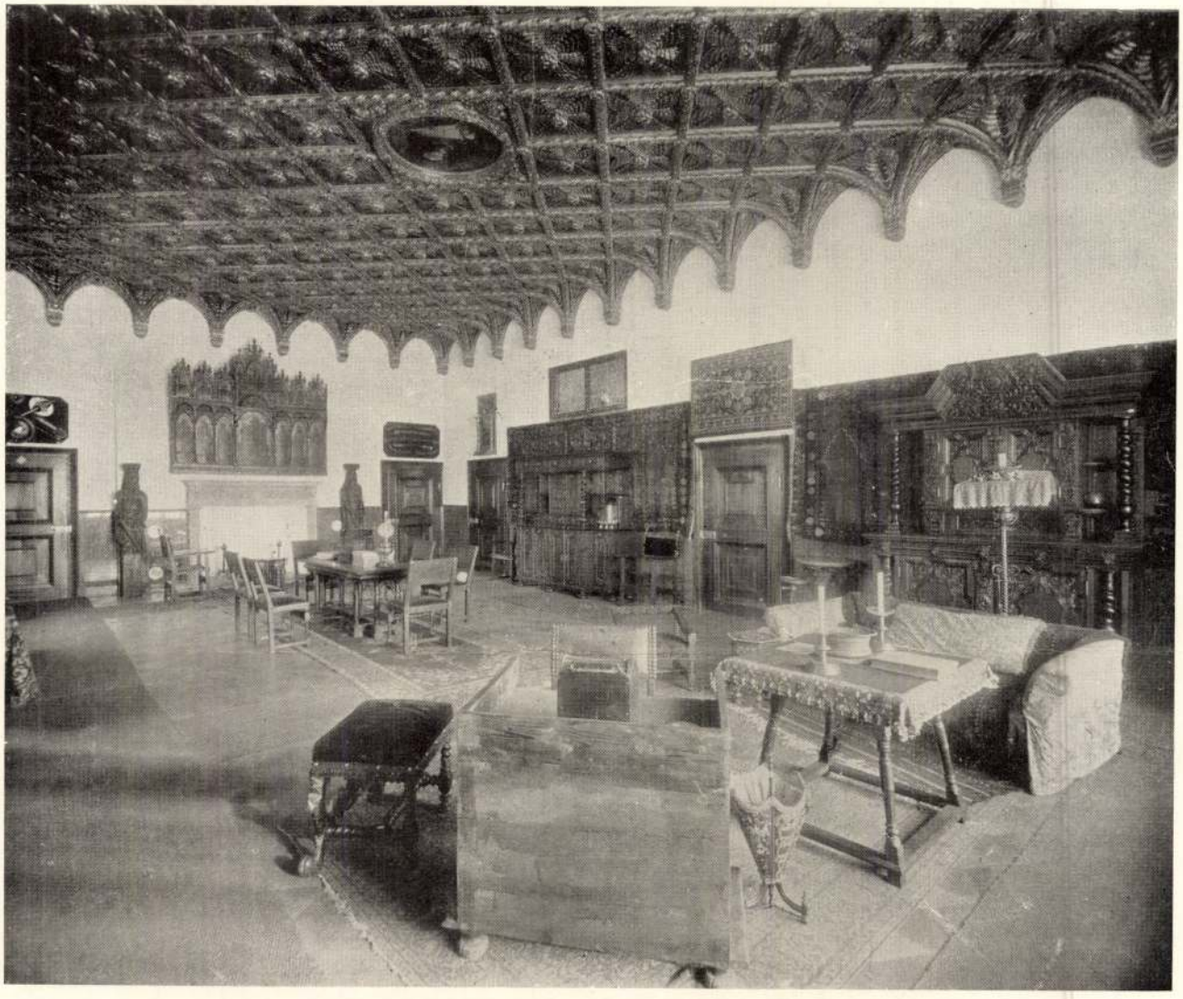

BAJMÓCZ

DISPENZORIUM-TEREM

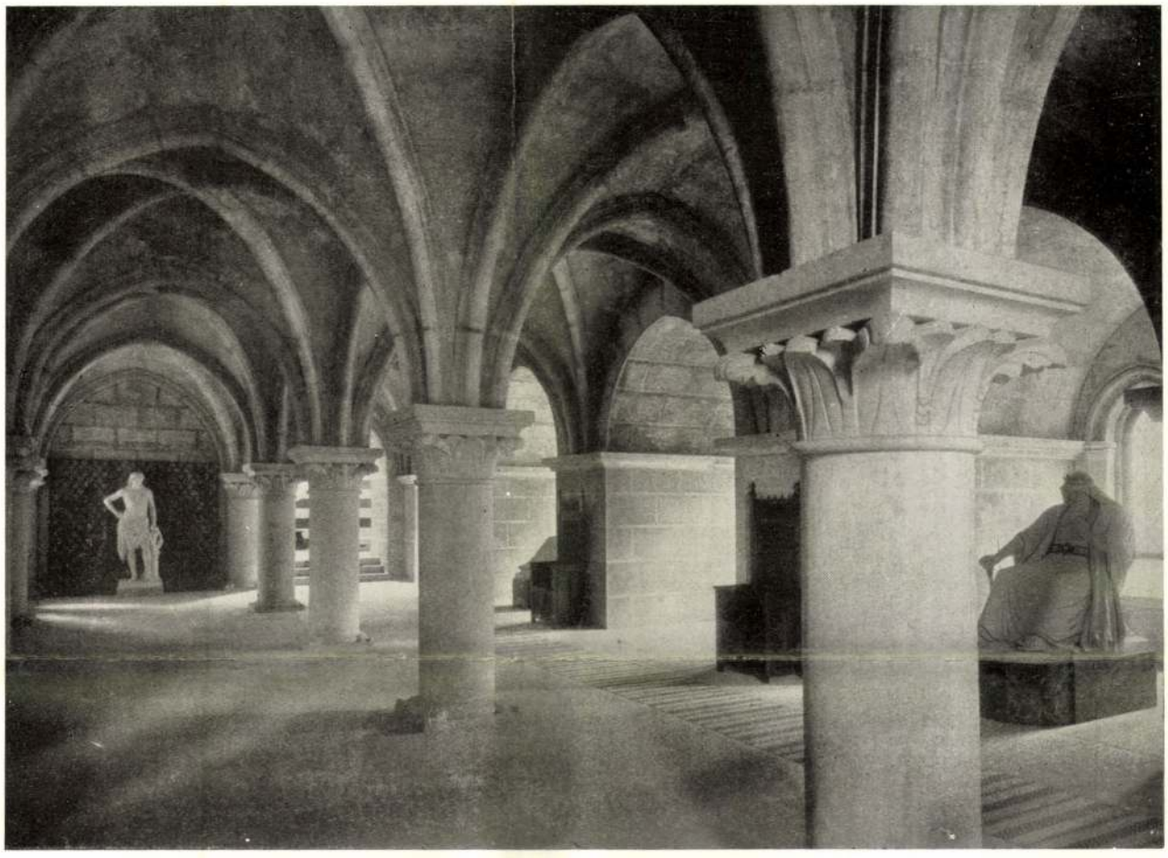

BAJMÓCZ VÁRA

BEJÁRAT A FŐLÉPCSŐHÖZ

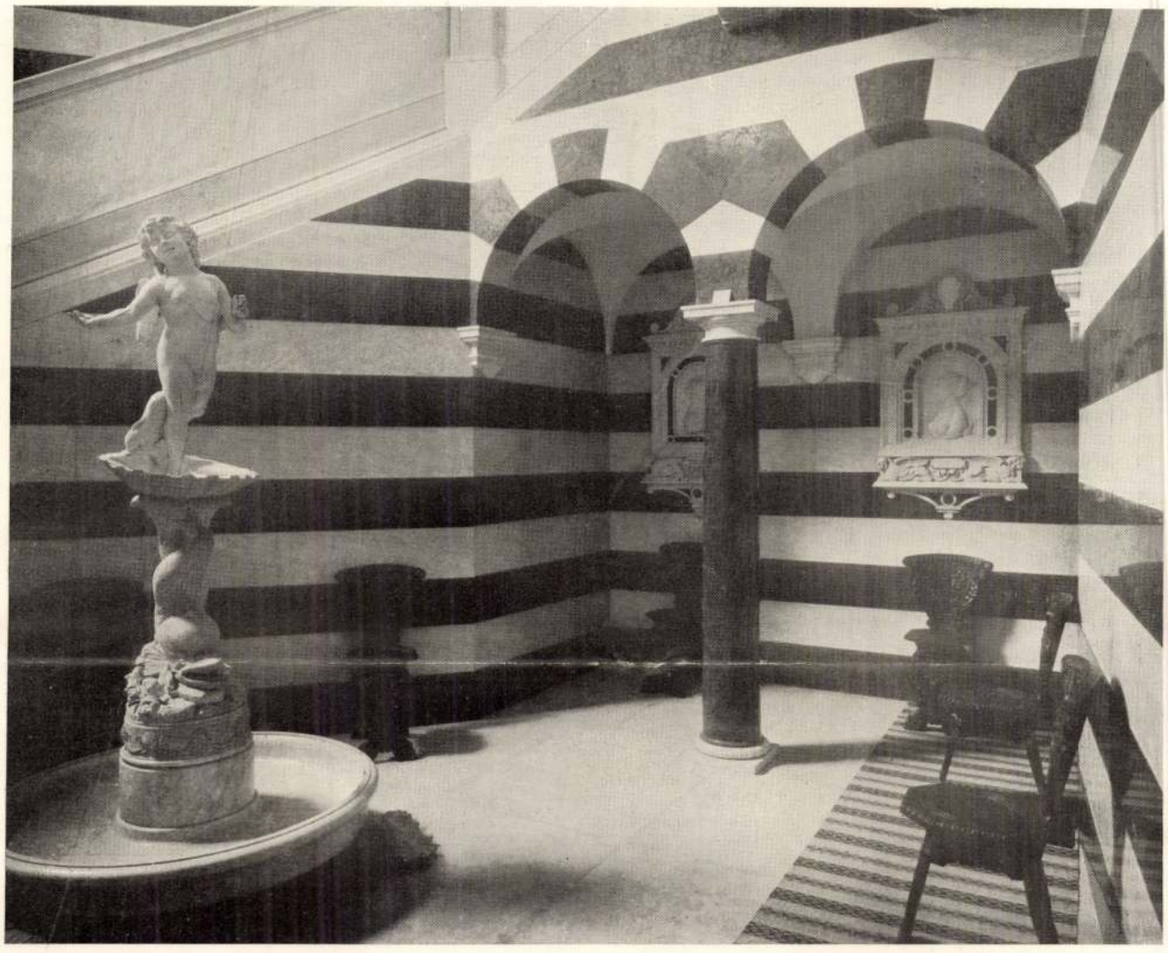

BAJMÓCZI VÁR

A FŐLÉPCSŐHÁZ FÖLDSZINTJE

42. SZÁM. 1900. BUDAPEST, OKTÓBER 21. 47. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSÁGOK (a Világkrónikával) együtt { egész évre 24 korona, félévre 12 „ | Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG { egész évre 16 korona, félévre 8 „ | A POLITIKAI UJDONSÁGOK (a Világkrónikával) { egész évre 10 korona, félévre 5 „ | Külföldi előfizetésekhez a postailag meghatározott viteldíj is csatolandó.

GRÓF PÁLFFY JÁNOS HÁROMMILLIÓS ALAPÍTVÁNYA.

Idestova egy hét óta foglalkozik az egész hazai sajtó és az európai művelt nemzetek legtöbb újsága ama nagylelkű alapítványnyal, a melyet egy dúsgazdag magyar főúr tett le az országos kormány kezébe. Idősb *Pálffy* János gróf közel három millió koronát érő uradalmat ajándékozott a nemzetnek oly czélból, hogy a vagyon jövedelméből a magyar középosztály elszegényedett ifjai ösztöndijakat kapjanak, az uradalmi várkastélynak tulajdonjogilag őt megillető három nyolczadrészét pedig középiskolai tanárok és ösztöndijas tanulók nyári üdülőhelyéül szánta.

Idősb erdődi *Pálffy* János Ferencz gróf, a nagylelkű adományozó, 1829 julius 29-én született Pozsonyban, a Pálffyak ősrégi nemzetségéből, mely családfáját a kilenczedik század közepéig viszi vissza. 846-ban ringelsheimi *Walpert* gróf házasságot kötött *Lesmona* Adelburga grófnővel s a Pálffyak ebből a frigyből származtatják családjukat. 1383-ban született *Konth Pál*, e néven *első*, kinek felesége *Illés Kata* volt; a család mai két ága, az idősb és az ifjabb erdődi *Pálffyak*, benne tisztelik egyenes ősapjukat. E nemzetségből származott Pálffy II. *Miklós*, a győri hős (1552—1600), a ki Fugger Máriát birta feleségül. Az 1679-ben elhalt Pálffy IV. Miklós grófnak 1663-ban *János* nevű fia született. Ez, e néven *ötödik*, 1751-ig élt; Magyarország nádora volt és a hadsereg tábornagya. Ő alapította meg a Pálffy grófok *ifjabb* ágát, mely, épen V. János palatinus révén, a «*nádori*» jelzővel is említtetik. Ebből az ifjabb, vagyis nádori ágból idősb Pálffy János a *tizenegyedik* s egyetlen férfi ivadék. Egyetlen testvére, *Gabriela*, gróf Andrássy Manó özvegye.

Gróf *Pálffy* János Pozsonyban végezte jogi tanulmányait, azután körülbelől tíz éven át az apjától rámaradt uradalmak kezelésével foglalkozott. Birtokai, a mikor átvette, aránylag igen keveset jövedelmeztek, azonban helyes gazdálkodással rövid idő alatt annyira vitte, hogy a jövedelmekből egyre gyarapíthatta a családi vagyont. Ifjú korában nagy utazásokat tett. Az összes nyugateurópai államokon kívül bejárta Oroszországot, Ázsia nyugati részeit és Afrika több vidékét. Hazáján kívül régóta Párishoz vonzódott legjobban. Több palotát is épített ott. Leghíresebb párisi háza a «palais Pompeyen», mely azelőtt Napoleon Jerômeé volt. Ezt empire-stilusban egész újonnan rendezte be és óriási értékű műkincseket halmozott benne össze. Bécsben is van néhány palotája. Atyjától az osztrák fővárosban a Wallner-utczabeli nagy palota maradt rá. Ezt is empire-modorban rendezte be és becsesnél becsesebb történeti vonatkozású tárgyakat helyezett el benne, így többi közt I. Napoleon irószobáját, valódi Napoleon-ereklyékkel. Ebben a bécsi palotában szokta rendezni a híres Pálffy-estélyeket, melyeken főherczegek is szivesen megjelennek.

Budapesten szintén számos házat és palotát vett vagy épittetett. Magyarországon ezenkívül három megyében vannak birtokai: Barsban az *oszlányi*, Nyitrában a *bajmóczi* és Pozsonyban, a család ősi fészkében, *hét* uradalom. *Bajmócz* történeti nevezetességű várának helyreállítására az utolsó tíz év alatt nagy összegeket fordított. Ez a vár, mely valamikor Nagy Lajos királyé volt s melyben Hunyadi Mátyás, Zá-

Brožik Venczel festménye.

GRÓF PÁLFFY JÁNOS.

polya János, a Thurzók és a Rákóczyak is tartózkodtak, ma gazdag pompájával hirdeti a nemes gróf áldozatkészségét, műszeretetét és finom izlését.

Pálffy János gróf *pozsonyi* birtokai, az ősi koronázó városbeli két palotán kívül, a *bazini, bélaházi, szárazpataki, sárfői, királyfai, nyárasdi* és a *vöröskői* uradalom. A királyfai kastélyra legtöbb gondot fordít. Egyre mesés értékű műkincseket, különösen szobrokat és festményeket hozat oda a világ minden részéből. A képzőművészet terén Pálffy gróf régóta elsőrendű szakértő. Párisi, bécsi, pozsonyi, bajmóczi és királyfai gyűjteményei világszerte ismeretesek és értékre meg gazdagságra nézve a magánosok múzeumai közt párjukat ritkítják. Alig van régibb vagy modern mester, a ki Pálffy gróf műkincsei közt képviselve ne volna és gyűjteményei egyáltalában arról híresek, hogy gyönge mű alig van köztük.

Pozsony-, nyitra- és barsmegyei birtokai összesen 110 ezer holdra, vagyis körülbelül 11 négyszögmértföldre terjednek. E terület nagyobb fele (hat és fél □ mértföld) igen jó minőségü szántóföld, és egyéb mezőgazdasági czélokra alkalmas terület, a többi pedig jól kezelt erdőség.

A nemzeti alapítványúl felajánlott vöröskői uradalomhoz a Pozsonymegye területén fekvő Alsó-Diós, Ottóvölgy, Cseszte, Pila és Dubova községek határában fekvő ingatlanok tartoznak. Területük közel 6500 kataszteri hold, hozzávetőleges forgalmi értékük ma két millió 743 ezer korona. Az egész uradalom teher nélküli. Belőle 763 hold szántóföld, a többi leginkább vadászterület. Van rajta azonkivül két fürészmalom és *Vöröskő vára.*

A vadregényes fekvésü vár, melyről évszázadok során egész mondakör keletkezett, valószinüleg 1230 táján épült, Premiszláv Ottokár cseh király nejének, Konstancziának, III. Béla király leányának, rendeletére. A vár eredetét különben meglehetős homály födi. A legelső valamire való biztos adat róla az, hogy — egy XIII. századbeli németországi krónika szerint — Ottokár cseh király Bazin, Szentgyörgy és «Biberspurch» várait 1271-ben hatalmasan ostromolta. Biberspurch (= Bibersburg) a vöröskői vár német neve, melyet a *biber* (hód) szótól származtatnak és a vár alján folydogáló *Gidra* (Vidra) patakkal is kapcsolatba hoznak. A vár *tót* neve: *Cserveni Kamen* jelentésre megegyezik a magyar Vöröskő elnevezéssel s valószinüleg a várhegy közelében, de még a fellegvár udvarán is elég sürün található *vörös kőszikiákra* vezethető vissza.

A várnak csak három nyolczadrésze gróf Pálffy Jánosé, a többi pedig a család idősb ágából származó gróf Pálffy István tulajdona. Alaptalan mese, hogy a két gróf között birtokpör volna folyamatban, vagy pedig, hogy István gróf alkudozásokat folytatott volna a János gróf három nyolczadrészének megvétele iránt. Épúgy nem igaz az az állítás sem, mintha János gróf szándékosan hanyagolta volna el az ő várrészét, minek következtében ez romladozásnak indúlt volna. Ellenkezőleg; János gróf már 7—8 évvel ezelőtt külsőleg teljesen jókarba helyeztette tulajdonát. Körülbelül ép annyi ideje, hogy az alapitvány eszméjével foglalkozik.

A *magyar középosztály* sorsa régóta élénken foglalkoztatja a grófot. Nagy hatással voltak reá e részben *Thiers*nek, a franczia köztársaság egykori elnökének eszméi, tervei és milliós alapítványa. Thiersnek egy erős franczia középosztály lebegett szeme előtt ideálként, midőn hires alapítványát tette. Hasonlóképen gr. Pálffy János is évek óta azon van, hogy nagy vagyonának egy részével a hanyatló magyar középosztály sorsán enyhítsen valahogy. A vöröskői uradalomra vonatkozólag Széll Kálmán miniszterelnökhöz intézett alapító levelében erre nézve ezt irja: «Úgy voltam és vagyok mindenkoron meggyőződve, hogy a magyar államnak, mint ilyennek, föltétlenül szüksége van arra, miszerint a törzsét képező magyar középosztály föntartassék s mindinkább gyarapítva erősbittessék.» Az ehez szükséges vagyoni eszközök előteremtéséhez a nemes gróf akként járult hozzá, hogy a vöröskői uradalom jövedelmeit kétharmadrészben 700 koronás, egyharmadrészben pedig 1000 koronás ösztöndíjakra szánta, «a mely ösztöndíjak által aztán a magyar középosztály magyar családjainak megadatik a mód, hogy tehetséges és törekvő magyar érzelmű gyermekeit közvetlenül a maga, közvetve pedig a magyar haza javára neveltesse föl.» A vöröskői várnak őt megillető háromnyolczad részét nyári üdülőhelyül szánta erre érdemesült középiskolai tanároknak és oly tanulóknak, a kik ösztöndíjait élvezik. Az egész alapítványt a magyar kormány fogja mint állami birtokot kezelni.

1860. évi fénykép.

GRÓF PÁLFFY JÁNOS.

Az uradalom jövedelmeinek haszonélvezetét a gróf magának tartotta fenn. Ezzel arra czélzott, hogy élete fogytáig egészen a saját eszméi szerint javíthassa, fejleszthesse az uradalmat és *mintagazdaság* gyanánt hagyhassa majd maga után az ismert czélokra. A teljes jövedelmet a gazdaság javítására és a vöröskői várrész jókarban tartására szándékozik fordítani. Ezt különben már néhány év óta, t. i. azóta teszi, hogy az alapítvány tervével foglalkozni kezdett. Hitelesen meg van állapítva, hogy ennek a szándéka már 1896-ban fogamzott meg a gróf agyában, a mikor Párisban tanúlmányozni kezdte Thiersnek hasonló irányú működését. Ezekkel a tényekkel szemben halomra dőlnek az afféle állítások, mintha az alapítvány terve holmi pillanatnyi szeszély műve volna.

A hetvenes évek első felében két esztendeig Pozsonymegyének és városának főispánja volt a nemes gróf és az ezzel járó összes jövedelmeket Pozsony város szegényeinek adományozta. A megyei tisztviselők nyugdíjintézményét ő alapította, egymaga 20 ezer forinttal járúlván annak létesítéséhez. Egy másik nagylelkű alapítványa ebből az időből a *közmagtári alap,* melyet a gazdasági egyesület kezelése mellett inség idején vetőmag ingyenes osztogatására használnak fel.

Az 1873-iki kolerajárvány idején gróf Pálffy János saját költségére huszonöt orvost hívott meg a megyébe és maga díjazta őket. Azonkívül 60,000 forint ára élelmiszert vásárolt az inségesek részére, s a betegeket a barakk-kórházakban naponként maga is meglátogatta, hogy meggyőződjék intézkedéseinek pontos végrehajtásáról.

A somorjai és a nagyszombati polgári iskolát ő alapította, a pozsonyi evang. theológiai akadémia alapításához is 16,000 forinttal járúlt. A szegedi árvízkárosúltak javára 50,000 forintot adott.

Bőkezűségének egyéb bizonyítékai közül említésre méltó, hogy Pilotynak «Néró Róma égésénél» czímű nagy olajfestményét ő ajándékozta a Nemzeti Múzeumnak.

Pálffy János gróf a magyar főrendiház örökös tagja. Politikai hitvallása, melytől soha el nem tért, a tiszta szabadelvűség. Pozsonyban és a fővárosban évtizedek óta csaknem minden oly mozgalomnak élén található, mely a liberalizmus térfoglalásával összefügg. Különben meglehetős visszavonúltságban él és nem igen érintkezik a közélet szereplő embereivel. Az év java részét Párisban tölti.

1884 óta valóságos belső titkos tanácsos, 1896-ban pedig a király az első osztályú vaskorona-renddel tüntette ki.*

Kumlik Emil.

BETEG-ÁGYNÁL.

Megraktad vállamat kereszttel
S minden nap új próbára vár, —
Haragoddal már ne keress fel,
Tekints rám egyszer áldva már!
A mit Te ellened vétettem,
Uram, már százszor megszenvedtem,
Érzem hatalmad', mely letörhet, —
De jó vagy, Uram, könyörülj meg!

Esendő vagyok, tudom azt jól,
Tettem hibás, vétkes szavam,
De oh, bocsáss meg irgalomból,
Gyarlók vagyunk mindannyian.
S ha büntetsz, hát büntess csak engem,
Bűnöm zsoldját magam viseljem,
S ne sújtsd, ne bántsd az én helyembe,
A ki ártatlan, tiszta, gyenge.

Hiszen te vagy az egy jó Isten,
A bocsánat, a szeretet,
Nem állsz boszút harmadiziglen
Apáért sújtván gyermeket
Ha engemet csapdos villámod,
Érzem benne az igazságot,
De büntetést hogy érdemel meg,
Ki tisztán néz rád, ez a gyermek?

Milyen bizón tekint az Égre!
Hogy teszi össze kis kezét!
Mily nyugton hívja segítségre
A jó Isten édes nevét!
És haragod őt látogatja?
Őt bünteted, hogy sírjon atyja?
Oh ne engedj kétségbe esnem,
Hiszen te vagy az igaz Isten!

Uram! szüntesd meg haragod már
S áraszd reám kegyelmedet,
A szenvedés megtisztított már
S nem daczolok többé veled!
Igazságod van és hatalmad,
Oh Isten, gyakorolj irgalmat!
Atyám, békülj ki gyermekeddel,
S a mit te adtál, azt ne vedd el!

Inczédy László.

* A nagyobbik arczkép, melyet közlünk, *Brožik* Venczel festménye után készült, melyet a híres festő néhány évvel ezelőtt készített Párisban. A kisebbik a hatvanas évek elejéről való fénykép. A gróf újabb időben nem fényképeztette le magát.

ANDREA DEL SARTO: PIETA POZSONYI KASTÉLY

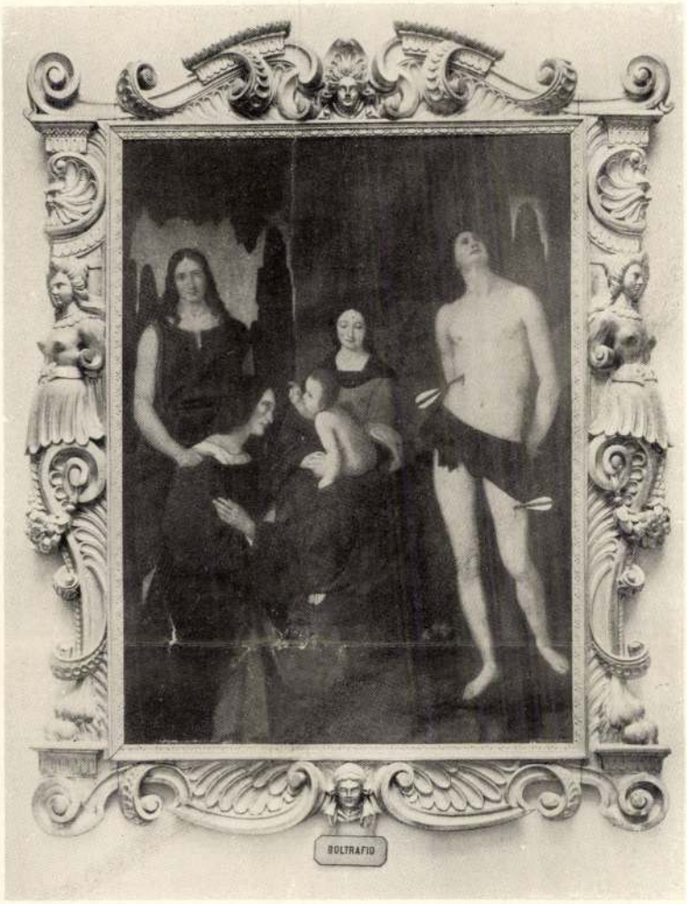

BOLTRAFFIO: MADONNA SZENTEKKEL ÉS DONÁTORRAL

TIZIAN: DOGE TREVISANI

REMBRANDT (?) ARCKÉP

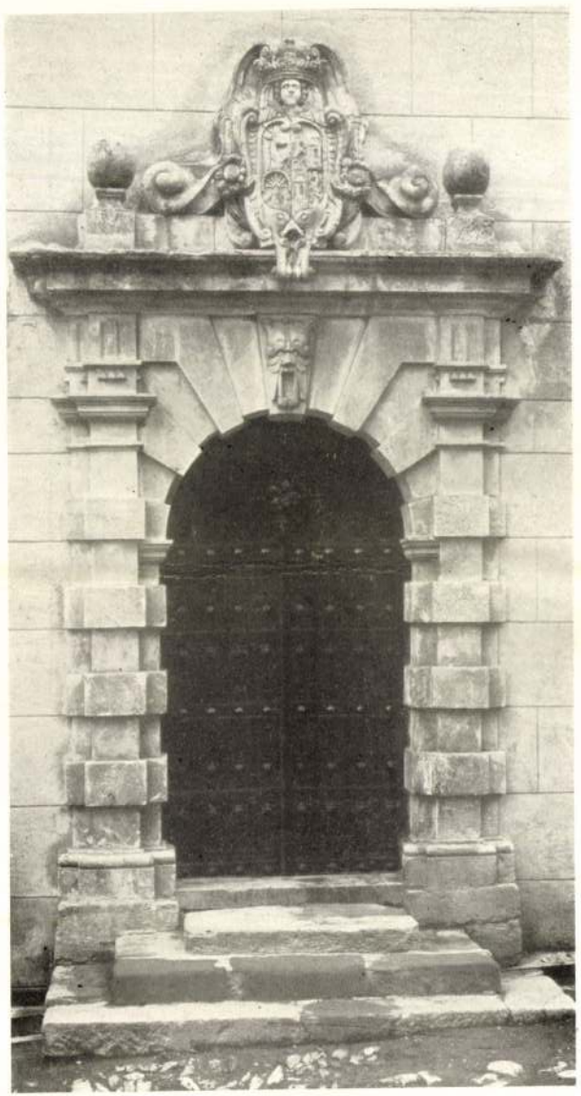

125. BAJMÓCI VÁRKASTÉLY. KŐBŐL FARAGOTT AJTÓKERETE. XVII. SZÁZAD.

125. CHÂTEAU-FORT DE BAJMÓC. ENCADREMENT DE PORTE EN PIERRE. XVIIe SIÈCLE.

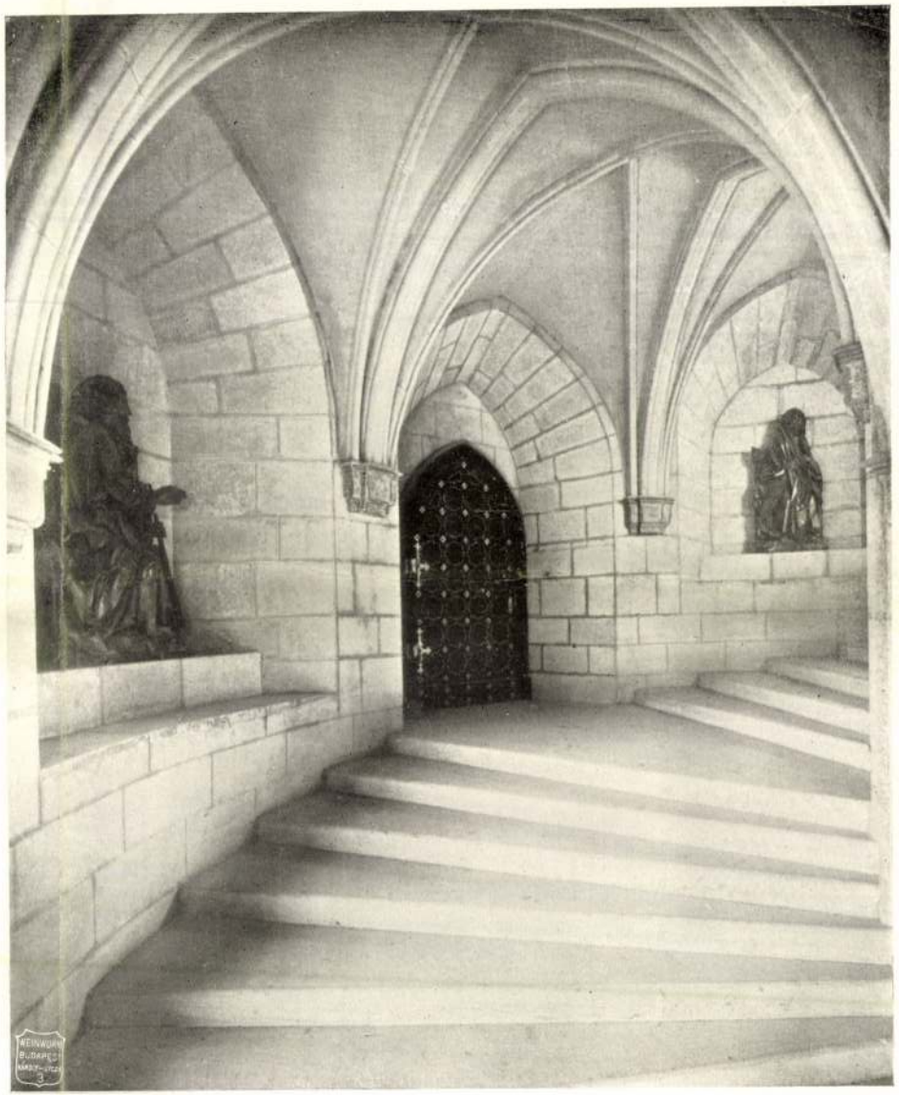

126. BAJMÓCI VÁRKASTÉLY. LÉPCSŐRÉSZLET A TORONYBAN. CHÂTEAU-FORT DE BAJMÓC. ESCALIER TOURNANT DANS LA TOUR.

126.

127. BAZINI VÁRKASTÉLY. BERAKOTT SZEKRÉNY. NÉMETALFÖLD, XVII—XVIII. SZÁZAD.

127. CHÂTEAU-FORT DE BAZIN. MEUBLE À DEUX CORPS. PAYS-BAS, XVII—XVIIIE SIÈCLE.

128. KIRÁLYFAI KASTÉLY. ÍRÓASZTAL-SZEKRÉNY BERAKÁSOKKAL. NÉMETALFÖLD, XVIII. SZÁZAD.

128. CHÂTEAU DE KIRÁLYFA. ARMOIRE-BUREAU EN MARQUETERIE. HOLLANDE, XVIIIE SIÈCLE.

129. POZSONYI KASTÉLY. 129.
FIOKOS SZEKRÉNY
BOULLE MÓDJÁRA
DISZÍTVE, BRONZOKKAL.
FRANCIA,
XIV. LAJOS KORA.

PALAIS DE POZSONY.
COMMODE INCRUSTÉE,
GENRE BOULLE.
FRANCE,
ÉPOQUE DE LOUIS XIV.

130. POZSONYI KASTÉLY. 130.
ÍRÓASZTAL, BOULLE
MÓDJÁRA DISZÍTVE. XIV. LAJOS KORA.
PALAIS DE POZSONY.
BUREAU INCRUSTÉ
À SIX PIEDS, ÉPOQUE DE LOUIS XIV.

131.

131. POZSONYI PALOTA.
ZOMÁNCOS SERLEG.
NÉMET. XVII. SZÁZAD.

132.

132. ZOMÁNCOS SERLEG.
MAGYAR, XVII. SZÁZAD.

CHÂTEAU DE POZSONY.
DEUX GOBELETS ÉMAILLÉS DU XVIIE SIÈCLE.

133.

133. BAJMÓCI VÁR.
TORNYOS ÓRA,
ZOMÁNCCAL DISZÍTVE.
NÉMET, XVII. SZÁZAD.

CHÂTEAU-FORT DE BAJMÓC.
PENDULE EN BRONZE
DECORÉ D'ÉMAUX.
ALLEMAGNE, XVIIE SIÈCLE.

134.

134. KIRÁLYFAI KASTÉLY.
LEVESES TÁL TÁLCÁVAL, EZÜST.
LONDON 1768.

CHÂTEAU DE KIRÁLYFA.
SOUPIÈRE AVEC PLATEAU EN ARGENT.
LONDRES 1768.

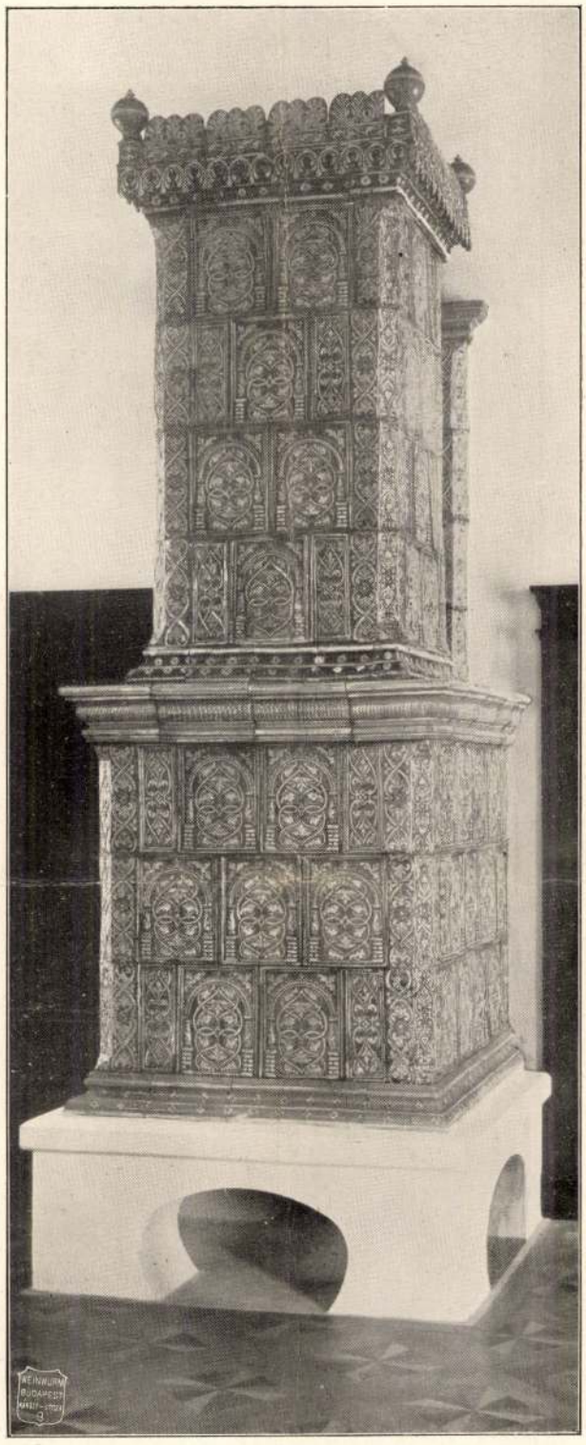

135.

135. BAJMÓCZI VÁR. EMELETES KÁLYHA. MAGYAR, XVII. SZÁZAD.

CHÂTEAU-FORT DE BAJMÓCZ. POÊLE ÉMAILLÉ. HONGRIE, XVIIE SIÈCLE.

136.

136. KIRÁLYFAI KASTÉLY.
KAROS GYERTYATARTÓ.
FRANCIA, XVIII. SZÁZAD VÉGE.
CHÂTEAU DE KIRÁLYFA.
FLAMBEAU EN BRONZE DORÉ.
FRANCE, ÉPOQUE DE LOUIS XVI.

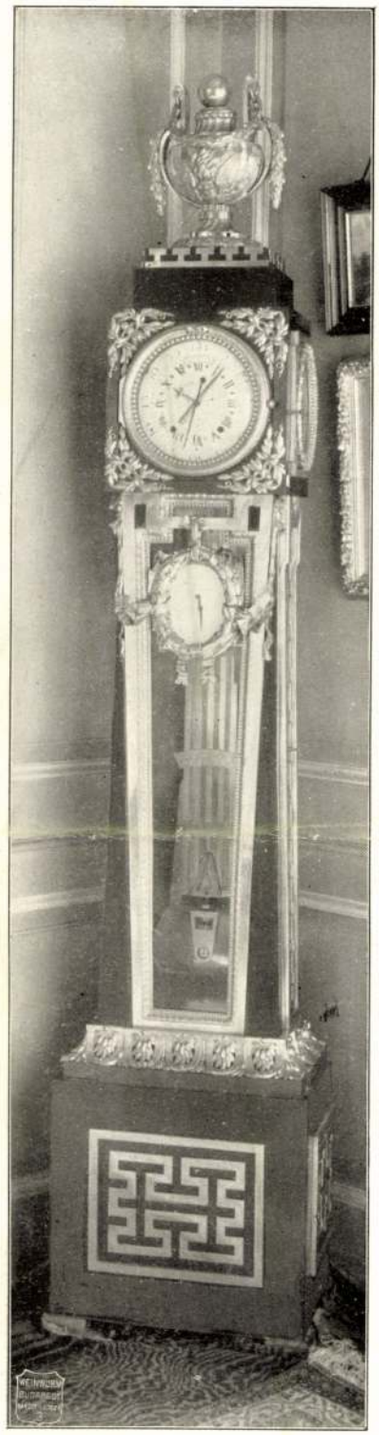

137.

137. POZSONYI PALOTA.
LÁBAS ÓRA BRONZ DISZÍTÉSEKKEL.
FRANCIA, XV. LAJOS KORA.
PALAIS DE POZSONY.
PENDULE-GAÎNE EN ÉBÈNE.
FRANCE, ÉPOQUE DE LOUIS XV.

138.

138. BAJMÓCI VÁRKASTÉLY.
AZ ARCKÉPES TEREM.

CHÂTEAU-FORT DE BAJMÓC.
SALLE DES PORTRAITS.

108.

108. BAJMÓCZI VÁR.
A FŐBEJÁRAT, XVII. SZÁZAD.

CHÂTEAU-FORT DE BAJMÓCZ.
ENTRÉE PRINCIPALE, XVIIE SIÈCLE.

109. KIRÁLYFAI KASTÉLY, AZ UDVAR LÁTKÉPE.
CHÂTEAU DE KIRÁLYFA, VUE DE LA COUR.

109.

110. A BAJMÓCZI VÁRKASTÉLY A HALASTÓVAL.
VUE DU CHÂTEAU-FORT DE BAJMÓCZ.

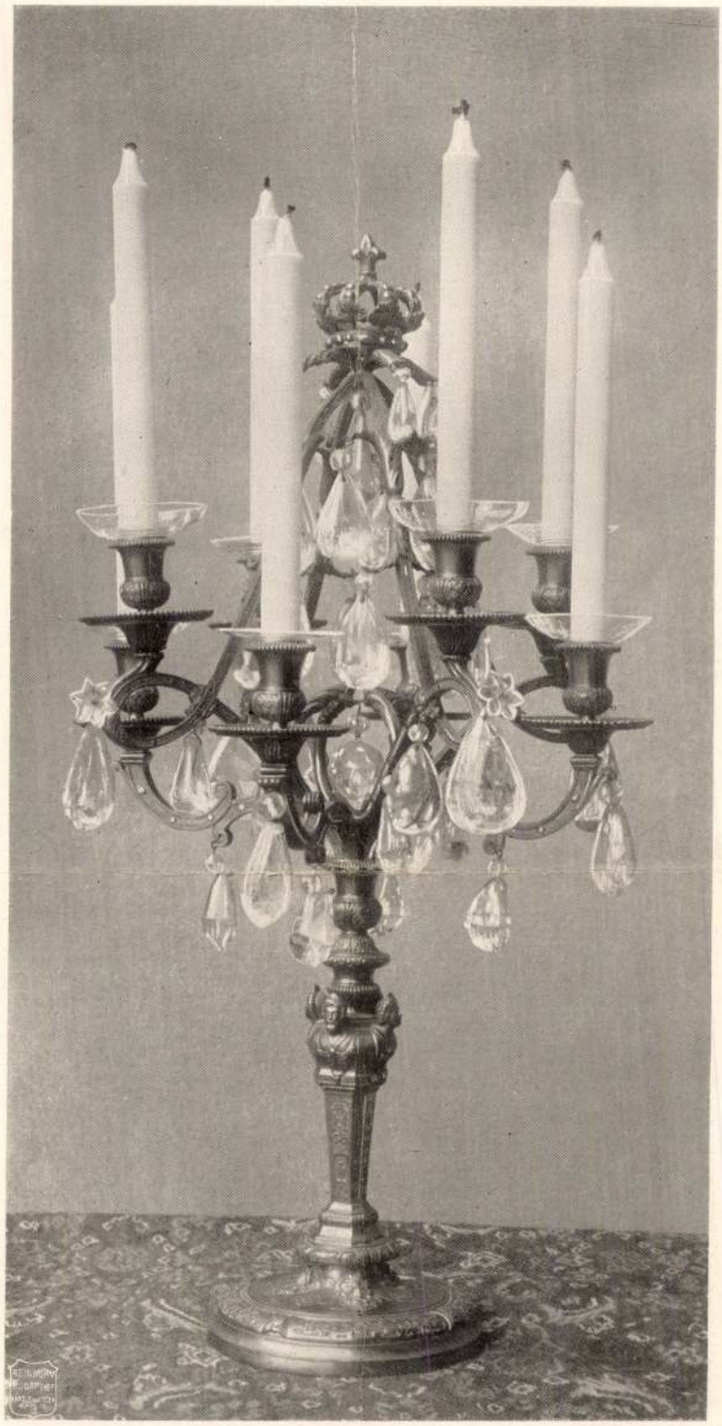

111.

111. KIRÁLYFAI KASTÉLY.
KAROS BRONZ-
GYERTYATARTÓ.
FRANCIA, XIV. LAJOS KORA.

CHÂTEAU DE KIRÁLYFA.
CANDELABRE EN BRONZE.
FRANCE, ÉPOQUE
DE LOUIS XIV.

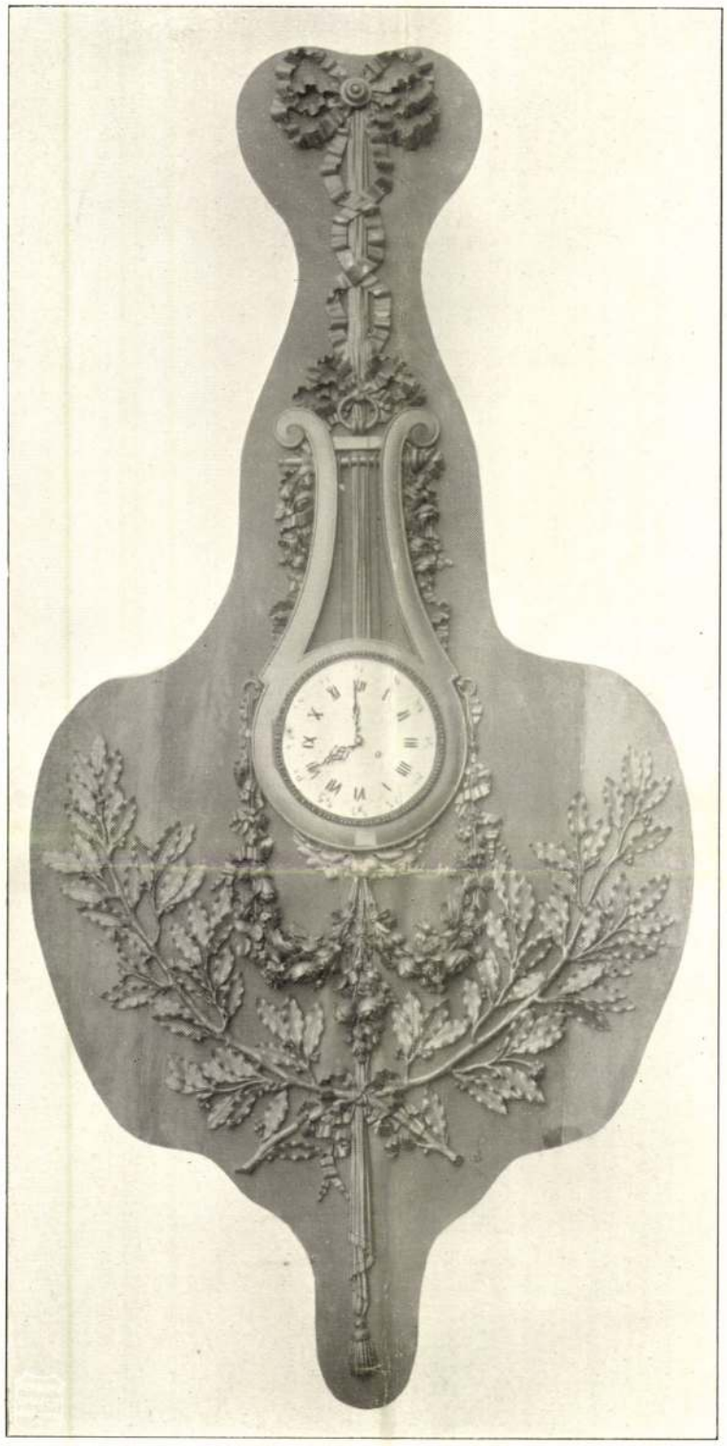

112.

112. ÓRA, FÁBÓL FARAGOTT, ARANYOZOTT KERETTEL. FRANCIA, XVIII. SZÁZAD VÉGE.

PENDULE EN BOIS SCULPTÉ ET DORÉ. FRANCE, ÉPOQUE DE LOUIS XVI.

113.

113. POZSONYI PALOTA.
A KISEBBIK FOGADÓ-SZOBA.
PALAIS DE POZSONY. PETIT SALON.

114. KIRÁLYFAI KASTÉLY.
A TÜKRÖS FOGADÓ-SZOBA.
CHÂTEAU DE KIRÁLYFA. SALON.

115.

115. POZSONYI PALOTA.
BERAKOTT IRÓASZTAL.
FRANCIA.
XIV. LAJOS KORA.

PALAIS DE POZSONY.
BUREAU INCRUSTÉ,
GENRE BOULLE.
FRANCE. ÉPOQUE DE
LOUIS XIV.

vagy leveses tálat, mert ezeket rendesen beolvasztották, akár nálunk, mikor az Empire-ezüst divatját multa volt, hogy az ekként szerzett pénzen újat, divatosat vásárolhassanak; ennélfogva az efajta ezüstnemünek igen nagy a forgalmi értéke, melyet még fokoz az a körülmény, hogy a két elől megnevezett ország ötvösművessége oly magas művészi színvonalra emelte a rendes használatra szánt ú. n. fehér ezüstöt a XVIII. században s a XIX. század elején, a minővel sem ennekelőtte nem birt, sem valószínüleg többé birni nem fog. Kivételes szépségét és művészi kvalitását a formák anyagszerű volta, a vonalak bája és még inkább a megmunkálás befejezett tökélye, az, amit az angolok finish-nek neveznek, adja meg.

A királyfai ezüstkamaráról még katalógus vagy leltár sem adna kellő fogalmat. Látni kellene a gyüjteményt magát. Szándékom volt a Pálffy-féle hagyaték összes ötvösmunkáit, arany- és ezüstedényeit, ékszereit kiállítás keretében itt, Budapesten, bemutatni. Tervemről azonban a fennálló viszonyok következtében le kellett mondanom. Sajnálom a főváros, az ország, de meg a külföld szempontjából is, mert sem itt, sem amott nem egykönnyen lehet olyan látványt nyujtani a közönségnek, aminőt terveztem.

A franciák egy igen kedves kifejezést használnak annak jelzésére, hogy a legjava: „Le petit bouquet". A Pálffy-féle művészeti hagyaték legjava, bokrétája a pozsonyi palotának tartalma. A ház külseje nem mérkőzhetik sem a bajmóczi vár architektonikus hatásával, sem a bazini vár történelmi levegőjével, még kevésbbé a királyfai kastély ép annyira bájos, mint nagyúri voltával, mert igénytelen, minden díszítés hijjával való emeletes ház, aminő van Pozsonyban is, de másutt is Magyarországon nem egy. Viszont mindezekkel szemben habozás nélkül állitom, hogy olyan bútorokkal és képekkel díszített és művészi izléssel elrendezett lakás nincs több az országban. Ennek előérzete már a lépcsőházban kap meg minket. Pálffy János abból az igen helyes nézetből indult ki, hogy palotáinak egyes helységei között azért, mert mindegyike természetszerüleg más más rendeltetést tölt be, rangfokozat nincsen: egyenrangú valamennyi, mert ő használja valamennyit. Amikor a nélkülözhetlen lépcsőt veszi igénybe, hogy lakásába jusson, amikor fogad, dolgozik, olvas, pihen vagy öltözködik, egyaránt marad aki volt, s ha lelke a szépet megkivánja, ezzel magát minden szobában egyaránt körülveheti, feltéve persze, hogy az illető szobákba helyzett tárgyak a szobában lefolyó életműködésnek megfelelnek. Nem találok tehát kivetni valót azon, hogy például a Boltraffionak tulajdonitott Szt. Sebestyént ábrázoló festményt értéke dacára a lépcsőházban akasztatta föl, lévén a kép igen nagy, s rendes szobában célszerüen el sem helyezhető; sem nem találok okot a gáncsra abban, hogy legbájosabb bútordarabját, egy aranyozott bronzzal díszített, mahagóniból való fiókos szekrényt öltözőszobájába tette, miután e szekrény eredetileg is fehérnemű befogadására készült.

A pozsonyi palotában, egy keskeny, egyablakos átjáró szobát beleszámitva, 8 lakószoba van, ú. m. egy kisebb, egy nagyobb fogadószoba, ebédlő, könyvtár és dolgozószoba, a háló- s ezzel szomszédos öltözőszoba.

A pozsonyi palota berendezése, általános jellemvonását, keletkezési időpontot és stilt illetőleg, valamivel megelőzi a királyfai kastély berendezését. Emellett a XVIII. századnak nálunk ismeretlen, jobban mondva csakis Franciaországban élt és fejlesztett változatát tünteti fel, mely kezdődik XIV. Lajossal s belenyúl utódja uralkodásának első évtizedébe, figyelembe nem véve a régence jelzővel illetett mellékágat. Jellegzetes e korban a vonalaknak úgy a közvetlenül megelőző, mint az utána következő kor szokásaihoz mért viszonylagos egyszerűsége, a tömegek kimért egyensúlya, bútoroknál az aranyozott bronz használata, a fémekkel berakott békateknő-borítások, a Kinából származó, nem ritkán bronzba foglalt zöldes szinű úgynevezett celadon-porcellán iránt való előszeretet, az arannyal és ezüsttel átszőtt nehéz virágos selymek, általában pedig valami szertartásos, pompára hajló és végül a gyüjtés iránt való szenvedély újjáébredése, s ezzel kapcsolatban

Gróf Pálffy János műkincsei.

festményeknek nagyobb mennyiségben való beszerzése, melyek most már nem annyira szobadísznek szolgálnak, hanem önönmagukért vannak, mintegy képtárt alkotva. Pozsonyban is valóságos képtárt látunk régi mesterek válogatott alkotásaiból, számszerint 88 darab a gróf által külön e célra szövetett chamois selyem alapon sárgaréz sarkokon olyformán megerősítve, hogy valamennyi kép a világosság felé fordítható. Ez a képtár, melyet, amint már említettem, az országnak hagyományozott, a megboldogult pozsonyi palotájának kincse s értékére nézve megközelíti a 2,000.000 koronát. Az olasz mesterek, köztük Francesco Francia viszik a szót, Boltraffio nevét már említettem, a Tiziano egy dogét ábrázoló képe kétségkívül a nevezett mester munkája, egymaga 200.000 koronát érhet. Ezenkívül a németalföldi mesterek is képviselve vannak, így Hobbema és Rembrandt egy-egy tájképpel és mások.

A szobákon végig haladva, szemünk mindenekelőtt a már említett mahagóni szekrényen akad meg, melynek cizelált s aranyozott bronzveretei a legjobbak közül valók, amiket a világhírű francia bronzművesek valaha készítettek. A hagyomány szerint a saint-cloudi kastélyból való és Marie Antoinette tulajdona lett volna. Ez mellékes; lényeges azonban az, hogy kiállja a versenyt a szerencsétlen fejedelemasszony számára készült híteles bútordarabokkal. Boulle idejéből, ha nem is tőle magától való a nagyobbik fogadószobában álló íróasztal és az ezen álló kis könyvespolc. Mindkettő sötét, majdnem fekete békateknővel borított, benne sárgarézlemezből metszett s berakott lombdíszítménnyel s aranyozott bronzveretekkel. A könyvpolcon lévők kiválón szépek, akár a mintázást, akár a cizelálást nézzük. Szemben, a másik falon nagyobb méretű, két ajtós szekrény áll. Ennek borítása vörös békateknő, berakása pedig sárgaréz és ón, tehát színesebb. Valamely dicsőséges háború emlékéből merítette a mester a díszítés motívumait, mert csupa csatajeleneteket látunk berakva az oldalakon, elől az ajtó közepén pedig a győztes hadvezér, kinek hercegi koronás monogrammja a mező négy sarkát díszíti. Nem kétlem, hogy olyan valaki van itt ábrázolva, kinek neve a történelemben is előfordul. Egykorú és stil tekintetében hasonló díszszekrénye van özv. Andrássy Aladárné grófnénak; ezt „A magyar műkincsek" című munkában ismertettem évekkel ezelőtt. A kisebbik fogadószobában még egy, ugyancsak vörös békateknővel borított, sárgarézzel berakott fiókos szekény köti le figyelmünket, hasonló ahhoz, melyet Williamson érdemesnek tartott a „Les meubles d'art du mobilier national" című díszmunkában közzétenni. Ugyanitt találjuk majdnem hasonmását egy olyan lábas órának, aminő XV. Lajos szobájában állott. Ez a pozsonyi palota talán legmonumentálisabb bútordarabja. A mi óránk egykori tulajdonosáról mitsem tudni. Az óraművet Berthoud készítette a lehető legnagyobb gonddal, mert ingájának egyenletes járását biztositandó, szerkezete a fémnek hő okozta méretváltozásaival is számol, sőt még a légköri nedvességgel is. Tokja ébenfából készült s aranyozott bronzdíszítményekkel ékített. Mintázásuk nagyszabásu volta és elrendezésük elsőrangúvá avatják e darabot. Lehetetlen említés nélkül hagynom, mint becses anyagot, a bútorzatot kiegészítő bronzokat, így egy órát festett üvegbetétekkel, melyet a nádor hozott magával Párisból, továbbá a részben még a XVIII. században bronzba foglalt celadon-porcellánokat, kisebb-nagyobb díszedényeket és csészéket.

Az elmondottakból nyilvánvaló, hogy a pozsonyi palota gyüjteménye, amennyiben a lakásban talált elhelyezést, darabszámra nézve jóval kisebb a királyfai gyüjteménynél, de ebben vannak az egyenként véve, viszonylag legértékesebb darabok oly módon csoportositva, mennyiség, minőség, forma és szín tekintetében, hogy véteknek tekinteném, ha akár egy darab is eltávolíttatnék, vagy helyéből elmozdíttatnék. Valóságos ízlésfejlesztő és nemesítő intézmény-féle ez a pozsonyi palota belseje, melyet mindenki élvezettel fog végignézni és senki sem fog haszon nélkül tanulmányozni. Ha valahol, úgy itt nyilatkozik meg Pálffy János művészi lelke a maga finomságában.

A pozsonyi gyüjteményt is ezüstkamara egészíti ki, jobban mondva ötvösmunkák gyüjteménye, százhuszon felül és néhány ékszer. Ez utóbbiak jobbára modernek, díszruhára valók s a kövek — gyémántok — szépsége által tünnek ki. A többi három

csoportba osztható. Az első asztalra való fehér ezüstnemű, angol, részben a XIX. század elejéről való, vagy annak kiegészítésére csinált másolat; a második XVII. századbeli augsburgi, nürnbergi és egyéb németországi városokból származó, igen jellegzetes aranyozott serlegek és kupák sorozata, közöttük néhány a legjobb mesterekre emlékeztető példány; a harmadik csoport végül, mintegy 30, aranyból való, zománccal díszített burnótszelence. Amennyire én a hazai magántulajdonban lévő efféle anyagot ismerem, pedig alighanem alaposan ismerem, csak elvétve akad egy is olyan, aminőt a pozsonyi palota örökösének hagyományozott a végrendelkező gróf számosat, a legjavához hasonlókat pedig, ezeken kívül, egyáltalában nem ismerek Magyarországon. Majdnem valamennyi párisi munka a XVIII. század végéről, hibátlan fentartású, bélyeggel és mesterjeggyel ellátott.

Végül még egy kérdést szeretnék tisztázni. Milyen hely illeti meg Pálffy János grófot mint gyüjtőt általában, eltekintve sajátos hazai viszonyainktól és milyen viszonyban állott szakértelme, reátermettsége az elvállalt feladattal?

Pálffy János bizonyos szempontból nézve, abból, amelyet ő maga választott meg magának, egyedül áll az előttem ismeretes gyüjtők között. Csakis Wilzek Hans gróf hasonlítható hozzája. Mindketten a gyüjtött tárgyak ezernyi elemeiből egy új, önmagában zárt, addigelé nem létezett egészet alkottak. Wilzek gróf a kreutzensteini középkori várat hozta létre annak minden hozzátartozó, a legapróbb részletre kiterjeszkedő, egykorú berendezésével; Pálffy János ugyanilyen munkát végzett, de tágabb kört ölelvén fel, amint az fejtegetéseimből kivilaglik. Tehát nem halmozott fel műtárgyakat önönmagukért, nem vásárolt festményeket és régiségeket rendes amateur módjára, hanem a legszebb és legtökéletesebb formában rekonstruálta és restaurálta nemzetségének egy történelmi becsű fejezetét s ezzel Magyarország kulturájának is egy fejezetét, aminő az részben volt, részben lehetett volna. A mi szempontunkból azonban Pálffy János tevékenysége és hátrahagyatott műve nagyban felülmulja az osztrák főúr kétségkívül igen értékes munkálkodását, mert Magyarország műemlékekben szegény, ilyeneknek hazánkban kettős a közművelődési fontossága.

Szakértelme a feladatnak megfelelően volt beállítva. Ritka, mondhatnám páratlan érzékkel és tapintattal kereste s találta meg a céljainak legjobban megfelelő anyagot. E tekintetben nem tévedett. Gyüjteményében álrégiségek nincsenek. Az a néhány darab, mely valamely letünt kor ízlésében és szellemében készült, de napjainkban, nem sorozható a hamisítvány fogalma alá, mert nem akarja megtéveszteni a nézőt; bizonyos rendeltetést tölt be, jobb hiányában hézagot pótol. Az olyan gyüjtő, aki öntudatlanul vesz hamis régiségeket, nem csak egynehányat szerez meg, hanem sokat, mert tudása fogyatékos s áldozatává válik a csalóknak, kik csakhamar köréje csoportosulnak, kizsákmányolják, kivált ha szívesen vásárló milliomos.

Vajha adna a magyarok Istene sok Pálffy Jánost az országnak!

TEXTIL-IPAR

A NÉMET IPARMŰVÉSZETI EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGE. Március közepén tartotta meg a szövetség 20-ik gyűlését Berlinben. Minket elsősorban azok az előadások és határozatok érdekelnek, melyek a gyűlés tárgysorozatában szerepeltek, s amelyek a szövetségnek néhány évvel ezelőtt kitűzött célját, a művészet és ipar szorosabb egybekapcsolását szolgálják. Jessen tanár előadásában rámutat arra, hogy az iparművészeknek közös céljait közös munkával kell elérniök. A nagy tömegek ízléstelensége ellen csak ilyen módon lehet fölvenni a harcot s az együttműködés már azért is szükséges, mert az iparművészetben az egyén nem szerepelhet — miként a képzőművészetben — önállóan és függetlenül. A lipcseiek indítványára törölték az „Eisenacher Ordnung" 2-ik szakaszát, mely azt mondta, hogy nem megrendelésre készült tervek nem díjazandók. Elhatározták, hogy a szövetség céljainak előmozdítására röpiratokat adnak ki, s ezeket majd a lakosság minden rétegében terjeszteni fogják. Hosszabb megbeszélést folytattak a kereskedő ízlésének műveléséről. Az ügy előadója vándorelőadások, a kereskedelmi szervezetek és a kamarák megnyerése, és iparművészeti vándorkiállítások rendezésével gondolja a célt elérhetőnek. „Wirtschaftliche Qualitätsarbeit" címmel tartott előadást a hallei statisztikai hivatal igazgatója: dr. Wolff. Ezen elnevezés alatt az olyan munkát érti, mely a használati célnak tökéletesen megfelel. Ha az iparművészet ennek a termelését és fogyasztását irányítja, akkor a nemzetgazdaság és iparművészet egy csapáson haladnak, mert csak így emelkednek az árak és munkabérek és lehet megelégedve a fogyasztó és termelő is.

BEZALEL. Egy új iparművészeti műhely címe, mely nevét attól a művésztől vette, aki az első jeruzsálemi templom belső berendezését készítette. A műhely megalapítója, szervezője és éltető lelke Schatz Boris tanár. Orosz származású s így a szociális problemákkal úgyszólván együtt született, különben pedig jónevű festőművész. Éveken keresztül dolgozott azon, hogy egy oly szervezetet, egyesületet teremtsen meg, mely a munkástól, művésztől megveszi a kész műveket, s azoknak eladását magára vállalja, s így azt megmenti a mindennapi kenyérgondoktól, egyéniségét felszabadítja, mert módot nyujt neki arra, hogy saját ízlése, művészi meggyőződése szerint dolgozzon. Abból a szerszámsorból, melybe a munkást a gépeknek hatalma leszorította, felemeli őt a művészethez, ahol emberi módon dolgozhatik s képességeit szabadon fejlesztheti. Bulgáriában próbálta ki eszméinek életrevalóságát s 3½ évvel ezelőtt költözött át néhány ügyes munkással Jeruzsálembe, ahol a zsidó telepítési egyesület egy kis házikót bocsátott iskolájának és műhelyének rendelkezésére. Az elszegényedett, munkátalan szőnyegmunkások, rézdomborítók és ezüstművesek javát ott gyűjtötte össze s műhelyeiben értelmes művészi érzékkel bíró munkásokat nevel belőlük. A Nyugat művészeti kulturáját oltja be a Keletnek ősi fájába. Sajátos, az ismert tipusoktól eltérő, de feltétlenül művészi becsű munkák kerülnek ki onnan. Mindent felkutat, ami a régi zsidó művészeti emlékekből fennmaradt. Ezeket használja fel mintákul, de nem szolgai módon; — művészetet akar teremteni — ezt azonban a jeruzsálemi ősi kulturán akarja felépíteni. Első eredményei biztatók, s a sikeres jövőnek zálogát képezik.

KELETI SZŐNYEGEK. A keleti iparművészeti munkák között első helyen állanak a szőnyegek, melyeknél nemcsak a művészi forma- és színbeli gazdagság, hanem a fáradságos és hosszadalmas munka, mely előállításukkal jár, fokozza rendkívüli értéküket. A legszebb szőnyeg, mely ezidőszerint ismeretes, a királyunk tulajdonában levő vadászszőnyeg, melyet a májusban megnyiló müncheni kiállításon a nagyközönség is láthat. Ez a szőnyeg selyemből és aranyfonalakból készült s rózsaszín alapon a perzsa sahnak oroszlánvadászatát ábrázolja. A szőnyeg körülbelül 80 millió csomóval készült, s így magának a munkának költsége körülbelül 110.000 korona; feltéve, hogy 10 munkás egyenként 3 korona napibér mellett 12 évig kellett, hogy dolgozott légyen rajta, amíg elkészült. Értéke ma körülbelül másfél millió koronára tehető. A müncheni mohamedán művészeti kiállítás olyan gazdag szőnyeggyüjteményt fog bemutatni, amilyen még Európában nem került kiállításra, s mely vetekedni fog azokkal a kincsekkel, melyeket a koniai, kumi, mesedi mecsetek kincstáraiban féltő gonddal őriznek.

EGY ÚJ IPARÁG. A bécsi fehérneműkészítők egyesületének műhimzőszakosztálya különös kéréssel fordult az ottani kereskedelmi minisztériumhoz. Azt kéri, hogy a műhimzést ipari foglalkozásnak minősítsék és így ipari képesítéshez kössék a gyakorlását. Ez ellen erélyesen tiltakoznak úgy az ottani iparművészeti társulat, mint az iparkamara is. Arra a kétségtelenül helyes álláspontra helyezkednek, hogy itt művészi iparról van szó, melyet korlátozni nem szabad, s ha az ipari képesítést megkövetelnék, úgy éppen azok az erők (a jobb családból való elszegényedett leányok és asszonyok, kik műhimzéssel keresik meg a kenyerüket), kiknek a révén a jobb ízlés éreztethette befolyását a himzésben, vesznének el a számára, ennek kockáztatása pedig művészi és nemzetgazdasági szempontból egyaránt megengedhetetlen.

NÉMET CSIPKEPÁRTOLÓ EGYESÜLET. Berlinben nemrég alakult meg a „Verein zur Förderung deutscher Spitzenkunst". Célja, hogy a Németországban kihalófélben levő csipkekészítést új életre keltse. A népművészetet akarja támogatni háziipari foglalkozás nyujtásával. Elsősorban a közvetítő kereskedelemnek nyügétől szabadítja meg a termelőket, mert a tapasztalat azt mutatja, hogy a közvetítők zsebébe vándorol a haszonnak legnagyobb része, a munkások pedig éhbéreken tengődnek. Az egyesület közvetiti a megrendeléseket s összevásárolja a kész árúkat, melyekből központjában, a berlini „Werkstatt für deutsche Spitzenkunst"-ban állandó raktárt és mintagyüjteményt tart fenn. Tervbe vette előadások és kiállítások rendezé-

GRÓF PÁLFFY JÁNOS MŰKINCSEI.

IRTA: RADISICS JENŐ.

Gróf Pálffy János műkincsei.

Mintha most is látnám néhai gróf Pálffy Jánost, egyikét Magyarország legelőkelőbb és leggazdagabb főurainak, akit életében a titokzatos homálynak egy neme vett körül, akiről annyian tudtak mesélni, ritkán jót és hizelgőt, annak ellenére, hogy kevesen ismerték egyéniségét, jellemét pedig legkevesebben. Külseje, alakja, fellépése és modora iziben elárulták a főurat. Előkelő fejét öntudatosan hordta, választékosan öltözködött s akkorra illedelmességről aminőt ő tanusitott az érintkezésben, már rég leszoktak az emberek: tipusa volt a grand seigneur-nek, aminőknek emlékét a XVIII. század francia irói tartották fönn számunkra.

Sohasem sietett. Nyugodtan hallgatta végig az embert, mialatt tiszta, szép, kék szeme a beszélő lelkét kutatni látszott. Bizonyos fölénnyel, de azért szivesen beszélgetett érdekesen és tanulságosan, mert sok mindent tudott s bámulatos emlékezőtehetsége volt. Jaj volt annak, aki valamely rejtett mellékcéllal, oldalt kerülve, közeledett hozzája. Egy szempillantás alatt átlátott az illetőn, arcán gúnyos mosoly jelent meg s akár a közvetlen közelből kilőtt nyil, érte őt a válasz marón, hidegen, kegyetlenül, sebzőn.

Folyton járt-kelt. A külföldön Párisban, Londonban és Olaszországban tartózkodott előszeretettel, de legszivesebben Párisban időzött, ahol az úgynevezett Palais Pompéien-t birta, melyet később az Avenue Victor-Hugoval szomszéd rue Leroux-ban fekvő palotával cserélt fel. A nyarat Magyarországon töltötte birtokain, különféle kastélyaiban és váraiban, Pozsonyban, Királyfán vagy Bajmóczon, mely utóbbinak épitkezését maga vezette, rendezgetve az ott felhalmozott műkincseket, keresve a szépben a legszebbet, ami lelkének egyetlen gyönyörűsége, életének egyetlen szenvedélye volt. Zárkozott természete nem igen kereste a társaságot. Lénye sajátságos ellentéte volt azoknak, akik őt körülvették s hivatva lettek volna társaságát alkotni. Szinte idegennek látszott hazájában, noha kétségtelen, hogy nagyon szerette azt, amit végrendelkezése bizonyit legjobban. Én is, akit bizalmának akkora mértékével ajándékozott volt meg, aminővel kevesen dicsekedhetnek, sajátságos módon ismerkedtem meg vele. Tudtam, hallottam, hogy Pálffy János mesés műkincsek tulajdonosa. Érthető tehát, hogy azokat látni óhajtottam. De mondták nekem azt is, hogy a gróf megközelithetetlen, s nagyon nehezen áll szóba előtte ismeretlenekkel. Ajánlották tehát, kérném fel közvetitőül néhai Poór Antalt, aki neki kedves embere. Én azonban mást cselekedtem. Levelet irtam, amelyben arra kértem a grófot, engedné meg nekem, hogy gyüjteményét tanulmányozhassam. A válasz kitérő volt. A levelet titkárjával iratta s csak az aláirás volt a grófé magáé. Magam sem tudom miért, talán azért, mert nem tetszett nekem sem a levél, sem a formája, én is másnak tollba mondott levélben köszöntem meg az övét s mindössze nevemet irtam alá sajátkezüleg. Két napon belül sajátkezű levélben hivott meg engem a gróf s kért fel, látogatnám meg őt Pozsonyban. Amit meg is tettem azonnal.

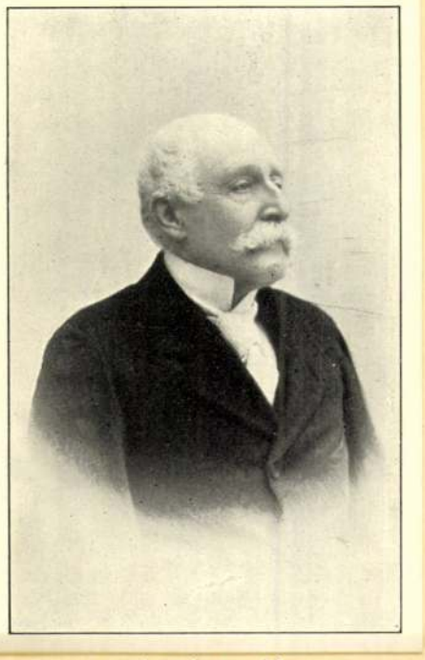

GRÓF PÁLFFY JÁNOS.

Nem szándékom Pálffy János életrajzát ezúttal vázolni. Mégis lehetetlen, hogy amikor művészi hagyatékáról beszélek, említést ne tegyek az emberről is, aki azt egy élet munkássága árán összegyüjtötte.

Gróf Pálffy János műkincsei.

Gróf Pálffy János 1829-ben született. Jogakadémiát végzett Pozsonyban, majd külföldre ment. Már akkor kezdett gyüjteni, kivált festményeket. 1871-ben, tehát 42 éves korában kinevezték őt Pozsonymegye főispánjának, amely címet tudvalevőleg születésénél fogva viselte. De csak három évig állott a megye élén. Rendes, pontos, lelkiismeretes ember lévén, szigorú főnök volt, megkövetelte, hogy a hivatalnokok épúgy teljesitsék kötelességüket mint ő, s annak utána is járt. Ez sehogysem tetszett.

Hogy megbuktassák, lépten-nyomon akadályokat gördítettek útjába. Tették azt, amit úgy szokás mondani, hogy megkeserítették az életét s végezetül nyilt közgyülésen követelték lemondását és leszavazták. Ő maga, mint elnöke a közgyülésnek, jelentette ki a határozatot, fagyos nyugalommal. Attól fogva nem vállalt többé nyilvános tisztséget s a közügyekkel sem foglalkozott. Főispáni fizetését sohasem vette föl, pozsonymegyei alapitványokra adta azt, s még vagy 500.000 koronát áldozott közcélokra főispán korában.

Nagy vagyont örökölt volt, amelyet azonban óriási adósságok terheltek. Rövid időn belül azonban rendezte ügyeit, kifizette a hitelezőket s halálakor oly tekintélyes szabad vagyon ura volt, aminőre Magyarországon nincsen példa, mert Magyarországban, Ausztriában és Franciaországban fekvő hagyatéka legalább 80—90 milliót ér. Emellett az ősi, jórészt elhagyatott, üres kastélyok és várak műkincsekkel népesedtek be. Festmények, bútorok, falkárpitok, bronzok, porcellánok, arany- és ezüstneműek s egy serege a művészi becsü apróságoknak csatlakoztak a folyton növekvő vagyonhoz, hogy hirdessék fényét az ősi Pálffy-nemzetségnek, mely hazájának hősöket adott s két nádort, akik közül az egyik, János (1664—1751.), a török elleni harcban tüntette ki magát s Mária Terézia alatt a magyarországi seregek fővezére volt. Végül, hogy teljes képét nyerjük az elhunytnak s megismerjük őt a maga igazi mivoltában, közölni fogom végrendelete néhány pontjának kivonatát.

Hogy neki is megvoltak a maga hibái, hogy bizalmatlan, alkalomadtán malíciózus is volt, műkincsekért ezreket áldozni, saját embereinek szolgálatát ellenben nem volt hajlandó bőkezüen megjutalmazni, hogy gyülölni tudott, szeretni ellenben nem s ahhoz sem értett, hogyan kell magát megszerettetni?...

Az élet nagyon szövevényes valami. Ismerni kellene mindazokat a körülményeket és tényezőket, amelyek a jellemek kialakulásánál közreműködnek, mielőtt azokról itéletet mondunk. Csak egyet említek: a lehető legrosszabb emberismerő volt. Vajjon hányszor csalódik az ilyen az életben?

Nem volt homme à femmes; az asszony nem érdekelte őt; nem is nősült meg. Igaz, hogy a nőkkel való érintkezés nem minden vonatkozása alkalmas az idealizmus fejlesztésére, de legalább, mintegy kárpótlásul, derültebb életfilozófiával ajándékozza meg az embert. Ezt is megtagadta tőle a végzet. Élete vége felé őt is elérte azoknak a sorsa, akik arra vannak kárhoztatva, hogy egymagukban éljenek. Meg vagyon irva, „Az Ur Isten pedig ezt is mondotta vala: Nem jó az embernek egyedül lenni.“ De azért voltak hű emberei, bizalmának letéteményesei, akik ma is törvény gyanánt tisztelik szándékait és akaratát.

Említettem fiatalabb éveiben tett alapitványait. 1900-ban a magyar középosztály fiai részére tett alapitványával módot akart nyújtani a szerény anyagi viszonyok között lévőknek arra, hogy középiskolai és főiskolai tanulmányaikat folytathassák. Ennek az alapitványnak a magva a vöröskői vár egy része, jövedelme pedig 60.000 korona, melyet halála óta a vallás- és közoktatásügyi minisztérium kezel.

Végrendeletének kilencedik pontjában egy újabb alapitványt tesz erdődi gróf Pálffy János tanulmányi alapitvány címen, oly kiváló tehetségü — szó szerint idézek — törekvő, született keresztény vallású magyar ifjak részére, akik valamely magyar főiskola eredményes elvégzése után, ismereteik bővitése és gyarapitása céljából, még külföldi hires főiskolákat, vagy más neves főintézeteket, mestereket, műhelyeket, gyárakat stb. felkeresni s azokban tanulmányaikat s önképzésüket tovább folytatni óhajtják. Ez alapitvány részére mintegy 3 és fél millió értékü uradalmakat kötött le. A tiszta jövedelemből négy-

hatezer koronás ösztöndíjak alakitandók, — tellik a jövedelemből husz-harminc efféle stipendium — amelyeket a vallás- és közoktatásügyi miniszter az érdekelt főiskolai tanártestületek meghallgatása után adományoz, meghatározván egyúttal azt a külföldi főiskolát vagy intézetet, egyáltalában azt a helyet, amelyet az ösztöndíjasnak látogatnia kell. Megfelelő eredmény esetében jogositva van a miniszter ugyanazt háromszor részesiteni az ösztöndíjban. Egyforma tehetség és eredmény mellett előnyben részesülnek azok, akik az előbb emlitett alapitvány ösztöndíját máris élvezték. Ki vannak zárva, akiknek szülei a továbbképzés költségeit a sajátjukból fedezni képesek, továbbá a katonák és a papok. Az ösztöndíjasok tanulmányaik befejeztével bizonyos ideig közszolgálatot tartoznak végezni, ennek azonban nem kell feltétlenül állami szolgálatnak lenni, hanem csak közhasznunak, amiért a miniszter e tekintetben is legjobb belátásához s a szükséghez képest intézkedhetik. Szükséges-e külön kiemelnem, hogy ezzel az alapitványnyal mekkora kulturhatalmat adott a magyarság kezébe gróf Pálffy János? S van-e párja e hazafias bőkezűségnek?

Aki Pálffy János lelke mélyébe akar belátni, olvassa el végrendeletének azt a részét, amelylyel a nemzetnek tett másik ajándékát vezeti be. Ime: „Életem hosszú folyása alatt tett külföldi utazásaimnak s ottani huzamosb tartózkodásaimnak az oka és célja nem csupán az volt, hogy én a saját müizlésemet kielégitsem, hanem hogy a külföldnek a képzőművészetekben gazdag tárházából megszerezzek annyit, amennnyit a körülményekhez és anyagi erőimhez képest megszerezni lehetett s, hogy e megszerzett képzőművészeti tárgyakat hazahozva, hazánknak ily tárgyakban szükölködő voltán segitsek s ezekkel a hazai müizlést nemesitsem s a művészetet ébresszem".

Ez okból hagyományozta az országnak a különféle kastélyokban és palotákban elhelyezett képek legjavát, összesen 178 darab festményt. Van ezek között 56 hollandi, 57 olasz, 8 darab német, vagy 20 modern francia és egyéb kép. Csak néhány nevet emlitek, amelyeket a Szépművészeti Múzeum beható kritika után elfogadott: Francesco Francia, Baltraffio, Tizian, Andrea del Sarto, Rembrandt, Hobbema, Troyon, Courbet, Daubigny. Ugyanaz a pont, mely a festmények tekintetében intézkedik, elrendeli, hogy a királyfai és bajmóczi várkastélyokban, úgyszintén a pozsonyi és bécsi palotákban felhalmozott műtárgyakat múzeumszerű megtekinthetés végett, jelenlegi elhelyezésük megtartásával, az ahhoz értőknek, a képzőművészetek iránt érdeklődőknek s egyáltalán a művelt nagyközönségnek megtekinthetővé és hozzáférhetővé kell tenni. Szivükre köti egyúttal az örökösöknek, fordítsanak különös gondot arra, hogy e műkincsek egyike vagy másika el ne kallódjék, meg ne rongálódjék, vagy el ne pusztittassék. Bizony, bizony, áldatlan munkát végeznek itt Magyarországon azok, akik mindenkiben csak a gyengéket, a tévedéseket és hibákat keresik és látják meg s abban lelik gyönyörűségüket, hogy sikerült valakit lebecsülniök. Ha még oly sok fogyatkozása, hibája lett is volna gróf Pálffy Jánosnak, végrendeletének most emlitett részeivel mindent jóvá tett s díszhelyet biztositott magának a legjobb hazafiak sorában.

Minden gyüjteményben két érdekes momentum van. Az egyik az anyag maga, annak minősége, a másik a gyüjtő pszichológiája. Ez talán még érdekesebb, mint a gyüjtött anyag, mert ahhoz, akárminő az, rendesen van hasonló, de két egyforma emberi lélek nem igen találkozik. Engem is a Pálffy-féle gyüjtemények pszichológiája kötött le elsősorban, mikor a műtárgyak leltárát a nyáron készitettem.

Nagyjában ekként lehetne a gyüjteményt jellemezni: a bajmóczi várban a középkor végének, a XVI. és a XVII. század műemlékei; hozzájuk csatlakoznak a bazini várkastélyban őrzött tárgyak; a pozsonyi palotában XIV. és XV. Lajos korának pompázó nagyúri alkotásai viszik a szót. Királyfa végül Mária Terézia korának van szentelve. A bécsi palotát s gyüjteményét ezuttal mellőznöm kell, mert ott nem én leltároztam, tehát nem ismerem eléggé, hogy róla részletesebben nyilatkozhassam. A kettő között nem annyira a kor, mint inkább a stilusbeli különbségek alkotják a válaszfalat,

Gróf Pálffy János műkincsei.

mert a XVIII. század művészete tudvalevőleg más formában nyilvánult meg szülőföldjén, Franciaországban, más formában azon kívül, Európa többi országaiban. E tényeket kiegészíti az a további tény, hogy Pálffy János a bajmóczi várat milliók árán úgyszólván újból felépítette s abból egy valóban műbecsű fejedelmi székhelyet teremtett. Miért gyüjtött az elhunyt, miért épittetett várat? Elsősorban nyilván lelke belső szükségletéből, lelke szomjuhozta a művészetet, amint azt maga is mondja. De észreveszünk amellett mást is. A gróf gyüjtés közben valamelyes történeti vezérfonalat követett. Gyüjteményének minden egyes csoportja szoros összefüggésben áll a hellyel, amelyen van, azaz egykorú azzal az ősi, örökölt kastéllyal vagy palotával, amelyben helyet nyert, s természeténél fogva annak kiegészítő része, a legtágabb értelemben vett bútorzata. Ez a történelmi vezérfonal tehát nem volt általános természetű, hanem egy eszmének állott szolgálatában. Ez az eszme pedig kétségkívül a Pálffy-nemzetség fényes multja volt. Ezt akarta régi fényében ragyogtatni a megboldogult, akit nem a grófi cim tett büszkévé, hanem a tudat, hogy egy oly nemzetségnek sarja, mely hazájának szolgálatot tett s melynek nemzete ezért köszönettel tartozik.

Nem tudom, igy van-e, soha senkitől sem hallottam; de érzem, hogy ennek igy kellett lenni. A Pálffy-család multjára kellett gondolnia a grófnak és arra, hogy ő van hivatva a hagyományok szellemében folytatni ősei megkezdett munkáját azzal, hogy rengeteg vagyont gyüjt, várakat épit, kastélyait műkincsekkel megtömi, halála esetére ajándékot ád az országnak s alapitványokat tesz hazája jövendő munkásainak képzése céljából.

Kiváltkép abban az intézkedésében, melylyel elrendeli, hogy a kastélyaiban és váraiban lévő műkincseket utódainak meg kell őrizni s a közönség részére hozzáférhetőkké tenni, domborodik ki legjobban az a gondolat, hogy a Pálffy-család hivatásához tartozik hazájának hasznos szolgálatokat tenni, mert elemezve ez intézkedést, arra az eredményre jutunk, hogy ezzel a megboldogult tulajdonképpen három, illetőleg négy páratlan, nyilvános muzeumot adományozott az országnak anélkül, hogy azokat a velük járó kiadásokkal megterhelte volna. A terheket a Pálffy-család tartozik viselni. De nemcsak látványosságnak szolgáló múzeumokról van itt szó. A gróf a messze jövőbe tekintett, magasabb célokat követett, mikor rendelkezett.

Nem a fővárosok, nem azoknak főutcái, sem nem a nyilvános épületek adják meg az illető ország intellektuális szinvonalának és gazdasági súlyának tiszta képét. A főváros mindenkor az ország szellemi és anyagi erejének maximumát tünteti fel, architekturája az esztétikai szépről, a paloták belseje a leggazdabbaknak a fényüzésről táplált fogalmát; mig az utcák, mint olyanok, az összegét annak a gondozásnak, amelyet a városi hatóság ez irányban kifejteni képes. Ahhoz, hogy egy országot helyesen megitéljünk, a vidék adta átlagát kell vennünk. Az intellektuális centrumok szaporitása a vidéken tehát előnyére válik az országnak a maga egészében. Ott, ahol ilyenek vannak, s könnyen hozzáférhetők, gócpontok keletkeznek, melyek úgy a bel-, mint a külföldi utasokat magukhoz vonzzák, akik ekként mintegy új csapásokat törnek, új országutakat köveznek ki, melyek mentén újabb kereseti források nyilnak meg.

A különféle szükségletek megfelelő új intézményeket hoznak létre, szállókat és egyebeket, amik nem kis mértékben járulnak hozzá az illető vidék vagyoni gyarapodásához. Szivesen mondanám, hogy a gróf végrendeletének ez az intézkedése hasonlatos az örökös hálaadáshoz szülőföldje iránt, mely lehetővé tette neki, hogy saját ideálja szerint élhessen s áldozhasson, anélkül hogy számolnia kellene, élete egyetlen szenvedélyének, a műkincsek gyüjtésének. Lehet abban, hogy nem engedi meg, hogy a halála alkalmával talált állapoton bárki is változtasson, az alkotó szerzői hiúsága is közrejátszott, miért ne? Volt joga hozzá. Ritka gyüjtőnek van oly kiváló érzéke az összevaló darabok csoportositásához, kevés ember bir a vonalak szépsége iránti érzék akkora fejlettségével, a tömegek és szinek összhangjára alkalmas itélőképességgel, mint a minővel ő birt és ebbeli tehetségének teljes tudatában volt. Meggondolással szerzett, személyesen rendezett el mindent s úgyszólván még egy széket sem helyezett el véletlenül. Mi sem volna természe-

tesebb, mint hogy élete munkáját a maga eredeti mivoltában óhajtotta fönntartani, annál is inkább, mert azok közül az alkotások közül való, amelyeknek révén legkönnyebben behatolhatunk a lélek titkaiba. Az ő lelke hozzáférhetlen volt életében, most, hogy meghalt, feltárul előttünk egészen.

Megkísérlem most, hogy jellemezzem magyarországi gyüjteményeinek egyes csoportjait. Idősorrendben haladva, Bajmócz várát illeti meg az elsőség. III. Ferdinánd donációjaként jutott a Pálffy-család birtokába 1637-ben. Ebből az időből származik a főbejárat, az ahhoz csatlakozó igénytelen külsejű balszárnya a várnak, valamint néhány kőből faragott kapukeret, mely az udvarok belsejében látható. Pálffy János gróf őseitől örökölte e várat, mely a Nyitra kies völgyében fekszik, s azt úgyszólván alapjából újraépítette húsz éven át saját eszméi és tervei szerint, melyekhez Hubert József műépítészben talált odaadó, szakavatott munkatársat, aki a kapott eszméknek testet tudott adni. A vár északnyugatról mély árokkal körülvett magaslaton, természsziklán épült. A sziklák alakulásához képest hármas védőövvel és hármas niveauval bir, azaz a harmadik és a legkisebbik udvar 20 méterrel fekszik magasabban, mint az első nagyobbik udvar, amelyből a másodikba, egy széles, lónak is alkalmas korlátnélküli lépcső vezet föl. A vár legkülső, gyürüalakú traktusában vannak az adminisztrációnak s az egykor a vár védelmére szolgált seregeknek szolgáló helyiségek, a másodikban a vendégszobák, a kápolna s a megboldogult lakosztálya. A belső, két kerek, 60, illetőleg 71 méter magas torony közé foglalt épülettömbben vannak a fogadóhelyiségek, az úgynevezett Hunyady-terem s néhány vendégszoba; a legbelsőbben pedig emeletenkét egy-egy lakosztály, amelyhez a tornyok egyikében elhelyzett széles, kényelmes csigalépcső útján lehet jutni. A várban összesen 182 különféle helyiség, lakószoba pedig mintegy 50 van. A vár területe 7130 négyszögméter; a beépített területé 4000 négyszögméter. A vár újjáépítésének költsége 3 millió koronára tehető. Stílusa a várnak a késő XV. század építészetének franciás válfaja, kivált a homlokzatokat illetőleg. Belső kiképzése ellenben több korszakot ölel föl. Az átmeneti stíluson kezdve, a gótikának s a renaissancenak egyaránt jutott benne hely, sőt a XVII. századnak is, mely a kápolnának adja meg jellegét. Ebbe a keretbe illeszkednek bele az ottani gyüjtemények, nagyobbára bútordarabok, melyeket a gróf maga vásárolt vagy másoltatott, mintaszerű eredetik után. Ezekhez járulnak kiegészítésképp fegyverek és keleti szőnyegek, órák, majolikák és festmények; ezeknek egyrésze képtárakban őrzött világhírű remekek másai.

A vár épitkezése még nem rég folyván, érthető, hogy berendezése csonka és hiányos. A halál akadályozta meg a grófot művének befejezésében. Abból azonban, amit néhány készen álló lakosztályban látunk, képet alkothatunk magunknak arról, miként alakult volna a vár belső berendezése, ha a sors néhány évvel meghosszabbitja életét.

Bajmóczon is megnyílvánul a gróf helyes érzéke a stílbeli követelmények iránt. A XV. és XVI. század kastélyai más viszonyok között fejlődvén, mint a mi házaink és palotáink, nem nyujtják a bentlakónak azt, amit ezzel a rossz szóval, hogy „lakályos", szokás megjelölni. Abban az időben még nem váltak külön a lakosztályok keretén belül a minden egyes életfunkciónak megfelelő helyiségek, amint azt manapság látjuk. Az akkori bútorzat sem tünteti fel azonnal az illető helyiség rendeltetését oly szembeszökően, mint jelenleg. Az egyes bútordarabok átlagos méretei nagyobbak voltak a mi bútoraink átlagos méreteinél s ehhez képest kevesebb is volt belőlük egy szobában, mint ahogy mi azt megszoktuk. Egyes, nekünk szinte nélkülözhetetlennek látszó típusok még nem is voltak meg.

Ugyane tények ötlenek a szemébe azoknak, kik a bajmóczi vár berendezett termeit végigjárják. A bútorzat javarészt tölgy- és diófából faragott oszlopos, kétajtós, emeletes szekrényekből, pohárszékekből, kisebb-nagyobb fiókos szekrényekből állanak, melyeken szines faberakások, intarziák alkotják a díszitést. E bútorok a festői, ötletes elren-

dezést kerülve helyezvék el. Zömük a XVII. századból való s a délnémet ízlés szellemében készült. Ennek magyarázata valószínűleg az, hogy ebből a korból származó másfajta bútort manapság kapni úgyszólván nem is lehet; de meg talán, mikor a gróf vásárlásait eszközölte, gondolt arra is, hogy az a kevés számu bútor, mely a XVI. és XVII. század folyamában Magyarországban készült, nem sokban különbözött az egykorú német bútoroktól, legfőképpen azért, mert mi akkor a nyugoti stílváltozatokat Németország révén kaptuk s a városokban élő iparosok is németek voltak, akik fajrokonaikkal az összeköttetést soha meg nem szakították. XV. századi gótikus bútor alig van a várban. Tudta a gróf nagyon jól, hogy ilyeneket ma már még a legnagyobb áldozatok árán sem lehet szerezni, egyszerűen azért, mert nincsenek forgalomban. Megelégedett tehát jó minták után készült hű másolatokkal, melyek ebbeli mivoltukat őszintén mutatják s a nézőt tévedésbe ejteni nem is célozzák. Legegyöntetűbb, legharmonikusabb benyomást kelt az úgynevezett Hunyady-terem, a dispozitóriumnak nevezett fogadószoba és a megboldogult dolgozószobája. Ez utóbbi keletről származó, sokszínüre kifestett, fából való falburkolatával, négy fényes belsejű, spanyol származású, fiókos szekrényeivel (vargueno), valamint kisázsiai, részben oszlopos imaszőnyegeivel, színben nagyon sikerült. Nem lehet ugyanezt állítani a tornyokban elhelyezett gótikus ízlésű, de újonnan készült lakosztályokról, melyeknek falait nagy mintáju lombdíszek közé foglalt festett alakok díszítik; itt csak az asztalosmunka anyaga és minősége nevezhető mintaszerünek. Legkevésbbé sikerült a főlépcsőház. Fala vízszintes, felváltva vörös és fehér márványsávokkal borított. Keresi — anélkül azonban hogy megtalálná — az összeköttetést a vár többi részeivel.

A Bajmóczon található sok érdekes műemlék közül mint különösen figyelemre méltókat jelzem a következőket: 2 oltárkép, melynek mestere bizonyára Orcagna, egy Vasari ecsetére való festmény, mely Pandóra szelencéjének történetét tüntetí föl, a gróf hálószobájának ágy- és ablakfüggönye; az előbbibe egy XV. századbeli burgundi falkárpit van beillesztve, mely csonka volta dacára értékes, az utóbbiban pedig egy XIV. századbeli falkárpitot, valamint néhány ugyanabból a korból való, állatokkal díszített francia tapisserie-darabot fedez fel a figyelmes szemlélő; egy nagy, kétajtós, berakott mivü szekrény 1603-ból az Igazság és Mértékletesség alakjaival; egy ugyancsak színes fákkal berakott láda, elején oszloptartotta ívekben címerek, mindkettő délnémet; egy olasz származású asztal, lapjában 12 fedeles mélyedés, bennük üveg alatt hársfából faragott, színesre kifestett várak; egy érdekes és szép mázas, kétségkívül magyar kályha, tudtommal az egyetlen, mely a XVII. század elejéből reánk maradt, mert az Iparművészeti Múzeumban őrzött kékmázas, fehér virágos kályha és ennek párja Krasznahorkán későbbiek; egy állítólag a pécsi székesegyházból származó, bronzból öntött víztartó medence, melynek korát nehéz meghatározni; hogy középkori, az bizonyos s hogy az említett székesegyház eredeti berendezéséhez tartozhatott, nem lehetetlen; egy augsburgi XVII. századbeli tornyos, áttetsző zománcos lemezekkel ékes óra és végül egy XIV. századbeli, részben ezüsttel, részben vörösrézzel burkolt bronz gyertyatartó, melyet Karabacek ismertetett.

A bazini várkastély sem architekturáját, sem belső tartalmának értékét illetőleg nem mérkőzhetik Bajmóczczal. Legérdekesebb része az alaprajza. Egyébként a megkezdett, de be nem fejezett munka benyomását kelti, melyet az elhagyatottság árnyéka kezd környékezni. Ha mégis közvetlen Bajmócz után említem, ennek az az oka, hogy stilisztikailag közvetlen hozzákapcsolódik. Berendezése a XVI. és XVII. század művészi légkörében mozog, annak egyik árnyalata, mely bizonyára szintén lekötötte volna érdeklődésünket, ha elkészül. Mert például a földszinten lévő, levéltárnak nevezett helyiség igen hangulatos, jóllehet a benne elhelyezett bútordarabok inkább közepes minőségüek. A németek találták ki e kifejezéseket: „Raumkunst“ és „Raumkünstler“. Ha valakire, úgy Pálffy János grófra illik a Raumkünstler jelző. Ennek a tehetségének a nyomát

látjuk a bazini várban, jobban mint bárhol másutt, mert munkájában itt sem értékes műkincsek, sem építészeti hatások nem segitették. **Gróf Pálffy János műkincsei.**

Bazinban találkozunk először az ezüstkamarával, a Pálffy János-féle gyüjtés egyik jellegzetes ágával. A családi multak emlékeiben élő főúr lelkületének megnyilatkozásai ezek a kincseskamarák, aminő van ezenkivül még kettő, egy Királyfán és egy Pozsonyban. A bécsi palota is rejt magában nagy értékü ezüstneműket, de ezekről nem szólhatok, mert nem láttam azokat. Valamennyi ezüstkamara között a bazini a legkevésbbé értékes. A „legkevésbbé" jelző csak a viszonyt akarja kifejezni közötte és a többi ezüstkamara között, mert egymagában véve eléggé tekintélyes számú, száznál több apróbb ötvösmunkát, üvegnemüt, elefántcsontfaragványt tartalmaz, mindmegannyi alkotása a XVI., illetőleg a XVII. századnak.

E várkastély berendezése, mint említém, szintén nem lévén befejezve, a szobákban is szórványosan fordulnak elő az értékesebb emlékek, aminők egy kétajtós, német származású szekrény allegórikus alakokkal s a kor izlésére nagyon jellemző párkányokkal a gróf hálószobájában és egy emeletes, berakott virágokkal diszitett, németalföldi szekrény, melynek belseje tükrös fülkét rejt magában mozgatható oldalfalakkal, valamennyi titkos fiókot takar s mint ilyen jellegzetes példája az akkortájt annyira kedvelt bútordaraboknak, melyek szövevényes szerkezetükkel tünnek ki, aminők kitalálásában egymást fölülmulni igyekeztek az akkori mesterek.

Pálffy János volt a Pálffyak ú. n. nádori ágának legutolsó sarja. Benne a családi tradiciók még egyszer, utoljára, mintegy lobbot vetettek, éltek benne abban a formában, melyet nekik a megváltozott idők megszabtak, de az öntudatot illetőleg teljes épségükben. Csoda-e, ha az a környezet, melynek minden köve egy-egy emlék, melynek légkörében a nádor élt, a multak leghivebb képviselőjévé avatja utódját, Pálffy Jánost, aki cselekszik úgy, mint cselekedett volna ős, teszi azt, amit tett volna az, legközvetlenebbül érez s leginkább megtalálja a XVIII. század szellemét?

Mikor a királyfai község szegélye mentén fekvő kastélyt környező parkba befordultam, úgy éreztem, mintha valami nagy ür választana el engem attól az élettől, mely alig néhány lépésnyire folyik, melynek magam is részese vagyok, s az elzárkózottság érzetén kivül az a benyomásom volt, hogy régmult időket adatott látnom.

A 70 holdas parkba tekintő királyfai kastély nem igen dicsekedhetik érdekes architekturával. Az uradalom maga királyi adomány révén jutott a család birtokába, a kastélyt pedig a hős nádor épitette 1754. táján. Hajlandóbb volnék gyakorlott mesterember munkájának tartani, mint építőművészének. Alaprajzában nincs gondolat; annak a XVIII. század nagyúri lakjait jellemző dispozicionak, mely a feljárat- és lépcsőháznak pompa kifejtésére többé-kevésbbé alkalmas berendezést igyekszik adni, még nyomát sem látjuk: hosszú, egyenes homlokzat, két reája derékszögben állitott szárny, valamennyiben szobák sora, előttük zárt folyosóval, ennyi az egész. A lépcsőház nyilván utólag lett átalakitva, de eredetileg is igénytelen lehetett, sőt talán még igénytelenebb mint most.

Mennyire más a kastély belseje! Mintegy 30 berendezett szoba s a folyosó — középső része 126 méter hosszú — telve műtárgyakkal. Fogadótermek, lakó- és vendégszobák a mellékhelyiségekkel váltakoznak, mindannyi rendeltetésének megfelelően felszerelve a XVIII. század alkotásainak két stilbeli változataival, a mig azok a XIX. század első tizedének szigorúbb végnyulványaiban el nem pengenek. Kevés hijja kétezer tételt leltároztam ott a nyáron, mint olyat, amely a közhasználatra szánt jelzőnél magasabb jelzőre tarthat igényt: bútort, bronzokat, keletázsiai és európai porcellánt, faïence-ot, falszőnyeget, selymet és ezüstnemüt. Tulzás volna állitani, hogy valamennyi úgynevezett műkincs. De erre nincs is szükség ahhoz, hogy valamennyi tárgy értékkel birjon. Nincs, nem is volt olyan palota, kastély vagy emberlakta egyéb hely, melynek minden egyes darabja müremek lenne. Az illető darab értékét az egészhez való viszonya, a ren-

Gróf Pálffy János műkincsei.

deltetésének megfelelő volta alkotja. A jelen esetben is nem az állapítja meg a királyfai kastély ingó felszerelésének viszonyaink között egykönnyen meg sem mérhető becsét, hogy csupa műkincs, hanem az, hogy kifogástalan eleme egy olyan egésznek, aminőt csak az képes létrehozni, kinek lelke az általa választott korszakban élni tud, akit nem kizárólag a tudománya, tapasztalata, a routine, mert ez nem elegendő, hanem az érzései is vezérelnek. Ha valamit, úgy a királyfai kastélyt gyüjteményestül lehet alkotásnak nevezni s ennek igézete alatt áll a néző, mikor szobáról-szobára halad, vagy a folyosókon, falíszekrényekben és egyebütt elhelyezett tömérdek tárgyat nézi, ágyakat, kisebb-nagyobb fiókos szekrényeket, íróasztalokat, többnyire diófából, fából való berakásokkal, console-asztalt, az ülőbútorok mindenféle faját, párnázottat s náddal fonyottat, mindenestől aranyozott bútort, aminőt Franciaországban szerettek akkortájt, alig találunk, mert ezek nálunk nem voltak annyira divatosak, aranyozott, bronzból való karos gyertyatartót, lábas órát, kristályüveg csillárt, keleti szőnyegeket, stb. stb. Érdekesek a kínai és japáni származású porcellánok, amiből nagyon sok van Királyfán. A XVIII. századnak a keletázsiai porcellánokat illetőleg szintén megvolt a sajátos ízlése. Mást szeretett mint mi. Szerette a nagyméretű, kobaltkékkel díszített díszedényeket, a vödröket, a nagyméretű, krizantemumokkal ékeskedő tálakat. Az efféle darabok jellemzők a XVIII. századi kastélyberendezésekre és azoknak szinte elmaradhatlan kellékei. Pálffy János királyfai kastélyában ugyanilyen keletázsiai porcellánt látunk, akár csak őse, a nádor gyüjtötte volna azt. Ezzel is bizonyos hangulatot teremtett Királyfán, ahol ezenfelül nagyon sok, igen ritka, szinte unikum számba menő bécsi porcellán szobrocskával is találkozunk, aminő például a mulató hollandi páros csoport, mindannyi fehér és nagyobbára az úgynevezett kis fehér bélyeget tünteti fel, azaz a kastély építésével egyidőben készült. Érdekesen egészítik ki a keramikai gyüjteményt a holicsi gyárból származó készletek maradványai, köztük sok intim használatra szolgáló edény, valóságos ritkaságok, amik nyilván a kastély eredeti felszereléséhez tartoztak.

A szobák sem múzeumi tárgyak halmazának benyomását keltik: lakásnak szánt és lakásra alkalmas szobákba való bútorok állanak bennük; szobák, amelyekben megvan minden, ami szükséges, kivált pedig amit egy a XVIII. században élő úr szükségesnek talált volna. Vannak kimagasló bútordarabok, illetőleg dísztárgyak szép számmal, aminők a Falconet-től (E. M. Falconet, 1716—1791.) származó életnagyságú bronz ámor, egy sílhouettejében és összeépítésében rendkívül érdekes angol üveges szekrény, egy órának és légsúlymérőnek Rheimsben fából faragott és aranyozott kerete, aranyozott bronzból való óra, mely repülő sason látszik pihenni, két fából faragott aranyozott és ezüstözött console, állítólag Szelepcsényi hagyatékából, egy angol dolgozóasztalka, mely két egymásra járó asztalkából áll, lapján Vernis Martin virágokkal, egy úgynevezett bureau plat aranyozott bronz veretekkel, négy hegyi kristály csüngőkkel díszített bronz gyertyatartó, melynek egymásra néző ágai XIV. Lajos ismeretes monogrammját tünteti fel, tetején a királyi koronával, egy gazdagon berakott, kifogástalan fenntartású hollandi szekrény, hogy a legnevezetesebb darabokat említsem. Emellett, mintegy kiegészítésképp, XVII. és XVIII. századbeli kínai és japáni rekesz-zománccal borított díszedényeket látunk, megfelelően elhelyezve.

Szinte szemkápráztató látványt nyujt a királyfai ezüstkamara tartalma, harmadfélszáz darab. Ez is, éppen úgy mint a kastély egyéb felszerelése, nem úgynevezett műgyüjtemény, avagy aranyból és ezüstből való ritkaságok sorozata. Használatra szánt, használatra alkalmas edény úgyszólván valamennyi: tál, tálca, tányér, kosár, evőeszköz, teás- és kávéskészlet, amire szüksége lehet az olyan grand seigneur-nek, aki Királyfán él a Pálffy János teremtette színvonalú milieu-ben, ahol a gazda Augsburgban készült XVIII. századbeli toilette-t használ, az őse által Belgrád ostrománál zsákmányul ejtett, hímzett bársony szőnyegeken jár s színaranyból való cipőhuzót használ rendesen.

Aki ötvösműveket gyüjt, tudja, hogy sokkal könnyebb magyar vagy német XVI—XVII. századbeli kifogástalan aranyozott ezüst serleget és kupát, akár tízet is megszerezni, mint XVIII. századbeli francia vagy angol sima ezüstből való evőeszközt, tálcát

Pálfy József
festő

Szőregi János:

4. Az öreg puszta kivánságai. Pálfy József kiállitásának méltatása. "Debreczen" 1928.II.12.sz.

116.

116. KIRÁLYFAI KASTÉLY.
ÜVEGES SZEKRÉNY,
ANGOL, XVIII. SZÁZAD.

CHÂTEAU DE KIRÁLYFA.
VITRINE EN ESSENCE DES ÎLES.
TRAVAIL ANGLAIS DU XVIIIE SIÈCLE.

117.

117. POZSONYI PALOTA. EBÉDLŐ.
PALAIS DE POZSONY. SALLE À MANGER.

118. BAJMÓCI VÁRKASTÉLY.
A HUNYADI-TEREM.
CHÂTEAU-FORT DE BAJMÓC.
SALLE DITE DE HUNYADI,

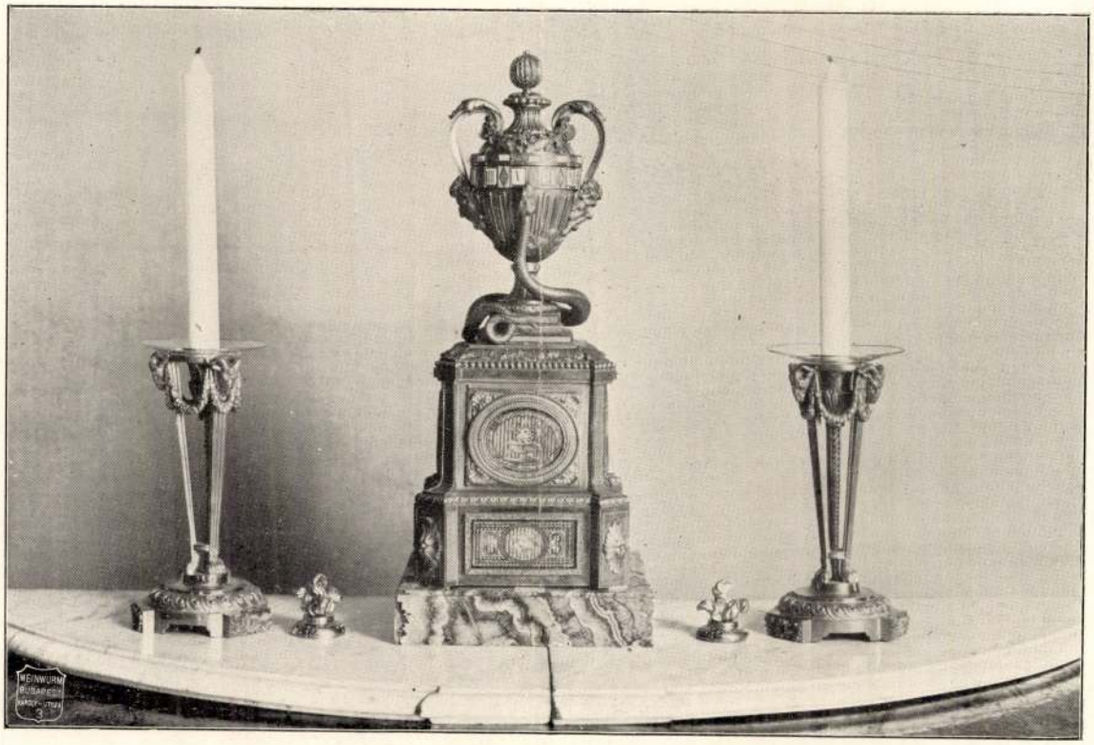

119. POZSONYI PALOTA.
ÓRA ÉS GYERTYATARTÓK,
ARANYOZOTT BRONZ.
FRANCIA, XVIII. SZÁZAD VÉGE.

119.

PALAIS DE POZSONY.
PENDULE ET BOUGEOIRS
EN BRONZE DORÉ.
FRANCE, ÉPOQUE DE LOUIS XVI.

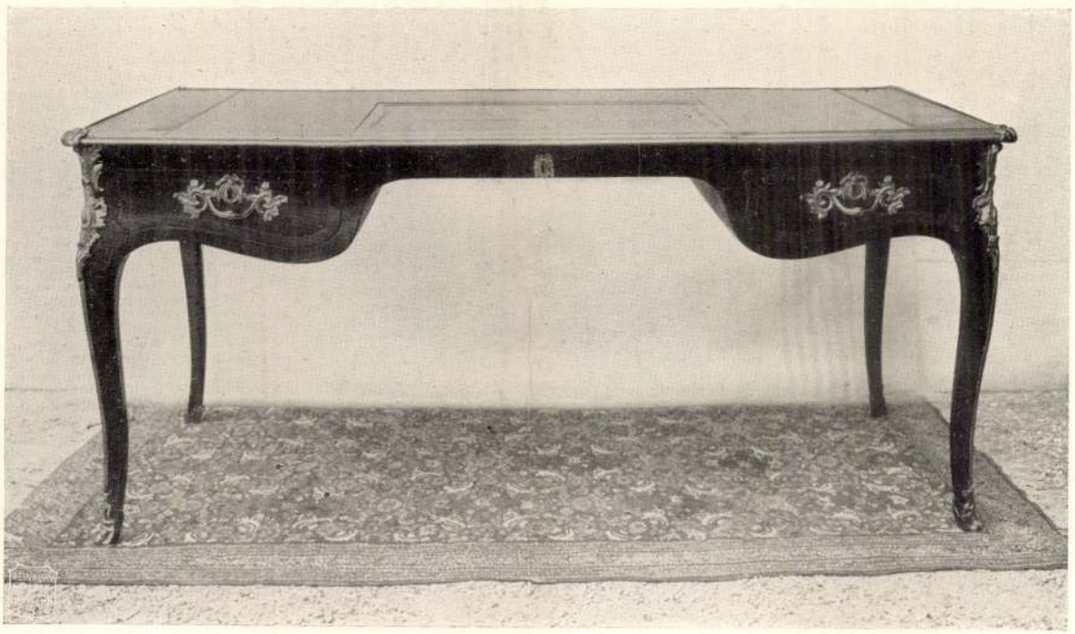

120. KIRÁLYFAI KASTÉLY.
ÍRÓASZTAL, BRONZ VERETEKKEL.
FRANCIA, XVIII. SZÁZAD.

120.

CHÂTEAU DE KIRÁLYFA.
BUREAU PLAT ORNÉ DE BRONZES.
FRANCE, ÉPOQUE DE LOUIS XV.

121.

121. POZSONYI PALOTA.
FIÓKOS SZEKRÉNY, MAHAGONI,
ARANYOZOTT BRONZ-VERETEKKEL.
FRANCIA, XVIII. SZÁZAD VÉGE.

PALAIS DE POZSONY.
COMMODE EN ACAJOU,
ORNÉ DE BRONZES.
FRANCE, ÉPOQUE DE LOUIS XVI.

122.

122. KIRÁLYFAI KASTÉLY.
AZ U. N. POMPEJI TEREM.
CHÂTEAU DE KIRÁLYFA.
SALLE DITE POMPÉIENNE.

123. KIRÁLYFAI KASTÉLY. HÁLÓSZOBA.
CHÂTEAU DE KIRÁLYFA. CHAMBRE À COUCHER.

124.

124. KIRÁLYFAI KASTÉLY.
FOLYOSÓ-RÉSZLET.

CHÂTEAU DE KIRÁLYFA.
DÉTAIL DU CORRIDOR.

- Mit szeretne még elérni, megformázni, megalkotni, megtervezni, megmintázni?

- Továbbra is szeretnék jó kisplasztikákat készíteni, és nagyon volna időszerű számomra az a fajta köztéri munka, amely arra irányulna, hogy a lakótelepeink sivárságát némileg oldja, és arra gondolok, hogy sokkal több szökőkutat, csobogót tudnék elképzelni, eléggé ismerem a megyei településeit, azoknak a főterét, bizony majdnem mindegyik átépítésre, rendezésre szorulna, ebben a munkában nagy örömmel vennék részt én is.

- . -

1021

1984. VIII. 20. 3. müsor 12,41 L.Iné

Szobrász a "hirös városban"

- Pálffy Gusztáv kecskeméti müvésszel Pálréti ágcaton beszélget.

- Pálffy Gusztáv szobrászmüvész idestova másfél évtizede él a "hirös városban", Kecskeméten, s ha elmondom azt, hogy a szomszéd városban, Kiskunfélegyházán született, onnan került aztán Budapestre tanulmányait elvégezendő, és majd aztán ujra vissza a Kiskunságba, akkor ezzel tulajdonképpen csak azt szeretném érzékeltetni, hogy eddigi élete során a Kiskunság fogva tartja. A mintázókedv vagy a mintázó hajlam mikor ébredt fel Önben?

- Sajátságos módon irodalmi ihletésre csináltam az első kis szobrocskát, vagy talán még azoknak sem nevezhető gyurma figurákat, a legkedvesebb irodalmi hőseimet mintáztam meg, abból a megfontolásból, hogy szeretném valahogy látni is őket, nem csak elképzelni.

- Ki volt az első irodalmi hős, akit megmintázott?

= Talán Don Quijote.

- Ez a mintázó hajlam aztán hova vezette Önt? Tudom, hogy a kiskunfélegyházi gimnáziumba járt, de már középiskolái egy részét Budapesten folytatta.

- A félegyházi gimnáziumba kerülten, és erre az időre már egyre jobban tudatosult bennem az, hogy a képzőmüvészettel szeretnék foglalkozni, és egy véletlen kapcsán egy ujságcikkben láttam azt, hogy létezik egy ilyen müvészeti gimnázium Pesten, addig nem is tudtam erről, és a Somogyi József nevéhez kerülten, ott töltöttem el két évet. Egész pályafutásomat meghatározta azt a tény, hogy egy ilyen csodálatos szobrászhoz és pedagógushoz kerülhettem 14-15 éves fejjel, mint Somogyi József, akitől nemcsak szakmai ismereteket sajátitottunk el, hanem az emberségre, a humánumra egy életre szóló, tulajdonképpen a mai napig hat.

- Mi volt az első olyan szobor, amiről már mások is beszéltek, amit már mások is észrevettek, ami ugy került az emberek közé, hogy felfigyeltek rá?

- Én magam is meglepődtem, amikor Félegyházán először a képzőmüvész körben első feladatként Herodotos fejét, annak a gipszmásolatát tették elém és az volt a feladatom, minden elkészitès nélkül, hogy én ezt másoljam le. Mondom a magam számára is meglepő volt, hogy mennyire jól sikerült, hát ez szerénytelenül hangzik, de tényleg igy van.

Valahogy akkor kaptam egy bátoritást arra, hogy talán a manualitáson, a kézügyességen megfelelő arra, hogy ezt a mesterséget csináljam, és hát ahogy a többi kamasz én is hasonlóképpen egyre inkább a világ dolgaira figyelve, azokról véleményt alkotva próbáltam aztán később nem irodalmi módon, sokan ugyo versot irnak, én megpróbáltam kis szobrocskákat gyurni, ahol gondolataimat megpróbáltam kifejezni.

- Elárulta nekem, hogy Herodotost ma sem tudná különben megcsinálni, mint annak idején.

- Talán még ugy sem, mert azt hiszem most már nem volna türelme hozzá. És alapvető dolog, hogy a szobrászatnak és hát a művészetnek a lényege nem a másolás, hanem a kreativitás, a gondolat kifejezése. És itt ebben az esetben egyszerüen csak egy próbatétel volt.

- Ha nagyon rövidon kellene összegezni, hogy milyen utravalót adott Önnek a Képzőművészeti Főiskola, akkor mit mondana?

- Nyilván megtanultuk az alapvető mesterségbeli fogásokat, de azt kell mondjam, hogy a szobrásszá, a művésszé váláshoz tulságosan sok segitséget nem kaptam. És azt hiszem, hogy ez tulajdonképpen mindenkinek magának kell kiharcolnia, kivivnia, alkatához idomitania.

- Az hogy történt, hogy Ön Kecskemétre került? Beszélgetésünket a Kiskunság megtartó, megfogó, behálózó erejével kezdtük, tulajdonképpen mehetett volna máshova is, vagy nem?

- Igen lett volna lehetőségem, Pesten is maradhattam volna, Nyiregyházán, tanithattam volna a főiskolán, de egyrészt a gyerekkori élmények, bizonyos nosztalgia, másrészt Pestnek a nyüzsgése, mint ellenpélda, családi okok is arra predesztináltak, hogy Kecskemétre költözzem. Azonkivül kaptam egy igéretet arra, az akkori vezetőktől, hogy segitenek a műtermem gondjai megoldásában.

- Hogyan kezdett itt dolgozni Kecskeméten? Hol, hogyan, milyen körülmények között és mikot csinált az első években?

- Hogy hol? Egy előszobában, 5 éven keresztül ott dolgoztam, kivéve egy-két nagyobb megbizást, amit a művésztelepen, mint boutalt készitettem el. Hogy mikot csináltam? Elsősorban portrékat, például Vágó Bélának a portréját, Petőfiről készitettem mellszobrot, Lakitelekí mártir emlékmű domborművét készitettem az első időkben.

Orgoványon van egy szép plasztikám, egy 19-es mártir emlékmű ez, egy ilyen áosolt nagyméretű munka.

-Közben azért gondolom készült ott abban az előszobában más is.

- Hogyne, hát mai napig is kisplasztikusnak tartom magam, és elsősorban itt érzem magam igazán otthon, abban az intim műfajban, ami talán a legnagyobb szabadságot adja, ha a többiára gára gondolunk a szobrászatnak, hiszen nem kell a megbizóhoz, a térhez, az anyaghoz, a költségekhez igazulni, itt az ember a saját fantáziájára van hagyatkozva, a manualitására és az elkészült szoborhoz kerosi utána meg a befogadót.

- Hogyan alakult ki, hogy annyira a kis formák mestere lett? Hogy ugy mondjam a szobrászatban szinte novellista lett.

- Alkati dolognak tartom, tényleg, ha irodalmár lettem volna, valószinü nem családregényeket irtam volna, hanem novellákat.

- Itt a műtermem jó néhány száz, azt hiszem mondhatom, tőmondatos műfajban megfogalmazott kisplasztikát őriz.

- Valóban legalább 150 bronzból kivitelezett kisplasztikát lát itt, ha körülnéz, igyekszem mindig a szobraimat megtartani, ha csak egy mód van rá, de legalábbis legyen egy példányom belőle nekem is, nagyon fontosnak tartom, annál inkább, mert igy módom van magam állandóan felülvizsgálni, együtt látván a dolgokat az ember az ujabb munkáknál nem követi el azt a hibát, amit esetleg egyszer elkövetett, egy-két különben elfelejtett jó megoldást pedig itt szinte emlékeztetőként magam előtt látok. És talán a legfontosabb az, hogy ugy szeretem őket, mint a saját gyerekeimet. Nem könnyü tőlük megválni, ha erre kerül a sor, pedig hát ez a dolgok rendje és természete, viszont hát azért van kitalálva a kiállitás. Egyik legtöbbet kiállitó művész vagyok. Nem ugy értem, hogy rangos kiállitóhelyeken gyakran előfordulok, bár Pesten is volt kiállitásom kettő, külföldön néhány, itt az ország nagy városaiban igenesak sokban, hanem koroson az alkalmat és a módot, és ezt tudják is rólam és élnek is vele, hogy különböző iskolákba, gyárakba szivesen viszem el a munkáimat, mert ugyanakkor, amikor nehezen szabadulok meg egy szobromtól végérvényesen, azt nagyon szeretném, ha hatást tudok vele elérni, ezt pedig csak ugy lehet, ha sokan látják és sokan reagálnak rá.

- Hogyan születik egy szobor? Mi van készen először? Az ideа? És aztán tostosül meg, vagy hogy zajlik ez a folyamat?

- Először az ötlet általában, amit sokszor egy utcai jelent, egy olvasmányélmény, egy tévériport, bármi olyan hatás, ami mindannyiunkat érint, én azt szoktam mondani, hogy ilyen oslátásu vagyok, mert egy cirkuszi produkcióban is rögtön a szobrász szemével nézem akár a tévét, akár filmet, és nem is egy szobrom igy indult el, aztán lehet, hogy teljesen más lett, mint az eredeti ötlet.

- Többfajta megrendelésre készülhet egy szobor. Készülhet személyi indítékból, ahogy Ön mondja, bonyomás alapján. De készülhet szobor társadalmi rendelésre, amikor tehát politikai, állami intéznények illetékes képviselői fölkérik a szobrászt bizonyos szimbólumok vagy politikai tartalmak hordozására alkalmas müvek megalkotására. Hogy érzi, milyen az arány munkásságában a kettő között?

-Majd minden évre esik egy köztéri megbizásom. Amikor az előbb beszéltem arról, hogy egy ötlet kivált egy szobrot, akkor a kisplasztikára gondoltam, teljesen más a helyzet azonban akkor, ha egy konkrét megbizásról van szó, tehát egy konkrét helyről, egy konkrét személy, vagy esetleg emlékot kellene állitani egy gondolatnak.

- Kecskeméten milyen köztéri szobrok, milyen plasztikai megoldások őrzik Pálffy Gusztáv kezo nyomát? Hogyan igyekezett megfelelni a "hirös város" társadalmi megrendelésének?

- Bocsülettel szerettem volna mindegyik munkát a legjobb tudásom szerint elvégezni, általában portrékat csináltam, de van néhány dombormü is a városban, az egyik legnagyobb munkám az uj megyei kórházba került, egy stilizált szivet, amiben egy Mobius-szalag van elrejtve, egy ilyen kerekded ombornagyságu márványtömbből van faragva, ezzel mintegy jelezni szerettem volna, hogy én a köztéri szobrászatot valahogy igy képzelem el, nem feltétlen mellszobrok kivánkoznak sok terünkre, hanem sok esetben megnyugtató szép formák, különösen a lakótelepek sivársága miatt szivem szerint sokkal több szökőkutat, csobogót, gyerek játszószobrot, vizköpőt, napórát, tehát tulajdonképpen olyan absztrakt szobrot csinálnék, aminek valamilyen funkciója is van, és épp-pen ezért a körülötte lévő emberekkel élő kontaktus lenne, mint sok esetben az adott portré mellett az ember elmegy, itt ha a gyerekek mászkálna rajta, a nap megcsillan a kis csobogón, körbe lehet ülni, egy kellemes mikroklimát ad, jólesik ránézni egy megnyugtató formára. Ez volna az ideális, legalábbis számomra, Igy tudom elképzelni, és ilyet szeretnék csinálni.

- A helynek van-e valamilyen meghatározó, determináló szerepe, befolyása arra, hogy milyen az a szobrászat, amit Ön müvel?

- Feltétlenül nagy hatással van az emberre a környezete, különösen, ahogy említettem, a gyermekkori évek meghatározzák az ember munkásságát, és a vezetőim segítőkészsége a másik, ami nélkül nem tudtam volna ezeket a szobrokat létrehozni.

- Sikeres embernek tekinti magát? Tehát a legtöbb elgondolása, vágya időben, különösebb késedelem nélkül, és törődelem nélkül megvalósulhatott?

- Ezt nem mondhatnám azért el, mert voltak ebben a néhány évben megtorpanások is részemről, de úgy gondolom, hogy 42 évesen végül is annyi szobor között lenni nagyon jó dolog, és jó dolog az, hogy érezhetem az érdeklődést irántuk.

- Milyen uj módszerekkel lehet esetleg a szobor és a befogadó közötti párbeszédet fejleszteni, felfrissiteni, élénkiteni, tartalmasabbá tenni?

- Hadd mondjam el a legutóbbi kitalációnkat, azt ötöltük ki, hogy egy elősarokban kiállitást tartunk, konkrétan a Kecskeméti Számitástechnikai Intézet előcsarnokában, azt gondoltuk ki, hogy mindennap kitesznek egy nagyon szépen kiképzett paranáv közé állitott, nagyon szépen kivilágitott szobrot, mellette a szobor cime, ha esetleg egy kicsit elvontabb, néhány magyarázó szó, ezt csak egy napig lehet látni. Amikor bemennek a dolgozók a munkába, ott mennek el mellette, megállnak előtte, beszélgetnek róla, másnap egy ujat lát, harmadik nap megint, és amikor ez a körülbelül egyhónapos időtartamra szánt 30 darabos kiállitást egyenként meglátnák, akkor valahol egy alkalmas helyiségben együtt is bemutatjuk, és akiket közelebbről érdekel, azokkal elbeszélgetni a végén. Mint érdekességet mondom egyébként, hogy nagy büszkén mondták, hogy nagy viták voltak, lementek sokszor ebédszünetben is megnézni még egyszer, és nagy izgalommal várták, hogy vajon a következő nap reggelén mit fognak látni.

- Szobrászi működése sajátos formaszervezési technikájáról, vagy elgondolásairól szeretnék valamit hallani, hogy mitől válik egy figura, vagy egy figurasor igazán életképessé.

- Megint csak ezt a kórházi szobrot emliteném, mégpedig azt is bevallva, hogy először nem sikerült. Az eredeti elképzelésünk az volt, hogy a kórház nagy területü kertjébe egyszeresak letesszük ezt a márványtömböt, egy nagyon alacsony posztamensre, meg is történt, és sok álmatlan éjszakámba került, mert egyre kevésbé tetszett, nem tudott az épülettel harmóniába kerülni, mögötte a lovegő. Végül sikerült azért elérni, hogy egy földplasztika közepébe helyeztük, akkor viszont a szobor uj életre kelt, harmonizál a körülötte lévő lankás, dombos földplasztikával, az ovális vizmedencével. Azóta nyugodtabban alszom ez ügyben.

- Hogyan gondolja Pálffy Gusztáv, melyik a legkecskemétibb, vagy legkecskemétiesebb szobra, és melyik a legmonzetközibb?

- Ugy gondolom, hogy mind a kettő ugyanaz. Petőfiről készitettem egy szobrot, amit fel is állitottak a kecskeméti Fő téren, aztán a tér átrendezése miatt ez elkerült innen, most 10 évvel később ujra megfogalmaztam Petőfit, most majd némi esély látszik arra, hogy a szobrom talán külföldre is kerül, igyekeztem ezt a munkát olyan módon megalkotni, hogy a mindon magyarban lévő Petőfi képhez jobban igazodjék.

- Érdekelne, hogy itt a "hirös városban" élve van-e lehetősége, alkalma közérdekü társadalmi mozgalmakba bekapcsolódni? Mit tehet a szobrász egy bizonyos fajta közvélemény megteremtésében?

- A szobrász, ha hü akar önmagához maradni, akkor ugy gondolom, hogy nem a napi politika szférájan próbál ténykedni, olyan érintőlegos pontokat keres, ahol mint szakember a többi ember közérzetén, életfelfogásán, ha nem nagyképü ez igy, segithet, az esetemben van egy konkrét terület, amit nagyon szivesen csinálok, az előbb emlitett ismeretterjesztő kiállitásokon tul a környezetvédelem a másik szivügyem, a szobraimnak egy jelentős része, ha körülnéz látja, hogy ilyen témakörü. Nagyon őszinte aggodalmat érzek a közvetlen és a tágabb környezetem miatt, látom én is, mint mindannyian, hogy mennyi növény- állatfaj pusztul el, mennyire szennyezik a körülöttünk lévő világot. Szeretném erre is felhivni a figyelmet, és ugy hiszem, hogy sok esetben egy szobor talán hatásosabban tud figyelmeztetni, mint egy brosura.

- Vegyünk egy szobrot konkréten, amelyik mintegy szimbóluma ennek a küzdelemnek.

- Én inkább egy sorozatra gondolnék itt most, három szoborból áll, mind a háromban közös ahogy látja a tojás, a tojás az olyan jelkép, amely mindenkiben az életet, a leendő élet lehetőségét sejti, ezt én három viszonyba hoztam, itt ahogy látja az első szobornál egy ilyen kaotikus képlékeny valamire emlékeztető formában, kikristályosodik, magyarán itt azt szerettem volna bemutatni, hogy hogy jön létre az élet. A második szobor a sorozatban pedig azt próbálja bemutatni ezekkel a szuró-hegyes-tüskés formákkal, amint egy csavarral szoritják össze a tojást, hogy az ember a gépesedéssel, az elgépiesedéssel veszélybe juttatja az életet, a harmadik esetben, amikor egy ilyen körzőszerü formával kiemelkedve nagyon finoman, érintőlegesen feltartva tartja a tojást, arra szerettem volna utalni, hogy ha már az ember beavatkozik az élet rendjébe, akkor ne gyötörje, ne szoritsa össze, hanem tervezze meg és emelje a kellő magaslatra.

PÁLFI GUSZTÁV

1021

1983. VI.16. Petőfi 13.00 /HZs/.

KAPCSOLJUK A SZOLNOKI STUDIÓT

- A jellegzetesen kecskeméti kulturális intézmények ,ugy mint a Kodály Intézet , vagy legujabban ezt a Játékházat , a Kerámia Studió ,egybeépitve Pálfi Gusztáv szobrászmüvész mütermével , vagy a sportlétesitmények , az uszoda és a fedett sportcsarnok megvalósitásában áldozatkészen és vállalkozószellemmel vettek részt az Észak-Bácskiskun-megyei Vizügyi Vállalat dolgozói , éshát feltételezem , hogy az igazgatónak Benkó Zoltánnak mindebben a z áldozatkészségben , vállalkozószellemben nem kis szerepe volt. Miért volt Önöknek értelmes és érdemes dolog kulturális épitmények épitésébe bekapcsolódni , hiszen alapvetően egy vizmünek mégsem ez a fő feladata.

- Az 50-es évek elején kerültem Kecskemétre. Nekem kicsit furcsa volt , hogy akkor Kecskeméten még lajtoskocsival árulták a vizet , de egyébként nagyon szép feladatnak látszott egy ilyen alföldi nagyhirü városban , mint Kecskemét egy megalapozott közmüszolgáltatás részese lehetek. Az akkori körülmények kényszeritettek , hogy a közmüüzemeltetés mellett az üzemelő berendezések létrehozásában is erőfeszitéseket tegyen a vállalat. Ez olyan szakmát és olyan épitőipari kapacitások kialakulását hozta magával a vállalatnál ami egyben lehetőséget nyujtott arra , hogy beleéljük magunkat ebbe a városba . Egy városn fizetésért szakmai feladatot végezni ez természetes kötelezettség. De egy közmüvállalatnak , aki lépten-nyomon a nap minden percében humán kapcsolatot teremt a lakossággal azt hiszem legjobban ugy tudja bizonyitani idetartozóságát , hogyha a város kulturális , sport és minden területü fejlődésében tehetsége , képessége , szorgalma szerint résztvesz. Ez a történelmileg igen sok vihart és nélkülözést megélt mintegy 621 néhány éves város nagyon kevés jellegzetessége van. Hisz ezen a területen az épitőanyag sár és vályog volt döntő többségben , nagyon kegyetlen mezőgazdasági területekkel rendelkezett. Tehát nem vastagpénzü emberek lakták ezt a várost , igy jelentős számu már müemléket jelentő létesitménye , épülete vajmi kevés van. Ezek közé tartozik a Kodály Intézet. Ha jól elgondolom azt hiszem, hogy a legértékesebb müemlék-épülete a városnak ez a Ferences-rendü Kollégium volt , szép feladatnak láttuk, kellő helynek a Kodály megbecsülése szempontjából. Azért vállalkoztunk e létesitmény felujitására , ujjáteremtésére , hogy szolgálja ezt a várost hosszu távon , segitsen a kulturális felemelkedésében , és legyen egy szép jele Kodály emlékének. Az intézet után jöttek a felsorolt létesitmények , hisz egy város várossá válásában nagy jelentőségü , hogy fiatal müvészeket telepitsen le , müvészetet csinálni egy városban eszköz és alkotómühely nélkül nem lehet. Nagy örömmel vettük tudomásul , hogy a kollektivánk által elvállalt Kerámia Studió mamár az ország határain tul ismertté vált.

Nagyon lelkes, alkotó művészkollektiva öregbiti a kerámia-művészeten keresztül is városunk jó hirnevét.

- Tehát Önök egy kicsit a jövő Kecskemétjének kimunkálásában dolgoztak és dolgoznak is. Legutóbb ugyan az Ujságiró Szövetség urbanisztikai tagozatának tanulmányutján láttuk , hogy a városnak egy teljesen uj városrésze a Széchenyi városrész mellett egy záportározó tó épül , ami a szabadidő hasznos , egészséges eltöltésében óriási szerepet vállal.

- Mindent szeretnénk elkövetni , hogy egészséges módon tudjon felnevelkedni lakótelepen kivüli ifjuságunk, ezeknek a fiataloknak, egészséges elfoglaltságot , napsütést kell biztositani. Ennek lehetőségét láttuk a közműfeladataink megoldása közben , mikoris a Széchenyi városrész legnagyobb lakótelepének közelségében próbáljuk megvalósitani az egyébként nagyon fontos csapadékvizelvezetési alapközmüvet , ez foggantat meg , mintegy 40 hektár vizterületü tóban, amit körülölel mintegy 140-150 hektáros telepitett erdő és gyógy terület. Ennek az egységes reméljük már az ötéves terv végéig az egész város lakosságának örömére egészséges időtöltésére fog szolgálni , hisz ezen a területen kocogópályát , pihenőparkot , sétálóerdőt , szabadstrandot , kosaras fürdőmedencét , a hozzátartozó kellemes vendéglátó egységekkel tudjuk megvalósitani és további lehetőséget fog nyujtani ez a tó például a vizi sportolnak , hisz a tó hossza meghaladja az ezer métert és nem utolsó sorban szeretnénk kedvezni a horgásztársadalomnak, és egy nagyon szép és kulturált sporthorgásztóként is hasznositható ez a létesitmény.
/zene/

1983. VI.16. Petőfi 13.00

KAPCSOLJUK A SZOLNOKI STUDIOT

- Abátszalóka kiskörei tározótó térségének egyik legrégibb legősibb települése , és talán bizvást mondhatjuk legnagyobb jövőju településének egyike is. Hiszen ha itt minden megvalósul , amit a tervezők megálmodtak , akkor ez a vidék nemcsak mezőgazdaságilag sokkal müvelhetőbb lesz , hanem üdülési, sport és szórakozási célokra is egy ragyogó övezete lesz a keleti országrésznek. Ebben a térségben él és gazdálkodik a Lenin Termelőszövetkezet , melynek elnökhelyettese Kovács Gyula.

- Itt sem él rosszabb körülmények között a lakosság. A kulturához való viszonya sem marad el a többi községekhez képest. A kultura fejlődését ugyanugy mint a községek többségében itt is elsősorban a televizió , rádió , az amelyik segiti ,motiválja.

Hisz az estéket valamennyi családnál tel vizió mellett , vagy rádió hallgatásával töltik. És ez meghatározó , az ujságolvasás is egyre nagyobb körvü, bár ezért itt nagyon sok javitani való van , mert nagyon sokan megveszik az ujságot és csak a nagybetüket olvassák el benne. Gyakorlatilag a helyi kulturálódási központ lényegében a művelődési ház. El kell mondani, hogy az utóbbi években, különösen az elmult évben jelentősen fejlődött , de korántsem az igazi. Nem az igazi mert általában csak egy-egy korosztálynak tud - elsősorban fiataloknak - megfelelő müsorral , vagy szórakozási lehetőséggel szolgálni.

- Ön ismer-e itt olyan embert , vagy embereket , akik nélkül ez a község , vagy nagyk özség szegényebb lenne.

- Vannak ilyenek , de összességében nem is kevesen. Orvosok , köztük a Hazafias Népfront elnöke aki egyben fogorvos ilyen irányu szerepe igen meghatározó. Lassan lassan az elkövetkezendő évek ezt bizonyitják, hogy a termelőszövetkezet vezetői is eljutnak erre a szintre. Nem merem mondani hogy most, hisz csak néhány éve dolgozunk itt, és a paraszember olyan , hogy idő kell hogy megismerje a szakt udást.

- Beszélgetésünk résztvevője Dr. Huáj Zoltán is , a Hazafias Népfront nagyközségi bizottságának elnöke , aki nyirségből került ide a Tisza mellékére. Vértesi születésü az orvostudományi egyetemet Budapesten végezte el, és ha jól emlékszem mostmár 9 éve él Abátszalókon.

- Élni mindenütt lehet. Semmivel sem vagyok hátrányosabb ha helyzetben emberi életre gondolva , mint hogyha valaki a fővárosban dolgozik például.

- Sikerült-e itt az elmult 9 év alatt valami olyasmit csinálni, aminek ugy érzi hatása volt?

- Népfrontelnökként közre müködtem kiállitás rendezésben , kulturházigazgatóval való jó kapcsolat kellett hozzá , és 1980 őszén csináltuk az első kiállitást , tudtam , hogy sikere lesz. Egyrészt a fogorvosi tekintély alapján , másrészt ilyen jellegü kiállitás még nem volt Abátszalókon előtte.

- Milyen volt ez, egy modern képzőművészeti kiállitás volt Szentendréről?

- Egyáltalán stilusa is olyan volt , hogy egy darabig még bennem is bizonytalanság volt , hogy fogják ezt fel az emberek. Nagyon jó volt látni, hogy idős napszivta arcu parasztnéni végig megy a kiállitáson és megál egy-egy nagyobb kép előtt és akkor elcsodálkozik rajta és akkor olyasmit mond, mintha én ülnék ott.

Második kiállitásunk hasonló berkekből jött össze , már közös ismerős kapcsán. Igyekeztünk minden kiállitást ugy szervezni , hogy majd bintegitjük a következőt. Tehát valamelyik festő , vagy szobrász meghivót kapott, el is jött , itt volt látta a sikerét , egyáltalán a rendezés módját , és akkor vállalkozott rá, igyekeztünk neki illető festőtől vásárolni - hivatalosan - vagy aka rt valaki magának valamit akkor vásárolhatott. Tehát a festőt érdekeltté tettük, hogy ide jöjjön.

- Ez a festők számára is egy kicsit fehór volt v olt ,mert feltételezem korábban Abátszalókon nem volt azért minden félévben , vagy negyedévben képzőművészeti kiállitás.

- Sajnos most sincs , bár lenne.

- Most kész van az uj tanácsháza. Az a kóptár kiállitás rendezésére is alkalmas amint e zt elmondta nekünk a tanács elnöke.

- A z hogy alkalmas azt jobban meg kell vizsgálni , mert egy kiállitást nem lehet olyan teremben rendezni , teszem azt hét hóti g nyitva van , és közben házasságot kötnek , vagy akár a nagytanácsteremben, ahol közben van egy tanácsülés. Tehát mint hely alkalmas, de csak átmenetileg. És ez nagyon jó a olog már meg is kaptuk a nyári rendezvényre 3 kiállitás lesz. Minden kiállitás egy-egy főrendezvényhez kapcsolódik. Az első a szolnok-megyei fiatal alkotók körónek a kiállitása. A második kiállitásunk a fiatal képzőművészek kiállitásának arhiv anyagából , a harmadik pedig abátszalóki születésü főiskolai tanár Sági Lajosnak a kiállitása. Nagyon örültem, mikor Ságival beszéltünk, hogy kimondottan várta már , hogy jöjjön , és igaza volt, övele kellett volna kezdeni.
/zene/

1983. VI.16. Petőfi 13.00

KAPCSOLJUK A SZOLNOKI STUDIÓT

- A magyarországi könyvesség és különös tekintettel a helyi könyvkiadásban élen jár Békés-megye viharsarok. A betü és a szellem a demokratikus gondolat hüséges eszköze mitől tudott ilyen jól megélni és megférni az itteniekkel , milyen szerepe volt itt a nyomtatott szónak? Ezekről a kérdésekről beszélgetünk D r.Szabó Ferenccel a Békés-megyei Muzeumok igazgatójával , aki mint szerző és szerkesztő is résztvállal a békés-megyei helyi könyvkiadás sikereiben.

- Szerencsés helyzete volt Békés-megyében a könyvkiadásnak olyan szempontból , hogy már 1847 óta a Szarvasi Réti Nyomda létesitésétől fogva , majd 1882-ben gyomai Khler , 1903-tól a békéscsabai Sztevan Nyomdával igen erőteljes és magas szinvonalt elérő nyomdai kultura fejlődött itt ki. A mult század közepétől itt már könyvek , tanulmányok sora jelent meg Békés-megyéről , Békés-megye jelentősebb városairól , községeiről , amelyek a helyi tudatnak , a helyi önismeretnek bizonyos értelemben az ország tájunkra vonatkozó ismereteinek is alapjai lehettek.

- Kik voltak azok ,akik mindigis pártfogolták a kiadást , tehát azt , hogy itt minél több a helyről a helynek szóló tartalmas mü és különböző szaktudományos mü jelenhessen meg Ésstulajdonképpen illy módon egy kulturális-szellemi nyilvánosság teremtődjön meg.

- A legerőteljesebb pártfogókat , voltaképpen , hogy igy mondjam a lakosság meglehetős széles rétegeiben kell megjelölnöm. Kivánták , igényelték azt , hogy önmagukról olvashassanak. Az olvasni tudás és egyébként a könyvek forgatása talán egy kicsit a közhittel ellentétben igen erőteljes és mély volt Békés-megyének akár már a multszázadi történetében. Ez megnyilvánult az országos lapok olvasottságában , de méginkább a helyi lapoknak az olvasottságában.

- Talán ezért is válhatott viharsarokká ez a vidék?

- Feltétlenül nagy szerepe van ebben , hiszen korabeli lapok bizonyitják , hogy igen nagy számban olvasták pontosan azokat a könyveket , ujságokat is ezen a tájon , amelyek a leghaladóbb gondolatot a szocialista gondolatot hordozták. Mindig volt egy olyan törekvés , hogy szinkronban legyünk azzal ami az országban a világban történik , akár a tudományban , akár a müvészetekben. Körülbelül negyedszázada már annak ,hogy a közélet egyik kérdésévé tudta kinőni magát a kiadványok ügye. Hosszu lenne elsorolni, de azért mégis el lehetne mondani , hogy kik álltak voltaképpen ennek az ügynek a szolgálatába és vállaltak anyagi áldozatokat is. Hát elsősorban a békés-megyei különböző szintü tanácsok , a megyei tanáccsal mindenképpen az élen sikerült egy olyan szellemi gárdát toborozni amely képes volt , és képes is programszerü kutatás és publikációs feladatok végrehajtására. Kiemelkedő itt a megye központi részén elhelyezkedő településegyüttesnek az ugynevezett közép-békési térségnek a vizsgálata , amely Békéscsaba-Gyula városok és a hozzájuk csatlakozó mezővárosi multu települések mint Sarkad és mezőberény és a többi település együttes vizsgálatát hozta.

- Gondolom az sem véletlen , hogy éppen ezzel a városegyüttessel foglalkozó tanulmányt a megyei tanács elnökhelyettese Dr. Becsei József irta.

Itt a vezetés mindig tevékenyen részt vállalt és vállal a problémák tudományos , szakigényü feltárásában. Egy helyi öntudat kifejeződésében és kifejlesztésében.

- Feltétlen kiemelést érdemel egy nagy munkaközösségi vállalkozás Békéscsaba város történelmi és néprajzi monográfiájának a megalkotása amely 1988 - 89-re fog befejeződni. Azon kivül Békés város történelmének és néprajzának a monográfikus feldolgozása , ezek közül a Néprajzi kötet már el is készült. A megye értékeinek a feltárását szolgáló kiadvány lesz a békés-megyei népi orvoslásról készülő Oláh Andor tol lából származó és a jövő évben várhatóan megjelenő kötet. Hasonló fontos munka lesz az Orosházáról és tanyavilágáról szóló szintén elkészülés előtt álló munka. Nemrég jelent meg a gyulai Szandzsák XVI.századi összeirásaiból török irásból magyarra forditott kötet , amely a megye középkori népességének egy olyan részletességü kibontása , feldolgozása , amely korábban nem volt , igy ismereteinket alapvetően módositja.

- Ha mé rlegre tennénk a helyi könyvkiadás értékét , fontosságát , szerepét Békés-megyében , akkor azt hiszem azt lehetne mondani, hogy egyrészt minden arra érdemes kimüvelt embernek egy állandó és folytonos önkifejezési módot biztosit , másrészt a tudás megosztásának és ily módon megsokszorozásának lehetőségét. Ennek révén ez a tájegység az országos szellemi vérkeringésbe is bekerül.

- Tudatában vagyunk annak , hogy amit a mi nemzedékünk csinál az folytatása mindannak amit Tessedik Sámuellel már itt elkezdtek elődeink. Valójában egy jövőbe mutató vállalkozás amelynek meglesz majd a kritikája , értékelése. Minden esetre az alkotó erők közéletü kibontakoztatásának ez egy olyan hagyományos szerppe Békés-megyében amelyet biztos , hogy igényelni fognak utódaink is .

- ooo -

Táblakép. „Magyar költők illusztrációja": Pálffy-Daun

Pesti Hirlap. 1880. 42yt. 2. 3.

gr. Pálffy-Daun képe....

Grác. Pálffy-Daun

Pesti Hirlap. 1880. szept. 2.3.
gr. Pálffy-Daun dipót Kèpe....

Pálffy Imre

építész mérnök

(az erőmű szivattyú telepét tervezte)

Víz J.: Megoldatták a PV" erőmű víz-"ellátását. MN. 1956. ápr. 29

(Pécs-hj hegy ei épül)

P á l f f i János festő /7./

Halászok Rovignoban
/Nyeremény a téli kiállitáson,
1913-14/

M Ű V É S Z E T
XIII.évf.1914.
85.

Pálfy József
Várakozás, gouache

Szegedi Képzőművészeti Egyesület kiállitása. 1904.
márc. 30 l.

nek adataink. Az 1546 é
hogy az erősség ellátás
sé válik, rontassa le.
elöl visszavonuló hadak
nagy részét felperzseli
leg az egri püspökség b
sőbb a Pásztói-család t
volt Pásztón, 1552-ben
lo, 1641-ben pedig csup
része a Zagyván tuli te
a lakósság számos jogsé
17ol-ben ismét megerősi
jelentésekből tudjuk, h
A XVII. század végétől
XVIII. században számos
tokperek zavarják a vár
az apátság és földesura
egri püspökség, viszály
utóbbi a nemesség győze

Pálfy József
festő

mód
s Molnár Ernő. Pálfy
és Bakoss kiállítása.
Debreczen. 1911. ápr. 11.

U. 216.

Pálfy nak fotog tengerképeit dicséri F Koll.
kiállítása alkalmából

F debreczen

Pálfy József
Őszi délután, olaj

Szegedi Képzőművészeti Egyesület kiállítása. 1904.
máre. 29 l.

XIIIe siecles. Paris,

Templom-tér 2 /Pléb

Története: A plébán
tizedjegyzékben szer
jai neve is ismerete
és Lajos. Ez a Lajos
pápai adót fizet. 133
Lajos pap nevében 7o
rint 1335-ben 21 gar
hiányoznak. A plébár
azt megelőző állapot
foganatositott tanuk
ján az alábbi képet
kérdésre: "Hát azon
Bakabány plébános ez
tett házat, kiben mos
minek hitták és tart
dőben? és igaz-e, hogy
kott benne,...?" meg
egykor puszta falak
ri kálvinista prédik
uriember ugyanezen h
nyai voltak. A lakos

Pálffy József

"Kikötő részletét jó szinérzék, rajztudás és éles megfigyelés jellemzik"-irja a lap "A Nemzeti Szalon őszi kiállitása" c. beszámolójában.

Képes Családi Lapok, Bp. 1902. okt. 12.
XXIV. évf. 41. sz. 655. lap

MDK

Pálfy József

Cale della Carossi Velenczében.Olajf.

Halászbárkák.Olajf.

Képzőm.Társ.1913.tav.kiáll. 72.l.

Pálfy József

MDK

Tiszapart, olf.

Műcsarnok 1909. tavaszi kiáll.

Pálfy József MDK

Csendes viz, akvarell

Műcsarnok 1909. akvarellek, pasztellek és grafikai művek nemzetközi kiállitása

Pálfy József

1864 - 1936

1900 -tól haláláig Debrecenben működött mint tanár és festő. A Debreceni Műpártoló Egyesület egyik alapító művésze. Tájképein a Hortobágy művészi szépségeit hangsúlyozta a figyelmet. A debreceni nagyvásárt is megörökítette.

Bőgel József /szerk/

A képzőművészetek Debrecenben 1961. Debrecen 54-55. l.

Pálfy József

MDK

Vihar után, olf.

Műcsarnok 1909. tavaszi kiáll.

Pálfy József

Csendes alkony, olf.

Műcsarnok 1909. tavaszi kiáll.

Pálfy József

Füpöp János arcképe /repr./

A képzőművészetek Debrecenben /szerk.Bógel József/
1961. Debrecen **Képjegyzék** 68.

Pálfy József

1935. márc. hagyatéki kiállítása, grafikái, akvarelljei és pasztelljei is.

- A képzőművészetek Debrecenben /szerk.Bőgel József/ 1961.Debrecen

Pálffy József, festőművész

Debrecenben a század elején tűntek fel a festőnők, akik nagy feltűnést keltettek. Pálffy József, Bakos Tibor tanítványai voltak többnyire, de nyaranta eljártak Nagybányára is. A művésztelep szabadiskolájában tanult Bartók Margit, Csikós Antika, Berki Irma.

Sz. Kürti Katalin: Berki Irma (1900–1945).
Hajdú-Bihari Napló, 1984. márc. 31.

Pálfi József, festőm. MDK

Részlet Rovignóból. Olf.

Részlet Rovignóból. Vizf.

MMKT-Vándorkiállítások 1910. szept. 8.-dec. 27. Eger, Miskolc, Kassa, Eperjes, S.a.ujhely, Debrecen, Gyöngyös.
Kat. 81.1

MDK

Pálffy Leopold,festö

Nöi képmás. Jelzett. Vizf.

Árverési Közlöny. Festm.,bajcok. 1936 okt.4. sz.sz. 39.l.

Pálfi József MDK

Részlet Rovignóból, olf. I-II.

Mücsarnok 1910. Vándorkiállitás

MDK

Pálfy József

Kikötő Christiansöben, of.

Képzőm. Társ. 1911. tav. kiáll. kat. 48.l.

MDK

Pálfy József

Tiszapart, of.

Csendes alkony, of.

Képzőm. Társ. 1909. tav. kiáll. kat. 43.l.

MDK

Pálfy József

Vihar után, of.

Mücsarnok 1909. tav. kiáll. kat. 43.l.

Pálfy József

MDK

A nyugalom tanyája, olf.

Műcsarnok 1898/99. téli kiáll.

MDK

Pálfy József

Tiszapart, of.

Csendes Alkony, of.

Műcsarnok 1909. tav. kiáll. kat. 43.l.

MDK

Pálfy József

Chioggiai bárkák. Olajf.

Képzőm. Társ. 1912/13. téli kiáll. kat. 49.1.

MDK

Pálfy József

Chioggiai bárkák.Olajf.

KMT 1912/13.téli kiáll.49.1.

MDK

Pálfy József

Részlet Moschenizzéból. Vizfm.

Műcsarnok, 1906/7. téli nemzetk.kiáll.
59.lap

MDK

Pálffy József

A Képzőművészeti Társulat téli tárlata. Vasárnapi Ujság 1895. 48. sz. 798-799.l.

MDK

Palffy József

Tiszai füzes

Debrecen festőművészetének 200 éve.
Kiállitás a Debreceni Déra Múzeumban 1950-ben

Pálffy József

Tavasz Tárlat - Nemzeti Szalonban - képével szerepelt / nagyszerü libavonulása/

Magyarország 1931.VI.21.

Pálffy József festő

— **(Hortobágyi festményeket vásárolnak a külföldi vadlibázók.)** *Debrecenből* jelentik: A Hortobágyon ismét szép számmal vannak külföldi vadászok, akik a vadlibahúzásokra jöttek le. Többen közülük megjelentek a nemrég elhúnyt *Pálffy* József festőművész hagyatéki kiállításán és *hortobágyi festményeket vásároltak.*

M. O. 1935. III. 21.

Pálffy József

Tavaszi Szalon - Nemzeti Szalonban - képével szerepelt / hortobágyi csikókép /

Pesti Hirlap 1931,VI.21.

Pálffy József festöm. MDK
Debrecen.

művei figyelmet érdemelnek.
/Cikkiró? szerint külön kell megemlékezni róla/.

Vidéki centrumok. - Két magyar város képkiállitása Miskolcon.
Képzömüvészet.1929. 21.sz. 15o.l.

Pálfy József MDK

Nyári zápor, olf.

Mücsarnok 1931 tavaszi kiállitás

MDK

pálfy József, festö

	Kikötörész	Olf.	
	Elveszteti zsákmány.	"	9.1.
59.	Verbenikoi utcza.	"	"
60.	Verbenikoi utcza.	"	"

A "Visszautasitottak Szalonja" 1906 körül . Katalóg.8. és 9.1.

Pálffy József MDK

Alkony a nádasban, olf.

Nemzeti Szalon 1909.
II. nyiregyházi kiáll.

Pálfalvi János

Szerepel az alábbi tárlaton

N.N.: Székesfehérvárom megnyílt a tejérmegyei képzőművészek tárlata

Dunaújváros 1968 XI. 9

Pálfalvi János grafikus

kerejel az alábbi táslatot

N.N.: „Csak tinta ferrásbbe"
Dunaújvárosi képrőművészek
talpótarjánban

Nógrád 1969 IV. 23

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Pálfalvi János grafikus

Dunaújvárosban él 1960 óta.
Jelenleg a Szizrománcial
Szisérleterik.
Rajz (repró)

Tosday Aliz: Csasztra Ilona és
Pálfalvi János grafikusok

Fejér megyei Hirlap 1969 IV. 11

Pálfalvi János

Zománcpertréja
szerepel az alábbi tárlaton

Torday Aliz: Fejérmegyei képzőművészek
Liánitavo

Fejérmegyei Hirlap 1968 XI. 10

PÁLFALVI János /

1. Erőnak / filc 18x22
2. Érc előkénítő toll 34x25
3. Elvágyódás tus 12x24
4. Enyészet tus 20x15 (reprodukció a 16. oldalon)

Fejér megyei képzőművészek kiállítása. 1966.
Kat. bev.: Csukly Alajos

Pálfalvi János

Kamaro-kiáhítása volt a dunaujváros: Papírgyárban

M. Zs.: „Meghitt öröm forrása ...”

Dunaujváros 1969 II. 21.

MDK.

Pálfalvi János

Kiállitási kritika

Dunaujváros 1966 nov.11.

Pálfalvi János
festő

M.D.K.

Leányfej

Élet és Irodalom, 1964. március 28 - 6 lap.

MDK

Pálfalviné Csasztka Ilona

Ketten, cer.

VIII. M. Képzőművv. Kiáll. Műcs. 196o. ápr.

MDK

Pálfalvi János

Radnóti illusztr., tus

" " rézk.

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG
1960. 28 l.

Pálfalvi János

Dunaújváros

Fej	zománc	8 x 13 cm
Kompozíció	"	8 x 12,5 "
Fekete női fej	műanyagzománc	15,5 x 22 cm (repr.)
Középkor	zománc	19 x 24 "
Start előtt	"	8 x 13 "
Virágárus	"	24 x 19 "
Virág és ló	műanyag + zománc	15,5 x 22 "

V. Északdunántúli Képzőművészek Kiállítása. Bp. Műcsarnok 1970. Kiáll. kat. Bev.: Kovalovszky Márta

Pálfalvi János

Részt vesz a kiállításon

M. S. A Dunaújvárosi Képzőművészek V. Kiállításán

Dunaújvárosi Hírlap, ?

Pálfalvy János

CSEPELI KÉPZŐMŰVÉSZEK KIÁLLÍTÁSÁT nyitotta meg tegnap Dunaújvárosban Pálfalvy János ottani grafikusművész, majd a csepeli és a dunaújvárosi képzőművészek szakmai megbeszélésére került sor. V.14.

Magyar Hirlap 1977-12[illegible]

Pálfalvi János dunaújvárosi művésza

grafikája.

Magyar Hírlap 1970. jan. 11. 6. l.

Pálfalvy János

Woman head in black, repr.

Exhibition of Artists of Northern Transdanubia, Cracow, 1971.

Pálfalvi János
és Csasztka Ilona grafikus művészek
alkotásaiból kiállítás nyílt péntéken
székesfehérvárott. A Fejér megyei mű-
velődési központ ifjúsági klubjában
megrendezett tárlaton a dunaújvárosi
művészházaspár huszonegy grafikát és
huszonáncot mutat be.

Magyar Hírlap 1973/5 8 old

Pálfalvi János festő

Esztergomban, a Balassa Múzeumban megnyílt a Fejér Megyei Képzőművészek kiállítása melyen a művész tíz szamárcai szerepelnek.

(gombkötő): Képek, szobrok a szomszédból.

Dalgozók Lapja, 1974. júl. 13.

Pálfalvi János

a Csák István Képtárban rendezett tárlaton tűzzománc művei szerepelnek. „Első szerelmem" – „Az én autóm" – „Rák jegyében" c. művek (emlitve.)

Németh Ferenc: Téli Tárlat a Csák István Képtárban.

Fejér Megyei Hírlap, ~~19~~ Székesfehérvár, 1941. dec. 25.

Pálfalvi János grafikusművész

Zala Tibor grafikusművész dunaújvárosi tárlata ma nyílik meg. Minden hétfő d. u. 5 és 6 óra között tárlatvezetést tart Pálfalvi János- és Birkás István művészek.

Dunaújvárosi Hírlap, 1974. jan. 11.

Pálfalvi János grafikusművész.

Szegedi-poltán festőművész kamarakiállítását nyitja meg ma székesfehérváron.

Demonjoárosi Hírlap, 1972. dec. 12.

Pálfalvi János grafikusművész

a Vasmű Klub, a Tudományos és Művészeti Klub és a Tit rendezésében vejitották meg kiállítását, mely e hó 28.-ig tekinthető még.

Dunaújváros, 1969. febr. 14.

Pálfalvi János grafikusművész.

a Tudományos és Művészeti Klub és a TIT rendezésében febr. 12.-én a Vasmű Klubban megnyitják Tóth Ila szobrászművészel közös tárlatát, illetve kamarakiállítását.

Dunaújváros, 1969. febr. 11.

Pálfalvi János
inkább groteszk, gyermekkori reminiszten-
ciákat ébresztgető, képszerű kompozíciókat
kelti fel az érdeklődést. Részt vett a dü-
naújvárosi őszi tárlaton és a városi tanács-
tól kétezer forint díjat kapott.

Bajár Iván: Kiállításról-kiállításra.

Magyar Hírlap 1971/305 6 old

Pálfalvi János

Grafikus

A Dunaújvárosón élő művész a Vasműbe dekorációskeint dolgozott eleinte, most hivatásának megfelelő munkát végez

Földes Anna: Dunaújvárosi műtermekben.
Nők Lapja, 1969. január – 4 szám

Pálpalvi Jairos

- grafikus

A Dunaújvárosban élő művész a Vasmű
részére plakátot, meghívókat tervez. Most
van készülőben a Vasmű bejáratához egy
nagyobb műanyagromaic kompozíciója.

Földes Anna: Dunaújvárosi műtermekben.
Nők Lapja, 1969. jan. - 9 szám

Pálfalvi János

A dunaújvárosi őszi tárlaton kompozíciói szerepelnek. A városi tanács kétezer frt-tal díjazta a műnészt.

Bajár Iván: Kiállításról kiállításra.

Magyar Hírlap, 1971. nov. 2.

PÁLFALVI JÁNOS, grafikus

Az István Király Múzeum Helytörténeti gyüjteménye Székesfehérvárott az 1968-69.évben több művel gyarapodott. Többek között Pálfalvi Jánosnak egy 1919-es plakáttervével. 169.old

FITZ JENŐ: Jelentés a Fehér Megyei Múzeumok 1968-69. évi tevékenységéről. Helytörténeti gyüjtemény 169.old

ALBA REGIA, Az István Király Múz. ~~Közleményei~~, XI. 1970 1971. Székesfehérvár Évkönyve

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

Pálfalvi János grafikusművész

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP

1972 MAR 28

1021

„Milyen a modern ember, ereszmény?" Ez volt a címe a Fiatalok Fóruma vitasorozat legutóbbi rendezvényének. A március 24-én a vasmű klubban rendezett vita vezetői Nics János országgyűlési képviselő, Pálfalvi János grafikusművész, Kemény Dezső író voltak.

Bálfalvi János, grafikus

Dunaújvárosi. feleségével: Csasztka Ilonával együtt ~~[illegible]~~ Székesfehérvárott állított ki 21 grafikát és tűzzománcot.

—: Hír

8.

Népszabadság, Bp 1973. jan. 6.

Pálfalvy János
grafikusművész

Kvasz András emlékére

------Fejér megye képzőművészei.

Művészet, 1978. október - 20.oldal.

Pálfalvy János *grafikusművész*

1934-ben született Budapesten. A Képzőművészeti Főiskolát, ahol Kádár György, Raszler Károly és Ék Sándor voltak mesterei, 1958-ban fejezte be. A főiskola elvégzése után Dunaújvárosba került. Önálló kiállítása 1970-ben volt a Székesfehérvári Művelődési Házban.

Pálfalvy János: Kvasz András emlékére, tus, papír, 42x30 cm, 1978

Pálfalvi János, grafikus

Kiállítási kalendárium, vidéken:

Dunaújvárosban rendezik meg
a művész kiállítását.

Szocialista Művészetért, 1979. ápr. 4.

Pálfalvi János, grafikus

L: Koffán Károly

~: Hír

8

Népszabadság, Bp. 1979. febr. 20.

Pálpolvi János, grafikus

Nyílt versek címmel megjelent Kalász Márton verseskötete a Békéscsabai Megyei Könyvtár bibliofil sorozatában Pálfalvi János illusztrációival.

–: A Jelenkor krónikája

Jelenben Pécs 1979: febr.

192.

XXII/2

Pálfalvy János

Pálfalvy János tanárai a Fő-
iskolán Kádár György, Raszler
Károly és Ék Sándor voltak.

—: Fejér megye képzőművészei.
Művészet, 1978. október – 20. lap.

Pálfalvy Jairos

Pálfalvy Jairos grafikus művész
1934-ben Budapesten született.
A Képzőművészeti Főiskolát 1958-
ban fejezte be.

—: Fejérmegye képzőművészete.
Művészet 1978. október - 20. lap.

Palfalvy János

Palfalvy Jánosnak önálló kiállítása 1970-ben a Székesfehérvári Művelődési Házban volt.

—: Fejér megye képzőművészei. Művészet, 1978. október – 20. lap.

Pálfalvy János

A főiskola elvégzése után a művész Dunaújvárosba került.

—: Fejér megye képzőművészei. Művészet, 1978. október – 20. lap.

Pálfalvy János grafikusművész

Pálfalvy János *grafikusművész*

1934-ben született Budapesten. A Képzőművészeti Főiskolát, ahol Kádár György, Raszler Károly és Ék Sándor voltak mesterei, 1958-ban fejezte be. A főiskola elvégzése után Dunaújvárosba került. Önálló kiállítása 1970-ben volt a Székesfehérvári Művelődési Házban.

Pálfalvy János: Kvasz András emlékére, tus, papír, 42x30 cm, 1978

Művészet, 1978. 10. 21. old.

Pálfalvi János, grafikus

L. Cziráki Lajos

–: □ Cziráki Lajos 2

Esti Hírlap Bp. 1981 aug. 8

Pálfalvi János, grafikusművész

A dunaújvárosi Uitz-teremben rendezték meg a megyei őszi tárlatot. – A tűzzománcnak a szokványostól eltérő felhasználásával hívja fel a figyelmet. A legszokatlanabb Pálfalvi János: irónia és társadalmi töltésű mondanivaló van jelen lapjain. Nemcsak a tűzzománc, szinte egész képzőművészeti életünk nélkülözi ezt a fajta alapállást.

Á. Szabó János: Fejér megyei őszi tárlat Dunaújvárosban. Fejér Megyei Hírlap, 1980. nov. 2.

Pálfalvi János,

a Fejér megyei téli tárlaton, melyet Móron rendeztek, szerepelnek a művész művei is.

Á. Szabó János: Téli tárlaton Móron.
Fejér Megyei Hírlap, 1948. dec. 15.

Pálfalvi János,

Mórón, a Lamberg-kastélyban dec. 9.-én megnyílt a megújuló képzőművészek közös kiállítása, Téli tárlat címmel. — a dunaújvárosi őszi tárlatról ismert munkáival szerepel.

Kóder László: Tárlat a Lamberg-kastélyban.
Dunaújvárosi Hírlap, 1978. dec. 15.

Pálfalvi János, grafikus

Kiállítási kalendárium,
Vidéken:

A művész műveinek kiállítását
Dunaújvárosban rendezték meg.

Szocialista Művészetért, 1979. ápr. 4.

Pálfalvy János, festő-grafikus-tűzzománcművész

Katona Áron Sándor festőművész Dunaújvárosban, a Munkásművelődési Központ aulájában állította ki tűzzománc képeit.

Dunaújvárosban olyan nagyszerű művelői vannak ennek az eljárásnak, mint P. Csasztka Ilona, Pálvalvy János, Cyránszky Mária, Zfj. Koffán Károly, Ravasz Erzsébet.

Á. Szabó János: Dunaújvárosi képszemle.
Fejér Megyei Hírlap, 1983. máj. 3.

Pálfalvi János

A szegedi Tóbiás Klára fanyar szin és vonalvilágu tondói keleti mitoszok groteszk-tragikus alakjait hivják segitségülalkotójuk nagyon is mai életérzésének tolmácsolására.
Ugyancsak meglepő az ujonc zománcos Papp György izgalmas domboritásai, amelyek éerett motivumkezelésükkel, eredeti megoldásaikkal máris előkelő helyet vivtak ki a rangos nemzetközi mezőnyben.
A telep kisérleti mühely jellegét talán a Dunaujvárosi müvészpár, Csasztka Ilona és Pálfalvi János vette legkomolyabban. Szinte mindent végig próbáltak-motivumokban, stilusban, részletmegoldásokban- a 6 hét alatt. Hogy nem érvényesül semmiféle "stilusterror" Kecskeméten, azt az ő sokszinü anyaguk példázza a legékesebben.

Papp Gábor: A zománcmüvészeti alkotótelep IX. kiállitásáról

Petőfi Népe 1983 . aug. 7.

MDK

Pálfalvi Károly
nyomdász

1848 ban a debreceni nyomdából
Bem tábori nyomdájához jegődött el.

Faragó: A munka ünnepe
Grafikai Szemle 1895 évf. 12 z 20 l.

ETTÖRTÉNETI KUTATÓ CSOPORT
pest, I. Uri u. 62.

Kelt:

Ikt.sz.:

Tárgy: Engedély kérés.

.31.) MüM sz. rendelet 4. § (2) bekezdése értelmében kérjük,

k engedélyezni, hogy .....

az alábbi feltételek mellett munkavégzésre irányuló egyéb jogvi-

tsünk.

PÁLFALVI JÁNOS

említve

Losonci Miklós:Tavaszi tárlat.Dunaujváros,Uitz Béla Terem

UJ TÜKÖR 1982.XIX.évf.20. sz. 4. o.

MDK.

Pálfalvi Mária

Kiállitási kritika

Ikarus 1966 nov.16.

Pálfalvinné Csasztka Ilona

Szekepel a Dunaujvárosi Ősi Táslatan

Dunaujvárosi Hirlap 1969 XI. 4

Pálfalviné Csasztka Ilona MDK

Szerepelt az őszi tárlaton, melyen a Fejér megye képzőművészek mutatták be alkotásaikat. (Megnyílt 1964 nov. 7-én.)

"Magányosan"

"Zóla illusztrációja"

~~X/X~~ - rózsa - : Őszi tárlat, 1964

DUNAUJVÁROS ~~X/X/NOV~~/ 1964 nov. 19

Pálfay Éva

Először dolgosik a gyulai művésztelepen, – Pécsről jött, szakfelügyelője biztatására. – „Gyulai részlet" c. (repr.)

Fényi András: Szóval, képpel, – a művésztelepekről. Pedagógusok Lapja, Budapest, 1974. szept.

Pálffy

A művésznek 1943-ban az Ernst Múzeumban volt kollektív kiállítása.

Borsos Miklós: Magamról.
Művészet, 1976.szeptember - 2.oldal.

Páldy

l.

Lykanémzromantika

15. l.

MDK

Pálffy

debreceni művészalkotásai az 1930.febr.-ban Békéscsabán rend. városközi tárlaton.

Cikk: Városközi kiáll. Békéscsaban.

Képzőművészet, 1930.IV.évf. 29.sz. 103.l.

M.D.K.

PÁLFFY Gusztáv Tanuló

Részvétel a kiállitáson

(t.i.) A Képző és Iparmüvészeti Gimn.
kiállitása
Magyar Nemzet 1961. febr. 11. 4. l.

Pálffy Albert zerkesztő

(Az 1848-49 zabhárcemlékkiállítása)

MDK

A zabad sájtó első tárlapja. P. 17 által zerkesztett. Legtiresebb forradalmi lap a „Márczius Tizenötödike" nem kell táblabiro-politika" jelzővel. 1848 márc 19 én indult meg. Petőfi is munkatársa volt. Az utcasarkon „Vegyenek friss Márczius" kiáltással árulták. A M. T. Pesten indult, de a kor mánnyal Debreczenbe ment. 1849 közepén betiltották.

Szabó Dezső: A zabadságtarc idejeből való nyomtatványokról Grafikai Szemle 1891. 10 z. 150 old.

PÁLFFY család

G.GYÖRFFY Katalin: Kultúra és életforma a XVIII. századi Magyarországon : Idegen utazók megfigyelései. Bp. : Akad.K., 1991

Palffy Árpád keramikus

a csiki művésztelephez tartozó művész

- neve említve

Korunk 1974/2 250.old.

Pálffy Árpád

Kakasos váza (kerámia)

A Het, 1971. okt. 29. 2. evf. 44 sz. 15 p.

Pálffy Árpád

Réka (fotó)

A Két, 1971. okt. 29. 2. évf. 44 sz. 14 p.

Pálffy Árpád

Mavrk (Romania)

A Hét, 1971. okt. 29. 2. erf. 4km. 14 p.

Pálffy Árpád

Művei közül a Táncosok, a Csiki tel, a Róka, az Anyaság, a Fésülkördő és a Fejtörés említve.

A Hét, 1971. okt. 29. 2. ef. 44 n. 9 p.

Pálffy Árpád

Az Udvarhely-közeli Hodgya községben született.

A Hét, 1971. okt. 29. 2. évf. 44 sz. 9 r.

Pálffy Árpád

1960-ban Csíkszentdára került agyagipari segédmunkáskent.

A Hét, 1971. okt. 29. 2. evf. 44 sz. 9p.

Pólffy Árpád

Gyertyatartó kotló (kosánia)

A Hét, 1971. okt. 29. 2. évf. 4 hr. 9p.

Pálffy Árpád

Fejtörés (kerámia)

A Hét, 1971. okt. 29. 2 ég. 44 m. 9 p.

Pálffy Árpád

Benedek Botond:

Az útkeresés - jó út. Beszélgetés PÁLFFY ÁRPÁD kerámikussal.

A Hét, IX.évf. 44.sz. 1978. nov. 3. 6-7.old., képpel.

Pálffy Árpád

„Kompozíció"
„Táncoló nők"
„Anyaság"
„Kecskekorsó"
„Menyecske"
– kerámiák

A Hét. 1977. febr. 11

Pálffy Árpád

Tárcosok (kerámia)

A Hét, 1971. okt. 29. 2. evf. 44. n. 1 p.

Pálffy Árpád

Táncoló lány (kurónia)

A Hét, 1971. okt. 29. 2. erf. 44 sz. 5.

Banner Library

PÁLFFY Árpád *138*
Hogya, 1931.
Autodidakta, keramikus

Banner Erdély

PÁLFY A.

Nr. 4. Olajfestmény. Havas táj. 37 x 55 cm

Budapest I. Ker. Tárnok u. 7. Esterházy palota
Veszélyeztetett Magánygyűjtemények Miniszteri Biztossága.
LX. számu leltár. 1949. Iparmüvészeti Muzeum, Adattár/

PÁLFY A.

Nr. 4. Olajfestmény. Havas táj. 37 x 55 cm

Budapest I. ker. Tárnok u. 7. Esterházy palota
Veszélyeztetett Magánygyüjtemények Miniszteri Biztossága.
LX. számu leltár. 1949. Iparmüvészeti Muzeum, Adattár/

M.D.K.

Pálffy Czicza

Tollrajzát hozza a lap ■ "Mentőkéz" c. mellékletében.

Magyar Salon, Bp. 1901. évf. febr. és márc. havi példányok közé kötött melléklet.

j.: Fülep-Kner-lev. 98-lol.p.

Lajos szignetjével díszített levél-

ge után.

par kollektív propagandája c. 1935-ben

lent 9 oldalas nyomtatványra utal.

suzsa és Mihály ld. 811/5.

5.

PÁLFI BALÁZS

ÚJ MŰVÉSZET

2000/szept.

P-9765

5.o.

Pálfy Etel
női ont.
5 hónap. jéles
tanár Moldován Béla
Iparrajziskola 1911

20f
MAGYARORSZÁG
BUDAPEST
1938 APR. 13 - 17

Pálffy Erzsébet

grafikus · Temesvár

l.

A Magyarság

1930. 136 l.

T. 2345.

várba széles út vezet, a mely-
zik, a háttérben pedig szőlő-
i középütt:

Statt und Schloss és befeje-

Königreichs Ungarn Frankfurt 1686.

1-91-118.

Pálffy Erzsébet

grafikus

1917 – 1920

Éinusk 1930. 87. l.

MDK

Pálffy György, sz. 1930.
kifutó

Európai Isk. XXX. kiáll. 1948. jan.

MDK

Pálffy György

Vonal, cer.

Európai Isk. XXX. kiáll. 1948. jan.

MDK

Pálffy György
Tollrajz, tus

Európai Isk. XXX. kiáll. 1948. jan.

MDK

Pálffy György
Ülő nő, rajz

Európai Isk. XXX. kiáll. 1948. jan.

MDk

Pálffy György, grafikus

A közeljövőben Pálffy műveit mutatják be a Pannónia Filmstúdióban.

Tamás István: Tárlat a stúdióban

8.1

NÉPSZABADSÁG Bp. 1962. máj. 24.

Pálfi György, grafikus

L: Máté András

Acsay Judit: Biennálé Békéscsabán

24-25

Új Tükör, B. n. 1986 jún. 15

XXIII/24

PÁLFFY György

M. D. U

Elhatároztók műterem. kiállítását

Zay László: Egy kiállítás igéretei
Fiatalok a rajzfilm-müteremben

Magyar Nemzet 1962. junius 2. 4.1.

Pálfy Imre

cikke: A jég hatása a Balaton-parti épületekre. - Műszaki Tervezés, 1966. 2.sz., 25-27.l.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Írt. 1969. 3.sz. 243-283.l./ 249. l.

Pálffy Irén iparmüvén (Debrecen)

MDK

1909. Irómappát Server

Debreceni Iparmüv. Kiállítás vezetője. D. 1909. 16. e.

16

Civilben néha
a kamera másik
oldalára állok.

Nem fotózok, nem vagyok fényképész, csak szétnézek, meglátok valamit, lehet, hogy tetszik, lehet, hogy nem. Amatőr vagyok, turista, építész és riporter, aki a képi világban dolgozik, ezért talán nem analfabéta az ikonol imágók területén. Vizuális barangolásaim pillanataiból látható néhány. De a civil ember megfejtése már kiolvasható ezekből a képekből.

PÁLFFY ISTVÁN (tv
FOTÓKIÁLLÍTÁSA
SZOMBATHELYEN
MMIK•ELŐTÉR GALÉRIA
2001. JÚNIUS 19 – JÚLIUS 12.

*

TISZTELETTEL HÍVJUK AZ
ALKOTÓVAL RENDEZETT
- TALÁLKOZÓRA -,
JÚNIUS 26-ÁN, 17 ÓRÁRA
AZ INTÉZMÉNY KLUBJÁBA
(SZOMBATHELY, ADY T. 5.)
A BESZÉLGETÉST VEZETI:
VELENCEI RENÁTA,
A SZOMBATHELYI TELEVÍZIÓ
IGAZGATÓJA

2)

Pálffy János

Vándor Könyvtárak, vármegyei

VII. 41, 42, 43,

Pálffy II. István gróf

mukedvelő nobrázi

XVII. sz.

lásd

Jedlicska I

33–36. l. a

többet lásd a

névmutatóban

81. l.

M.D.K.

Pálfi János, asztalos m.

Veszprémi mester. Adatok 1867-től 1872-ig.

Batári Ferenc: XIX. századi veszprémi asztalosok.
253.o.

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei. I. Veszprém.
1963

M.D.K.

Pálfi János, asztalos m.

Veszprémi mester. Ekli szül. Első adat: 1856-ból.
+1873.V.18-án. 75 éves korában.

Batári Ferenc: XIX. századi veszprémi asztalosok.
253.o.

A Veszprémi Megyei Múzeumok Közleményei. I. Veszprém.
1963

MDK

Pálffy János gróf /1829-1910/

Pozsonyi, bécsi, budapesti palotajából és bazini várából 178, köztük legalább 30 elsőrangú képet hagyományozott a Szépművészeti Múzeumnak. /1907/

Fónagy Béla: Magyar főúri gyüjtök.

A Műgyűjtő, 1928.6-7 sz. 179,180.l.

Meghívó

Az **Iparművészeti Múzeum**
tisztelettel meghívja Önt

Gróf Pálffy János
(1829-1908) gyűjteménye

c. fotódokumentációs kiállítására

1997. szeptember 12-én 15 órakor

Kiállítást megnyitja:
Mojzer Miklós
A Szépművészeti Múzeum főigazgatója

Iparművészeti Múzeum
Budapest, IX. Üllői út 33-37.

Bajmóc - Gr. Pálffy János várkastélya

MDK

Pálffy János gróf művészeti hagyatéka

A bajmóczi várban: festmény 60, iparművészeti emlék 380.
Budapesten: festmény, grafika 39, iparművészeti emlék 85 drb.

Cikk: Pálffy János gróf művészeti hagyatéka

A Ház modern művészeti folyóirat,1910.III.7.sz. 135-142.l.Képpel.

Bajmóc - Gr. Pálffy János várkastélya

Meghívó

Az **Iparművészeti Múzeum**
tisztelettel meghívja Önt

Gróf Pálffy János
(1829-1908) gyűjteménye

c. fotódokumentációs kiállítására

1997. szeptember 12-én 15 órakor

Kiállítást megnyitja:
Mojzer Miklós
A Szépművészeti Múzeum főigazgatója

Iparművészeti Múzeum
Budapest, IX. Üllői út 33-37.

BARDOLY ISTVÁN
O. MŰEMLÉKVÉDELMI HIVATAL
BUDAPEST
TÁNCSICS MIHÁLY U. 1

1014

PÁLFFY János gr. műgyűjteménye

1990 2. sz.
91 12. 24

Új Művészet

Palffy János gróf - gyűjtő

Horváth Hilda: Vázlat egy
műgyűjtemény sorsáról. = Ars Decora-
tiva. 13, 1993 221-226. ill

MDK

Pálffy János gróf művészeti hagyatéka

A királyfai kastélyban: festmény és grafika 683, iparművészeti emlék 1900.
A bazini várkastélyban: festmény 145, fegyver 828, iparművészeti emlék 230.

Cikk: Pálffy János gróf művészeti hagyatéka

A Ház modern művészeti folyóirat, 1910. III. 7. sz. 135-142. l. Képpel.

M.D.K.

Pálfi János, gyöngyösi aranyműves

1720-ban Gyöngyösön mint
házassági tanú szerepel.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsányi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 377. old.

MDK

Pálffy János gróf művészeti hagyatéka

A festmények, metszetek, egyéb grafikai anyagok, fegyverek, iparművészeti vonatkozással biró tárgyak száma leltár szerint 5782.
A pozsonyi kastélyban: festmény, grafika952, fegyver 20, iparművészeti emlék, azaz bútor, bronz, porcellán, üveg, szönyeg, szövetnemű és ötvösmunka 460.

Cikk: Pálffy János gróf művészeti hagyatéka

A Ház modern művészeti folyóirat, 1910. III. 7. sz. 135-142. l. képpel.

MDK

Pálffy János gróf hagyatéka:

Vagyonából kulturális célokra is megkötött végrendeletileg egy részt. Vöröskői várát és a hozzácsatolt ingatlanok, valamint a bazini uradalom erdőségeinek és gazdaságainak jövedelmét tanulmányi segélyekre szánta. Hires királyfai, pozsonyi, bazini és bajmóci kastélyainak mükincseit, nyilvános gyüjt. karakterével mindenki számára hozzáférhetőnek szánta. Pozsonyi képtárát részben a Szépm. Muz.-ra hagyományozta.

Czakó: A Pálffy-hagyaték mükincsei.
Magyar Iparmüvészet 1909. 294.l.

<Pálffy János gróf
képgyűjteménye>

Tercy Gábor dr <>

Vas. Ujs. 1913 108–
11 l. képekkel.
u. o. 1913. 121. l 129–
131. l. képekkel. u. o
150–151. l. képekkel.

Pálffy János hg

* 1829 + 1914-ben
Pozsonyban-
Műrédvető rajzoló

Toman 507. l.

G Y Z É K

Bpest, IX. Hőgyes E.-u. 10. tel: 186-556/

tti rendeleté/a Műszaki alkalmazottak

pótdij jun. hóra 30 % Ft.	pótdij jul. hóra 30 % Ft.	összesen Ft.
162.-	162.-	324.-

Pálfy József

rajztanár

l,

Lyka Károly

116. l

n számban.

Összeállította:

Dienes József,

püspöki hiv. fogalmazó.

068.

Pálfy József
rajztanár
Debrecen
l.
Lykaközös
118-l.

Pálfy József
festő

142. PÁLFY JÓZSEF: Borulat (olajf.) Ára 200 kor.
143. „ „ Patak partján (olajf.) Ára 600 kor.

Nemzeti Szalon
1900. tav. kiáll.

Pálffy József

1936. okt. 4-18.

Hagyatéki kiállítás
a Derkovitsban.

Esti Dení. 1936. 84. l.

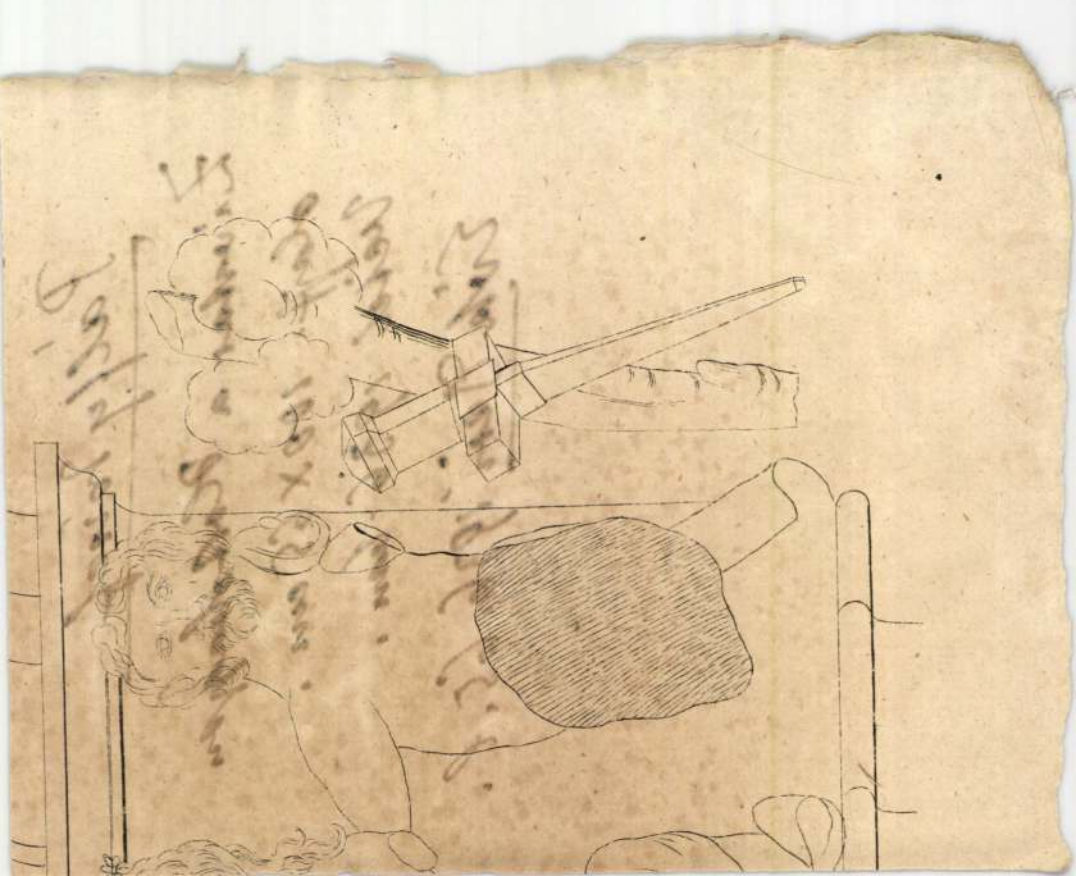

Pálfy József

Zivatar a Hortobágyon

olajf. 100 x 65 cm.

Vétel 1936-ban.

Évk. Déri 1936. 65. l.

ORSZÁGOS MAGYAR SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI ELŐADÁSOK. III. 1938.

MEGHÍVÓ

DR. BALOGH JOLÁN: TANULMÁNYOK A SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM RÉGI SZOBORGYŰJTEMÉNYÉBEN

CÍMMEL MÁJUS HÓ 21-ÉN, SZOMBATON DÉLUTÁN 6 ÓRAKOR TARTJA

VETÍTETT KÉPEKKEL KÍSÉRT FELOLVASÁSÁT

A MÚZEUM ELŐADÓTERMÉBEN (XIV., ARÉNA-ÚT 41), MELYRE

NAGYMÉLTÓSÁGODAT
MÉLTÓSÁGODAT
NAGYSÁGODAT

TISZTELETTEL MEGHÍVJA AZ

O. M. SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM
FŐIGAZGATÓJA

28352. — K. M. E. Ny.

Pálfy József, festő
1864 – 1936.

lásd okv.

Sörverető 313. l

nak a lermai S. Pedróban levő finom emlékműve messze felülemelkedik a kor átlagos termésén. A XVII. sz. szobrászatának nagymesterei *Montanez*, *Pedro de Mena* és *Alonso Cano*.

Pálfy József

1886/87 - 1889/90

Ferképzomfoiskèvk

121. l..

Pusztaráboly h. n. V. 191

Pálffy József

1911. műveiből a Debreceni
Műpártoló Egyesület
koll. Eiüll. rend

M. Somogyi János gr.(?),

Mellig látható és sz
Szeme sárga, bajusz
nyakkendője fehér,
s prémes mentéje

Elefántcsont-min
Gr. Wallis Gyuláné
M. Kép. 33

Pálffy József

1911. ápr. 9-en nyílt meg ..., továbbá Debrecenben Pálfy József és Bakoss Tibor gyűjteményes kiállítása.

Művészet 1911. 192. l.

Pálffy József
festő
† Debrecen 1934.

Révai XXI. 671. l.

Debreczen h. n. VII. 169

PÁLFY *József*, festő, * Kisjenő (Arad vm.) 1864 márc. 18. Bécsben és a bpesti mintarajziskolában tanult. Mint rajztanár Sümegen és Debrecenben működött. 1894-től genre- és tájképeket állított ki a Nemzeti Szalónban és a Műcsarnokban. 1911. a Debreceni Műpártoló Egyesület gyüjt. kiállítást rendezett műveiből

(Feset-puszta, + megh. Debrecen 1934. okt.

E f II. 258 l

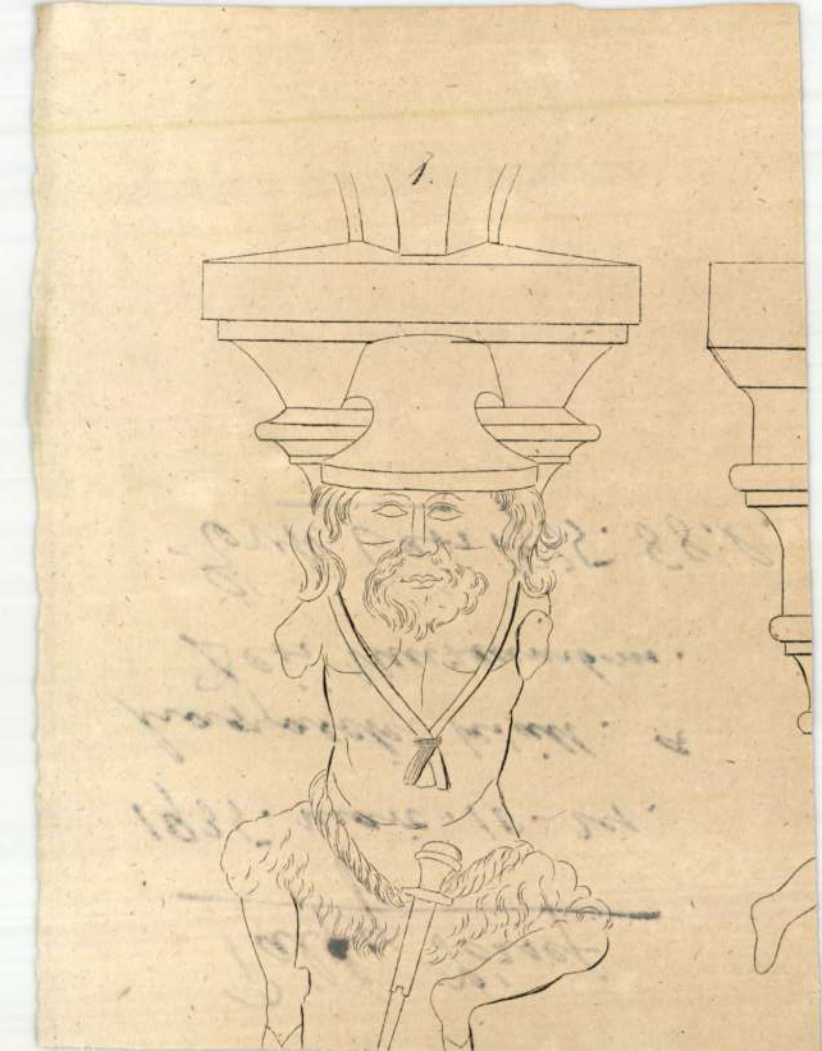

Pálfy József

1935. márc. 10–24.

hagyatéki kiáll. a

Déri Múzeumban.

Évk. Déri 1935. 88. l.

9.
5.

Pálfy József

Kaszinó a kútnál c. olajfestményét 1935-ben megvették a Hortobágyi Múzeum részére.

Élet Dési 1935. 52. l.

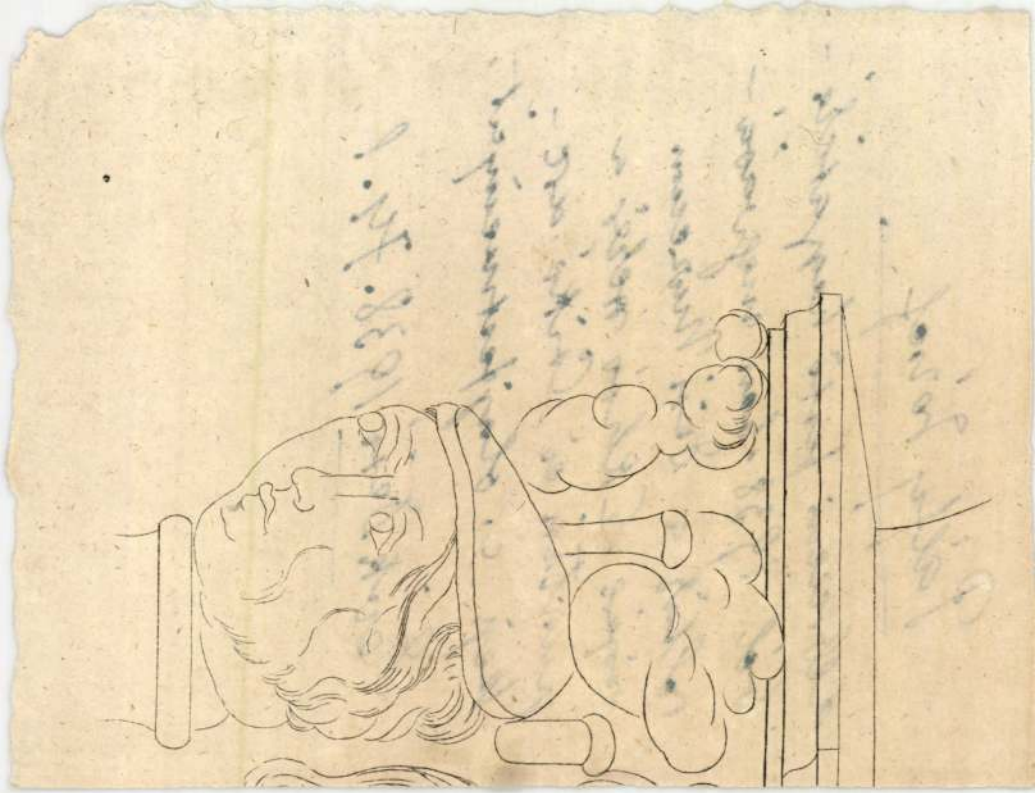

Pálfy József

debreceni festő hagyatéká-
ból 1938-ban megvásá-
rolták a Déri Muzeum
részére Ekhós nekér a
pusztán és Csikósarc-
kép c. olajfestményeit.

Évk Déri 1938. 74. l

9.

5.

Pálfy József

festő

kol. kiállítása a Déri

Múzeumban 1933

máj. 7 – 16.

Évk Déri 1933. 46. l.

6.

8.

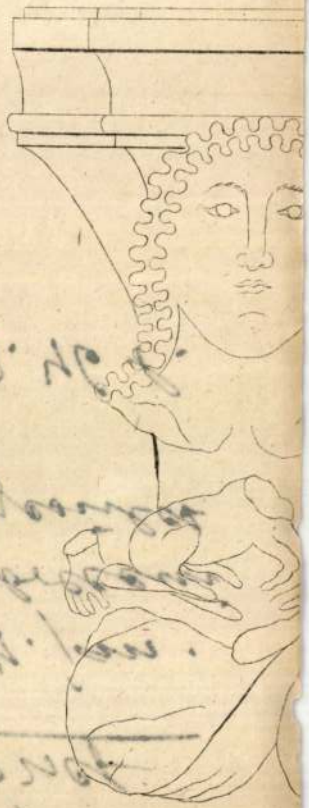

7.

Pálfy József

1933. dec. – 1934. jan. részt vett a Debreceni Műpártolói Egyesület kiállításain.

Erk Dezső 1933. 46 l.

Pálfy József

festő

Hortobágyi tárgyú festményei az alábbi múzeumban:

Sörédy János

Vezető a Hortobágyi Múzeumban. Debrecen, 1940. 15. l.

Pálfy József

Thaly Kálmán archége
1910. Fenti festmenye
az alábbi múzeumban.
Debrecen város megrendelésére
készült.

Sőregi János: A
debreceni Thaly-szoba.
Debrecen, 1940. 11. l. 12. l.

Pálffy József

festő Debrecen
Műcsarnok
1931. tav. tárl. 325

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Pálffy József

festő

l.

Arch. Ért. 1915

122. l.

Pálfy József

l.

Évk Déri 1941

64. l.

551

Műemlékek Országos Bizottsága
vételára fejében a Műemlékek
hivatalos nyugtájára, elszámolás
ezernégyszázharmincnégy /:1434:/ K
tárcám fent megjelölt alnaplójában

jus hó 2. A minister meghagyásából:

Anvallás és közoktatásügyi
42293. sz.a.kelt és a IX.ke
letének ma

Utasitom az államp

Pálfy József

festő

l.:

Sőregi János dr.:

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve. 1943–1947. Debrecen 1948. 48-l.

1911.
~~ék: V.10.~~

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Pálfy József

Thieme Becker

XXVI. 159. l.

Lyka

elnök

h á l y

k Urnak

N y i r b á t o r .

Pálfy József

nekrológ

Magyar Művészet

1934. 277. l.

Pálffy József
festő

Csapó-utcai piac (Debrecen)
c. olajf. vétel

Jelentés Debrecen sz. kir.
város múzeuma 1911. évi
működéséről és állapotá-
ról. Debrecen 1912. 21 l.

Római bognárkés V. 245.

Palffy József

festő

Műcs. kiáll. 1931 tól

Pipics 118-C.

Ifjúsági Könyvtárak, népiskolai III. 53.

Pálffy József

1910. dec. kiáll. Nemzeti halon
4 tagkap. – , oláff.
1913. MGE és MAPE kiáll. n.o.
3 vízf.

Frakció vára II. 194.

Pálfy József

festő, szül. 1864 márc. 18
Fesetpusztán.
Besuchte während seines Einjährig Freiwilligen-Dienstes als a.o. Zögling die Wiener Kunstakademie und setzte von 1886 bis 1890 seine Kunststudien an der Budapester Musterzeichenschule fort, an der er auch das Diplom als Zeichnungsprofessor erhielt. Seither wirkt P. als Professor, anfangs in Szinecz, dann in Debrecen. Als Maler ist P. hauptsächlich auf dem Gebiete der Landschafts-, See-, und Porträtmalerei tätig.

Krück. II. 342. l.

Hunyad vármegye IV. 261

Pálfy József

szül. Kisjenőn (Arad m.) 1864 márc. 18. Rh

Reál. érettes Aradon

1886/87 I. I. osztály

1886/87 II. " "

1887/88 I II " "

1887/88 II " "

1888/9 I III " "

1888/89 II " "

Bauer Mihály, szobrász.

19. sz. I. 148.

Pálfy József festő

1902/3 téli kiáll. Nemzeti Szalonban

Részlet a lovranai
kikötőből, 180 kor

Katonai régiségek, római V. 247)

— 254.

Pálffy József

Szül. 1864-

1889/90 I. IV osztály

1889/90 II " —

l o s l e l e t

---

izetendő illetékek észrevett csonkitása

va és kelte:

ott:

okirattal?

Pálfy József

Nemzeti halon 1900 tavaszi kiáll.

Kis kapuban, olajf.

120 kor.

Vas Gereben X. 218.

Valens erem X-124

Pálffy József

1901. tav. kiáll. Nemzeti szalon

A válaszútnál, olajf.
300 kor.

1901. őszi kiáll. u.o.

Egy kis tere-fere, olajf.
300 kor.

Cirkvenicai kikötő részlet, olajf., 300 kor.

1903 VII. 25.

~~Halas.~~

A Halasi ev. ref. egyházkonaczaj

~~Sziládi Kronnak.~~ (Az 1903. segély felhasználásának

tervezete ~~tudomásul vétetik~~ (356/903)

jóváhagyatik

Pálffy József

festő

Múlsarnok

1915–16. sárosi

Pontius Pontianus II. 84

Gyarapodás.

van ábrázolva

lben ~~látható~~. ~~Caputiumot visel,~~ Göndör haja
a és bajusza leberetvált. ~~Cappája~~ ⊥ bi-
bojtos zsinor ‖ látható ~~veszünk észre~~. Jobbról pedig
ger hullámzik.

. 15-én.

⊥ Caputiumot és

4)

17

Pálfy József

Műszarnok Debrecen

1908. tav. kiáll. 187, 288.
1909. graf. nemzetk. kiáll. 632
1909. tav. kiáll. 387, 389, 392
1910. tav. kiáll. 254
1911. tav. kiáll. 521
1912-13. téli kiáll. 167, 168, 172, 697, 701
1913. tav. kiáll. 261, 315, 321, 324, 503, 506.
1913-14. téli kiáll. 577, 752, 780

Ferrarai festők III. 156.

Pálffy József

Debrecen

1894. évi

kiáll. Nemzeti Szalonban

„Gyújtunk rá!" olaj. 40/41.

Nagyenyed III. 188.

Pálffy József

festő 1902. Debrecenben

1902. őszi kiáll. Nemzeti szalon

Részlet a lovranai kikötőből, vízf. 150 K.

..... *mühely.*

...lyfőnökség!

...év ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

...e ..... számu .....

...iztam

... évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Palffy Tóisch

Cásd

Nemzeti Szalon Almanach

140

Szegedy Róza emléktárgyai

VI. 148.

Pálfy József

Mennesanda
1914 tav. Erik. 710.761

...tz in Trient.		
..méretei 29·2: 38·9 cm	200	.
...g.- Felirata jobb-		
...ent 1916. VI. 20.; kö-		
...iegspressequartier		
...carton alján: Rasten-		
...Marsch in Südtirol.		
...retei 29·3: 38·7 cm.	200	.
...segyház fere.-		
...: Zádor és jobbról:		
...del Duomo 1916.		
...: Vom Kriegspresse-		
...mist; a carton al-		
...Domplatz in Tri-		
..., méretei 29·4:		
. . . . .	200	.
	1900	.

Pálfy József

festi

U. 216.

Abri VIII. 53.

Pálfi József

Műszaki Debreczen

1895/6. évi kiáll.

1898/99. évi kiáll.

1906-7. évi kiáll. 197, 201, 208, 720

(25)

Pálffy József

Magyar Művészet

1934. 277. l.

Pálfy József

nekr.

Magyar Művészet

1934. 277. 1.

Pálffy József

festő

szül. Fesctpuszta 1864. máj. 18.

Revai XX. 740. l.

Pálffy József.
festőművész.

— Megnyilt a debreceni különlegességi kiállítás. *Vargha* Elemér helyettes-polgármester az országos dalosversennyel kapcsolatos debreceni *különlegességi kiállítást*, amelynek keretében kézimunkák, iparművészeti tárgyak, *Pálffy* József festőművész hortobágyi képei, *Ecsedi* István egyetemi magántanár néprajzi gyüjteménye és igen sok debreceni specialitás kerül bemutatásra, ünnepi beszéddel ma nyitotta meg.

Az Est
1929 VI. 26

MDK

Pálfy József, Debrecen

Magyar kiállító művészek névsora. Műcsarnok, 1899. 22.sz. 346-348 l.

MDK

Pálfy József festő.

229. Bóna. Of

260. Kívánsi. Pastell.

A Szegedi Képzőműv. egy. műkiáll.-Szeged. 1907. III.

Kat. 15.

MDK

Pálfi József, festő.

Részlet Rovignóból. — ol. -

Részlet Rovignóból. — Vízf.

OMKT- Vándorkiáll. 1910 szept. 8. - dec. 27 - ig

Tm. - Hornyánszky V. könyv. 81. l.

Pálfy József
Téli köd, olaj

Szegedi Képzőművészeti Egyesület kiállitása. 1904.
márc. 32 l.

Pálffy József

Székely ház, vizf.
Olasz ház, vizf.

A Nemzeti Szalon első máramarosszigeti kiállitása.
XXXIII. vidéki kiáll. 1908. 8 1.

95

-Elischer 6

ORPUS STRE/NUI/INVI/CTI
PET/RI FILII/GEO/R/GY
T/RANSLVANIAE/FU/N
E/ECCLESIAE/ QU/I/
CCCIII.+
l négykaréjos rozettától megszakitva,
ükör alján háromkaréjos szár végződésü
yezkedik el, fent a cimer, balradőlő
őrében tárgyat tartó madár, fent sisak
ett a cimerállat ismételt képe a at-
tölti ki a helyet. A sirkő felépitése
egyidős, vagy kicsit korábbi magyar
ek Györgyével /+1377/ vagy Volbachi
kő eredetileg a templom bejáratánál,
zve, ezért nagyon megkopott. Mai he-
került. A főoltár uj, gyári munka.
I. századi, magas Mária mennybemenete-

Pálfy József
Bóra, olaj

Szegedi Képzőmüv. Egyesület kiáll. 19o7. márc.
15 l.

Pálffy József

Kikötőben, olaj

A Nemzeti Szalon első máramarosszigeti kiállitása.
XXXIII. vidéki kiáll. 1908. 12 l.

Pálfy József
Kiváncsi, paszt.

Szegedi Képzőműv. Egyesület kiáll. 1907. márv. 15 l.

Pálffy József

Csikós gulyával, olaj
Vőfélycsődör, "
Noniusz, "
Ménes a vihar előtt,"

Debreceni Műpártoló Egyesület kiáll. 1929.

M.D.K.

Pálfy József
festő

360) Kaszinó a kutnál

Csékosok a kút körül beszelgetnek

(Déri Muz. Debrecen)

Egyéb köztulajdonból elveszett műtárgyak jegyzéke

Budapest, 1952.

23 l.

MDK

Pálffy József festőművén (Debrecen)

1909. Képe a kiállítás társalgójában.

A debreceni iparművészeti kiállításról, D. 1909. 6. l.

MDK

Pálffy József festőművén (Debrecen)

1909. Tervez: antalterítőt, vánon párnákat, bőrtáskákat, pontótáskákat

Debreceni Iparművv. Kiállítás vezetője. - D. 1909. 15-16. C.

15-16

ADK

Pálfy József (festő)

Nagyatéki kiállítására 1935 márciusában került sor. A kiállításon grafikák, akvarellek és pasztellek is köven szerepeltek.

Tóth Ervin: Debrecen képzőművészeti életéből.

Alföld, Debrecen 1961. 3. sz. 201. l.

M.D.K.

Pálffy József /1864-

360. Kaszinó a kutnál. Olajf. 46x86 vászon.

Elveszett. /Déri Muzeum Debrecen/

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. V. füzet.
23. l.
MUMOK. Bp. 1952.

M.D.K.

Pálfy József /1864-

604. Délibáb a Hortobágyon. Olajf.
605. Debreceni nagyerdő. Olajf.

Háborus műtárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 43. l.

Pálfy József
Vrbenikói utcza, olaj

Szegedi Képzőművészeti Egyesület kiállitása.
1904. márc. 30 1.

5.59

~~[illegible]~~

1260 évi bizonyságlevelében Palotás-
~~5-ban Kökényes János a földesura, tőle~~
Róbert a Kacsics-nembeli Simonnak ado-
ához tartozott, ebben az évben Zsigmond
za. 1559-ben önálló község Palotás-Hat-
dódefterek szerint 29 adóköteles háza
5-ban 8002 akcset jövedelmezett. 1663-
a van benne. 1687-ben Thököly és Balas-
g. Leveretésük után Esterházy Miklós-
ismét 16 magyar háztartást irtak benne
~~én magánosan álló, kőből épült temp-~~
Visitatio csak annyit emlit, hogy Azt.
eletére szentelték. Az 1711-es Cano-
edett és két közepes magasságu tornya
~~pitenek helyébe~~.
elágazásnál lévő halmazos település.

Dél/

MDK

Pálfy József, festöm.

167. Alkony Velencében. Olf.

168. Délutáni nap. "

Képzöm.Társ. 1912/13. téli kiáll. Kat. 48.l.

MDK

Pálfy József, festőm.

167. Alkony Velencében. Olf.

168. Délutáni nap. Olf.

KMT 1912/13 téli kiáll. Kat. 48.l.

MDK

Pálfy József

Részlet Rovingnoból, of.

Képzőm. Társ. 191o. tav. kiáll. kat. 4o.l.

Pálfy József MDK

Lépcső Moscheriznében, vizf.

Műcsarnok 1906/7. téli nemzetközi kiáll.

Pálfy József MDK

Kikötő Dragában, vizf.

Műcsarnok 1906/7. téli kiáll. [illegible]

Pálfy József MDK

Részlet Moschenizzéből, vizf.

Mücsarnok 1906/7. téli nemzetk. kiáll.

Pálfy József MDK

Hullámzás, vízf.

Műcsarnok 1906/7. téli kiáll. nemzetközi

MDK

Pálfy József, festőm.

315. A chioggiai csatornából. Olf.

321. Kanális Velencében. Olf.

324. Részlet Malecsinéből. Olf.

Képzőm.Társ. 1913. tav.kiáll. Kat. 59.l.

MDK

Pálfy József, festöm.

Cale della Carossi Velenczében. Olf.

KMT 1913. tav.kiáll. Kat. 72.l.

MDK

Pálfy József, festöm.

503. Halászbárkák. Olf.

KMT 1913. tav.kiáll. Kat. 71.1.

Pálfy József

1935 márciusában hagyatéki kiállítása volt Debrecenben, melyen akvarellek, pasztelek és grafikák is szerepeltek

A képzőművészetek Debrecenben
1961

Fooldal

Pálfy József MDK

Hazafelé, olf.

Műcsarnok 1895/96. téli kiáll.

Pálfy József

MDK

Olasz kikötő, olf.

Műcsarnok 1908. tavaszi kiáll.

MDK

Pálfy József

Felhők, olf.

Mucsarnok 1908. tavaszi kiáll.

Pálfy József MDK

Részlet Rovingnoból, olf.

Műcsarnok 1910. tavaszi kiállitás

Pálfy József (1864-)

Délibáb a Hortobágyon.
Oljf.Ltsz:5250.

Debreceni nagyerdő.
Oljf.Ltsz:7359.

A Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Budapest 1952.

MDK

Pálfy József

Vihar után, of.

Képzőm. Társ. 1909. tav. kiáll. kat. 43.l.

MDK

Pálfy József

Kanális Velencében, of.

Részlet Malecsinéből, of.

KMT. 1913. tav. kiáll. kat. 59.l.

MDK

Pálfy József

A chioggiai csatornából, of.

KMT. 1913. tav. kiáll. kat. 59.l.

MDH

MDK

Pálfy József

Délibáb a Hortobágyon, o

Debreceni Nagyerdő, o.

Főv. Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke

Bp., 1952.

MDK

Pálfy József

Kaszinó a kutnál, o.

Egyéb köztulajdonból elveszett műtárgyak jegyzéke
Bp. 1952.

Pálfy József MDK

Cale della Carossi Velencében, olf.

Műcsarnok 1913. tavaszi kiállitás

MDK

Data y lugar

Sala de la Corporación Veracruzana de Cultura

Pálfy József MDK

Halászbárkák, olf.

Műcsarnok 1913. tavaszi kiállitás

Pálfy József

MIK

Felhők, olf.

Műcsarnok 1913-14 téli kiállitás

Pálfy József MDK

Részlet Malecsinéből, olf.

Műcsarnok 1913. tavaszi kiállitás

Dear Sir,

Yours faithfully,

MDK

Pálfy József MDK

Kanális Velencében, olf.

Mücsarnok 1913. tavaszi kiállitás

Milosavljevo 1913. Ivanka Milijić

Kamilla Velemeden. etc.

Anita Godard MDK

Pálfy József MDK

A chioggiai csatornából, olf.

Műcsarnok 1913. tavaszi kiállitás

Pálfy József MDK

Mosónők a Garda tó mellett, olf.

Műcsarnok 1913. tavaszi kiállítás

Pálfy József

Fülöp János arckája (rajzo)

1 kép zöldüvéneket Debrecen ben
1961

68 kép

Pálfy József

Tisztás, olf.

Műcsarnok 1914. tavaszi kiállitás

Pálfy József (1869-1936) festő
1900 tól Debrecenben rajztanár.
Főleg tájat festett.
Alapítótagja a „Debreceni
Művészeti Egyesületnek" (1911)

A Képzőművészeti Debrecenben, 1961

54 oldal

Pálfy József MIK

Nagyerdő, olf.

Micsarnok 1914. tavaszi kiállitás

Pálfy József MDK

Csendélet, olf.

Műcsarnok 1913-14. téli kiállitás

Pálfy József

MDK

Halászok Rovignóban, olf.

Műcsarnok 1913-14. téli kiállitás

Pálffy József festőművész.

Archaeologiai Értesítő

1915., 115–134.

Toltai Lajos: Debrecen város
múzeuma.

Pálffy József MDK

Tiszapartja, olf.

Nemzeti Szalon 1909.
II. nyíregyházi kiáll.

Pálffy József

MDK

Székely ház, olf.

Nemzeti Szalon 1909.
II. nyiregyházi kiáll.

Pálffy József

MDK

Pihenő bárkák, vizf.

Nemzeti Szalon 1909.
II. nyiregyházi kiáll.

Pálffy József MDK

Közelgő vihar, olf.

Nemzeti Szalon 1909.
II. nyiregyházi kiáll.

Pálffy József MDK

Házak a tengerparton, olf.

Nemzeti Szalon 1909.
II. nyiregyházi kiáll.

Pálffy Tivadar

MDK

Utca Rovignoban, vizf.

Nemzeti Szalon 1909.
III nyiregyházi kiáll.

Pálffy József MDK

Olasz ház, vizf.

Nemzeti Szalon 1909.
II. nyiregyházi kiáll.

Pálffy József

MDK

Vásárban, olf.

Nemzeti Szalon 1909.
II. nyíregyházi kiáll.

Pálffy József MDK

Kikötő részlet Rovignóból, olf.

Nemzeti Szalon 1909.
II. nyiregyházi kiáll.

Pálffy József

MDK

Kikötőben, olf.

Nemzeti Szalon 1909.
II. nyíregyházi kiáll.

MDK

Pálffy József, festö

Csikós a Hortobágyon.
Libák a szélben.

Nemzeti Szalon.-Tavaszi tárlat. 1931.junius. Kat.

Pálffy Judit

Jelleztrácio

Pálffy Judit: „Vegy egy üveglábat"
Új Tükör, 1979. március 18 – 14. lap.

Pálffy Judit

Illusztrációk

Pálffy Judit: Tengeri ékek.
Új Tükör, 1979. május 13-44. lap.

Pálffy Judit

Illusztráció

Pálffy Judit: Bálozás.
Új Tükör, 1979. május 27-44. lap.

Pálffy Judit

Illusztráció

Molnár Károly: Üres stadionban nem érdemes gólt lőni
Új Tükör, 1979. március 4 – 36. lap.

Pálffy Judit

Illusztráció

Pálffy Judit: Divat a szabadidő.
Új Tükör, 1979. április 15 - 44. lap.

1974, II. 28. 18.15 TV - Hué - /45/

Nagy események színhelyén.

Pálfalvi János, grafikus-művész

ez egy magasabb rendü termék, két fázis kihagyásával, hogy ezt el tudjuk érni, 30 m magas gép egymásra van elhelyezve, négy kezelőhelyiséggel, tele automatikával és egy rendkivül összehangolt munkát jelent. A folyamatos névben benne van, hogy ezt a folyamatot folyamatosan kell csinálni, ez azt jelenti tehát, hogy minden embernek a helyén tudni kell, hogy mit csinál, hogyan csinál, mert bár melyik hibát vét, abban a pillanatban ez a folyamat megszakad.

-Tehát tulajdonképpen változik a technika is, és a változó technika azért mindenkitől mást, többet követel.

-Tulajdonképpen most furcsa azt mondani, hogy, hogy az ember rácsodálkozik erre az elmúlt 20 esztendőre, mégis igaz, pedig nem is olyan nagyon régmúlt történetről van szó. Aczél Gábor ujságiróval ott a helyi lapnál, a helyi lap munkatársa, válogattuk itt a képeket, néztük a régi ujságokat, de tényleg megdöbbentő, hogy mennyi minden változott 20 év alatt.

-Talán mióta itt vagyunk a kiállitási teremben, talán azt mondanám, hogy ennek a vórosnak a kulturája valahol ott kezdődött, hogy volt egy kulturházunk, barak kulturház, ahol azért fizettek egy embert, hogy lekaparja a bejövők lábáról a sarat.
Hát azán sok minden történt azóta. Azt hiszem ugy az ország, valahogy elfeledkezett erről a városról, pontosabban arról van szó, hogy úgy képzeli maga az ország, hogy itt van vasmü, ami nagyon nagy dolog, aztán házak épülnek és arról feledkeznek el, hogy ebben a városban egy szellemi potencia is megszületik, amely kiutat keres és kiutat is teremt magának.

-De tényleg város lett, itt van a nagy differencia azt hiszem.
-Igen, de ma valahol ott tartunk, hogy a legjobb esetben azt fedezik föl erről a városról, hogy már nem ráfizetéses, itt gyerekek születnek, itt járdát épitettek, itt utakat, itt mozi van, itt szinház van, itt kiállitás van. De talán a kiállitásról a lehető legjobb lenne, ha valaki más mondaná el, hogy, hogy mi is, mi is,

-Hát szinház van, de én úgy tudom, hogy azért szinházat, most mondták ott a fiatalok, hogy nem ártana, hogyha lenne egy szinház. Mutasson be, legyen olyan kedves.

-Pálfal i János, grafikus müvész, Péterffy Attila népmüvelő.
-Szóval az állandó szinház ?
-Most van tervezés alatt, ha minden sikerül, akkor 1977-78-ra önálló szinházunk lesz.
-Tehát eddig sincsenek szinház nélkül.
-Nincs, nagyon jó választási lehetőségünk van a müsorpolitikánkban, hogy a veszprémiek, a kecskemétiek, a Budapesti Madách Szin-

ház jár ide, azon tulmenőleg, hogy még avval is dicsekedhetünk, hogy magyarországi ősbemutatót tartottunk a múlt évben a Vizesés a Niagara fölött cimü darabjával, amelyben Iglódi István és Bujtor István játszottak.

-A kiállitási teremről valamit, hogy ez egy állandó dolog, állandóan változó. vagy csak a dunaújvárosi müvészek kapnak itt helyet, vagy mások is ?

-Ez egy nagyon jellemző a város életére ez a kiállitási helyiség, 10 éve épült meg ez a terem, akkor senki nem hitte itt, hogy eljön az idő, amikor csak képzőmüvészeti kiállitással lehet, hogy úgy mondjam üzemeltetni ezt a helyiséget, és ma tényleg ott tartunk, hogy évente 13-15 kiállitás van. De hát meg kellett harcolni ezért, hogy valóban higgyék el nekünk, hogy van közönsége és nagyon szép közönsége van, egy-egy kiállitást általában 2000-3000 ember is megnéz, ami egy 50.000 főw vidéki város életében azért elég szép.

-Tudja melyik mondata tetszett most igazán ?
-Tessék.
-Harcolni kellett azért, hogy elhiggyék, hogy van közönség, tehát nem a közönséget kellett megnyerni első sorban ezek szerint.

-Én ennek tényleg szemtanuja vagyok, nem egyszer voltak/ szalagszakadás/ tényleg nagyon nagy az érdeklődés.

-Azelőtt konzerves kiállitás volt.
-Igen.
-Egy raktár helyiségben.
-Őszi vásár, karácsonyi vásár, fehérnemü vásár. A kereskedelem igy próbálta gondjait, hát bizonyos mértékig a kultura terhére megoldani, de szerencsére most már, hát én készitettem egy kis jegyzéket is itt, hogy milyen kiállitások vannak.

-Egyet emlitsünk csak meg, hogy ki lesz a legközelebbi.

-A legközelebbi Kő Pál szobrásznüvész kiállitása lesz.
-Köszönöm szépen Egyet még magától hadd kérdezzek, egy mondatot. Tulajdonképpen a város múltját kutatja és ha jól tudom, gyüjti az adalékokat is, egy kicsit az elmult esztendőkben.
-Egyike vagyok azoknak, akiket érdekel.
-Igen.
-Mi volt az a legérdekesebb, amivel találkozott, mi az, ami magának is egiszen új volt ebben a városban ?
A felfedezések sorában ?
-Na hát erre én nem tudnák igy hirtelenül válaszolni.
-Hát szerintem az, hadd segitsek egy kicsit.
-Jó, segitsen.

-Hogy én a képeket, amikor néztem, ilyen gumicsizmás, sáros embereket láttam, volt egy utcája és most bizony az ember gyalog nem is tudja bejárni ezt a várost. És alig telt el 20 esztendő történelem is, meg nem is.

-És a város után ismét a gyárban vagyunk, Borovszky Ambrussal beszélgetünk. Hozzá teheten azt is, hogy az első kapavágás óta itt dolgozik a Dunai Vasmüben a vállalat vezérigazgatója. Azt is hozzá teheten, hogy az Ön nevével nagyon sokszor összekapcsolják a Dunai Vasmüvet, és azt is hozzá ragasztják, hogy lokálpatriota.

-Hát én azt hiszem, hogy ez természetes, mert abban a szerencsés helyzetben vagyok, és ezt én nagy szerencsének tartom, hogy viszonylag fiatalon ide kerültem erre a munkára. Az igaz, hogy akkor én magam is, és nagyon sokan mások is, lényegesen kevesebb ismerettel rendelkeztek, rendelkeztünk, de ugyan akkor hallatlan lelkesedés fütött minket, nagyon biztosak voltunk abban, hogy amit csinálunk az kell, szükséges és gyakorlatilag ez hajtott minket és mind előre. És azt hiszem most 20 év távlatából nyugodtan mondhatjuk, hogy tulajdonképpen az a lelkesedés és az a hallatlan munka, amit végeztek, és nagyon sokan, annak ma megvan az eredménye.

-Ehhez a lelkesedés mellé, azért hozzá teheten azt is, hogy közben felnőtt a szakember gárda, nagyon sokat változott a technika, Ez a Dunai Vasmü már nem egészen az, ami 20 évvel ezelőtt volt.

-Hát azt nyugodtan lehet mondani, hogy bizonyos vonatkozásban ez nem is hasonlit rá. Itt ugye a régi üzemekből idehozott szakemberek jöttek ide, akiknek viszonylag már akkor is egy új technológiát kellett elsajátitani, de azonban ezek mellett az emberek mellett felnőtt egy új generádió és ma tulajdonképpen ezt az üzemet egy új generáció viszi, valahol olyan 30-35 év körüli átlagos életkorral és hát azt hiszem nem számit dicsekvésnek, hogy a Vasmünek az eredménye jó, tehát ezek az emberek jól elsajátitották azt a technológiát, azt az állandóan változó fejlődést és technológiát, ami gyakorlatilag a Dunai Vasmünél egyfolytában létezik.

-Én azt hiszem, hogy azért itt nincs megállás, szóval nem lehet azt mondani, hogy most befejezzük kész, és ezen túl nehet igy, ahogy van.

-Hát ha valamit nem lehet befejezni, akkor egy ilyen kohászati üzemet nem lehet befejezni, mert jóformán el sem inditottuk ezt a folyamatos öntőmüvet, ahol most állunk és folyik az öntés,

most már azon dolgozunk, hogy egy új, oxigénes acélmüvet fogunk épiteni. És én azt hiszem, hogy ez egy nagyon nagy dolog. Elsősorban a fiatal generációnak, hogy ebben a vasmüben, ebben a városban az ő jövője biztositva van. És én biztos vagyok abban, hogy ezek az emberek itt zömében, többségében megtaláljuk a számitásukat, és amennyire én ismerem az üzemnek a hangulatát, itt jó hangulat van. Itt az emberek szeretnek dolgozni és, egyébként ezt bizonyitják azok az eredmények, amelyeket elértünk.

-Az eredmények, meg tulajdonképpen a jövedelmek is. Dunaújvárosban több mint 50.000 ember él és a legtöbben, több mint 10.000 itt a Dunai Vasmüben dolgoznak és egész biztos, hogy a fiataloknak nagyon vonzó az, hogy itt nincs megállás, mindig keresik az újat.

-Hogy telt el a mai napjuk ?
-Hát délelőtt dolgoztam, délután meg iskolában voltam, mert ide járok a kereskedelmi iskolába.
-Történt valami különleges ?
-Hát nem történt semmi különleges. Kisfiam beteg volt, én is betegállományban vagyok.
-Mi lesz a vacsora ?
-Hát ilyen magyaros ételt csináltam.
-Köszönöm szépen.
-Hogy telt el a mai napjuk ?
-Csavarogtunk, sétáltunk.
-Sétáltunk.
-És most haza ?
-Hát igyekszünk.
-Történt valami különleges ma ?
-Nem.
-Magával ?
-Nem nagyon.
-Nem ? Milyen volt ez a nap ?
-Ez a nap, költözködtünk.
-Hát akkor az különleges, nem ?
-Ez.
-Ezek szerint ?
-Ezek szerint igen.
-Szóval sok minden történt azt hiszem ma, a városban, a gyárban. Volt aki költözködött, volt aki dolgozott, volt aki ünnepelt. Jó estét kivánok.
-Csókolom.
-Ez a nap tulajdonképpen olyan volt, mint a többi, egy nap volt a 365-ből igaz, hogy 20 évvel ezelőtt nagy nap volt ez a mai nap, hiszen akkor csapoltak, akkor történt a csapolás az első, és az emlékezetes.

Ma már az természetes, ma már naponta csapolnak, többször is.

-Kedves nézőink, helyszini közvetitést adtunk Dunaújvárosból.
Szerkesztő riporter: Balogh Mária és Bán János.
A szerkesztő munkatársa: Aczél Gábor.

x-x-x-x-x-x-x-x-x-x-

256.

PÉTER Ágnes

Cím: Budapest, Szinva u. 5. - 1076

1949-ben született Szabadszálláson. Tanulmányok: Magyar Képzőművészeti Főiskola, 1977-ben diplomázott Somogyi József növendékeként. Rendszeres résztvevője a jelentős hazai kiállításoknak, szobrászati szimpóziumoknak. Több köztéri munkája került felállításra. A VI. Országos Érembiennálén az Expressz Utazási Iroda díját nyerte el (Sopron, 1987).

249 - VESZÉLY MINDEN IRÁNYBÓL I-IX, 1991
257. bronz, ø 12 cm/db

261.

RENNER Kálmán

Cím: Sopron, Várkerület 39. - 9400

1927-ben született Sopronban. Gépésztechnikus, rézműves mestervizsgával rendelkezik. 1956 óta foglalkozik érmészettel. Önképzéssel és Reményi József szobrászművésznél folytatott művészeti tanulmányokat. 1960 óta vesz részt kiállításokon. 1967-től tagja a FIDEM-nek, azóta szerepel kiállításain. Eddig 35 egyéni kiállítása volt itthon és külföldön (Kralupy 1977, Nyitra 1979, Berlin 1982, Altenburg 1985, Gotha 1988, Konin 1989, Wroclaw 1989, Nürnberg, Erding 1990). Több díjat nyert, a VI. Országos Érembiennálén a Roisz-Alapítvány vásárlási díja (Sopron, 1987).

258 - JÓZEF BEM (A+R), 1989
259. bronz, ø 10 cm

260 - GUSTAV KLIMT (A+R), 1990
261. bronz, ø 10,5 cm

240.

PÁLFFY Katalin

Cím: Budapest, Kalamár József u. 2. - 1212

1949-ben született Mezőhegyesen. Szabadiskolákban képezte magát: Laborcz Ferenc és ifj. Pál Mihály szobrászművészek voltak a mesterei. 1975 óta szerepel kiállításokon.

240 - STÁCIÓ XI, XII, XIII, 1990
242. bronz, ø 16 cm/db

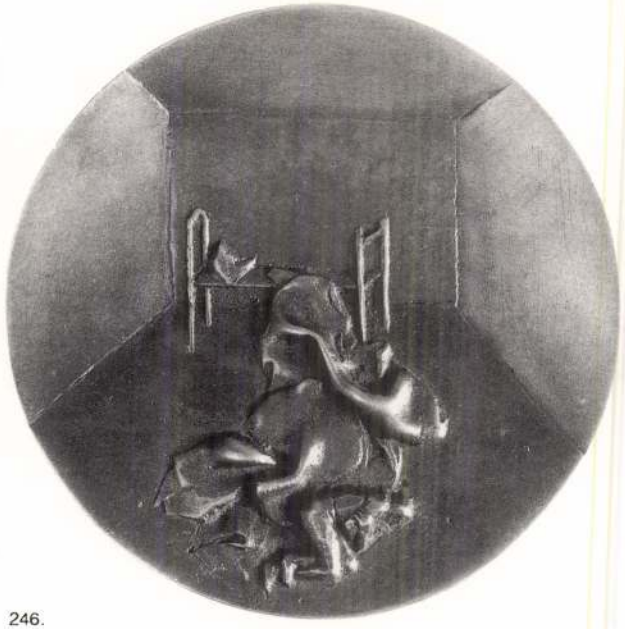

246.

PÁLJÁNOS Ervin

Cím: Szentendre, Sallai u. 2. - 2000

1959-ben született Budapesten. Tanulmányok: Magyar Képzőművészeti Főiskola, 1983-ban végzett szobrász szakon. Rendszeresen szerepel a jelentős kiállításokon, pályázatokon. Több köztéri munkája valósult meg.

243. SZÉCHENYI, 1991
bronz, ø 12,5 cm

244- JÓZSEF ATTILA EMLÉKÉRE I-V, 1991
248. bronz
I= ø 9 cm; II= ø 10 cm; III= ø 9,5 cm;
IV= ø 9,5 cm; V= ø 10,5 cm

Pálffy Katalin: Virág, vörösmárvány, 20 cm

get nemcsak színvonalra értették, hanem szemléletre, kifejezésmódra, vehemenciára; és egyértelműen elítélték. Holott minden csoportos kiállítás egyenetlen, mégpedig annál egyenetlenebb, minél esetlegesebb a csoportot meghatározó ismérv, és minél kevesebb köze van annak a művészethez. Egy olyan művészcsoporthoz, melynek az az egyetlen meghatározója, hogy 35 évesnél fiatalabbakból áll, szükségképpen a legkülönbözőbb felfogású, művészetszemléletű, felkészültségű, kvalitású művészek tartoznak. Természetes és szükségszerű tehát, hogy a stúdiókiállítás „egyenetlen", az volna a furcsa, ha nem lenne az.

Minthogy a stúdiótagság az éves reprezentatív tárlatot a Stúdió megmozdulásai

szeretné a zsürivel fejenként átlag 2 db munkáját elfogadtatni! A Műcsarnokban, a Stúdió '76-on 110 kiállító 160 munkáját láthattuk. Ezeknek a számoknak önmagukban nincs jelentősége, de rámutatnak a kiállítás jellegére és céljára. A cél: a fiatal művésznemzedék tevékenységének mennél teljesebb keresztmetszetét nyújtani, a jelleg meg az egyenetlenség; e kettőből következik a tárlatok *átlagos színvonalának* középszerűsége. A teljes feltárás igényének sajnos ez is következménye. Az egyenetlenség és középszer azonban nemcsak a Stúdió kollektív kiállításának jellemzője.

Az elmarasztaló kritikák legtöbbje – az egyenetlenség hangoztatása mellett, amely tulajdonképpen ugyanaz – az egységes mű-

m csökkentette, hanem megváltoz-
évvégi Stúdió-kiállítások jellegét.
közönség mellett egyre inkább a
közönség lett e tárlatok címzettje;
módon minél több helyen voltak
k a fiatal művészek munkái, annál
koncentrálták figyelmüket, szakmai
ységüket erre az egyre. Vizsgáljuk
neg előbb általánosságban, majd

Babos Éva: A vár fehér asszonya, olaj, 68×68 cm

Napjaink, XXIII. évf. 4. sz. 1984

PÁLFFY KATALIN

A múlt év októbere óta áll ez a Radnóti-emlékmű a hatvan-nagytelekmajori tsz gazdasági épületei szomszédságában. Ezekben az istállókban, színekben volt 1942 őszétől 1943 tavaszáig azoknak a munkaszolgálatosoknak a szállása, akik közé tartozott a költő is. A termelőszövetkezet anyagi támogatásával létesített emlékmű Radnóti-reliefje Pálffy Katalin alkotása. Az emlékmű képét emlékeztetésül közöljük; talán élnek még azok közül is néhányan, akikről a költő eddig kiadatlan Naplójában megemlékezik, s talán vannak a nagytelekmajori hónapoknak még ismeretlenül lappangó emlékei, dokumentumai.

BORSODI ÉRTELMISÉGI NAPOK: MÁRCIUS 19–ÁPRILIS 2 / A HAZAFIAS NÉPFRONT MEGYEI [illegible] ZOTTSÁGA ÉS A TIT MEGYEI SZERVEZETÉNEK RENDEZVÉNYSOROZATA / A MEGNYITÓN KNOP[illegible] ANDRÁS, AZ MSZMP KB OSZTÁLYVEZETŐ-HELYETTESE AZ ÉRTELMISÉG-POLITIKÁRÓL TARTOTT ELŐADÁST / HUSZONKÉT ELŐADÁS MISKOLCON ÉS A MEGYÉBEN AZ ÉRTELMISÉGGEL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEKRŐL / ELŐADÁST TARTOTT TÓTH JÁNOS, A NÉPMŰVELÉSI INTÉZET IGAZGATÓ HELYETTESE, A NAPJAINK ÉRTELMISÉG-VITÁJÁT BEVEZETŐ TANULMÁNY SZERZŐJE IS / ÁPRIL[illegible] 2-ÁN MISKOLCON, A HNF MEGYEI BIZOTTSÁGÁN ZÁRUL AZ ÉRTELMISÉGI NAPOK SOROZA[illegible]

Ára: 8,50 forint

visszaemlékezéseiben. Eszerint a fiatal Csehov fogadott Kurepinnel, az említett folyóirat szerkesztőjével, hogy tud írni egy külföldi témájú regényt, amely nem lesz rosszabb a megjelenő fordításoknál. Mivel akkoriban a legnépszerűbb külföldi író Jókai volt, Csehov választása egyértelműen rá és Magyarországra esett. Az orosz író megnyerte a fogadást, miután a szerkesztőségbe levelek érkeztek, „nem Jókai Mór műve-e" a *Mihaszna győzelem*.

A fogadás tehát eldőlt, az irodalomtörténészek viszont törhették a fejüket, mi volt Csehov szándéka: paródiát írni a nagy magyar íróról vagy egyszerűen csak kipróbálni „erejét"? A legtöbben tagadják a paródiajelleget abból kiindulva, hogy a műből hiányzik az ironikus hangnem. (Ezt támasztja alá egyébként a regény keletkezése is: Csehovnak el kellett hitetnie az olvasókkal, hogy ez valóságos fordítás, idegen mű, amelyet nemigen parodizálhatott tehát.) A *Mihaszna győzelem*, stilizáció, azaz stilizáción alapuló misztifikáció: hamis szerző feltüntetése irodalmi játék céljából. Csehovnak ez tökéletesen sikerült.

1882-ig négy Jókai-regény jelent meg Oroszországban: az *Új földesúr*, *Fekete gyémántok*, *Aranyember*, *Akik kétszer haltak meg*. Műve megírásakor Csehov tehát ezekből meríthetett. Hogyan? Természetesen nem úgy, hogy utánozta azokat és átvett belőle ötleteket, szereplőket, helyzeteket.

E művek egybevetése a következő hasonlatosságokat mutatja.

Csehov nem valamiféle proto-regény(ek)re támaszkodott, hanem igyekezett észrevenni az ún. „Jókai-regény" jellemzőit: bonyolult szerelmi intrikán alapuló bosszú (ez Jókainál is a romantikával kapcsolatos motívum) és Jókai stílusára emlékeztető jegyeket: patriotizmus, politizáló hajlam, egy kis társadalomkritika, népi hősök mint az egyszerű bölcsességek, a józan ész képviselői, humor, a szereplők részletes jellemzése, tájleíró képek, epizódok, kitérők stb. Mindezekre kitűnő példákat találhatunk a *Mihaszna győzelem*ben. Ezenkívül a magyar cigánylány és más alakok sok Jókai hősre emlékeztetnek. (Természetesen az említett regények keretein belül.)

Vagyis elmondhatjuk, Csehov kisregénye Jókai Mór kitűnő stilizációja. Csehov ismerte Jókai műveit és magyar tárgyú regényét Jókai gyakran használt motívumára építette (a bosszú és a bonyolult szerelmi intrika), s mesterien fogta fel és alkalmazta művében a magyar író világának és stílusának jellemző vonásait.

A *Mihaszna győzelem*ben mégis legfontosabb a „mihaszna győzelem", vagyis a sokrétű, lebilincselő cselekmény, a bonyolult szerelmi intrika és a melodráma nyelvét beszélő hősök. Ez azzal magyarázható, hogyan fogadták Jókait és a romantikusokat Oroszországban a XIX. sz. második felében. Ezért az ironikus hangnem hiánya ellenére is érezhetünk egy kis gúnyt (paródiát) a műben, az orosz író viszonyát a társadalomtól, annak problémáitól elforduló irányzathoz.

Mindent egybevetve Csehov magyar vonatkozású kisregénye sikeres stilizáció, irodalmi misztifikáció, ami a fiatal orosz író nagy irodalmi tehetségéről tanúskodik. Számunkra pedig érdekes, mint irodalmi kuriózum: így látta Csehov Jókait, így látták íróinkat Oroszországban.

MATUZ JULIANNA

A Szakszervezetek Országos Tanácsa meghirdette az 1984—85. évi SZOT irodalmi, képző- és iparművészeti ösztöndíj pályázatát. Az irodalmi, képző- és iparművészeti ösztöndíj havi összege 5 ezer forint, időtartama 1 év. A pályázati kérelmeket legkésőbb 1984. április 10-ig kell benyújtani a SZOT kulturális, agitációs és propaganda osztályára (Bp. VI., Dózsa Gy. u. 84/b. 1415). A pályázathoz csatolni kell önéletrajzot, az írói, művészi munkásság részletes ismertetését, s az ösztöndíj időtartama alatt megalkotandó mű vagy művek tervét. Az ösztöndíjak odaítéléséről a SZOT titkársága dönt. A döntésről a pályázók 1984. június 30-ig értesülnek.

✶

Tamás Aladár nyolcvanöt éves. A neves írónak, a magyar munkásmozgalom és az antifasiszta harc kiemelkedő képviselőjének ebből az alkalomból az Elnöki Tanács a Magyar Népköztársaság Zászlórendjét adományozta.

✶

Megjelent a Mozgó Világ 1984. évi első, összevont 1—2. száma. A lapszámot az újjászervezett szerkesztőség jegyzi, amelynek tagjai: Bognár Róbert, Hovanyecz László, Kunert Éva, Sumonyi Papp Zoltán, Szemethy Imre. A lap főszerkesztője P. Szűcs Julianna. Laptársunk új szerkesztőségének eredményes munkát kívánunk.

✶

Közös estet rendezett Egerben, az Ifjúsági Házban a Napjaink és a Palócföld szerkesztősége. A salgótarjáni irodalmi lapot Baranyi Ferenc, a lap új főszerkesztője, valamint Laczkó Pál író és Bódi Tóth Elemér költő képviselte, a Napjaink szerkesztőségéből Papp Lajos költő, főszerkesztő, Kalász László költő és Serfőző Simon költő vett részt az esten. Az irodalmi est házigazdája az Egerben élő Cs. Varga István irodalomtörténész, a Napjaink főszerkesztő-helyettese volt.

✶

Kodolányi János születésének 85. évfordulója alkalmából a Magyar Írók Szövetsége március 13-án koszorúzási ünnepséget rendezett az író sírjánál a Farkasréti temetőben. Baranyában, az író gyermekkorának színhelyén Pécsváradon emléktáblát avattak. Avató beszédet Tüskés Tibor József Attila-díjas író mondott, méltatva a második Nyugat-nemzedék kiemelkedő alakjának írói munkásságát.

✶

Március 16-án kezdődött Budapesten a 4. budapesti tavaszi fesztivál nagyszabású kulturális és művészeti eseménysorozata. A rangos rendezvények sorában megkülönböztetett helyet kapott a bécsi Volkstheater és a Svéd Királyi Színház társulatának vendégszereplése, Ránki Dezső és Kocsis Zoltán koncertjei a Zeneakadémián, Kondor Béla életmű-kiállítása a Magyar Nemzeti Galériában, s az országos képzőművészeti kiállítás a Műcsarnokban. A program sok külföldi érdeklődőt vonzott fővárosunkba, amely helyet adott az Utazás '84 nemzetközi turisztikai kiállításnak is.

✶

Március 1-ig közel 20 millió forint gyűlt össze az OTP XXII. kerületi fiókjánál, ahol a Nemzeti Színház építésére szánt adományokat fogadják. Eddig 7805 befizetés történt, közte 55 külföldről érkezett. Az egyéni befizetések száma 3445 volt; kiemelkedett közülük egy idős fővárosi asszony 467 000 forintos adománya és a Kaliforniában élő, magyar származású színésznő, Lucy Mori Broocks 25 ezer dolláros (1 118 440 forint) adománya. Megkezdődött a színházépítés támogatására kibocsátott bélyegek árusítása is.

✶

Stúdiószínház kezdte meg működését Nyíregyházán. A Móricz Zsigmond Színház stúdiójának a Megyei Művelődési Központ kamaraterme adott helyet. A stúdiószínház első premierje Sarkadi Imre drámája, az Oszlopos Simeon előadása volt, amelyet Nagy András László rendezett, s főbb szerepeit Csikós Sándor, Hartmann Teréz, Szabó Tünde, Máthé Éta és Horváth István alakította.

✶

Útirajzok címmel nyílt kiállítás március 16-án Mezey István grafikáiból a kazincbarcikai városi kiállítóteremben. A gazdag anyagú tárlatot Feledy Gyula Kossuth-díjas grafikusművész nyitotta meg.

✶

Tardona eldugott kisközség a Bükkben. Ezért is választhatta búvóhelyéül az 1848/49-es forradalom és szabadságharc veresége után nagy írónk, Jókai Mór. Egy nyarat, egy őszt és egy telet töltött a faluban, Csányi Béni hazafias érzelmű kisnemes vendégeként. Március 18-án tájházat nyitottak meg a községben, amelyben helyet kapott a Jókai-emlékszoba. Kiállították azt a kelyhet is, amelyet a tardonaiak kaptak Jókai Mór leányától. Az átadási ünnepség keretében megkoszorúzták a ház falán elhelyezett Jókai-emléktáblát.

✶

Emlékház lesz Nagy László iszkázi szülőházából. Helyiségeiben kiállítás kíséri végig a költő életútját; kiállítják rajzait; festményeit is. Külön bolgár szoba mutatja be a költő szófiai ösztöndíjas éveinek emlékeit, a bolgár—magyar irodalmi kapcsolatok terén kifejtett munkássága dokumentumait. A bolgár kiállítási anyagot a bulgáriai Szmoljanban megnyitott Nagy László-emlékmúzeum bocsátja az iszkázi emlékház rendelkezésére. A Nagy László-emlékházat április 10-én, a költészet napja alkalmából nyitják meg.

PÁLFFY KATALIN

1949. április 16-án Mezőhegyesen született. Művészeti tanulmányokat Laborcz Ferenc és Pál Mihály vezetésével folytatott. 1974 óta kiállító művész.
Lakcíme: Budapest XXI., Bajáki u. 52.

Dosztojevszkij I. (érem), 1977, bronz, 10 cm ∅
Dosztojevszkij II. (érem), 1977, bronz, 10 cm ∅
Terhesség, 1977, alabástrom, 20 cm, Művészeti Alap tul.

Magyar szobrászati kiállítás Bp. 1978. V. 5 - 28. Műcsarnok

Pálffy Katalin

1949-ben születtem Mezőhegyesen.
Mestereim: Laborcz Ferenc, Pál Mihály.
1974 óta vagyok a Fiatal Képzőművészek Studiójának tagja.
Részt vettem 1975–ben a Mücsarnokban az országos jubileumi kiállításon, és a Studió évi kiállításán.

Kaubek Péter

1942-ben születtem Budapesten.
Mesterem: Laborcz Ferenc.
1971 óta állitok ki. Tagja vagyok a Fiatal Képzőművészek Studiójának.
1974–ben két önálló kiállításom volt.
Ez évben Nagymaroson Gádor Emillel állitottam ki.

PÁLFFY
KATALIN

Felelős kiadó: Lovag Lászlóné
Fotózta: Ernst András
Katalógusterv: Murányi Ildikó

PÁLFFY KATALIN
KAUBEK PÉTER

csepel galéria

1975

-Tervezője és alkotója,Tibe Ilikó textiles iparművész.

-Nagyon mozgalmasak,szinte különlegesek grafikáik is.

-Itt láthatjuk például Hajtun Klára,három részből álló kukoricákat ábrázoló rajzsorozatát.

-Pontosabban kukoricacsöveket ábrázoló rajzsorozatát, azután?

-Klasszikusok között is van egy tőzsgyökeres itt született itt élő,itt alkotó csepeli házaspár,Bocza Márta és Dókány Ágoston,Mártának az Élet és Irodalomból jól ismert grafikái láthatók itt,3 darab,és szintén 3 szép munkát hozott Dókány Ágoston is.Az ő témája élete nagy szerelme az ásatás a régészet.És nézzük meg Bene Konstantin festőművész két grafikáját,is.

-Ő úgy látszik az ablakok szerelmese,mert az egyik grafikájának a címe,Zárt ablak.

-A másiké:Ablak a világra.

-Olyan mintha nyitott ablakon keresztül távol valamilyen kis települést,kedves kis falut látnánk és ahogy közelebb lépünk a grafikai laphoz,csupa betük.

-Mind a két képét a végsőkig leegyszerüsitette,technikával, a lehető legkevesebb fogással oldotta meg, fehér a fehéren és legkevesebb fekete.

-Mondta,hogy ez a 184.kiállitása Csepel Galériának,de vajon Csepel korszerü központja,elkészültével kapnak-e majd egy kicsly,nagy kiállitótermet,mint egy igazi, Galériát?

-Remélhetőleg igen,ez a hely ugyanis,a mostani Csepel Galéria,az Ifjuségi Klubházban működik,ez efféle kényszermegoldás,átmeneti megoldás,az uj Galériánk Csepel központjában,a Tanácsház térhez közel a Kossuth Lajos utcában,reméljük mielőbb felépül.

-Hány négyzetméteres lesz?

-200 négyzetméteres és nagyon sokat fog tudni.Sokkal többet mint ez a mostani kis Galériánk.

1981.II.3.Kossuth 18.30/SzLné/

1.021

Esti Magazin.

-14 csepeli képzőművész kiállitása nyilt meg ma a Csepel Galériában.A Galéria vezetőjét Tar Mihályt kérte tárlatvezetésre Szatmári Ilona.

-A bübájos bronzcsecsemő,lehet hogy éppen fürdetésre vár,és a szomszédos szobortartó kubcson,ugyancsak őt látjuk,de már négykézláb mászik és mosolyog.

-A szobrászművésznő a saját kisfiát mintázta meg.Nyilván régebben ugyanis ismerem a gyereket,már most 4 és félesztendős,itt pedig másfél.

-Pálfy Katalintól nemcsakezt a két kis gyermekszobrot láthatjuk,van itt neki...

-...plakettje is...

-... plakettje,és tárlókban érmei.Kaubek Pétertől egy fa portrét láthatunk,és neki is plakettje van. A régi Tabán ódonhangulatu utcáit idézi föl.Várnagy Ildikó két szoborkompozicióval szerepel,mindkettő heggesztett vas alkotás,itt látható csavarcktól vaslemezeken keresztül mindent fölhasznál.

-Két rárlóban érdekes megformálásu sarukat,köveket és retikülöket látok.

-Készitőjük Molnár Imre,bőrdiszmüves iparmüvész, Ő is Csepelen lakik.

-Itt pedig a falon a vörös különböző szinü árnyalatában játszó faliszőnyegek.

Pálfy Katalin szobrászművész

./.

HEVES MEGYEI
LAP
1992. 11. 5

Pálffy Katalin

Emlékmű születik Hatvanban?

BACSA TIBOR

A hatvani Kossuth téren állt valamikor a Tanácsköztársasági emlékmű, amelyet a rendszerváltást követően lebontottak. Már „fénykorában" sem számított a legsikerültebbnek, a népnyelv csak búboskemenceként emlegette. A helyén egy 70 centiméter magas, 6x8 méteres betontalapzat maradt, amely balesetveszélyessége ellenére manapság a kisgyerekek kedvelt játszóhelye.

A közelmúltban felvetődött egy, a város történelmével foglalkozó köztéri plasztika ötlete. A téma továbbgondolására a helybéli kötődésű *Pálffy Katalin* szobrászművészt kérték fel, aki az Ady Endre Könyvtár első emeleti kerengőjén közszemlére is tette az elkészített makettet. A habszivacsból megvalósított terv központi motívuma az 1710-es években elbontott palánkvár, amelyről több korabeli metszet is fennmaradt.

Ahogy a művésznő megfogalmazta: – Megpróbáltam tervemmel a „fületlen kupa"-formába – ahogy Evlija Cselebi török utazó 1666-ban leírta a várat – azokat a motívumokat belehelyezni, melyek a települést várossá alakították. A mű játékosságát megőrizve a felső részbe egy makett készült a középkori várról, az alsó részbe pedig egy térplasztika. Utóbbiban helyezném el azokat a jelentős részleteket, amelyeket a város szempontjából fontosnak tartok. A felső rész naturális lenne, az alsó korunkat, a XX. századi törekvéseket jelképezné. Ide tenném a jelenlegi főépületeket, a város történelme folyamán született elnevezésformákat, és az eddigi pecsétet. Meg kell jelölni, hogy a beton alap alatt, amelyen az emlékmű áll, az 1919-es román katonai vérengzés áldozatai nyugszanak. Elkészült egy másik változat is, amely a talapzatot földhalommal burkolná be, ez egy másik megközelítési módot is sugallhatna. Ekkor a befüvesített kis domb alkotná a mű alapját, a térplasztikai elemek pedig mészkőből és bronzból készülnének – mondta a művésznő.

Pálffy Katalin emlékműterve FOTÓ: CSINTALAN ANDREA

Amennyiben technikailag kivitelezhető, a szobrász a várárokba vizet vezetne. A viharvert évszázadok áldozatainak emlékére egy örökmécses lobogna. Mint kérdésünkre Pállfy Katalin elmondta, ez még csak egy terv, amelyhez várja a véleményeket, bízva abban, hogy végső formáját a konszenzus teremtheti meg.

Jeles esemé

VNAPOT!

Tasi Balázska Füzesabonyban február 3-án ünnepelte névnapját. Nagyon sok örömöt és boldogságot kívánunk neki: szerető édesanyja, édesapja, nagyszüleik, keresztanyja és dédnagyszülei.

BOLDOG SZÜLETÉSNAPOT

Szücsiben **Benus Ivettke** február 3-án ünnepelte 4. születésnapját. Sok boldogságot és örömöt kíván édesanyja, mami, papi.

Boconádon **Pári Nikolettát** szeretettel köszönti születésnapján a családja.

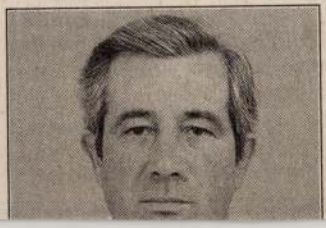

1021

Füredi műhely '81

Idénynyitó a Balatoni Galériában

Lapunk hasábjain a közelmúltban adtunk tudósítást arról, hogy Balatonfüreden a Városi Művelődési Házban a helyi képzőművészek milyen családias légkörben alkotnak, dolgoznak. A kis csoport kitartó, tudatos munkáját dicséri az a kiállítás is, amely a Balatoni Galéria ez évi első tárlata is egyben. A hagyományokat ápoló füredi képzőművészek itt adtak számot arról, hogy az elmúlt évben művészetelméleti és gyakorlati szinten milyen módon bővítették ismereteiket. A kör tagjaira és a kvalitásos munkákra nem kevésbé büszke a város is, ez érződött *Szücs Károlyné*, a városi tanács végrehajtó bizottsága osztályvezetőjének megnyitó beszédében is. Elmondta, hogy a kiállító művészek műveiben nemcsak a hagyományos realista stílust képviselik, hanem annak az alkotómódnak a termékei, amely századunk bonyolult viszonyait is képes kifejezni.

A művészet jelenkori funkcióváltozásai, ellentmondásai ellenére társadalmi szerepét illetően nem változott, legfeljebb a változó körülmények között módosult, önállósult. Elsődleges célja az emberi kultúra, szépség törvényeit érvényre juttatni, s az esztétikumon keresztül a valóságot megjeleníteni.

Erre a valóság-megjelenítésre törekedtek az itt kiállító művészek is, kifejezve a közösen vállalt művészi és emberi alkotómunkába vetett hitüket, s együtt munkálkodnak a vállalt etikai és esztétikai elvek megvalósításában.

Az 1959 óta fennálló „Füredi Műhely" jelentős mértékben része az ízlésnevelésnek, mert a szakkör elsődleges feladata nem a magas szinten alkotó művészek képzése, hanem a művészethez értő, a művészetet szerető tagok nevelése.

A tárlaton *Grimm József, Kozma Imre, Németh Ákos, Ökrös Géza* és *Pálffy Károly* alkotásait láthatják az érdeklődők.

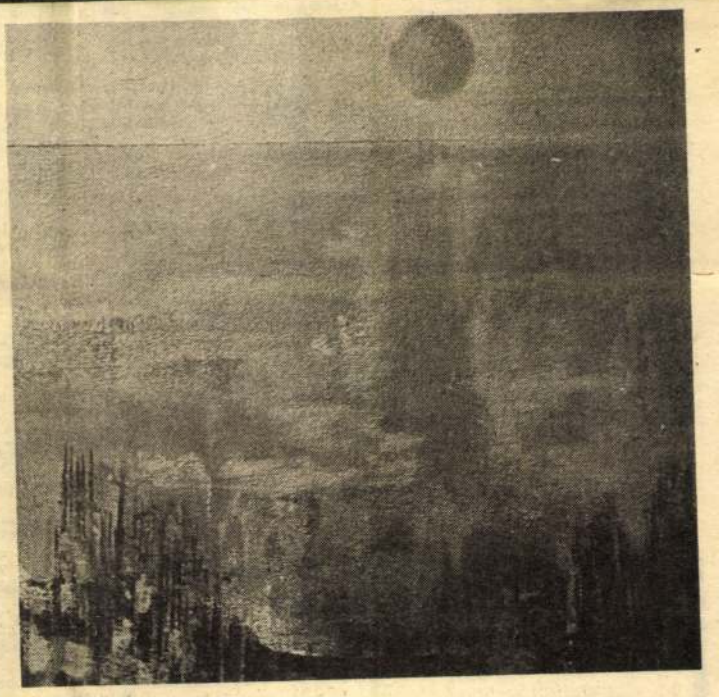

Pálffy Károly: Aranyhorizont

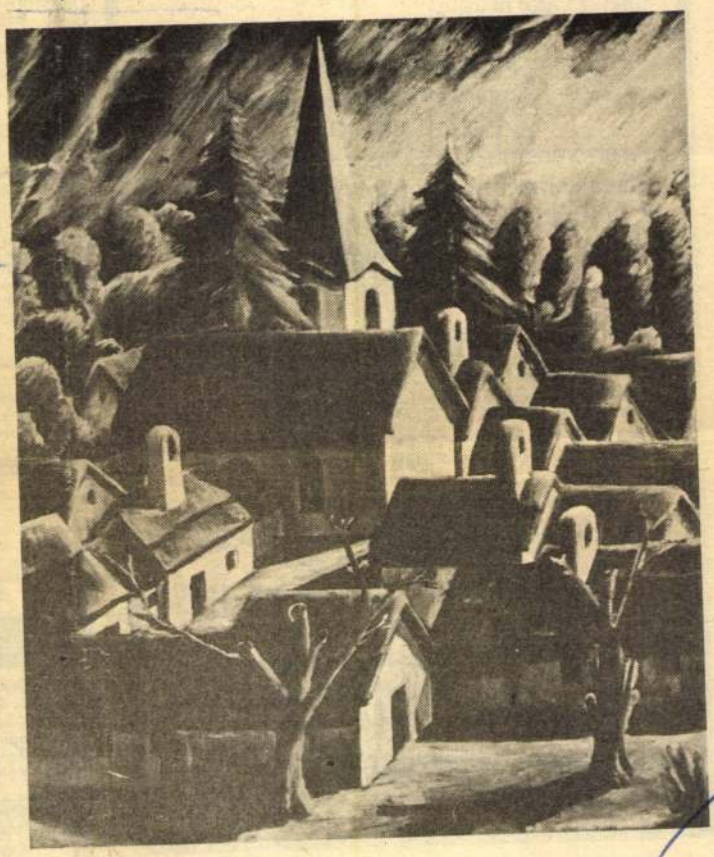

Ökrös Géza: Arács

Grimm József: Halászok

„Veszprém" jeligére a Veszprém megyei Lapkiadó Vállalathoz Veszprém, Szabadság tér 15. számra kérjük.

Pápateszér és Vidéke ÁFÉSZ ugodi vendéglőjébe szakképzettséggel rendelkező vezetőt és vezetőhelyettest keres, lehetőleg családi alapon. Jelentkezés: Pápateszéren az ÁFÉSZ központi kereskedelmi osztályán. Bérezés: kollektív szerződés szerint, fix plusz jutalék.

VIDEOTON Veszprémi Gyáregysége felvesz férfi és női dolgozókat betanított és segédmunkára, asztalost, esztergályost, marást, központifűtés-szerelőt, karbantartó lakatost, traktorvezetőt, erőgépkezelőt, anyaggazdálkodót. Jelentkezés és felvilágositás a gyáregység munkaügyi osztályán: Telefon: 13-160, 13-760.

7. sz. alatt.

Aszófőn a főút mellett 304 négyzetméter bekerített telek eladó. Nagy Zsigmond, Veszprém, Stromfeld A. u. 9/D. VIII. 22.

Ház eladó Berhidán gyümölcsössel, kerttel, 600 négyszögöl telekkel, Dózsa Gy. u. 17. sz. Érdeklődni lehet: Várpalota, Viola u. 15. Bauer András.

Badacsonytomaj határában 800 négyszögöl hagyományos művelésű szőlő és 300 négyszögöl szántó föld eladó. Érdeklődni: Zabó József, Badacsonytomaj, Ady E. u. 20.

Két házhely eladó. Cím: Tóth Kálmán, Szentkirályszabadja, Hunyadi köz 3. Érdeklődni: naponta.

Nagytevel, Jókai út 2. sz. alatti ház eladó. Érdeklődni: 16 órától.

Ft-ért. Érdeklődni: Ves
Felszabadulás u. 59. 9.
csőház 6. em. 18. 17 ór

Várpalotán Bán Aladá
1. sz., kettő szobás, közp
fűtéses, kertes családi ház
rázzsal, melléképületekkel e
adó. Érdeklődni: egész nap.

Kétszobás, fürdőszobás családiház eladó. Cím: Tapolca, Búzás D. u. 7. Érdeklődni: 16 óra után.

Eladó Szigligeten 215 négyszögöl szőlő pincével, présházzal félkész felső épülettel 680 ezerért. Strandtól 5 perc. Érdeklődni: Futácsi-Király, 8300 Tapolca, Nagyköz u. 9.

Fehérvári kettőszoba komfortos különálló belvárosi házrészemet elcserélném kesztheli kis házra vagy nyaralóra Marton István, Székesfehérvár, Fürst Sándor u. 7.

Balatonfüreden lábazatig kész ikerházrész eladó. Érdeklődni: Tótvázsony, Kereszt u. 30.

Balatonkenesén 418 n.-öl zártkert eladó. 100 000 forint, Balaton 2 km. Két névre irható. „Szőlő, gyümölcsös" jeligére a Magyar Hirdetőbe. Veszprém, Kossuth u. 6.

Beköltözhetően eladó Tapolcán Béke utca 23. sz. alatt háromszobás összkomfortos garázsos adómentes ház, 235 négyszögölön. Érdeklődni a helyszínen. Ugyanitt eladó ajtók, betonáthidalók, erkélyes vasvázas faház.

Eladó szoba-konyhás kertes családi ház. Devecser, Marx utca 19. sz. Kórházzal szemben.

Badacsonytomajon panorámás, szoba-konyhás alápincézett lakás, 1200 n.-öl szőlővel teljes felszereléssel áron alul eladó. Víz, villany van. Érdeklődni: Kardos Ernő, Sümeg, Váralja 4.

Szentgyörgyhegyen 1600 négyszögöl szőlő megosztva is eladó. Pince, víz, villany van. Beépíthető. Érdeklődni: Szombathely, Rákóczi F. u. 29/a. Mizda László.

Somló jenei oldalán 600 n.-öl jól termő szőlő pincével, présházzal, lakószobával, teljes felszereléssel eladó. Villany van. Érdeklődni: Apácatorna, Kossuth u. 1., vagy Ajka, Sport u. 4. II. 3. Tóth

Eladó a Somlóhegy vásárhelyi oldalán 800 négyszögöl jótermő fiatal szőlő, pincével, felszereléssel együtt Érdeklődni lehet: Hóbor Lajos Somlóvásárhely, Bezerédi utca 3.

LAKÁS

Elcserélnénk kétszoba összkomfortos OTP-öröklakást másfélszoba összkomfortos szövetkezeti, vagy tanácsi várpalotai lakásra. Érdeklődni lehet: Várpalota, Rákóczi út 28. IV/13. délután.

Balatonfüreden háromszobás központifűtéses OTP-öröklakás eladó kp.+OTP azonnal beköltözhetően. Érdeklődni: Balatonfüred, Kossuth u. 9. de. 9–12, du. 14–16-ig.

mezett Velorex 175-ös Sport Cetka Jáwa motor. Várpalota, Gárdonyi G. u. 1. Fodor Lajos.

IN-es Trabant Limousine igényesnek eladó. Érdeklődni: 17 óra után Veszprém, Haszkovó u. 14/B. IV. 25.

ZE-s 100 L Skoda megkímélt állapotban eladó. Bakonybél, Pápai u. 17.

Skoda 440-hez minden alkatrész, valamint 155 SR 15-ös radiálgumik eladók. Csopak, Kossuth u. 84.

ZF-es Trabant Speciál igényesnek eladó. Várpalota, Körmöcbánya út 11. II. em. 7.

4 éves Wartburg Limousin eladó. Veszprém, Haszkovó u. 14/A. III. 22. Érdeklődni: 17. óra után.

1983-ig műszaki vizsgázott P 10-es motorkerékpár eladó. Titz Ferenc, Veszprém, Jutas u. 2.

Trabant Speciál ZA 57–71-es rendszámú, 1984-ig érvényes műszaki vizsgával eladó. Megtekinthető naponta 16 órától, vasárnap egész nap. Fröhlich, Balatonkenese, Széchenyi ltp. IX/4.

ZD Trabant Speciál eladó. Érdeklődni: 17 óra után. Veszprém, Halle u. 9/A. 1/1.

Vennék jó állapotban lévő Simsom Schwalbe motorkerékpárt. Veszprém, Sarló u. 12.

Lada 1200-as ZS rendszámú eladó. Érdeklődni: este. Telefon: 11-852 Veszprém.

Volkswagen mikrobusz jó állapotban olcsón eladó. Balatonfüred, Arácsi út 4.

Eladó CR-s Trabant. Érdeklődni: egész nap. Ajka, IV. Gyöngyvirág u. 14.

IR-es 1981 augusztusig műszakizott Zaporozsec egyben, vagy alkatrészként eladó. Irányár: 15 000 Ft. Érdeklődni: 15 óra után. Kadnár Ferenc, Zirc, Killián u. 3.

ZX-es Trabant új műszakival eladó. Érdeklődni: Vélgyhíd bisztró, Veszprém.

601-es Trabant alkatrészként eladó. Koronczai, Veszprém, Klapka Gy. u. 2/B. IV. 15.

TN 4–K kistraktor pótkocsival eladó. Érdeklődni: Veszprém, Kossa I. u. 23.

ZH frsz Skoda S 100–L eladó. Cím: Nemesszalók, Vöröshadsereg u. 25.

Megkímélt 1500-as Lada műszaki vizsga után, vonóhoroggal rádióval, magnóval eladó. Nyárád, dr. Kovács.

UF Trabant 1982 decemberig műszakizva jó állapotban eladó. Bartos József, Balatonfüred, Népköztársaság u. 3/D. (h. 3.) 10.

1200-as Zsiguli kifogástalan állapotban eladó. Érdeklődni: Tapolca, Móricz Zs. u. 24. szám. 16 óra után.

sürgősen eladó.

Mindennemű kő
két garanciával vál
Mihály, 8482 Doba
35.

Japán gyártmányú
kus tv-játék eladó.
Petőfi u. 14.

Kutyatartók! K I.
felkészítést vállal
juhász kan K I. vizs
védő 100 pont) kö
dez. Kölykök elő
Veszprém, Viola út

Építkezéshez kő e
királyszabadja, Kos

Vámkezelt kiskép
jet színes tv. (új)
deklődni szombat
vasárnap délelőtt.
Veszprémi út 7.

Egyedül álló közé
teljes ellátással pót
nak keresünk.
„Megegyezünk" je
hirdetésfelvételhez, P
kai u. 8. kérem.

Kisiparos egyedü
vagy férfit betanított
felvesz. Válaszokat:
ható munkaerő" jelig
detésfelvételhez: Pá
u. 8. kérem.

Könyvkötés! Folyóir
lönyök, szakdolgozato
határidőre való készí
lalom. Szabó Szilár
kötő. Győr, Ipar u.
felvevőhely, Balla Ró
8. telefon: 13-807.

Előnevelt fehér hús
rös és kendermagos c
ható. 100 db felett
szállítom. Cím: Gyar
gyar u. 195. Szabó

4 éves jól tejelő te
adó. Érdeklődni: Bo
út 110.

Olasz iker sport ko
Nagy Károly Veszprém
kovó u. 37. D. f. 3.

380/220-as betonkeve
Morvay, Veszprém, H
5/2.

16 kg-os malacok
Veszprém, Rozmaring

Üzemképes PB
22 kg-os palackkal e
deklődni: 16 óra utá
Balatonalmádi, Liszt

80 pár autósex Te
lamb jutányosan elad
András, Vilonya, Hétv

NDK összecsukha
babakocsi barna–feh
szerű állapotban el
deklődni: 16 óra utá
rém, Stadion u. 15/a.
Csoma.

Hatféle paprikapalá
radicsom, szegfű, ká
zellerpalánta kapható
telben is. Szentantalf
78. Tel.: 99-118.

Plüss bútorszövet b
ben eladó. Levelek
földi" jeligére a Ma
detőbe, Veszprém,
6. sz.

A kupak Márka, a nyeremény márkás!

Ha 50 darab, bármilyen Márka kupakot bevisz vagy beküld

A MÁRKA KUPAK KÖZPONTBA: SORSJEGYET KAP amellyel szerencsés esetben HÉTSZER NYERHET!

Az első sorsolás 1981. augusztus 7-én, utána kéthavonként, mindig 7-én lesz. A fő sorsolást 1982. július 7-én tartjuk.

A FŐNYEREMÉNY: DACIA SZEMÉLYGÉPKOCSI

További nyeremények:
kétszemélyes utazás a Malév Air Tours-szal Isztambulba,
a Centrum Luxus Aruház 10 000 forintos vásárlási utalványa,
a Vas- és Edénybolt Vállalat automata mosógépe,
a Népművészeti és Háziipari Sz.V. kalocsai estélyi ruhája,
az Állami Biztosító 10 000 forintos meglepetése,
a Konzervipari Troszt konzervekkel teli hűtőszekrénye,
a Budapesti Rádiótechnikai Gyár kazettás magnetofonjai,
vásárlási utalványok, ajándéktárgyak, ajándékcsomagok.

ÖSSZESEN 1111 NYEREMÉNY
Címünk változatlanul:
Budapest VI., Hegedű u. 9. 1061

A kupakgyűjtőket várjuk hétfőn 13 és 17 óra között, szerdán 10 és 18 óra között, pénteken 13 és 17 óra között.

TOVÁBBRA IS ÉRDEMES GYŰJTENI A MÁRKA KUPAKOT!

nyújtott teljesítményért. Közben megérkezett a Pepe cukrászda gyönyörű tortája és az eskimósok finom jégkréme. Mondanom sem kell, hogy mekkora volt a gyerekek öröme.

Jó volt ezekkel az emberkékkel és ezekkel a csodálatos pedagógusokkal együtt lenni, együtt játszani, együtt örülni.

A klub nevében Gulyás György ajánlotta fel és adta át a két darab Atary számítógépet, melyet Széles Béla számítógépes szakember segítségével azonnal kipróbálták a gyerekek. Térképeket, könyveket, az Attenborough állatsorozat kazettáit, iskolai szeméttartókat, füzeteket, ceruzákat kaptak az osztályok. Kihirdették a gyerekek részére kiírt rajzpályázat eredményét is. Külön díjazták a lányokat és fiúkat.

Lányok:

1. Jászóka Ágnes, 6. o., kosárlabda és aerobik, 2. Gecsei Katalin, 4. osztály, ugrókötéles László 6. osztály, indulás előtt az autók, 5. Rákász István 3. osztály raliverseny, Horák Zsolt 4. osztály, focizik a 4. osztály, 6. Andrássy Roland 5. osztály, terepjáró autók versenye, Kecskés Ferenc 5. oszt., autóverseny.

Rajzoltak még és beküldték azokat: Szabó Norbert, Kiss Roland, Tar Krisztián.

Az iskola nevében Kaszner Éva tanárnő köszönte meg a sok szép ajándékot, a felejthetetlen napot, és egy közös énekkel búcsúztak a Gulyás klubtól.

Szponzoraink voltak: Gulyás vendéglő és klub, Sporthivatal, Plusz 1 Műszaki Kisáruház Zirc, Pepe cukrászda Zirc, Eskimó Kft., Autó-Motor Szövetség, Sólymok focisuli, Tuti sport, Gajdics Sándor, Gulyás György, Turi Tibor magánszemélyek. Köszönet a segítségért és az együtt töltött szép napért.

Turi Tibor,
Zirc

kormányzat Farkasgyepűi Tüdőgyógyintézetébe. Megérkezésem után hallottam, hogy az intézményt a kórházi ágycsökkentések egyik áldozataként Ajkára óhajtják áthelyezni.

Ez a hír nagyon meglepte mind az intézmény egészségügyi munkavállalóit, mind az itt kezelt betegeket. Nem értjük, miért kellene megszüntetni megyénk egyik legegészségesebb levegőjű, a légzőszervi betegek Mekkájának számító gyógyhelyét és áthelyezni a még mindig rossz levegőjű ajkai kórházba?

Mi lenne akkor, ha újraindítanák az erőművet és a timföldgyárat? Gondolnak-e a döntést hozók arra, hogy a farkasgyepűi betegeket (akik között egyre több a tbc-s) Ajkán hogyan lehetne izolálni a többi betegtől?

Mi lenne a farkasgyepűi intézmény csodálatos, védett arborétumával? Hagynánk egy nemzeti értéket elpusztulni? Az egészségügy racionalizálásánál

Szeretném kérni a döntést hozókat, hogy mielőtt végleg döntenének, jöjjenek ki az intézménybe és nézzenek körül.

Nagyon kevés ráfordítással ki lehetne alakítani (jelenleg az üzemen kívül helyezett két pavilonból) olyan időskorúak térítéses „szeretetházát", ahol 25–30 főt azonnal el lehetne helyezni. Ezzel mentesíteni lehetne a kórházak „elfekvő" belgyógyászati osztályainak egy részét. A bevétel nagyban csökkentené a farkasgyepűi intézmény egy beteg ágyára jutó költségét.

E levél megírásának előzményeként meg kell említenem, hogy az is ösztökélt e levél megírására, hogy ebben az intézményben az itteni egészségügyi dolgozók odaadó munkáján kívül a kitűnő természeti környezet is hozzásegít, hogy a tüdőrák betegségem után újra egészséges legyek.

Tar Kálmán,
Veszprém

...mplinak, meg beleférť volna a darab tűzifa, amit annak idején az iskolába kellett vinni a tanterem befűtéséhez. A palatábla biztosította volna az aránylag kis alakú Öveges–Pohárnok-féle, évtizedekig használt és jól bevált olvasókönyvet a gyűródéstől. Most azonban összegyűródik a sok feladatgyűjtemény, írólap, ilyen-olyan munkafüzet. De hogyan is férne bele az a hat kiló holmi, ami nap-nap után húzza vállukat? Most lenne jó az úgynevezett csuhétarisznya, amit kukoricacfosztásból készítettek telenként a szülők, nagyszülők. Stabilak lennének, olcsók, persze némi kis modernizálás kellene hozzá. Praktikus, hátra felvehető lenne, s nem menne hamar tönkre a cipzár, patent, tépőzár stb.

Sajnálom azokat a szülőket, akik magukkal vitték csemetéjüket az iskolatáska-vásárlásra, mert a legtöbbjük a divatos hátizsákot választotta.

Szabó Ernőné,
Badacsonyörs

Sorsukra hagyott épületek

Több műemlék jellegű épület van a volt szovjet katonai tábor területén Hajmáskéren. A kastélyépületeken kívül egy csodálatos bástya víztorony. A század első felében épült épületek a szovjet csapatok kivonulása után kerültek az állam és az önkormányzat tulajdonába. Ezeken az épületeken semminemű állagmegóvást nem eszközöltek. Az idő romboló hatása megmutatkozik, értékük 1990 óta nemhogy növekedett volna, hanem felére, negyedére csökkent. Az időjárás mellett illetéktelenek is segítettek, segítenek a pusztításban. Minden mozdítható elvándorolt az épületekből. A víztorony bejáratát befalazták, de a vandálok a boltíves ablakot kivéve, a belső falakat bontják. Az épületek áznak, nincs, ki megigazítsa a lecsúszott cserepet, palát, befóliázza a betört ablakot. Ki kire vár? Itt a gesztenyegyűjtési idő, mikor iskolások a kerítés tövében gyűjtögetnek. Meg kellene előzni a baleseteket. Erre a balesetveszélyre felhívtam többször is az illetékesek figyelmét, mindhiába. Az ÁPV Rt. csak értékesít, de az épületek megóvását elmulasztotta, ugyanez vonatkozik a falu tulajdonát képező épületekre is. Jól láthatók a falut átszelő főútvonalról a siralmas állapotok. Csak reménykedhet minden hajmáskéri, hogy belátható időn belül rendeződik az épületek sorsa. Még megakadályozható a további pusztulás. Hirdessen az önkormányzat községi munkanapot az önkormányzat tulajdonát képező épületek megóvására; az első jelentkező én vagyok.

Somfai Ottó Tibor,
Hajmáskér

Nagy családok találkozója

Esős, borongós időben indultunk útnak Ópusztaszer felé közel 90 fővel Balatonalmádiból szeptember 21-e hajnalán. Már utunk első állomásán ismerősökkel találkoztunk, veszprémi és tapolcai nagycsaládosokkal. Jaj de jó, köszöntöttük egymást. Már nem is fáztunk annyira, tudtuk, sok kedves baráttal fogunk találkozni. A Nagycsaládosok Országos Egyesülete ezen a napon rendezte őszi nagy találkozóját. A Csongrádi Nagycsaládos Egyesület oroszlánrészt vállalt a szervezésből.

A nagycsaládosok tudják, hogy a nemzet fennmaradásában mindig jelentős szerepe volt a nagy családoknak, hiszen őseink benépesítették a Kárpát-medencét, a vérzivataros idők után a népesség szaporaságával pótolta az elveszetteket. Így történt ez még a II. világháború után is. Tudjuk, hogy most, amikor hazánk népessége történelme során először spontán fogy a születésszám folyamatos csökkenése miatt, a sok gyermeket nevelő családok szerepe egyre inkább felértékelődik.

Ópusztaszerre összejöttünk az ország minden részéből több mint nyolcezren. Szerencsére az óriási kiterjedésű nemzeti parkban elfértünk ennyien. Igazi nagy tumultus a Feszty-körkép megtekintése során keletkezett, de az élmény feledtette a sorban állás fáradalmait. Óriási szenzáció volt még a honfoglalás kori jurta mellett megrendezett lovasparádé. Láthattuk a korabeli öltözetet, harci eszközöket és harcmodort, valamint eleink lovasjátékait. A nap során szebbnél szebb néptáncok bemutatásával, népzenével, bábszínházzal, játszóházzal, kézművesremekekkel tették számunkra színesebbé a napot, még meglovagolható lovacska is volt.

Jó volt együtt lenni, látni gyermekeink örömét. A családi összetartozást erősítette a sok közös élmény, hazafelé az autóbuszban egymás szavába vágva mesélték a gyermekek, kinek mi tetszett legjobban. Végül szüleik ölében elaludtak az apróságok. Apa és anya közben megbeszélték, ide még egyszer elhozzák a családot! Köszönjük mindenkinek, aki segített felejthetetlenné tenni ezt a napot!

Szelényiné
dr. Péterfia Katalin,
Balatonalmádi

Végső döntésre várva

Az utóbbi időben többször is szó esett a sajtóban, televízióban, rádióban a hadiözvegyek, hadiárvák egyszeri pénzbeli támogatásáról, annak határidős kifizetéséről, ami ez ideig nem történt meg! A törvényhozatal pontos dátuma – ha emlékezetem nem csal – 1994.

Az akkori pénzügyi okok miatt ez nem történt meg (nem volt meg rá a pénzügyi keret!?) Különböző módosítások készültek, újabb határidők megjelölésére került sor. De 1995. január 1-jétől sem valósult meg, s ugyanígy történt 1996. január elején is! Pedig állítólag a pénzügyi keret is megvan már (televíziós nyilatkozat), sőt, ez a pénzösszeg külön van kezelve.

A következő határidő 1997. január 1-je. Nagyon sokan vannak, akik e segélyre (vagy kárpótlásra) jogosultak, közöttük jómagam is. És azt is tudom, nagyon sok családon sokat segítene ez az 50 ezer Ft-os támogatás, hiszen családapák, fivérek maradtak ott egy értelmetlen világégésben, és maradtak hátra a csonka családok ezrei.

Azt viszont tudni kell, hogy ez a jelképes összeg már semmit nem old meg, nem feledteti a múltat, de legalább demonstrálja azt, hogy a társadalom odafigyel és megpróbálja enyhíteni gondjaikat! Éppen ezért egy kicsit arcpirító ez az eljárás, tilitolizás!

Most már hinni kell abban, hogy 1997. január 1-jétől fordulat áll be és nem kell újabb határidő-módosítástól tartani.

Talabér Károly,
Tapolca

PÁLFFY KÁROLY VESZPRÉMI MEGYEI NAPLÓ 1996. X. 9

A múló idő érzékeny festője

Pálffy Károly vall a művészetről, a nőkről és az elbűvölő balatoni tájról

Nemrégiben a Veszprémi Egyetem aulájában kiállítása nyílt *Pálffy Károly* Balatonfüreden élő festőművésznek, tanárnak. A bemutatott művek közül a *Négy évszak* című sorozat nem kis feltűnést keltett a jelenlevők körében. Az év tizenkét hónapját egy-egy női akton keresztül ábrázolja a művész.

Átgázolás a divat

Különös érzékenység jellemzi Pálffy képeit. A Négy évszak áttörést és jelentős fordulópontot jelent pályáján, visszavonhatatlanul belépett az érett művészek sorába. Most két út áll előtte: vagy megragad ezen a színvonalon, vagy többet akar, és kitartó, megfontolt ívelésbe kezd. Pálffy szerény művész, aki nem hamarkodja el a dolgait, így megvan az esélye arra, hogy hanyagolja a csábításokat és negyvenhét évesen is saját útját járja. Azt az utat, amelyen eljutott idáig.

A Tapolcai-medence, a gyermekkor helyszíne alapvetően meghatározta érzékenységét, mely a múló idő megfoghatatlanságának hangsúlyozásával jelenik meg művészetében.

– Érzelmileg nagyon mélyen foglalkoztat az eltelt idő – mondja Pálffy Károly. – De nem nosztalgikus értelmű ez a ragaszkodás. Inkább rettentően lesújtó problémát jelent számomra a múló idő, a konkrétan elmúló valóság, mely gyerekkorhoz, szerelmekhez és vonzó tájakhoz köthető. A lehetséges, ám soha meg nem valósult, beteljesületlen szerelmekhez hasonlítható ez az állapot. Ebből következően érzékenyen fogom fel mások és önmagam helyzetét. Nem az önérvényesítés a legfontosabb törekvésem, bár a mindenkin és a mindenen való átgázolás divat ebben a korszakban. De így nem lehet normálisan élni és dolgozni. Ha az emberek csupán önmagukat értékelik, akkor másokban csak a hibát látják. Keresik a buktatókat, amivel ki lehet kezdeni, lehet ócsárolni a másikat. Az ilyen emberek azért járnak kiállításokra, hogy csámcsogjanak a pályatársaikon.

A Négy évszakból az Október

A táj vonalrendszere

Pálffy Károly rajz és biológia szakos diplomát szerzett a főiskolán. A biológiai ismeretek esztétikailag segítik a művészetben. Nem árt tudni, hogyan néz ki például egy növény vagy az ember. Pálffy látja az általa teremtett látvány belső mechanizmusát. Számára a világban való létezéshez hozzá tartozik a természet ismerete, művészete ebből az erős kötődésből bontakozott ki.

– Nem akartam mindenáron festőművész lenni, egyszerűen csak jó képekre vágytam – említi a pályakezdés időszakát. – Sokat és örömmel rajzoltam. A rajzos megfigyelésekből alakulnak ki a művek. Későn érő típus vagyok, de most már eljutottam oda, hogy azokat a témáimat is meg tudom festeni, amelyek korábban csak az érzés, a sejtés szintjén léteztek. Tetszettek, gyönyörűek voltak, de képtelen voltam megjeleníteni őket. Régebben egy környékbeli festő és kritikus mondta rólam, hogy lusta vagyok, mert fél év múlva is ugyanazokat a munkáimat látta. De egyáltalán nem voltam rest, csak akkoriban nem tudtam újat hozni, mondani a képeimmel, ezért inkább nem fogtam ecsetet.

Felfogásáról, alkotói módszeréről így vall Pálffy Károly:

– A képzőművészek közül mostanában sokan kizárólag az önkifejezést tartják a legfontosabbnak. Mindenáron az énjüket szeretnék bemutatni a világnak. Én viszont mondani akarok valamit arról a kevés dologról, amit jónak, szépnek találok magam körül. Nem másolom a tájat, igaz, már a puszta látvány, a felszín megköti a gondolkodásomat. A színeket a jövőben jobban szeretném kihasználni. Régebben volt egy aranybarna korszakom, tehát a színeket nem hangsúlyoztam ki túlságosan. Most viszont elérkeztem a *színkorszakomhoz*. A színek érzelmi és szimbolikus hatással vannak az emberre.

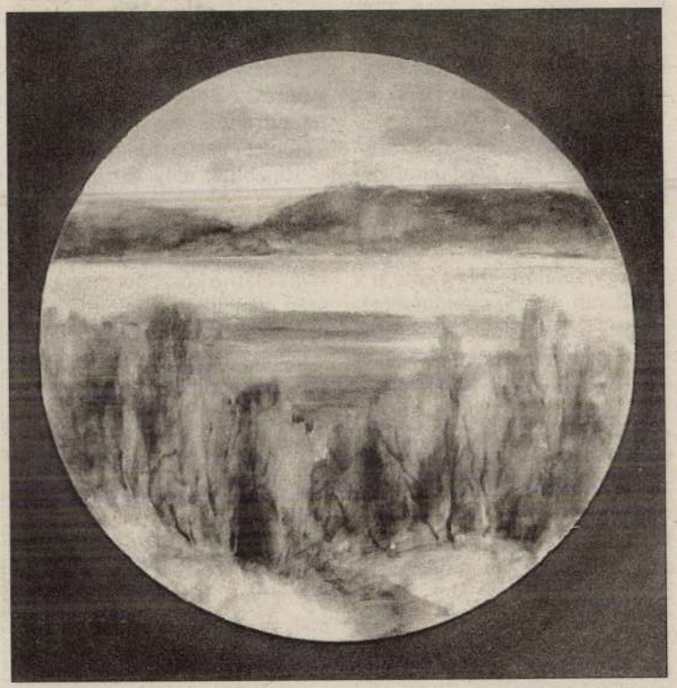

Őszidő

Oszkó Zsuzsa felvételei

Titokzatos nő

A Négy évszak darabjain a női test mellett a finom színek is dominálnak. A füredi találgatják, hogy ki ült modellt Pálffynak. A művész mosolyogva magyarázza:

– Nem modell után készültek a festmények, hanem sok-sok rajz alapján születtek meg. Tehát nem X. Y.-ról van szó. Egy titokzatos nőt örökítettem meg, akiről nem tudom, hogy milyen viszonyban van másokkal. A szeretetre méltó, egyszerű, pózok nélküli másik nemet festettem meg. Naivitás, idealizálás érződik a sorozat képein, lebegők, légiesek az alakjaim. A Balatont és a környező tájat is ezzel az alázattal közelítem meg. A Tapolcai-medence drámai tagoltsága és a füredi partszakasz mediterrán lankái egyaránt elbűvölnek. A tó pedig olyan, mint egy csodálatos tükör, melyben látom a múltat és a tovaszálló időt. A páratlan természeti tüneménnyel azonban soha nem szabad visszaélni, soha nem szolgálhat üzleti célokat a valódi művészetben.

Pálffy Károly félti a kultúra jövőjét. Nem tartja szerencsésnek, ha művészek bírálnak el támogatásokat és döntenek sok kérdésben. Ilyenkor a rámenősebb fél győz, az erőszak kerekedik felül. Elfogulatlan és intelligens menedzserekkel azonban, akik jóindulatúan viszonyulnak a kultúrához, kialakulhat egy jól működő mecenatúra, amely nem hagyja eltűnni a szépet, a harmóniát az életünkből.

Kellei György

Notesz

1.

A legszebb magyar karácsonyi üzenetet Herczeg Ferenc küldte a pozsonyi „Esti Ujság" hasábjain a szlovákiai magyaroknak, olyan ünnepi szózatot, amely a határokon innen és a határokon tul is visszhangra talált a megkinzott emberiség fájdalmas lelkében. „Elismerjük minden politikai fejlődés jogosultságát a népek életében — irja *Herczeg* Ferenc — csak egyfélét nem tartunk jogosultnak: *azt, amely gyülöletbe sodorja a tömegeket.* A gyülölet *nem tör elő a néplélek mélységeiből*, azt rendszerint *kivülről* tapasztja reá *a silány politikai értelmiség!* Ha ősi ösztöneire hallgat a nép, akkor *emberségesen gondolkodik és irgalmasan érez:* a testvériséget csak akkor tagadja meg, ha hivatásos politikusai el tudják vele hitetni, hogy a másik nép vég leg kivetkőzött emberi mivoltából. *A gyülölet politikája mindig hazugságokon épül föl*, éppen ezért bármilyen féktelenül viselkedik is, mégis csak a beteg társadalom gyöngeségi tünete. *A gyülölet a civilizáció megtagadása, visszatérés a barlanglakó emberevők erkölcseihez!* Mindennemü emberi müvelődés *szeretettel* kezdődik. A civilizáció hódító útjának legelső lépése, hogy *ne másoknak, hanem magunknak hirdessük a szeretet igéit.*" Herczeg felemelő és gondolatkeltő karácsonyi üzenetét *a pozsonyi magyar lap nyomán leközölték és méltatták svájci, svéd, portugál, sőt amerikai nagy sajtóorgánumok is*

* Az uj évben is Smart kölnivizkülönlegességeit használjuk!

2.

Kevesen tudják, hogy *Budapestnek immár hosszabb idő óta érdekes vendégére Fahrinissa iraki királyi hercegnő.* A hercegnő Irak kis királyának nagynénje, *Bagdadból jött Pestre* s ugy megszerette a magyar fővárost, hogy kéthónapi hotel-élet után most magánlakásba költözött. Irak kis királyának *a kormányzó* — mint emlékezetes — *magyar ponnyfogatot ajándékozott*, sallangos magyar szerszámmal, jukker-kocsival. *Mialatt a kis király Bagdadban a magyar lovacskákkal kocsikázik, nagynénje a magyar főváros vendégszeretetét élvezi.* Fahrinissa hercegnő a karácsony estét *Hets* Ödönné és leánya, *Kapotsffy* Mária Terézia társaságában töltötte.

* A Semler-cég közismerten kiváló minőségü szöveteiben ma is igen nagy a választék.

3

Babits Mihály, akin tudvalévően *sulyos mütétet* végeztek, mint örömmel értesülünk, *már a javulás utján van.* Karácsony előtti éjjel *hirtelen vérömlést kapott*, de a krizis helyett *váratlan és örvendetes javulás* következett be a nagy költő állapotában: *ujra visszakapta a hangját* s most már ujra reménykedve beszélget látogatóival, *nem kell többé irásban érintkezni vele.* Babits különben betegágyában is *állandóan dolgozott*, nagy fájdalmai ellenére *befejezte a Kolonosi Oedipus fordítását a Nemzeti Szinház számára*

* Vegyen vagy kölcsönözzön ékszert Szilveszterre Jolie divatékszerboltjából. Kigyó-u. 4—6.

* Töltőtoll, levélpapir Cilcer, Dorottya-utca 9.

4.

Honfoglaló Árpád vezér magyar lovas-harcosainak, a kuruc farkasbőrösöknek s a világhirü magyar huszároknak késő utódai *uj elnevezést kapnak. „Gyorsfegyvernem" lesz a hivatalos nevük s ebbe a keretbe tartoznak a jövőben a lovasság, a kerékpárosok, a páncéljárművesek és a gépkocsizó gyalogosok csapatai*, akiknek hivatalos egyenruha-szinük buzavirágkék lesz. A *„gyorsfegyvernem"* megalakitásáról szóló rendelet legközelebb jelenik meg.

* Ha férfiszövet — legyen Fóti.

5.

Az ünnepi könyvpiac legkedvesebb ajándéka *Szép* Ernő *„Urinóta"* cimü bübájos kis könyve, amely a költő ötven bánatos és jókedvü sanzonjának foglalata. Nincs olyan „urinótája" Szép Ernő máris kapóssá vált versfüzérének, amelynek sorai ne zsonganának tovább az olvasó lelkében. Szabadjon itt mutatóba adni egyikét a legszebbeknek:

ESŐCSEPP

Elkezdett esni, és esőt leső
Szemem alá paltant egy csepp eső.

Én cseppet sem haragszom érte, sőt
Köszönöm szépen ezt a csepp esőt.

Amint gurult, behunytam a szemem:
Oly rég nem sirtam édes Istenem.

* Az uj esztendőben is szerencsét hoznak Árkanzas „szerencse-fillérei". (Váci-utca 20.)

6.

Az egyik fővárosi napilap karácsonyi számában a következő házassági hir jelent meg: *December 22-én vezette oltárhoz a városmajori röm. kath. templomban Karádi Katalint dr. Miklós János kir. járásbiró. Tanuk voltak: a menyasszony részéről dr. Karádi Tivadar orvos, a vőlegény részéről pedig dr. Haggárossy Gyula árvaszéki h. elnök.* A Vigszinház Karádi Katalinja a két karácsonyi ünnep alatt *garmadával kapta a gratuláló sárgönyöket s nem értette, mért kivánnak neki ismerősök és ismeretlenek örök boldogságot.* A titok csak akkor derült ki, mikor felfedezte a lapban az esküvői hirt! *A szinmüvésznő a Notesz utján kéri a másik Karádi Katalint, tudassa cimét vele, hogy továbbithassa neki a rengeteg gratulációt, természetesen a magáéval együtt*

* Nemes porcellán, müvészi üveg Csobothné és Társától, Régi postautca 5.

7.

Vidéken mindenfelé néma bál a divat! A néma bál abból áll, hogy a meghivottak kiszámitják, mennyibe kerülne nekik az, ha elmennének a bálba? Miután az összeg megállapittatott: *nem mennek el a bálba s ehelyett elküldik a jótékony célra az összeget, amit a bálban elköltöttek volna Az ismert, zord politikus is meghivót kapott a minap egy ilyen néma bálra*, a meghivóhoz mellékelt kérőlevelet azonban valaki olyan irta alá, akiről alig tételezhető fel, hogy a kapott pénzeket *tényleg jótékonycélra juttatja.* Az ismert zord politikus a következő sor kiséretében küldte vissza a meghivót a feladónak: *„nemcsak néma vagyok, de — süket is . . "*

* Luxus gyógycipőt egyedül Saller készit. Petőfi S.-u. 14.

8.

Kevesen tudják, hogy *Pálfy* József, Szeged polgármestere szabad idejében: *mükedvelő festőmüvész.* A nyáron a Balaton mellett *egész képsorozatot készitett a „magyar tenger" tündéri tájairól.* Karácsonykor meghitt baráti körben be is mutatta festményeit a festőmüvész polgármester és a szakértők megállapitották, hogy *mint festő is komoly tehetség . . .*

— Szabó Kálmán slágerei külföldön. Kevés zeneszerző mondhatja el, hogy slágereit 17 európai nyelven éneklik. Ezek közé tartozik *Szabó* Kálmán, aki nemcsak mint iró és zeneszerző, de jeles zongoraművész is. *Január 5-i vigadói hangversenyén* népszerü triójával a fülbemászó slágerszámok mellett saját hangszerelésü operaáriratokat fog bravuros jazz-stilusban előadni A hangversenyen, amelyet *Marnitz* Frigyes rendez, a *Pécsi öregdiákok* is közreműködnek.

Hírek

— Karácsony éjjelén leégett a hires petsamói kolostor. *Stockholmból* jelentik: Az Észak-Finnországban lévő hires *petsamói* görögkeleti kolostort karácsony éjszakáján *tüzvész pusztitotta el.* A hirek szerint a kolostor főépületének két emelete *teljesen elpusztult*, a templom azonban *nem sérült meg.* Ezelőtt harmincöt évvel *ugyancsak karácsony éjszakáján gyujtogatás okozta tüzvész egyszer már elhamvasztotta a kolostort.*

— A pénzügyminiszter uj rendeletei. A *Budapesti Közlöny* közli a pénzügyminiszter rendeleteit az idegen államok pénznemeiben megállapitott értékeknek az illetékek, továbbá a fényüzési és a forgalmi adók megállapitása szempontjából *pengőértékre való átszámitásáról* és a pamutfonalak forgalmi adóváltságának alapjául szolgáló *átlagértékek* megállapitásáról.

— Husz halottja, többszáz sebesültje van Kaliforniában és Floridában a viharnak. *Newyorkból* jelentik: A Floridában, Kaliforniában, Kubán és a mexikói öbölben tombolt sulyos viharoknak összesen *husz ember esett áldozatul* és többszázan megsebesültek.

— Epemütétet végeztek Roosevelt szentszéki delegátusán. *Bostonból* jelentik: *Tayloron, Roosevelt* elnök rendkivüli szentszéki megbizottján *epekőmütétet* végeztek. Állapota, hir szerint, *kielégitő.*

— Három öngyilkossági kisérlet. Szombatról vasárnapra virradó éjszaka *három öngyilkossági kisérlet* történt a fővárosban, *Szabó* Aranka 22 éves tisztviselőnő a Salétrom-utca 8. szám alatt lévő lakásán *gázzal kisérelt meg öngyilkosságot.* Hozzátartozói idejében észrevették szándékát, s a mentőkkel a Rókus-kórházba vitették az életunt fiatal leányt. *Állapota sulyos, de nem életveszélyes.* — *Geiger* Győző 30 éves nyomdász az Üteg-utca 11. szám alatt lévő lakásán *aszpirint és ismeretlen mérget* vett be. *Sulyos állapotban* ugyancsak a Rókus-kórházba szállitották. — *Vécsi* Ferenc 35 éves soffőr a Mária-tér 5. szám alatt lévő lakásán *többször mellbeszurta magát.* Meglehetős *sulyos volt az állapota*, amikor a mentők a Rókusba vitték.

— Megmentették a „Svanen" finn hajót. *Helsinkiből* jelentik: A *Svanen* finn motoroshajót, amely *Gotland* mellett hajótörést szenvedett, egy svéd segédhajó *bevontatta Wisbybe.*

— Eljegyzés. *Herman* Magda és *Pichler* Béla, a Nasici Rt. tisztviselője, jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

A karácsonyi könyvpiac

Bőséges és értékes terméssel volt karácsonykor a magyar könyvpiacnak. Megjelent gróf *Széchenyi* Zsigmondnak *„Nahar"* cimü érdekfeszitő indiai vadásznaplója, amelynek bizonyára épp oly sikere lesz, mint a gróf előző könyveinek. *Bibó* Lajos háboru előtti visszaemlékezései ujabb fejezetet jelentenek az iró eddigi robosztus magyar alkotásaiban. *Gedényi* Mihály szorgalmas és tehetséges történetkutatónak is bizonyult a gyufafeltaláló *Irinyi* szép magyar nyelven megirt életrajz-regényében. A *„Hatvan forint"*-nak bizonyára nagy lesz a népszerüsége. *Novy* Anna habkönnyü versei is értékes asszonyi lirával gazdagitották a könyvpiacot. *Mészáros* Kálmánnak, az abesszíniai négus volt udvari orvosának vadászkönyve igen érdekfeszitő irás, hasonló a *Maderspach* Viktor háborus naplója, a *„Románok nyomában"*. Érdekes irás *Kenese* Erzsébet munkája és nagyon mulatságos Daniele *Varé* olasz diplomata emlékirata. Végül, de nem utolsó sorban *Dadányi* György kitünően irta meg amerikai pásztorélet-ének történetéről a második kötetet.

VILLAMOS FŐZŐELŐADÁST az Elektromos Müvek Eskü uti bemutatójában ezen a héten hétfőn, csütörtökön és pénteken délelőtt tartanak. Az előadások 10 órakor kezdődnek.

Tangóharmonika, gramofon **Sternberg** Rákóczi-ut 60.

Zola-film — „A fekete asszony"

Ilyen cimü Zola-regény nem lévén, mindenekelőtt azt közöljük, hogy a filmet a *„La bète humaine"* (Állat az emberben) cimü nevezetes és nagy regény alapján készitették. Ez a könyv a naturalista regényirás klasszikus müve, Zola dus teremtő fantáziájának, buja ember- és mesealkotóerejének legnagyobb munkája. Jean *Renoir* (talán a legnagyobb francia rendező!), Jean *Gabint* és Simone *Simont* szerződtette a főszerepekre. Jean Gabin tökéletes a szerelmes és bünbesodort Lantier mozdonyvezető alakjában. Ez a halkszavu, finom eszközökkel dolgozó, a szónak legszebb értelmében *férfias* szinész karrierje csucsára érkezett a Zola-filmben. A „Fekete asszony" Simone *Simon*. Sok édeskés, agyonszökitett szerep után most *nagy drámai alakitásban* látjuk. Tavaly az *„Ifjuság"*-ban megmutatta, hogy nemcsak gügyögő párisi baba. Itt félelmetesen nagy szinésznővé ért. A film apró érdekességei közé tartozik, hogy Simone Simon *valóban feketére festette szőke haját*, Jean *Gabin* pedig *levizsgázott mozdonyvezetésből*, mert fontos jelenetek játszódnak a Páris—Le Havre-i expressen. Külön említést érdemel a film operatőrje, Kurt *Courant*. A fény és árnyék fotografálásának egyik legnagyobb mestere. Minden egyes filmkockának megvan a maga hangulata, a zolai erős naturalizmust az uj francia filmek lágy stilusával tudja keverni. Igen nagy, komoly sikert jósolunk a filmnek.

ŐSZINTE MOZIKRITIKA

* * *
Kék madár
Csoddlatos film
FORUM

Bár volna helyünk elegendő, hogy a film érdeme és a magunk kedve szerint megirhatnánk mindent erről a csodálatos, felejthetetlen filmköltemenyről. Ilyet alig lát az ember, hamarjában nem is emlékszünk, mikor volt részünk ilyen lenyügöző, de egyuttal bájos, ilyen angyalian kedves és megrázóan emberi filmélményben. Nem felfedezni akarjuk most a filmet, hiszen egy hét óta tele van a város a dicséretével, csak két jelenetre hivjuk fel külön a figyelmet: az égő erdő csodálatos, goyai szinekben ragyogó képeire és a Jövő Országának kristálytiszta levegőjére, angyali gyermekseregére. Egyetlen kifogásunk, hogy Tylette, az emberi macska alakja nem sikerült olyan százszázalékosan, mint a film minden további kockája.

* *
A levegő ördögei
He-he . . .
CITY-OMNIA

Hiába, no, Stanon és Panon mindig lehet rőhögni, mert a mulattatás legősibb, bevált eszközeihez folyamodnak. Most is van néhány olyan jelenetük, hogy az ember nevet, mintha csiklandoznák. (Tudniillik csiklandozzák is, a stani-pani humor ugyanolyan nevettető módszer, mint a csiklandozás . . .) De azért jól mulattunk.

Ilyenek a férfiak

A Fővárosi Operettszinház ujdonságának szövegét *Hindy* András irta, zenéjét Carlo de *Fites* szerezte. Szerény igényü sablon operett, egy kis vigjátékjelleggel cicomázva. Sikere a szereplők érdeme, a *Kiss* Manyi, *Gombaszögi* Ella, *Latabár* Kálmán trióé, vitéz *Hajmássyé* és *Pártosé*. Elsősorban azonban *Mezey* Máriának köszönheti a sikert, aki leszállott az operett szinpadra, azt az érzést keltve a nézőben, mintha vendéglői kimenőben tálalt krumplifőzelékre a legfinomabb vesepecsenyét tették volna feltétnek. Van egy nótázó, inkább dudolva mulató jelenete *ezért az egy jelenetért is érdemes megnézni az ujdonságot.* Reméljük, hogy *Mezey* Mária ezt az operettkiruccanást szilveszteri szórakozásnak tekinti és visszatér ahhoz a komolyabb Muzsához, akinek ma ő az egyik leghivatottabb, ragyogó tehetségü papnője.

Vándorló hideghullámok Európában

A beköszöntött tél alaposan rácáfolt a meteorológusokra és időjósokra, elsősorban azokra, akik időjárási dogmaként hirdették, hogy rendkivül hideg tél után rendkivül enyhe tél következik. Rácáfolt az augurokra is, akik egyes vándormadarak viselkedéséből jósolták az enyhe telet. Tény az, hogy a *Duna* erősen zajlik, az alsó szakaszon meg is állott a jég, a *Tisza* végig be van fagyva, szekerekkel járnak át jegén, *a Balaton jege husz centiméternél* is vastagabb és ha vasárnap reggelre Budapesten olvadás kezdődött is, a tél már nekünk is elég szigoru arculattal mutatkozott be. Érdekes, hogy

Európában valóságos vándorló hideghullámok jelennek meg,

hol északon, hol délen, nyugaton, vagy keleten. Mi már két hideghullámot láttunk nem kellemes vendégül, az *olasz-görög fronton* pedig egyik hullám követi a másikat. *Jugoszlávia* és főleg *Montenegró* vidéke is hideghullámjárta terület. Egyik legujabb belgrádi Avala-jelentés szerint, bár a hóesés Jugoszlávia legtöbb vidékén tovább tart, *helyreállitották a forgalmat Dél-Szerbia és Montenegró főbb utvonalain.* Belgrád városa az eddigi tél folyamán már *1,200.000 dinárt költött a hó eltakaritására.*

Madridból is azt jelenti a *Reuter*-iroda, hogy Spanyolországon erős hideghullám vonul végig. Teruelben

minusz 16 fok hideget mértek.

Több szerencsétlenség is történt; többi között *három ember megfagyott.*

Élénk szél, kisebb havazás

A Meteorológiai Intézet jelenti 29-én délben: Budapesten ma délben a hőmérséklet plusz 2 Celsius fok volt.

Várható időjárás a következő huszonnégy órára: Élénk nyugati, északnyugati szél. Változó felhőzet. Az ország északi felében kisebb havazás, esetleg havaseső. A hőmérséklet délen és keleten emelkedik, egyébként alig változik.

Szaporodnak a bankbetétek Norvégiában

Oslo, december 29.

(NST) Most hozták nyilvánosságra a norvég pénzintézetek novemberhavi statisztikáját, amelyből kitünik, hogy *a bankbetétek e hónap folyamán 57.4 millió koronával emelkedtek.* A takarékbetétek ugyanezalatt az idő alatt *6.2 millió koronával növekedtek.* A kölcsönök felvétele tovább csökken.

— Amnesztia készül Bulgáriában. *Szófiából* jelentik: Hir szerint az évfordulóra nagyobb amnesztiát készitenek elő politikai és közönséges büncselekményekre. Közkegyelemben részesülnek a katonai biróságoktól elitéltek is. *(MTI)*

Zavartalan utazás **SIKONDARA**
egyheles üdülés utazással, központi fütés, folyóvíz . . . . . 105.— P
Kitünő hóviszonyok, szénsavas fürdők.
Társaskirándulások: 1941. január 5 és 1941 január 19.
Felvilágositás — jelentkezés:
RAPID UTAZÁSI IRODA Budapest V., Harmincad-utca 2. Telefon: 380-321.

Zörgő VÁSZON és KELENGYE **fogalom** DEÁK F. UCCA 19.

Nem szünik meg a román uszitás Magyarország ellen

A Cuvantul ujabb rémregénye a székelyekről

Bukarest, december 29.

(Magyar Távirati Iroda.) A félhivatalos *Cuvantul* ujból támadást intéz Magyarország ellen.

Egyik cikkében a lap elpanaszolja, hogy *a szatmárvidéki románoknak ujból vándorbotot kellett kezükbe venniök.* A kakastollas magyar csendőrök házaikat napnap mellett látogatásukkal tisztelik meg, de *a magyar elnemzetlenitő akció sem tudott erőt venni a szatmárvidéki románokon, akik át fogják vészelni a jelenkor kinzásait is.* A tüszös szatmári románok, akiknek *öt kés van a tüszőjükben elrejtve,* üldözött szegénylegényekké váltak. A magyar csendőr mindenütt nyomukban van és főleg az éjszakákat használja fel letartóztatásukra.

Az elfoglalt Erdély románjának már ninesen nyugalma éjjel sem és éppen ezért nem is alszik otthon, hanem az erdőkben huzza meg magát.

Oda a magyar csendőr már nem mer utánamenni, mert tudja, hogy ő sincsen vasból és az ő testét is átjárja a bicska. Bocskort nem szabad viselni, mert az román nemzeti viselet és tiltják a magyar hatóságok, amelyek a románoknak még nyomait is el akarják tüntetni Erdélyben. A városokban még *a hussütő rostélyokat is összerombolták,* azt mondván, hogy a rostonsült hus román nemzeti eledel.

A román templomokban a hitszónokoknak magyarul kellene prédikálniok, de a román pap, ez a nemzeti hős, inkább eláll a prédikációtól

és csak imákat mormol az édes anyanyelvén. A szintiszta szatmári románok nem félnek az üldöztetésektől — mondja a cikk, — mert jól ismerik ezeket a multból. *Ha ezer éven át ellent tudtak állani az elnyomásnak és kinzásoknak, inkább meghalnak, de ma sem engednek.* Tudják ők nagyon jól, hogy

az igazság egyszer majd ugyis győzedelmeskedik s akkor majd minden román együtt lesz egy uj hazában, a légionárius Romániában.

Egy másik cikkében a lap aradi tudósitója Joan *Blagaila,* azt irja, hogy a magyar sajtó és a budapesti rádió hevesen tiltakozott a lapban megjelent és főleg a székelpeket érintő igazságok miatt. Mi tárgyilagosan közöltük — irja az aradi tudósító —, hogy *a székelyek nagyon elégedetlenek.* Budapest erre *a legpimaszabb és a legcivilizálatlanabb hangon* azt mondotta, hogy mi olyan dolgokat állitunk, amelyek nem felelnek meg a valóságnak. Mi erre ujabb igazságokkal válaszoltunk a székelyek helyzetét illetőleg. Figyelmen kivül hagytuk azt a civilizálatlan módot, amellyel a magyarok nekünk válaszoltak, mert

nem követelhetünk kulturát és civilizációt a barbároktól.

Ujból leszögeztük, hogy *a székelyek elégedetlenek és ez az elégedetlenség többizben már meg is nyilvánult.* Amikor *Teleki* gróf Marosvásárhelyen tartózkodott, hogy a helyszinen intézzen el bizonyos kérdéseket, a székelyek kifejezésre is juttatták elégedetlenségüket és a sorozatos hiányokat. *Pál* Gábor képviselő, a székelység szószólója, nyiltan kifejezte a székelyek elégedetlenségét, leszögezte, hogy *a székelység rendszerető nép és együtt akar dolgozni a magyarokkal* (tehát a székelyek *nem magyarok,* hanem egy különálló *kisebbségi nemzet* Magyarországon), *de a székely nép nagyon szenved.*

Hetenként és fejenként csak két dekagramm cukor jut nekik,

csupán karácsonyra emelték fel a fejadagot tiz dekagrammra. Ha a székelyek csak ennyit kapnak — folytatja a cikk —, *vajjon mennyi cukrot kap a szegény román és német?* A székelyek nemcsak hogy elégedetlenek, de egyenesen *felháborodtak a bánásmód felett, amelyben a magyar mennyországban részesülnek.* A székelyek három hónapja sötétben élnek. Nincs sójuk, sem petróleumuk, *megfagynak a vonatokon* és pulisztkát esznek, de azt is só nélkül Addig, mig a székelyek Romániához tartoztak, asztalukról nem hiányzott a kenyér, bor és édesség. Természetes, hogy most

szenvednek és visszakivánkoznak Nagyromániába,

ahol nyugodtan és a legteljesebb szabadságban élték. *Teleki* gróf számtalan izben járt már a székelyeknél és még többször el fog oda menni, mert *egy nép, amely már hozzászokott a szabadsághoz, nem fog ölbetett kézzel ülni* és nem kiabálhatja teleszájjal, hogy boldog, mikor sötétben kell ülnie és a legnagyobb nyomorban van része.

Amikor Titulescu felelősségre vonta a magyarokat, mert nem csatlakoztak az olaszellenes szankciókhoz

Nagyvárad, december 29.

A *„Nagyvárad"* cimü lap foglalkozik a román rádiónak azzal a propagandájával, hogy *a tengelyhatalmaknak sohasem volt igazabb barátjuk, mint Románia.*

A lap ezzel kapcsolatban felelevenitti az 1935-ben a román parlamentben *Bethlen* György gróf és *Titulescu* akkori külügyminiszter között lejátszódott jelenetet, mely ékes bizonyitéka annak, hogy Románia milyen baráti érzelmekkel viseltetett Olaszország iránt.

Titulescu ekkor felelősségre vonta a magyar kisebbséget és azon keresztül az egész magyar nemzetet amiatt, hogy nem csatlakozott az olaszellenes megtorlásokhoz az abesszin háboruval kapcsolatban.

Titulescu ebben a felszólalásában megleckéztette az erdélyi magyarságot és általában a magyarokat, amiért a szankciók ellen foglaltak állást.

Tizenhét halálos áldozatot követelt a forgószél

Arabat, december 29.

(Német Távirati Iroda.) Marokkóban tizenheten életüket vesztették egy forgószélben.

Az Észak-Atlanti brit flotta uj parancsnoka

Algeciras, december 29.

(Német Távirati Iroda.) A gibraltári hivatalos lap közli, hogy Edward *Collins* angol altengernagyot kinevezik *az Észak-Atlanti hajóhad parancsnokává.* Collins ebben az állásban *Dudley* tengernagy helyébe lép.

Német hadihajók támadása az Atlanti-óceánon egy hajókaraván ellen

Berlin, december 29.

(Német Távirati Iroda.) A véderőfőparancsnokság közli:

Német hadihajók jelentik, hogy az Atlanti-óceánon sikeres támadást hajtottak végre egy erősen biztositott hajókaraván ellen. Egy 6000 tonnás gőzöst tüzérségi tüzzel és torpedókkal elsüllyesztettek, egy másik gőzöst sulyosan megrongáltak és rövid ütközetben az erős kiséret egyik nehéz cirkálóján sulyos tüzérségi találatokat értek el, ugyhogy az ellenfél abbahagyta az ütközetet. A német hajók nem sérültek meg.

A Stockhausen korvettkapitány parancsnoksága alatt álló tengeralattjáró jelenti, hogy távoli vizeken végrehajtott vállalkozása során összesen 46.000 tonna ellenséges kereskedelmi hajóteret süllyesztett el.

Fegyveres felderitő repülés során szombaton egy harci repülőgép bombákat dobott Southampton rakpartjaira.

A vasárnapra virradó éjjel kisebb harci repülőkötelékek bombatámadást intéztek egy délangliai kikötőváros ellen.

Német birodalmi területre a vasárnapra virradó éjjel nem dobtak le bombákat. A megszállott területen ledobott bombák nem okoztak említésreméltó anyagi kárt.

A légvédelmi tüzérség egy ellenséges repülőgépet lelőtt. *(MTI.)*

Tüzérségi harc Afrikában és Albániában

Valahol Olaszországban, dec. 29.

(Stefani) **Az olasz véderő főhadiszállásának 205. közleménye:**

A kyrenaikai határvidékeken élénk tüzérségi és járőrtevékenység volt. Bardia vidékén gyorsosztagaink a légihaderővel együttmüködve, elpusztitottak néhány ellenséges páncélgépkocsit.

Két torpedóvető repülőgépünk megtámadott és eltalált egy monitort és egy torpedóromboló.

Egyik vadászgépünk nem tért vissza.

A görög harctéren helyi jellegü tevékenység folyt. Tüzérségünk szétszórta az ellenséges alakulatokat.

Légi erőink erős ütéseket mértek az ellenséges földközitengeri utánpótlás támaszpontjaira.

Keletafrikában a szudáni határ mentén tüzérségi és lovasjárőrtevékenység folyt mindkét részről.

Egyik vadászrajunk sikeres támadást hajtott végre és géppuskatüzzel árasztott el gépkocsin szállitott ellenséges csapatokat. Bombái néhány helyütt tüzet okoztak.

Ez a raj harcba bocsátkozott öt Gloster-géppel és négyet közülük lelőtt.

Az ellenség repülői eredményteleniil bombáztak néhány abesszíniai helységet.

Egyik gépünk nem tért vissza. *(MTI)*

Bardia kitartása döntő a libiai háboru kimenetelére

Torino, december 29.

(Stefani) Giovanni *Ansaldo* a *Gazzetta del Popoloban* megállapitja, hogy

Bardia kikötője egyáltalában nincs annyira megerősitve, mint azt az angolok állitják,

s hogy *az olasz csapatok hősies és elkeseredett ellenállása elsősorban az olasz csapatok erkölcsi erejének tudható be,* főleg pedig annak, hogy az olasz csapatokat felbőszitette az ellenségnek Sidi el Barrani elfoglalása után tanusitott kihivó hencegése. Bardia minden védője meg van győződve, hogy kitartása *döntő jelentőségü a libiai háboru kimenetelére.* (MTI)

A madridi olasz követ Sunernél

Madrid, december 29.

(Német Távirati Iroda.) Serrano *Suner* spanyol külügyminiszter szombaton kihallgatáson fogadta *Olaszország madridi nagykövetét.* (MTI.)

Kettes villamos és ötös autobusz karambolja

A Dohány-utca és a Klauzál-utca sarkán *sulyosabb kimenetelü közlekedési szerencsétlenség* történt. Az egyik *2-es* jelzésü villamos, amely a Klauzál-utcán haladt lefelé,

a sarkon beleszaladt a Károly-körut irányában haladó 5-ös jelzésü autobuszba.

A villamos derékon kapta el az autobuszt és elejével *valósággal belefuródott a kocsiba.* Az autobusz hatalmas lendülettel robogott tovább,

közben kiráutotta a sinekről a villamost és jó darabon magával cipelte a Dohány-utcában,

mig azután mind a két jármü megállott az uttest közepén.

Hatalmas tömeg vette körül pillanatok alatt a szerencsétlenség színhelyét. Hamarosan megérkeztek a mentők és a tüzoltók is. Szerencsére sem a villamosban, sem az autobuszban nem volt sok utas ugy, hogy

csupán az autobusz kalauza, Cseh Benedek sérült meg sulyosabban,

azonkivül az autobusz egyik utasa *könnyebb természetü zuzódásokat szenvedett.* Mindkettőjüket a *Rókus-kórházba* vitték a mentők.

A tüzoltók nagy üggyel-bajjal *visszagörditették a villamost a Klauzál-utcába, ráállitották a sinekre és igy a forgalmat hamarosan helyreállitották.*

Emelik az adókat Spanyolországban

Madrid, december 29.

(Német Távirati Iroda.) A hivatalos lap legutóbbi száma *uj törvényrendeletet* közöl, amely — a járadékok kivételével — *lényegesen felemeli az adókat.* A többi közt *21—50 százalékkal emelik fel a mezőgazdasági adókat,* még pedig ugy, hogy kiegyenlitik a különböző adókategóriákban és az egyes tartományokban eddig mutatkozott adózási aránytalanságokat. *A vállalkozásokból eredő hasznok ellenőrzését is tökéletesitik.* Az ipari adókat *50—70 százalékkal,* a forgalmi adót pedig *25 százalékkal* emelik. Az osztalékokra 6—7.25 százalékos adót vetnek ki, a járadékok viszont 70.000 pezetáig adómentesek maradnak. A 70.000 pezetén felüli járadékokra 7.5—40 százalékos adót irányoz elő az uj törvényrendelet. *A jórészt közvetett adózás elvének megfelelő adókkal terhelik a mindennapi élet szükségleteit.*

Lefoglalták a vaj és zsirkészleteket Svédországban

Stockholm, december 29.

(Német Távirati Iroda.) Mint a *Svéd Távirati Iroda* jelenti, Svédországban állami ellenőrzés alá helyezték a *vajjal, margarinnal és mindenféle ételzsirral való kereskedést, valamint a technikai célra szolgáló zsiradékok fogyasztását.* A vajat és bizonyos más állati zsirokat vasárnaptól kezdve *lefoglalták.* Január 12-e után Svédországban *külön zsirjegyeket* adnak ki. Magánfogyasztók hetenként és fejenként *250 grammot* kapnak.

A svéd vendéglősök elhatározták, hogy ujév után *tiz százalékkal felemelik az árakat.* A cukrászdák és kávéházi cikkek ára *6—7 százalékkal emelkedik.*

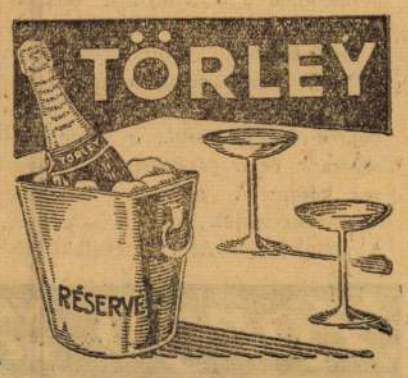

VESTA Filmszinház ERZSÉBET-KRT 39.
JEGYRENDELÉS: 222-401.
A MAI NAPTÓL REPRIZBEN:
MIMI a gazdag ember lánya
A 3 RITZ BROTHERS
ALICE FAYE, DICK POWELL
Hat gyönyörű Irving Berlin sláger | Előadások d e 11 d u ½2 ½4 ½6 ½8 ½10

Boldog ujévet kiván kedves vevőinek, ismerőseinek és barátainak
Adler Bertalan
fonal- és kézimunkanagykereskedő, IV., Károly király-ut 4.

Pálffy Károly - festő

Láttuk, hallottuk, olvastuk

A Balaton festője

Legtöbbünknek megvannak a saját Balaton-élményei. Selymes, testet körülölelő vize, a suhogó nádas, a színek változásai, a nyár végi szomorúság, az ezüsthíd, a zene az alkonyati parton, meg oly sok minden más. Az ember mindent megtesz a Balaton pusztulásáért (is), de hála istennek, a természetet úgysem tudja legyőzni.

Így hát a Balatonfüreden élő festőnek, Pálffy Károlynak remélhetőleg még hosszú ideig lesz kedves tárgya a Balaton. Szerencsés ember, hiszen ott élhet az ország egyik legszebb helyén. De meg is hálálja az ihletforrás ajándékait. Aranyló vagy éppen kékes árnyalatú, szélesvásznú vagy éppen szűkre szabott festményeivel. E képekből meg egyéb műveiből láthatunk most válogatást január végéig a fehérvári József Attila Fiúkollégium kiállítótermében, mintegy húsz év munkájából. A kezdetek Tapolcára, a szülőhelyre vezetnek vissza. Aztán később a pécsi tanárképzős évek biztosítottak szakmai alapot a születéstől fogva erős természeti élménynek. A rajz-biológia szakos tanár 1976 óta vesz részt csoportos és egyéni tárlatokon. Többnyire Veszprém megyében, de időnként Pesten éppúgy, mint Berlinben. S most először Fejérben. Intenzív, életteli, látványos festészet ez. A már említett természetélmény a meghatározó mindenütt, még az aktokon is. Nem véletlen, hogy a négy évszak variációját festi meg egy nő alakjában. Az érzékiség éppúgy fontos itt, mint a természet változása. S persze játszani is szeret az ilyen művész. Úgy látom, hogy legfőképpen a színekkel tud játszani. Egy interjúban mondta: „Rájöttem, hogy a színekkel jobban meg tudom változtatni a hatásokat. Régebben a fény érdekelt, most viszont úgy érzem, hogy a színek gazdagítják az összefüggéseket, látványban, hatásban többet nyújtanak."

Bakonyi

ÁLLÁST KÍNÁL

FOGORVOSI rendelő és fogtechnikai laboratórium keres fogosvost szakvizsgával, német nyelvtudással. Tel.: 06/94/339-620, 06/20/262-428. (229467/4H)

IDEGENVEZETŐ, utazásszervező-idegenforgalmi ügyintéző közép-felsőfokú szakképzések indulnak munkalehetőséggel. Krúdy Oktató Központ 06/1/1212-297, 06/30/518-061, 06/1/1213-534. (198846/3H)

A Hungária Biztosító Rt. Székesfehérvári Fiókja gyakorlott és kezdő üzleti vezető és üzletkötő kollégákat keres élet- és vagyonbiztosítások értékesítésére Székesfehérvár, Martonvásár, Kápolnásnyék, Enying és környékéről. Üzleti vezetőknek alapfizetést és 4 féle jutalékot fizetünk. Üzletkötőknek a betanulási idő után - melyet fizetünk - 20.000,- Ft/hó fix jutalékot adunk. Kiemelkedő jövedelmet az alp- és céljutalékon kívül a különböző foglalkoztatási forma adta lehetőség biztosítja. Jelentkezés önéletrajzzal Székesfehérvár, Koronázó tér 2. sz. alatt a fiókigazgatónál, illetve a 22/310-736, 313-350, 311-631 telefonszámokon. (199055/5H)

LEINFORMÁLHATÓ nőt azonnali belépéssel felveszünk. Budai út 11. Cukrászda.

SZÉKESFEHÉRVÁRI élelmiszerboltba szakképzett eladót felveszünk. Érd.: 14 óra után 271-803, 310-412. (200508/2H)

OSZTRÁK RT. pénzügyi és oktatási területre vezetőt keres. Tel.: 06/30/462-972.

A Fejér Megyei Ápoló-Gondozó Otthon felvételt hirdet az alábbi álláshelyekre: -gyógypedagógus, pedagógus, gyógypedagógiai asszisztens; -gyógytornász, konduktor; -szakképzett ápoló-gondozó; -fűtés és vízvezetékszerelő szakmunkás. Érdeklődni az ápolási igazgatónál. Telefon: 22/366-034, munkanapokon 8.00-16.00-ig. Cím: Polgárdi Ipartelep. (200747/2K)

NASA- sejttáplálkozási programhoz keresünk csoportvezetőket legalább középfokú végzettséggel. Aktív sportolók és testnevelők jelentkezését is várjuk. 06-60/391-395. (200943/1H)

NYUGATI kereset Magyarországon. Középfokú végzettségű házaspárok jelentkezzenek. Tel.: 22/324-338. (201089/1K)

FŐÁLLÁSÚ fogorvost keresünk tb-finanszírozott fogorvosi rendelőbe Fejér megyében. Tel.: 30-598-717, 30-598-858. (201141/1H)

SZÉKESFEHÉRVÁRI lakosú villanyszerelőt, kőművest felveszünk. Érdeklődni: OmniBAU Bt. Székesfehérvár, Sóház tér 7. 8-16-ig. Telefon: 312-648. (201193/1H)

ÉPÜLETSZOBRÁSZ munkák elvégzésére ügyeskezű fiatalembert felveszünk. Jelentkezni hétköznap 8-17 óráig a 22/339-364 telefonszámon lehet. (201206/1K)

BÉBISITTERT keresünk 4 éves lányunk és 8 hónapos fiúnk mellé délutáni időpontban. Kizárólag telefonnal rendelkezők ajánlatát

27 éves, független nő német nyelvtudással, számítógépes ismeretekkel (Word, Excell) tanári diplomával, jó rajzkészséggel, ápolt külsővel igényes munkát keres. 322-219. (201172/1K)

CSALÁDI HÁZ/NYARALÓ

INGATLANIRODA keres, kínál eladó, kiadó ingatlanokat. Márcz, Petőfi 3. 344-300. (198121/18K)

BELVÁROSI üzletsoron 250 m² családi ház olcsón, 80.000/m², nem csak lakásnak eladó. 325-549. (200313/3K)

MÓR, Újlak u. 4. sz. családi ház eladó. Érd.: 408-698 telefonon. (200451/3K)

MÓR, Mátyás király u. 84. 2 szintes, 2 fürdőszobás, 2 garázsos, 4 szobás, gáztűtéses, csatornázott családi ház eladó. Panelt beszámítok. Irányár: 6 milliő. Érd.: 06-30-562-498. (201045/2K)

ELADÓI Várpalota és Csór közötti (Baglyashegyi) zártkert 2024 m² területen fekvő 129,28 m² alapterületű, földszint + tetőtér beépítésű vendégház. Megközelíthető murvázott útról. Közművek: villany, nem ivóvíz minőségű víz, szennyvízelvezetés helyi gyűjtőbe. Érdeklődni: 88/372-688 vagy 372-510 telefonon Ferencz László elnök-igazgatónál. (201161/1H)

ELADÓ Polgárdi központjában öreg családi ház 700 n.öl telekkel. Érd.: 22/366-939, 22/366-460. (201179/1K)

CSALÁDI okok miatt sürgősen eladó családi ház Nádasdladány, Április 4. út 68. Irányár: 900.000 Ft. Érd.: a helyszínen. (201203/1K)

SZÉKESFEHÉRVÁRON a Cserkész utcában gáztűtéses kis családi ház nagy telekkel eladó. Érdeklődni: 313-941. (201251/1K)

POLGÁRDIBAN CSALÁDI HÁZ ELADÓ! Érd.: 367-333. (201253/1K)

TELEK

SZFVÁRTÓL 10 km-re, 70-es út, 300 n.öl zártkert sürgősen eladó. Tel.: 337-192. (201015/3K)

LAKÁS

68 m²-es, Székesfehérvár belvárosi központban, lakás fecskeparti garázzsal, esetleg külön is eladó. 06-22/321-473. (200865/3K)

ELADÓ a Palotai úton egy 52 m²-es felújított lakás. Irányár: 2.200.000 Ft. Érd.: 22/328-740-es telefonon. (201164/1K)

VÁRPALOTAI 55 m²-es, vízórás, felújított öröklakásomat eladnám, vagy szfvári lakásra cserélném (lehet önkormányzati is). Érd.: H-P 9-16 óráig. Tel.: 06-22-531-526. (201192/1K)

ALBÉRLET

1980. febr. 13. Petőfi 10.15 / Vpré /.
Néhány szó zene közben

Pálfalvi János grafikusművész

- Milyen reklámjuk van? Hogyan tájékoztatják az embereket arról, hogy mi történik itt? Mi várható?

- Havi plakátot adunk ki, ahol a kiemelkedő programokat tudjuk csak feltüntetni. De a városi Müsorkalauzban, amelyet a Városi Tanács Müvelődésügyi Osztálya ad ki, és valamennyi dunaujvárosi köznüvelődési intézmény programját együtt tartalmazza, ott szinte kivétel nélkül minden programunkat közre tudjuk adni. Ezen kivül a helyi lap, a Dunaujvárosi Hirlap van segitségünkre egy közmüvelődési rovattal, ahol naprakészen tartalmazza a programokat, és ahol azokat a változásokat is tudjuk közölni, ami időközben esetleg bekövetkezett.

- Mit gondol, van-e valami sajátossága a dunaujvárosi Munkás Müvelődési Házhak?

- Ilyen sajátosságot én nem tudnék mondani. Talán az a komplexitás, ahogy itt a klub életet és a könyvtár, együtt épült meg. Szakirodalmilag ez még nem komplex intézmény, de mi a munkánk során igenis érezzük ezt az egyfajta komplexitást. A könyvtár és a klubövezet nagyon jól egymásra tud épülni, és nagyon jól kilehet használni ezt a lehető séget. Mi igyekszünk is ezt kihasználni, ennyiben sajátos az intézmény.

- És mivel várják februárban a dunaujvárosi közönséget? Néhány programot emlitsen meg!

- Hát az ismeretterjesztés a fő profilunk, ugyhogy február 14-én 17 órakor, a Csak nőknek sorozatban fogamzásgátlók, abortusz és anyaság cimmel, dr.Szőke Béle szülésznőgyógyász előadását hallgathatja meg a közönség. Ugyancsak február 14-én a Városunk Története sorozatban, az épitkezés kezdeteiről beszél majd Matus Lászlóné az Interfiza Muzeum igazgatója. Február 18-án 18,oo órakor, a könyvtár olvasótermében, a Korok, Müvek, Mesterek sorozatban a Fény szerelmesei cimmel, a romantika, realizmus, és az impresszionizmus képzőművészetével ismerkedhetnek az érdeklődők. Az előadó Pálfalvi János grafikusmüvész. Február 21-én az Idegrendszerünk rejtélyei cimü sorozatban a hipnozisról és a telepátiáról hallgathatnak előadást. Előadó lesz dr.Kapussi Gyula pszichológus.

- A riporter Juhász Judit volt.

- --

CSEPEL GALÉRIA
Bp. XXI. Vasmunkás tér

Meghívjuk

Pálffy Katalin szobrász
és
Bolyki István grafikus

kiállításának megnyitójára

1984. október 9-én
kedden 17 órakor

A kiállítás megtekinthető:
X.9- XI. 4. között
hétfő kivételével naponta 14-19 óráig

Műtárgyjegyzék

PÁLFFY Katalin

Németh L.	bronz	12 x 17 cm
Kodály	bronz	26 x 22 cm
Radnóti	bronz	18 x 23 cm
Goethe	bronz	ø 8 cm
Bolyai	bronz	18 x 23 cm
Károlyi	bronz	18 x 23 cm
Széchenyi	bronz	ø 10 cm
Móricz	bronz	ø 10 cm
Kőrösi I - II.	bronz	ø 10 cm
Kodály	bronz	ø 10 cm
Corpus	bronz	ø 10 cm
Formák I - II - III.	bronz	ø 10 cm
Motívumok I - IV.	bronz	ø 10 cm
Csontváry I - II.	bronz	ø 10 cm
Zuzmó	bronz	ø 10 cm
Károlyi	bronz	ø 10 cm
Madarak	bronz	ø 17 cm
Madár	bronz	ø 20 cm
Sirály	bronz	ø 15 cm
Akt	márvány	40 cm
kukorica	bronz	23 x 26 cm / Kiss - Paiffy /

BOLYKI István

Táj - kép I. II.	tus	32 x 22 cm
Motollás	filc	32 x 22 cm
A király	p. metszet	24 x 44 cm
Tánc	tus	25 x 29 cm
Találkozás	tus	17 x 32 cm
Portré	v. technika	28 x 38 cm
Fények	v. technika	28 x 38 cm
Tapétát tessék	v. technika	24 x 38 cm
Hollókő	tus	39 x 27 cm
Holdfényben	akvarel	26 x 38 cm
Dúcok	tempera	27 x 39 cm
Verseny	tus	26 x 38 cm
Történetek	rézkarc	25 x 14 cm
Firkák	rézkarc	29 x 20 cm
Jelek	kollázs	26, 5 x 29 cm
Tokaj	rézkarc	26, 5 x 19 cm
Párhuzamok I - IX.	ofset	27, 5 x 38 cm

Hatvan 249-300-84

Pálffy Katalin . szobrász

a Xantus János Múzeum Képtárában
látható a "Fiatal képzőművészek „Ember
és alkotása" c. második országos stú-
diókiállítása, melyen szerepel a mű-
vész szobra.

V. A.: Élmény és vallomás.
Kisalföld, 1974. okt. 12.

Pálffy Katalin szobrász

A Stúdió Galéria évi szeregszemléjén szerepelnek a Nagymaroson megtelepedett művész portréi.

Losonci Miklós: Stúdió 75.
Pest Megyei Hírlap, 1975. dec. 21.

Pálffy Katalin

Miskolcon jan. 4.-ig tekinthető meg a „Hódolat Michelangelónak" c. kiállítás. A Fiatal Képzőművészek Stúdiója pályázatot hirdetett, mely sikeres volt: a legkülönbözőbb felfogású művészek hajlamaiknak megfelelően tükrézték műveikben azt a határt, melyet Michelangelo műveinek tanulmányozása gyakorolt rájuk. — A megjelen élő és alkotó művész szerepel művével e kiállításon.

Losonci Miklós: Hodolat Michelangelónak.

Pest Megyei Hírlap, 1975. dec. 24.

Pálffy Katalin
szobrászművésznő

— **Szoborkiállítás.** A balassagyarmati Horváth Endre Galériában vasárnap reggel megnyílt Pálffy Katalin és Kaubek Péter szobrászművész kiállítása. A fiatal képzőművészek stúdiójának tagjai a tárlaton 28 szobrot állítottak ki.

Szoborkiállitása nyilt a balassagyarmati Horváth Endre Galériában.

Népszava, 1976. október 12.
4. oldal

Palffy Katalin

Virág (repro)

Pogány gálor: Fiatalok a Műcsarnokban.
Művészet, 1974. május – 5. oldal.

Pállfy Katalin

Virágszobrait mutatta be a
Művészetben.

Pogány Gábor: Fiatalok a Műcsarnokban.
Művészet, 1977. május – 5. oldal.

Pálffy Katalin szobrász

a Csepel Galériában szept. 5.–20-ig
két fiatal szobrászművész kiállí-
tása látható: Pálffy Katalin és
Kaubek Péter-é.

Magyar Ifjúság, 1975. aug. 29.

Pálffy Katalin szobrász

A Nagymaroson alkotó szobrászházaspár a Gepel Galériában állította ki műveit: Pálffy Katalin és Kaubek Péter. – A művész egyéniségének titka, törvénye, hogy természetének lírikus alkatát szigorú szobrászati formákban teljesíti ki.

„Portré" c. (repr.)

Losonci Miklós: Kiállítótermekben.

Pest Megyei Hírlap, 1975. szept. 17.

Pálffy Katalin

Művei szerepeltek a "Békés megyei művészek szobrai és plasztikái"c.kiállításon,Békéscsabán 1978-ban.

-Katalógus a könyvtárban-

Paff

Paizs Katalin szobrai

„Dosztojevszkij" I–II bronz Ø 9,9 cm

„Torzó" alabástrom 20 cm

szerepelt az 1978-as Studió kiállításon
-katalógus a könyvtárban-

Pálffy Katalin, szobrász

L.: Kő Pál

—: A hét vége ... 9.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. szept. 13.

Pálffy Katalin, szobrász

a Csepel galériában márc. 20-ig látható a csepeli képzőművészek közös kiállítása, melyen szerepel a művész műve: „Virág I., II." fekete és fehér kövében lágy forma pihen. (említve).

-jakubovits-: Kiállító és vező, munkás és művész

Csepel, 1977. márc. 18

Pálffy Katalin, szobrásznüvész

Az „arcok és sorsok" címmel összeállított országos gyűjtemény kiállítását Hatvanban rendezték meg.

A művész alkotása szerepelt a kiállításon.

Farkas András: Portrébiennálé Hatvanban.

Hevesi Szemle, 1980. márc. 6. old.

Pálffi Katalin szobrásznűvész

Részt vett a siklósi alkotóte lepek ez évi XI. nemzetközi szobrász szimpozionán. (cikk Lőrincz Győző keramikus cimszó alatt.)

"Uj értékes alkotások" c. cikk
B.K szignóval
Dunántuli Napló 1978. X. 18

Pálffy Katalin, szobrászművész
Gruzda János valószínűleg édesanyjától,
Pálffy Katalintól örökölte festői képességét.

Borbáth Dániel: Gruzda János – az erdélyi téli táj festője. –

Utunk, 1970. febr. 15.

Pálffy Katalin, szobrászművész

az idén más díszben rendezi meg a Hatvani Galéria a portrébiennálét. A két évvel ezelőtti első alkalom bizonyította a gondolat életképességét.
A művész Dosztojevszkij-portréja szerepel a biennálén. (említve)

Farkas András: Arcok és sorsok.
Népújság (Heves), 1979. dec. 6.

Pálffy Katalin szobrász

Megnyílt a IX. nagymarosi nyári tárlat, melyen szerepelnek a művész plasztikái.

Losonci Miklós: A monumentális táj művészete.
Pest Megyei Hírlap, 1978. jál. 11.

Pálffy Katalin, szobrászművész

A hatvani képzőművészek kiállítása megnyílt júl. 31.-én a vásárhelyi Tornyai János Múzeumban. – Mesterségbeli tudása segíti fafaragásainak megmunkálásában: „Ülő asszony", „Kubikusok". Érmeinek a sikbaterítettség és a vonalak tisztasága a legfőbb jellemzője. Pálffy Katalin a tömörség és zártság irányában költi át, szervezi újjá a látott világot. A sima felületek egymásba kapcsolódása már-már önálló, elvont formai életet képez: „Anya gyermekével", „Vonulat", „Ülő figura", „Lacika-sorozata I–V." a gyermeki test ámdi, telt formáinak érvényesítésére hangolt.

(említve).

Dömötör János: Hatvani képzőművészek kiállítása Vásárhelyen.

Hevesi Szemle, 1982. 4. 6. old.

Pálffy Katalin

Horváth Gábor, K. Kovács Imre és Zana Sándor a Ferencvárosi Pincetárlaton febr. 13.-ig,
Szemadám György a Fényes Adolf teremben febr.14-től,
Erdős János a Pécsi Galéria Széchenyi téri termében március 3.-ig,
Makovecz Imre a Zalaszentgróti Művelődési Központban,
Oláh Jolán, Balogh Balázs András, Kalányos Lajos és Kiss József a komáromi Csokonai Művelődési Központban mutatja be műveit.
Körtvélyessy Magda és Pálffy Katalin: "Természet a képzőművészetben" c. kiállítása a Csepel Galériában február 17.-ig,
Féner Tamás fotókiállítása a Marcali Galériában febr. 28.-ig, Vécsy Attila fotóművész kiállítása a Fiatal Művészek Klubjában látható febr. 15.-től.

Élet és Irodalom, Bp. 1980. febr. 9. XXIV.évf.6. sz. 8. lap.

Pálffy Katalin

nokrámnőcs

„Nilé" je a Fiatal Képőművének Stúdiójának pécsi kiállításán.

Dunántúli Nyló
1979 dec. 16

Körösi Pál
cikk